

บทที่ 3

วิเคราะห์ศิลปะการสรรคำในงานสารคดีของศศิวิมล

งานเขียนสารคดีของศศิวิมลที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษานั้น จะศึกษาในเรื่องของศิลปะการสรรคำ หมายถึงการเลือกใช้ถ้อยคำและสร้างถ้อยคำเพื่อนำเสนองานเขียน ให้ติดตามเรื่องได้อย่างน่าสนใจ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การเลือกใช้ถ้อยคำ ได้แก่ คำคล้องจอง คำมีศักดิ์ คำภาษาโบราณ คำภาษาตลาด และคำภาษาต่างประเทศ
2. การสร้างถ้อยคำ ได้แก่ คำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม

โดยใช้ข้อมูลจากวรรณกรรมของศศิวิมล ที่ได้ตีพิมพ์รวมเล่มแล้วทั้งหมด 11 เล่ม ได้แก่

1. ศศิวิมลตอบปัญหา พุทธศักราช 2533
2. ศศิวิมลท่องเที่ยว พุทธศักราช 2525
3. ศศิวิมลว่าร้าย พุทธศักราช 2544
4. ศศิวิมลลับแหลก พุทธศักราช 2520
5. รวมเรียงความของศศิวิมล ปฐมบรรพ ลำดับแรก พุทธศักราช 2541
6. รวมเรียงความของศศิวิมล ทุตติยบรรพ ลำดับสอง พุทธศักราช 2542
7. รวมเรียงความของศศิวิมล ตติยบรรพ ลำดับสาม พุทธศักราช 2542
8. รวมเรียงความของศศิวิมล จตุตถบรรพ ลำดับสี่ พุทธศักราช 2541
9. รวมเรียงความของศศิวิมล ปัญจบรรพ ลำดับห้า พุทธศักราช 2541
10. รวมเรียงความของศศิวิมล ฉัษฐมบรรพ ลำดับหก พุทธศักราช 2542
11. รวมเรียงความของศศิวิมล สัตตมบรรพ ลำดับเจ็ด พุทธศักราช 2542

สำหรับการศึกษาวิเคราะห์ในครั้งนี้จะวิเคราะห์ไปที่แต่ละเล่ม โดยเล่มที่ 1-4 จะวิเคราะห์ตามลำดับตัวอักษร สำหรับเล่มที่ 5 - 11 นั้น ได้วิเคราะห์ตามผู้แต่งได้กำหนดไว้ตามลำดับ

ศศิวิมลตอบปัญหา

เรื่องศศิวิมลตอบปัญหาเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการตอบปัญหาของศศิวิมลในเรื่องของความรักทุกประเภท แบ่งเป็น 59 ตอน ซึ่งใช้ศิลปะในการตอบปัญหาและการใช้ภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ของศศิวิมล คือ ใช้ถ้อยคำประศดประชัน สั่งสอน ให้ข้อคิดคำคม โดยแต่ละตอนมีสาระล่งเขป ดังนี้

1. ตอน "คนเคยรัก" เป็นเรื่องราวการจดจำฝังใจในความรักครั้งแรกของผู้ถาม ทั้งๆที่ได้จากหรือเลิกกันไปแล้ว แต่เมื่อได้รับการติดต่อกลับมาอีกครั้งก็เกิดหวั่นไหว
2. ตอน "จับเด็ก" เป็นเรื่องของผู้ถามที่ชอบและสนใจผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าตนมาก เคยมีความสัมพันธ์กับเด็กและอกหักมาแล้ว ปัจจุบันกำลังจะมีอีก แต่ก็เข็ดกลัวจะเกิดซ้ำอีกเป็นครั้งที่สอง
3. ตอน "เดอดี โอลด์แมน" เป็นเรื่องราวของผู้ชายสูงอายุ ที่มีพันธะแล้ว มาพัวพันในเชิงชู้สาวและหลอกหลวงให้ผู้หญิงตายใจแล้วก็ทิ้งไป
4. ตอน "สกุณาหลงฝูง" เรื่องของผู้หญิงที่พึ่งพาตัวเองมาตลอด มีคนมาชอบก็หนีจนกระทั่งไปชอบผู้ชายคนหนึ่งแต่ไม่กล้าแสดงออก จึงขอคำแนะนำ
5. ตอน "40 กระรัต" เรื่องราวของสาวแก่ที่มีอายุใกล้จะ 40 ปี ไปรักคนที่มีเจ้าของแล้ว และอยากจะทำใจ
6. ตอน "แหม่มจ๋า" เรื่องของผู้หญิงที่ไม่เข้าใจเหตุผลว่าทำไมผู้ชายที่ตนคบหาอยู่นั้นจึงจากไป ทั้งๆที่ไม่ได้มีเรื่องทะเลาะกัน
7. ตอน "เอิร์ท" คำถามที่อยากรู้ถึงวิธีที่จะเลิกกับผู้ชายอย่างนุ่มนวลที่สุด และวิธีที่จะทำให้ตนเองเจ็บน้อยที่สุดหลังจากเลิกแล้ว รวมถึงวิธีที่จะทำให้ตนเองมีความมั่นใจมากกว่านี้
8. ตอน "เหงาหัวใจ" เรื่องของความเหงาที่แตกต่างกันไปของคนที่ตั้งงานแล้วแต่คนรัก ไม่สนใจ กับคนที่ยังเป็นโสดเหงาอยากจะมีคู่ มาปรึกษาขอวิธีที่จะทำให้หายเหงา
9. ตอน "รักคนรูปหล่อ" มุมมองของผู้หญิงที่มีต่อผู้ชายหล่อทำให้หลงมกายตัดใจไม่ได้ และมุมมองของผู้ชายหล่อที่มีต่อผู้หญิงที่ยอมให้ทุกอย่างง่าย ๆ เพื่อแลกกับความหล่อ
10. ตอน "เชื่อตัวเอง" กรณีแรก เป็นการเชื่อตัวเองที่ผิดๆของลูกสาวที่เห็นผู้ชายเลวดีกว่าพ่อแม่ของตน กรณีที่ 2 การเชื่อตัวเองโดยการปล่อยตัวและสุดท้ายเชื่อว่าตัวเองมีเสน่ห์สามารถทำให้ทั้งพ่อและลูกมาหลงใหลตนได้
11. ตอน "จับผู้ชาย" เรื่องราวและวิธีการจับผู้ชายอย่างไรให้อยู่มีอ

12. ตอน “เสียทองเท่าหัว” เรื่องของผู้หญิงที่เจ็บช้ำจากผู้ชายที่เลือกผู้หญิงคนอื่น แต่ยังคงติดพันกับตนอยู่
13. ตอน “สัตว์สังคัม” เป็นเรื่องราวของคนที่ไม่ค่อยสมหวังในเรื่องของความรัก ด้วยเหตุผลต่างกันไป ได้แก่ นิสัยของตัวเองที่นิยมวัตถุมากกว่าจิตใจ ความโลเลในตัวเองและการถูกกีดกันจากผู้ใหญ่
14. ตอน “โปรดส์ตว์” เรื่องของผู้ชายที่มีภรรยาแล้วพาผู้ตามไปทานอาหารและใส่ยานอนหลับลงไปให้อาหารให้ผู้ตามทาน เมื่อผู้ตามหลับแล้วจึงข่มขืน หลังจากนั้นเขาก็ไม่ติดต่อกลับมาอีกเลย ผู้ตามจึงถือว่าเธอสละสิ่งนั้นให้เขาเพื่อสร้างกุศล
15. ตอน “วาเลนไท วาเลนเทีย” เรื่องราวความแตกต่างของครอบครัวที่อบอุ่นจนเกินไป อยากให้พ่อแม่ให้อิสระบ้างกับครอบครัวที่ขาดความอบอุ่นอยากให้พ่อแม่เอาใจใส่ และการยึดถือการตีความไหนเป็นการดบอกรัก
16. ตอน “ครั้งเดียว...พอ” คำแนะนำของศศิวิมลว่าผู้ตามไม่ควรนึกถึงความหลังเก่าๆ อีก เพราะคนผู้ตามที่นึกถึงอยู่นั้นเขาไม่ได้จริงใจกับเธอเลย
17. ตอน “นางบำเรอ” เรื่องราวของผู้หญิงที่ลกลอบได้เสียกับผู้ชายที่มีคู่รักแล้ว โดยที่คู่รัก ของหล่อนไม่รู้เรื่อง แล้วสุดท้ายผู้ชายคนนั้นก็ห่างเหินไป จึงขอคำแนะนำที่จะให้ผู้ชายคนนั้นกลับมาคืนดี
18. ตอน “ผัวหรือขี้” เรื่องของผู้หญิงที่นอกใจสามีมีสามีสัมพันธ์ลึกซึ้งกับเจ้านายที่มีภรรยาแล้วกับผู้หญิงที่ตัดสินใจไม่ได้ว่าควรจะจัดการกับชีวิตตนอย่างไรดี เมื่อมีคนดีมาขอแต่งงาน
19. ตอน “ความรักหรือความเหมาะสม” เป็นเรื่องราวของผู้หญิงที่ต้องการเลือกผู้ชายที่จะแต่งงานด้วยแต่ไม่ทราบว่าจะเลือกผู้ชายคนไหนดีระหว่างผู้ชายที่ตนรักแต่ไม่เหมาะสมกับผู้ชายที่เหมาะสมแต่ไม่ได้รับรัก
20. ตอน “กระจกวิเศษ” เรื่องราวของคนคิดว่าตนเองหน้าตาดี แต่ไม่มั่นใจว่าจะทำให้คนที่ตนชอบชอบตนได้
21. ตอน “ผัดหน้าทาแป้ง” ขอคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการแต่งหน้าให้สวย
22. ตอน “รักครั้งแรก” เรื่องราวประสบการณ์ความรักครั้งแรกที่ฝังใจของแต่ละคนที่ปัจจุบันไม่เข้าใจว่าทำไมถึงได้จากกันไป เลยเกิดความทุกข์ใจเพราะต้องการสานต่อ แต่ไม่ทราบว่าจะทำอย่างไร

23. ตอน "บวชชี่" เรื่องของผู้หญิงที่คิดจะไปบวชชี่ เพราะคิดว่าตนเองไม่มี
ความสามารถในทุกด้าน ทั้งเรื่องการทำงาน ความรัก และความกังวลใจที่มีอายุมากแล้วแต่ยัง
ไม่ได้แต่งงาน

24. ตอน "เจ้ากาเหว่าลาย" เรื่องราวความหวังของพ่อแม่ที่หวังให้ลูกเป็นเหมือนอย่าง
ที่ต้องการโดยที่ไม่คิดว่าลูกรู้สึกอย่างไร

25. ตอน "ชีวิตนี้ยังมีหวัง" เรื่องของคนที่อกหัก ไม่อยากจะมีชีวิตอยู่ แต่ก็รู้ว่าชีวิตยังมี
ความหวังจึงมาขอความเห็นใจจากศศิวิมล

26. ตอน "ตกนรกทั้งเป็น" เรื่องราวของผู้หญิงที่สามีมีภรรยาอื่นกำลังตัดสินใจว่าจะ
หย่าขาดจากสามีหรืออยู่เพื่อลูก และเรื่องของคนที่ถูกกล่าวหาว่ารักแต่อยากมีความรัก

27. ตอน "ไม่สูง...อย่าสู้ปอง" เรื่องของความน้อยเนื้อต่ำใจของผู้หญิงที่คิดว่าตนเอง
ไม่สวย แต่ไปชอบผู้ชายคนหนึ่ง กับผู้หญิงที่คิดว่าตนไม่สวยแต่อยากสวยเพื่อให้ผู้ชายสนใจ

28. ตอน "สุราเมรัย มชช ปมาทภูฐานา เวรมณี" มุมมองของผู้ถามที่มีทัศนคติไม่ดี
ต่อผู้หญิงที่ดื่มสุรา ผู้ถามที่มีพ่อชอบดื่มสุรา และข้อเสียของผู้ชายที่ชอบดื่มสุรา

29. ตอน "หญิงเดียวในดวงใจ" การพร่ำเพ้อถึงความรู้สึกที่ตนเองถูกทอดทิ้ง ทั้งๆที่มี
เพื่อนมากมาย การเบียดเบียน เบียดตนเอง เบียดทุกอย่างที่อยู่รอบๆตัว เหตุคือกำลังคิดถึงคนที่ทิ้งไป
แต่ไม่เข้าใจว่าทำไมตนจึงยังไม่เช็ดกับสิ่งที่เกิดขึ้น

30. ตอน "เรารักกันไม่ได้" เรื่องราวของผู้ถามที่ขอคำแนะนำถึงวิธีการนุ่มนวลที่สุดเพื่อ
ไม่ให้ผู้ชายมาชอบตนมากกว่าความเป็นเพื่อนเพราะไม่ต้องการให้คนที่ตนชอบจริงๆเข้าใจผิด

31. ตอน "เห็นแก่ตัว" ความอดทนของผู้ถามที่ทราบว่า สักวันหนึ่งคงยอมปล่อยตัวเป็น
ของผู้ชายที่มีพันธะแล้ว จึงขอคำปรึกษาว่าจะลืมหรือยอมตามใจตัวเองโดยไม่นึกถึงศีลธรรม

32. ตอน "เกลียดแม่" ความรู้สึกของลูกที่ถูกแม่ทอดทิ้ง ไม่ให้ความอบอุ่น เหมือนไม่ใช่ลูก

33. ตอน "เพื่อนรัก" เรื่องของมิตรภาพที่คลอนแคลนระหว่างเพื่อน เนื่องจากมีความชอบ
รสนิยม และการดำเนินชีวิตที่ต่างกัน

34. ตอน "ยมบาลเจ้าขา" คนที่ต้องต่อสู้กับความคิดตัวเอง เพราะไปมีสัมพันธลึกซึ้งกับ
คนที่มีเจ้าของแต่ไม่สามารถตัดใจให้ลืมได้ ทั้งๆที่อยากตัดใจ

35. ตอน "คนไร้ค่า" เรื่องของคนที่ต้องการความเข้มแข็งที่จะต่อสู้ชีวิต เพราะคิดว่าตน
ไม่มีความอดทนพอที่จะเอาชนะสิ่งต่างๆต่อไปได้

36. ตอน "อิสระเสรีเหนืออื่นใด" ลูกคนสุดท้ายที่ต้องการไปเรียนต่อต่างประเทศเหมือน
พี่ชายบ้างแต่พ่อแม่ไม่ตามใจ จึงหนีเรียนและทำตัวออกนอกกลุ่มนอกลู่นอกทาง

37. ตอน "หัวอกเมียหลวง" ความรู้สึกของภรรยาหลวงที่คิดร้าย ต้องการให้สามีได้รับความเจ็บปวดบ้าง เนื่องจากสามีไม่มีภรณาน้อย แต่ไม่กล้าทำเพราะเกรงกลัวบาป

38. ตอน "แม่ข้า จะได้ช่างไหนแน่" เรื่องของคนที่ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะแต่งงานกับใครดี กลัวตัดสินใจผิดได้แต่งงานกับคนไม่ดี

39. ตอน "รักนอกแบบ" ผู้ชายที่ชอบผู้ชายด้วยกัน และทราบว่าเขาเองผิดปกติ อยากมีครอบครัวที่สมบูรณ์แต่ก็ไม่อยากให้ผู้หญิงเข้ามาร่วมชีวิตกับความผิดปกติของตน

40. ตอน "ยายหนูคนเก่ง" แม่ที่คิดว่าตนผิดที่ทิ้งลูกไป จนกระทั่งลูกช่วยเหลือตนเองได้ในทุกเรื่อง จนกลายเป็นไม่ต้องการใครเลยแม้แต่แม่ตัวเอง

41. ตอน "กระหายรัก" คนที่รู้สึกว่าตนมีจิตใจอ่อนไหว รักคนง่าย ต้องการทราบวิธีบังคับใจตนเอง

42. ตอน "เบื่อง่าย" เรื่องนิสัยของผู้ถามที่เป็นคนเจ้าชู้มาก และเบื่อง่าย อยากจะเลิกนิสัยเหล่านี้ให้ได้

43. ตอน "ฉันทันเป็นตัวยุโรป" ผู้ชายที่ใช้ผู้ถามเป็นสื่อกลางในการทำความรู้จักเพื่อน เมื่อเขาสมหวังแล้วตนเองก็เลยกลายเป็นบุคคลที่ตามมา

44. ตอน "อยาก" เรื่องความไม่พอใจในตนเอง เห็นใครเป็นอย่างใ้ก็อยากจะเป็นอย่างเขา ขอคำแนะนำถึงวิธีแก้ความอยากให้หายหรือน้อยลงไป

45. ตอน "รักจริง" ผู้หญิงที่ไม่กล้าแสดงฐานะและความเป็นตัวตนที่แท้จริงออกมาให้ชายคนรักเห็น เพราะเกรงว่าเขาจะรังเกียจ

46. ตอน "งามสมวัย" เรื่องของผู้หญิงสูงวัยที่มาขอคำแนะนำการแต่งตัว แต่งหน้าให้สวยจากศศิวิมล และได้รับคำตอบว่าคนเราควรจะงามให้สมวัยดีกว่าใช้เครื่องสำอางแพงๆ

47. ตอน "แบก" เป็นเรื่องราวของลูกชายคนโตที่ชอบนำเรื่องของคนในบ้านเก็บมาคิดจนเครียด แล้วหาทางออกไม่ได้

48. ตอน "ตาลไร่ยอด" ผู้หญิงที่ทราบว่าคนรักของตนไร้สมรรถภาพทางเพศ แต่เขาก็ทำตัวดีมาตลอด เลยทำให้ผู้หญิงคนนี้ลำบากใจ

49. ตอน "กลืนรัก...รอยไถ" คนที่น้อยใจในโชคชะตาของตนเอง ที่มีอุปสรรคต่างๆ มากมาย เลยท้อแท้ หมดกำลังใจ

50. ตอน "อกเอ๋ย...น่าน้อยใจนัก" ความไม่พอใจของคนอ่านกับการตอบคำถามของศศิวิมล เกี่ยวกับการที่ศศิวิมลถูกผู้หญิงเรื่องความไม่สวย และการตอบคำถามทำลายภาพพจน์ของครู จึงทำให้ศศิวิมลถอดตัวจากการตอบคำถามไประยะหนึ่ง

51. ตอน “จดหมายถึงศศิวิมล” เป็นจดหมายที่เขียนมาให้กำลังใจศศิวิมลให้ตอบปัญหาต่อไป

52. ตอน “ศศิวิมลมาแล้ว” การกลับมาตอบปัญหาอีกครั้งของศศิวิมล ด้วยเหตุผลที่หยุดไปนั้นเพราะอยากให้คนที่ว่าร้ายสมหวัง ไม่ได้โมโหหรือน้อยใจแต่อย่างใด

53. ตอน “แม่ผัว-ลูกสะใภ้” เรื่องของการขอคำแนะนำว่าทำอย่างไรจะให้ผู้ใหญ่เห็นดีด้วย ในเรื่องการแต่งงานและรับเป็นลูกสะใภ้อย่างไม่รังเกียจ

54. ตอน “ชีวิตที่สดชื่น” ความพอใจในความคิดของตนว่าอยู่เป็นโสดดีกว่าแต่งงาน แต่ยังคงสนใจความคิดของผู้อื่น เกรงว่าเขาจะมองไม่ดี ไม่มีค่า

55. ตอน “ข้อยกเว้น” เรื่องของการตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเลิกกับคนที่ชอบดื่มสุราและเจ้าชู้ดีหรือไม่ เพราะตนก็ไม่แน่ใจว่าจะอดทนต่อไปได้หรือเปล่า

56. ตอน “ชายในกระทรง” ผู้หญิงที่มีสามีและลูกที่ดี เกิดความพอใจผู้ชายที่มาจีบตน จึงไม่เข้าใจตนเอง

57. ตอน “คุณแม่วุฒิ” ทางออกของคนที่ต้องการคนรักที่จริงจัง เพราะครอบครัวแตกแยก และอยากจะได้สานสัมพันธ์รักกับคนที่ตนชอบ

58. ตอน “ชายในฝัน” เรื่องของผู้ถามที่ได้พบผู้ชายที่ให้เกียรติตน อ่อนโยน สุขภาพไม่เหมือนที่เคยเจอเพื่อนชายปฏิบัติมา เลยหลงไหล ไม่ทราบว่าจะต้องตัดใจหรือสานต่อ

59. ตอน “ศศิวิมลลาแฟน” เป็นการกล่าวอำลาของศศิวิมลที่จะไม่ตอบปัญหาอีกเพราะเห็นว่าปัญหาต่าง ๆ นั้นจะวนเวียนอยู่เหมือนเดิมและแนะนำวิธีการแก้ปัญหาอย่างครอบคลุมด้วยหลักธรรมะ

ศิลปะการสรรคำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเลือกใช้ถ้อยคำ และการสร้างถ้อยคำ

1. การเลือกใช้ถ้อยคำ แบ่งเป็น คำคล้องจอง คำมีศักดิ์ คำภาษาโบราณ คำภาษาตลาด และคำภาษาต่างประเทศ

1.1 คำคล้องจอง คือ คำที่มีสัมผัสคล้องจอง เน้นการเล่นเสียงสัมผัสสระ สัมผัสอักษรให้เสียงกระทบกระทั่งกันเกิดความไพเราะน่าฟัง และในศศิวิมลตอบปัญหาพบคำคล้องจองดังนี้

1.1.1 ความหลังครึ่งปีมะโว้ พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากต่อนักหอสมุด
คนเคยรัก ดังความว่า

คุณปีทองคงจะเป็นคนโรแมนติก อ่อนไหวอยู่ไม่น้อยถึงได้ไม่ยอม
ลืมความหลังครึ่งปีมะโว้

(คนเคยรัก .หน้า 3)

คำว่า "ความหลังครึ่งปีมะโว้" แปลงมาจาก "ความหลังครึ่งก่อน" เป็นคำที่ผู้เขียนนำมาใช้
เพื่อประชดประชันผู้ถามคือ 'คุณปีทอง' ว่ายังจดจำเรื่องราวที่ผ่านมามานานมากแล้ว ทั้งๆที่ไม่น่าจะจำ
โดยใช้คำว่า 'มะโว้' ใช้แทนเวลาที่ผ่านมานาน

1.1.2 ปีกกล้าขาแข็ง พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากต่อนคนเคยรัก
ดังความว่า

เดชะบุญที่ตา'องอาจ ผีงผายนี้ด้วนซึ่งตายไปเสียก่อน ไม่อย่างนั้น
คุณปีทองอาจจะต้องร้องให้ซีมูกโป่งเสียยิ่งกว่าการตายของพี่แก
เนื่องจากออกหักป่นบี้ ค่าที่แกไม่เห็นความดีเราสักนิด พอหายป่วย
ปีกกล้าขาแข็งเหมือนเดิมก็คงลืม ความดีที่คุณอุตส่าห์สร้างสมสืบ

(คนเคยรัก .หน้า 4)

ศศิวิมลใช้คำว่า "ปีกกล้าขาแข็ง" หมายถึง พึ่งตนเองได้,เป็นคำที่ผู้ใหญ่มักใช้กล่าวเชิง
ตำหนิติเตียนผู้น้อย (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 529) ตำหนิผู้ชายที่นอนป่วยคนหนึ่งที่ไม่คิดจริงจังกับ
ผู้ถามย้ำความว่า ถ้าหายป่วยและช่วยเหลือตนเองได้ ก็คงจะไม่สนใจดีต่อผู้ถามอีกแล้วในเชิง
ตำหนิว่าไม่ควรจะต้องเสียใจหรือเสียตายที่เขาเสียชีวิต

1.1.3 บุกป่าฝ่าดง พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากต่อนคนเคยรัก
ดังความว่า

เป็นใจละก็จะแล่นขึ้นไปตั้งแต่ได้รับจดหมายเลยทีเดียว ให้สมกับ
คำที่ว่า มีรักปีกใจกับเขาคนแรกและไม่เคยลืมเลย...ไม่ต้องรื้อเขียน

จดหมายมาถามคนอื่นให้เสียเวลา แต่จะดันดันบุกป่าฝ่าดงไปเยี่ยมเขา
ด้วยเท้าหรือตีนอันน้อยๆ ทั้งสองข้างให้ประจักษ์แก่ใจ

(คนเคยรัก .หน้า 4)

ผู้เขียนใช้คำว่า “บุกป่าฝ่าดง” แสดงความรู้สึกที่ผู้ถามดังเลที่จะไปงานบวชของคนรัก
คนแรก เพราะถ้าเป็นผู้เขียนแล้ว แม้จะลำบากแค่ไหนผู้เขียนก็จะ “บุกป่าฝ่าดง” คือ พยายามต่อสู้
กับอุปสรรคต่างๆ ให้สมกับยังปักใจกับคนรักคนแรก อย่างที่ผู้ถามเขียนมา

1.1.4 **กรวดน้ำคว่ำกะลา** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนคนเคยรัก
ดังความว่า

ตกลงก็เห็นจะต้องไปอย่างธรรมดาๆ เหมือนกับจดหมายที่มีมาลาบวช
อย่างธรรมดาๆ ทำใจเสียให้ได้ว่าไปเพื่ออโหสิกรรม กรวดน้ำคว่ำกะลากันเสีย
ในชาตินี้ พระเจ้าท่านจะได้สบายใจได้อานิสงส์

(คนเคยรัก .หน้า 5)

คำว่า “กรวดน้ำคว่ำกะลา” หรือ “กรวดน้ำคว่ำขัน” ใช้แสดงความรู้สึกเยาะเย้ยผู้ถามว่าคง
ทำอะไรไม่ได้มาก เพราะความโลเลของผู้ถามเอง จึงทำได้เพียงแค่ “กรวดน้ำคว่ำกะลา” หมายถึง
ตัดขาดไม่ขอเกี่ยวข้องกับด้วย (ราชบัณฑิต ,2525. หน้า 13) และย้ำคำว่า “กะลา” ซึ่งเป็นภาชนะที่
คนทั่วไปไม่ใช้ในทางสูง เพื่อให้รู้สึกถึงความไม่มีคุณค่า

1.1.5 **ประโยชน์โทษน์ผล** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนคนเคยรัก
ดังความว่า

แต่ถ้าไม่อยากดันดันไปเยี่ยมเขา เพราะเล็งเห็นแล้วว่าจะไม่เกิด
ประโยชน์โทษน์ผลก็อย่าไป นั่งอโหสิกันที่บ้านก็ได้ไม่มีใครบังคับ

(คนเคยรัก.หน้า 6)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ประโยชน์โทษน์ผล” เป็นสร้อยคำ เพื่อให้ผู้อ่านอ่านอย่างมีอรรถรส ใช้
‘โทษน์ผล’ มาดล้องจองกับคำว่า ‘ประโยชน์’ โดยใช้ความหมายของคำว่าประโยชน์ หมายถึง

สิ่งที่มีผลใช้ได้ดีสมกับที่คิดมุ่งหมายไว้ ,ผลที่ได้ตามต้องการ,สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ
(ราชบัณฑิต ,2525 .หน้า 502)

1.1.6 ตาแก่ยักแย้ยักยัน พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนจับเด็ก
ตั้งความว่า

ในเมื่อไม่มีหนูมาเสวนา ก็ต้องเสวนากับเด็กเป็นธรรมดา แล้ว
เสวนากับเด็กนะ ก็ย่อมดีกว่าเสวนากับตาแก่ยักแย้ยักยัน หัวล้านพื้นหลอ
ไม่น่าพิศวาส

(จับเด็ก .หน้า 13)

คำว่า “ตาแก่ยักแย้ยักยัน” เป็นคำคล้องจองที่ผู้เขียนใช้แสดงความคิดเห็นต่อคำถามที่
ผู้ถามถามว่า ตนเป็นโรคจิตหรือเปล่าที่คบหาแต่เด็กๆ ผู้เขียนเลยตอบว่าดีกว่าคบหากับคนแก่ ซึ่ง
ในที่นี้ใช้คำว่า ‘ยักแย้ยักยัน’ ซึ่งใช้กับคนแก่ที่มีท่าทางเก๋ๆ ไม่มีเรี่ยวแรง

1.1.7 เวียนว้ายตายเกิด พบจากการตอบคำถามของศศิวิมล ตั้งความว่า

1.1.7.1 จากตอนจับเด็ก ตั้งความว่า

คุณและเพื่อนร่วมทีมผู้มีนิสัยชอบ ‘จับเด็ก’ เหมือนๆกัน ก็ย่อมมี
ความปรารถนาที่จะเวียนว้ายตายเกิดอยู่ในวังสงสารแห่งการ ‘มัวเด็ก’ อยู่
จนกว่า จะแก่ตายกันไปข้างหนึ่ง

(จับเด็ก .หน้า 17)

1.1.7.2 และพบจากตอนเจ้ากาเหว่าเอย ตั้งความว่า

ขอให้เชื่อเถิดว่า ไม่มีใครหรอกที่จะอยู่ว่างเปล่า ตราบใดที่ยัง
เวียนว้ายตายเกิดอยู่ในเรื่องของการรักใคร่ทุกคนก็ต้องผ่านมา
แล้วทั้งนั้น

(เจ้ากาเหว่าเอย.หน้า 276)

คำว่า “เวียนว่ายตายเกิด” ในทางศาสนาหมายถึง การตายแล้วเกิดใหม่ ไม่รู้จักจบสิ้น ในข้อความแรกศศิวิมลนำมาใช้เสียดสีผู้ถามที่เป็นคนชอบมีสัมพันธ์ฉวาทกับเด็ก และมีเพื่อนที่นิสัยเดียวกัน 4 คน โดยยกพุทธดำรัสมาอ้างว่า ผู้ที่มีนิสัยเหมือนกันย่อมคบกันและคงวนเวียนที่จะคบหาเด็กในลักษณะเวียนว่ายตายเกิดในกามารมณ์อย่างนี้ไปเรื่อยๆ

สำหรับคำว่า “เวียนว่ายตายเกิด” ในข้อความที่ 2 ใช้เสริมความเรื่องความรักของทุกคนว่า จะต้องวนเวียนที่ต้องมีรักและเลิกรากอย่างนี้ไปเรื่อยๆ ไม่สิ้นสุด

1.1.8 พระวงหลงไหล พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน เดอดี โอลด์แมน ดังความว่า

การที่คุณมีความหลงใหล ‘อา’ ความรักความหลงใหลนั้นเกิดขึ้นที่ใจของคุณเอง เมื่อตั้งก็ตั้งอยู่ที่ใจ เมื่อดับก็ดับที่ใจ คือดับที่ตัวคุณเอง และคุณต้องดับได้แน่... อย่าไปมัวพะวงหลงไหลกับผู้ชายสูงอายุ คนหนึ่งที่ไม่เห็นจะมีดีอะไร

(เดอดี โอลด์แมน. หน้า 32)

ศศิวิมลใช้คำว่า “พระวงหลงไหล” ซึ่งแปลงมาจาก “พระวงหลงเพื่อ” ย้ำความ เพื่อให้สติแก่ผู้ถาม ที่คิดไม่ตกเรื่องของผู้ชายที่หลอกลวงและเห็นแก่ตัวคนหนึ่ง ว่าให้เลิกรากเลิกหลงเสีย

1.1.9 ทีเด็ดขมิขมัน พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน เดอดี โอลด์แมน ดังความว่า

ใครจะไปรู้ว่าคุณจะเจอทีเด็ดขมิขมัน ‘มัน’ กว่ารักกับตาแก่ที่มีอายุแก่กว่า 2 รอบกว่าเป็นไหนๆ

(เดอดี โอลด์แมน. หน้า 34)

คำว่า “ทีเด็ด” หมายถึง ชั้นเชิงที่สามารถเอาชนะอีกฝ่ายได้อย่างเด็ดขาด (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 396) และ “ขมิขมัน” หมายถึง ริบเร่งในทันทีทันใด (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 126) ศศิวิมลใช้คำว่า “ทีเด็ดขมิขมัน” ในเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์เปรียบเทียบกับเจ้านายแก่กับผู้ชายหนุ่ม โดยแสดงความพอใจเป็นอย่างมาก

1.1.10 **น้ำไหลไฟกระเด็น** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน
สกุณาหลงฝูง ดังความว่า

เวลาไปเที่ยวด้วยกันข้างนอก ก็อย่าไปแสดงเก่งหรือคุยเก่งจน
น้ำไหลไฟกระเด็น จงระวังข้อแตกต่างระหว่างความ 'คุยเก่ง' กับความ
'พูดมาก'

(สกุณาหลงฝูง .หน้า 42)

คำว่า "น้ำไหลไฟกระเด็น" แปลงมาจาก "น้ำไหลไฟดับ" ซึ่งหมายถึง พูดเร็วและคล่อง
ในที่นี้ผู้เขียนใช้เตือนผู้ถามที่ต้องการทำความรู้จักผู้ชายคนหนึ่งและผู้ถามหลงรักและย้ำให้เห็นภาพ
ของการพูดมากชัดขึ้น แม้กระทั่งไฟยัง "กระเด็น" คือ ความรังเกียจที่จะฟัง

1.1.11 **อับอายหายเสีย** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน
สกุณาหลงฝูง ดังความว่า

ทั้งนี้และทั้งนั้น ถ้าเผชิญเขาปฏิเสธไมตรีที่คุณทอดไปไว้หรือทำอิด
เอื้อน อิดออด ไม่เต็มใจ ถ้าคุณไม่ หลงเขา จนลืมหูลืมตาไม่ขึ้น คุณก็
คงสังเกตเห็น...

เป็นอันเลิกแล้วต่อกันไป ไม่เห็นจะต้องอับอายหายเสียที่ตรงไหน

(สกุณาหลงฝูง.หน้า 43)

"อับอายหายเสีย" แปลงมาจาก "อับอายขายหน้า" โดยใช้ "หายเสีย" เป็นสร้อยคำ
แสดงถึงความเลื่อมเสีย ย้ำความ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ถาม เข้าไปทำความสนิทสนมกับคนที่แอบชอบ
อยู่ว่าไม่ทำให้ผู้ถามเลื่อมเสียตรงไหน

1.1.12 **ตัวเปล่าเล่าเปลือย** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน 40 กระจัด ตั้งความว่า

ไม่ใช่ของแปลกที่คุณจะไปรักคนที่มีเจ้าของแล้ว เพราะดูมัน
ทำทนายดี รักคนตัวเปล่าเล่าเปลือย มันก็ยังมีงั้นๆแหละ ไม่ค่อยตื่นเต้นเร้าใจ
(40 กระจัด. หน้า 56)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ตัวเปล่าเล่าเปลือย” ในความหมายของคนโสดยังไม่มีครอบครัว แสดง ความรู้สึกประชดประชันผู้ถามที่ไปรักคนมีพันธะแล้ว

1.1.13 **ยืนต้นเดียวเหนี่ยวกินลมจนเหี่ยวตาย** พบจากการตอบคำถามของ ศศิวิมลจากตอน 40 กระจัด ตั้งความว่า

ยังเลย ที่นึกเหมือนคุณนั่นแหละ ถ้าจะเป็น 40 กระจัด เห็นจะ
เป็น 40 กระจัดลุ่มๆที่ยัง ไม่ได้เจียรระโน ไม่มีใครเขาอยากเอาไปทำยา
คงจะต้องยืนต้นเดียวเหนี่ยวกินลมจนเหี่ยวตาย
(40 กระจัด. หน้า 57-58)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ยืนต้นเดียวเหนี่ยวกินลมจนเหี่ยวตาย” ซึ่งเป็นลักษณะท่าทางของ นางสวาหะในเรื่องรามเกียรติ์ที่ถูกกลโหษให้ยืนขาเดียวและกินลมเป็นอาหาร ประชดประชันผู้ถาม และตนเองในความหมายว่า อยู่คนเดียวไปจนตลอดชีวิต ใช้ “ยืนต้นเดียว” เป็นสัญลักษณ์ของความโสด เพราะคนเรามี 2 เท้า ใช้ “เหนี่ยวกินลมจนเหี่ยวตาย” แทนการไม่มีความรักจนเสียชีวิต

1.1.14 **เสียวร้ายกาจ** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนหม่อมเจ้า ตั้งความว่า

การที่คุณให้ความรัก ความเมตตาแก่ใครสักคนหนึ่งมันไม่ใช่เรื่อง
เสียวร้ายกาจอันใดมิใช่หรือ

(หม่อมเจ้า. หน้า 77)

คำว่า “เสียหายร้ายกาจ” คือการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย นำมาใช้เสริมความให้ผู้ถามให้ความรักความเมตตาแก่ผู้ชายที่รักว่าไม่ใช่เรื่องเสียหายอะไร โดยเสริมคำว่า “ร้ายกาจ” หมายถึง คุณัก ที่ใช้ในเชิงลบ มาเป็นสร้อยคำของคำว่า “เสียหาย” แต่ให้ความหมายเชิงบวก

1.1.15 *ระทมตรมตรอม และ ตาปีสีตาชาติ* พบจากการตอบคำถามของ ศศิวิมลจากตอนเฮิร์ท ดังความว่า

ไม่มีผู้ชายที่ไหนจะปักหลักอยู่กับความระทมตรมตรอมทั้งตาปีสีตาชาติอย่างนี้นัก คุณผู้หญิงทั้งหลายอย่าได้สำคัญตัวเองมากไป
(เฮิร์ท. หน้า 85)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ระทมตรมตรอม” ย้ำความรู้สึกเจ็บปวดจากการผิดหวังในความรักของผู้ชายที่มีต่อผู้ถาม และใช้ “ตาปีสีตาชาติ” คือความยาวนาน เรื่อยไป ในเชิงประชดประชันว่าไม่มีผู้ชายที่จะผิดหวังในเรื่องของความรักอยู่นานแน่ อย่าให้ความสำคัญมากนัก

1.1.16 *สะทกสะเทิ้นเขินเก้อ* พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลตอนเฮิร์ท ดังความว่า

ที่จริงนัยน์ตาผู้หญิงหรือนัยน์ตาผู้ชายมันก็เหมือนกันทั้งนั้นแหละ ไม่ได้มีอะไรแตกต่าง คือบางทีก็มีชู้ตา บางทีก็ไม่มี แต่เท่าที่คนส่วนมากเข้าใจ ก็คงจะเชื่อถือกันมาว่านัยน์ตาผู้หญิงมีอำนาจสำหรับผู้ชาย และนัยน์ตาผู้ชายมีอำนาจสำหรับผู้หญิง เลยเกิดสะทกสะเทิ้นเขินเก้อ ยิ่งกับว่าถ้าสบตาผู้ชายเข้าแล้ว ตัวจะละลายเหมือนน้ำแข็ง
(เฮิร์ท. หน้า 87)

คำว่า “สะทก” หมายถึง รู้สึกเกรงกลัว (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 785)

คำว่า “สะเทิ้น” หมายถึง แสดงกิริยาวาจาอย่างซัดๆเขินๆ เพราะรู้สึกกระดากอาย (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 786)

ศศิวิมลใช้คำว่า “สะทก” มาคู่กับ “สะเท็น” เพื่อให้คล้องจองกับคำว่า “เงินเก้อ” ซึ่งแปลงมาจาก “เงินอาย” เพื่อย้ำความรู้สึกของผู้หญิงทั่วไปที่จะรู้สึก เงินอายเวลาผู้ชายมอม

1.1.17 **ร้อนรุ่มกุ่มกุ่ม** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนเอิร์ท
ตั้งความว่า

การประจุกความเกลียดชังไว้ในความคิด ความอ่านของตัวเอง ก็
เหมือนใส่ยาพิษเอาไว้ในหัวใจ มีแต่ความ**ร้อนรุ่มกุ่มกุ่ม**และซุ่มมัวเป็น
การบั่นทอนสุขภาพจิตอย่างยิ่งยวด

(เอิร์ท. หน้า 92)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ร้อนรุ่มกุ่มกุ่ม” ซึ่งแปลงมาจาก “ร้อนรุ่มสมุทรวง” เพื่อเสริมความให้
เห็นแง่ลบของความเกลียดชังว่าจะอยู่อย่างไม่มีความสุข โดยเสริมคำว่า “กุ่มกุ่ม” แทน
ความเดือดร้อนเป็นกังวล ไม่เกิดผลดีแก่ตนเอง

1.1.18 **อินังซังชอบ** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลดังนี้

1.1.18.1 จากตอนเหงาหัวใจ ตั้งความว่า

ธรรมดาคนที่รักกันก็ย่อมจะต้องถนอมน้ำใจกัน แต่นี้คุณนารี
เฝ้าถนอม น้ำใจของสามีอยู่ฝ่ายเดียว เขา**ไม่อินังซังชอบ**ด้วย ไม่อย่างนั้น
ก็คงไม่เที่ยวกลับตี 1 ตี 2 แกรม เสาร์ อาทิตย์ มีรอบกลางวันอีกรอบ
ให้คุณนั่งเหงาวันอนเหงาอยู่คนเดียว

(เหงาหัวใจ. หน้า 96)

1.1.18.2 จากตอนสัตว์สังคม ตั้งความว่า

จากจดหมายที่พรรณานาเรื่องราวมายืดยาวนี้ก็แสดงว่าคุณยังไม่
เคยลืม และไม่เคียดคิดจะลืมเลย แกรมยังคงยโสอดสงว่าเราจะทำอะไรที่
ไหนและเมื่อไหร่ รู้ละเอียดลออยิ่งกับเครื่องเวตาที่คอยดักจับความ

เคลื่อนไหวของฝ่ายตรงข้าม โดยที่เขาก็ไม่ได้มาอินังซังชอบอะไรกับตัว
สักนิด

(สัตว์สังคม.หน้า 168)

1.1.18.3 และตอนนางบำเรอ ดังความว่า

และคนที่เหลวเป๋วที่สุด ก็เห็นจะได้แก่พ่อ น.คนดีของคุณนั่นแหละ
เพราะถ้าแกแต่งงานมีความสุขสมหวังไปก็คงจะไม่หันมาอินังซังชอบ
แต่นี้พอรู้ว่าตัวพลาดไปก็เลยหวนกลับมาเล่นหมากรุกกระดานเดิม

(นางบำเรอ.หน้า 209)

คำว่า "อินังซังชอบ" หมายถึง เอาใจใส่,เอาใจช่วย,ดูแล,เหลียวแล,นำพา (มักใช้ใน
ความปฏิเสธ) (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 907)

ในข้อความแรก ศศิวิมลใช้คำนี้ในความหมายตรงตัว และให้น้ำเสียงตำหนิที่ผู้ถามเป็น
ฝ่ายถนอมน้ำใจอยู่ฝ่ายเดียว โดยที่สามีไม่สนใจ และใช้คำว่า "นั่งหง่าว" ซึ่งเป็นพฤติกรรมของ
แมวที่อยู่นิ่งอย่างเบื้อหน่าย และ"นอนเหงา"ซึ่งเป็นพฤติกรรมของคนในลักษณะเดียวกัน มารวม
เข้าด้วยกัน เป็น "นั่งหงาวนอนเหงา" เพื่อย้ำความของการอยู่คนเดียว เพื่อบอกผู้ถามว่า
อย่าคิดมาก เพราะสามีควรจะสนใจมากกว่านี้

"อินังซังชอบ" ในข้อความที่ 2 ก็ใช้ในความหมายเดียวกันคือ ไม่สนใจ

และสำหรับ "อินังซังชอบ" ในข้อความที่ 3 ผู้เขียนหมายถึงการกลับมาสนใจ โดยตำหนิ
พฤติกรรมของฝ่ายชายที่เคยแต่งงานแล้ว และเมื่อทัศนคติไม่ตรงกันจึงกลับมาหาผู้ถามซึ่งเคยเป็น
คู่รักกันมาก่อน

1.1.19 อดแห่งอดแล้ง พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนสัตว์สังคม

ดังความว่า

ก็เรามัวแต่กลัวๆอยากๆอยู่อย่างนี้ เมื่อไหร่จะได้เรื่องเล่า ไม่มี
ใครเขา เอา ผู้ชายจับใส่พานมาประเคนให้ถึงปากหรือก ของอย่างนี้ถ้า
หิวก็ต้องชวนชายจับกินเอาเอง ไม่อย่างนั้นก็ต้องอดแห่งอดแล้ง

เห็นคนอื่นเขามีแฟนกันก็ได้นั่งเบียดปาก ตกกลางคืนก็ต้องนอนตะกาย
ข้างฝา

(สัตว์สังคม.หน้า 169)

ผู้เขียนใช้คำว่า “อดแห้งอดแล้ง” ในน้ำเสียงประชดประชัน แทนการที่ไม่มีผู้ชาย เข้ามาในชีวิตของผู้ถาม โดยคำว่าแห้งและแล้งนั้น คือ การที่ไม่มี,ไม่เหลือจริง

1.1.20 **เหลือขอมินอมู่ทุ๋** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน
รักคนรูปหล่อ ดังความว่า

หนูจำ...อยากล้วยไปเลย ถึงใครเขาจะมารู้ว่า เรา 'แรด' เราก็เป็น
แรดตัวน้อยๆที่น่ารัก ไม่ใช่แรดทะเลลึกแก่ที่เหลือขอมินอมู่ทุ๋

(รักคนรูปหล่อ.หน้า 107)

คำว่า “เหลือขอ” หมายถึง เอาไว้ไม่อยู่,คือ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 863)

คำว่า “มู่ทุ๋” หมายถึง ป้าน , ไม่แหลม (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 639)

ผู้เขียนใช้คำนี้ คือ “เหลือขอมินอมู่ทุ๋” ให้กำลังใจในเชิงเข้าข้างผู้ถามเพื่อไม่ให้สนใจ
คนรอบข้าง ที่ผู้ถามว่าเป็นผู้หญิงไม่ดี ที่ถึงแม้จะไม่ดีก็ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อนและมีดีอยู่บ้าง
ไม่ใช่เป็นแรดแต่มีมือที่ใช้ประโยชน์ไม่ได้

1.1.21 **กรอบแกรบยอบแยบ** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน
รักคนรูปหล่อ ดังความว่า

บรรยายมาแค่นี้ก็เห็นจะหมดหล่อเข้าไปตั้งครึ่ง แต่ถ้าหนูยังปลง
ไม่ได้ ก็ช่างเถอะ บักเอาไว้ในใจอยู่เสมออยู่แล้วกัน ว่ารูปหล่อนั้นกินเข้าไป
ไปไม่ได้ และถึงกินเข้าไปได้ก็ไม่ใช่เป็นสับปะรด ถ้าพ่อหล่อนั้น จน
กรอบแกรบยอบแยบเต็มที

(รักคนรูปหล่อ.หน้า 110)

ศศิวิมลใช้คำว่า “กรอบแกรบยอบแยบ” แทนความจนหรือการมีเงินใช้จ่ายน้อย เพื่อเตือนสติให้ผู้ถามอย่าได้ชอบแต่ความหล่อของผู้ชายเท่านั้น ให้มองถึงฐานะด้วย

1.1.22 **อ่อนระทวยขวยซด** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน
เรื่องตัวเอง ดังความว่า

ไม่ต้องกลัวว่าจะ ‘เสียเหลี่ยม’ หรอกคุณ เพราะได้เสียไปจนหมด
เหลี่ยมหมดมุมไม่มีเหลือแล้ว ก็เมื่อได้ทำอ่อนระทวยขวยซด เข้าไปใน
วงแขนของเจ้าหนุ่มเมื่อคืนอันแสนจะโรแมนติกนั้นนั่นแหละ

(เรื่องตัวเอง.หน้า128)

ศศิวิมลใช้คำว่า “อ่อนระทวยขวยซด” โดยเสริมคำว่า “ขวยซด” คือลักษณะของการม้วนตัว
เข้าไปเอง เพื่อย้ำความรู้สึก ประชดประชัน คำถามของผู้ถามที่กลัวว่าตนเอง จะทำอะไรเกินไป
ทั้งที่ตนนั้นยอมให้เขาถอดไปแล้ว

1.1.23 **หลงละเมอเปลอไผล** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน
เรื่องตัวเอง ดังความว่า

เขาอย่างนี้ก็แล้วกัน ก่อนที่หนูจะหลงละเมอเปลอไผลอะไร
อีกต่อไป เวลาจะไปเกี่ยวกับพ่อโสมาร์ ก็จยังๆมีตติตตั้งเอาไว้บ้าง

(เรื่องตัวเอง.หน้า 133)

ผู้เขียนใช้คำว่า “หลงละเมอเปลอไผล” โดยแปลงมาจาก “หลงละเมอเพ้อพก” เพื่อเตือนสติ
ผู้ถามว่าไม่ควรคิดมาก อย่า“เปลอไผล” หมายถึง หลงๆลี้มๆ(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 554) ทำอะไร
ลงไปอีก

1.1.24 **ติฉินนินร้าย** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนชื่อตัวเอง
 ดังความว่า

รวมความแล้วก็อยากจะแนะนำให้ผู้รอบหวัรรอบหาง เอาเสียทั้ง
 พ่อทั้งลูกเลยเป็นยังไง แต่งกับลูกจะได้อยู่ใกล้ๆพ่อ แล้วก็เลยถือโอกาส
 เขมือบเสียทั้งตระกูล... แต่ที่ทำอย่างนั้น ประชาชนก็คงจะติฉินนินร้าย
 หาวว่าละโมภโลกมาก ผลอหฺนุเลยอดได้ทั้งพ่อทั้งลูก

(ชื่อตัวเอง.หน้า 134)

คำว่า “ติฉินนินร้าย” ให้ความรู้สึกที่ผู้ถูกนินทาได้ยินเรื่องของตนด้วย ซึ่งแปลงมาจาก
 “ติฉินนินทา” ที่ผู้ถูกนินทาไม่รับรู้เรื่องราวด้วย ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อย้ำความรู้สึกประชดประชัน
 ความคิดของผู้ถามที่ชอบทั้งพ่อทั้งลูก ในเชิงของการแนะนำ และใช้คำว่า “ละโมภโลกมาก” ใน
 ความหมายของการไม่รู้จักพอของผู้ถาม

1.1.25 **ล้นลำฟ้ามีด** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนจับผู้ชาย
 ดังความว่า

แต่เมื่อไม่มีโอกาสจะเปิดโรงเรียนจริงๆเพราะกลัวว่าจะรับนักเรียน
 ไม่ไหวคโหว เนื่องจากแห่งมาสมัครกันล้นลำฟ้ามีดจนแทบจะต้องไปเปิด
 เรียนกันที่สนามหลวง ก็เลยขอตอบแต่เพียงสั้นๆเท่าที่หน้ากระดาษจะ
 อำนวย

(จับผู้ชาย.หน้า 137)

คำว่า “ล้นลำฟ้ามีด” ใช้แนวเทียบเคียงกับ “มีดฟ้ามีดดิน” ในความหมายของการมีคน
 มากๆ จนสามารถทำให้ฟ้าที่สว่างอยู่นั้นมืดลงไปได้ ผู้เขียนใช้แสดงความรู้สึกประชดประชัน
 จดหมายทุกฉบับที่เขียนเข้ามาขอคำแนะนำเรื่องการจับผู้ชายว่าถ้าเปิดสอนเรื่องนี้ อย่างเป็นทางการ คงจะมีคนมาสมัครกันมากมาย

1.1.26 สังหารผลาญชีวิต พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน
เสียทองเท่าหัว ดังความว่า

ที่จริงคุณไม่น่าจะต้องเดือดร้อนถึงขนาดตามสังหารผลาญชีวิต
เพราะเหตุการณ์ครั้งนี้ก็ควรจะนึกเสียว่าเป็นกุศลปันทาน สมบัติกะอี่แค
้วไม่รักดีคนหนึ่งเท่านั้น ไม่รู้จะหวงเอาไว้ทำไม

(เสียทองเท่าหัว. หน้า 148)

คำว่า "สังหารผลาญชีวิต" แปลตามรูปแล้วหมายถึง การฆ่าให้เสียชีวิต ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อ
ความหมายนี้เช่นกัน และใช้คำว่า "กุศลปันทาน" กล่าวประชดประชันพฤติกรรมนี้สามีมีภรรยาบ่อย
อย่างออกหน้าออกตา โดยไม่เกรงใจผู้ถาม คือ ภรรยาหลง จึงให้ถือเสียว่าเป็นการทำบุญทำทาน

1.1.27 เอื่อเพื่อเผื่อแม่, หญิงม่ายไร้รัก และบุญหนักอยู่อีกไซ พบจาก
การตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนเสียทองเท่าหัว ดังความว่า

การเอื่อเพื่อเผื่อแม่สามีของเราให้แก่หญิงม่ายไร้รักก็ยอมเป็น
บุญหนักอยู่อีกไซ เรื่องอะไรจะต้องหน้าด้านไปดำเขาเป็นการประจาน
ตัวเอง

(เสียทองเท่าหัว. หน้า 148)

คำว่า "เอื่อเพื่อเผื่อแม่" หมายถึง การแบ่งปันให้ ซึ่งใช้ในความหมายเชิงบวก แต่ผู้เขียน
นำคำนี้มาประชดประชันในทางตรงข้าม คือการแบ่งสามีให้คนอื่นใช้ด้วย นั่นก็คือ "หญิงม่ายไร้รัก"
คือ ผู้หญิงที่ถูกสามีทิ้งหรือสามีเสียชีวิตและ "ไร้รัก" คือ ไม่มีความรักอยู่ ว่าควรแบ่งปันให้
เพราะ ถือว่าผู้ถามจะได้บุญมากในการทำเรื่องนี้ แสดงความรู้สึกระชดประชันพฤติกรรมของ
ภรรยาบ่อยและสามีของผู้ถาม ซึ่ง "บุญหนักอยู่อีกไซ" นั้นแปลงมาจาก "บุญหนักศักดิ์ใหญ่" แต่ใช้
ในความหมายต่างกันเพราะ "บุญหนักศักดิ์ใหญ่" นั้นหมายถึง คนมีอำนาจ บารมี

1.1.28 **เรือล่มในหนองทองจะไปไหน** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมล จากตอนเสียดทองเท่าหัว ดังความว่า

ที่จริงน้องก็ไม่น่าหนักอกหนักใจ ใช้นามสกุลเดียวกันสิคะ ถ้าเป็น
ไปได้จะได้ไม่ต้องเปลี่ยนไปใช้นามสกุลอื่นให้เสียเวลา เรือล่มในหนอง
ทองจะไปไหนเสีย

(เสียดทองเท่าหัว.หน้า 156)

คำว่า “เรือล่มในหนองทองจะไปไหน” หมายถึง การที่ผู้หญิงและผู้ชายที่เป็นคู่รักกันนั้นมี
ฐานะดีด้วยกันทั้งคู่ เมื่อแต่งงานกันไปก็ยิ่งร่ำรวยขึ้นอีก แต่ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อเสียดสีความคิด
ของผู้ถามซึ่งขบขันตัวเอง ว่าเมื่อแต่งงานกันไป ตนจะได้ไม่ต้องเปลี่ยนนามสกุลก็เหมือนกับ
ว่าจะได้ไม่ต้องแบ่งนามสกุลให้คนอื่นใช้

1.1.29 **โหยหาอาตุร** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนผัดหน้าทาแป้ง
ดังความว่า

มีคนอีกเป็นอันมาก ที่มีความรู้สึกและเป็นโรคนิดเดียวกับคุณ
คือ โรคเหงาหัวใจ รักแล้วก็ร้าง ร้างแล้วก็รัก...พบกับความเจ็บปวดแต่ก็
ยังโหยหาอาตุร...เพราะไม่มีใครเลยแม้แต่เงา

(ผัดหน้าทาแป้ง.หน้า 246)

ศศิวิมลใช้คำว่า “โหยหาอาตุร” แสดงความรู้สึกประชดประชัน คนที่เป็นกังวลอยู่แต่กับ
เรื่องของการความรัก ว่าถึงจะให้ผลร้ายแค่ไหนก็ยังต้องการอยู่ โดยใช้คำว่า “อาตุร” หมายถึง
ทนทุกขเวทนาทั้งกายและใจ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 899) มาเสริมความ

1.1.30 **นิยมมงาย** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนผัดหน้าทาแป้ง
ดังความว่า

คนเป็นอันมากหรือแทบทั้งหมด นิยมมงายอยู่กับเรื่อง ‘ศักดิ์ศรี’
ถือสี ถือเหล่า ถือชั้นวรรณะ (ผัดหน้าทาแป้ง.หน้า 249)

คำว่า “นิยม” หมายถึง ชมชอบ, ยอมรับ, นับถือ, ชื่นชมยินดี (ราชบัณฑิต, 2525 . หน้า 442)
 คำว่า “งมงาย” หมายถึง หลงเชื่อโดยไม่มีเหตุผลหรือโดยไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นหรือ
 เหตุผลของผู้อื่น (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 202)

ผู้เขียนให้ทั้ง 2 คำ ซึ่งมีความหมายขัดแย้งกันดังกล่าวแล้ว มาเชื่อมให้คล้องจอง
 เพื่อแสดงให้เห็นการที่ “คน” ชื่นชมยินดีคือสมัครใจที่จะ งมงายในเรื่องที่ไม่มีเหตุผล คือ ศักดิ์ศรี

1.1.31 หลงรักปักใจ พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนผัดหน้าทาแป้ง
 ดังความว่า

นัยน์ตาของหมอจะร้ายกาจอย่างไรก็แล้วแต่ แต่ถ้าอารมณ์ไม่มี
 อุบาทวน ไม่มีความหลงรักปักใจลงไปว่าตาอย่างนี้แหละจะต้องแก้ผ้า
 เราได้ ฯลฯ มันก็ทำอะไรเราไม่ได้

(ผัดหน้าทาแป้ง. หน้า 346)

ศศิวิมลใช้คำว่า “หลงรักปักใจ” โดยเสริมคำว่า “ปักใจ” ย้ำความเพื่อเตือนสติผู้ถามว่าที่จริง
 เป็นเพราะตัวผู้ถามเองต่างหากที่คิดไปเอง เขาไม่ได้ทำอะไรเราหรือแก้ผ้าเราได้จริงๆ เสียหน่อย

1.1.32 ปากหนาชาโก่ง พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน
 ผัดหน้าทาแป้ง ดังความว่า

สมมติว่าจับนางพญาผู้สูงศักดิ์อะไรสักอย่างหนึ่งไปปล่อยไว้กลาง
 ทุ่งนา ที่ไม่มีผู้คน ไม่มีประชาชนคอยให้หรือกราบไหว้ ก็คงจะยืนปาก
 หนาชาโก่ง อยู่อย่างนั้น เกียรติยศเกียรติศักดิ์อะไรก็หาไม่มี

(ผัดหน้าทาแป้ง. หน้า 356)

คำว่า “ปากหนาชาโก่ง” ใช้ในความหมายของการที่ประกาศ้าๆ จน “ปากหนา” และ
 ยืนอยู่นานจน “ชาโก่ง” ก็ยังไม่มีใครรู้ว่าที่จริงแล้วคนที่ประกาศอยู่นั้นเป็นนางพญา ศศิวิมลใช้คำนี้
 แสดงภาพของความน่าเกลียด

1.1.33 **ระบบอมทุกข์, ชีบานาสงฆ์ และ ระงมชมชาน** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนยมบาลเจ้าขา ดังความว่า

ใครบอกเล่าว่าคนที่หายเข้าวัดไปจะต้องแย่ จะต้องระบบอมทุกข์
ถ้าอย่างนั้นชีบานาสงฆ์ที่อยู่ตามวัดวาอารามก็มีต้องระงมชมชานกันเสีย
ให้หมดก่อนหรือ ถึงจะคลานเข้าวัด

(ยมบาลเจ้าขา.หน้า 389)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ระงม" มาเสริมความของคำว่า "อมทุกข์" ว่ามีความทุกข์แสนสาหัสในเชิง
ประชาดประชันผู้ถามที่บอกว่าคนที่เข้าวัดนั้นต้องเป็นคนมีความทุกข์เท่านั้น โดยยกตัวอย่างของ
"ชีบานาสงฆ์" ซึ่งหมายถึง พระและชี ที่อยู่ในวัด ก็ต้อง มีความทุกข์กันจน "ระงมชมชาน" เสียเลย
ถึงจะได้เข้าวัด โดยเสริมคำว่า "ระงม" หมายถึงเสียงแห่ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 672) เพื่อย้ำความ
รู้สึกและประชาดประชันผู้ถาม

1.1.34 **ลำเลิกเบิกกระแซง** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนคนไร้ค่า
ดังความว่า

ความดีความงามทั้งหลายแหล่ เป็นต้นว่าให้เงินทุกเดือน
ส่งน้องๆ ทุกคนเรียนต่อ ซ่อมแซมบ้าน บวชน้อง กระทั่งน้องแต่งงาน
 ฯลฯ ก็กุศลกรรม กัลยาณกรรมเหล่านี้ จะกลายเป็นอกุศลกรรมเป็น
การกระทำอันไร้ค่าทันทีที่คุณมีจิตคิดลำเลิกเบิกกระแซง ถึงไม่ได้ลำเลิก
กับใครก็ลำเลิกกับตัวเอง ประหนึ่งว่าทำไปด้วยความคับแค้น

(คนไร้ค่า.หน้า 392)

คำว่า "ลำเลิกเบิกกระแซง" แปรลงมาจาก "ลำเลิกบุญคุณ" ที่ผู้เขียนต้องการย้ำความรู้สึก
ประชาดประชันผู้ถามที่ทำดีไปแล้ว แล้วยังคิดจะได้ผลตอบแทนนั้น ต้องไม่เกิดผลดีแน่

1.1.35 **บุญหนักอักษรฐาน** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนรักจริง
 ดังความว่า

ผู้มีบุญหนักอักษรฐานมาตั้งแต่เกิด หรือเพิ่งจะมีนี่ลึกลงจะ
อาภัพนัก ด้วยอหังการมันคอยค้ำคองอยู่ตลอดเวลา

(รักจริง. หน้า 505)

คำว่า “บุญหนักอักษรฐาน” แปลงมาจาก “บุญหนักศักดิ์ใหญ่” ใช้ในความหมายของคนที่มี
 อำนาจ บารมี ประชดประชันคนเหล่านี้ว่าอาภัพ จะทำอะไรก็ต้องคอยระวังอยู่ตลอดเวลาแล้วจะเสีย
 ภาพพจน์

1.1.36 **สมบัติพิสดาน และ เขี้ยวห้อยคล้อยเคลื่อน** พบจากการตอบคำถามของ
 ศศิวิมลจากตอนรักจริง ดังความว่า

เมื่อคุณไม่มีคุณสมบัติชนิดแรกคือรวยทรัพย์ คุณก็อาจจะไม่มี
คุณสมบัติอย่างสองชนิดหลัง คือ รวยสวยกับรวยดี และความรวยที่
ยิ่งยืนยิ่งกว่า สมบัติพิสดานหรือรูปกายภายนอกใดๆก็คือรวยความดี
ไม่มีวันจะแห้งไม่มีวันจะหมด ไม่มีวันจะเขี้ยวห้อยคล้อยเคลื่อนไปตาม
สังขาร

(รักจริง. หน้า 505-506)

ศศิวิมลใช้คำว่า “สมบัติพิสดาน” หมายถึง ความรวยเงินทอง มาเปรียบเทียบให้เห็นว่า
 การรวยความดีนั้นดีกว่ารวยเงินทอง เพราะความดีไม่มีวันที่จะเสื่อมลงไปตามสังขารได้เลย
 โดยสร้างคำว่า “เขี้ยวห้อยคล้อยเคลื่อน” ขึ้นมาเพื่อย้ำให้เกิดภาพของการสิ้นสุด

1.1.37 **ความรู้ตัวหัวพร้อมตื่น** พบจากตอนช้อยกเว้น ดังความว่า

ความเพียรจะทำให้ ‘สติ’ ความรู้ตัวหัวพร้อมตื่นอยู่เสมอ
ไม่มีพลาด ไม่มีการมานั่งเจ็บใจตัวเองอีกต่อไป

(ช้อยกเว้น. หน้า 623)

คำว่า “ความรู้ตัวทั่วพร้อมตื่น” ใช้ในความหมายของการเตือนให้มีสติ คือให้รู้อยู่เสมอว่าตนเองกำลังทำอะไรอยู่ จะได้ไม่พลาดทำสิ่งที่ไม่ดีลงไป

1.2 คำที่มีศักดิ์ คือ คำที่ใช้สำหรับบุคคลที่สนทนาด้วย หรือกล่าวถึง โดยแตกต่างกันไปตามสถานภาพของวัย อาชีพและฐานะทางสังคม

1.2.1 ตาของอาจ ผึ่งผาย และ พี่แก พบจากการตอบคำถามของศศิวิมล จากตอนรักนอกแบบ ดังความว่า

เดชะบุญที่ตา ‘องอาจ ผึ่งผาย’ นี้ ด่วนจึงตายไปเสียก่อน
ไม่อย่างนั้นคุณป้าของอาจจะต้องร้องไห้ ซ้ำมูกโป่ง เสียยิ่งกว่าการตายของ
พี่แก

(รักนอกแบบ.หน้า 440)

ผู้เขียนใช้สรรพนามคำว่า “ตาของอาจ ผึ่งผาย” แทนลักษณะที่ผู้ถามได้กล่าวไว้ของผู้ชายคนหนึ่งที่ไม่คิดจริงจังกับผู้ถาม ศักดิ์ของคำที่ใช้เป็นการกล่าวถึงบุคคลที่สามที่สถานภาพต่ำกว่าในเชิงตำหนิ และใช้คำว่า “พี่แก” แทนผู้ชายคนเดียวกัน ในลักษณะน้ำเสียงประชดประชัน ศักดิ์ของคำใช้กล่าวถึงบุคคลที่มีสถานภาพต่ำกว่าและแสดงถึงความไม่สำคัญของผู้ชายคนนั้น

1.2.2 อีแก่ พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนเดอด้ ไอลดแมน ดังความว่า

สำหรับผู้ชายที่มีเมียมีลูกตั้งโหยง คุณยังจะไปหวังอะไร เขา
พลัดบ้านพลัดเมืองมาเจอ ‘ของฟรี’อย่างนี้ ใครจะไม่ชอบ ชั่วๆดี ๆ ก็ยังดี
กว่าอีแก่ที่บ้าน

(เดอด้ ไอลดแมน.หน้า 34)

คำว่า “อีแก่” เป็นสรรพนามใช้เรียกผู้หญิงที่เป็นภรรยาหลวงซึ่งเป็นสถานภาพของบุคคลที่สามในลักษณะ ที่ไม่ยกย่อง ไม่ให้เกียรติ ศศิวิมลนำมาใช้กล่าวถึงภรรยาหลวงของผู้ชายที่

มีอายุมากคนหนึ่งซึ่งมีความสัมพันธ์ลึกซึ้งกับผู้ถาม และเรียกรภรรยาของชายผู้นั้นว่า “อีแก่” ซึ่งลักษณะน้ำเสียงที่ใช้ในเชิงดูถูกรภรรยาหลวง เพื่อเสียดสีผู้ถามที่หวังว่าตนจะได้ผู้ชายคนนั้นมาครอบครอง

1.2.3 อาเจี และ อาเฮีย พบจากการตอบคำถามของศศิวิมล

ตอนสฤณมาหลงฝูง ดังความว่า

น่าเห็นใจที่มีสภาพแวดล้อมของคุณไม่เป็นใจ สมาชิกใน
ครอบครัวก็ช่วยกันช่วยเยี้ย จนน่าจะสาบให้กลายเป็นมด จะทำ
โรแมนติคเข้าไส้กันบ้างก็ไม่ได้ อาเจี อาเฮีย เต็มบ้านไปหมด

(สฤณมาหลงฝูง.หน้า 42)

“อาเจี” คือ สรรพนามที่คนจีนใช้เรียกผู้หญิงที่มีอายุมากกว่าตนและ“อาเฮีย”คือสรรพนามที่คนจีนใช้เรียกผู้ชายที่มีอายุมากกว่าตน ผู้เขียนใช้ทั้งสองคำกล่าวถึงญาติพี่น้องของผู้ถามที่มีมากมายจนทำให้ผู้ถามไม่มีความเป็นส่วนตัว

1.2.4 อีตา และ หนู พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนเรื่องตัวเอง

ดังความว่า

ส่วนอีตาโอมารนี่ หนูชอบเข้าไปได้ยังไงกันนะ ตาก็โตๆแดงก่ำๆ
ยังกะนกกระจู๊ด ฟันก็ห่าง จมูกก็งุ้ม หน้าก็สีเหลืองใหญ่ๆ ไม่เห็นสวย
สักนิด

(เรื่องตัวเอง.หน้า 133)

ศศิวิมลใช้สรรพนามคำว่า “อีตา” แทนผู้ชายคนหนึ่งที่น่าตาไม่ดี ประชดประชัน การตัดสินใจของผู้ถามที่ไปชอบผู้ชายคนนี้ ศักดิ์ของคำ ใช้เรียกผู้ชายที่มีฐานะทางสังคมที่ต่ำกว่า และกล่าวถึงในลักษณะตำหนิ สำหรับคำว่า “หนู” ผู้เขียนใช้แทนผู้ถาม ในวัยที่อ่อนกว่าเชิงเอ็นดู และแสดงความเห็นใจ

1.2.5 น้อง และ อาจารย์ พบจากการตอบคำถามของศศิวิมล ตอนรักครั้งแรก
ตั้งคำถามว่า

ร้องเข้าไปเอะน้อง...ร้องให้ให้ดังๆ...ร้องให้สมกับความเจ็บช้ำ
ถึงแม้ว่าร้องแล้วน้ำตาสักหยดหนึ่งก็ไม่สามารถจะมาช่วยปลอบใจได้...
อาจารย์ก็ไม่รู้เหมือนกันว่าน้องจะร้องไปหาอะไร

(รักครั้งแรก. หน้า 253)

ผู้เขียนใช้คำว่า “น้อง” เป็นสรรพนามแทนผู้ถาม ที่วัยอ่อนกว่าซึ่งให้ความสนิทสนมในระดับหนึ่ง โดยใช้ น้ำเสียงตำหนิการร้องไห้อย่างฟูมฟายของผู้ถาม และใช้คำว่า “อาจารย์” เป็นสรรพนามแทนตนเองในการตอบคำถาม ซึ่งเป็นการเล่นแบบจดหมายของผู้ถามที่ใช้สรรพนามทั้งสองคำนี้แทนผู้ถามและตน

1.2.6 หนู และ ป้า พบจากการตอบคำถามของศศิวิมล ตอนเห็นแก่ตัว
ตั้งคำถามว่า

ถ้าหนูอยากจะให้เป็นป้าก็เป็นให้หนู

(เห็นแก่ตัว. หน้า 354)

ศศิวิมลใช้คำว่า “หนู” แทนผู้ถาม แสดงวัยที่อ่อนกว่าในเชิงเอ็นดูและให้ความสนิทสนมเหมือนญาติ และใช้คำว่า “ป้า” แทนตนเอง เนื่องจากผู้ถามใช้สรรพนามทั้งสองคำแทนตนเองและผู้เขียนเช่นกัน

1.2.7 ท่าน พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนเห็นแก่ตัว ตั้งคำถามว่า

ที่เรายกย่องกราบไหว้บูชาพระมหากษัตริย์ พระสงฆ์องค์เจ้าหรือพระพุทธรูปอยู่ทุกเมื่อเชื่อกัน หนูก็คงรู้อยู่แก่ใจว่าเราหาได้กราบไหว้บูชาท่าน เพราะท่านมียศมีศักดิ์ก็หาไม่ เรากราบพระเพราะผ้าเหลืองก็หาไม่ เรากราบไหว้บูชาพระพุทธรูปที่ทำด้วยโลหะด้วยอิฐด้วยปูน ชั่วแต่ว่าเป็นพระพุทธรูปก็หาไม่ แต่เรากราบไหว้พระมหากษัตริย์ก็ด้วยความดีงาม

ของท่าน กราบพระด้วยท่านเป็นผู้ทรงศีลอันงามพร้อม กราบพระพุทธรูป
ด้วยรำลึกถึงคุณของพระศาสดาที่มีต่อเวไนยสัตว์ คือช่วยแนะทางให้
สว่างทุกซ์

(เห็นแก่ตัว. หน้า 358)

“ท่าน” เป็นสรรพนามที่ผู้เขียนใช้แทนพระมหากษัตริย์ พระสงฆ์องค์เจ้า และพระพุทธรูป
ที่กล่าวเป็นตัวอย่างประกอบการตอบคำถามในครั้งนี้ ศักดิ์ของคำแสดงถึงการยกย่องและบูชา

1.2.8 แก และ ฉัน พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลตอนเพื่อนรัก ดังความว่า

ที่จริงคุณเองน่าจะเป็นฝ่ายเยาะเย้ยตากตางเพื่อนฝูงเหล่านั้นของ
คุณมากกว่า...แต่ก็ป่วยการ เพราะดูเหมือนต่างฝ่ายต่างก็ค่อยๆเดิน
แยกกันไปคนละทางเสียแล้ว... ฉะนั้นจึงไม่น่าจะน้อยใจในคำติเตือน
ตลอดจนคำขู่ของมิตรเหล่านั้น ปล่อยไปว่าเรื่องใครเรื่องมัน แกว่าดี
ฉันก็ดี ฉันว่าไม่ดีฉันก็ไม่ไป

(เพื่อนรัก. หน้า 376-378)

ผู้เขียนใช้คำว่า “แก” แทนเพื่อนที่ผู้ถามคบหาอยู่ และ ใช้คำว่า “ฉัน” แทนตัวของผู้ถามเอง
ในศักดิ์ของคำที่มีสถานภาพเท่าเทียมกัน เพื่อแนะนำให้ผู้ถามปฏิบัติตัวกับเพื่อนได้อย่างถูกต้อง
โดยให้ใช้ความคิดที่ถูกต้องของตัวเองเป็นสำคัญ

1.2.9 มิ่ง และ ภู พบจากการตอบคำถามของศศิวิมล ตอนยมบาลเจ้าขา
ดังความว่า

เขาเป็นว่าตัวใครตัวมัน ใครจะทำยังไงก็ได้ของมัน เมื่อถึงเวลา
อันสมควรก็ลงไปแก้ตัวกับยมบาลให้ดีๆก็แล้วกัน แล้วอย่ามาโทษมิ่ง
โทษภูไม่ได้นะ

(ยมบาลเจ้าขา. หน้า 385-386)

คำว่า “มิ่ง” เป็นสรรพนามใช้แทนผู้ที่เราพูดด้วย และ “ภู” เป็นสรรพนามใช้แทนตัวเรา

มักถือว่าไม่สุภาพหรือหยาบคาย (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 106) ซึ่งศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงถึงสถานภาพที่เท่าเทียมกันทั้งสองฝ่าย และศศิวิมลใช้เพื่อประชดประชันผู้ถามที่แอบมีสัมพันธ์กับผู้ชายที่ แต่งงานแล้วและยัง ติดต่อกันอยู่เรื่อยๆ ว่าถ้าตกรกไปจะโทษใครไม่ได้เพราะทำตัวเอง

1.2.10 ยายแม่ และ อีครูแก่ พบจากการตอบคำถามของศศิวิมล ตอนอิสระเสรีเหนืออื่นใด ดังความว่า

อย่าไปแสดงเลยเฝ้าปาก แสดงไปทำไมให้เมื่อยปาก ผู้จ้างมือ
เป็นพาราติน ให้ช่วยส่องให้หัวละหน้าลิบ เบ็ดเสร็จทั้งยายแม่และอีครูแก่
นั่นก็ไม่เห็นจะก็ลืบกี่ร้อย

(อิสระเสรีเหนืออื่นใด, หน้า 410)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ยายแม่” แทนแม่ของคู่รักผู้ถามที่ไม่สนับสนุนความรักของผู้ถามกับลูกชายแต่กลับไปสนับสนุนความรักของ “อีครูแก่” ซึ่งมาคบหากับลูกชายตนที่หลังเนื่องจากเป็นคนมีอิทธิพล และเป็นครูรุ่นพี่ในโรงเรียนเดียวกันกับลูกชาย ศักดิ์ของคำทั้งสองแสดงสถานภาพของผู้ที่ถูกกล่าวถึงในเชิงที่ต่ำกว่า ดูแคลน ไม่ให้เกียรติและแสดงน้ำเสียงประชดประชันการกระทำของแม่และคนรักใหม่ของผู้ชาย โดยแนะนำว่าเมื่อเหตุการณ์เป็นแบบนี้ก็ไม่ควรไปพูดจาอะไรด้วยอีก

1.2.11 ตรัส พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจาก 3 ตอน คือ

1.2.11.1 ตอนรักนอกแบบ ดังความว่า

“สตรีภาพทั้งหลายในมนุษยโลกนี้ แม้นได้ขณะก็ดี ได้กำบังก็ดี ได้ฟังลมปากก็ดี ชายได้เชื้อเชิญเกี่ยวก็ดี สตรีทั้งหลายคงจะกระทำซึ่งการลามกเมณจนได้ ในที่ลับนั้นถึงจะไม่มีชายรูปงาม มีแต่ชายทรามรูปไม่งาม ต่ำลงมาที่สุด คนง่อยเปลี้ยก็ดี ถ้าที่ลับแล้วสตรีนั้นก็ยอมหลงในกามหมดทุกคน” สมเด็จพระเทพฯ เจ้าตรัสไว้ดังนี้

(รักนอกแบบ, หน้า 440)

1.2.11.2 ตอนยายหนูคนเก่ง ดังความว่า

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “บุญคือคุณความดีย่อมเป็นที่พึ่งของสัตว์”

(ยายหนูคนเก่ง.หน้า 449)

1.2.11.3 และตอนตาลไร่ยอด ดังความว่า

สมเด็จพระบรมศาสดาตรัสไว้ว่า คนเราจะเป็นอะไร จะดีจะชั่ว
อยู่ที่กรรม ไม่กรรมเก่ากรรมใหม่แต่ชาติปางไหน เห็นกันอยู่หลัๆ
ตรงไปตรงมาอย่างนี้

(ตาลไร่ยอด.หน้า 548)

คำว่า “ตรัส” หมายถึง พูด (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 317) เป็นคำมีศักดิ์ ซึ่งใช้กับเฉพาะ
พระพุทธเจ้าและพระบรมวงศานุวงศ์

ในข้อความที่ 1 ศติวิมลใช้เมื่ออ้างธรรมะของ “พระศพลเจ้า”

ในข้อความที่ 2 ใช้เมื่ออ้างธรรมะของ “พระพุทธเจ้า”

และในข้อความที่ 3 ใช้อ้างธรรมะของ “พระบรมศาสดา”

ซึ่งทั้งสามข้อความนั้นหมายถึงบุคคลคนเดียวกัน ก็คือ “พระพุทธเจ้า” ในเชิงยกย่องบูชา
ซึ่งเหมาะสมกับสถานภาพของพระพุทธเจ้า

1.2.12 ลูก และ แม่ พบจากการตอบคำถามของศติวิมล ตอนแบก ดังความว่า

ลูกอย่าอิจฉาลูกสาวจริงของแม่ไปเลย เพราะแม่ไม่เคยมีลูก
ไม่ว่าลูกสาวหรือลูกชาย จะมีก็แต่ลูกปลอมคือลูกนี้แหละ

(แบก.หน้า 539)

ศติวิมลใช้คำว่า “ลูก” แทนผู้ถาม ที่มีวัยที่อ่อนกว่า ซึ่งใช้น้ำเสียงแสดงความเอ็นดู และ
แสดงความสนิทสนมโดยแทนตนเองว่า “แม่” เนื่องจากผู้ถามใช้สองคำนี้แทนตนและผู้ถามเช่นกัน

1.3 คำภาษาโบราณ คือ คำที่ใช้กันสมัยก่อน ปัจจุบันเลิกใช้แล้วหรืออาจใช้เป็น
บางคนบางกลุ่มเท่านั้น ในคสิวิมลตอบปัญหาพบคำภาษาโบราณ ดังนี้

1.3.1 โยชน์ พบจากการตอบคำถามของคสิวิมลจากตอนยมบาลเจ้าชา
ดังความว่า

คนที่ผิดลูกผิดผัวคนอื่นเขานั้น ตายไปจะต้องเสวยทุกขเวทนาอยู่
ในโลหะกุมภีรณก มีปริมาตรหนึ่งโยชน์โดยรอบ คือกว้างหนึ่งโยชน์
ยาวหนึ่งโยชน์ และลึกหนึ่งโยชน์ เลือกเอาเองก็แล้วกันว่าจะอยู่
ตรงไหน ร้อยปีจึงจะมีสิทธิ์ไผ่ขึ้นมาร่องหนึ่งแอะ แล้วก็กลับลงไปใหม่
(ยมบาลเจ้าชา.หน้า 383)

คำว่า "โยชน์" เป็นชื่อมาตราวัด 400 เส้นเป็น 1 โยชน์ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 637) ผู้เขียน
ใช้คำนี้แสดงถึงการทำบาปผิดลูกผิดผัวคนอื่น เพื่อหวังให้ผู้ถามเกิดสำนึกผิดในสิ่งที่ทำ และถ้า
หากตกนรกก็จะได้รับทุกข์ทรมานคือลงกระทะทองแดงที่มีความกว้าง ความยาว และความลึกมาก

1.3.2 มุตกิตมุตฆาต พบจากการตอบคำถามของคสิวิมลจากตอน
ยมบาลเจ้าชา ดังความว่า

ใครบอกล่ะว่าคนที่หายเข้าไปในวัดจะต้องแยะ จะต้องระบม
อมทุกข์ ถ้าอย่างนั้นชีบานาสงฆ์ที่อยู่ตามวัดวาอารามก็มีต้องระบม
ชมชานกันเสียให้หมดก่อนหรือ ถึงจะคลานเข้าวัด...

แล้วใครที่ไหนที่ไม่เคยเจ็บปวด อย่างมากที่สุดก็ต้องวันละ
หลายๆหน จำพวกปวดหนักปวดเบา อย่างน้อยที่สุดก็ต้องเดือนละหน
ประเภทปวดระดูหรือมุตกิตมุตฆาต

(ยมบาลเจ้าชา.หน้า 389)

มุตกิต คือ โรคระดูขาว และ มุตฆาต คือ โรคขัดปัสสาวะซ้ำเลือดซ้ำหนอง (ราชบัณฑิต
,2525.หน้า 637) ทั้งสองคำ เป็นคำภาษาโบราณ ยกมาย้ำข้อความของอาการเจ็บปวดที่ต้องเกิดเป็น
ปกติในชีวิตประจำวันให้ชัดเจน เพื่อแสดงให้ผู้ถามทราบว่าการที่ผู้ถามรู้สึกเจ็บปวดเนื่องจากผู้อื่น

ไม่ยอมรับความเป็นตัวตนของผู้ถามนั้นเป็นเรื่องที่ไม่ควรนำมาคิดมาก เพราะเราทุกคนต้องมีความรู้สึกแบบนี้เป็นเรื่องปกติ

1.3.3 **เยียง** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนยายหนูคนเก่ง
ดังความว่า

การที่จะ 'รู้จักใครสักคน' ต้องใช้เวลา ต้องตั้งใจให้เป็นกลางที่สุด
อย่าได้ใช้สำนึกแห่งความเป็นแม่ เป็นพ่อ หรือเป็นผู้ใหญ่กว่ามาตัดสิน
บางครั้งก็ต้องเอาใจเขามาใส่ใจเรา...ว่าเมื่อสมัยที่คุณแม่ยังสาวนั้น ได้
เคยทำอะไรแผลงๆเยียงนี้บ้างหรือเปล่า หรือยิ่งกว่านี้

ตามพฤติกรรมที่เล่ามา ไม่น่าจะนับว่าเป็นพฤติกรรมที่แปลกไป
ในข้างเสีย เช่นชอบอ่านหนังสือ ชอบเขียนรูป กระทั่งมีแฟนมาก
เปลี่ยยนอยู่เรื่อยแต่ก็เปิดเผยว่าแฟนจริงๆยังไม่มี อย่างนี้แล้วคุณยังจะไป
เรียกร้องเอาพฤติกรรมแบบไหนจากแกอีก ดิดกาแพดึกว่าติดยานะ
คุณนะ

(ยายหนูคนเก่ง. หน้า 445)

คำว่า "เยียง" เป็นคำภาษาโบราณหมายความว่า แบบอย่าง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 663)
ซึ่งปัจจุบันใช้คำว่า "อย่าง" แทน ศศิวิมลใช้คำนี้แสดงถึงพฤติกรรมที่ผู้ถามกล่าวว่าเป็นพฤติกรรมที่
ผิดปกติ ซึ่งผู้เขียนกล่าวว่าไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะลูกสาวของผู้ถามไม่ได้ทำตัวเสื่อมเสีย

1.3.4 **ชมอง** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนกระหายรัก
ดังความว่า

เหตุแห่งความทรมานทรมานในการ 'รักคนง่าย' ของคุณนี้ เห็น
จะไม่ได้มาจากความรักชอบเฉยๆเพียงอย่างเดียว แต่มาจากความใคร่ที่
เจ็บป่วนอยู่ในหัวชมองของคุณตั้งครั้งก่อนหรือแทบทั้งหมด

(กระหายรัก. หน้า 450)

คำว่า “ชมอง” เป็นคำภาษาโบราณซึ่งปัจจุบันใช้คำว่า “สมอง” โดยใช้ในความหมายคือ ปัญญาความคิด (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 126) หรืออีกนัยหนึ่งผู้เขียนใช้ “ชมอง” แทน “สมอง” เพื่อแสดงภาพของก้อนเนื้อที่บรรจุอยู่ในศีรษะเท่านั้น ไม่มีความคิดที่เป็นประโยชน์ และเสียดสีผู้ถามที่กล่าววาทนทฤษฎายเพราะรักคนง่าย ซึ่งความจริงแล้วที่ผู้ถามรักคนง่ายนั้นเพราะผู้ถามมีความใคร่ มากกว่าความรักหรือชอบจริงๆ

1.3.5 ช่ม พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนรักจริง ดังความว่า

คุณไม่มีวันรู้ว่าเขาจะรังเกียจหรือไม่รังเกียจ เขาจะร้องไห้แล้ว
วิ่งหนีไปไกลร้อยโยชน์หรือไม่ หรือบางทีเขาอาจจะยิ่งรักคุณดูดีเต็ม
ด้วยคุณอยู่ห้องแถวแต่พ่อหนุ่มหรุหราก็อยู่แพ นอนผ้าห่มขาดๆ
เหม็นหืน ครั้นตื่นเช้าใส่เกือก ช่มสูงโบกเรือหางยาวมาขึ้นท่าพระจันทร์
ลงจากเรือได้ก็วางท่าหลูมาเรื่อยไม่มีใครรู้

(รักจริง. หน้า 507)

คำว่า “ช่ม” เป็นคำภาษาโบราณซึ่งปัจจุบันใช้คำว่า “สั้น” หมายถึง ส่วนท้ายของเท้า (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 277) ในที่นี้ใช้หมายถึงส่วนท้ายของรองเท้าเพื่อย่ำส่วนหนึ่งของการแสดงความมีฐานะ ซึ่งความจริงผู้ชายที่ผู้ถามชอบนั้นอาจจะไม่มีฐานะอย่างที่ผู้ถามคิดก็เป็นได้ เพียงวางท่าให้ผู้อื่นเข้าใจผิดเท่านั้น

1.3.6 จันทัวร์ พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนกลืนรัก...รอยใด ดังความว่า

ความจริงการดิ้นรนไปของงานเขาทำเพราะอยากได้ประสบการณ์
หรืออยากเด่นอยากดังในวิชาชีพที่ตนรำเรียนมาก็ดี หรือชมชานไป
ของงานเขาทำเพราะปัญหาเรื่องปากเรื่องท้อง การดำรงชีพของตนเอง
และครอบครัวก็ดี หรือเชื้อซ่าเข้าไปของงานเขาทำ เพราะกลัวจะไม่มี
ปลอกคอ มีเจ้านาย เหมือนสัตว์ที่หลงเข้าไปติดในจันทัวร์ที่เขาตกไว้ก็ดี
ทั้ง 3 ข้อนี้ ถึงจะยกว่าเป็นประโยชน์ของนายจ้าง การจ่ายเงิน
เดือนก็ตาม การขึ้นค่าแรงขึ้นเงินเดือนที่ละนิดทีละหน่อยก็ตาม

การเลี้ยงดูบางมือบางคราวหรือมอบความสนิทสนมไว้เนื้อเชื่อใจก็ตาม
อุปมาก็เหมือนพรานเบ็ดเอาได้เดือน เกี้ยวเบ็ดเพื่อล่อปลาใหญ่ อันมี
ราคามากกว่าได้เดือนตัวเดียว

(กลั่นรัก...รอยไถ. หน้า 560)

คำว่า "จันทน์ขาว" เป็นชื่ออุปกรณ์โบราณที่เป็นเครื่องยิงสัตว์ โดยใช้หอกหรือปืน หรือหลาว
ขัดสายใยไว้ เมื่อคนหรือสัตว์ไปถูกสายใยเข้าก็ลั่นแทงเอาหรือยิงเอา ใช้อย่างเดียวกับหน้าไม้ก็ได้
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 221) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อประชดประชันผู้ถามที่กล่าวว่าตนเองไร้ค่าไม่มี
งานทำ ผู้เขียนจึงยกเรื่องการทำงานให้กับผู้อื่น ก็คือการเข้าไปทำประโยชน์ให้กับเขาเท่านั้น ไม่ได้
แสดงให้ตนมีค่าขึ้นมา

1.4 คำภาษาดูด คือ คำภาษาพูดของคนธรรมดาทั่วไป โดยไม่ถึงความเหมาะสม
หรือความถูกต้อง ในศศิวิมลตอบปัญหาพบคำภาษาดูด ดังนี้

1.4.1 ผัว พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนคนเคยรัก ดังความว่า

ผู้ชายที่เขารักจริง ต่อให้ผู้หญิงเคยมีผัวมาแล้วอย่างน้อย 3 คน
หรือมีลูกติดมาด้วยอีกตั้งโหลย ถ้าเขาจะรักก็รัก

(คนเคยรัก. หน้า 3)

คำว่า "ผัว" เป็นคำภาษาดูด คือ ชายที่เป็นคู่ครองของหญิง , ใช้คู่กับเมีย (ราชบัณฑิต,
2525. หน้า 548) ศศิวิมลใช้คำนี้แสดงความรุนแรงของคำ เพื่อตำหนิผู้ชายที่ไม่จริงใจ เพราะเมื่อ
ทราบว่ามีผัวหญิงเคยแต่งงานมาแล้วก็น่าเห็นทันที

1.4.2 โครตเหง้า พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนเดอดี โอลด์แมน
ดังความว่า

คบกันมาแล้วตั้ง 8 ปี ติดอยู่หน้าตรงที่ตรงที่พ่อแม่พี่น้อง
ของคุณไม่ชอบหน้าเขา ซึ่งถ้าต่างฝ่ายต่างรักกันจริง ญาติพี่น้อง

โครตเหง้า ก็ไม่เห็นจะเป็นอุปสรรค

(เดอดี โอลด์แมน .หน้า 37)

คำว่า “โครตเหง้า” เป็นคำภาษาตลาดนำไปใช้ในความหมายไม่สุภาพหรือเป็นคำคำ หมายถึง วงศ์สกุล ,เผ่าพันธุ์,ต้นสกุล (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 198) ผู้เขียนใช้คำนี้เสียดสีการกระทำของญาติพี่น้องผู้ถามที่ไม่สนับสุนนความรักของผู้ถามทั้งๆที่คบหากันมานานถึง 8 ปี และเตือนสติผู้ถามว่าไม่ควรจะไปสนใจการกระทำเหล่านั้นเพราะคบหากันมานานย่อมแสดงว่ารักกันจริง

1.4.3 ล้อ และ ล่า พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนจับผู้ชาย ดังความว่า

วิธีจะจับผู้ชายจริงๆนั้น ถ้าจะให้รู้แจ้งเห็นจริงทุกสิ่งอัน ก็เห็นจะต้องเปิดโรงเรียนสอนหลักสูตร 3 เดือน พอจบคอร์สแล้วก็มีการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติอีก 1 เดือน เสร็จสรรพแล้วก็จะมึงงานแจกประกาศนียบัตรจัดให้ครูตามโรงแรมใหญ่ๆ เช่น ดุสิตธานี โอเรียลเต็ล รามา อินทรา น้ำกัก และ โรงแรมจูน เป็นต้น...

การจะจับผู้ชายหรือจะล้อจะล่าผู้ชายนั้น อุปมาาก็เหมือนกับจะล่าสัตว์ คุณก็จะต้องดูสิ่งที่จะล่าให้ทะลุปรุโปร่งว่าชอบเหยื่ออะไร...

(จับผู้ชาย.หน้า 137)

คำว่า “ล้อ” หมายถึง ใช้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นอุบายชักนำ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 701) และคำว่า “ล่า” หมายถึง เทียบติดตามหา (เพื่อจับฆ่าหรือเพื่อการกีฬา เป็นต้น) (ราชบัณฑิต,2525.หน้า707) ทั้งสองคำนี้เป็นคำภาษาตลาดไม่นิยมใช้ในการเขียนหนังสือ แต่ศศิวิมลนำมาใช้เพื่อเน้นย้ำความหมายของการ “จับผู้ชาย” ให้ผู้อ่านมีความรู้สึกถึงพฤติกรรมของผู้หญิงที่ต้องการผู้ชายมาเป็นคู่รักมากเกินไป จนไม่คำนึงถึงความเสื่อมเสียของตน โดยใช้คำว่า “ล้อ” และ “ล่า” ซึ่งเป็นคำที่ใช้กับสัตว์เดรัจฉานเท่านั้นมาแสดงถึงความรุนแรงของคำ

1.4.4 **สันดาน** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนเสียทองเท่าหัว ดังความว่า

การเอื้อเพื่อเมื่อแม่สามีของเราให้แก่หญิงม่ายไว้รักก็ย่อมจะเป็น
บุญหนักอยู่อกโซ เรื่องอะไรจะต้องหน้าด้านไปด่าเขาเป็นการประจาน
ตัวเอง ถึงคุณจะด่าจนไฟแลบก็ไม่ใช่จะทำให้เขาเลิกติดต่อกันได้เมื่อไหร่
และคนที่ควรด่าที่สุดก็คือสามีของคุณเองมิใช่ใครอื่น เพราะผู้ชายที่ได้
เสียเป็นเมียผัว แถมยังไปไหนมาไหนกับผู้หญิงแล้ว ยังมีหน้ามาพูด
ว่า... ได้ฟรีๆเลยสนองให้ตามอารมณ์...นั่นออกจะเป็นคนที่มีกง่ายอยู่
เอากการ...

เมื่อรู้สันดานของสามีคุณเสียอย่างนี้แล้ว ก็ปวยการที่จะไป
คิดถึงเรื่องที่จะให้เขาเลิกกัน

(เสียทองเท่าหัว. หน้า 149)

คำว่า "สันดาน" หมายถึงอุปนิสัยที่มีมาแต่กำเนิด, มักใช้ไปในทางที่ไม่สู้ดี
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 794) ใช้นั้นย้าให้เกิดความรุนแรงขึ้น เพื่อตำหนิการกระทำของสามีผู้ถาม
ที่มีภรรยาบ่อย และยังทำที่เหมือนกับว่าจะไม่แก้ไขในการกระทำนั้น และยังกล่าวในลักษณะเชิง
ดูถูกผู้ที่เป็นภรรยาบ่อยอีกด้วย จึงไม่ควรที่จะต้องสนใจเพราะเป็นนิสัยที่มีมาแต่กำเนิดของสามี
ผู้ถามเอง

1.4.5 **ชีปาก, โง่ และ บัดชบ** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน เดอตี โอลด์แมน ดังความว่า

คุณอย่ามัวไปพึ่งชีปากคนอยู่เลย คนคนหนึ่งไม่อาจจะทำให้ใคร
เสียอนาคตได้หรอก นอกจากคนคนนั้นจะเป็นคนโง่ และอ่อนแออย่าง
บัดชบ

(สัตว์สังคม. หน้า 165)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ชีปาก" หมายถึง คำที่เอาอย่างเขามาพูด, คนล้าหรับเขาล้อด่าว่าและตีเตียน
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 145) มาเน้นย้าความพูดไร้สาระของผู้อื่นว่าอย่าไปพึ่ง และย้าให้เกิด

ความรุนแรงขึ้นโดยใช้คำว่า “โง่” และ “บัดซบ” หมายถึง ลัทธิ, มักใช้ประกอบกับคำ โง่ เชื้อหรือเชื้อะ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 464) แสดงถึงการที่เชื่อคนอื่นมากเกินไปเหตุจนไม่มีความคิดเป็นของตัวเอง

1.4.6 **ตอแหล** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนวาเลนไท วาเลนไทย
ดังความว่า

การที่วาเลนไทน์ทำเหตุอีกแล้ว...ใครบอกคุณล่ะว่าถ้าใครส่ง
การที่ตอแหลนี้มาให้แล้วจะหมายความว่า เขาสารภาพรัก
(วาเลนไท วาเลนไทย. หน้า 180)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ตอแหล” ซึ่งเป็นคำด่าคนที่พูดเท็จ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 324) เน้น
ความเชื่อถือไม่ได้ของคำหวานในการ์ตวาเลนไทน์

1.5 คำต่างประเทศ คือ คำภาษาใดๆก็ตามที่นำมาใช้แทนคำภาษาไทย ทั้งที่คำนั้น
จะมีคำภาษาไทยใช้แทนได้ การใช้คำภาษาต่างประเทศอาจใช้เขียนด้วยภาษาต่างประเทศใน
3 ลักษณะ ดังนี้

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

ในศศิวิมลตอบปัญหาพบคำต่างประเทศ ดังนี้

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ ในศศิวิมลตอบปัญหาพบ
การใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1.5.1.1 **game** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนจิบเด็ก
ดังความว่า

ดีแล้วที่คิดแต่เพียงเป็นแค่ ‘game’ ไม่ได้จริงจัง เพราะถึงคิด
จริงจัง ก็คง ไม่มีเด็กคนไหนมันจะมาจริงจังด้วย

(จิบเด็ก. หน้า 17)

“game” เป็นคำภาษาอังกฤษหมายถึง การกีฬา, การเล่น (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 374) ในที่นี้ใช้หมายถึงการจับและคบหาเด็กผู้ชายที่อายุน้อยกว่า ซึ่งผู้ถามกล่าวว่า เป็นการคบหาแบบไม่คิดจริงจังเป็นเพียงสิ่งที่ทำเพื่อความสนุกเท่านั้น

1.5.1.2 *high society* พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน เดอดี โอลด์แมน ดังความว่า

พวก ‘*high society*’ ที่ขึ้นตมองคุณอยู่นั้น ถ้ามีความคิดต่ำ
ความประพฤติต่ำ ก็ถือว่าเป็นคนชั้นต่ำด้วยประการทั้งปวง
(สัตว์สังคม. หน้า 160)

“high society” เป็นคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง สังคมชั้นสูง (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 419) ในที่นี้ใช้ในความหมายตรงตัว

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ ในศศิวิมลตอบพบการใช้คำ ภาษาต่างประเทศโดยเขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1.5.2.1 *เชียร์* พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน 40 กระรัต
ดังความว่า

สำหรับผู้ชายคนที่สอง ที่เป็นรุ่นพี่ที่อยู่ศิลปะกร คุณก็อย่าเพิ่งไป
คิดอะไรนอกกรอบนอกทาง ‘เพื่อนจะเชียร์เหลือเกิน’ ก็ตาม
(40 กระรัต. หน้า 65)

“เชียร์” มาจากคำว่า “cheer” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง ไชโย ให้อำนาจ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 139) ในที่นี้ใช้ในเรื่องการสนับสนุนของเพื่อนที่ต้องการให้ผู้ถาม กับผู้ที่มาขอผู้ถามนั้นคบหากัน

1.5.2.2 **ชอร์ต** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนหม่อมจ๋า

ดังความว่า

นี่พูดถึงในกรณีที่คุณยังไม่รู้แน่ว่าเขาจะมีทีท่าต่อคุณอย่างไร
แต่ที่คุณรู้สึกว่ไฟฟ้ามันชอร์ตแล้ว และเขากำลังหลงเดินทอคน่องมาใน
สภาพที่คุณทอดยาวออกไปให้ จะชักช้าอยู่เีย

(หม่อมจ๋า.หน้า 78)

“ชอร์ต” มาจากคำว่า “shorted” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง ลัดวงจร (ไฟฟ้า)
(วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 787) ในที่นี้ใช้หมายถึง ความหึ่งพอใจของผู้ถามเมื่อผู้ขายที่ผู้ถาม
แอบชอบอยู่นั้นแสดงทีท่าว่าสนใจตน

1.5.2.3 **บาร์** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนหม่อมจ๋า

ดังความว่า

ขอให้คุณเลือกทางเดินของคุณเองว่าจะกลับไปเดินระบำ
ตามบาร์ ใช้ชีวิตไปเรื่อยเปื่อยหรือจะเลือกเดินไปในทางอันสงบ

(หม่อมจ๋า.หน้า 83)

“บาร์” มาจากคำว่า “bar” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง ที่จำหน่ายเครื่องดื่ม
(วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 64) ซึ่งในที่นี้ใช้หมายถึงสถานที่เที่ยวตอนกลางคืนและแสดงถึง
ชีวิตที่ไม่ควรปฏิบัติ

1.5.2.4 **เฮิร์ท** หรือ **เฮ็ด** และ **พาร์ตเนอร์** พบจากการตอบคำถามของ
ศศิวิมลจากตอนหม่อมจ๋า ดังความว่า

คำว่า เฮิร์ท หรือ เฮ็ด นี้ไม่ใช่ภาษาอังกฤษหรอกจ๊ะหม่อมจ๋า
แต่เป็นภาษาไทย ใครๆเขาก็พูดคำคำนี้กันทั้งนั้น ตั้งแต่นักเรียนออกไป
จนกระทั่งพาร์ตเนอร์

(เฮิร์ท.หน้า 84)

“เฮิร์ท” หรือ “แฮ็ด” มาจากคำว่า “hurt” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง ทำให้เจ็บปวด, ทำให้เสียใจ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 433) ในที่นี้ผู้เขียนใช้คำนี้ผู้ถามที่คิดว่าตนเองเจ็บปวดอยู่คนเดียว ซึ่งในความเป็นจริงแล้วคนทุกคนก็ต้องเคยเจ็บปวด ไม่ว่าจะเป็นคนที่การศึกษาสูงเช่น “นักเรียนนอก” จนกระทั่งคนที่ไม่มีการศึกษาเช่น “พาร์ตเนอร์” ซึ่งมาจากคำว่า “partner” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง คู่ขา, คู่เดินรำ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 622-623) ในที่นี้ใช้ความหมายของผู้หญิงบริการในสถานเริงรมย์ก็ยิ่งรู้จักคำนี้

1.5.2.5 เอ็กซ์ทีเรีย และ อินทีเรีย พบจากการตอบคำถามของศศิวิมล จากตอนเดอดี โอลด์แมน ดังความว่า

เมื่อมองไปสะดุดหยุดกึกที่พ่อนุ่มรูปงามทราวมสวาทแล้ว ใจและตาก็จะจับอยู่แต่รูปกายภายนอกหรือ ‘เอ็กซ์ทีเรีย’ แล้วเลยปลื้มอยู่แค่นั้น ใครเลยจะมองล้วงเข้าไปให้เห็น ‘อินทีเรีย’ ได้ว่าดีงามหรือไม่ดีงามเช่นไร
(รักคนรูปหล่อ. หน้า 109)

“เอ็กซ์ทีเรีย” มาจากคำว่า “exterior” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง สิ่งหรือผิวหน้าที่อยู่ด้านนอก, สิ่งที่ปรากฏให้เห็น (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 321) ในที่นี้ใช้กับรูปกายภายนอกที่ต้องคนมองเห็นก่อน และ “อินทีเรีย” ซึ่งมาจากคำว่า “interior” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง ภายใน (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 470) ในที่นี้ใช้ในความว่าภายในจิตใจ

1.5.2.6 โรแมนติค พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน
เชื่อดัวเอง ดังความว่า

เมื่อมีคนตรีประโคมอยู่ออกอย่างนั้นและเมื่อสุราพาไป สิ่งที่
โรแมนติคและหรือหาวยิ่งกว่านี้ ก็ดูเหมือนจะเกิดขึ้นได้
(เชื่อดัวเอง. หน้า 128)

คำว่า "โรแมนติก" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า "romantic" หมายถึง เกี่ยวกับเรื่องรักใคร่ (วิทย์ เทียงบุญธรรม ,2541.หน้า 738) ในที่นี้ใช้ในความหมายของความรักที่กำลังสูงงอมเต็มที่กำลังนำไปสู่ความใคร่จะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในสถานเริงรมย์และดื่มสุรา

1.5.2.7 การ์ด พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน วาเลนไท วาเลนเทย ดังความว่า

ถ้าคนจะแสดงความรักต่อกันด้วยการซื้อการ์ดที่พิมพ์ถ้อยคำหวานๆเอียนๆ เหล่านี้ให้กัน แล้วจะหมายความว่า 'รัก'แล้วละก็ ออกจะเป็นความรักที่มีราคาถูกจนไม่มีค่าควรแก่การใส่ใจเลยแม้แต่น้อย

(วาเลนไท วาเลนเทย.หน้า 180)

"การ์ด" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษมาจากคำว่า "card" หมายถึง บัตรอวยพร (วิทย์ เทียงบุญธรรม,2541.หน้า 123) ผู้เขียนใช้คำนี้ในความหมายของบัตรอวยพรในเทศกาลวันแห่งความรัก

1.5.2.8 แท็กซี่ และ รถเมย์ พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน เดอดี โอลด์แมน ดังความว่า

การที่พ่อแม่เอาใจใส่คอยดูแลให้รถยาวสามวาแปดคอกไปคอยรับส่งลูกกลายเป็นความทุเรศ ในขณะที่เด็กอีกจำนวนมากไม่มีสตางค์แม่ แต่จะนั่งแท็กซี่ หรือนั่งตุ๊กๆหรือนั่งรถเมย์ ทำไม่ไม่คิดว่าที่พ่อแม่ทำอย่างนั้น เป็นเพราะความรักความอาทรกลัวลูกจะลำบาก แต่คุณกลับเห็นเป็นความน่าทุเรศชิงชัง แล้วจะเกิดมาเป็นพ่อเป็นแม่เป็นลูกกันทำไม่ ทำไม่ไม่ไปเกิดมาจากถูกระบอกลงไม้ไผ่บั้งกัญชา

(อิสระเสรีเหนืออื่นใด.หน้า 404)

"แท็กซี่" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า "taxi" หมายถึง รถยนต์ให้เช่าโดยคิดค่าโดยสารตามระยะทาง (วิทย์ เทียงบุญธรรม ,2541.หน้า 877) และ "รถเมย์" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า "mai" (รถ,เรือ) ที่บรรทุกถุงไปรษณีย์ (วิทย์ เทียงบุญธรรม ,2541.

หน้า 533) ในที่นี้หมายถึง รถประจำทาง ทั้งสองคำนี้ศศิวิมลใช้แสดงถึงความแตกต่างด้านฐานะ และความเอาใจใส่ลูกของพ่อแม่ผู้ถาม ซึ่งในขณะที่ผู้ถามมีรถรับส่ง เพื่อนคนอื่นกลับไม่มีแม้แต่เงินที่จะขึ้นรถประจำทาง และตำหนิความคิดของผู้ถามที่เห็นว่าสิ่งที่พ่อแม่ดูแลด้วยความรักเป็นสิ่งที่น่าอับอาย

1.5.2.9 *เดท, ดินเนอร์, ดริงค์, ดานซ์ และ ปาร์ตี้* พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนเบื่อง่าย ดังความว่า

ในขณะที่บุคคลกำลังวิ่งอยู่ แต่รำร้องจะให้มีการหยุด ทั้งที่ชีวิตวนเวียนอยู่ในสิ่งที่จำเจออกเที่ยวออกเดท ออกดินเนอร์ ออกดริงค์ ออกดานซ์ ออกดั้น ออกปาร์ตี้ ออกพบปะกลุ่มชนมากหน้าหลายตา ซึ่งทั้งหมดเป็นเหตุการณ์ที่ซ้ำซากเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำอีก

(เบื่อง่าย.หน้า 469-470)

“เดท” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “date” หมายความว่า วันนัด, การนัด, ผู้ถูกนัดหมาย(เพศตรงข้าม) (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 218)ในที่นี้ใช้หมายถึงหญิงสาว และชายหนุ่มที่เป็นคู่รักนัดกันเที่ยว

“ดินเนอร์” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “dinner” หมายถึงอาหารมื้อเย็น, มื้อค่ำ(วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 246) ในที่นี้ใช้หมายถึงความถึงการไปรับประทานอาหารมื้อค่ำ

“ดริงค์” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “drink” หมายถึง ดื่ม (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 271) ในที่นี้ใช้กับการดื่มสุรา

“ดานซ์” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “dance” หมายถึง เต้นรำ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 217) ในที่นี้ใช้หมายถึงการเต้นรำในสถานเริงรมย์

“ปาร์ตี้” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “party” หมายถึง การเลี้ยง, การสังสรรค์ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 623) ในที่นี้ใช้หมายถึงการพบปะสังสรรค์ในกลุ่มคนที่ชอบกิจกรรมเดียวกัน โดยผู้เขียนเล่นคำว่า “ออก” กับทุกคำ เพื่อแสดงภาพของความสนุกสนานตามสถานเริงรมย์

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำ

ภาษาไทย สำหรับในเรื่องศัพทมูลวิทยาไม่พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำไทย

2. ด้านการสร้างถ้อยคำ คือ คำที่ผู้เขียนสร้างขึ้นใหม่ โดยอาศัยหลักของการซ้อนคำซ้ำคำ และ ประสมคำ เพื่อให้เกิดความหมายที่แตกต่างออกไปจากคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ คำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม

2.1 คำซ้อน คือ คำที่มีคำเดียว 2 คำ อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าบางคำ ความหมายจะไม่แปลกไปกว่า ความหมายเดิมมากนัก แต่ก็ต้องมีความหมายและที่ใช้ต่างออกไปบ้าง แบ่งเป็นซ้อนเพื่อความหมายและซ้อนเพื่อเสียง และในศัพทมูลวิทยาพบคำซ้อนดังนี้

2.1.1 ลีลับซุกซ่อน พบจากการตอบคำถามของศัพทมูลจากตอนคนเคยรัก ดังความว่า

ตามธรรมเนียมบวช ผู้บวชจะต้องลาบวชเพื่ออธิษฐานกรรมกันด้วย กายกรรม วาจกรรม และมนสิกรรมกับผู้ที่เคยล่วงเกินกันมา ให้อธิษฐานเสียเพื่อจะได้ไม่มีหนี้เวรหนี้กรรม หรือความผูกพันอันญาติพี่น้อง เมียหรือคนรักกันอีกต่อไป การบวชจะได้เป็นอันลงสัจเต็มที จดหมายลาบวชจากผู้ชายคนแรก ก็เลยกลายเป็นจดหมายลาบวชธรรมดาๆ มิได้มีความหมายลีลับซุกซ่อนมาด้วยอย่างที่คิด ข้อที่ว่า "มีหวังว่า จ.ม.ของเขาจะมีค่าแห่งความหมายเหมือนก่อน..." ก็เลยเลือนหายไป...เลือนหายไปด้วยประการฉะนี้

(คนเคยรัก หน้า 5)

คำว่า "ลีลับ" เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะ ของคำว่า ลี หมายถึง หลีกหนีไปซ่อนเร้นอยู่ในที่ลับตา (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 714) กับคำว่า "ลับ" หมายถึง ที่อยู่ในที่พื้นตา (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 707) เป็นลีลับ ซึ่งหมายถึง ลีซึ่ง เหลือรู้เหลือเห็นตาม

ธรรมดา (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 714) สำหรับคำว่า “ชุกช่อน” ก็เป็นคำซ้อนความหมายและ ซ่อนเสียงพยัญชนะ ของคำว่า“ชุก”ซึ่งหมายถึง หมกช่อนหรือยัดแทรกไว้ในที่มิดชิดเช่นตามชอก ตามมูม (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 282)กับคำว่า“ช่อน” หมายถึง แอบ,แอบแฝง (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 278) เป็นชุกช่อน ซึ่งหมายถึง ซ่อนไว้ในที่มิดชิดหรือลึกลับ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 282) และ ศศิวิมลยังนำทั้งสองคำมาซ้อนกันอีกครั้ง เพื่อแสดงความรู้สึกรู้สึกของความลับที่มีความหมายอีก นัยหนึ่งนอกเหนือจากการขอโทษกรรม คือ ผู้ถามคิดว่าการที่ผู้ชายนั้น เขียนจดหมายมาเพราะ ยังมีความรักต่อตนอยู่

2.1.2 แข็งกระด้าง, คาคคั่น, ดึงดูด, เดือดร้อน พบจากการตอบคำถามของ ศศิวิมลจากตอนจับเด็ก ดังความว่า

วางตัวยังงี้ก็ได้ ที่ไม่ ห้วน แข็งกระด้าง เอาแต่ใจตัวเอง
เรื่องมากเข้าซี่ จู๊จี้ คาคคั่น อย่งไรก็ตามเสน่ห์เป็นของเฉพาะตัว
สอนกันไม่ได้โดยเฉพาะเสน่ห์ดึงดูดใจเพศตรงข้าม เพราะถ้าสอนกันได้
ผู้หญิงคงหาตัวได้หมดทุกคนไม่ต้องเดือตร้อนกระวนกระวาย

(จับเด็ก.หน้า 14)

คำว่า “แข็งกระด้าง” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกัน ระหว่างคำว่า “แข็ง”หมายถึง ไม่อ่อน, ไม่นิ่ม(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 156) และคำว่า “กระด้าง”หมายถึง ค่อนข้างแข็ง (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 24) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อแสดงกิริยามารยาทที่ไม่อ่อนน้อมจึงเป็นการยากที่จะให้เพศตรงข้ามสนใจตามความต้องการของผู้ถาม

คำว่า “คาคคั่น” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและเสียงพยัญชนะ ระหว่างคำว่า “คาค” หมายถึง นึกไว้ ,หมายไว้ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 182)กับคำว่า “คั่น” หมายถึง บีบขยำโดยแรงเพื่อให้ของเหลวที่มีอยู่ออกมา (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 178) เป็นคาคคั่น ซึ่งหมายถึง แสดงกิริยาวาจา เป็นเชิงบังคับให้เป็นไปตามความประสงค์(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 182) เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ศศิวิมลเห็นว่าไม่ควรกระทำต่อเพศตรงข้าม

คำว่า “ดึงดูด”เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและเสียงพยัญชนะ ระหว่างคำว่า “ดึง” หมายถึง เหนี่ยวมา,ดึงมา (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 303)กับคำว่า “ดูด”หมายถึง เหนี่ยวมา (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 305) เป็นดึงดูด หมายถึง เหนี่ยวเข้ามาด้วยกำลังอย่างหนึ่งอย่างแม่เหล็ก (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 303) ในที่นี้ใช้หมายถึง วิธีการที่จะให้เพศตรงข้ามหันมาสนใจ

คำว่า “เดือดร้อน” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกัน ของคำว่า “เดือด” หมายถึง อาการที่ของเหลวพุ่งขึ้นเพราะความร้อนจัด (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 308) กับคำว่า “ร้อน” หมายถึง มีความรู้สึกตามผิวหนังเหมือนถูกไฟ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 671) เป็นเดือดร้อน หมายถึง เป็นทุกข์กังวลไม่เป็นสุข (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 308) ในที่นี้ใช้หมายถึง อาการที่ต้องการมีสามีมากจนกระทั่งต้องเขียนมาถามวิธีหาสามีจากผู้เขียน

2.1.3 *เมื่อนาน,ลึกซึ้ง* พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนเอิร์ท
ตั้งความว่า

ถึงจะใช้วิธีไม้นวมหรือไม้แข็งอย่างไร ในการที่จะตีจากหรือบอกเลิกกับใครสักคนหนึ่ง ผลสุดท้ายก็ต้องมีอาการเท่ากันคือความขมเจ็บและรำรอนใจของฝ่ายที่ถูกทอดทิ้ง ต่างกันก็แต่ว่าจะเจ็บช้าหรือเร็วเท่านั้น

ไหนๆก็รู้อยู่แก่ใจว่าจะต้องเป็นเช่นนี้แล้ว ถ้าอยากจะทำอะไรก็จงลงมือทำได้เลย ก่อนที่จะเมื่อนานและลึกซึ้งไปกว่านี้ ซึ่งจะเพิ่มความเสียใจให้เขามากขึ้น

(เอิร์ท.หน้า 85)

คำว่า “เมื่อนาน” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและเสียงพยัญชนะ ของคำว่า “เนิ่น” หมายถึง ก่อนหน้าหรือก่อนเวลานานๆ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 447) และคำว่า “นาน” หมายถึง ยาว,ช้า (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 431) เป็นคำว่าเมื่อนาน หมายถึง ช้านานมาแล้ว (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 447) ในที่นี้ใช้หมายถึง การที่ผู้ถามปล่อยให้ความสัมพันธ์ของผู้ที่มาขอพบตน ทั้งๆที่ตนไม่ชอบนั้นเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำต่อไปเพราะจะทำให้ความสัมพันธ์ “ลึกซึ้ง” ขึ้นเรื่อยๆและหากผู้ที่ขอผู้ถามทราบว่าผู้ถามไม่ได้มีใจด้วย จะทำให้เสียใจและเจ็บปวดยิ่งกว่าบอกเวลานี้ ซึ่ง “ลึกซึ้ง”หมายถึง ลึกยิ่งนัก(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 714) เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า “ลึก” หมายถึง ลักษณะของช่องโพรง เป็นต้น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 714) และคำว่า “ซึ้ง” หมายถึง ลึกมากจนยากที่จะยังรู้ได้(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 282)

2.1.4 **ยียดยาว , วกวน , ตัดทอน และ เหมาะสม** พบจากการตอบคำถามของ ศศิวิมลจากตอนจับผู้ชาย ดังความว่า

*ที่ไม่ได้ตอบจดหมายของคุณ ก็เพราะจดหมายของคุณยียดยาวและ
วกวนไม่น่าตอบ และที่ตอบอยู่ในฉบับนี้ก็ต้อตัดทอนออกไปบ้างเพื่อ
ความเหมาะสม*

(จับผู้ชาย .หน้า 142)

คำว่า "ยียดยาว" เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและเสียงพยัญชนะ ของคำว่า "ยียด" หมายถึง ขยายตัวให้ยาวหรือกว้างออกไป (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 659) และคำว่า "ยาว" หมายถึง ไผ่สั้น, นาน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 657) ศศิวิมลใช้คำนี้แสดงน้ำเสียงตำหนิผู้ถามที่เขียนจดหมายยาวเกินไป และยัง "วกวน" คือกล่าวเรื่องเดิมซ้ำๆกันหลายครั้งจนทำให้ไม่ยากตอบจดหมายของผู้ถามซึ่งคำว่า "วกวน" เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและเสียงพยัญชนะ ของคำว่า "วก"หมายถึง หักเลี้ยวกลับ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 729)และคำว่า "วน" หมายถึง ไปโดยรอบเข้าหาศูนย์กลาง(ราชบัณฑิต,2525. หน้า 730) เป็นวกวน คำว่า "ตัดทอน" เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกัน ของคำว่า "ตัด" หมายถึง ทำให้ขาดด้วยของมีคม (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 334) และคำว่า "ทอน" หมายถึง ตัดหรือหันให้เป็นท่อน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 383) ในที่นี้ใช้หมายถึงการนำใจความที่เป็นสาระมาแสดงเท่านั้น เพื่อความ "เหมาะสม" ซึ่งเป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกัน ของคำว่า "เหมาะ" หมายถึง พอดี (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 861) และคำว่า "สม" หมายถึง เหมาะ, ครบ, รั้งกัน (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 770) เป็นเหมาะสม หมายถึง พอสมควร,ครบแก่กรณี (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 861)

2.1.5 **เนาเหมีนหมักหมมชุกชอนชอนซิบ** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมล จากตอนสุราเมรย มชช ปมาทฎฐานาเวรมณี ดังความว่า

*ถ้าเรารักใคร เรายก่ต้องศึกษา ศึกษาไปศึกษามากก็อาจจะไปเจอ
ข้อดี หรือบางทีก็อาจเจอข้อเสียที่เนาเหมีนหมักหมมชุกชอนชอนซิบ
ผู้หญิงที่ไม่มีความคิดความอ่านเป็นของตัวเองออกจะแต่งงานได้ง่ายกว่า
ตัวว่ามาอย่างไรฉันก็ไปตามนั้น คอยอ้าปากกรอป้อนแล้วก็หลับหูหลับตา
เคี้ยว*

ดังนั้น ก็เป็นเรื่องของตนเองที่จะต้องตัดสินใจ อุปมาเหมือน
แทงหอย นึกว่าสูญเอาไว้มาก่อนจะได้ไม่เสียใจ เมื่อแทงพลาดโดนกินเรียบ
ถ้าเกิดถูกวางวัลใหญ่ได้สามีตก็ถือเสียว่าบุญมาวาสนาช่วย

(สุราเมรย มชช ปมาทฎฐานาเวรมณี.หน้า 323)

คำว่า “เนาเหม็นหมักหมมชุกชอนชอนซับ”เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียง
พยัญชนะ ของคำว่า “เนาเหม็น” หมายถึง เสียจนมีกลิ่นไม่ดี ซึ่งศศิวิมลใช้แสดงถึงความร้ายแรง
ข้อเสียที่อาจจะพบโดยไม่ตั้งใจของผู้ชายที่ผู้หญิงจะแต่งงานด้วย ทั้งยัง “หมักหมม” ที่แสดงถึง
การเก็บสะสมสิ่งไม่ดีเหล่านี้ในตัวมากมาย ถึงแม้จะกำจัดออกไปแล้วก็ยังมียังมีกลิ่นไม่ดีหลงเหลืออยู่
ซึ่ง “หมักหมม” หมายถึง ซับซ้อนกันด้วยการที่ค้างอยู่มาก,ปนคละไม่เป็นระเบียบ
(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 837) และ“ชุกชอน”ไว้ คือ เก็บไว้มานานไม่แสดงออกมาให้รับรู้ ซึ่ง
“ชุกชอน”หมายถึง ซอนไว้ในที่มืดซิดหรือลับ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 282) และข้อเสียเหล่านี้ยัง
“ชอนซับ”หมายถึง หับกันหลายชั้น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 278) คือ พฤติกรรมที่สะสมมานานจน
ไม่สามารถแก้ไขได้ ศศิวิมลให้คำเหล่านี้แสดงน้ำเสียงประชดประชันพฤติกรรมที่แสดงออกของ
ผู้ชายที่ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าผู้ชายนั้นเป็นคนอย่างไรจนกว่าจะใช้ชีวิตคู่ร่วมกันเท่านั้น

2.1.6 *หญิงอ* พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนกลืนรัก...รอยใด

ดังความว่า

สำหรับเรื่องความเป็นคนรูปร่างไม่ดี หน้าตาไม่ดี อันมีผล
เกี่ยวโยงมาถึงไม่มีคนรักใคร่นั้น ถ้าหากจะส่งคนเข้าบ้านหลอมใหม่ให้ออก
มาได้ก็น่าจะหลอม แต่นี่เข้าหลอมออกมาชั้รับกพร่องเสียแล้ว จึง
ป่วยการมาลำเลิก ต้องปล่อยให้ผู้มีปัญญาเล็งเห็นความงามที่ชุกชอนอยู่
ในความ*หญิงอ*นั้นๆเหมือนพวกบอนไซ และหากจะพูดไป เรื่องความสวย
ความงาม ก็เป็นสิ่งที่สามารถจะ ทำให้เห็นเป็นสวยได้' ด้วยความดีงามที่
ประพฤติปฏิบัติ ด้วยความเป็นผู้มีน้ำใจดีมีศีล แต่ไม่ใช่ 'ทำให้เห็นสวย'
เพื่อการสมสู่ เพราะการสมสู่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสวยหรือไม่สวย คนไม่สวยก็มี
คนมาสมสู่อยู่กับได้ ขึ้นอยู่กับจังหวะเวลาวาระและโอกาส

(กลืนรัก...รอยใด.หน้า 561)

คำว่า “หงิกงอ” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะ ของคำว่า “หงิก” หมายถึง งอที่ปลาย (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 830)กับคำว่า “งอ” หมายถึง ลักษณะที่มีส่วนปลายหักโค้งเข้าหาตัวมันเองเช่นรูปอย่างขอ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 202) เป็น ศคิวิมลใช้คำนี้แสดงสัจธรรมของรูปร่างหน้าตาที่ผู้ถามกล่าวตำหนิตนเอง เปรียบเทียบกับต้นบอนไซที่ถูกตัดจน “หงิกงอ” นั้นยังดูสวยได้ เพื่อให้ผู้ถามเห็นว่าถึงแม้จะหน้าตาไม่ดี แต่ถ้าปฏิบัติตนให้เหมาะสมก็สามารถทำให้เห็นว่าเป็นคนสวยได้เช่นกัน

2.2 คำซ้ำ คือ คำคำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนัก หรือบางที่ต่างกันไปเพียงคำเดียว ซึ่งถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ และศคิวิมลตอบปัญหาพบ คำซ้ำ ดังนี้

2.2.1 *ธรรมดา...ธรรมดา,รำไร ๆ และ อะไร ๆ* พบจากการตอบคำถามของ ศคิวิมลจากตอนคนเคยรัก ดังความว่า

จดหมายลาบวชอันแสนจะธรรมดา...ธรรมดา ก็เลยทำให้คุณ
เกิดความหวัง รำไร ๆ ว่ามันจะมีอะไร ๆ เกิดขึ้นบ้างตามวิถีทางของ
'คนเคยรัก'

(คนเคยรัก.หน้า 4)

ศคิวิมลใช้คำว่า “ธรรมดา...ธรรมดา” เน้นความรู้สึกที่หวังให้ผู้ถามอย่าสนใจจดหมายลาบวชนั้น ใช้คำว่า “รำไร ๆ” แทนความรู้สึกที่อาจจะพอมองเห็นบ้างแต่ก็กลางเลือน และใช้คำว่า “อะไร ๆ”แทนเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นซึ่งเป็นความหมายของการคาดหวังในทางที่ดี

2.2.2 *เหลว ๆ* พบจากการตอบคำถามของศคิวิมลจากตอนคุณแม่รู้ดี ดังความว่า

กินเหล้าเพื่อสร้างมิตรภาพ...แล้วยังรู้นิสัย
แต่ถึงไม่กินเหล้าก็สามารถรู้นิสัย และมิตรภาพในวงเหล้าก็เป็น
มิตรภาพที่ออกจะเหลว ๆ ไม่ยั่งยืนง

(สุราเมรย มชช ปมาทภูฐานา เวรมณี.หน้า 315)

ผู้เขียนใช้คำว่า “เหลวๆ” แทนการคบหาที่ไม่จริงจังของผู้ที่ต้องการดื่มสุราแล้วมาร่วมกันเท่านั้น และใช้น้ำเสียงเชิงตำหนิผู้ถามที่เห็นว่าการดื่มสุราเป็นเรื่องดี ได้ทั้งเพื่อนและเรียนรู้นิสัยกัน ว่าการที่จะคบหาเพื่อนนั้นไม่จำเป็นต้องดื่มสุราด้วยกันก่อนก็ได้เพียงแค่คบกันไปสักพักก็จะเรียนรู้นิสัยกันได้เอง

2.2.3 หลัดๆ พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนเห็นแก่ตัว ดังความว่า

จะบอกให้ว่านัยน์ตาหมอไม่ได้ร้ายหรอก เสน่ห์ก็ไม่ได้ร้าย แล้วก็
ไม่มีใครที่มีเสน่ห์ร้าย นัยน์ตาร้ายถึงขนาดจะแก้ผ้าใครได้หลัดๆ แต่
อารมณ์ของตนเองนี่แหละร้าย ร้ายถึงขนาดที่คิดไปเลยเถิดถึงเพียงนั้น

(เห็นแก่ตัว, หน้า 345-346)

ผู้เขียนใช้คำว่า “หลัดๆ” หมายถึง ไวกูเรวๆนี้ (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 844) ที่โดยปกติมักจะใช้กับคนที่เสียชีวิตอย่างคาดไม่ถึงนั้น ในน้ำเสียงประชดประชันอุปาทานของผู้ถามถึงสายตาที่มีความสามารถในการถอดเสื้อผ้าได้อย่างรวดเร็วและคาดไม่ถึงของผู้ที่ตนชอบ ว่าความจริงแล้วเป็นความคิดของผู้ถามเองที่ต้องการแบบนั้น

2.2.4 เหลวๆละๆ พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนเรารักกันไม่ได้ ดังความว่า

เห็นด้วย...เป็นอย่างยิ่ง ที่จะตัดหางปล่อยวัดไปได้แล้ว พระเอกก็
จับจด หยิบไหย่ง เหลวๆละๆ เป็นพระเอกที่ไม่น่าจะเอามาทำพันธุ์ให้
เสียพันธุ์

(เรารักกันไม่ได้, หน้า 342)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เหลวๆละๆ” ตำหนิพฤติกรรมที่ไม่เอางานเอาการของผู้ชายที่มาขอพบผู้ถาม ว่าควรตัดความสัมพันธ์เสียเพราะผู้ชายคนนี้ไม่มีคุณสมบัติที่ควรจะต้องแต่งงานด้วยเลย

2.2.5 รุ่ม ๆ พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนกระหายรัก

ดังความว่า

คนบางคนหรืออีกหลายคน ไม่ได้เกิดมาสำหรับจะมีคู่ เมื่อวัย
ความคิดและสติปัญญาเจริญขึ้น รู้จักยับยั้งความกระวนกระวายในเรื่องนี้
ได้ ก็น่าที่จะคบกับเพื่อนร่วมโลกได้อย่างบริสุทธิ์ใจ อย่างเพื่อนแท้ๆ ไม่ใช่
ทำที่ว่าเป็นเพื่อนแต่แฝงซ่อนความกระหายรุ่มๆเอาไว้อย่างมิดม้าม เพราะถ้า
คบกับใครๆแล้วมีกลิ่นคาวอันไม่พึงปรารถนานี้โชยกรุ่นอยู่ ใครๆเขาก็รังแต่
จะพากันเอือมระอาอี๊ดอืดเบือหน่าย อย่าว่าแต่จะมาเป็นคู่รักคู่ใครได้เลย แม้
แต่จะคบหากันอย่างเพื่อนฝูงธรรมดาที่ทั้งยาก

(กระหายรัก. หน้า 463-464)

คำว่า "รุ่มๆ" เป็นอาการของคนที่เริ่มจะเป็นไข้หรือจวนจะหาย แต่ยังไม่หายดี ตัวยังร้อนอยู่
นิดหน่อย (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 687) ในที่นี้ผู้เขียนใช้แสดงถึงเจตนาไม่ดี และต้องการผล
ประโยชน์จากการคบหากัน ซึ่งถึงแม้จะไม่ได้แสดงออกมาอย่างเห็นได้ชัดแต่ก็สามารถมองออก
เมื่อเวลาผ่านไปสักระยะ

2.2.6 ดิบ ๆ สุก ๆ เสี่ยง ๆ พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน

คุณแม่รู้ดี ดังความว่า

การเกิดมาในสังสารวัฏ ถ้าจะปล่อยชีวิตให้ไปเรื่อยเปื่อยตาม
อารมณ์ ดิบๆสุกๆเสี่ยงๆ ชอบก็เอา เบื่อก็อทิ้ง อยากให้เขารักก็ทำเสน่ห์
ตัวความ 'อยากได้นี้ไม่รู้สิ้นสุด ปล่อยให้มันซัดลากไป ขึ้นเขาลงน้ำลุยไฟ
สุดแต่กำลังอยาก ชีวิตก็จะมีแต่ความเหน็ดเหนื่อยกลัดกลุ้ม

(คุณแม่รู้ดี. หน้า 639)

ศศิวิมลใช้คำว่า "ดิบๆสุกๆ" แทนการดำเนินชีวิตที่ไม่มีจุดหมาย และใช้คำว่า "เสี่ยงๆ"
มาทำการไม่ได้วางแผนในชีวิต ใช้อารมณ์เป็นใหญ่ นั้น จะไม่เกิดผลดีเลยและยังทำให้เหนื่อยด้วย
โดยใช้น้ำเสียงประชดประชันความต้องการของผู้ถาม ที่ไม่คิดจะทำชีวิตให้ดีขึ้นไปกว่านี้ทั้งๆ ที่
ควรทำ

2.3 คำประสม คือ คำที่มีคำ 2 คำหรือมากกว่านั้นมาประสมกัน เข้าเป็นคำใหม่อีกคำหนึ่ง คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน ความหมายสำคัญอยู่ที่คำต้น ส่วนคำที่ตามมาเป็น คำขยาย และในศศิวิมลตอบปัญหาพบ คำประสม ดังนี้

2.3.1 แก่โลก,แก่แดด และ แก่ลม พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอน คนเคยรัก ดังความว่า

เรื่องอีก 5 ปีจะอายุ 30 แล้วคงแก่จ๊ก ก็ไม่ต้องกลัว ผู้หญิงสมัยนี้
หมดประจำเดือนแล้วด้วยซ้ำยังไม่ถือว่าแก่ เรื่องอะไรจะยอมแก่กันง่าย ๆ
เล่า ถ้าจะแก่ก็แก่เสียแล้วตั้งแต่ตอนที่ได้เป็นเมียผัวกับผู้ชายคนแรก แต่
เป็นจำพวกแก่โลก หรือแก่แดด แก่ลม ไม่ต้องรอมมา แก่จ๊กเมื่ออายุ 30

(คนเคยรัก. หน้า 6)

คำว่า “แก่โลก” เป็นคำประสมระหว่างคำว่า “แก่” หมายถึง มีอายุมาก (ราชบัณฑิต ,2525. หน้า 115) และคำว่า “โลก” คือ แผ่นดิน (ราชบัณฑิต,2525. หน้า726)เป็น “แก่โลก” ในที่นี้
ใช้หมายถึง การมีประสบการณ์มาก ใช้คำว่า “แก่แดด” ซึ่งเป็นคำประสมระหว่างคำว่า “แก่”
หมายถึง มีอายุมาก (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 115) และคำว่า “แดด” หมายถึง แสงที่พุ่งจาก
ดวงอาทิตย์ตรงมายังโลก (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 309)เป็น “แก่แดด” หมายถึง ทำเป็นแก่เกินอายุ
(ราชบัณฑิต,2525. หน้า115) ในที่นี้ใช้หมายถึงการที่ผู้ถามมีประสบการณ์ในเรื่องของความรักร
ก่อนวัยอันควร และยังใช้ คำว่า “แก่ลม” ซึ่งเป็นคำประสมระหว่างคำว่า “แก่” หมายถึง มี
อายุมาก (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 115) และคำว่า “ลม” หมายถึง ธาตุอย่างหนึ่งในธาตุทั้ง 4
(ราชบัณฑิต,2525. หน้า 698)เป็น “แก่ลม” ย้ำความอีกครั้งเพื่อประชดประชัน ผู้ถามที่เป็นกังวล
กลัวว่าตนเองจะอายุมากเสียก่อนที่จะแต่งงาน ทั้งๆที่ผู้ถามมีประสบการณ์เรื่องเพศ ตั้งแต่อายุ
ยังน้อย

2.3.2 กระสือไพร พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนคุณแม่รู้ดี

ตั้งความว่า

ถ้าคุณรู้ตัวว่าเป็นกะเทย คุณก็ไม่มีสิทธิ์จะเปรี้ยวจัดตามสมัย
'สาว 19' แต่เปรี้ยวจี๋ ตามแบบ 'กะเทย 19' ...ถ้าคุณจะทำตามความสุจริต
พอมีดลงก็ใส่ผม นุ่งกระโปรงไปเที่ยววิ่งขึ้นวิ่งลงอยู่ตามโรงแรมหรือ
บำเพ็ญเป็นกระสือไพร ชอบกินของเน่าเหม็น กลับมาที่บ้านตีหนึ่งตีสอง
คุณก็น่าจะมีสภาพอยู่อย่างนี้ได้โดยไม่ต้องสนใจกับเรื่องกลัวแก่ หรือกลัว
ถูกผู้ชายทิ้ง เพราะมันจะต้องเกิดขึ้นแน่ๆ

(นางบำเรอ.หน้า 204)

คำว่า "กระสือไพร" เป็นคำประสมระหว่างคำว่า "กระสือ" หมายถึง ผีชนิดหนึ่งที่ถือว่า
เข้าสิงในตัวผู้หญิงชอบกินของโสโครก (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 44)และคำว่า"ไพร"หมายถึง ป่า
(ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 498) เป็น "กระสือไพร" ศศิวิมลใช้คำนี้ในความหมายของการเร่ร่อนไป
หาสิ่งที่ชอบ ซึ่งเปรียบเหมือนกระสือที่ออกหากินตอนกลางคืน โดยใช้น้ำเสียงในเชิงส่งเสริมให้
ปฏิบัติ เพราะถึงจะทำหรือไม่ผลลัพ์ก็คงเหมือนกันคือ ผู้ชายจะตีจาก เนื่องจากผู้ถามเป็นกะเทย

2.3.3 เมินระเหย พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนเพื่อนรัก

ตั้งความว่า

ที่จริงการถูกลูกจอกกับผู้หญิงอื่นต่อหน้าแฟนของตัวเองจะเรียกว่า
เป็นนิสัยที่ไม่ดีก็ไม่ได้ เพราะถึงจะทำให้เห็นกันซึ่งๆหน้า ไม่ได้มีลบลม
คมใน แต่คนที่เวลาอยู่ต่อหน้าแฟน พอเห็นผู้หญิงอื่นก็ทำหน้า
เมินระเหย แล้วไปถูกลูกจอกกับลับหลังนี่สิ ถึงจะเรียกว่านิสัยไม่ดี

(เพื่อนรัก.หน้า 379)

คำว่า "เมินระเหย" เป็นคำประสมระหว่างคำว่า "เมิน" หมายถึง เบือนหน้าเสีย, ไม่ดู, ไม่แล
(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 641) และคำว่า "ระเหย" หมายถึง เหือดแห้งกระจายไปในอากาศ
(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 675) เป็น "เมินระเหย" ซึ่งในที่นี้ใช้หมายถึงการเสแสร้งแสดงท่าทาง
ไม่สนใจ หรือเหมือนมองไม่เห็นราวกับผู้ถูกมองเป็นอากาศธาตุ โดยผู้เขียนใช้น้ำเสียงตำหนิ

พฤติกรรมของผู้ชายที่สร้างทำดีต่อหน้าคู่รักคือ ไม่สนใจผู้หญิงคนอื่น แต่ลับหลังกลับกระทำตrog กันซ้ำม

2.3.4 ก็แก่ พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนรักจริง ดังความว่า

แต่งไปตามสบายตราบเท่าที่ใจอยาก ตราบเท่าที่คิดว่าน่ารัก และ
ตราบเท่าที่จะกลายเป็น ก็แก่ จึงค่อยเลิกแต่ง

(รักจริง. หน้า 513)

คำว่า “ก็แก่” เป็นคำประสมระหว่างคำว่า “ก็” ตัดส่วนมาจากคำว่า “จี้ก็” ซึ่งเป็นศัพท์สแลง ใช้หมายถึงผู้หญิงที่ขอบแต่งตัวด้วยเสื้อและกางเกงยีนส์เป็นประจำ แสดงท่าทางไม่สนใจคนรอบข้าง และสนทนาโดยไม่สนใจว่าคนฟังจะรู้สึกอย่างไร กับคำว่า “แก่” หมายถึง มีอายุมาก (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 115) เป็น “ก็แก่” ศศิวิมลใช้คำนี้แสดงน้ำเสียงประชดประชันในเชิงสนับสนุนการแต่งตัว เป็น “ก็” ว่าให้แต่งไปจนกระทั่งมีอายุมากจึงค่อยเลิกแต่งตัวแบบนี้ ถ้าผู้ถามต้องการแต่งและคิดว่า แต่งแล้วน่ารัก

2.3.4 แบกร้อนหน้า พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนงามสมวัย ดังความว่า

คนที่จะ ‘ภูมิ’ ได้อยู่เสมอ ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลายๆอย่าง ซึ่ง ไม่จำเป็นต้องจรรยาไร แต่องค์ประกอบอย่างหนึ่งที่คนภูมิฐานจะต้องมี คือ ความเชื่อมั่นในตัวเอง และคนที่แบกร้อนหน้า อันประกอบด้วยรองพื้นแป้งและ อะไรต่อมิอะไรเป็นหน้ากากไปไหนต่อไหน ดังนั้นยังเป็นคนที่ห่างไกลต่อคำว่า เชื่อมมั่นในตัวเอง อย่างมาก

(งามสมวัย. หน้า 523)

คำว่า “แบกร้อนหน้า” เป็นคำประสมระหว่างคำว่า “แบก” หมายถึงยกของที่มีน้ำหนักวาง ขึ้นบนบ่า (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 483) คำว่า “ร้อน” หมายถึง อากาศของสิ่งที่มีลักษณะแบนที่ เลื่อนลอยวนไปวนมา (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 670) และคำว่า “หน้า” หมายถึง ส่วนของศีรษะ ตั้งแต่หน้าผากลงมาจดคาง (ราชบัณฑิต , 2525 หน้า 832) เป็น “แบกร้อนหน้า” คือ แบก

เครื่องสำอางที่อยู่บนหน้าไปไหนมาไหน แม้กระทั่งหน้าตาที่แท้จริงยังไม่กล้าแสดงให้ผู้คนเห็น โดยใช้น้ำเสียงตำหนิการกระทำของผู้ถามที่ชอบแต่งหน้าเข้ม ว่าการกระทำเช่นนี้ไม่ได้แสดงว่าผู้ถามเป็นคนเชื่อมั่นในตัวเองเลย

2.3.6 **แสบส่าย** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนข้อยกเว้น
 ดังความว่า

คนเจ้าชู้ก็คือคนเมาอีกชนิดหนึ่ง แต่เป็นเมารัก มีจิตที่แสบส่าย
 พร้อมทั้งจะไปหาสิ่งใหม่อยู่เสมอ

(ข้อยกเว้น.หน้า 618)

คำว่า “แสบส่าย” เป็นคำประสมระหว่างคำว่า “แสบ” คืออาการของผู้ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยที่ไม่มีใครต้องการ กับคำว่า “ส่าย” หมายถึง แกว่งไปมา, ย้ายไปมา (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 802) เป็น “แสบส่าย” ซึ่งศศิวิมลใช้เชิงอธิบายพฤติกรรมของคนเจ้าชู้ว่าเป็นคนที่มีความต้องการที่จะมีคนรักใหม่อยู่ตลอดเวลา ไม่รู้จักพอ

2.3.7 **งมซึ่งตริกถึง** พบจากการตอบคำถามของศศิวิมลจากตอนชายในกระทวง
 ดังความว่า

ผู้ที่มีสติตั้งอยู่บ้าง แม้จะเรียน หรือไม่ได้เรียนศิลปะ ก็ย่อมจะหลีกเลี่ยงมั่วตั่ววัง ไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นอีกซ้ำๆซากๆ โดยมีสติมั่นและทำปัจจุบันให้ถึงพร้อมอยู่เสมอ เฉพาะอย่างยิ่งคนที่มึนแล้วถึง 4 คน และสามี่ที่ดีที่สุดในโลก หากยังงมซึ่งตริกถึงแต่อดีตอันไร้ค่าอยู่นั้นแล้ว ก็ควรจะเขกหัวตัวเองแรงๆหลายๆที่ เพื่อจะได้ตื่นขึ้นจากหลับและฝันอันยาวนานสิบกว่าปี แต่เป็นเรื่องเดียวตลอด คือเรื่องของผู้ชายอื่นที่ไม่ใช่ผัว

(ชายในกระทวง.หน้า 631)

คำว่า “งมซึ่ง” เป็นการประสมระหว่างคำว่า “งม” หมายถึง ดำน้ำลงไปคลำหาของ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 202) กับคำว่า “ซึ่ง” หมายถึง ลึกมากจนยากที่จะหยั่งรู้ได้ (ราชบัณฑิต,

2525.หน้า 282) เป็น “งมซึ่ง” ซึ่งในที่นี้ใช้หมายถึง การรำลึกหลงใหลในความหลังที่ซาบซึ้งถึง การปรณิบัติของคู่รักเก่าที่มีต่อตนในอดีตที่ผ่านมาอย่างยาวนาน และใช้คำว่า “ตริกถึง” ซึ่งเป็น ประสมระหว่างคำว่า “ตริก” หมายถึง นึก, คิด (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 320) กับคำว่า “ถึง” หมายถึง บรรลุจุดหมาย (ราชบัณฑิต,2525หน้า 367) ย้ำความหลงใหลถึงความหลังของผู้ถามที่ คิดถึงผู้ชายคนนั้นอยู่ตลอดเวลา ศศิวิมลใช้คำนี้กำหนดความคิดของผู้ถาม ทั้งๆที่ตนมีสามีและ ลูกแล้ว และควรจะเลิกคิดได้ในเมื่อคู่รักเก่านั้นไม่ใช่สามีในปัจจุบัน

ศศิวิมลท่องเที่ยว

เรื่องศศิวิมลท่องเที่ยวเป็นเรื่องราวการท่องเที่ยวในทวีปยุโรปของศศิวิมล แบ่งเป็น 34 ตอน โดยแต่ละตอนมีสาระสังเขป ดังนี้

1. ตอน "เมืองนอก-เมืองนา" ผู้เขียนเกริ่นนำเรื่องราวของไปอิตาลี สภาพบ้านเมือง คนหนุ่ม-สาวว่ามีลักษณะอย่างไรตามความคิดของผู้เขียน
2. ตอน "โรมรำลึก" ผู้เขียนกล่าวว่าในโรมนั้น ญี่ปุ่นมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตมาก และไปเที่ยวชมพิพิธภัณฑ์ซึ่งมีสิ่งต่างๆมากมาย สำหรับศิลปินที่มีชื่อเสียงที่ถือกำเนิดที่นี่ คือ ลีโอนาโด ดา วินชี และ ไมเคิล แอนเจโล
3. ตอน "โรมมา-อโมเร่" ศศิวิมลกล่าวว่าสิ่งที่จะพบตลอดเวลาตามถนนหรือน้ำพุในโรมนั้นก็คือหญิงชรา ซึ่งตามคำบอกเล่าของคนไทยกล่าวว่าหญิงชราเหล่านี้เป็นคนเห็นแก่ตัวและตระหนี่ สำหรับเมืองโรมนั้นจะเน้นการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม คือจะไม่อนุญาตให้สร้างสิ่งก่อสร้างใดที่มาบดบังทัศนียภาพของสถาปัตยกรรมเป็นอันขาด
4. ตอน "อารีเวเตรซี โรมมา" ผู้เขียนได้ชมพระวิหารเซนต์ปีเตอร์ซึ่งใหญ่โตและสวยงาม ออกแบบโดย ไมเคิล แอนเจโล และสำหรับงานศิลปะที่โดดเด่นของวิหารนี้คือรูปสลักหินอ่อนแม่พระกำลังประคองพระเยซูลงจากไม้กางเขน
5. ตอน "ฟลอเรนซ์-เมืองอุดมสะพาน" ผู้เขียนได้ชมบ้านของไมเคิล แอนเจโล ซึ่งมีของใช้ส่วนตัวบางอย่างของเขาเก็บอยู่ และกล่าวว่าเมืองฟลอเรนซ์นั้นมีสะพานมากมาย ซึ่งในวันหยุดตอนเช้าจะมีคนมานั่งตกปลาอยู่ตามสะพานเหล่านี้ สำหรับสิ่งที่น่าสนใจที่สุดของฟลอเรนซ์ ก็คือ รูปปั้นเดวิดซึ่งปั้นโดย ไมเคิล แอนเจโล
6. ตอน "เกาะสวาทหาดสวรรค์" ศศิวิมลไปเที่ยวเกาะคาปริซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของอิตาลี เป็นเกาะเล็กๆสูงชัน มีบ้านเรือนปลูกตามไหล่เขามองดูแล้วงดงาม ต่อจากนั้นได้เดินทางไปเนเปิลเพื่อฟังเพลงที่โด่งดังโดยคาดว่านักดนตรีจะหนุ่มและหน้าตาดีอย่างที่คิดไว้ แต่กลับตรงกันข้าม
7. ตอน "ปอมเปอี-นครแห่งความหลัง" ผู้เขียนกล่าวว่าปอมเปอีเป็นเมืองเก่าที่ถูกภูเขาไฟระเบิดทับถมอยู่เมื่อ 2 พันปีมาแล้ว ถนนที่นี่จึงเป็นถนนที่ทำจากหินลาวาเรียงอัดกันไว้ และทุกเส้นจะสร้างไปสู่ใจกลางเมือง
8. ตอน "อาทิตยตกที่ซอเรนโต้" ผู้เขียนรู้สึกตื่นเต้นเมื่อได้ไปเที่ยว "บลูกรอดโต้" คือถ้าที่ติดกับฉิวทะเล แต่เนื่องจากมีมรสุมจึงได้ไปชมสถานที่ปลอมแทนแต่ไม่ประทับใจ จากนั้นจึงไปซอเรนโต้และชมว่าบรรยากาศตอนอาทิตย์ใกล้ตกนั้นสวยงามมาก

9. ตอน "โอเปร่าที่ ลา สกาลา" ศศิวิมลเดินทางไปมิลานและได้ชมโอเปร่าที่โรงละคร ลา สกาลา แล้วเล่าถึงบรรยากาศภายใน ซึ่งผู้คนที่ไปชมนั้นส่วนมากจะเป็นสังคมชั้นสูง ไม่ได้มี จุดประสงค์เพื่อที่จะไปชมการแสดงอย่างเดียวแต่ต้องการแต่งตัวเพื่อประชันกันด้วย สำหรับการ แสดงนั้นผู้เขียนชมว่าร้องเพลงดี ดนตรีไพเราะ รวมทั้งสถานที่ก็สวยงามมาก

10. ตอน "มิลาน-เมืองเศรษฐี" ผู้เขียนกล่าวว่ามิลานเป็นเมืองของเศรษฐีผู้มีอันจะกิน ดังนั้นเครื่องอุปโภคบริโภคถึงแม้คล้ายที่โรมแต่ราคาจะสูงกว่า และไม่มีสถานเริงรมย์มากนักนักท่องเที่ยวจึงไม่นิยมมาเที่ยวมิลาน

11. ตอน "เวนิสพิศวาส" เมื่อนักถึงเวนิส ผู้เขียนจะนึกถึงภาพของหนุ่มหล่ออิตาเลียพายเรือ ให้หญิงสาวนั่งชมวิวเมืองสองข้างคลอง แต่ความจริงคือการที่นักท่องเที่ยวจะต้องลงไปเรือ ลำเดียวกันเพื่อชมวิว ผู้เขียนตำหนิว่าพิพิธภัณฑ์ที่นั่นเวลาเปิดไม่ตรงกัน จึงทำให้นักท่องเที่ยวเสีย เวลา

12. ตอน "โอ้...อัมสเตอร์ดัม" ผู้เขียนกล่าวว่าอัมสเตอร์ดัมเป็นเมืองที่ไม่มีซากปรักหักพัง เหมือนเมืองอื่นที่ผ่านมา ส่วนบนสุดของหลังคาบ้านมักจะมีกังหันลมทำเป็นรูปนกยูงไก่ และจะ นิยมใช้จักรยานเป็นพาหนะ

13. ตอน "วินเซนต์ที่รัก" วินเซนต์ แวนโก๊ะห์ เป็นชื่อศิลปินชาวดัตช์ที่ชีวิตของเขาถูกนำมาเผยแพร่ตามสื่อต่างๆจนเป็นที่รู้จักกันไปทั่วโลก ได้ชื่อว่าเป็นศิลปินที่อาภัพเนื่องจากงานศิลปะ ของเขาไม่เป็นที่รู้จักเมื่อเขายังมีชีวิตอยู่แต่กลับโด่งดังเมื่อเสียชีวิตไปแล้ว

14. ตอน "ของเพชร-ของโป" ผู้เขียนกล่าวถึงความมีชื่อเสียง และความสวยงามของ เพชรที่อัมสเตอร์ดัม จากนั้นเดินชม "ของโป" ซึ่งมีอุปกรณ์หลากหลายแบบในทางลามกให้เลือกชม เลือกรื้อ

15. ตอน "พิพิธภัณฑ์ที่ไม่มีวันหยุด" ผู้เขียนกล่าวถึงพิพิธภัณฑ์ "Rijks Museum" ที่ตั้ง อยู่กลางกรุงอัมสเตอร์ดัมซึ่งมีความพิเศษคือเปิดตลอดเวลา มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบ โบราณ ศิลปะที่น่าสนใจในพิพิธภัณฑ์แห่งนี้คือ เครื่องลายครามที่มีเฉพาะสีขาวกับสีน้ำเงินและ รูปวาดหุ่นนิ่ง

16. ตอน "อัมสเตอร์ดัมยามค่ำ" ผู้เขียนกล่าวว่าบรรยากาศของเมืองอัมสเตอร์ดัมตอน กลางคืนจะไม่อีกที่กันนัก ตามคลับตามบาร์แต่ละแห่งจึงมีผู้คนอุดหนุนหนาแน่นและที่นั่นชื่นชมก็คือ ที่นี้จะทำถนนตอนกลางคืนเพราะเกรงว่าตอนกลางวันจะกีดขวางทางจราจร

17. ตอน "นี่แหละปารีส" ผู้เขียนไปชมระบำโป๊ที่ปารีสซึ่งรูปร่างหน้าตาของนางระบำไม่สวยเหมือนอย่างที่คิดไว้ ลีลาการเต้นก็ไม่ดึงดูดใจให้น่าชม ไม่สมกับที่ตามโรงแรมจัดมาแสดง และเมื่อจะเข้าห้องน้ำยังมีหญิงชราซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่คอยเก็บเงินอีกด้วย

18. ตอน "ยืมบันลือโลก" ศศิวิมลไปชมภาพวาด "โมนาลิซ่า" ในพิพิธภัณฑสถานลูฟว์ ซึ่งตามความคิดของผู้เขียนนั้นเป็นเพียงภาพวาดเล็กๆและไม่ได้สวยที่รอยยิ้ม แต่สวยด้วยบรรยากาศและโครงสี

19. ตอน "บนถนนแพซัน" ผู้เขียนกล่าวว่าในปารีสมีร้านให้ทั้งชาวปารีสและนักท่องเที่ยวเลือกซื้อมากมาย ซึ่งความทันสมัยและยี่ห้อของสิ่งของที่วางขายนั้นจะแสดงให้เห็นได้จากลักษณะการแต่งตัวของผู้คน

20. ตอน "ปารีสไม่เคยหลับ" ตอนกลางคืนของปารีสจะมีสถานเริงรมย์มากมาย ผู้เขียนเลือกไปชมระบำโป๊ ซึ่งกล่าวว่าปารีสเป็นกะเทยแสดง แต่ในความคิดของผู้เขียนเห็นว่าสตรีระของคนเหล่านี้เหมือนผู้หญิงจริงๆ

21. ตอน "ปารีสไม่เคยหลับ(ต่อ)" ผู้เขียนกล่าวว่าโรงระบำ "Alcazar" เป็นที่นิยมของคนปารีสมาก เพราะมีการแสดงแบบโบราณให้ชมและพรรณนาถึงการแต่งหน้า แต่งกายของนักแสดงชาย-หญิงในแต่ละชุด

22. ตอน "ฝรั่งเศสกับการปฏิวัติครั้งใหญ่หรือแวร์ไฮลสวียโยค" ศศิวิมลกล่าวว่าพระราชวังแวร์ไฮลสซึ่งอยู่ห่างจากปารีสไปประมาณ 12 ไมล์ มีความใหญ่โตหรูหรา คือมีห้องถึง 2,000 ห้อง และทุกห้องจะมีสัญลักษณ์คือพระอาทิตย์เนื่องจากเป็นพระนามแปลของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14

23. ตอน "เมืองมิวเซียม" ผู้เขียนกล่าวว่าฝรั่งเศสมีพิพิธภัณฑสถานมากมายและมีศิลปะให้ชมทุกแขนง เช่นที่พิพิธภัณฑสถานลูฟว์นอกจากภาพวาดของโมนาลิซ่าแล้วยังมีเทพีวินัสซึ่งมีชื่อเสียงในด้านความสวยงามเช่นกัน แต่ผู้เขียนกล่าวว่าเทพีวินัสนั้นไม่สวยเนื่องจากองค์ประกอบทางสตรีระร่างกายไม่สมส่วน

24. ตอน "ผู้ดีอังกฤษ" ผู้เขียนไปประเทศอังกฤษ ซึ่งมีชื่อเสียงในเรื่องการฝึกมารยาทและการวางตัว สำหรับวิธีสังเกตว่าใครเป็นผู้ดีนั้นก็ดูการแต่งกายและเครื่องประดับที่สวมใส่

25. ตอน "ไปดูบัลเลต์ที่โคเวนทาร์เดน" คนที่ชอบชมบัลเลต์หรือการแสดงต่างๆ ทั้งปารีสและลอนดอนต้องดูดูหนาวเพราะเป็นฤดูกาลแสดง และการชมบัลเลต์ต้องไม่นั่งชมใกล้หรือไกลเวทีเกินไปเพราะจะทำให้เห็นเวทีไม่ชัด

26. ตอน “คนรักหมา” ผู้เขียนกล่าวว่าในประเทศอังกฤษมีกฎหมายคุ้มครองสัตว์ เนื่องจากคนอังกฤษเป็นคนรักสัตว์โดยเฉพาะสุนัขจะต้องจดทะเบียนและผ่านการควบคุมโรคสัตว์เสียก่อนที่จะมีไว้ครอบครอง

27. ตอน “เดอะ คิง แอนด์ ไอ” เป็นละครที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ของผู้หญิงอังกฤษกับรัชกาลที่ 6 และราชวงศ์ไทยในทางที่ไม่ดี จึงทำให้ผู้เขียนรู้สึกไม่พอใจเป็นอย่างมาก

28. ตอน “โคตรเพชรที่หอคอยแห่งลอนดอน” ผู้เขียนกล่าวว่า ในลอนดอนมีพิพิธภัณฑ์รูปเขียนมากมาย และที่เป็นที่รู้จักแห่งหนึ่งคือ “เดอะเททแกลอรี” ซึ่งมีภาพวิงของจิตรกรชาวอังกฤษทั้งหมดแสดงอยู่ หลังจากชมภาพวาดแล้วก็ไปที่ “ทาวเวอร์ ออฟ ลอนดอน” เพื่อชมโคตรเพชร

29. ตอน “เมืองคนหล่อ” ผู้เขียนกล่าวถึงผู้ชายชาวโปรตุเกสที่เมืองลิสบอนว่ารูปร่างหน้าตาดีมาก ผิดกับผู้หญิงที่ไม่สวย และเมื่อได้เดินตามร้านขายขนมพบว่าชาวโปรตุเกสนิยมทองหยิบ ฝอยทอง สังขยา วางขายอยู่มากมาย โดยเฉพาะฝอยทองจะมีรอยหน้าบนขนมทุกชนิด

30. ตอน “ระบำสเปน” ศศิวิมลกล่าวว่าสเปนโดยเฉพาะกรุงแมดริดมีบรรยากาศตอนกลางคืนที่คึกคักยิ่งกว่าประเทศอื่น หนังสือสำหรับนำเที่ยวจะแนะนำให้นักท่องเที่ยวชมระบำสเปนทั้งสิ้น แต่เมื่อผู้เขียนได้ชมแล้วกลับไม่ประทับใจ

31. ตอน “มายาเปลือย” ผู้เขียนได้ชมและพอใจกับภาพเขียนสีน้ำมันที่มีชื่อเสียงของศิลปิน “โกย่า” ได้เขียนรูปมายาเปลือย ซึ่งเป็นภาพของผู้หญิงคนเดียวกันและอิริยาบถเดียวกัน 2 รูป ต่างกันแค่สวมและไม่สวมเสื้อผ้า แสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑ์ “ปราโด” กรุงมาดริด

32. ตอน “แทงวัว” ผู้เขียนได้ไปชมกีฬาประจำชาติของสเปนคือกีฬาแทงวัว ซึ่งคนสเปนถือกันว่าเป็นกีฬาที่ให้ความสนุกสนานและนิยมกันมาก แต่ผู้เขียนเห็นว่าเป็นเรื่องของการทารุณสัตว์

33. ตอน “สวิสเมืองเศรษฐกิจ” ผู้เขียนกล่าวว่าสวิสเป็นเมืองนาฬิกา ร้านขายนาฬิกาที่มีราคาสูงจะตั้งอยู่ที่เมืองเจนีวา โดยการสวมใส่นาฬิกาของที่นี่เน้นความสวยงามและราคามากกว่าความเที่ยงตรงของเวลา

34. ตอน “รักคืนเรือน” ผู้เขียนกล่าวว่ารอคอยวันเวลาที่จะกลับเมืองไทย เนื่องจากไม่ว่าประเทศใดในโลกก็ไม่ดีเหมือนประเทศไทย แต่ของที่ตั้งใจซื้อฝาก กลับไม่ได้ให้ใคร เนื่องจากเกิดความเสียดาย

ศิลปะการสรรคำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเลือกใช้ถ้อยคำ และการสร้างถ้อยคำ

1. การเลือกใช้ถ้อยคำ แบ่งเป็น คำคล้องจอง คำมีศักดิ์ คำภาษาโบราณ คำภาษาตลาด และคำภาษาต่างประเทศ

1.1 คำคล้องจอง คือ คำที่มีสัมผัสคล้องจอง เน้นการเล่นเสียงสัมผัสสระ สัมผัสอักษร ให้เสียงกระทบกระทั่งกันเกิดความไพเราะน่าฟัง และในคดีวิมลทองที่เกี่ยวกับคำคล้องจอง ดังนี้

1.1.1 นอกฟ้าป่าหิมพานต์ พบจากตอนเมืองนอก-เมืองนา ดังความว่า

ไม่ว่าสมัยนี้หรือสมัยไหน มีเงินเสียอย่างจะไปรอบโลกหรือไปนอก
ฟ้าป่าหิมพานต์ ก็ดูเหมือนเงินจะบันดาลให้เป็นไปได้ทั้งนั้น

(เมืองนอก-เมืองนา.หน้า 16)

ผู้เขียนใช้คำว่า “นอกฟ้าป่าหิมพานต์” แสดงถึงอาณาเขตที่กว้างไกล ซึ่งใช้คำว่า “นอกฟ้า” คือ สถานที่ไกลแสนไกลสุดสายตา มาคล้องจองกับคำว่า “ป่าหิมพานต์” ซึ่งหมายถึง ที่อยู่อันหนาว (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 856) คนเราก็สามารถเดินทางไปได้หากมีเงิน โดยใช้หนี้เสียงเชิงอธิบาย เพื่อแสดงอำนาจของเงิน

1.1.2 ถนนร่นแคม พบจากตอนเมืองนอก-เมืองนา ดังความว่า

ถ้าอยากจะได้เห็นโรมสวยงามเสมอ ก็จงมองให้สูงอยู่ระดับนั้น
อย่ามองเลยต่ำลงมาถึงพื้นถนน เพราะถ้าละสายตาจากรูปนั้นหรือ
อนุสาวรีย์อันวิจิตรลงมาสู่ที่ต่ำ ก็ต้องเจอขี้หมาแพรวพราวอยู่ตาม
ถนนร่นแคมทั่วไป

(เมืองนอก-เมืองนา.หน้า 17)

คำว่า “ถนนร่นแคม” ใช้เพื่อแสดงลักษณะของถนนในโรม ที่เกลื่อนกลาดไปด้วยอุจจาระสุนัข ซึ่งผู้เขียนแสดงน้ำเสียงตำหนิความสกปรกของถนนที่เต็มไปด้วยสิ่งปฏิกูล ทั้งๆที่โรมมีประติมากรรมอันสวยงามแต่กลับไม่ดูแลรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินอย่างที่ควรจะเป็น

โดยใช้คำว่า “ถนน” หมายถึง ถนนที่ทำขึ้น (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 361) และใช้คำว่า “รวมแควม” มาเป็นสร้อยคำโดยสัมผัสสระ เพื่อเน้นลักษณะของถนนในโรมที่กล่าวมาข้างต้น

1.1.3 ยิ้มแยมแจ่มใส พบจากตอนโรม่า-อโมเร่ ดังความว่า

ความจริงนั้น โรมเป็นเมืองที่น่ารักจริงๆ บ้านเมืองสวยงาม ผู้คน
หน้าตายิ้มแยมแจ่มใสไม่ถือเขาถือเรา มีอัธยาศัยไมตรีกับต่างคนต่างชาติ
ใครที่เคยไปโรมมาแล้ว ต่างหลงเสน่ห์กรุงโรมกันทั้งสิ้น ไปแล้วก็อยาก
กลับอีก 10 วัน

(โรม่า-อโมเร่, หน้า 33)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ยิ้มแยมแจ่มใส” โดยใช้คำว่า “ยิ้มแยม” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ
“แจ่มใส” เพื่อแสดงลักษณะของผู้คนในโรมที่ให้การต้อนรับด้วยใบหน้าที่ยิ้มแยมกับชาวต่างประเทศ
เป็นอย่างดี โดยใช้คำเปรียบกล่าวชมเชยประทับใจในความมีน้ำใจและความน่ารักของชาวโรม

1.1.4 พุดจาพาทิ พบจากตอนโรม่า-อโมเร่ ดังความว่า

เห็นหน้าตาหล่อๆอย่างนี้แหละตัวดีนัก ถ้าเห็นผิวปากหรือพุดจา
พาทิละก็ อย่าเข้าไปยืนใกล้ๆ ระวังจะสลบเพราะเหม็นซี้ฟันเหลือทน

(โรม่า-อโมเร่, หน้า 40)

ผู้เขียนใช้คำว่า “พุดจา” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจอง “พาทิ” เป็น “พุดจาพาทิ” ใช้เพื่อ
แสดงสิ่งไม่ควรระวังไม่ควรเข้าไปยืนใกล้ชายหนุ่มชาวโรมนั้กอย่างหนึ่งนอกจากการผิวปาก คือ
การพุดคุยด้วย โดยผู้เขียนแสดงน้ำเสียงกล่าวเตือนผู้อ่านถึงว่า หากจะสนทนากับชายหนุ่มหน้า
ตาหล่อในกรุงโรมนั้นให้เตรียมใจกลิ่นปากของพวกเขาเสียก่อน อย่าหลงประทับใจที่หน้าตาจน
ลืมตัว

1.1.5 **แก่นมสมใจ** พบจากตอนฟลอเรนซ์-เมืองอุดมสะพาน ดังความว่า

**ใครอยากดูระบำไป ก็ต้องบินไปดูที่ปารีสจึงจะได้เห็นผู้หญิงแก่นม
สมใจ**

(ฟลอเรนซ์-เมืองอุดมสะพาน .หน้า 63)

ผู้เขียนใช้คำว่า “แก่นม” แทนระบำไป โดยใช้ “นม” แทนลักษณะของการเปลือย ซึ่งแสดง โดยการเปลือยทั้งตัว มาคล้องจองกับคำว่า “สมใจ” ซึ่งใช้หมายถึง ลักษณะของความต้องการ สิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วได้ตามต้องการ โดยใช้คำนี้เพื่อเสนอให้ไปปารีสหากผู้ใดต้องการจะชมระบำไป

1.1.6 **เสียวไส้หายใจไม่ทั่วท้อง** พบจากตอนเกาะสวาทหาดสวรรค์ ดังความว่า

ลองแหงนหน้ามองขึ้นไปเป็นผาสูงชัน หินก้อนโตๆทั้งนั้น แล้วก็ มีบ้านอยู่ถึยิบสูงเหนือหัวเราเป็นชั้น เหมือนบ้านซีกกัน ไม่รู้ปลูกได้อย่างไร นึกถึงว่าเวลานอนอยู่ในบ้านคงเสียวไส้หายใจไม่ทั่วท้อง กลัวว่าวันดีคืนดี คงมีอะไรหล่นโครมลงมาทักทาย

(เกาะสวาทหาดสวรรค์.หน้า 68)

คำว่า “เสียวไส้” หมายถึง รู้สึกหวาดเมื่อเห็นสิ่งที่น่ากลัวอาจเกิดอันตรายได้ (ราชบัณฑิต ,2525.หน้า 823-824) มาคล้องจองกับคำว่า “หายใจไม่ทั่วท้อง” คือการสูดลมหายใจเข้าไปได้ไม่ เต็มที่เนื่องจากความกลัว ศศิวิมลใช้คำนี้แสดงความกลัวแทนเจ้าของบ้านที่เวลาอยู่ในบ้านแล้วจะมี หินหรือบ้านที่ปลูกอยู่เหนือกว่านั้นจะหล่นลงมาแล้วเกิดอันตรายขึ้น

1.1.7 **ตำแหน่งแหล่งที่** พบจากตอนเกาะสวาทหาดสวรรค์ ดังความว่า

ก่อนจะมานะเปิด เพื่อฝูงกำขั้บนักหนาว่ามาแล้วให้หา “นะโปลิ ตานของ”ฟังให้ได้ เพราะเป็นของพื้นบ้านพื้นเมืองที่ไพเราะ เรื่องร้องเพลง โรแมนติกแล้วละก็ต้องยกให้คนเนเปิด ที่ไหนๆในอิตาลีก็สู้ไม่ได้

ดังนั้นหลังจากถามตำแหน่งแหล่งที่จากตาไกด์ดีแล้ว พอดตกค่ำ เศรษฐีไทยก็กระวีกระวาดแต่งตัวโก้ มุ่งตรงไปร้านอาหารริมน้ำที่เขามี

ร้องเพลง “นโปเลียนของ” แกล้มเป็นที่ลือชา

(เกาะสวาทหาดสวรรค์.หน้า 70)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ตำแหน่งแหล่งที่” เพื่อแสดงที่ตั้งของร้านอาหารที่มีการร้องเพลง “นโปเลียนของ” ซึ่งถือว่าเป็นเพลงที่ขึ้นชื่อของเนเปิลโดยใช้คำว่า “ตำแหน่ง” หมายถึง ที่อยู่ (ราชบัณฑิต ,2525 .หน้า 344) และใช้คำว่า “แหล่งที่” มาเป็นสร้อยคำและคล้องจอง เพื่อเน้นความหมายของตำแหน่งให้ชัดเจน และให้แน่ใจได้ว่าเป็นสถานที่ที่ถูกต้อง

1.1.8 สมบัติพิพิธภัณฑ์ และ ถ้วยโถโอชาม พบจากตอนปอมเปอี-นครแห่งความหลัง ดังความว่า

สมบัติพิพิธภัณฑ์และข้าวของเครื่องใช้ ตลอดจนภาพเขียนแบบปูนเปียกตามผนัง นอกจากจะมีที่เมืองปอมเปอีเองแล้ว ทางกรของเขา ยังนำไปเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่เนเปิล ที่นั่นล้วนแล้วเต็มไปด้วยของมีค่า เครื่องประดับทำด้วยทอง และพ่นสี เครื่องใช้พวกถ้วยโถโอชามทำด้วยแก้วสีน้ำเงินประหลาด รวมทั้งภาพเขียนปูนเปียกก็ยกเอาไปตั้งไว้ที่ผนัง ให้พิณิจพิจารณากันอย่างใกล้ชิด

(ปอมเปอี-นครแห่งความหลัง.หน้า 82)

ศศิวิมลใช้คำว่า “สมบัติ” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “พิพิธภัณฑ์” เป็น “สมบัติพิพิธภัณฑ์” อธิบายถึงสิ่งของที่มีค่าและสิ่งที่น่าสนใจของชาวเมืองปอมเปอีว่านอกจากจะชมได้ที่เมืองปอมเปอีแล้ว ยังมีให้ชมที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเนเปิลอีกด้วย ซึ่งไม่ว่าจะเป็นเครื่องประดับที่ทำด้วยทอง หรือ “ถ้วยโถโอชาม” คือภาชนะสำหรับใส่อาหารรูปทรงต่างๆ เพื่อแสดงลักษณะของสีน้ำเงินชนิดหนึ่งที่อธิบายไม่ได้ของแก้วที่ทำเป็นภาชนะเหล่านี้

1.1.9 หันเหเพทุบาย พบจากตอนอาทิตย์ตกที่ซอเรนโต้ ดังความว่า

เนื่องจากทัศนวิสัยไม่อำนวย เขาจึงงดการไปชมบลูกรอดโต เพราะคลื่นแรง กลัวเรือจะล่ม ซึ่งก็เลยเอาประดาน้ำลงไปควักขึ้นมาจาก

ทะเล ตาโกตจึงหันเหเพทุบายว่าถึงไม่ได้ชมตัวจริง ก็ยังมีบลูกร้อยได้
ปลอม ใครอยากจะเห็นต้องเสียสตางค์เพิ่มอีก

(อาทิตยต์กที่ซอเรนใต้.หน้า 87)

คำว่า "หันเห" หมายถึง เบี่ยงจากที่ตั้งเดิม (ราชบัณฑิต, 2525 หน้า 849) และคำว่า "เพทุบาย" หมายถึง ทำเล่ห์กล, ทำอุบาย (ราชบัณฑิต, 2525 หน้า 592) ศศิวิมลใช้ทั้งสองคำนี้มาคล้องจองกันเพื่อแสดงความรู้ทันคนนำเที่ยวที่เสนอความคิดเห็นให้คณะนักท่องเที่ยวไปชม "บลูกร้อยได้" ปลอม แทนสถานที่จริงซึ่งภูมิอากาศไม่อำนวย ซึ่งต้องเสียเงินเพิ่ม โดยใช้ "เพทุบาย" ชี้นำทำอุบายเพื่อให้คณะนักท่องเที่ยวคล้อยตาม

1.1.10 หินห้อยย้อยสวยงาม พบจากตอนอาทิตยต์กที่ซอเรนใต้ ดังความว่า

พอสายตาชินกับความมืดจึงเห็นว่าเป็นถ้ำเล็กๆเป็นรูปกะลาคว่ำ
ครอบเขาน้ำไว้ มีหินห้อยย้อยสวยงามพอประมาณ

(อาทิตยต์กที่ซอเรนใต้.หน้า 89)

ศศิวิมลใช้คำว่า "หินห้อย" มาคล้องจองกับคำว่า "ย้อยสวยงาม" เป็น "หินห้อยย้อยสวยงาม" เพื่อแสดงภาพของหินงอกหินย้อยที่อยู่ในถ้ำที่ได้ไปชมว่ามีความสวยงามอยู่บ้าง โดยใช้คำว่า "พอประมาณ" แสดงน้ำเสียงไม่เต็มใจที่ได้เที่ยวชมถ้ำนั้นเท่าใดนัก

1.1.11 เย็นย่ำค่ำสนธยา พบจากตอนโอเปราที่ ลา สกาลา ดังความว่า

พอเย็นย่ำค่ำสนธยา ตัวละครที่โรงอุปรากรก็คงจะกำลังมัดหน้า
แต่งตัวกันจำละหวั่น คนไปดูอยู่ทางนี้ก็ลงมือแต่งเหมือนกัน กะจะให้คน
สื่อกันทั่วทั้ง ลา สกาลาเลยทีเดียว

(โอเปราที่ ลา สกาลา.หน้า 96)

คำว่า "เย็น" หมายถึง เวลาใกล้ค่ำ (ราชบัณฑิต, 2525 หน้า 662) และคำว่า "ค่ำ" หมายถึง เวลามืดตอนต้นของกลางคืน (ราชบัณฑิต, 2525 หน้า 185) ส่วนคำว่า "สนธยา" หมายถึง เวลาโพล้เพล้พลบค่ำ, ช่วงเวลาที่ต่อระหว่างกลางวันกับกลางคืน คือ เวลาที่พระอาทิตย์ขึ้นหรือ

พระอาทิตย์ตก (ราชบัณฑิต, 2525 . หน้า 768) ผู้เขียนใช้คำว่า “เย็นย่ำค่ำสนธยา” มาคล้องจองกัน เพื่อแสดงถึงเวลาที่ดวงอาทิตย์ใกล้จะลับขอบฟ้า ซึ่งแสดงความคิดเห็นว่าเป็นเวลาที่ตัวละครกำลังเตรียมตัวแต่งกายที่จะแสดง ซึ่งเป็นเวลาเดียวกับการเตรียมตัวที่จะไปชมการแสดงเช่นกัน

1.1.12 สูงเยี่ยมเทียมเมฆ พบจากตอนมิลาน-เมืองเศรษฐี ดังความว่า

มิลานเป็นเมืองเศรษฐี ผู้คนส่วนมากร่ำรวยมาตั้งแต่ครั้ง
โบร่ำโบราณ เพราะเป็นเมืองอุตสาหกรรม การค้าขายและการเงิน
การลงทุนต่างๆ ตึกรามบ้านช่องในมิลานย่านธุรกิจ เป็นตึกระฟ้าสูงเยี่ยม
เทียมเมฆ ไม่ค่อยจะมีอะไรเก่าๆเหมือนในโรม

(มิลาน-เมืองเศรษฐี. หน้า 103)

คำว่า “สูงเยี่ยมเทียมเมฆ” ใช้นัยเทียบเคียงกับ “สูงเทียมเมฆ” หมายถึง สูงมาก (ราชบัณฑิต, 2525 . หน้า 817) โดยเพิ่มคำว่า “เยี่ยม” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจอง “เทียม” เพื่อแสดงความสูงของตึกในมิลาน ใช้น้ำเสียงแสดงความชื่นชมในพัฒนาการและความเจริญของมิลานเปรียบเทียบกับไม่มีสิ่งก่อสร้างที่ทรุดโทรมเหมือนในโรม

1.1.13 ระเหเร่ร่อน และ ชอบมาพากล พบจากตอนมิลาน-เมืองเศรษฐี

ดังความว่า

สมัยนี้พวกยิปซีไม่ได้ขับเกวียนเที่ยวจรจัดระเหเร่ร่อน เหมือน
อย่างที่เราเคยเห็นในหนังเสียแล้ว หากขับรถเมอซีเดส-เบนซ์ มีรถพ่วง
เป็นที่อยู่โก่หฺร่านอยู่ข้างหลัง แต่ก็ยังไปเป็นคาราวานเหมือนเมื่อก่อน
พอถึงที่ชอบมาพากลก็จอดพักขบวนปักหลักอยู่กันแห่งละนานๆ

(มิลาน-เมืองเศรษฐี . หน้า 108)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ระเหเร่ร่อน” โดยให้ “เห” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “เร่” เพื่อแสดงการเดินทางไปหรืออยู่ไม่เป็นที่ของ “พวกยิปซี” สมัยก่อน โดยให้เกวียนอันแสดงถึงการไม่มีฐานะ ยังคงเดินทางเป็นคาราวานแต่เปลี่ยนพาหนะเป็น “เมอซีเดส-เบนซ์” ซึ่งแสดงถึงการมีฐานะที่ดีขึ้นมาก และเมื่อถึง

สถานที่ที่ “ชอบมาพากล” หมายถึง ต้องด้วยชั้นเชิง, แปลก, น่าคิด (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 258)
 ในที่นี้ใช้แสดงถึงสถานที่ที่อุดมสมบูรณ์ ก็จะเข้าไปพักอาศัยชั่วคราวแล้วจึงเดินทางต่อไป

1.1.14 ลมฟ้าอากาศ พบจากตอนไอ้...อัมสเตอร์ดัม ดังความว่า

คนที่นี้เขาอวดของเขาหนักหนาว่า ไม่ว่าฤดูกาลไหนๆหรือลมฟ้าอากาศเป็นอย่างไร แต่อัมสเตอร์ดัมไม่เคยที่จะขาดดอกไม้

(ไอ้...อัมสเตอร์ดัม. หน้า 124)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ลมฟ้าอากาศ” โดยให้ “ลมฟ้า” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “อากาศ” เพื่อแสดงถึงลักษณะอากาศที่ไม่ว่าจะดีหรือไม่ดีก็ตาม แต่ที่อัมสเตอร์ดัมก็จะมีดอกไม้ให้ชมอยู่ตลอดปี

1.1.15 พายุบุแคม พบจากตอนไอ้...อัมสเตอร์ดัม ดังความว่า

ทางเท้าที่อัมสเตอร์ดัมนี้ ปูด้วยหินแผ่นเรียงสลับต่อกันตลอดถนนหนทางกว้างขวาง ไม่มีรถคันเล็กคันน้อยเหมือนที่โรม แต่เป็นรถยนต์ใหญ่ๆเหมือนบ้านเรา แต่ผู้คนที่นั่นนิยมขี่จักรยานสองล้อมากกว่ารถยนต์จึงดูแจ่มๆไป ขี่จักรยานที่นั่นดูสบายใจเฉิบ ไม่ต้องกลัวรถบรรทุกจะมาชนทำให้เหาะลงไปตกคลอง ตลอดเวลาที่อยู่ไม่ยักเห็นรถบรรทุกสิบล้อวิ่งเป็นพายุบุแคมเป็นเจ้าถนน ไม่รู้เหมือนกันว่าเขาปล่อยให้รถบรรทุกไปวิ่งกันตอนไหน

(ไอ้...อัมสเตอร์ดัม. หน้า 124)

ศศิวิมลใช้คำว่า “พายุบุแคม” โดยให้ “พายุ” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “บุแคม” เพื่อเสียดสีการขับรถของคนขับรถบรรทุกในประเทศไทยที่ขับรถเร็วมากเหมือนกับ “พายุ” หมายถึงลมแรง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 583) แสดงลักษณะของการผ่านไปอย่างรวดเร็วแต่สร้างความเสียหายให้กับผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ด้วย

1.1.16 คลุกคลีตีโมง พบจากตอนไอ้...อัมสเตอร์ดัม ดังความว่า

คนไทยก็ยังมีวิถีกินที่ไม่ไร้สุนทรีย์เสียทีเดียว คือตักกินทีละอย่าง
แบบกินกับข้าวไทย เรื่องอะไรจะเอามาคลุกคลีตีโมงกันอย่างนั้น

(ไอ้...อัมสเตอร์ดัม หน้า 127)

คำว่า “คลุกคลีตีโมง” หมายถึง มั่วสุมหรือการอยู่ร่วมคลุกคลีหัวพันกันอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 172) โดยให้ “คลุกคลี” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ“ตีโมง” ในที่นี้ใช้หมายถึงการนำอาหารมารวมปะปนกันแล้วจึงรับประทาน ซึ่งศศิวิมลแสดงน้ำเสียงรังเกียจและไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมเช่นนี้ เนื่องจากการตักกับข้าวรับประทานทีละอย่างจะดู “สุนทรีย์” คือสวยงามน่ามองกว่า

1.1.17 เยอะเยอะตาแป๊ะไก่ พบจากตอนวินเซนต์ที่รัก ดังความว่า

... อย่างเวลาเดินดูภาพเขียนในพิพิธภัณฑ์ ไม่ว่าจะแห่งไหนๆรูป
แม่พระ หรือพระเยซูมีมากเหลือคณานับเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่
พวกเซนต์หรือนักบุญต่างๆ...

นอกจากนี้ก็มีรูปบรรดาควีนและคิงต่างๆอีกนับไม่ถ้วน แรกๆก็
เดินดูอย่างพิถีพิถันเพราะ หูไปก็ชักจะเดินดูผ่านๆ เพราะมันเยอะ
เหลือเกิน ทีหลังๆแบบจะต้องวิ่งหนีเพราะ เยอะเยอะตาแป๊ะไก่
ไม่หวาดไหว

(วินเซนต์ที่รัก.หน้า 135)

ผู้เขียนใช้คำว่า “เยอะเยอะตาแป๊ะไก่” โดยให้ “เยอะ” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ
“แป๊ะ” แสดงน้ำเสียงเสียสละความมากมายของรูปภาพกษัตริย์และราชินีในสมัยต่างๆที่พิพิธภัณฑ์
ทุกแห่งที่ได้ไปชม ซึ่งแม้กระทั่งตาแป๊ะ คือ ชายชราชาวจีนซึ่งมีความอยากรู้อยากเห็นในตัวยังไม่สนใจ

1.1.18 **เศร้าสร้อยอ้อยอิง** พบจากตอนอัมสเตอร์ดัมยามค่ำ ดังความว่า

เวลาโพล์เพล์เข้าได้เข้าไฟ เศร้าสร้อยอ้อยอิงอย่างนี้ ต่อให้แก่ง
อย่างไรก็อดคิดถึงบ้านไม่ได้

(อัมสเตอร์ดัมยามค่ำ.หน้า 161)

ผู้เขียนใช้คำว่า “เศร้าสร้อย” ซึ่งหมายถึง สลัด,ระทด,หมอง มาคล้องจองกับคำว่า “อ้อยอิง” ซึ่งหมายถึง รำไร,ทำเรื่องซ้ำเหมือนไม่เต็มใจ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 888) แสดงอาการความรู้สึก สลัดของผู้เขียนเองที่คิดถึงบ้านเมื่อถึงเวลาที่ดวงอาทิตย์จะตกดิน

1.1.19 **รอยยิ้มตรึงใจฤทัยหวาม** พบจากตอนยิ้มบันลือโลก ดังความว่า

รูปโมนาลิซานั้นไม่ได้สวยที่รอยยิ้มตรึงใจฤทัยหวามอย่างที่เชื่อว่า
หากสวยที่ “บรรยากาศ” ทั้งหมด

(ยิ้มบันลือโลก.หน้า 187)

คำว่า “รอยยิ้มตรึงใจฤทัยหวาม” โดยให้ “ใจ” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “ฤทัย” แสดงถึงรอยยิ้มที่ดึงดูดให้ผู้คนหลงใหลอยากเยียมชมของ โมนาไลซ่า ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อ แสดงความคิดเห็นว่า ความจริงแล้วภาพวาดของโมนาลิซ่านั้นสวยที่บรรยากาศรอบๆภาพ ไม่ใช่ รอยยิ้มอย่างที่ทราบกันมา

1.1.20 **หล้อเหลาเอาการ** พบจากตอนบนถนนแพ่งชั้น ดังความว่า

ร้านกาแฟอีกร้านหนึ่งที่พวกนักออกแบบ นายแบบ และนางแบบ
ชอบมานั่งจิบกาแฟนัดพบพูดคุยกันเสมอๆ ชื่อร้าน “คาเฟ่ เดอ ฟลอ” มี
โต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งกินกาแฟ และดูผู้คนที่สัญจรไปมาอยู่ริมฟุตบาท มี
คนหุ่นดีๆ แต่งตัวดีๆ เดินเข้าเดินออกอยู่ทุกระยะ แต่ละคนหุ่นมาตราฐาน
ทั้งนั้น ที่นั่งอยู่ตามโต๊ะก็ล้วนแต่หล้อเหลาเอาการ บางคนก็รอกงาน
บางคนก็ตักงาน บางคนก็มานั่งไขว่ตัวเพราะอยากไดงาน

(บนถนนแพ่งชั้น.หน้า 195)

คำว่า “หล่อเหลา” หมายถึง งามประณีต (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 843) ศศิวิมลใช้เพื่อกล่าวถึงชายหนุ่มที่หน้าตาดี มาเล่นเสียงสัมพันธ์สระคล้องจองกับคำว่า “เอาการ” หมายถึง ยิ่งกว่าธรรมดา (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 920) ที่อยู่ในร้านกาแฟชื่อ คาเฟ่ เดอ ฟลอ ที่ผู้เขียนไปโดยแสดงถึงความประทับใจในความหล่อนั้น

1.1.21 รูปทรงทรงศักดิ์อัครฐาน พบจากตอนผู้ตีอังกฤษ ดังความว่า

ผู้ดียอมไม่เดินทางด้วยรถเมล์กะเตงๆ ให้เสียศรี เพราะรถเมล์เมืองลอนดอนมีสองชั้น เล็กและแคบ ทางสีแดงบาดลูกกะตา เวลาขึ้นไปนั่งชั้นบน รู้สึกโง่งนเหมือนจะหล่นลงมาเสียให้ได้...

อย่างกระนั้นเลย จงมานั่งรถรับจ้าง ซึ่งมีด่าปลอดทั้งคัน รูปทรงทรงศักดิ์อัครฐานแบบนุร่าราณ มีกระจกแบ่งกันระหว่างคนนั่งกับคนขับ เหมือนรถพระที่นั่งหรือรถหรูของท่านเคานต์อะไรสักอย่างหนึ่ง

(ผู้ตีอังกฤษ, หน้า 241)

คำว่า “รูปทรงทรงศักดิ์อัครฐาน” โดยให้ “ศักดิ์” เล่นเสียงสัมพันธ์สระคล้องจองกับ “อัคร” แสดงถึงลักษณะรูปทรงของรถรับจ้างในอังกฤษที่ “ผู้ดี” นิยมใช้เป็นพาหนะเพื่อแสดงถึงการมีฐานะ ร่ำรวย ความหรูหรา รวมถึงความมีเกียรติมีศักดิ์ศรี ซึ่งผู้เขียนใช้คำว่า “อัครฐาน” หมายถึง ฐานะอันเป็นเลิศ เพื่อเน้นถึงความรู้สึกภูมิฐานให้ชัดเจนขึ้น

1.1.22 ต่อเล็กต่อน้อยต้อยต้อยต้อย พบจากตอนผู้ตีอังกฤษ ดังความว่า

ผู้ตีอังกฤษเขาไม่ยกต่อของเวลาซื้อเหมือนผู้ตีไทย คือต่อเล็กต่อน้อยต้อยต้อยต้อย ถ้าเจคิดสตกค์แล้วมีเศษ ก็ขอให้บัดเศษเพราะชอบอะไรที่มันถ้วนๆ

(ผู้ตีอังกฤษ, หน้า 242)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ต่อเล็กต่อน้อยต้อยต้อยต้อย” โดยเล่นคำว่า “ต่อ” เพื่อเสียดสีการต่อรองของผู้ซื้อของในประเทศไทยที่ขอให้พ่อค้าแม่ค้าลดราคาของของตนจะซื้อมากมายอย่างไม่เกรงใจเพื่อให้ได้ราคาที่ต่ำที่สุด ซึ่งไม่เหมือนกับชาวอังกฤษที่ไม่ต่อรองแม้แต่นิดเดียว

1.1.23 **มากมายหลายชั้น, กระโดดโลดเต้น และป่าเขาลำเนาไม้** พบจากตอน
ไปดูบัลเลต์ที่โคเวนการ์เดน ดังความว่า

ฉากของบัลเลต์มักจะเรียบและง่าย ไม่มีเฟอร์นิเจอร์มากมาย
หลายชั้น เนื่องจากต้องใช้เนื้อที่ในการกระโดดโลดเต้นกว้างไกล ตัวฉาก
ที่เขียนเป็นป่าเขาลำเนาไม้ หรือวังเวียงก็ทำด้วยผ้าบางๆ ไม่ใช่ไม้อัดแข็ง
ก็ักเหมือนอย่างฉากละครไทย

(ไปดูบัลเลต์ที่โคเวนการ์เดน. หน้า 250)

คำว่า “มากมายหลายชั้น” แปลงมาจาก “มากมายก่ายกอง” หมายถึง มากเกิน, ล้นหลาม
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 630) โดยใช้คำว่า “หลายชั้น” มาเล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจอง เพื่อแสดงถึง
ของที่ใช้ประดับฉากในการเต้นบัลเลต์ว่ามีไม่มากนักเนื่องจากต้องใช้พื้นที่ในการ “กระโดดโลดเต้น”
หมายถึงการใช้เท้าทั้งคู่ถีบพื้นให้ตัวลอยสูงขึ้นด้วยความสนุกสนาน แต่ในที่นี้ใช้แสดงถึงการ
กระโดดในการแสดงบัลเลต์ด้วยหมายจะให้ผู้ชมเห็นว่าสวยงามและสนุกสนาน โดยให้ “โดด” เล่น
เสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “โดด” โดยจากที่เข้ก็เป็นเพียงการเขียนภาพ “ป่าเขาลำเนาไม้” ซึ่งใช้
แนวเทียบเดียวกับ “ป่าเขาลำเนาไพร” คือ สถานที่ที่เต็มไปด้วยต้นไม้หลายชนิด และภาพของวังก็
เขียนลงในผ้าเท่านั้น ไม่ได้เขียนลงไม้อัดเหมือนฉากละครของประเทศไทยโดยให้ “เขา” เล่นเสียง
สัมผัสสระคล้องจองกับ “ลำเนา”

1.1.24 **ยักษ์ย้ายถ่ายเท และ ปลอดภัยไร้โรคาพาให้สุขสมบูรณ์** พบจากตอน
คนรักหมา ดังความว่า

ทั้งนี้เนื่องจากบ้านช่องห้องหอ ของบรรดาชาวเมืองลอนดอน
ทั้งหลาย ก็เช่นเดียวกับ “บ้าน” ตามเมืองหลวงใหญ่ๆ ทั่วไป คือ บ้างก็
เช่าแฟลต เช่าพาร์ตเมนต์อยู่ บ้างก็เช่าห้องห้องเดียว เป็นรูเป็นรี้วอยู่
พอซุกหัวนอน ทำครัวก็ในห้องนอนของตัวเอง บางทีก็ซึ่ลงในอ่างล้าง
หน้าของตัวเองเลยก็มี

ความซึ่นี้เป็นเรื่องจริงไม่ได้อิงนิยาย เพราะว่าห้องน้ำห้องสุขา
ของห้องเช่าราคาถูกเหล่านี้ ต้องไปใช้ร่วมกับคนอื่น ๆ เป็นสาธารณะ...

... สุภาพสตรีผู้มีปัญญา จึงคิดยกย้ายถ่ายเท มาเป็นการฉีเบาๆ ลงกระป๋อง จะเป็นกระป๋องนม หรือกระป๋องบิสกิตอะไรก็แล้วแต่ แล้วนำไปเทลงอ่างล้างหน้าอีกต่อหนึ่ง เหย็บเหยียบและปลดคภัยไว้โรคพาให้ สุขสมบูรณ์

(คนรักหมา. หน้า 257-258)

คำว่า “ยกย้ายถ่ายเท” หมายถึง การเปลี่ยนที่ หรือการนำไปไว้ที่อื่นของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยให้ “ย้าย” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “ถ่าย” ในที่นี้ใช้หมายถึงการที่ผู้หญิงชาวลอนดอนที่อาศัยอยู่ในห้องพักที่ไม่มีห้องน้ำใช้วิธีปัสสาวะลงในกระป๋องแล้วนำไปเทลงในอ่างล้างหน้าแทนการเข้าห้องน้ำสาธารณะ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเป็นการดีเพราะนอกจากจะไม่มีเสียงปัสสาวะที่ไม่น่าฟังแล้วยัง “ปลดคภัยไว้โรคพาให้ สุขสมบูรณ์” โดยให้ “โรคพา” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “พา” เพื่อแสดงถึงผลดีของการที่ไม่ต้องไปรับเชื้อโรคจากห้องน้ำสาธารณะอีกด้วย

1.1.25 กอดรัดพิดเหวียง พบจากตอนคนรักหมา ดังความว่า

กินอาหารเสร็จสรรพอิมหมีพื้มันกันถ้วนหน้าดีแล้ว ทีนี้ก็มาถึงตอนไคลแมกซ์ว่าใครจะเป็นคนจ่าย ... สมมุติว่าคุณสาวได้รับการชวนจากหนุ่มอังกฤษให้ออกไปกินข้าวด้วยกันคืนนี้ ก็เป็นอันรู้ตัวแล้วว่าฉันจะต้องจ่ายส่วนของฉัน ไม่ใช่ทำนองไม่รู้ไม่ชี้ให้ผู้ชายจ่ายตะพีดตะพี้ออยู่ฝ่ายเดียว ถึงแม้ว่าจะเป็นคูรักกันก็ต่างคนต่างออก เป็นของธรรมดา ใครกินมากก็จ่ายมาก ใครกินน้อยก็จ่ายน้อย

แม่ลูกไปกินด้วยกัน ก็ต้องแยกกันจ่าย อย่าไปหาเลยที่ว่าลูกจะเลี้ยงพ่อหรือพ่อจะเลี้ยงแม่ ยิ่งแม่ผัวกับลูกสะใภ้ยิ่งหนักข้อเพราะไกลกันออกไปอีก ไม่เหมือนคนอิตาเลียน ซึ่งแม่ผัวลูกสะใภ้รักกันจี๋ สนิทสนม กอดรัดพิดเหวียงกันเหมือนเพื่อน

(คนรักหมา. หน้า 260)

คำว่า “กอดรัดพิดเหวียง” เป็นอาการของการกอดแน่นและรุนแรง โดยให้ “รัด” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “พิด” ศติวิมลใช้คำนี้แสดงถึงการแสดงความรัก รวมถึงการให้ความสนิทสนมเหมือนเพื่อนไม่อิจฉาริษยาของลูกสะใภ้กับแม่สามีของชาวอิตาลี ซึ่งต่างจาก

ความสัมพันธ์ในครอบครัวของชาวอังกฤษเพราะแม้กระทั่งพ่อแม่และลูกกันจริงๆ ก็จะไม่มีการห่วงใยดูแลซึ่งกันและกัน

1.1.26 แข่งชกหักกระดูก ตกนรกหมกโลกันต์ และ พระเยซูผู้เป็นเจ้าของ

พบจากตอน เดอะคิง แอนด์ ไอ ดังความว่า

ยังมีละครน่าสนุกอีกเรื่องหนึ่ง ชื่อเรื่อง "God spell" ได้เอียบางตอนจากคัมภีร์ไบเบิลมา "เปลี่ยนแปลงและปรับปรุง" ให้เป็นละครเพลงสมัยใหม่ที่หน้าโรงมีจะมียายซีฝรั่งหน้าลิ้นกลับเครื่องขรมยื่นแจกหนังสือเล่มบางๆ เล็กๆ อยู่ 2 หรือ 3 คน อย่างสงบเสงี่ยมท่ามกลางละอองฝนที่โปรยปราย ใครเดินผ่านไปผ่านมา หรือจะเข้าไปดูละคร เห็นยายซีส่งหนังสือมาให้ก็มักจะรับถือติดมือโดยอัตโนมัติ เพราะนี่ถือว่าเป็นสัญลักษณ์หรือไม่ก็บทความสรรเสริญพระเจ้าตามแบบพวกเผยแพร่ศาสนา

ต่อเมื่อมาเปิดอ่านดูข้างใน จึงพบว่าเป็นบทความที่เขียนแข่งชกหักกระดูก บรรดาผู้ที่เล่นละครเรื่องนี้ ให้ตกนรกหมกโลกันต์ ไม่ให้หยุด ไม่ให้เกิด ฐานที่นำพระเยซูผู้เป็นเจ้าของมาเล่นล้อเป็นละครเสียๆ หายๆ

(เดอะคิง แอนด์ ไอ หน้า 266)

ศศิวิมลใช้คำว่า "แข่งชกหักกระดูก" ซึ่งหมายถึง แข่งด่ามุ่งร้ายให้ผู้อื่นได้รับอันตรายอย่างร้ายแรง (ราชบัณฑิต, 2525 หน้า 275) โดยให้ "ชก" เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ "หัก" เพื่อแสดงถึงบทความของซีที่เขียนแข่งด่าผู้ที่เล่นละครเรื่อง God spell ให้ "ตกนรกหมกโลกันต์" ที่แปลงมาจาก "ตกนรกหมกใหม่" คือ การถูกไฟหรือความร้อนในนรกเผาจนไม่เหลือยามที่เสียชีวิตแล้ว โดยผู้เขียนใช้คำว่า "โลกันต์" แทน คือ ชื่อนรกขุมหนึ่งเป็นที่ลงโทษหนักที่สุดไม่หยุดไม่เกิด (ราชบัณฑิต, 2525 หน้า 726) เนื่องจากเห็นว่าเป็นการแสดงที่ไม่ให้ความเคารพ "พระเยซูผู้เป็นเจ้าของ" คือ ศาสดาของศาสนาคริสต์

1.1.27 **หวานเจี๋ยเสว้าเคล้าระคนปนไปอย่างไรชอบกล คร่ำครวญหวนให้
และ หัวล้านพันหัก** พบจากตอนระบำสเปน ดังความว่า

เรื่องเสียงเพลงร้องหรือเสียงกีตาร์ของสเปนนี้ ดูเหมือนจะมี
มนต์ขลัง เพลงที่ใช้ผู้ชายร้องประสานเสียงคลอด้วยกีตาร์ฟังแล้ว
วาบหวนใจ เพราะหวานเจี๋ยเสว้าเคล้าระคนปนไปอย่างไรชอบกล
เพลงรักอย่างโบราณที่คร่ำครวญหวนให้ก็อีกเช่นกัน สาวๆที่ใจถึงบางคน
ถึงกับบอกว่าพอได้ยินเพลงเหล่านี้เข้าแล้ว ก็แทบจะล้มแผละลงทอดกาย
ให้ใครเขยชมได้ง่ายๆทีเดียว แต่เอาจริงเข้า ก็มีแต่สเปนแก่ๆชนิดหัวล้าน
พันหัก ก็เลยรอดตัวมาได้

(ระบำสเปน.หน้า 294)

ผู้เขียนบรรยายลักษณะของคนตรีสเปนโดยใช้คำว่า “หวานเจี๋ยเสว้าเคล้าระคนปนไป
อย่างไรชอบกล” โดยให้ “เสว้า” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “เคล้า” และ “ระคน” เล่นเสียง
สัมผัสสระคล้องจองกับ “ปน” และ “กล” ด้วยความรู้สึกที่ฟังแล้วเสียงร้องและการเล่นกีตาร์ไพเราะ
ชวนให้เคลิบเคลิ้ม ในขณะเดียวกันก็รู้สึกโศกเศร้าไปด้วย ทั้งยังใช้คำว่า “อย่างไรชอบกล” แสดงถึง
ความรู้สึกที่ไม่สามารถอธิบายได้เมื่อได้ฟัง รวมทั้งเพลงรักแบบโบราณก็ทำให้รู้สึก “คร่ำครวญ
หวนให้” คือ เป็นลักษณะของบทเพลงที่รำพันเพื่อทำให้รู้สึกเคลิบเคลิ้มจนผู้หญิงบางคนอยากจะมี
สัมพันธ์สวาทด้วย แต่ก็ติดอยู่ตรงที่นักดนตรีเหล่านั้นนั้น “หัวล้านพันหัก” คือลักษณะของ
ความชราภาพที่ผมและพันก็ร่วงโรยไปตามวัยแล้ว

1.1.28 **ถนนหนทาง,คึกคักขวกไขว่, ถนนเงียบร้างว่างวาย, อิงแอบ
แนบไหล่ ถนนบนทางเท้า และ เสียงกีตาร์กรีดแหว่แผ่วมาแต่ไกล ๆพบจากตอนโรม่า-อโมเร่
ดังความว่า**

ยามค่ำคืนพระจันทร์จวนจะตกจากฟากฟ้าแล้วนั้นแหละ ผู้คนที่
ออกเที่ยวเตร่ถึงจะค่อยๆทยอยกันกลับบ้าน ซึ่งเป็นราวๆตี 5 ตี 6 เกือบๆ
จะเข้า ถนนหนทางที่คึกคักขวกไขว่ก็จะกลายเป็นถนนเงียบร้างว่างวาย
มิช้ามินานก็จะมีหนุ่มสาวเดินอิงแอบแนบไหล่คลอเคลียกันมา บ้างก็หัวร่อ

ต่อกระซิกเบาๆ บ้างก็โอบก้นนิ่งๆ ตามถนนบนทางเท้ามีเศษผงกระดาษ
เกลื่อนกล่นพระจันทร์สีสดๆกำลังจะลับเหลี่ยมหลังคา ได้ยินแต่เสียง
กีตาร์กรีดแหว่วแหว่วมาแต่ไกลๆ

(ระบำสเปน. หน้า 295)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ถนนหนทาง” โดยให้ “ถนน” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “หน” เพื่อแสดงถึงสภาพของถนนก่อนที่ดวงอาทิตย์จะขึ้นนั้นเคย “คึกคักขวกไขว่” คือ เต็มไปด้วยผู้คนที่เกี่ยวข้องตอนกลางคืน โดยเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ กลับกลายเป็น “เงียบร้างว่างวาย” คือ ลักษณะของความเงียบมากจนเหมือน “ร้าง” ซึ่งหมายถึง ว่างเปล่า, ปรากฏจากผู้คน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 681) เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้นมาก่อนโดยให้ “ร้าง” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “ว่าง” และหลังจากนั้นก็จะมีคู่รักเดิน “อิงแอบแนบไหล่” โดยให้ “แอบ” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “แนบ” คือการเดินไปด้วยกันอย่างใกล้ชิดโดยแสดงความรักต่อกันอย่างหวานชื่น ซึ่งตาม “ถนนบนทางเท้า” คือทั้งบนถนนหรือทางเดินก็จะเต็มไปด้วยเศษกระดาษ จะเหลือก็แต่เพียง “เสียงกีตาร์กรีดแหว่วแหว่วมาแต่ไกล” โดยให้ “แหว่ว” เล่นเสียงสัมผัสสระคล้องจองกับ “แหว่ว” คือ เสียงเล่นกีตาร์ที่ได้ฟังตอนกลางคืนซึ่งในความรู้สึกของผู้เขียนเองยังเล่นอยู่แต่ไกลออกไป

1.2 คำมีศักดิ์ คือ คำที่ใช้สำหรับบุคคลที่สนทนาด้วย หรือกล่าวถึง โดยแตกต่างกันไปตามสถานภาพของวัย อาชีพและฐานะทางสังคม ในศศิวิมลท่องเที่ยวพบคำมีศักดิ์ ดังนี้

1.2.1 ยายแก่ และ แหม่มแก่ พบจากตอนโรมา-อโมเร่ ดังความว่า

พูดถึงยายแก่ พวกเราคนไทยเคยนึกจนเสมอว่า เหตุใดเมืองนอกนี้
จึงอุดมไปด้วยยายแก่เสียจริง...

แหม่มแก่เหล่านี้ ถึงจะแก่ก็แก่แต่ร่าง ใจยังสาว เพราะผัดหน้า
ทาแก้มแดงแจ๋ ทาปากแดงเลอะเทอะเหมือนแก้มลิง ใส่หมวก ใส่สร้อยคอ
ติดเข็มกลัด ประดับประดารา่างกายเสียแพรวพราว ตามข้อเท้ามีผ้ายัด
พันเอาไว้แน่นหนา แล้วสวมถุงเท้าใยบัวทับอีกที เดินกะเผลกกะเผลก
จ่ายข้าวของ นิ้วพระรูงพระรังเหมือนสาว ๆ ไม่มีผิด

(โรมา-อโมเร่. หน้า 35)

ผู้เขียนใช้สรรพนามคำว่า “ยายแก่” แทนลักษณะของผู้หญิงสูงอายุในโรมที่มากมาย โดยใช้ น้ำเสียงประชดประชันที่อายุมากขนาดนี้แล้วยังแต่งหน้าทาปาก แสดงท่าทางเหมือนกับว่าไม่ทราบ ว่าบทบาทของตนเป็นอย่างไร และใช้คำว่า “เหม้มแก่” แทนบุคคลในลักษณะเดียวแต่เน้นคำว่า “เหม้ม” เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้หญิงชาวต่างประเทศ ศักดิ์ของคำใช้กล่าวถึงบุคคลที่มี สถานภาพต่ำกว่าและแสดงความรู้สึกไม่นับถือ เพราะทำตัวไม่เหมาะสมกับความเป็นผู้ใหญ่

1.3 คำภาษาโบราณ คือ คำที่ใช้กันสมัยก่อน ปัจจุบันเลิกใช้แล้วหรืออาจใช้เป็นบางคน บางกลุ่มเท่านั้น ในศตวรรษที่สิบเก้าพบคำโบราณ ดังนี้

1.3.1 **อัฐฬส** พบจากตอนฟลอเรนซ์-เมืองอุดมสะพาน ดังความว่า

ทั้งนี้ไม่นับรูปเดวิดจำลองตัวเล็กตัวน้อยที่มีอยู่เกลื่อนกรุงฟลอเรนซ์
ราคาไม่กี่อัฐฬส แต่ที่ตึกมาถึงเมืองไทยก็กลายเป็นพันเป็นหมื่นที่โน่นนะ
เขาวางขายแบกะดินด้วยซ้ำ

(ฟลอเรนซ์-เมืองอุดมสะพาน. หน้า 61)

คำว่า “อัฐฬส” หมายถึง เงิน, เงินตรา (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 892) เป็นคำที่มีใช้ในสมัย โบราณ ซึ่งผู้เขียนนำมาใช้เพื่อแสดงราคาของ “เดวิด” ซึ่งเป็นรูปปั้นที่มีชื่อเสียงนั้นที่ฟลอเรนซ์ราคาถูก โดยใช้น้ำเสียงประชดประชันพ่อค้าแม่ค้าชาวไทยที่เมื่อเห็นว่าเป็นของสิ่งใดที่เป็นของต่างประเทศจะตั้ง ราคาขายสำหรับคนไทยแพงเกินไป

1.3.2 **ปรับไหม** พบจากตอนวนนิสพิศวาส ดังความว่า

สะพานใหญ่อีกแห่งหนึ่งที่เื่องแน่นไปด้วยผู้คน คล้ายมีตลาดนัด
หรือคล้ายสะพานหันของเราคือที่“ริอาลโต”แถบเชิงสะพานและบนสะพาน
มีของขายสารพัดเหมือนสนามหลวง ต่อตามราคาได้ตามถนัด ส้มสีเหลือง
จัดจากเนเปิลก็มีมาขายถึงที่นี่ เลยซื้อเสียหนึ่งกิโลเพราะคนขายส้ม
หน้าตาหล่อเหลากว่าพระเอกหนังไทยหลายๆคนเอามารับรวมกันเข้า
เสียอีก แต่มองไม่เห็นพุงว่าอืดหรือเปล่า เพราะกะบะส้มบังเอาไว้
ปรากฏว่าคนขายหล่อ แต่ส้มเปรี้ยวจัดแทบจะโยนทิ้งทั้งโล ซิมส้มแล้ว

จะโยนเศษโยนกลางถนนหรือลงคลองก็ไม่ได้ ทำมักง่ายอย่างนั้น
คงโดนตำรวจลากเอาไปปรับใหม่เสียจนหมดตัว เพราะอย่างนี้เมืองเวนิส
จึงเป็นเมืองสะอาดสะอ้านนัยน์ตาพอสมควร สมกับเป็นเมืองที่มีไว้
สำหรับนักท่องเที่ยว

(เวนิสพิศวาส. หน้า 120)

คำว่า “ปรับใหม่” เป็นคำภาษาโบราณ หมายถึง ให้ผู้กระทำผิดชำระเงินทดแทนความผิดที่ได้
กระทำแก่ผู้เสียหาย หรือบิดามารดาหรือผู้ปกครองเสียหาย (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 506) ผู้เขียนใช้
คำนี้เพื่อเตือนตนเองว่าไม่ให้ทิ้งเปลือกส้มที่เห็นแก่หน้าตาของคนขายจึงซื้อ แต่สมัยนั้นเปรี้ยวจัด
จนแทบอยากจะทิ้งไปทั้งหมด แต่อย่างไรก็ไม่สามารถทิ้งได้เพราะบ้านเมืองเวนิสนั้นสะอาดมาก
หากทิ้งเปลือกส้มลงไปอาจจะทำให้ถูกปรับ

1.3.3 โภกีสงไชย พบจากตอนนี้แหละปารีส ดังความว่า

เมื่อเรานี้เอง รัฐบาลญี่ปุ่นได้ขอยืมรูปโมนาลิซาจากประเทศฝรั่งเศส
มาแสดงที่ญี่ปุ่น รัฐบาลฝรั่งเศสก็คิดใจหาย ได้ให้รูปขอยืมมาด้วยการวาง
เงินประกันเป็นจำนวนไม่รู้กี่ล้านโภกีสงไชยเย็น

(นี่แหละปารีส. หน้า 188)

ศศิวิมลแสดงคุณค่าของภาพวาดโมนาลิซ่า โดยใช้คำว่า “โภกีสงไชย” คือ ชื่อมาตรฐานับ เท่ากับ
10 ล้าน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 119) แล้วยังใช้คำว่า “อสงไชย” คือ มากจนนับไม่ถ้วน, ชื่อมาตรา
นับจำนวนใหญ่ที่สุด คือ โภกีสงไชย 20 (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 884) ซึ่งทั้งสองคำนี้เป็นคำที่ใช้
ในสมัยโบราณ แสดงถึงความมากมายของจำนวนเงินที่ใช้ในการวางเงินประกันของรัฐบาลญี่ปุ่นที่
ต้องให้กับรัฐบาลฝรั่งเศสเพื่อขอยืมภาพของโมนาลิซ่าไปแสดงที่ประเทศของตน

1.4 คำภาษาตลาด คือ คำภาษาพูดของคนธรรมดาทั่วไป โดยไม่คำนึงถึง
ความเหมาะสมหรือความถูกต้อง ในศศิวิมลท่องเที่ยวนี้ไม่พบการใช้คำภาษาตลาด

1.5 คำภาษาต่างประเทศ คือ คำภาษาใดๆก็ตามที่นำมาใช้แทนคำภาษาไทย

ทั้งที่คำนั้นอาจจะมีคำภาษาไทยใช้แทนได้ การใช้คำภาษาต่างประเทศอาจใช้เขียนด้วยภาษาต่างประเทศใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศศิวิมล
ท่องเที่ยวนี้ ไม่พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศศิวิมล
ท่องเที่ยวนี้ พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1.5.2.1 **ช้อปปี้ง** พบจากตอนเมืองนอก-เมืองนา ดังความว่า

ยิ่งในวงการคุณหญิงคุณนายด้วยแล้ว ใครไม่เคยไป
"ช้อปปี้ง" เมืองนอกกับเขา ดูเหมือนจะน้อยหน้าเพื่อนฝูงเพราะไม่มีใคร
เขาคูยกกันถึงเรื่องไปช้อปปี้งแถวบางลำพูสักคน

(เมืองนอก-เมืองนา หน้า 15)

"ช้อปปี้ง" มาจากคำว่า "shopping" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง เดินดู
หรือซื้อสินค้าตามร้าน (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541, หน้า 787) ศศิวิมลใช้คำนี้แทนการไป
ต่างประเทศ เพราะหากใครได้มีโอกาสไปต่างประเทศแล้วจะต้องซื้อของที่ระลึกกลับมาฝาก
คนรู้จัก เพื่อแสดงว่าตนได้ไปประเทศนั้นๆ มา

1.5.2.2 **ฟองดู** พบจากตอนเมืองนอก-เมืองนา ดังความว่า

ไม่ว่าสมัยนี้หรือสมัยไหน มีเงินเสียอย่างจะไปรอบโลก
หรือไปนอกฟ้าป่าหิมพานต์ ก็ดูเหมือนเงินจะบันดาลให้เป็นไปได้ทั้งนั้น

ไม่มีเงินก็เหมือนหมาวนกินแต่ข้าววัด วันละ 2 มื้อ ไข่เรื่องจะบินไปกิน
ฟองดูที่สวิส หรือไปกินกุ่มอบ หอยเผาที่สเปนนั้นไม่ต้องพูดถึง

(เมืองนอก-เมืองนา. หน้า 16)

“ฟองดู” เป็นคำทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศส คือ ไข่กวน ในที่นี้ใช้กล่าวถึงอาหารที่เป็นเอกลักษณ์
ของเมืองสวิส คือจะต้องนึกถึง “ฟองดู” เมื่อได้ไป ผู้เขียนใช้คำนี้แทนสิ่งใดที่แสดงว่าสามารถไปได้ทุกที่
และรับประทานได้ทุกอย่างหากมีเงิน

1.5.2.3 แตะอั้ง พบจากตอนเมืองนอก-เมืองนา ดังความว่า

ที่จริงคนอิตาเลียนนั้นเป็นคนอารมณ์ดี มิใช่ตรึงจิต
มิตรภาพอันซาบซึ้ง เห็นคนต่างชาติก็อดไม่ได้ที่จะเข้ามาทักทาย
หรือลูบหลังลูบไหล่ จับกันจับกอย แตะอั้งไปตามเรื่อง

(เมืองนอก-เมืองนา .หน้า 17)

“แตะอั้ง” เป็นคำทับศัพท์ภาษาจีน คือ การขวยโอกาสเล็กๆน้อยๆ เพื่อถูกเนื้อต้องตัว
ฝ่ายตรงข้าม ผู้เขียนใช้คำนี้แสดงอหยาอัยของคนอิตาเลีย ที่ให้ความเป็นกันเองกับชาวต่างชาติ
โดยการสัมผัส

1.5.2.4 โค้ด ทิป และ อะริกะโตบันไซ พบจากตอนโรม-รำลึก
ดังความว่า

ในอิตาเลียไม่ต้องพูดถึงเขาว่าเห่อญี่ปุ่นยังกะอะไรดี โอเปราร็อกซึ่ง
สร้าง กำกับ และร้องโดยคนญี่ปุ่น เป็นเพลงญี่ปุ่นก็ยังมีให้ดู คนดู
ชอบเสียด้วยเพราะเห็นเป็นของแปลก ใน “เดอะ เทท กาลารี” ที่
ลอนดอนยังมีตู้จับตรึงพิมพ์เป็นภาษาญี่ปุ่นสำหรับคนญี่ปุ่น ร้านขาย
นาฬิกาใ้ๆในสวิสยังต้องจ้างคนญี่ปุ่นเอาไว้ขายนาฬิกากับคนญี่ปุ่น

มีหน้าจั่วเวลาเข้าไปกินอาหารตามร้านใหญ่ๆคนเก็บเสื้อโค้ต พอได้ค่าทิป
จากเราแล้ว ยังมีหน้ามา "อะริกะได้นั้นไซ" เข้าใจ นึกว่าเป็นญี่ปุ่นไปได้
อย่างไรกัน ทั้งๆที่ไม่ได้สัมผัสพื้นทองสักหน่อย ดูเอาเดอะ

(โรม-รำลึก.หน้า 25)

"โค้ต" มาจากคำว่า "coat" คือ เสื้อคลุม,เสื้อนอก,สิ่งปกคลุม (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า
158) ในที่นี้ใช้เพื่อแสดงถึงความนิยมใส่เสื้อคลุมของคนอิตาลีรวมถึงชาวต่างชาติด้วย การรับ
ประทานอาหารแต่ละครั้งจึงต้องมีพนักงานเพื่อฝากเก็บเสื้อคลุมโดยเฉพาะ และเมื่อรับประทานแล้ว
เวลารับเสื้อคลุมคืนจะต้องให้ "ทิป" มาจากคำว่า "tip" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง เงิน
ตอบแทนเล็กน้อย,เงินรางวัล (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 895) แก่พนักงานเป็นธรรมเนียม
และด้วยความนิยมในประเทศญี่ปุ่นของคนอิตาลี และคิดว่าผู้เขียนเป็นคนญี่ปุ่นจึง "อะริกะได้นั้นไซ"
ซึ่งหมายถึง ขอขอบคุณ ในภาษาญี่ปุ่น แสดงแก่ผู้เขียน

1.5.2.5 แคตตาล็อก พบจากตอนโรม-รำลึก ดังความว่า

เศรษฐกิจอิตาลีเด่นแต่งตัวเนียบและเรียบ เหมือนเดินออกมา
จากแคตตาล็อกจริงๆ กระเป๋า รองเท้า หมวก เข็มขัดเหมือนหยิบออกมา
จากตู้โชว์จากร้านแถวๆนั้น

(โรม-รำลึก.หน้า 26)

ผู้เขียนใช้คำว่า "แคตตาล็อก" ซึ่งมาจากคำว่า "catalog, catalogue" หมายถึง บัญชีรายชื่อ,
รายชื่อ, ระบบรายชื่อหนังสือและอื่นๆในห้อง, สมุดหนังสือรายชื่อ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.
หน้า 128) ในที่นี้ใช้หมายถึง หนังสือที่แสดงแบบเสื้อผ้าเครื่องประดับตามนิยมในแต่ละเวลา
เพื่อแสดงถึงรสนิยม ในการแต่งตัวของเศรษฐกิจชาวอิตาลีที่ทันสมัย คือ ตามร้านขายเสื้อผ้า
เครื่องประดับ ขายอะไร ก็แต่งตัวด้วยของเหล่านั้นเหมือนกัน

1.5.2.6 มิวเซียม และ ซีนีมาสะโคปี พบจากตอนโรม-รำลึก ดังความว่า

มิวเซียมที่ใหญ่ที่สุดในโรมเห็นจะเป็น "วิลล่าโบรเกเซ" ซึ่งเป็นอุทยาน
กว้างใหญ่อยู่บนที่สูง เขาเรียกกันว่า "หลังคาโรม" จะเดินขึ้นไปก็ได้

หรือจะขับรถขึ้นไปก็ถึงเหมือนกัน ตามทางเดินขึ้นมีต้นไม้ร่มครึ้ม
มีลานดินเกลี้ยงๆ และพงไม้ปกคลุมดูร่มเย็น...เมื่อขึ้นไปบนวิลล่า
มองลงมาจะเห็นกรุงโรม เป็นฉากซีนีมาสะโค้งอยู่ข้างหน้า มองเห็น
สิ่งก่อสร้างใหม่ๆ ไหลทะมึนขึ้นมาเป็นระยะๆ สลับกับบ้านเล็กเมืองน้อย
ปลูกอยู่บนเนินเขาอย่างกลมกลืนกันไป จนไกลออกไปสุดสายตา

(โรม-รำลึก.หน้า 27-28)

"มิวเซียม" มาจากคำว่า "museam" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง พิพิธภัณฑ์ (วิทยุ เทียงบุรณธรรม,2541.หน้า 577) และพิพิธภัณฑ์ที่ใหญ่ที่สุดในโรมก็คือ พิพิธภัณฑ์วิลล่า โบรกเซ่ ซึ่งเมื่อได้ขึ้นไปชั้นสูงสุดของพิพิธภัณฑ์แห่งนี้แล้ว มองลงมาจะเห็นภาพของกรุงโรม เหมือนฉาก "ซีนีมาสะโค้ง" มาจากคำว่า "cinema" หมายถึง ภาพยนตร์, โรงภาพยนตร์, อุตสาหกรรมภาพยนตร์, วิธีการสร้างภาพยนตร์ (วิทยุ เทียงบุรณธรรม,2541.หน้า 148) และคำว่า "scope" หมายถึง ขอบเขต, วง, ลู่ทาง, แนวสายตา,ทัศนวิสัย (วิทยุ เทียงบุรณธรรม,2541.หน้า 760) ตามความคิดของผู้เขียนคือเห็นบ้านเมืองโดยรอบของโรมเหมือนในภาพยนตร์ที่มีทัศนียภาพงดงาม

1.5.2.7 เฟอร์นิเจอร์ พบจากตอนอาร์เวเดรซี โรม่า ดังความว่า

ที่ เวียมากูตตา นี้ไม่ใช่จะมีแต่ร้านขายของเก่า ร้านที่มี
ชื่อเสียงขายเฟอร์นิเจอร์และเครื่องแต่งบ้านอย่างทันสมัยเจียบก็มี ตกแต่ง
หน้าร้านไว้อย่างสวยงาม มองเข้าไปเหมือนอย่างในหนังสือแต่งบ้านแพงๆ
ที่เคยเห็น โต๊ะเก้าอี้เป็นโครเมี่ยมวาวระยับ โคมไฟ เบาะ พรม
เหมือนมาจากอวกาศ สีทันสมัยใหม่ ตัดกับอาคารคร่ำคร่าภายนอก

(อาร์เวเดรซี โรม่า.หน้า 47)

"เฟอร์นิเจอร์" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษคำว่า "furniture" หมายถึง เครื่องเรือน,
เครื่องตกแต่งบ้าน (วิทยุ เทียงบุรณธรรม,2541.หน้า 371) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อแสดงถึงเครื่องตกแต่ง
บ้านที่ทันสมัยในโรม ซึ่งจะแตกต่างจากอาคารภายนอกที่ดูเก่า

1.5.2.8 คิวปิด พบจากตอนเกาะสวาทหาดสวรรค์ ดังความว่า

เดินต่อไป จะถึงคฤหาสน์ของพวกเศรษฐีซึ่งสมบูรณ์
คืออยู่เป็นส่วนใหญ่...ห้องต่างๆที่รวมกันเป็นตัวบ้านจะอยู่ล้อมรอบสวนนี้
ลักษณะสวนอยู่กลางบ้านนี้ดูเหมือนจะเป็นลักษณะพิเศษของบ้านแบบ
โรมัน(ที่รวยๆ) เพราะเห็นอยู่เสมอ ตามผนังห้องมีภาพเขียนแบบปูนเปียก
ที่ถึงแม้เวลาจะล่องไปแล้วเป็นพันๆปี แต่ก็ยังเห็นสีสดใสและฝีมือ
ยอดเยี่ยมในเชิงจิตรกรรม มีอยู่ห้องหนึ่งที่จะเป็นห้องกินข้าว เขียนด้วย
สีแดงทั้งห้องตัดด้วยดำ มีลายขอบเขียนด้วยสีเหลืองโถก เป็นรูปคิวปิด
เล็กๆสีเหลืองอยู่กับสีแดงมากๆ ทำให้ตัวคิวปิดดูเหมือนปิดไว้ด้วย
ทองคำเปลวสุกปลั่ง

(เกาะสวาทหาดสวรรค์.หน้า 81)

"คิวปิด" มาจากคำว่า "cupid" หมายถึง เทพเจ้าแห่งความรักของชาวโรมันเป็นเด็กทารก
เปลือยกาย มีปีก ถือคันศรและลูกศร, กามเทพ (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 211) ในที่นี้คือ
ภาพของกามเทพที่อยู่บนผนังบ้านของเศรษฐีในโรมที่ตัวกามเทพซึ่งความจริงเป็นสีเหลืองแต่เพราะ
พื้นผนังเป็นสีแดงตัวกามเทพจึงดูเหมือนสีทองตามความคิดของศศิวิมล

1.5.2.9 เดรสซิงกาวน์ พบจากตอนปารีสไม่เคยหลับ ดังความว่า

ละครเพลงแก้ผ้าที่เป็นที่รู้จักดีต่อจากเรื่อง "แฮร์" คือเรื่อง
"โอ กัลกัตตา" ซึ่งเป็นคนฝรั่งเศสเขาเรียก "โอ กัลกัตตา" แปลว่าอะไร
ก็ไม่รู้เหมือนกัน...พอเริ่มแสดง ตัวละครทั้งหมดใส่เดรสซิงกาวน์ สีขาว
ขลิบคำออกมาร้องเพลงจับระบำเป็นแถวแนว ร้องไปร้องมา เลยกอด
เสื่อคลุมออกมาหมดพร้อมๆกันทั้งหญิงชาย แล้วเข้าแถวหันหน้ามา
ประจันกับคนดูซึ่งกำลังจ้องตาเป่ง

(ปารีสไม่เคยหลับ.หน้า 200)

“เดรสซิงกาว์น” มาจากคำว่า “dressing gown” หมายถึง เสื้อคลุมสำหรับใส่ นั่งเล่น หรือเวลาไปอาบน้ำ (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541, หน้า 271) ในที่นี้เป็นเสื้อคลุมที่ผู้แสดงละครแก้ผ้า ทุกคนใส่ออกมาเพื่อร้องเพลง เดินระบำในการแสดงชุดแรกก่อนที่จะถอดออกพร้อมกัน

1.5.2.10 พับลิกสกูล พบจากตอนผู้ตีอังกฤษ ดังความว่า

ถูกผู้ตีไทยแต่ก่อนจะให้โก๋จริงก็ต้องส่งไปชุบตัวที่เมืองอังกฤษ
จะได้ฟุตฟิตฟอไฟ และถ้าจะให้ถึงแก่นจริงๆแล้ว ก็ต้องเข้าพับลิกสกูล
หรือโรงเรียนกินนอนของอังกฤษกันแต่เล็กแต่น้อย

(ผู้ตีอังกฤษ, หน้า 237)

“พับลิกสกูล” มาจากคำว่า “public school” หมายถึง (ในอังกฤษ) โรงเรียนมัธยมกินนอน (โดยเฉพาะที่เตรียมตัวเข้ามหาวิทยาลัย) ในที่นี้คือ โรงเรียนประจำของอังกฤษที่คนไทยนิยมให้บุตรหลานเข้าเรียนเพื่อฝึกการเป็นผู้ตีและแสดงฐานะความร่ำรวย

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับ คำภาษาไทย ในศศิวิมลทองเที่ยวพบคำภาษาต่างประเทศที่เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำ ภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย ดังนี้

1.5.3.1 คุณหญิงเอ็กเซอไซส์ พบจากตอนเมืองนอก-เมืองนา
ดังความว่า

ผู้หญิงอิตาเลียนจึงหันมาหาความสุขกับการกิน กิน กิน กิน
และกิน อาหารแต่ละอย่างคุณหญิงเอ็กเซอไซส์ได้กินแล้วคงวังหนี
ร้อยโยชน์ เพราะเขากินสเปกเก็ตตี้ หรืออาหารแป้งที่ทำมาในรูปต่างๆเป็น
ออดิฟ ติดตามด้วยอาหารเนื้อจันโต ตบท้ายด้วยสลัดผักสีเขียว สีแดง
ไอศกรีม ขนมหวานแสบไส้

(เมืองนอก-เมืองนา, หน้า 21)

ศศิวิมลใช้คำว่า “คุณหญิงเอ็กเซอไซส์” เป็นการตัดส่วนของคำว่า “คุณหญิง” ซึ่งเป็นคำภาษาไทยมาใช้ร่วมกับ “เอ็กเซอไซส์” ที่เป็นคำภาษาอังกฤษ เพื่อแสดงถึงผู้หญิงที่ลดน้ำหนักโดยการออกกำลังกายและควบคุมอาหาร โดยคำว่า “เอ็กเซอไซส์” มาจากคำว่า exercise ซึ่งคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง การออกกำลังกาย, การฝึกหัด, การฝึกฝน (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 316) ว่าคงไม่ทานอาหารที่ผู้หญิงอิตาลีทานเพราะแต่ละอย่างสามารถทำให้น้ำหนักเพิ่มได้ทั้งสิ้น

1.5.3.2 ถิ่นอาร์ทิสต์ พบจากตอนอาร์เวเดรซี โรม่า

ตั้งความว่า

กว่าจะหลุดออกมาจากชุมชนบิตได้เข้าครึ่งค่อนวันแล้ว น่าจะไปเดินดูถิ่นอาร์ทิสต์ที่เวียมากูตตาเสียหน่อย ถนนนี้เป็นร้านขายรูปเขียนทั้งถนน มีทั้งรูปดี ๆ และอย่างที่เอาไว้หลอกขายพวกนักทัศนาศร นอกจากนี้ก็มีร้านขายกรอบรูป ร้านขายของเก่าสำหรับแต่งบ้าน (อาร์เวเดรซี โรม่า .หน้า 46-47)

คำว่า “ถิ่นอาร์ทิสต์” มาจากคำว่า “artist” หมายถึง นักศิลปะ, จิตรกร, นักแสดง, ผู้เชี่ยวชาญ, ช่างฝีมือ (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 45) โดยนำมารวมกับคำว่า “ถิ่น” เป็น “ถิ่นอาร์ทิสต์” คือ ถนนที่ขายงานศิลปะจำพวกภาพเขียนและของเก่าที่ใช้ตกแต่งบ้าน

1.5.3.3 เต็มสติม พบจากตอนเมืองนอก-เมืองนา ตั้งความว่า

อย่างไรก็ตาม ต่อมาในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 15 ซึ่งเป็นหลานคนโตของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ราชสำนักฝรั่งเศสก็ยังคงรำรวยสวยหรืออยู่ไม่เปลี่ยนแปลง ผู้ชายสมัยนั้นสวมวิกผมยาวเป็นหลอดๆ แดมผูกโบตรงท้ายทอย ผัดหน้า และแต้มไฟ กรีดกรายเต็มที ส่วนพวกคุณหญิง คุณนายนุ่งกระโปรงสุ่มได้ ต้องใช้ผ้าแพรผ้าต่วน และลูกไม้หลายพันกว่าจะได้กระโปรง 1 ตัว เอวคอดกิ่ว และคอกว้างลึก...

เมื่อได้แต่งตัวเข้าถึงกันสวยงามเต็มสติมเช่นนี้ แวร์ไชลส์ก็อุทิศสำหรับห้องกระจก เอาไว้ให้ยลโฉมตัวเอง และเพื่อให้ตรวจดูเครื่องเฟอร์นิเจอร์หรือเมกอัพว่าจะบกพร่องหรือมีอะไรหายหกตกหล่นพลัดที่พลัดทางไปบ้าง (ฝรั่งเศสกับการปฏิวัติครั้งใหญ่หรือแวร์ไชลส์วิปโยค. หน้า 221)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เต็มสติม” เป็นการตัดส่วนของคำว่า “เต็ม” ซึ่งเป็นคำภาษาไทยมาใช้ร่วมกับคำว่า “สติม” ที่เป็นคำภาษาอังกฤษ ซึ่งมาจาก “steam” หมายถึง ไอน้ำ, ไอ, หมอก, กำลัง, พลังงาน, อำนาจ(วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 836) ในที่นี้ใช้หมายถึงการแต่งตัวแต่งหน้าอย่างหรูหราครบเครื่องของคนในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 15

2. ด้านการสร้างถ้อยคำ คือ คำที่ผู้เขียนสร้างขึ้นใหม่ โดยอาศัยหลักของการซ้อนคำซ้ำคำ และ ประสมคำ เพื่อให้เกิดความหมายที่แตกต่างออกไปจากคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ คำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม

2.1 คำซ้อน คือ คำที่มีคำเดียว 2 คำ อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าบางคำ ความหมายจะไม่แปลกไปกว่า ความหมายเดิมมากนัก แต่ก็ต้องมีความหมายและที่ใช้ต่างออกไปบ้าง แบ่งเป็นซ้อนเพื่อความหมายและซ้อนเพื่อเสียง และในศศิวิมลท่องเที่ยวพบคำซ้อน ดังนี้

2.1.1 คดเคี้ยว พบจากตอนเกาะสวาทหาดสวรรค์ ดังความว่า

ก็ไม่เห็นมีอะไรที่เกาะคาปรินอกจากเดินดูของตามสูงๆต่ำๆ
คดเคี้ยว เดินแล้วก็มานั่งร้านกาแฟ นั่งแล้วก็เดิน มีอยู่แค่นี้สำหรับคนที่
ไปเพียงฉาบฉวย แต่ถ้าไปพักผ่อนที่นั่นนานๆ อาจจะมึนอะไร ตื่นเต้น
ขึ้นมาได้บ้างกระมัง

(เกาะสวาทหาดสวรรค์. หน้า 68)

คำว่า “คดเคี้ยว” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะ ของคำว่า “คด” หมายถึง ลักษณะที่ไม่ตรงตลอด (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 162) กับคำว่า “เคี้ยว” หมายถึง คด (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 196) เป็น “คดเคี้ยว” หมายถึง คดไปคดมา, ลดเคี้ยว, วกลงไปวกมา

(ราชบัณฑิต,2525 หน้า 162) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อแสดงลักษณะของถนนที่เกาะคาปริ ที่ลดเลี้ยว
ไปมา ซึ่งนอกจากถนนแล้วบนเกาะแห่งนี้ก็ไม่มีอะไรน่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวชั่วคราว
เช่นเดียวกับตน

2.1.2 ดึงดูด พบจากตอนปอมเปอี-นครแห่งความหลัง ดังความว่า

นั่งรถจากเนเปิลพักใหญ่ๆ จึงจะถึงเมืองเก่าปอมเปอี... พอไปถึง
เห็นมีรถบัสคันใหญ่ๆจอดอยู่เป็นทิวแถว วันๆมีคนเข้าชมเมืองปอมเปอีกัน
เป็นจำนวนพัน เงินรายได้จากค่าผ่านประตูคงไม่มีรั่วไหลไปไหนเสีย
กลับมาบำรุงรักษาเมืองเก่านี้ให้วัฒนาสถาพรเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว
สืบไป

(ปอมเปอี - นครแห่งความหลัง. หน้า 78)

คำว่า "ดึงดูด" เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะ ของคำว่า "ดึง"
หมายถึง เหนี่ยวมา, จุดมา, รังมา (ราชบัณฑิต,2525 หน้า 303)กับคำว่า "ดูด" หมายถึง เหนี่ยวเข้า
มาด้วยกำลังอย่างหนึ่ง (ราชบัณฑิต, 2525 หน้า 305) เป็น "ดึงดูด" หมายถึง เหนี่ยวเข้ามาด้วย
กำลังอย่างหนึ่งอย่างแม่เหล็ก (ราชบัณฑิต,2525 หน้า 303) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อแสดงถึง
ความสวยงามของเมืองเก่าปอมเปอีที่มีนักท่องเที่ยวเข้าชมเป็นอย่างมาก และเงินรายได้จาก
การเก็บค่าผ่านประตูนั้นก็เพื่อใช้ทำนุบำรุงเพื่อให้นักท่องเที่ยวสนใจอยากชมมากขึ้น

2.1.3 ตื่นลึกลึคนาบาง พบจากตอนอาทิตย์ตกที่ซอเรนโต้ ดังความว่า

คนที่ซอเรนโต้ดูอย่างผิวเผินก็เหมือนอิตาลีทั่วไป ส่วนมากมักจะ
มีเสียงพูดกันว่า ถ้าคนหล่อละก็ต้องคนทางเหนือ เช่น คนเมืองมิลาน
คือตัวขาว รูปร่างสูงใหญ่ แต่คนทางใต้เช่นที่เนเปิลหรือที่ซอเรนโต้
ตัวเตี้ย ไม่หล่อ และท่าทาง "คร่ำครวญ" ไร้ใจไม่ได้ ความข้อนี้อาจเป็นจริง
อย่างไรไม่ทราบ แต่เท่าที่เห็นก็มีปะปนกันไปทั้งนั้นไม่ว่าสูงหรือเตี้ย
หล่อหรือไม่หล่อ ส่วนเรื่องไร้ใจไม่ได้นี่เห็นจะเป็นเรื่องยากยิ่งขึ้นไป ใคร
จะไปนั่งหยั่งใจว่าตื่นลึกลึคนาบางแค่ไหน เพราะก็รู้อยู่แล้วว่าใจคนนะ

ลึกยิ่งกว่ามหาสมุทร ตกลงเป็นอันว่าเธอรูปหล่อเข้าไว้ก่อนเป็นดี เรื่อง
ไว้ใจไม่ได้มัน เอาไว้ทีหลัง

(อาทิตยต์คที่ขอเรนได้.หน้า 90)

คำว่า "ตื่นลึกหนาบาง" เป็นคำซ้อนความหมายตรงข้ามของคำว่า "ตื่น" หมายถึง หยั่งลงไป
ไปได้ไม่ไกล (ราชบัณฑิต,2525 .หน้า 349)กับคำว่า "ลึก" หมายถึง ลักษณะของช่องโพรง เป็นต้น
(ราชบัณฑิต,2525 .หน้า 715) และคำว่า "หนา" หมายถึง มีส่วนสูงจากพื้นราบสำหรับสิ่งที่มีส่วน
กว้างและยาว,แน่นทึบ,มาก (ราชบัณฑิต,2525 หน้า 832) กับคำว่า "บาง" หมายถึง ไม่หนา, มี
ความหนาน้อย (ราชบัณฑิต,2525 หน้า 467) โดยนำคำทั้งสองมาซ้อนกันอีกครั้งเพื่อแสดง
ลักษณะของจิตใจคนที่ไม่สามารถทราบได้ว่ามีนิสัยอย่างไร ในที่นี้ผู้เขียนใช้กล่าวถึงคนเนเปิลที่
ถูกกล่าวหาว่า ไม่หล่อ และไว้ใจไม่ได้มัน ตนยืนยันแค่เรื่องของความหล่อที่สามารถมองเห็นได้
ด้วยตา ส่วนเรื่องไว้ใจไม่ได้มันไม่ยืนยันว่าเป็นความจริง

2.1.4 เสียหายยับเยิน พบจากตอนโอเปร่าที่ลาสกาลา ดังความว่า

โรงลา สกาลา นี้สร้างในระหว่าง ค.ศ.1776 และ 1778
ประมาณ 196 ปีมาแล้ว...ในปี 1943 โรงอุปรากรแห่งนี้ได้ถูกระเบิด
เสียหายยับเยิน จึงได้สร้างขึ้นใหม่โดยคงรักษาลักษณะพิเศษของ
โรงเก่าไว้ทุกอย่างเดิมทุกประการ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

(โอเปร่าที่ลาสกาลา.หน้า 96)

คำว่า "เสียหายยับเยิน"เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า "เสียหาย" หมายถึง
เสื่อมเสีย (ราชบัณฑิต ,2525.หน้า 822) กับคำว่า "ยับเยิน" หมายถึง เสียหายปนเปื้อน (ราชบัณฑิต
,2525.หน้า 654) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อแสดงลักษณะของความเสียหายอย่างมากจากการที่
โรงอุปรากรลา สกาลา ถูกระเบิด จนต้องสร้างขึ้นใหม่

2.2 คำซ้ำ คือ คำคำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนัก หรือบางที่
ต่างกันไปเพียงคำเดียว ซึ่งถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ และศศิวิมลท่องเที่ยวพบคำซ้ำ
ดังนี้

2.2.1 **ครี้อู** พบจากตอนเกาะสวาทหาดสวรรค์ ดังความว่า

เกาะคาปริเป็นเกาะเล็กสูงชัน บ้านเรือนปลูกตามไหล่เขา
ลดหลั่นกันลงมาน่าดู ถนนหนทางแคบเล็ก พอรถสวนกันได้**ครี้อู** แถม
ทางขึ้นยังคงแคบแค้วไปมาน่าเวียนหัว

(เกาะสวาทหาดสวรรค์.หน้า 67)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ครี้อู” ซึ่ง “ครี้อ” หมายถึง ไม่คืบไม่หลวม, พอกๆกัน (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 168) มาซ้ำคำกัน ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อแสดงถึงลักษณะถนนของเกาะคาปริที่ค่อนข้างเล็กและแคบ และความรู้สึกของความลำบากหากจะขับรถจะสวนทางกัน

2.3 คำประสม คือ คำที่มีคำ 2 คำหรือมากกว่านั้นมาประสมกัน เข้าเป็นคำใหม่อีกคำหนึ่ง คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน ความหมายสำคัญอยู่ที่คำต้น ส่วนคำที่ตามมาเป็น คำขยาย และในศศิวิมลท่องเที่ยวมีคำประสมดังนี้

2.3.1 **ประเดี๋ยวจิ** พบจากตอนฟลอเรนซ์-เมืองอุดมสะพาน ดังความว่า

นั่งรถไฟจากโรมมาฟลอเรนซ์ดูเหมือนชั่วพริบตา มองเพลิน ออก
ไปนอกกรุงโรมันดูนี่**ลักประเดี๋ยวจิ**ก็ถึง

(ฟลอเรนซ์-เมืองอุดมสะพาน.หน้า 54)

คำว่า “ประเดี๋ยวจิ”เป็นคำประสมระหว่างคำว่า “ประเดี๋ยว” หมายถึง ชั่วระยะเวลาหนึ่ง, ชั่วขณะหนึ่ง,ชั่วครู่หนึ่ง (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 498)และคำว่า “จิ” หมายถึง สิ่งที่ทำหน้าที่รู้ รู้สึกนึก และคิด, หัวใจ (ราชบัณฑิต,2525 หน้า 241)เป็น “ประเดี๋ยวจิ” ศศิวิมลใช้คำนี้ในความหมายคล้ายคลึงกับคำว่า “ฮึดใจ” คือระยะเวลาหนึ่งหรือสักครู่หนึ่งในการเดินทางจากโรมไปฟลอเรนซ์โดยรถไฟ

2.3.2 เก่ากะลา และ เก่าผ้าชีริ้ว พบจากตอนบนถนนแพชั่น ดังความว่า

เรื่องแต่งตัวแล้วดูเก๋านี้ เป็นแฟชั่นอย่างขึ้นหน้าขึ้นตาของที่นั่นว่า ใครแต่งแล้วจะเก๋ากว่ากัน กางเกงยีนก็ต้องขาดแล้วขาดอีก ปะเสียดจนหาเนื้อเดิมไม่เจอ จึงจะถือว่าเก๋จริง หากจะนุ่งกระโปรง ก็ต้องเป็นแบบที่เอาออกมาจากมิวเซียมนั่นแหละถึงจะเลิศ คือไม่ใช่เก่ากะลาหรือเก่าผ้าชีริ้ว แต่ต้องเก่าแบบคลาสสิกเหมือนกับว่าครั้งหนึ่ง มาตามปอมปาดัวร์ก็เคยนุ่งกระโปรงตัวนั้นมาแล้ว จึงจะเป็นที่เซ็ดหน้าชุดตาของคนนุ่ง

(บนถนนแพชั่น.หน้า 193)

คำว่า “เก่ากะลา”เป็นคำประสมระหว่างคำว่า “เก่า”หมายถึง ก่อน ไม่ใหม่ (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 112) และคำว่า “กะลา” หมายถึง ส่วนแข็งที่หุ้มเนื้อมะพร้าว (ราชบัณฑิต, 2525 .หน้า 76) และถึงความเป็นชนบทที่ห่างไกลความเจริญ เพราะมะพร้าวนั้นจะไม่พบเห็นในเมืองที่เจริญแล้ว เป็น “เก่ากะลา” และคำว่า “เก่าผ้าชีริ้ว” ซึ่ง “ผ้าชีริ้ว” หมายถึง ผ้าเก่าขาดที่ใช้เช็ดถู เป็นต้น (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 549) และให้ความรู้สึกถึงความเก่าของเสื้อผ้าที่ไม่ใช้แล้วจนกระทั่งนำมาทำเป็นผ้าเช็ดถูสิ่งสกปรก ซึ่งในที่นี้ใช้ทั้งสองคำเพื่อแสดงลักษณะของความเก่าและความเชยจนทำให้รู้สึกน่าดูแคลนไม่ควรนำมาสวมใส่

2.3.3 กระด้างกัน พบจากตอนแทงวัว ดังความว่า

อึ้งจันทรที่ดูแทงวัวนี้ ก่ออิฐถือปูนคร่ำคร่าจนดูเหมือนหิน ทำเป็นรูปวงกลม ที่นั่งแพงๆอยู่ใกล้กับสนามตรงกลาง ส่วนสูงๆไกลๆขึ้นไปก็ราคาถูกลงตามลำดับ คนดูก็ต้องนั่งจ่อมก้นกับพื้นหิน แต่ส่วนมากมักจะซื้อเบาะที่เด็กเอามาขายรองกัน เพื่อการดูแทงวัวจะได้เพิ่มรสสุนทรีย์ ไม่กระด้างกันจนเกินไป

(แทงวัว.หน้า 308)

คำว่า “กระด้างกัน”เป็นคำประสมระหว่างคำว่า “กระด้าง”หมายถึง ค่อนข้างแข็ง หมายถึงสิ่งที่มีลักษณะ ไม่อ่อน, ไม่นิ่มนวล (ราชบัณฑิต, 2525 .หน้า 24)และคำว่า “กัน” หมายถึง ส่วนเบื้องล่าง

หรือส่วนท้ายของลำตัว (ราชบัณฑิต ,2525 หน้า 5)เป็น “กระด้างกัน” เพื่อแสดงถึงการได้ไปชมกีฬา
แข่งวัวโดยมีที่นั่งชมเป็นพื้นปูนที่แข็ง ซึ่งเมื่อได้นั่งแล้วทำให้รู้สึกว่เจ็บ,ไม่นุ่มนวล จึงต้องซื้อเบาะที่มี
เด็กนำมาขายถึงได้รู้สึกดีขึ้นมานบ้าง

ศศิวิมลว่าร้าย

เรื่องศศิวิมลว่าร้ายเป็นประสบการณ์ของศศิวิมลในเรื่องต่างๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิต แบ่งเป็น 23 ตอน โดยแต่ละตอนมีสาระสังเขป ดังนี้

1. ตอน “จันทรแจ้ว” ผู้เขียนต้องไปทำกายภาพบำบัดที่โรงพยาบาลเนื่องจากเจ็บหลัง จึงได้พบกับ ด.ช.จันทรแจ้ว ซึ่งเป็นเด็กทารกกำพร้าพ่อแม่ จึงเกิดความเอ็นดูและประทับใจ ทั้งๆที่ก่อนหน้านี้ไม่เคยชอบเด็กเลย จนกระทั่งตนหายดีได้กลับบ้าน และวันหนึ่งก็ได้รับข่าวว่า จันทรแจ้ว เสียชีวิตแล้วด้วยโรคท้องเสีย
2. ตอน “จากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้” อัญชลี จงคดีกิจ เป็นนักร้องที่ผู้เขียนมีอคติมากไม่ว่าเรื่องอะไร ต่อมามูลนิธิที่ผู้เขียนเป็นกรรมการได้วานให้ผู้เขียนวาดรูปอัญชลีเนื่องในงานคอนเสิร์ตการกุศล หลังจากที่ได้พบและพูดคุยกับอัญชลีแล้ว ทัศนคติของตนที่มีต่ออัญชลีก็เปลี่ยนไปทันที
3. ตอน “ของขวัญวันเกิด” เป็นวันครบรอบ 15 ปี ของหนังสือลลนา บรรณาธิการหนังสือ จึงขอร้องให้ผู้เขียนเขียนบทความเพื่อนำไปลงหนังสือเป็นที่ระลึก ผู้เขียนจึงเขียนกลอนให้แก่สำนักพิมพ์ในโอกาสนี้
4. ตอน “โปรดให้ข้อคิดเห็นข้างหลังภาพ” ศศิวิมลมีความตั้งใจที่จะเข้าไปชมภาพยนตร์เรื่อง “ข้างหลังภาพ” เพราะชื่นชอบบทประพันธ์เรื่องนี้มาก จนเมื่อได้ไปชมแล้ว จึงเห็นข้อผิดพลาดมากมายในการสร้างภาพยนตร์ซึ่งมีความแตกต่างจากบทประพันธ์โดยสิ้นเชิง จึงเขียนข้อเสนอแนะไว้เป็นอุทาหรณ์ในการสร้างภาพยนตร์อื่นต่อไป
5. ตอน “น้ำลอดได้ทราย” เรื่องราวความคิดของผู้เขียนที่มีต่อ อ.สุวรรณี สุคนธา เมื่อตอนยังเป็นนักศึกษาศิลปากร ตั้งแต่รู้สึกเกลียดจนกระทั่งประทับใจ และความลับของ อ.สุวรรณี ที่ผู้เขียนตั้งใจจะไม่เปิดเผย
6. ตอน “นี่คือปณิธานที่หาญมุ่ง” ความตั้งใจของผู้เขียนที่ต้องการเป็นกวีซีไรท์ และต้องการจะมีคู่ โดยแสดงออกมาเป็นเรื่องราวแปลงความรักของเจ้าหญิงนิทรา สโนไวท์ กับเจ้าชายที่ไม่สมหวัง
7. ตอน “หลงจ้อ” ผู้เขียนออกตัวว่าตนไม่นิยมชมโทรทัศน์แต่ต้องชมเนื่องมาจากคนในบ้าน จนกลายเป็นคนที่จดจำเรื่องราวรายการต่างๆ ได้มากกว่าใคร จึงเขียนวิจารณ์นักแสดงที่รู้จักในรูปแบบลักษณะที่ตนเห็น
8. ตอน “อ่านกวี” อ่านกวีเป็นการแสดงโต้ตอบกันโดยใช้บทกลอน ซึ่งผู้แสดงอาจแต่งขึ้นหรือแปลงมาจากบทกลอนของผู้อื่น ศศิวิมลได้มีโอกาสไปชมการอ่านกวี จึงนึกถึงพ่อค้าแม่ค้า หรือ

วณิพกว่าความจริงแล้วพวกเขาก็จัดได้ว่าเป็นพวกอ่านกวีเนื่องจากการหาคำสัมผัสในวรรคมาใช้ ประกอบอาชีพของตนได้เช่นกัน

9. ตอน “ลัทธิเพชระ” ผู้เขียนคิดอะไรได้ก็นำมาเขียน เริ่มตั้งแต่วิจารณ์การไปชมจิว จนถึง การสมมติให้ตนเองเป็นแม่มดเนื่องจากต้องการที่จะรื้อสิ่งก่อสร้างที่บดบังทัศนียภาพใน กรุงเทพมหานครให้หมด แล้วจะเนรมิตขึ้นมาใหม่ให้ดีกว่าเดิม

10. ตอน “ไปเซ็ดหุ่นที่เมืองเพชร” ผู้เขียนและเพื่อนครุที่เคยเรียนมาด้วยกันไปแสดงเซ็ดหุ่นละครเล็กที่เพชรบุรี เพื่อตอบแทนพระคุณครุที่เคยสอนมา เมื่อไปถึงกลับเกิดปัญหาเรื่องความไม่พร้อมของเวลาและวงปีพาทย์ จึงรีบแสดงทั้งที่ไม่สมบูรณ์

11. ตอน “ทำบุญเอาหน้าภาวนาตอแหล” เป็นการเล่าเรื่องราวของผู้เขียนในเรื่องของการไปทำบุญที่วัดในวันพระสำคัญต่างๆ และเสนอแนะวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องของพระ เณร ชี อุบาสก และอุบาสิกาด้วย

12. ตอน “คนยาก” เรื่องราวของคนที่มีกฎระเบียบกับตัวเองมากจนเกินไปในเรื่องราวต่างๆ กัน เช่น การรับประทาน การเรียกชื่อ หรือการเข้าห้องน้ำ โดยในตอนนั้นกล่าวถึงเรื่องห้องสุขาในสถานที่ต่างๆ ที่ตนได้พบเจอเป็นสำคัญ ผู้เขียนจึงสร้างสุขาถวายเป็นอาวาสสงฆ์แก่ตนและผู้อื่น ได้รับความสะดวกลดบายขึ้น

13. ตอน “ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม” ศศิวิมลเล่าเรื่องพฤติกรรมต่างๆ เช่นการรับประทาน การสืบทอด เป็นต้น ของผีกระสือ และยกตัวอย่างบุคคลที่มีลักษณะเหมือนผีกระสือในความคิดของตนอีกด้วย

14. ตอน “ภาษาไทยวันละคำ” ผู้เขียนตำหนิผู้ที่ใช้ภาษาไทยแบบผิดๆ โดยใช้ภาษาอื่นมาทับศัพท์นั้นว่าเป็นผู้ไม่มีความคิด สติปัญญา

15. ตอน “อธิษฐานพรราชา” เรื่องของการเข้าพรรษาของบุคคลต่างสถานภาพกัน ตั้งแต่ พระ ชี อุบาสก อุบาสิกา รวมถึงผู้เขียนเองก็ได้สมาทานงดการพูดร้าย แล้วจบลงด้วยการนิมนทาบุคคลต่างๆ

16. ตอน “ความรักสั้นๆ” เรื่องราวความรักของคนสนิทและลูกศิษย์ของผู้เขียน ที่มักจะพาคู่รักมาแนะนำให้ตนรู้จัก แต่หลังจากนั้นอีกไม่นานก็มีเหตุให้ต้องเลิกรักกันเสมอ

17. ตอน “หมุยตุ้” วิธีการปฏิบัติตนให้เป็นที่รักใคร่ของคนทั่วไปซึ่งทำให้ไม่เป็นโรคหัวใจ ไม่ควรที่จะทำหน้าที่ “หมุยตุ้” คือทำหน้าที่ไม่เป็นมิตรกับใครและอารมณ์ฉุนเฉียว โกรธง่าย มีอัตราการเสี่ยงต่อการเป็นโรคนี้สูงกว่ามาก

18. ตอน "ศศิวิมลนัดพบตุ้มเม้ง" ตุ้มเม้งเป็นชื่อของผู้ชายในเพลงกล่อมเด็กที่มีภรรยาหลายคน ซึ่งคุณสมบัตินี้มาตรงกับผู้นำสงเอกลสารของลลนา ก็คือชายคนนี้มีภรรยามาแล้วถึง 7 คนด้วยกัน จึงสนใจถามถึงเรื่องวิธีการในการปกครองภรรยาทั้งหมดอย่างไรจึงอยู่ด้วยกันได้

19. ตอน "มิตีมืด" ผู้เขียนได้รับเชิญไปงานแถลงข่าวในฐานะนักเขียนคนหนึ่ง ทั้งยังมีโอกาส พบปะพูดคุยกับนักเขียนที่มีชื่อเสียงหลายท่านและชื่นชมกับโรงแรมที่ใช้ในการจัดงานครั้งนี้

20. ตอน "เป็ปพิสดาร" ผู้เขียนเล่าถึงพฤติกรรมการรับประทานอาหารพื้นบ้านแปลกๆ ของเด็กผู้หญิงในบ้าน เช่น เขียด กบ แมลงต่างๆ เป็นต้น โดยมีวิธีการรับประทานได้อย่างเอร็ดอร่อยตามความคิดของตน

21. ตอน "วิมานไยบัว" ศศิวิมลได้รับเชิญให้เป็นแบบเพื่อถ่ายทำปฏิทิน ซึ่งได้ค่าตอบแทนมากมาย ดังนั้นจึงดูแลรักษาตนเองเป็นอย่างดีทั้งผิวพรรณและหน้าตา เมื่อถึงเวลากลับไม่ได้ถ่ายทำเพราะบริษัทเห็นว่าควรนำเงินไปทำอย่างอื่นซึ่งมีประโยชน์กว่า

22. ตอน "จิตเดิมแท้" ศศิวิมลพรรณนาถึงความมีเมตตาของตนเองซึ่งนานๆ จะเกิดขึ้น คือเรื่องของผู้หญิงคนหนึ่งที่ร้องไห้เนื่องจากคนรักจากไป ตนจึงแนะนำให้มีคนรักใหม่ แต่ก็ตั้งใจว่าจะไม่เห็นใจเธออีกเมื่อพิจารณาเห็นถึงรูปโฉมไม่ดีของเธอ

23. ตอน "เพื่อนรัก" กล่าวถึงเพื่อนคนหนึ่งของผู้เขียนที่เคยเรียนด้วยกันมาตั้งแต่มัธยมว่าเคยเป็นคนร่ำรวยและมีน้ำใจ แต่ปัจจุบันยากจนลง ตนจึงเป็นคนที่ให้ความช่วยเหลือเรื่องเงินมาตลอด

ศิลปะการสรรคำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเลือกใช้ถ้อยคำ และการสร้างถ้อยคำ

1. การเลือกใช้ถ้อยคำ แบ่งเป็น คำคล้องจอง คำที่มีศักดิ์ คำภาษาโบราณ คำภาษาตลาด และคำภาษาต่างประเทศ

1.1 คำคล้องจอง คือ คำที่มีสัมผัสคล้องจอง เน้นการเล่นเสียงสัมผัสสระ สัมผัสอักษร ให้เสียงกระทบกระทั่งกันเกิดความไพเราะน่าฟัง และในศศิวิมลว่าร้ายพบคำคล้องจอง ดังนี้

1.1.1 เดชะบุญ คุณพระช่วย พบจากตอนจันทรแจ้ว ดังความว่า

ที่จริงฉันจะไม่เล่าเรื่องนี้ให้ฟังก็ได้ ปล่อยให้มันเดือนหายไป
เหมือนกับอีกหลายๆเรื่องที่เคยปล่อย และเดชะบุญ คุณพระช่วย ฉัน
ปล่อยได้เสมอ อยู่ที่ว่าช้าหรือเร็วเท่านั้น

(จันทรแจ้ว.หน้า 11)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เดชะบุญ คุณพระช่วย” โดยคำว่า “บุญ” สัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “คุณ” ซึ่งคำว่า “เดชะบุญ” และ “คุณพระช่วย” นั้นเป็นลักษณะของคำอุทานขณะตกใจ แต่ในที่นี้ ผู้เขียนใช้เพื่อแสดงอาการในการคิดเรื่องราวของ “จันทรแจ้ว” ขึ้นมาได้ ซึ่งควรจะจดบันทึกไว้ เหมือนกับคุณกับมีบุญและคุณพระนั้นมาช่วยให้คิดออก แต่ถ้าไม่บันทึกไว้แล้วก็อาจทำให้ ลืมเดือนไปได้เช่นเดียวกัน

1.1.2 ปีกกล้าขาแข็ง พบจากตอนจันทรแจ้ว ดังความว่า

ไม่มีใครรู้หรอกว่า นอกจากฉันจะทำอะไรๆหลายๆอย่างไปใน
เวลาเดียวกันนี้แล้ว ยังได้รับเกียรติเชิญให้เป็นกรรมการมูลนิธิอะไร จะยัง
ไม่บอก แต่เป็นมูลนิธิที่มีจุดประสงค์ที่จะนำเด็กกำพร้าอนาถานี้มาฟูมฟัก
เลี้ยงดูอยู่ในความอุปถัมภ์ให้การศึกษาและทุกอย่าง จนกระทั่งเขาปีก
กล้าขาแข็งพอที่จะไต่บันได

(จันทรแจ้ว.หน้า 16)

คำว่า “ปีกกล้าขาแข็ง” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “กล้า” กับ “ขา” ซึ่งคำว่า “ปีกกล้าขาแข็ง” หมายถึง ฟุ้งตัวเองได้ เป็นคำกล่าวที่ผู้ใหญ่มักใช้กล่าวเชิงตำหนิติเตียนผู้น้อย (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 529) แต่ในที่นี้ผู้เขียนใช้เพื่อแสดงถึงการเลี้ยงดูอุปถัมภ์เด็กทารกกำพร้า ในทุกด้าน จนกระทั่งเติบโตเพียงพอที่จะช่วยเหลือตัวเองได้

1.1.3 *ดำเนินเคินการ, ทำนองคลองธรรม และ ต้มยำทำทารุณ* พบจากตอน
จันทร์แจ้ว ดังความว่า

จริงอยู่ ถึงแม้ว่ามูลนิธินี้ จะยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนประทับท้องตรา
อาญาสิทธิ์ แต่ทุกสิ่งทุกอย่าง ก็กำลังค่อยๆ คืบคลานดำเนินเคินการให้
สอดคล้อง ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม และกฎหมายบ้านเมือง
เพราะเขากลัวว่าฉันอาจจะขอเด็กเล็กๆ เหล่านี้เอาไปต้มยำทำทารุณต่างๆ
(จันทร์แจ้ว. หน้า 16)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ดำเนินเคินการ” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ดำเนิน” กับ “เคิน”
เพื่อแสดงถึงการทำการจัดตั้งมูลนิธิรับเลี้ยงเด็กกำพร้าให้ถูกต้องตาม “ทำนองคลองธรรม” คือ
การปฏิบัติให้ถูกต้องตามแบบอย่าง กฎระเบียบ ในการขอเป็นมูลนิธิตามกฎหมาย และใช้คำว่า
“ต้มยำทำทารุณ” ซึ่งแปลงมาจาก “ต้มยำทำแกง” คือ ลักษณะของการนำสัตว์ที่เลี้ยงไว้มาทำ
อาหาร แต่ในที่นี้ศศิวิมลใช้คำว่า “ทารุณ” แทนเพื่อเน้นความดูร้าย รุนแรง ขึ้นไปอีก โดยคิดแทน
มูลนิธิที่คิดว่าผู้เขียนจะทำทารุณกับเด็ก หากมูลนิธิไม่มีมาตรการหรือไม่เป็นมูลนิธิภายใต้ความ
คุ้มครองของกฎหมาย

1.1.4 *ตะลึงขึงนึ่ง* พบจากตอนจันทร์แจ้ว ดังความว่า

ทัศนียภาพในห้องเลี้ยงเด็ก ทำให้คุณท่านต้องตะลึงขึงนึ่งไป
เป็นครู่ ตัวนิดๆทั้งนั้นที่นอนเรียงกันอยู่ในเตียงมีลูกทรงสูงเบียดเสียด
เป็นแถวแนวเหมือนปลากระป๋องนับสิบนับร้อยตัว
(จันทร์แจ้ว. หน้า 16)

คำว่า “ตะลึงขึงนึ่ง” แปลงมาจาก “ตะลึงพริ้งเพริด” โดยคำว่า “ตะลึง” นั้นหมายถึง
อาการที่ชะงักงัน นิ่งอึ้งไปชั่วขณะหนึ่งเพราะคาดไม่ถึง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 332) ในที่นี้ผู้เขียน
ใช้เพื่อแสดงอาการตกใจและแปลกใจ เพราะคาดไม่ถึงว่าจะมีเด็กทารกที่ถูกทิ้งมากมาย

1.1.5 จุมพิตแล้วชิตชม พบจากตอนจันทร์แจ้ว ดังความว่า

โดยปรกติ ผู้คนจะต้องนึกว่าฉันผู้มีความพิไลยิ่งกว่าดาราทวิ
โทรทัศน์หลายๆคนเอามารวมกันคงจะโอบอุ้ม ด.ช.จันทร์แจ้ว ขึ้น
สวมกอดจุมพิตแล้วชิตชม ตามมทบาทแห่งความเมตตาอันฟ้า
เฉียดๆมาคองนา

(จันทร์แจ้ว.หน้า 17)

คำว่า "จุมพิต" หมายถึง จุม (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 234) เป็นคำสัมผัสคล้องจองกับ "ชิต"
คือ ไกล้วอนติดกัน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 268) ที่ผู้เขียนแสดงถึงความคิดของผู้อ่านว่าจะต้องคิด
ว่าตนนั้นเมื่อถูกใจเด็กทารกที่ชื่อ "จันทร์แจ้ว" แล้วนั้นจะต้องอุ้มขึ้นมาจุมด้วยความเมตตาเอ็นดู
อย่างที่สุด

1.1.6 กอดรัดพิดเหวียง และ หยอกล้อต่อกร พบจากตอนจันทร์แจ้ว ดังความว่า

ฉันไม่มีวันที่จะกรีดกรายลดกายลงกอดรัดพิดเหวียงหรือหยอกล้อ
ต่อกร เพื่อให้คนทั้งหลายตระหนักในความเมตตาอันเปี่ยมล้น ด้วยใบ
หน้าที่ยิ้มแย้มที่เตรียมไว้ดีแล้ว ไม่มีวันหอรอก ไม่มีวัน

(จันทร์แจ้ว.หน้า 18)

"กอดรัดพิดเหวียง" เป็นกริยาอาการของการกอดอย่างเต็มที่ คือ ทั้งรัดและพิด ซึ่งเป็น
ลักษณะของการเล่นด้วยอย่างรุนแรง อันเป็นคำสัมผัสสระคล้องจอง เช่นเดียวกับคำว่า "หยอกล้อ
ต่อกร" คือ การเล่นหรือล้อเลียน ซึ่งในที่นี้ผู้เขียนกล่าวไว้ว่าตนนั้นไม่มีทางที่จะแสดงอาการเอ็นดู
ต่อเด็กทารก เพียงเพื่อให้คนเห็นว่าตนมีความเมตตาเด็ดขาด

1.1.7 รวบรวมตัดความ และ ย้อนกลับลับหาย พบจากตอนจันทร์แจ้ว

ดังความว่า

เออละ ฉันจะรวบรวมตัดความ เพราะไหนๆพระเอกก็ได้มาตาย
ตอนจบเสียแล้ว ทุกคนคงจะนึกเดาเอา ว่าฉันคงน้ำตาฟูมฟายเป็น
สายน้ำ หามิได้ น้ำตาฉันเปรียบเสมือนเพชรมันแวววาวจับจับอยู่ที่
หน่วยตาอันงาม สักประเดี๋ยว แล้วก็ไหลย้อนกลับลับหายเข้าไปภายใน
(จันทร์แจ้ว.หน้า 22)

ศศิวิมลใช้คำว่า “รวบรวมตัดความ” เพื่อที่จะตัดเรื่องราวของจันทร์แจ้วให้สั้นลง เนื่องจาก
จันทร์แจ้วนั้นเสียชีวิต ก็คงไม่มีอะไรที่จะเล่าต่ออีก ดังนั้นไม่ว่าใครก็คงคิดว่าตนนั้นคงจะอาลัย
อาวรณ์ร้องไห้กับเหตุการณ์ครั้งนี้แน่นอน แต่แล้วน้ำตาที่กำลังจะไหลออกมาก็ “ย้อนกลับลับหาย”
คือ อากาของการหวนกลับไม่ไหลออกมาและหายไปในที่สุด

1.1.8 ชุ่มฉ่ำลำคอ และ ต่อตามถามไถ่ พบจากตอนจากบทเพลงหนึ่งเดียว

คนนี้ ดังความว่า

แล้วนี่ฉันจะไปสรรหาผลไม้รสชุ่มฉ่ำลำคอมาจากไหนให้
เหมาะกับเธอเล่า ตามธรรมดาข้าพเจ้าเองก็ไม่ใช้คนช่างซื้อช่างหา
คอยนั่งกินเครื่องเช่นของฝากที่คนเขาเมตตานำมาให้ฉันจะเป็นศาล
พระภูมิอยู่แล้วนี่ ผลไม้แพงๆเขาหาซื้อกันที่ไหนก็ไม่รับรู้ เคยเห็น
แถวปากซอยทองหล่อผ่านๆ ก็ไม่เคยคิดจะลงไปต่อตามถามไถ่
ข้าพเจ้าต่อของไม่เป็น บอกเท่าไรก็เท่านั้น ชื้อก็ซื้อมาเลย

(จากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้.หน้า 34-35)

คำว่า “ชุ่มฉ่ำลำคอ” เป็นสัมผัสคล้องจองของคำว่า “ฉ่ำ” หมายถึง ชุ่มชื้น, ชุ่มน้ำในตัว
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 247) กับ “ลำ” ในที่นี้คือผลไม้ที่มีน้ำในตัวเพื่อสามารถที่จะทำให้ลำคอซึ่ง
แห้งผากนั้นรู้สึกดีขึ้นและเพื่อให้อัญชลีประทับใจ แต่ด้วยความที่ผู้เขียนแทบจะไม่เคยซื้อเคยหา
รับประทานเองนั้น ถึงแม้จะผ่านแผงผลไม้จึงไม่ได้ “ต่อตามถามไถ่” คือการสนใจที่ถามเพื่อเลือก
ซื้อหรือต่อราคาเลย

1.1.9 อาภัพอัปภาคย์ พบจากตอนโปรดให้ข้อคิดข้างหลังภาพ ดังความว่า

*ผมเฝ้าที่ปิดเสี้ยวหน้าตอนบน โผล่แต่จมูกกับคางออกมาเท่านั้น ก็
สามารถทำให้เธอกลายเป็นคนอาภัพอัปภาคย์ไปได้จริง*

(โปรดให้ข้อคิดข้างหลังภาพ.หน้า 56)

"อาภัพอัปภาคย์" หมายความว่า ความเลื่อมโทรมและไม่มีราศี ในที่นี้หมายความว่าถึง ม.ร.ว. กীরติ ตัวละครในภาพยนตร์เรื่องข้างหลังภาพ ที่ผู้เขียนได้รับเชิญไปชม ซึ่ง "อาภัพ" หมายถึง วาสนาน้อย, ตกอับ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 901) มาสัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า "อัปภาคย์" หมายถึง ปราศจากโรค, เคราะห์ร้าย, วาสนาน้อย, ไม่มีดี (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 895)

1.1.10 หมอบราบกราบกราน เพคะ เพขา ถอยหน้าถอยหลัง พบจากตอน น้ำลอดใต้ทราย ดังความว่า

*อย่างไรก็ตาม อาจารย์สุวรรณีย์เคยบอกกับเราว่าไม่เคยดูโฆษณ
ละคร ทั้งที่โรงละครศิลปากร(โรงเก่า) ก็อยู่แค่นั้น ห่างกันสองป้าย
รถเมล์ เดินเอาประเดี้ยวก็ถึง แต่อาจารย์ไม่เคยไปดู คงไม่ชอบละคร
ละเมิงที่มีการหมอบราบกราบกราน เพคะ เพขา ถอยหน้าถอยหลัง*

(น้ำลอดใต้ทราย.หน้า 72)

ผู้เขียนใช้คำว่า "หมอบราบกราบกราน เพคะ เพขา ถอยหน้าถอยหลัง" ซึ่งเป็นสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "ราบ" กับ "กราบ" คำว่า "ขา" กับ "หน้า" และซ้ำคำ "ถอย" เพื่อแสดงให้เห็นภาพของละครที่นำมาจากรวรรณคดี ซึ่งเป็นเรื่องราวในรั้วในวัง โดยแสดงออกมาจากคำว่า "เพคะ เพขา" อันเป็นคำขานที่ใช้กับผู้ที่มีเชื้อษัตริย์ มีประเพณีการหมอบกราบ และคลาน "ถอยหน้าถอยหลัง" ซึ่งในที่นี้ผู้เขียนกล่าวว่าละครลักษณะนี้ อ.สุวรรณีย์นั้นคงไม่ชอบเพราะไม่เห็นเคยไปชมสักครั้ง

1.1.11 เรื่องหลังจั้งจริง พบจากตอนอ่านกวี ดังความว่า

แต่แรกก็ไม่ได้ใส่ใจจิตใจ เห็นเขาอ่านกวีกันที่โน่นที่นี่ก็มีได้นึก
อนุโมทนา...

ต่อมา มีคนมาบอกว่า การเล่น 'อ่านกวี' นี้ มิใช่เรื่องเล่นๆ แต่เป็น
เรื่องหลังจั้งจริง คนอ่านกวีทั้งนั้นล้วนแต่เป็นคนชั้นนักปราชญ์ หรือไม่ก็
ศิลปินชั้นปัญญาจำพวกมีศัทยภาพทบทว่า ขนาดน้องศรีปราชญ์เป็น
อย่างน้อย

(อ่านกวี.หน้า 103)

"ขลัง" หมายถึง มีกำลังหรืออำนาจที่อาจบันดาลให้เป็นไปได้, มีอำนาจศักดิ์สิทธิ์ที่เชื่อกัน
ว่า อาจบันดาลให้สำเร็จได้ดังประสงค์ (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 129) ในที่นี้เป็นสัมผัสคล้องจองกับ
คำว่า "จั้งจริง" ซึ่งมุ่งให้ความรู้สึกต่อการอ่านกวี ว่าเป็นเรื่องที่ไม่ควรคิดลบหลู่ เพราะผู้ที่จะ "อ่าน
กวี" ได้นั้นต้องมีความสามารถในเรื่องการแต่งคำประพันธ์เป็นอย่างมาก เพราะการอ่านกวีเป็นการ
โต้ตอบกันด้วยคำประพันธ์ที่แต่งกันขึ้นมาสดๆ

1.1.12 สายตาทาที่มา และ รุ่ยร้ายกรายกรุย พบจากตอนอ่านกวี ดังความว่า

อย่างไรก็ตาม ได้มีนักวิชาการที่วันๆคอยแต่จะสายตาทา
ที่มาและข้อมูลมววิจัย ได้มาบอกแก่ข้าพเจ้าว่า การอ่านกวีนี้มีมาแต่
สมัยกรีก-โรมันอะไรโน่นนั่นนะ นักปราชญ์จำพวกโสกราตีสหรือเพลโต
กระทั่งบิโตเลก็มีด้วยหรือเปล่าก็ไม่ทราบ มักจะแต่งตัวรุ่ยร้ายกราย
กรุย...ก็ออกเที่ยวเดินไปตามจัตุรัส หรือตลาดที่ชุมชน พอได้ทำเลดี
ก็จะหยุดยืนกล่าวโคลก หรือร้ายโคลงกลอนอะไรก็แล้วแต่ให้คนมา
มุงฟัง

(อ่านกวี.หน้า 105-106)

ลักษณะของการ "สายตาทาที่มา" ในที่นี้ผู้เขียนให้ความรู้สึกของการค้นหาที่มาของสิ่ง
ต่างๆที่คนทั่วไปไม่ได้ให้ความสนใจนอกจากนักวิจัยกลุ่มนี้เท่านั้น อธิบายถึงที่มาของการอ่านกวี

ว่ามีมา ตั้งแต่สมัยกรีก-โรมัน ซึ่งผู้อ่านก็น่าจะแต่งตัว “ชุดร้ายกรายกรุย” อันเป็นลักษณะของการแต่งตัวรุ่มร่าม เวลาเดินไปที่ไหนชายของเสื้อผ้าก็จะลากไปตามทาง

1.1.13 **ไหวหวั่นอันใดในเรื่องนี้ และ กัลยาณมิตรรักนักพากษ์** พบจากตอน สัพเพเหระ ดังความว่า

ข้าพเจ้าเองเคยดูละครที่เมืองนอกสัก 2 หรือ 3 คน โดยไม่รู้เลยตั้งแต่ต้นจนจบว่ามันพูดเรื่องอะไร...

อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าก็ได้ไหวหวั่นอันใดในเรื่องนี้เพราะที่สุดก็รู้เรื่องจนได้ ด้วยมีกัลยาณมิตรรักนักพากษ์คอยกระซิบบอกอยู่ข้างหู

(สัพเพเหระ. หน้า 115)

ผู้เขียนได้ไปชมการแสดงงิ้ว ซึ่งเป็นภาษาจ้วงและตนก็แปลไม่ได้ แต่ก็ไม่ได้ “ไหวหวั่นอันใดในเรื่องนี้” คือ ผู้เขียนไม่กังวลในเรื่องของคำศัพท์เลยเพราะมี “กัลยาณมิตรรักนักพากษ์” คือ เพื่อนของตนนั้นคอยแปลหรือเล่าเรื่องราวให้ฟังอยู่ข้างๆ โดยใช้คำว่า “นักพากษ์” ซึ่งให้ภาพของผู้ที่มีหน้าที่ให้เสียงภาษาไทยในภาพยนตร์ต่างประเทศ

1.1.14 **ปรักปรำซ้ำเติม** พบจากตอนสัพเพเหระ ดังความว่า

เรื่องทำผมหัวโตมาตุละครนี่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่บ่นกัน ยิ้มมพумаจากบ้าน กะให้คนทั้งโรงเห็นว่ายว...

ซอกกล่าวเหล่านี้ ข้าพเจ้าไม่อยากจะปรักปรำซ้ำเติมเสียทีเดียวว่าคนไทยไม่มีมารยาท แต่คงจะเป็นเพราะไม่ได้อบรมสั่งสอนกันมามากกว่า จึงมิได้ยึดถือเคร่งครัด

(สัพเพเหระ. หน้า 117)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ปรักปรำซ้ำเติม” มาใช้ตำหนิผู้ที่ไปชมละครเวทีแล้วทำผมทรงสูงไปชม ซึ่งจะทำให้คนที่นั่งชมข้างหลังมองไม่เห็นเวที โดยผู้เขียนออกตัวว่าไม่อยากจะต่อว่าว่าไม่มีมารยาท แต่เป็นเพราะไม่ได้อบรมสั่งสอนกันมาตั้งแต่ยังเด็ก

1.1.15 **สนิทมงคลมเกลียว และ ล้มคว่ำคะมาละ** พบจากตอนทำบุญเอาหน้า
ภาวนาต่อแหล ดังความว่า

ข้าพเจ้ามีเพื่อนฝรั่งที่สนิทมงคลมเกลียวอยู่คนหนึ่ง เคย
เรียกข้าพเจ้าให้ไปกินข้าววันเกิด ข้าพเจ้าจึงถามว่า มีตัดเค้กแล้ว
ต้องร้องอะไรให้เป็นบ้าหรือเปล่า ถ้ามีก็จะไม่ไป
เพื่อนฝรั่งตอบว่า ไม่มี เพราะไอก็เกลียดมาก แพบจะถีบ
โต๊ะที่วางขนมเค้กนั้นให้ล้มคว่ำคะมาละเสียด้วยซ้ำส่ง

(ทำบุญเอาหน้าภาวนาต่อแหล.หน้า 142)

ความ "สนิทมงคลมเกลียว" ผู้เขียนใช้เพื่อแสดงสถานภาพของตนที่มีต่อเพื่อนชาวต่าง
ชาติว่ามีความเป็นมิตรอย่างใกล้ชิดและชอบอะไรคล้ายกัน โดยในเรื่องของการไปงานวันเกิดนั้นก็
เกลียดการมีพิธีรีตอง การตัดเค้ก ร้องเพลงอวยพรวันเกิด ถ้างานวันเกิดงานใครมีนั้นแพบจะถีบ
โต๊ะที่วางเค้กให้ "ล้มคว่ำคะมาละ" คือ กริยาของการใช้เท้ายันโต๊ะจนกระทั่งขนมเค้กร่วงหล่น
เสียหาย

1.1.16 **เสแสร้งแกล้งต่อแหล** พบจากตอนหมุยตุ่ ดังความว่า

คือตามปรกติข้าพเจ้าไม่มีใครจะรักใครอยู่แล้ว เรื่องคอยหา
ของขวัญเลยเป็นอันตงไป ก็ไม่รักนี้ แล้วจะไปเสแสร้งแกล้งต่อแหล
อยู่ได้อย่างไร เป็นบาปเป็นกรรมไปเปล่าปลี่ เมื่อไม่รักก็ไม่ต้องให้

(หมุยตุ่.หน้า 203)

คำว่า "เสแสร้งแกล้งต่อแหล" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "แสร้ง" กับ "แกล้ง"
ผู้เขียนใช้คำนี้แสดงสาเหตุที่ตนไม่ซื้อของขวัญให้กับใครในเทศกาลปีใหม่ เนื่องจากตนไม่ได้รักใคร
หากได้รับของขวัญจากตนนั้นก็แสดงว่าตนไม่ได้เต็มใจจะให้

1.1.17 **ขนลุกขนพองสยองสยด และ หมูเห็ดเปิดห่าน** พบจากตอนเป็ปพิศดาร
ดังกล่าวว่า

บางครั้งเคยคิดอยากกินมังสวิรัต เพราะเกิดความเมตตาใน
หมูสัตว์ หรือบางทีเกิดขนลุกขนพองสยองสยดขึ้นมา แต่ครั้นพอเห็น
หมูเห็ดเปิดห่าน หรือกึ่งไก่ ที่ประกอบกันเป็นอาหารโอฆารสเลย
เลิกคิด

(เป็ปพิศดาร.หน้า 245)

“ขนลุกขนพองสยองสยด” แสดงอาการของความน่ากลัว ขนาดทำให้ขนลุกได้เพราะ
ความกลัว และยังเกิดอาการ “สยอง” นั้นแสดงว่าไม่เพียงแต่กลัวเท่านั้นแต่ยังเกลียดจนไม่ยอม
เข้าใกล้อีกด้วย ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อแสดงอาการกลัวการรับประทานเนื้อสัตว์ แต่เมื่อเห็น
“หมูเห็ดเปิดห่าน” ซึ่งแปลงมาจาก “หมูเห็ดเปิดไก่” โดยเปลี่ยนจาก “ไก่” เป็น “ห่าน” อันถือว่าเป็น
สัตว์ชั้นดีระดับภักตาคารมาประกอบกันเป็นอาหารแล้ว ก็เลยทำให้ตัดสินใจเลิกรับประทานเนื้อ
สัตว์ไม่ได้

1.2 คำมีศักดิ์ คือ คำที่ใช้สำหรับบุคคลที่สนทนาด้วย หรือกล่าวถึง โดยแตกต่างกันไป
ตามสถานภาพของวัย อาชีพและฐานะทางสังคม ในศศิวิมลว่าร้ายพบคำมีศักดิ์ ดังนี้

1.2.1 **ข้าพเจ้า** พบจากตอนจากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้ ดังความว่า

ข้าพเจ้าไม่มีใครชอบอัญชลี

หรือถ้าจะพูดให้ถูกและตรงไปตรงมา ก็คือข้าพเจ้าไม่ชอบ

อัญชลี จงคดีกิจ โดยแท้ๆทีเดียว

(จากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้.หน้า 25)

ศศิวิมลใช้สรรพนามคำว่า “ข้าพเจ้า” ซึ่งเป็นภาษาอย่างเป็นทางการแทนตนเองใน
การกล่าวถึงเรื่องราวต่างๆ โดยในที่นี้เป็นเรื่องราวของความรู้สึกที่มีต่อ ‘อัญชลี จงคดีกิจ’ และ
กำลังออกตัวว่าตนนั้นไม่ชอบ ‘อัญชลี’ เลย

1.2.2 หล่อน และ ฉัน พบจากตอนจากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้ ดังความว่า

แล้วอัญชี่นี่จะเป็นใคร เป็นหนึ่งมาจากไหน ถึงจะต้องมาเกาะ
 เกณฑ์ให้ฉันมานั่งเขียนรูปให้หล่อน ฉันนี่ก็ 'หนึ่ง' เหมือนกัน ผลงาน
 ของฉันทำเงินเป็นโกฏิเป็นล้าน ไม่เห็นมีมูลนิธิไหนมาให้อะไรเป็นขึ้นเป็น
 อันแก่ฉัน

(จากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้ หน้า 27)

คำว่า 'หล่อน' เป็นสรรพนามที่ใช้เมื่อกล่าวถึง 'อัญชี่' เพื่อแสดงถึงการแบ่งแยกรังเกียจ
 และแฝงความริษยาไว้ในคำนั้น และใช้สรรพนาม 'ฉัน' เพื่อแสดงความรู้สึกของความหยิ่งใน
 ตัวเอง เนื่องจากตนได้รับหน้าที่ให้เขียนภาพอัญชี่จากมูลนิธิที่ตนรับผิดชอบอยู่ ผู้เขียนใช้
 สรรพนามนี้แทนตนเองในการกล่าวสถานการณ์ดังกล่าว

1.2.3 เด็กอัญชี่ พบจากตอนจากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้ ดังความว่า

อนึ่ง เด็กอัญชี่ก็ยิ่งเด็กกว่าข้าพเจ้า ด้อยกว่าทั้งวัยวุฒิ
 คุณวุฒิและวุฒิอะไรอื่น ๆ อีกมาก ชั่วแต่ว่ามีชื่อเสียงเป็นที่ฮือฮา
 ปลาบปล้ำกว่านิคหน้อยเท่านั้นเอง ซึ่งข้อนั้นข้าพเจ้าไมใคร่จะชอบใจ
 นัก เวลาเห็นคนปล้ำอัญชี่ รู้สึกหายใจขัดๆ พิกล

(จากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้ หน้า 29)

“เด็กอัญชี่” ใช้เป็นสรรพนามแทนอัญชี่ แสดงลักษณะในเชิงดูถูกและไม่ต้องการ
 เป็นมิตรด้วย โดยใช้คำว่า “เด็ก” แสดงถึงวัยและสถานภาพที่ต่ำกว่า

1.2.4 ตาผัว และ ยายเมีย พบจากตอนหลงจอ ดังความว่า

เมื่อเร็ว ๆ นี้ มีละครเรื่องหนึ่ง จะเป็นเรื่องอะไรก็สุดจะจดจำ
 แสดงถึงการเป็นอยู่และบ้านช่องของผู้มีอันจะกิน สถานะการงานดี
 อย่างชนิดที่ใส่เสื้อนอกผูกเนคไทไป-กลับจากการทำงาน

ตามัวซึ่งแสดงโดยสมควร กระจ่างศาสตร์ เเดินหัวเสี้ยนอกเข้า
บ้านมา ยายเมียดซึ่งแสดงโดยพงษ์ลดา พิมลพรรณ ก็ออกคำสั่งให้
คนรับใช้นำของว่างมารับประทานกัน

(หลงจอ.หน้า 92-93)

ศศิวิมลใช้สรรพนามคำว่า "ตามัว" แทนตัวละครที่ตนดู ซึ่งแสดงโดยนักแสดงชายคนหนึ่ง โดยเน้นให้ถึงบทบาทการแสดงในเรื่องคือแสดงเป็นสามีของ "ยายเมียด" แสดงโดยนักแสดงหญิงคนหนึ่ง และศักดิ์ของคำนี้ใช้อ้างแทนบทบาทการแสดงเท่านั้น ซึ่งทั้งสองคำเป็นสรรพนามที่แสดงถึงสถานภาพที่ต่ำกว่าโดยไม่ได้คำนึงถึงวัยที่สูงกว่าแต่อย่างใด

1.2.5 อีเหม่ม พบจากตอนสี่เพเหระ ดังความว่า

อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้ามิได้หันเหอันใดในเรื่องนี้ เพราะที่
สุดก็รู้เรื่องจนได้ ด้วยมีกัลยาณมิตรรักนักพากย์คอยกระซิบกระซาบ
อยู่ข้างหู จนอีเหม่มที่นั่งถัดไปส่งสายตามาค้อนควักว่าเจ๊กสองคนนี้
มันซุบซิบ อะไรกัน

(สี่เพเหระ.หน้า 115-116)

"อีเหม่ม" ใช้แสดงแทนเชื้อชาติของผู้ที่ชมการแสดงจิว ที่นั่งติดกับตน ซึ่ง "เหม่ม" นั้นใช้
แทนหญิงชาวต่างชาติในทางยุโรป ศักดิ์ของคำนั้นใช้ในสถานภาพที่ต่ำกว่าและแสดงถึงความไม่
สนใจ แม้ว่าถูกแสดงอาการไม่พอใจ

1.3 คำภาษาโบราณ คือ คำที่ใช้กันสมัยก่อน ปัจจุบันเลิกใช้แล้วหรืออาจใช้เป็นบางคน
บางกลุ่มเท่านั้น ในศศิวิมลว่าร้ายพบคำโบราณ ดังนี้

1.3.1 ถ้ายเดี่ยว พบจากตอนจันทร์แจ้ว ดังความว่า

อย่างไรก็ตาม หน้าที่ของฉัน ในฐานะกรรมการของมูลนิธิที่จะ
ต้องมาโรงพยาบาลอยู่เป็นกิจวัตรแล้ว ก็เลยจะถือโอกาสมาเลือกพิณจ

**ดูเด็ก ให้มีรูปโฉมโนมพรรณทั้งหญิงชายเป็นไปตามอุดมคติ หรือ
ความต้องการของฉันโดยถ่ายเดียว**

(จันทร์แจ้ว.หน้า 16)

คำว่า "ถ่ายเดียว" เป็นคำภาษาโบราณซึ่งปัจจุบันใช้คำว่า ฝ่ายเดียว (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 366) ในที่นี้ใช้เพื่อแสดงถึงความต้องการของผู้เขียนในการพิจารณาเด็กทารกที่เป็นเด็กกำพร้า จากผลพลอยได้ของการเป็นกรรมการมูลนิธิที่ต้องไปโรงพยาบาลบ่อยๆ ซึ่งเป็นไปด้วยความลำเอียงเพราะพิจารณาถึงรูปลักษณะที่ตรงกับความคิดของตนเท่านั้น

1.3.2 **มักกะลีผล** พบจากตอนจันทร์แจ้ว ดังความว่า

สุดโต่งของห้อง มีห้องเล็กๆอีกที มีเด็กป่วยนอนตาเหลือก
สลบไสลอยู่สองสามคน เนื้อตัวเหี่ยวเฉาปุเปะเป็นเกล็ดเป็นเม็ดปูดูน
ประหนึ่งเปลือกของน้อยหน้าตายพราย ทั้งเลือดทั้งหนองไหลหยาดเยิ้ม
อยู่ตามรอยแตกของผิวหนัง มีเสียงกระซิบจากเกลียวคลื่นอีกเช่นกัน ว่า
เขาเหล่านี้ได้อยู่ได้อีกไม่นาน

คำว่า อยู่นานได้อีกไม่นาน ทำให้ฉันนึกถึง พวกมักกะลีผลใน
ป่าหิมพานต์ ที่ตกดอกออกผลอยู่ได้แค่เจ็ดวัน ก็เหี่ยวเฉาหน้าตาย

(จันทร์แจ้ว.หน้า 16-17)

"มักกะลีผล" เป็นคำภาษาโบราณ หมายถึงชื่อต้นไม้ในวรรณคดีว่ามีอยู่ในป่าหิมพานต์
ออกผลเป็นรูปหญิงสาว งดงาม ห้อยย้อย เป็นระย้า ผลเมื่อครบ 7 วันก็เน่า, นารีผลก็เรียก
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 626) ผู้เขียนใช้คำนี้เปรียบเทียบกับเด็กที่กำลังป่วยหนักและไม่แน่ว่าจะ
ต้องเสียชีวิต ผู้เขียนใช้ลักษณะนี้ของมักกะลีผล คือ มีระยะเวลาของการมีชีวิตจำกัด

1.3.3 **เว็จ** พบจากตอนผู้สืบทอดทางวัฒนธรรม ดังความว่า

ที่น่าเป็นห่วงก็คือ ปัจจุบันนี้ชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไป
คอนโดมิเนียมสูงปรี๊ดได้รุกรานจากในกรุงออกไปชายเมือง วิสอร์ทก็

รูกำเขาลำเนาไพรเข้าไปถึงไหนๆ จะหาส่วนหรือเว็จตามเรียกสวนไร
น่าย่างแต่ก่อนนั้นยากยิ่ง

(ผู้สืบทอดทางวัฒนธรรม. หน้า 164)

“เว็จ” เป็นคำภาษาโบราณ หมายถึง ที่ถ่ายอุจจาระ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 749) ซึ่งใน
ที่นี้ ผู้เขียนกำลังแสดงความเป็นห่วงเป็นใยในเรื่องของอาหารของผีกระสือ คือ อุจจาระ ที่หา
ยากขึ้น เพราะในปัจจุบันมีการพัฒนาที่อยู่อาศัยไปอยู่ตามอาคารชุด หรือสร้างบ้านพักตาก
อากาศรูกำเขาลำเนาเข้าไป ซึ่งทั้งหมดจะมีห้องน้ำเป็นสัดส่วนและมิดชิด การหากินจึงหายากขึ้น
เพราะไม่ได้รับถ่ายตามป่าเหมือนในอดีต

1.4 คำภาษาตลาด คือ คำภาษาพูดของคนธรรมดาทั่วไป โดยไม่ถึงความเหมาะสม
หรือความถูกต้อง ในคดีนี้พบว่าร้ายพบคำภาษาตลาด ดังนี้

1.4.1 นอนตาเหลือก พบจากตอนจันทร์แจ้ว ดังความว่า

สุดโต่งของห้อง มีห้องเล็กๆอีกที่ มีเด็กป่วยนอนตาเหลือก
สลบไสลอยู่สองสามคน เนื้อตัวเหี่ยวเฉาปุ้ปะเป็นเกล็ดเป็นเม็ดปูน
(จันทร์แจ้ว. หน้า 16)

อาการ “ตาเหลือก” คือ ตาที่เบิกกว้าง, ตาที่กลอกขึ้น, ตาที่ลูกตาดำอยู่ข้างบน (ราช
บัณฑิต, 2525. หน้า 340) เป็นคำภาษาตลาด ใช้เพื่อแสดงอาการของโรคร้าย ที่ส่งผลให้ผิวเป็น
เกล็ด เป็นปุ่ม และ “ตาเหลือก” และทำให้เสียชีวิตในเวลาต่อมา

1.4.2 สอดรู้สอดเห็น พบจากตอนจันทร์แจ้ว ดังความว่า

แล้วเช้าวันหนึ่ง ฉันก็ได้รับโทรศัพท์ จากสุภาพสตรีผู้แสนดี
ท่านหนึ่ง ซึ่งฉันจะไม่บอกละว่าเป็นใคร ใครอยากก็รู้ก็สอดรู้สอดเห็น
กันเอาเองก็แล้วกัน

(จันทร์แจ้ว. หน้า 21)

“ลอร์ดรู้ตลอดเห็น” หมายถึง แสร้งรู้ในเรื่องของคนอื่น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 626) เป็นคำ ภาษาดลัด ศศิวิมลใช้คำนี้ประชดประชันเพื่อยับยั้งผู้อ่านที่ต้องการจะทราบ ว่า “สุภาพสตรีผู้ แสนดีท่านหนึ่ง” ที่ผู้เขียนไม่บอกให้ผู้อ่านทราบว่าเป็นใคร โดยให้ผู้อ่านที่ต้องการทราบนั้นสืบหา เอง

1.4.3 ข้าววอ พบจากตอนไปเชิดหุ่นที่เมืองเพชร ดังความว่า

ทางฝ่ายเจ้าภาพก็คงนึกเอาเองว่า คนระนาดนั้น ลองตีให้ เป็นเพลงพั่งได้รู้เรื่อง เช่นเพลงข้าววอ ก็จะต้องตีได้ทุกเพลงไป กระทั่ง หน้าพาทย์ จึงได้ละเลยลืมเลือนเรื่องนี้เสียสนิท

(ไปเชิดหุ่นที่เมืองเพชร.หน้า 132)

คำว่าเพลง “ข้าววอ” เป็นคำภาษาดลัด ซึ่งใช้แทนเพลงสรรเสริญพระบารมี ซึ่งขึ้นต้น เพลงด้วยคำว่า “ข้าวรพุทธเจ้า...” ในที่นี้ใช้เป็นตัวอย่างของเพลงที่เจ้าภาพของงานเชิดหุ่นละคร เล็กทราบว่าคนตีระนาดเล่นได้ จึงคิดว่าเพลงอื่นๆก็จะต้องเล่นได้เหมือนกัน โดยที่ไม่ทราบว่าใน ความเป็นจริงนั้น ดนตรีในแต่ละเพลงมีความยากง่ายต่างกัน

1.4.4 เสนียดจัญไร พบจากตอนนี้คือปณิธานที่หาญมุ่ง ดังความว่า

อย่างไรก็ตาม ความรักก็คือการให้ การเสียสละ เทิดทูนบูชา รักแท้ย่อมมีพลังเหนือพลังใดๆในโลก เต็มไปด้วยการให้อภัย สามารถ คุ้มภัยอันตรายและเสนียดจัญไรได้ดีเสียยิ่งกว่ายันต์นาคคุ้มที่เขาใช้ กันไฟไหม้

(นี่คือปณิธานที่หาญมุ่ง.หน้า 80-81)

“เสนียดจัญไร” เป็นคำคำ หมายถึง อัปมงคล,เลวทราม,ไม่เป็นมงคล (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 820) ในที่นี้ใช้หมายถึงสิ่งชั่วร้ายใดๆที่ไม่สามารถทำอันตรายผู้ที่มีความรักแท้ช่วยป้องกันดี กว่า“ยันต์” หมายถึง รูปต่างๆที่เขียนลงบนแผ่นโลหะ หรือผ้า เป็นต้น และลงอักขระหรือเลข ใช้ เป็น ของขลัง (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 654)

1.4.5 อีเปรต พบจากตอนภาษาไทยวันละคำ ดังความว่า

ถ้ามีใครบังอาจมาเหย่ปากติชม หรือวิพากษ์วิจารณ์การแสดง
ความคิดเห็นกับผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ของข้าพเจ้าว่าไม่เลวหรือใช้ได้
ข้าพเจ้าก็จะยิ้มแย้มรับคำด้วยมารยาทไทยอันอ่อนหวาน แต่ในในรำพึง
เป็นคำไทยเช่นกันว่า

“อีเปรต ของแกละซี-ใช้ได้ ไม่ใช่ของกู ของกูต้องดีที่สุดในโลก”
อุปล! ทันทโทษคะ

ท่านผู้อ่านอย่าหาว่าหยาบคายร้ายกาจ ภาษาไทยแท้ก็เป็น
อย่างนี้แหละ ตรงไปตรงมา แต่จริงใจ

(ภาษาไทยวันละคำ. หน้า 177-178)

“อีเปรต” เป็นสรรพนามที่ผู้เขียนใช้ตำหนิผู้ที่มักจะตำหนิสมบัติหรือสิ่งของที่เป็นของผู้อื่น
อยู่เสมอ ว่าหากมาตำหนิสมบัติของตนนั้นไม่ได้เป็นอันขาด เพราะของของตนนั้นจะต้องดีที่สุดใน
โดย “เปรต” หมายถึง สัตว์พวกหนึ่งเกิดในอบายภูมิ คือ แดนทุกข์, ใ้เลวจำพวกหนึ่ง มีหลายชนิด
ชนิดหนึ่งตามที่ว่ากันว่ามึรูปร่างสูงโย่งเย่งเท่าต้นตาล ผมยงหยอกหยอย คอยาว ผอมโซ มี
ปากเท่าอุฐิมมือเท่าใบตาล กินแต่เลือดและหนองเป็นอาหาร มักร้องเสียงหวีดๆ ในตอน
กลางคืน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 534)

1.4.6 อีสัตว์เข็ญใจ พบจากตอนวิมานไยบัว ดังความว่า

โอ...อีสัตว์เข็ญใจเอ๋ย วิมานไยบัวที่วาดเอาไว้ก็พังครืนลงใน
พริบตา เขาเออะ เขาเออะ ปฏิทินไม่ได้มีปีนี้เป็นปีสุดท้ายแล้วโลกจะ
แตกเมื่อไหร่เล่า ไว้คอยดูปีหน้าปีไหนเออะ ถ้าข้าพเจ้าไปเป็นแบบ
ปฏิทินเมื่อไหร่ เป็นแล้วคนเขาจะเอาไปรองชวดน้ำปลาในตู้กับข้าว ก็
ไม่ว่าแม้สักคำเดียว

(วิมานไยบัว. หน้า 260)

ผู้เขียนใช้คำว่า “อีสัตว์เข็ญใจ” แสดงความไม่พอใจที่ผู้มาติดต่อให้ตนถ่ายปฏิทินนั้นยก
เลิกการถ่ายปฏิทินไปโดยไม่บอกกล่าว ทั้งที่ตนเตรียมตัวเป็นอย่างดีแล้ว จึงตำหนิและตำหนิ

การไม่รักษาสำเนียง โดยแสดงท่าทีว่าไม่ได้สนใจใยดีกับการถ่ายปฏิทินครั้งนี้ เพราะยังมีโอกาสอีกมาก ซึ่งเมื่อถึงตอนนั้นแม้ปฏิทินของตนจะไม่มีค่าเลย ตนก็จะถ่าย

1.5 คำต่างประเทศ คือ คำภาษาใดๆก็ตามที่นำมาใช้แทนคำภาษาไทย ทั้งที่คำนั้นจะมีคำภาษาไทยใช้แทนได้ การใช้คำภาษาต่างประเทศอาจใช้เขียนด้วยภาษาต่างประเทศใน 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ
- 1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ
- 1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องคดีวิมลว่าร้ายนี้ ไม่พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องคดีวิมลว่าร้ายนี้ พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1.5.2.1 เอ็กซ์-เรย์ และ อนาโตมี พบจากตอนจันทร์แจ้ว ดังความว่า

เอาละ เป็นอันว่าวันหนึ่ง หลังจากที่ต้องทรมานด้วยโรคเจ็บหลังมานานถึงสามเดือน ด้วยความเมตตาของผู้ใหญ่หลายๆท่าน ที่ไม่อยากจะเห็นฉันพิกัดพิการอยู่อย่างนั้น ฉันก็ได้มาเดินตัวตรงตั้งสง่าอยู่ในโรงพยาบาล เพื่อทำกายภาพบำบัด หลังจากได้ผ่านขั้นตอนการเอ็กซ์-เรย์ และต่างๆจนครบถ้วนกระบวนการแล้ว

ฉันต้องตั้งสง่า เพราะงอหลังไม่ได้ ร่างกายฉันดูระหงด้วยรุ่มคันนามที่ค้ำไว้ ไม่ให้กลายเป็นอกอองชิง เพราะถ้าเกิดงอขึ้นมา ก็กลับยืดตรงอีก ไม่ได้เช่นกัน เพราะฉะนั้นทางที่ดีจึงต้องยืดเอาไว้ก่อน ประคองน้กระเบาที่กำลังเคลื่อนกาย ที่ได้จัดองค์ประกอบของอนาโตมีไว้ดีแล้ว อย่างช้าๆ...ไปตามขอบเวที

(จันทร์แจ้ว. หน้า 13-14)

“เอกซเรย์” มาจากคำว่า x-ray เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง เป็นรังสีแม่เหล็กไฟฟ้าชนิดหนึ่งคล้ายแสง แต่มีความยาวคลื่นสั้นกว่า และสามารถเจาะผ่านของแข็งและทำให้ก๊าซเกิดไอออนได้ (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 996) ในที่นี้ใช้เพื่อการตรวจผลอาการในร่างกายนก่อนที่จะทำกายภาพบำบัด เนื่องจากการเจ็บกระดูกหลังของผู้เขียน ทำให้ผู้เขียนต้องยึดตัวไว้ตลอดเวลา เปรียบเหมือนกับนักกระบำที่จัดองค์ประกอบของ “อนาโตมี” มาจากคำว่า “anatomy” หมายถึง กายวิภาควิทยา, แบบจำลองสิ่งมีชีวิต เพื่อใช้ศึกษาด้านกายวิภาควิทยา, โครงกระดูก, การตรวจวิเคราะห์อย่างละเอียด (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 28) ไว้เป็นอย่างดี

1.5.2.2 **บิสกิท และ ป๊อปคอร์น** พบจากตอนจากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้
ดังความว่า

ปีใหม่มักไม่พ้นกระเช้าดอกไม้ สิ่งเอจากร้านที่เขารับทำพวงหรีด
งานศพแถวหน้าวัดธาตุทอง เก็บไว้ 2 วัน ดอกไม้เหี่ยว น้ำเน่าเหม็น
ต้องยกทิ้งทั้งกระเช้าเบ็ดเสร็จ

บางปีก็เป็นกระเช้าเครื่องกระป๋อง ที่เห็นดาขตั้งอยู่ตามร้านเจ๊ก
ทั่วไป ในกระเช้ามีบิสกิทกล่อมๆแดงๆเป็นนางเอกอยู่หนึ่งกระป๋อง
นอกจากนั้นก็เป็นตัวประกอบ...

แถมยังมีข้าวโพดอบเนยป๊อปคอร์นถุงละ 5 บาท ชุกมาให้เต็ม
กระเช้าอีก 1 ถุง...โถ

(จากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้. หน้า 27-28)

ผู้เขียนใช้คำว่า “บิสกิท” มาจากคำว่า “biscuit” หมายถึง ขนมปัง, ขนมปังกรอบ, ขนมปังอ่อน (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 83) และ “ป๊อปคอร์น” มาจากคำว่า “popcorn” หมายถึง ข้าวโพดคั่ว (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 657) แทนสิ่งของในของชำร่วยที่ผู้เขียนได้รับในโอกาสวันปีใหม่และตั้งข้อสังเกตว่าเป็นของที่มีขายอยู่มากมายและราคาถูก

1.5.2.3 **ไตเติ้ล** พบจากตอนโปรดให้ข้อคิดเห็นข้างหลังภาพ ดังความว่า

ก่อนฉาย คุณเบ๊ยก โปสเตอร์ ผู้กำกับการแสดง ได้ขึ้นไปกล่าว
แก่ผู้ชมทั้งหลายว่าเป็นการยากเย็นเหลือเกิน ที่จะนำวรรณกรรมมีค่า

อันเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว มาสร้างเป็นภาพยนตร์ เพราะผู้ที่ได้เคยอ่าน มาแล้วทั้งสิ้น ก็มักจะสร้างมโนภาพในตัวละครเอาไว้เสร็จสรรพ

ข้าพเจ้าเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งกับคุณเบ๊ยก โปสเตอร์ ว่าเป็น การยาก เพราะพอเริ่มต้นเรื่องก็ยากเสียแล้ว ด้วยไตเติ้ลของเรื่องนั้น เขาแบ่งจอหนังยาวๆออกเป็นครึ่ง ครึ่งขวาเป็นรายชื่อดารานำแสดงและ ผู้ร่วมงาน ส่วนครึ่งซ้ายเป็นภาพดำขาวเปลี่ยนไปเรื่อยๆ เพื่อแสดง เหตุการณ์ในตอนต้นของเรื่องซึ่งเป็นตอนสำคัญตอนหนึ่ง คือการพบกัน ครั้งแรกระหว่างตัวเอก คือ ม.ร.ว.กীরติ กับนพพร อันจะเป็นการเริ่ม เรื่องราวพลวันต่อไป

(โปรดให้ข้อคิดเห็นข้างหลังภาพ.หน้า 54)

คำว่า "ไตเติ้ล" มาจากคำว่า "title" หมายถึง หัวข้อ, ชื่อเรื่อง, ชื่อหนังสือ, คำเรียก, ชื่อเรียก, ยศถาบรรดาศักดิ์, กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์, หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิ, ปกในของ หนังสือ, (กีฬา) ตำแหน่งชนะเลิศ, คำบรรยายข้างใต้ของภาพยนตร์หรือโทรทัศน์, ความเหมาะสม (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 895-896) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่ออธิบายการเริ่มต้นภาพยนตร์ ซึ่ง จะมีชื่อผู้แสดงตลอดจนทีมงานที่จัดทำปรากฏขึ้นที่หน้าจอ โดยในภาพยนตร์ข้างหลังภาพนี้จะ แบ่งรายชื่อออกจากตัวอย่างภาพยนตร์อย่างละครึ่งจอ

1.5.2.4 มาศคารา และลิปสติก พบจากตอนโปรดให้ข้อคิดเห็นข้างหลังภาพ ดังความว่า

ถ้าบังเอิญมาอ่านเข้าแล้วก็อย่าโกรธกัน เพราะที่ว่านี่ก็ว่า เพราะรัก ประหนึ่งเสมือนเห็นเพื่อนสนิท แต่งตัวหุจะไปออกงาน แต่ ประเคนมาศคาราที่ขนตาเสียหายเปอะ จนขนติดกันเป็นพืด ก็จะไม่บอก ให้ค่อยๆเอาปลายเข็มหมุดเขี่ยขนตาให้แยกออก หรือเห็นเพื่อนรักทา ลิปสติกสีสวย แต่ประอะลงมาติดฟัน ก็จะไม่บอกให้เช็ดลิปสติกที่เปื้อนฟัน นั้นเสีย

(โปรดให้ข้อคิดเห็นข้างหลังภาพ.หน้า 62)

มาสคาร่าที่หนาเปอะ และลิปสติกที่เปื้อนพัน โดยคำว่า “มาสคาร่า” มาจากคำว่า “mascara” หมายถึง เครื่องสำอางที่ใช้ป้ายขนตา (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 541) และ “ลิปสติก” มาจากคำว่า “lipstick” หมายถึง ลิปสติก, ชาติหาปาก, ครีมหาริมฝีปาก (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 518) เป็นตัวอย่างของความหวังดีที่เมื่อผู้เขียนเห็นเพื่อนแต่งตัวดีแล้วเพื่อนมีจุด บกพร่องเล็กน้อยจึงบอกกล่าวหรือแนะนำให้ปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยการอ้างถึงข้อตำหนิต่างๆที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องข้างหลังภาพว่าเป็นเพียงความหวังดีจากเพื่อนสนิทที่อยากให้เพื่อน ดูตัวอย่างสมบูรณ์ขึ้นเท่านั้น

1.5.2.5 ดิเออนท์ พบจากตอนนี้เป็นคือปณิธานที่หาญมุ่ง ดังความว่า

อ้าว พอเปิดฉากก็จะดิเออนท์เสียแล้วละหรือนี่ แล้วอย่างนี้จะ
เป็นนักเขียนรางวัลซีไรท์อย่างที่มุ่งไว้ได้อย่างไรกัน วาณิช จรุงกิจอนันต์
นะหรือ ยังนักเขียนรุ่นหลังไกลกันนัก นี่ถ้าไม่วางปากกาเสียก่อนละก็
ซีไรท์จะไปไหนเสีย

(นี่คือปณิธานที่หาญมุ่ง, 2541. หน้า 79)

“ดิเออนท์” มาจากคำว่า “The end “ หมายถึง สิ้นสุด (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 294) ในที่นี้คือการจบเรื่องราวต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ ละครหรือหนังสือ ในที่นี้ศศิวิมลใช้เพื่อแกล้งตำหนิ ตนเอง ว่าเป็นคนไม่มีความพยายามในการเขียนหนังสือทั้งๆที่เป็นผู้มีความสามารถ จึงไม่เคยได้รับรางวัลซีไรท์ โดยเปรียบเทียบกับวาณิช จรุงกิจอนันต์ และ นักเขียนรุ่นหลังซึ่งได้รางวัลนี้ไปแล้ว

1.5.2.6 เมคอัพ-อาร์ติสท์ และ สติ๊กเกอร์ พบจากตอน ไปเซ็ดหุ่นที่เมืองเพชร ดังความว่า

ตัวโชนตอนพระรามตามกวางนี้ ผู้แสดงเป็นชายล้วนยกเว้น
นางสีดา ต่างคนต่างแต่งหน้าเองอย่างขำขันน่าดูโดยไม่ต้องมีเมคอัพ-
อาร์ติสท์มาคอยแต่งให้เหมือนอย่างเวลาจะถ่ายปกผลงาน...

แต่งหน้าแล้ว นางสาวกิติชฌาและติดสติ๊กเกอร์นาโลมสีแดง
บนหน้าผาก โดยแจกพระรามพระลักษมณ์คนละอัน...

(ไปเช็ดหุ่นที่เมืองเพชร.หน้า 132-133)

"เมคอัพ" มาจากคำว่า "make up" หมายถึง เครื่องสำอางเสริมสวย, เครื่องสำอางแต่งหน้า, การซ่อมแซม, การแต่งตัวของนักแสดง (วิทย์ เทียงบุรณธรรม, 2541. หน้า 534) และ "อาร์ติสต์" มาจากคำว่า "artist" หมายถึง นักศิลปะ, จิตรกร, นักแสดง, ผู้เชี่ยวชาญ, ช่างฝีมือ (วิทย์ เทียงบุรณธรรม, 2541. หน้า 45) สำหรับ "เมคอัพ" ในที่นี้ หมายความว่าผู้ประกอบอาชีพเป็นช่างแต่งหน้า ว่าในการแสดงโขนที่ไม่ต้องใช้เพราะผู้แสดงนั้นแต่งหน้ากันเอง และคำว่า "สติ๊กเกอร์" มาจาก "sticker" หมายถึง ฉลากติด, ผู้ที่ปากเพียว, ผู้ที่เคร่งครัด, สิ่งที่ทำให้จนสนเท่ห์, ผู้ติดฉลาก, ผู้โฆษณา, คนฆ่าสัตว์, ผู้ตี, สินค้าที่ขายไม่ออก (วิทย์ เทียงบุรณธรรม, 2541. หน้า 839) ในที่นี้ผู้แสดงใช้ "สติ๊กเกอร์" แทนการแต้มอุณาโลมบนหน้าผาก เนื่องจากไม่เป็นการเสียเวลา คือเมื่อแสดงเป็นสมณเพศก็ติด สติ๊กเกอร์นี้ และเมื่อแสดงเป็นคนธรรมดา ก็แกะออก

1.5.2.7 ดีเสิร์ท พบจากตอนผู้สืบทอดทางวัฒนธรรม ดังความว่า

นักโบราณคดีต้องงงงันเพราะไม่ใช่อิฐหักกากปูนหรือศิลาจารึก
แต่เป็นร่องรอย 'งขาว' บนผ้าถุงสีเข้มที่ผู้ใช้เช็ดปาก

นักโบราณคดีตะก่อนเรียกว่า 'รอยกระสือเช็ดปาก' หรือ 'รอย
กระสือดูด' ก็เรียก หากเป็นรอยจ้ำๆดำๆที่เกิดกับกล้วยหรือผลไม้
(แสดงว่ามีกระสือชอบกินผลไม้เหมือนกัน มิใช่ชอบแต่จะกินอย่างเดียว
อาจจะกินเป็นดีเสิร์ทหรือของหวานล้างปากก็ได้-ผู้เขียน)

(ผู้สืบทอดทางวัฒนธรรม. หน้า 163)

ศศิวิมลกล่าวถึงมีกระสือ ที่มีพฤติกรรมการเช็ดปากบนผ้าถุง ตามที่นักโบราณคดีกล่าวไว้ ซึ่งเป็นรอยของกล้วยหรือผลไม้ ตนจึงคิดว่ากระสือนั้นใช้สิ่งเหล่านี้เป็น "ดีเสิร์ท" มาจากคำว่า "dessert" หมายถึง ผลไม้และขนมหวานหลังอาหาร (แบบอังกฤษ), ขนมหวาน ไอศกรีมที่เป็นส่วนท้ายของอาหาร (แบบอเมริกัน) (วิทย์ เทียงบุรณธรรม, 2541. หน้า 238) หลังรับประทาน อุจจาระเสร็จเพื่อดับกลิ่น

1.5.2.8 คอนโดมิเนียม รีสอร์ท และ เมนคอร์ส พบจากตอนผู้สืบทอดทาง วัฒนธรรม ดังความว่า

ที่น่าเป็นห่วงก็คือ ปัจจุบันนี้ชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไป
คอนโดมิเนียมสูงปรี๊ดได้รุกรานจากในกรุงออกไปชายเมือง รีสอร์ทก็รุก
ป่าเขาลำเนาไพรเข้าไปถึงไหนๆ จะหาส่วนหรือเว็จตามเรียกสวนไร่นา
อย่างแต่ก่อนนั้นยากยิ่ง...

นอกจากอื่ที่เป็นเมนคอร์สแล้ว รกเด็กที่เกิดใหม่ๆ ทั้งน้ำคร่ำ
น้ำคาว กระจกก็นิยมกินกัน คงเหมือนคนเราชอบกินดีฮวนหรือ
เลือดหมู...

(ผู้สืบทอดทางวัฒนธรรม .หน้า 164)

"คอนโดมิเนียม" มาจากคำว่า "condominium" หมายถึง อพาร์ตเมนต์ที่ผู้ผู้มีกรรมสิทธิ์
ส่วนตัวของแต่ละห้อง (วิทย์ เทียงบุญธรรม,2541.หน้า 177) "รีสอร์ท" มาจากคำว่า "resort"
หมายถึง อาศัย, พึ่ง, ใช้, ใช้วิธี, ใช้มาตรการ, ไป, มักไป (วิทย์ เทียงบุญธรรม,2541.หน้า 724)
ผู้เขียนให้ทั้งสองคำเป็นสิ่งที่แทนความเจริญของบ้านเมืองทำให้ฝึกระสือหากินลำบากขึ้น
เนื่องจากการสร้างห้องน้ำที่ฝึกระสือไม่สามารถเข้าไปได้ หรือบุกรุกป่า ซึ่งเป็นการทำลายที่
ทำมาหากินของฝึกระสือ เพราะคนโบราณนั้นอุจจาระตามป่า สำหรับ "เมนคอร์ส" มาจากคำว่า
"main clause" หมายถึง อนุประโยคที่เป็นประโยคได้ (วิทย์ เทียงบุญธรรม,2541.หน้า 533)
ในที่นี้ใช้หมายถึงการรับประทานอาหารหลัก คือ อุจจาระของฝึกระสือ ซึ่งนอกจากอุจจาระแล้วก็
ยังชอบทานรกเด็กอีกด้วย

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย
ในศศิวิมลว่าร้ายพบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษา
ต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย ดังนี้

1.5.3.1 **'อัญชลี' อินคอนเสิร์ต** พบจากตอนจากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้
 ดังความว่า

ข้าพเจ้าเกือบจะลืมเรื่องเขียนรูปอัญชลีเสียสนิท ถ้าวันหนึ่งไม่มี
 เสียงจากการกุศลแว่วมาตามสายอีกว่า 'อัญชลี' อินคอนเสิร์ต ได้
 เป็นรูปเป็นร่าง เป็นเรื่องจริงเรื่องจริงขึ้นมาแล้ว

(จากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้.หน้า 30)

อัญชลี "อิน คอนเสิร์ต" มาจากคำว่า อัญชลี "in concert" เป็นการตัดส่วนของ "อัญชลี"
 ซึ่งเป็นคำภาษาไทยมาใช้ร่วมกับ "อิน คอนเสิร์ต" เป็นคำภาษาอังกฤษ ในที่นี้ คือ การแสดงดนตรี
 และขับร้องของ อัญชลี จงคดีกิจ ซึ่งผู้เขียนได้มอบหมายให้วาดรูปของอัญชลี ว่าตนเกือบจะจำไม่
 ได้ หากไม่มีการบอกกล่าวกันอีกครั้ง

1.5.3.2 **ขนมเค้ก และ ร้านเบเกอรี่** พบจากตอนจากบทเพลงหนึ่งเดียว
 คนนี้ ดังความว่า

ขนมหวานเธอไม่ชอบแน่ รูปร่างออกแบบบางหยิ่งกะก้านแก้ว
 ต้องไม่ใช่คนกินจุบกินจิบเจ้าเนื้อหีบโน่นหีบนี้ เพราะฉะนั้นขนมเค้ก
 ตารดาษตามร้านเบเกอรี่ เป็นอันตัดไป

(จากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้.หน้า 34)

"เค้ก" มาจากคำว่า "cake" เป็นการตัดส่วนของคำว่า "ขนม" ซึ่งเป็นคำภาษาไทยมาใช้
 ร่วมกับ "เค้ก" ที่เป็นคำภาษาอังกฤษ ในที่นี้ใช้แทนขนมปังต่างๆในร้าน "เบเกอรี่" มาจากคำว่า
 "bakery" เป็นการตัดส่วนของ "ร้าน" ซึ่งเป็นคำภาษาไทยมาใช้ร่วมกับ "เบเกอรี่" ที่เป็นคำภาษา
 อังกฤษ หมายถึง ร้านขนมปัง, โรงทำขนมปัง (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 61) คือร้านที่จัด
 ทำขนมปังเหล่านี้ เนื่องจากเมื่อสังเกตจากรูปร่างที่ขอมบางของอัญชลีแล้วจึงดลส่งขนมปัง ซึ่ง
 ให้ความหวานและทำให้อ้วนออกไป

1.5.3.3 เพลงคลาสสิก พบจากตอนน้ำลอดใต้ทราย ดังความว่า

มีอยู่ระยะหนึ่ง ที่ทุกวันเสาร์ คุณเทพ จุลดุลย์ จะมาบรรยาย เรื่องราวอันเกี่ยวกัคดีกวีและเพลงคลาสสิกต่างๆ เพลงสมัยนั้นสมัยนี้ นักแต่งเพลงคนนี่คนโน้น ทั้งนักดนตรีคนโน้นคนนูน พร้อมทั้งเปิดเพลง จากแผ่นเสียงให้ฟังด้วยนักเรียนก็วางท่าขรมตะแคงหูฟังกันเต็ม

(น้ำลอดใต้ทราย.หน้า 69)

เพลง“คลาสสิก” เป็นการตัดส่วนของคำว่า “เพลง” ซึ่งเป็นคำภาษาไทยมาใช้ร่วมกับ “คลาสสิก” ที่เป็นคำภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “classic” หมายถึง ยอดเยี่ยม, ดีเด่น, ชั้นหนึ่ง (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 152) ในที่นี้ผู้เขียนนำมาใช้กับเพลง ซึ่งโดยมากใช้กับเพลงช้าที่มีทำนองหรือเนื้อเรื่องที่ไพเราะ ว่ามีการบรรยายถึงเพลงเหล่านี้จากวิทยากรทุกวันเสาร์ ซึ่งได้รับความสนใจจากนักเรียนเป็นอันมาก

1.5.3.4 เสียงสเตอริโอ และระบบดิจิทัล พบจากตอนอ่านกวี ดังความว่า

มีคนมาพูดให้เข้าหูข้าพเจ้าอีกว่า ยายอ่านกวีนั้นตัดจริดทำอ่าน ภาษาไทยไม่ชัด ทำเสียง ส-ช และ ฮ ให้เหมือนกับเสียงสเตอริโอบันทึก ระบบดิจิทัล

ข้าพเจ้าจึงแก้แทนว่า พวกอ่านภาษาไทยให้กลายเป็น ภาษามคธนั้น เห็นจะมีอยู่จำพวกเดียว คือพวกศิลปินเดี่ยว ศิลปินคู่ และศิลปินหมู่

(อ่านกวี.หน้า 104)

ระบบ “สเตอริโอ” เป็นการตัดส่วนของคำว่า “ระบบ” ซึ่งเป็นคำภาษาไทยมาใช้ร่วมกับ “สเตอริโอ” ที่เป็นคำภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “stereo” หมายถึง ระบบเสียงสเตอริโอ, ระบบเสียงแยก, เครื่องแยกเสียง (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 838) และระบบ “ดิจิทัล” มาจากคำว่า “digital” หมายถึง เกี่ยวกับนิ้ว, เกี่ยวกับตัวเลข(ที่บันทึกเสียง) (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 244) ใช้แทนการอ่านเสียงพยัญชนะในภาษาไทยไม่ชัดของคนอ่านกวี เนื่องจากในความจริงนั้นการบันทึกในระบบนี้จะให้ความไพเราะและความชัดของเสียงมาก ผู้อ่านกวีเพียงแต่พยายาม

ทำให้เหมือนนักร้องในปัจจุบันเท่านั้น ซึ่งไม่ได้ไพเราะจริงๆตามลักษณะที่ควรจะเป็นของการอ่านกวี

2. ด้านการสร้างถ้อยคำ คือ คำที่ผู้เขียนสร้างขึ้นใหม่ โดยอาศัยหลักของการซ้อนคำ ซ้ำคำ และ ประสมคำ เพื่อให้เกิดความหมายที่แตกต่างออกไปจากคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ คำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม

2.1 คำซ้อน คือ คำที่มีคำเดียว 2 คำ อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าบางคำ ความหมายจะไม่แปลกไปกว่าความหมายเดิมมากนัก แต่ก็ต้องมีความหมายและที่ใช้อย่างต่างออกไปบ้าง แบ่งเป็นซ้อนเพื่อความหมายและซ้อนเพื่อเสียง และในศตวรรษที่ 19 ร่ายพบคำซ้อนดังนี้

2.1.1 ซ้ำเขื่อนแซ และ ลืมเลือน พบจากตอนจันทร์แจ้ว ดังความว่า

ที่จริงฉันไม่เรื่องนี้ให้ฟังก็ได้ ปลอຍให้มันเลือนหายไปเหมือนกับอีก
หลายๆเรื่องที่เคยปลอຍ และเดชะบุญ คุณพระช่วย ฉันปลอຍได้เสมอ
อยู่ที่ว่าช้าหรือเร็วเท่านั้น

เรื่องจันทร์แจ้วนี้ก็เหมือนกัน หากปลอຍซ้ำเขื่อนแซไปจันทร์แจ้วก็
จะถูกลืมเลือน กาลเวลาตัวดีนี้แก่งดีนัก ฉันจึงต้องรีบวางพู่กัน มาเขียน
เรื่องนี้ เพื่อตราเอาไว้ในดวงจิตของฉันหรือของใครก็ได้ ที่บังเอิญมาอ่าน
พบเรื่องนี้

(จันทร์แจ้ว, หน้า 11)

คำว่า "ซ้ำเขื่อนแซ" เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า "ซ้ำ" หมายถึง ค่อยๆเคลื่อนไป, ไม่เร็ว, ไม่ไว (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 263) กับคำว่า "เขื่อนแซ" หมายถึง ไกล, เกลไกล, ไม่ตรงไปตรงมา (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 275) ศตวรรษที่ใช้ทั้งสองคำมาซ้อนกันเพื่อแสดงถึงการที่ไม่จดบันทึกเรื่องราวที่ควรจดจำของผู้เขียนจนกระทั่งเวลาล่วงเลย เรื่องดังกล่าวจึงถูก "ลืมเลือน" ซึ่งเป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า "ลืม" คือ หายไปจาก ความจำ, ไม่อาจจะระลึกได้, ขาดความเอาใจใส่ต่อสิ่งซึ่งพึงกระทำหรือตามที่

ขอร้อง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 714) กับคำว่า “เลือน” คือ เพื่อนๆ, มั้วๆ, ไม่แจ่มแจ้ง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 725) โดยเมื่อนำคำทั้งสองมาซ้อนกัน ใช้หมายถึง อาการที่ค่อยๆ จางไปจนกระทั่งหายไป
ไปในที่สุด

2.1.2 ขอมช่อแตกร้าง และ สวयงาม พบจากตอนจันทร์แจ้ว ดังความว่า

ทางที่จะไปสู่ห้องกายภาพบำบัดนั้นเงียบสงัด อิมครีมและขอมช่อ
แตกร้าง อยู่หลังตึกใหม่อันสูงปรีดสวยงาม

(จันทร์แจ้ว. หน้า 14)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ขอมช่อแตกร้าง” ซึ่งเป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า “ขอมช่อ” หมายถึง ไม้อโถง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 278) กับคำว่า “แตกร้าง” หมายถึง บาดหมางหรือผิดใจกันจนติดต่อคบหากันอย่างเดิมไม่ได้ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 356) ในที่นี้เพื่อแสดงให้เห็นภาพความแตกต่างของตึกที่ผู้เขียนจะต้องไปทำกายภาพบำบัด ซึ่ง เก่า ผุพัง จนกระทั่งมีรอยแตกของตึก และคำว่า “สวयงาม” ซึ่งเป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า “สวय” หมายถึง งามน่าพึงใจ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 781) กับคำว่า “งาม” หมายถึง ลักษณะที่เห็นแล้วชวนยินดีชวนพึงใจ มีลักษณะสมบูรณ์ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 205) เพื่อแสดงการเปรียบเทียบให้เห็นภาพของความเด่นด้อยของตึกที่ตนจะต้องไปกายภาพบำบัดนั้นเก่าทรุดโทรมกับตึกใหม่ที่อยู่ใกล้ๆ นั้นแตกต่างกันมากเพราะใหม่มากกว่า ให้ความรู้สึกในการเปรียบเทียบกับตนเองในเรื่องของสังขารว่าคนอายุมากก็ถูกส่งไปรักษาในตึกที่เก่าๆ กัน

2.1.3 แห้งเหือด และ หม่นหมองซุ่มมัว พบจากตอนจากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้

ดังความว่า

โดยเฉพาะห้องน้ำ ให้ทำความสะอาดทุกซอกทุกมุม และให้
แห้งเหือดตลอดจนหอมกรุ่น ประหนึ่งว่าไม่เคยมีใครเคยใช้ห้องน้ำก่อน
หน้านี้มาก่อนเลย เมื่ออัญชลีเธอจะเข้าไปสำราญในห้องน้ำ จะได้
ไม่รบกวนอารมณ์ของเธอให้หม่นหมองซุ่มมัว อันเป็นอุปสรรคต่อ
การเขียนรูปเป็นอย่างยิ่ง

(จากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้. หน้า 34)

“แห้งเหือด” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า “แห้ง” ซึ่งหมายถึง ไม่มีน้ำ, หมดน้ำ, ไม่มีเปียก, ไม่สด, ไม่แจ่มใส (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 865) กับคำว่า “เหือด” หมายถึง แห้ง, หมดลง, ค่อยหายไป (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 865) ศศิวิมลใช้ทั้งสองคำมาซ้อนกันเพื่อแสดงบอกให้ตนหรือคนในครอบครัวทำความสะอาดห้องน้ำให้หอมและแห้งเหมือนไม่เคยใช้ และคำว่า “หม่นหมองชุ่มมัว” เป็นการซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า “หม่นหมอง” หมายถึง ไม่แจ่มใส, ไม่สบายใจ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 836) กับคำว่า “ชุ่มมัว” หมายถึง ไม่แจ่มใส (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 148) นั้นใช้เพราะผู้เขียนไม่ยอมให้อารมณ์เสียเมื่อเวลาเข้าห้องน้ำเพราะจะทำให้หน้าตาไม่สดใส รูปที่ตนเขียนออกมาก็จะไม่สวย

2.1.4 ตรอกชอกชอย พบจากตอนภาษาไทยวันละคำ ดังความว่า

มีศาสนาหรือลัทธิอะไรอันหนึ่งก็ไม่ทราบ ล้วนเป็นฝรั่งที่พูดไทยได้บ้างไม่ได้บ้าง มากันทีละคนสองคน แต่งตัวผูกเนคไทสุภาพเรียบร้อย เทียวเดินตากแดดชอกชอนไปทุกตรอกชอกชอย แล้วกดออดรบกวนชาวบ้าน เพียงเพื่อขอเข้ามาพูดถึงสิทธิความเชื่อแห่งตน

(ภาษาไทยวันละคำ. หน้า 172)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ตรอก” ทางที่แยกจากถนนใหญ่และมีขนาดเล็กกว่าถนน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 316) “ชอก” หมายถึง ช่องทางที่แคบๆ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 277) และ “ชอย” เรียกทางย่อยหรือทางแยกจากทางใหญ่ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 278) มาซ้อนความหมายคล้ายกันเพื่อแสดงถึง การที่ตัวแทนศาสนาบางศาสนา มักจะใช้การเผยแพร่แบบการเข้าพบตามบ้าน ให้ความรู้สึกของเส้นทางที่ไม่ว่าจะแคบเล็ก หรือยากลำบากขนาดไหน ก็จะเข้าไปเพื่อเผยแพร่ลัทธิของตนให้ได้

2.1.5 บิดพลิ้วผกผัน พบจากตอนภาษาไทยวันละคำ ดังความว่า

ภาษาที่ไพเราะที่สุดในโลก ในทัศนะของข้าพเจ้าได้แก่ภาษาไทย
ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูด ภาษาอ่าน และภาษาเขียน

กระทั่งคำคำ ภาษาไทยก็ช่างแยบยลปิดพลิ้วผกผันทั้งเก็บทั้งกรอ-
 รัว-คาบลูกคาบดอก-สะบัด-ขยี้ ยิ่งกระขนาดเอก เป็นบ่อเกิดแห่งปฏิภาณ
 กวีในคนไทยทั้งหลายมาแต่ไหนแต่ไร

(ภาษาไทยวันละคำ. หน้า 174)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ปิดพลิ้ว” ซึ่งหมายถึง หลีกเลียงไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือปฏิบัติไม่ตรง
 ตามข้อตกลง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 473) มาซ้อนความหมายคล้ายกันกับคำว่า “ผกผัน”
 หมายถึง หกหัน, ผันกลับ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 544) เพื่อแสดงความภูมิใจในภาษาไทยว่าเป็น
 ภาษาที่ “ไพเราะที่สุดในโลก” แม้กระทั่งคำคำก็ยังมีคำให้เลือกใช้ได้ตรงตามอารมณ์และยัง
 พลิกแพลงได้อย่างมากมาย

2.2 คำซ้ำ คือ คำคำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนัก หรือบางที่
 ต่างกันไปเพียงคำเดียว ซึ่งถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ และศศิวิมลว่าร้ายพบคำซ้ำ
 ดังนี้

2.2.1 **ดูดู** พบจากตอนจากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้ ดังความว่า

แล้วเจ้ากรรม วันหนึ่งก็มีเสียงจากการกุศลผลบุญ ได้มาติดต่อ
 ทาบทาม ขอความร่วมมือสนับสนุนการแสดง 'อัญชลี อิน คอนเสิร์ต'
 เพื่อหาเงินช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กป่วยผู้ยากจนพิกลพิการที่น่าสงสาร
 ของโรงพยาบาล โดยขอให้ข้าพเจ้าวาดภาพคุณอัญชลี จงคดีกิจ เพื่อ
 นำไปจัดพิมพ์และจำหน่ายในงานแสดงครั้งนี้

อูเหม่...ดูดู พอเริ่มต้นก็ยกกันเป็นคุณเป็นท่านซะแล้ว นี่ขนาด
 หล่อนยังไม่ได้เป็นคุณหญิงนะนี่

(จากบทเพลงหนึ่งเดียวคนนี้. หน้า 26-27)

“ดูดู” เป็นคำซ้ำเน้นเสียงวรรณยุกต์สามัญและจัตวา เพื่อเน้นความหมายให้รู้สึกว่าจะต้อง
 สังเกต โดยใช้สรรพนามเรียก “อัญชลี” ว่าทั้งที่ยังไม่ได้ทำประโยชน์ ก็ยังยกย่องให้เกียรติโดย
 เรียกว่า “คุณท่าน”

2.2.2 ปาวๆ พบจากตอนโปรดให้ข้อคิดเห็นข้างหลังภาพ ดังความว่า

ดูเหมือนไม่ว่านักเขียนหรือนักอ่าน ทุกๆคนจะต้องรู้จักเรื่อง 'ข้างหลังภาพ' ของ 'ศรีบูรพา' เป็นอย่างดี และคงจะต้องเคยอ่านซ้ำมากกว่าหนึ่งครั้ง หรือบางคนหลายๆครั้ง ด้วยความประทับใจ โดยเคลิ้มไปว่าตัวเองเป็น ม.ร.ว.กীরติ หรือไมกิ้นพพร ตัวเอกของเรื่อง

ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงไม่ลังเลที่จะรับคำเชิญชวนให้ไปชมหนังไทยเรื่องนี้ ในรอบพิเศษที่จัดฉายขึ้น ณ โรงละครแห่งชาติ ก่อนที่จะออกฉายตามโรงภาพยนตร์โดยทั่วไป ซึ่งถึงแม้จะมาฉายปาวๆอยู่ข้างบ้าน ก็จะไม่มันวันไปดู ถ้าไม่ใช่เรื่องเรื่องนี้

(โปรดให้ข้อคิดเห็นข้างหลังภาพ. หน้า 53-54)

"ปาวๆ" ให้ความรู้สึกลักษณะเสียงดังของภาพยนตร์กลางแปลง ว่าถึงแม้จะมีภาพยนตร์กลางแปลงเรื่องอื่นๆมาฉายอยู่ใกล้บ้านด้วยเสียงอันดังขนาดไหนก็จะไม่ไปดู ถ้าไม่ใช่เรื่องข้างหลังภาพ เนื่องจากตนชื่นชอบนิยายเรื่องนี้

2.2.3 สีเหลืองๆเขียวๆ และดำๆ พบจากตอนโปรดให้ข้อคิดเห็นข้างหลังภาพ ดังความว่า

ที่นี้การเป็นกระดูกโขนตักนี้ที่ปรากฏบนจอ ก็คือขามแกงป่าที่มี สีเหลืองๆเขียวๆ และดำๆปนกัน น่าสะพรึงและแขยงเหมือนกับอะไรบางอย่างที่มนุษย์ไม่ควรกินและไม่ควรปรากฏบนจอ มันสวยอะไรกัน นักหนาที่จะต้องถ่ายทำให้เห็นอาหารอะไรที่ถั่ววนอย่างนั้น

(โปรดให้ข้อคิดเห็นข้างหลังภาพ. หน้า 58)

ศศิวิมลใช้สี "เหลืองๆ เขียวๆ และดำๆ" ปนกัน เพื่อแสดงให้เห็นภาพของแกงป่า โดยให้ความรู้สึกของความสกปรก และทะเลาะ ไม่น่ารับประทานได้ในภาพยนตร์เรื่องข้างหลังภาพที่ตัวละครแสดงให้เห็นว่าน่าชื่นชม ซึ่งผู้เขียนให้ความเห็นว่าในลักษณะดังกล่าวก็ไม่ควรที่จะเน้นลักษณะนี้ให้เสียความรู้สึก

2.2.4 ไทย-ไทย์-ไทย พบจากตอนน้ำลอดใต้ทราย ดังความว่า

แต่อาจารย์ชอบดูลำตัด เพลงฉ่อย เพลงพื้นเมืองทั้งปวง
แม่ต๋วน แม่ทองอยู่ หวังเต๊ะ แม่ประยูร ฯลฯ ขวนกันไปถึงไหนถึงกัน
ดูแล้วหัวเราะหุบปากไม่ลง มีความสุขสดชื่น เสียงกลองรำมะนาจึงกรับ
แสนจะเร้าใจ ซิมโฟนี ซิมโฟนิค ไม่รู้ว่ามันหายไปข้างไหนหมด
เหลือแต่ความเป็นไทย-ไทย์-ไทย สิ่งปลอมปนไม่มีเหลือเจือ
(น้ำลอดใต้ทราย. หน้า 72)

คำว่า “ไทย-ไทย์-ไทย” เน้นความหมายของความเป็นชาตินิยมของอาจารย์สุวรรณี เมื่อได้
ดูการแสดงของไทย เช่น ลำตัด เพลงฉ่อย หรือเพลงพื้นเมืองต่าง ๆ นั้น ท่านจะมีอารมณ์ร่วมตลอด
เวลา เมื่อเทียบกับดูการแสดงในลักษณะของต่างประเทศ โดยการซ้ำคำเน้นเสียงวรรณยุกต์
สามัญ ตรี และสามัญ

2.3 คำประสม คือ คำที่มีคำ 2 คำหรือมากกว่านั้นมาประสมกัน เข้าเป็นคำใหม่อีก
คำหนึ่ง คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน
ความหมายสำคัญอยู่ที่คำต้น ส่วนคำที่ตามมาเป็น คำขยาย และในศตวรรษที่ 21 คำประสม
ดังนี้

2.3.1 ผวาวิ่ง พบจากตอนจันทร์แจ้ว ดังความว่า

ดังนั้นจันทร์แจ้วคงจะต้องนอนคอยอยู่ในคอกไปอีกนานโซ แต่ฉัน
ไม่ลืมจันทร์แจ้วหรอก เพียงแต่ตอนนี้ฝากโรงพยาบาลเลี้ยงไปก่อน กว่า
จะไปรับมา จันทร์แจ้วอาจจะยืนหรือเดิน หรือผวาวิ่งได้แล้วก็เป็นได้ ซึ่ง
คงจะน่ารักยิ่งขึ้นกันไปใหญ่

(จันทร์แจ้ว. หน้า 20-21)

คำว่า “ผวา” หมายถึง แสดงอาการเช่นเอามือไขว่คว้าหรืออ้าแขนโถมตัวเข้ากอดเมื่อ
สะดุ้ง ตกใจหรือตื่นเต้น เป็นต้น (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 547) คำว่า “วิ่ง” หมายถึง ก้าวไปโดยเร็ว
ยิ่งกว่าเดิน, แล่นไปโดยเร็ว (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 741) ผู้เขียนใช้ทั้งสองคำมาประสมกัน เพื่อให้

ความรู้สึกถึงพัฒนาการของเด็ก ที่เมื่อลุกขึ้นยืนได้ก็วิ่งเลยโดยไม่ต้องเดินก่อน ในที่นี้ใช้หมายถึง จันทรแฉ่ว ซึ่งผู้เขียนนั้นตั้งใจจะรับอุปการะ

2.3.2 ใจฟู พบจากตอนสัพเพเหระ ดังความว่า

วันนั้นได้ดูคนรู้จักชอบพอกัน เล่นอ่านกวีที่เขาเอามาขายให้ดูทาง โทรทัศน์ช่อง 11 ก็เกือบๆจะร้อง...แต่ไม่ได้ร้องเพราะความซาบซึ้งหรือประทับใจอย่างใดอย่างหนึ่ง หากเป็น 'อุพเพงคาสุททกาปิตี' คือปิตีไลด ลอยเป็นอย่างแรง ให้ความรู้สึกใจฟูจนลุกขนชัน น้ำตาไหลแทบเป็นบ้าไป แสดงอาการหรือทำการบางอย่างโดยมิได้ตั้งใจ

(สัพเพเหระ.หน้า 113)

ศศิวิมลใช้คำว่า "ใจ" หมายถึง สิ่งที่ทำหน้าที่รู้, รู้สึก, นึกและคิด (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 241) มาประสมกับคำว่า "ฟู" หมายถึง พองตัวขึ้น, ขยายตัวขึ้น, อุดขึ้น, ลอย, ไม่จม, ไม่ตกต่ำ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 602) แสดงอาการของความประทับใจ ดีใจ และตื่นตันใจเป็นอย่างมาก เหมือนกับใจนั้นกำลังพองออกมา เมื่อตนได้ชมการอ่านกวีออกอากาศทางโทรทัศน์ช่อง 11

2.3.3 กระทือบารมี พบจากตอนทำบุญเอาหน้าภาวนาตอแหล ดังความว่า

เจ้าภาพคือข้าพเจ้า มีหน้าที่เพียงอุ้มขันข้าว เดินสะกด
ลมหายใจแผ่ว คอยตามให้ท่านตักข้าวจากในขันใส่ลงบาตรทีละ
ใบ... ทีละใบ

ระหว่างนั้นญาติโยมทั้งหลายก็จะเอามือมาและที่ตัวข้าพเจ้า แล้ว
จะต่อๆไปเป็นพรวนจนซักจะเดินเซๆ เพราะบุญล้น ที่คนเขา เอา
มือมาจะนี่ถือว่าเป็นการร่วมบุญ หรือแบ่งบุญ ซึ่งก็มีได้ทำให้บุญที่
ข้าพเจ้าควรจะได้แต่ผู้เดียวนี้ลดน้อยถอยถดลงไปแต่อย่างใด กลับถือว่า
ช่วยกระทือบารมีให้ไพศาลยิ่งขึ้นไปอีก

(ทำบุญเอาหน้าภาวนาตอแหล.หน้า 141)

“กระพือ” หมายถึง เอาสิ่งที่เป็นผืนแผ่นบางๆ โบกขึ้นลง, พัดหรือโบกด้วยอาการเช่นนั้น (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 39) “บารมี” หมายถึง คุณความดีที่ควรบำเพ็ญมี 10 อย่าง, คุณความดีที่ได้บำเพ็ญมา, คุณสมบัติที่ทำให้ยิ่งใหญ่ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 471) ผู้เขียนใช้ทั้งสองคำมาประสมกัน เพื่อแสดงให้เห็นภาพของลม ซึ่งก็คือ คุณความดี ที่ถูกพัดให้กระจายไปในอากาศสู่บุคคลอื่นอย่างรวดเร็วและมีอาณาเขตที่กว้าง

2.3.4 ประหยัด พบบจากตอนอิษฐานพรรษา ดังความว่า

การกวาดขันระแวงระว่างมิให้เผลอปาก ทางที่ดีท่านว่าให้เก็บหูเก็บตาเข้าพรรษาเสียด้วย เพราะที่พูดมาอยู่ทุกวันนี้ ก็ด้วยเห็นแล้วเอามาพูด อยู่เฉยๆมันจะมีข้อมูลอะไร

ความขี้สบายมากสำหรับข้าพเจ้า เพราะโดยปรกติประหยัดอยู่เป็นธรรมดาอยู่แล้ว ไม่อยากจะรับรู้รับชี้เรื่องของชาวบ้าน ชอบฟังเฉพาะเพลง

(อิษฐานพรรษา. หน้า 187)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ประหยัด” หมายถึง ยับยั้ง, ระมัดระวัง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 505) มาประสมกับคำว่า “หู” หมายถึง ส่วนหนึ่งของร่างกายคนและสัตว์ ทำหน้าที่สำหรับฟังเสียง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 858) ในที่นี้ใช้หมายถึงการงดรับรู้เรื่องราวต่างๆเสีย ในเทศกาลเข้าพรรษา ซึ่งผู้เขียนใช้แสดงถึงตนเองว่าโดยปรกตินั้นก็ไม่ชอบฟังเรื่องของคนอื่นอยู่แล้ว ชอบฟังแต่เพลง

2.3.5 หน้าสด พบบจากตอนความรักสั้นๆ ดังความว่า

มีหนุ่มสาวที่ข้าพเจ้ารู้จักมักจี่คู่หนึ่งอยู่ในรุ่นลูกศิษย์หลานศิษย์วัยนักศึกษา สมมุติว่าพระเอกหน้าตาขนาดน้องๆ เหลียงเฉาเหว่ย ฝ่ายนางเอกก็ขนาดน้องๆ หมี่เซี่ยะอย่างย่อๆ เด็กทั้งสองคบคุยกันคลอๆ กันไปรับไปส่งและไปกลับพร้อมๆ กันตามที่ภาษาชาวบ้านเขาเรียกว่า ‘เป็นแฟน’...

สักพักใหญ่ไม่นานนัก ข้าพเจ้าสังเกตเห็นว่าสาวน้อยเธอมิได้มา
เป็นคู่ดังแต่ก่อน...จึงได้ถามพวกปากหอยที่อยู่ในแวดวง...

ปากหอยรายงานถึยิบตันที่ว่าเลิกแล้ว...

ต่อมา ข้าพเจ้ามีกิจต้องเดินทางไปต่างจังหวัดทางภาคเหนือ ซาก
ลับเลยแวะเยี่ยมเยียนนายหมี่เซียะ...

เธอวิ่งรำเริงหน้าสดมาต้อนรับ ตัวเล็กเอวเล็กเหมือนมดตะนอย ดู
เหมือนเด็กชั้นประถมมากกว่าจะเป็นนิสิตสาวระดับมหาวิทยาลัย

(ความรักสั้นๆ. หน้า 187)

“หน้า” หมายถึง ส่วนของศีรษะตั้งแต่หน้าผากลงมาจรดคาง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 832)
“สด” หมายถึง ใหม่ ใช้แก่ลักษณะของสิ่งต่างๆที่ได้มาหรือผลิตขึ้นใหม่ๆยังไม่ทันเสื่อมหรือเสียคุณ
ภาพของสิ่งนั้น (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 766) ผู้เขียนใช้ทั้งสองคำมาประสมเป็น “หน้าสด” ใช้
แสดงถึงอาการของหญิงสาวที่ตนตั้งใจไปเยี่ยมเพราะอยากจะทราบข่าวเรื่องคนรักที่เลิกกันนั้น
แสดงอาการ ดีใจและยินดีเป็นอย่างมากเมื่อได้พบตน

ศศิวิมลลับแหล่ง

เรื่องศศิวิมลลับแหล่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการดูแลรักษาตนเองให้ดูดีอยู่เสมอ ไม่ว่าจะ เป็นวัยหรือในโอกาสใด โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 มี 28 ตอน และช่วงที่ 2 มี 7 ตอน โดยแต่ละตอนมีสาระสังเขป ดังนี้

1. ตอน "จับผู้ชายด้วยนัยน์ตา" เป็นการแนะนำเรื่องการแต่งดวงตาให้สวยของผู้เขียน ทั้งวิธีการแต่ง สิ่งที่เป็นปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการแต่ง เพื่อเป็นความรู้ให้แก่ผู้อ่าน
2. ตอน "เจ้าอย่าย้ายคิ้วให้เรียมเหงา" ศศิวิมลแนะนำการเขียน ถอน และวิธีการตกแต่ง คิ้วให้ดูเป็นธรรมชาติสวยงาม
3. ตอน "งามพัคตร์ผ่องเพียงบุหลันฉาย" เป็นวิธีการลงแป้งบนใบหน้าให้ดูสวย กลมกลืนกับสีผิว รวมถึงวิธีการทารองพื้นให้เรียบเนียน
4. ตอน "ไม่สวย-แต่สวย" ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นในเรื่องของความสวยของผู้หญิง ว่าไม่จำเป็นที่จะต้องมีหน้าตาที่ดีพร้อมก็ได้ จุดบกพร่องบนใบหน้าบางอย่างก็กลายเป็นจุดเด่นให้มีเสน่ห์ได้เช่นกัน และความจริงความสามารถทำให้ผู้หญิงสวยได้
5. ตอน "โอษฐ์นางอย่างสีลิ้นจี่จิ้ม" ศศิวิมลแนะนำวิธีการทาปากให้ดูสวยงาม ได้รูปของริมฝีปากลักษณะต่างๆ รวมถึงกลวิธีการทาปากให้ลิปสติกไม่เปลี่ยนสี และต้องคอยส่องกระจกบ่อยๆเพื่อดูความเรียบร้อย
6. ตอน "แบล็ค เมจิก" ผู้เขียนแนะนำให้สาว ๆ แต่งชุดสีดำไปงานราตรีต่างๆ เพราะเห็นว่าชุดสีดำเมื่อแต่งแล้วจะทำให้ดูมีเสน่ห์ ทั้งบอกถึงวิธีการแต่งหน้าและทาผิวกายให้เข้าชุดสีดำนี้
7. ตอน "เจ้าสาวหน้าร้อน" โบราณถือວ่່าถ้าจะแต่งงานต้องแต่งฤดูร้อน ไม่ควรแต่งในฤดูหนาวเพราะใกล้เดือนสิบสองและผู้เขียนแนะนำวิธีการเลือกชุดแต่งงานอย่างไรให้เข้ากับสีผิว รวมถึงวิธีการแต่งหน้าให้สวยใสสมกับการเป็นเจ้าสาวอีกด้วย
8. ตอน "หน้าใหญ่" ศศิวิมลแนะนำวิธีการที่ช่วยทำให้หน้าดูเล็กลงสำหรับสาวหน้าใหญ่ คือ การไว้ผมลงมาปิดช่วงหน้าให้พอดีพร้อมทั้งการแต่งหน้า
9. ตอน "บัวทิพย์สล้าง" ผู้เขียนกล่าวถึงหน้าอกในลักษณะต่างๆ ของหญิงสาว โดยเปรียบเทียบกับดอกบัว แล้วจึงแนะนำวิธีการแต่งหน้าอกให้ดูสวย เบียดชิด เพื่อให้เป็นที่หมายปองของผู้ชาย

10. ตอน "อัยยอหมแก่" ผู้เขียนแนะนำผู้หญิงที่อายุมากแล้วว่า ไม่ควรปล่อยให้ชรา โดยแนะนำให้มีความอายุน้อยกว่า เหมือนกับดาราดังต่างประเทศหลายคนที่มีปฏิบัติเช่นนี้ ซึ่งจะทำให้รู้สึกว่าเป็นสาวอยู่เสมอ

11. ตอน "นิทราทิพย์" ศศิวิมลแนะนำวิธีการเลือกชุดนอน แต่งหน้า ทาหน้าหอม หลังจากเสร็จพิธีแต่งงานแล้วควรปฏิบัติอย่างไรให้สามีประทับใจ

12. ตอน "หน้าเป็นมัน" ศศิวิมลกล่าวว่าถ้าสาว ๆ ปล่อยให้หน้ามันโดยไม่ดูแลบ้างจะทำให้เป็นคนไม่มีเสน่ห์ จึงแนะนำให้สนใจเรื่องนี้เพื่อที่จะสวยอยู่ได้ตลอดวัน

13. ตอน "ร้อยเล่มเกวียน" ผู้เขียนเสนอพฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติในที่สาธารณะ เช่น การหวัด แคะจมูก แคะฟัน ฯลฯ เพราะจะทำให้ผู้ที่พบเห็นเกิดความรังเกียจ

14. ตอน "รักแร้ดำ" ผู้เขียนแนะนำวิธีที่จะกำจัดขนรักแร้ให้สาว ๆ ปฏิบัติตาม เพื่อที่เวลาใส่เสื้อผ้าที่ต้องเห็นรักแร้แล้วจะไม่น่าเกลียด

15. ตอน "เอกลักษณ์" ผู้เขียนกล่าวถึงคำว่า "เอกลักษณ์" ที่ปรากฏอยู่ในหลายลักษณะ และแสดงถึงลักษณะที่ไม่เหมือนใคร เพื่อที่จะกล่าวถึงชุดแต่งกายประจำชาติที่ไม่เหมาะสมกับนางสาวไทยคือ "คุณกนกอร"

16. ตอน "กึ่งแห่งเยอรมัน" ศศิวิมลกล่าวถึงผู้หญิงที่ผอมมากจนไม่มีทรวดทรง จึงแนะนำวิธีการที่จะเสริมให้ดูเหมือนมีหน้าอก มีสะโพก แต่ก็ไม่ให้มากเกินไปจนดูออกว่าเสริม

17. ตอน "ฉลองรับปริญญา" ผู้เขียนกล่าวถึงงานรับปริญญา ที่บัณฑิตทุกคนตั้งใจว่าจะต้องสวยที่สุดในงาน รวมไปถึงงานฉลองตอนกลางคืนที่จัดขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อให้บัณฑิตพบปะกัน ซึ่งทุกคนก็ยังตั้งใจสวยเพื่อให้เป็นที่น่าสนใจให้มากที่สุด

18. ตอน "อยากเป็นคุณหญิง" กล่าวแนะนำผู้ที่อยากเป็นคุณหญิงว่าควรจะต้องรู้จักประเภทของคุณหญิงเสียก่อนว่าจะเป็นอย่างใด และเมื่อได้เป็นแล้วควรจะทำปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะได้รับความชื่นชม

19. ตอน "แฟชั่นแบบไทย...ไทย" กล่าวถึงนางแบบไทย เปรียบเทียบกับนางแบบต่างประเทศ ว่านางแบบไทยนั้นเก่งสามารถเลียนแบบอย่างนางแบบสากลได้ดี ต่างกันอยู่เพียงแค่นางแบบไทยจะรอให้ผู้ชมถ่ายรูปให้มากที่สุด ในขณะที่นางแบบต่างประเทศไม่สนใจ

20. ตอน "ชายในฝัน" ศศิวิมลกล่าวถึงผู้ชายในอุดมคติของผู้หญิง โดยยกตัวอย่างสมมติชื่อผู้หญิง ตั้งแต่ นางสาว ก ไปเรื่อยๆ ว่ามีลักษณะของผู้ชายในอุดมคติของตนว่าเป็นอย่างไร

21. ตอน "เสน่ห์ปลายจวัก" ผู้เขียนแสดงให้เห็นผู้อ่านทราบถึงการปรนนิบัติตนให้ถูกใจสามี แนะนำให้มี 3 คำ ได้แก่ น้ำคำ น้ำใจ และน้ำมือ เพราะความสวยไม่คงทนตลอดชีวิต

22. ตอน "ไว้ทุกข์" กล่าวถึงการแต่งกายให้เหมาะสมกับงานศพอันแสดงถึงการให้เกียรติแก่ผู้เสียชีวิตเพื่อไว้อาลัยให้กับวีรชนในเหตุการณ์ 14 ตุลา

23. ตอน "ปีเก่า-ความหลัง" ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นว่า ควรลืมเรื่องราวเก่าๆให้ผ่านไปพร้อมปีเก่า โดยเฉพาะเรื่องราวของความรักที่ไม่สมหวัง เพราะล้วนแต่เกิดผลเสียแก่ตนเอง

24. ตอน "เธอเป็นดอกฟ้า" กล่าวประชดประชันผู้หญิงที่มีฐานะร่ำรวย มีข้าทาสบริวารคอยรับใช้นั้น จะต้องมีการปฏิบัติตัวต้องหรูหรากว่าคนอื่น แต่หน้าตากลับไม่ดีเท่าลูกชาวบ้านธรรมดา

25. ตอน "เธอเป็นโฮสเดสส์" ขณะผู้เขียนเดินทางไปภูเก็ต ได้รู้สึกประทับใจพนักงานสาวที่คอยบริการบนรถประจำทาง เนื่องจากเป็นคนอัธยาศัยดี ตั้งใจทำงานและมีความอดทนสูง ถึงแม้ว่าผู้ใช้บริการจะมารยาทไม่ดีอย่างไรเธอก็ไม่เคยบ่น

26. ตอน "อยากจะรักสักครั้ง" ศศิวิมลพรรณนาถึงเรื่องราวความรักที่สมหวังว่าจะทำให้คนมีความสุขมากขนาดไหน จนกระทั่งผิดหวังจากความรักจะเป็นอย่างไร

27. ตอน "ใครว่าอีสานแล้ง" ศศิวิมลกล่าวถึงพระและวัดที่มีชื่อเสียงในจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่ามีมากมายและเป็นพระที่น่าเลื่อมใสทั้งสิ้น

28. ตอน "ไทยอพยพ" ผู้เขียนสันนิษฐานว่าอีกไม่นานประเทศไทยจะเปลี่ยนการปกครองเป็นระบอบคอมมิวนิสต์ตามชาติอื่น จึงพยายามคิดหาทางที่จะย้ายไปอยู่ประเทศที่เป็นประชาธิปไตย แต่ในที่สุดก็เปลี่ยนใจเพราะคิดได้ว่าถึงอย่างไรก็เป็นประเทศของเรา

สำหรับช่วงที่ 2 นั้นผู้เขียนให้ชื่อว่า "ฟื้นความหลังเรื่องแต่งหน้า" ซึ่งแต่ละตอนมีสาระสังเขปดังนี้

1. ตอน "แต่งเอาบุญ" ผู้เขียนกล่าวถึงการจัดงานสมาคมและงานการกุศล ซึ่งตนจะได้รับเชิญเป็นคณะกรรมการและมีส่วนร่วมในการแต่งหน้าทุกครั้ง เนื่องจากไปแต่งให้สาวสังคมชั้นสูงคนหนึ่งแล้วออกมาสวย จึงทำให้มีผู้สนใจต้องการแต่งหน้ากับตนเป็นอันมาก

2. ตอน "ระบำมิชชูเอ็ต" ผู้เขียนกล่าวว่ายังรับหน้าที่แต่งหน้าในงานต่างอยู่ตลอดจนกระทั่งงานหนึ่ง ผู้ที่นัดให้ตนแต่งหน้าให้มันไม่มาตามเวลา ขณะนั้นเองจึงนึกขึ้นได้ว่าการแต่งนั้นให้กับผู้อื่นนั้นเหนื่อย ตนจึงตัดสินใจไม่รอดแต่ง

3. ตอน "แต่งหน้างานฉลอง" กล่าวถึงตอนที่โรงเรียนของตนมีงานฉลอง ซึ่งตนก็รับหน้าที่แต่งหน้าให้เพื่อนๆที่ตั้งใจว่าจะต้องสวยที่สุดในงาน แต่เนื่องจากไปถึงงานช้า จึงไม่มีใครสังเกตเห็นความสวยงามนั้น

4. ตอน “แต่งหน้ารับน้อง” ผู้เขียนกล่าวถึงช่วงเวลาในการรับน้องว่า เมื่อมีรุ่นน้องที่สวยๆ เข้ามา พวกเราที่ผู้หญิงก็จะอิจฉา เนื่องจากเป็นที่สนใจมากกว่าตน ดังนั้นในงานแสดงที่จะต้องแต่งหน้าให้กับน้อง จึงแทบจะไม่มีเครื่องสำอางแต่งให้เลย

5. ตอน “แต่งคารา” ผู้เขียนกล่าวถึงการแสดงประจำปีของโรงเรียนเก่า โดยปีที่ผู้เขียนกล่าวถึงนี้จะจัดการแสดงเรื่อง มาตามบัตเตอร์ฟลาย ซึ่งหาคนแสดงเป็นนางเอกนั้นยาก เพราะมีผู้หญิงน้อยและยังไม่สวยอีกด้วย

6. ตอน “อะเคเชิน” ผู้เขียนกล่าวถึงวันปิดเทอมที่จะจัดขึ้นทุกปี ซึ่งปีที่ผู้เขียนกล่าวนี้ไป เกาะไทมุก และเป็นที่พอใจของทุกคนมาก โดยเฉพาะผู้หญิงจะจัดเตรียมข้าวของเสื้อผ้าเพื่อไปใส่ อวดกัน

7. ตอน “ของขวัญปีใหม่” ผู้เขียนกล่าวถึงคำอวยพรสำหรับผู้่าน โดยให้ข้อคิดคติ เตือนใจในเรื่องของความสุข และความทุกข์จากคนที่เรารักนั้นว่าไม่ยั่งยืน ดังนั้นจึงไม่ควรดำเนิน ชีวิตด้วยความประมาท

ศิลปะการสรรคำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเลือกใช้ถ้อยคำ และการสร้างถ้อยคำ

1. การเลือกใช้ถ้อยคำ แบ่งเป็น คำคล้องจอง คำมีศักดิ์ คำภาษาโบราณ คำภาษาตลาด และคำภาษาต่างประเทศ

1.1 คำคล้องจอง คือ คำที่มีสัมผัสคล้องจอง เน้นการเล่นเสียงสัมผัสสระ สัมผัสอักษร ให้เสียงกระทบกระทั่งกันเกิดความไพเราะน่าฟัง และในศตวรรษที่ 20 พบคำคล้องจอง ดังนี้

1.1.1 พลิกพื้นดินตน พบจากตอนเจ้าอย่าย้ายควัวให้เรียมเหงา ดังความว่า

ผู้หญิงสมัยศรีปราชญ์ คงจะยกควัวกันแพรวพราวไม่ใช่เล่น จึง
บันดาลใจให้ศรีปราชญ์เขียนโคลงออกมาอย่างนี้ แต่ถ้าศรีปราชญ์บังเอิญ
เกิดพลิกพื้นดินตนขึ้นมาในสมัยนี้ ก็เห็นจะต้องยิงเหงาหนักลงไปอีก
เพราะสาวสมัย พ.ศ. 2516 เขาไม่มีควัวจะยกกันแล้ว ด้วยคุณเธอพร้อมใจ
กันโกนออกเสียจนเกลี้ยงเพื่อให้ทันสมัย

(เจ้าอย่าย้ายควัวให้เรียมเหงา. หน้า 9)

ศศิวิมลใช้คำว่า “พลิกฟื้นคืนตน” โดยคำว่า “ฟื้น” สัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “คืน” เพื่อแสดงถึงความแตกต่างของผู้หญิงในสมัยของศรีปราชญ์ว่ามีคิ้วให้ศรีปราชญ์ได้ชมโฉม แต่เมื่อมาในสมัย พ.ศ.2516 แล้ว ผู้หญิงจะนิยมโกนคิ้ว ผู้เขียนจึงใช้คำนี้เพื่อกล่าวว่าคุณผู้หญิงในสมัยศรีปราชญ์มีคิ้ว ศรีปราชญ์ยังรู้สึกเหงา ซึ่งหากได้มีชีวิตกลับคืนในสมัยนี้ผู้หญิงไม่มีคิ้วกันแล้ว ศรีปราชญ์คงต้องยังรู้สึกเหงามากกว่านี้อีก

1.1.2 *ตระหนกตกตื่น* พบจากตอนเจ้าอ้ายอ้ายคิ้วให้เรียมเหงา ดังความว่า

ใครที่มีคิ้วสูงห่างตามากๆระวังอย่าถอนคิ้วให้หัวคิ้วห่างกันมากนัก
ยิ่งถ้าปลายคิ้วตกด้วยจะดูเป็นคนหน้าเศร้า และตระหนกตกตื่นอยู่เป็นนิจ
(เจ้าอ้ายอ้ายคิ้วให้เรียมเหงา.หน้า 12)

คำว่า “ตระหนก” หมายถึง หวาด, ผวา, สะดุ้ง, ตกใจ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 317) เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “ตกตื่น” ผู้เขียนใช้เพื่อเน้นภาพลักษณะของการถอนคิ้วที่ห่างกันมากของคนที่มีคิ้วสูงจากตามาก ว่าไม่ควรกระทำเพราะจะทำให้ดูเหมือนแสดงอาการตกใจอยู่ตลอดเวลา

1.1.3 *แต่งหน้าทาดัว และ ผุดผาดบาดใจ* พบจากตอนแบล็ค เมจิก ดังความว่า

แต่งหน้าทาดัวเสร็จสรรพแล้ว ลองสวมชุดราตรีสีดำหรรระยับดูสิ
จะเห็นว่าสีดำตัดกับผิวผ่องของคุณดูผุดผาดบาดใจ น่าจับน่าต้องให้
ละมุนมือจริงๆไซ้ใหม่

(แบล็ค เมจิก. หน้า 48)

ผู้เขียนใช้คำว่า “แต่งหน้าทาดัว” ซึ่งเป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “หน้า” กับคำว่า “ทา” แสดงลักษณะการแต่งเติมเครื่องสำอางทั้งหน้าและตัวจนกลมกลืนเสร็จสิ้นแล้วนั้นให้ลองสวมชุดสีดำ จะเห็นได้เลยว่าสีผิวที่ได้รับการลงแป้งเป็นอย่างดีแล้วนั้นจะดู “ผุดผาดบาดใจ” ซึ่ง “ผุดผาด” หมายถึง งามน่ารัก, ผ่องใส (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 552) สัมผัสสระคล้องจองกับ คำว่า “บาดใจ” หมายถึง เจ็บแค้นใจ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 468) ในที่นี้ใช้หมายถึงผิวที่ขาวผ่องตัดกับชุดสีดำทำให้รู้สึกเหมือนถูกข้อมือคมกรีดเข้าไปในใจ เนื่องจากผิวนั้นเนียนนุ่มน่าสัมผัสแต่ต้องห้ามใจ

1.1.4 เครื่องถนิมพิมพาภรณ์ พบจากตอนเจ้าสาวหน้าร้อน ดังความว่า

หน้าร้อนถึงอากาศจะร้อน ก็ยังมีลมว่าพัดให้เย็นชื่นใจ แต่คนที่
จะต้องเป็นเจ้าสาวคงจะต้องเหงื่อแตก เพราะจะแต่งชุดไทยหรือชุดหม่อม
ดีก็ยังไม่ได้ออกใจ ถ้าแต่งชุดไทย ก็ยังจะต้องวิ่งไปซื้อหรือหาเช่า
เครื่องถนิมพิมพาภรณ์แบบไทยๆ ให้ครบสำหรับ

(เจ้าสาวหน้าร้อน.หน้า 50)

“เครื่องถนิมพิมพาภรณ์” เป็นสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ถนิม” หมายถึง เครื่องประดับ
(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 361) และ “พิมพาภรณ์” เป็นสร้อยคำ เพื่อแสดงถึงเครื่องประดับเวลาแต่ง
ชุดไทยในงานแต่งงานนั้นจะต้องมีให้ครบ ซึ่งเป็นการยุ่งยากในการหาซื้อหรือเช่ามากกว่าจะแต่ง
ชุดแต่งงานแบบต่างประเทศ

1.1.5 แสนงอนค้อนคม พบจากตอนหน้าใหญ่ ดังความว่า

ลองให้คนหน้าใหญ่ๆ มาทำท่าแสนงอนค้อนคม ให้น่าเอ็นดู
อย่างไร อย่างดีที่สุด ก็เสมอสวยแค่พวกนางยักษ์แปลง จะให้น่า
ทะนุถนอม กระจุกกระจิมเหมือนนกน้อยๆนั้นยังมองไม่เห็นทาง

(หน้าใหญ่.หน้า 60)

ศศิวิมลใช้คำว่า “งอน” หมายถึง แสนงอาการโกรธหรือไม่พอใจเพื่อให้เขาง้อ, ทำจริตสะบัด
สะบั้ง(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 203) มาสัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “ค้อน” หมายถึง แสดงความ
ไม่พอใจด้วยใช้ตาอย่างหนึ่ง (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 176) ในคำว่า “แสนงอนค้อนคม” เพื่อแสดงถึง
ความเสียเปรียบของสาวที่มีใบหน้าใหญ่ในเวลา “งอน” หรือ “ค้อน” นั้นจะไม่น่ารักเท่ากับสาวที่
ใบหน้าเล็ก

1.1.6 กนกกกก้าน พบจากตอนบัวทิพย์ส้าง ดังความว่า

สำหรับบ้านเรากำลังตื่นตื่นกับการฉลุดอกไม้ด้วยผ้าไทย และมีมือ
คนไทย ลวดลายเท่าที่เห็นก็ฉลุเป็นลายดอกไม้ กนกกกก้านอะไรแบบ

ไทยๆ มองดูแต่ไกลเหมือนลายจุดผ้าปูโต๊ะ แต่ประณีตกว่า และ
ละเอียดกว่า ผ้าลูกไม้ที่ทำด้วยผ้าไหมทั้งผืนนี้ ใช้ฝีมือคนทำทั้งสิ้น

(บัวทิพย์ส้าง.71)

“กนกกกก้าน” เป็นคำที่ใช้แสดงถึงลวดลายจุดโดยใช้ฝีมือคนบนผืนผ้าลูกไม้ซึ่งเป็นแบบ
ลวดลายแบบไทยๆ ที่ผู้เขียนกล่าวว่าคนไทยกำลังให้ความนิยมกับผ้าลักษณะนี้ เป็นคำสัมผัสสระ
คล้องจองของคำว่า “กนก” หมายถึง ทองคำ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 6) กับคำว่า “กก” ซึ่งใช้เป็น
สร้อยคำ

1.1.7 ประทีนกลิ้งเกลลา พบจากตอนนิทราทิพย์ ดังความว่า

เวลานอนล้างเมค้อพอกหมุด จะปล่อยให้เหลือตาเล็กเท่า
เม็ดกวยจี้อย่างไร เดี่ยวพระเอกเขาก็จะนึกว่าเป็นเจ้าสาวตัวปลอม
เท่านั้น จะนิทราทิพย์กันทั้งที่ จะปล่อยให้หน้าไล่น้ำจืดเป็นปลาสำลัก
น้ำอู่ก็ผิดที่ ก็ต้องมีการประทีนกลิ้งเกลลากันบ้างละ

(นิทราทิพย์.หน้า 87)

“ประทีน” หมายถึง เครื่องหอม (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 499) ใช้เป็นคำสัมผัสสระ
คล้องจองกับคำว่า “กลิ้ง” ซึ่งเป็นสร้อยคำ ในที่นี้ใช้เพื่อแสดงการดูแลตัวเองให้ดูดีตลอดเวลาทั้ง
ก่อนนอนและเมื่อจะนอน หลังจากการแต่งงาน เพื่อเจ้าบ่าวจะได้ไม่แปลกใจเวลาเจ้าสาวล้าง
เครื่องสำอางออกหมุด

1.1.8 ทำซิดซิดสนิท พบจากตอนร้อยเล่มเกวียน ดังความว่า

สมัยก่อนลูกสาวใครถูกหาว่า 'เปรี้ยว' ละก็ คุณแม่ตบอกผดุง
มาสมัยนี้ ใครมาแต่มาทำซิดซิดสนิทเป็นน้ำยาเย็น ไม่รู้จักเติมเปรี้ยว
หวาน มัน เค็ม บ้างละก็...โน่น ซีนวอทองลอยละล่องอยู่บนเวหา ไม่มี
ใครอยากจะสอยลงมาเซซม

(ร้อยเล่มเกวียน.หน้า 100)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ซี้ด” หมายถึง จืด,หมดรสชาติ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 270) มาสัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “จืด” หมายถึง มีรสไม่เค็มไม่เปรี้ยวเป็นต้น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 231) เพื่อแสดงถึงการไม่แต่งหน้าและไม่แต่งตัวเลยของผู้หญิง โดยตำหนิว่าหากไม่แต่งตัวเสียบ้างก็จะไม่มีผู้ชายมาชอบและไม่ได้แต่งงานในที่สุด

1.1.9 แลลอดสอดปะทะ พบจากตอนรักแร้ดำ ดังความว่า

ถึงชนรักแร้จะยาวบ้างสั้นบ้างก็เป็นเรื่องของธรรมชาติ ไม่มีใคร
กะเกณฑ์ แต่ที่แนะนำมาทั้งหมดนี้เราป้องกันเอาไว้ สำหรับผู้ที่รักสวย
รักงามอย่างทุกกระเบียดนิ้ว ชนิดไม่มีวันจะให้ใครแลลอดสอดปะทะ
เข้าไปเห็นรักแร้ดำอันน่าสะพรึงกลัวได้

(รักแร้ดำ.หน้า 114)

ผู้เขียนใช้คำว่า “แลลอดสอดปะทะ” แสดงถึงอาการของการมองทะลุเข้าไปได้วงแขนของผู้หญิงสาวและได้เห็นรักแร้ดำไม่น่ามอง ซึ่งเป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ลอด” หมายถึง ผ่านเข้าไปในช่อง หรือได้สิ่งที่มีพื้น หรือสิ่งที่กีดขวางอยู่เบื้องบน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 702) กับคำว่า “สอด” หมายถึง เสียดหรือใส่เข้าไปในช่องหรือในระหว่างที่พอกัน,แทรกเข้าไปในระหว่างกลาง (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 784)

1.1.10 ลดเลี้ยวเกี่ยวพัน พบจากตอนฉลองปริญญา ดังความว่า

งานฉลองฯเป็นงานที่มีคนแน่นมาก แค่ว่าจะไปทักเพื่อนที่เห็น
หัวโวยอยู่ 2 โต๊ะถัดไป ยังต้องเดินหลบหลีกเลี่ยงเกี่ยวพันเป็นนาน
สองนานกว่าจะฝ่าฟันผู้คนไปถึง

(ฉลองปริญญา.หน้า 137)

คำว่า “ลดเลี้ยว” หมายถึง อ้อมไปอ้อมมา, คดไปคดมา (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 698) กับคำว่า “เกี่ยวพัน” หมายถึง ติดเนื่องกัน, พัวพัน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 114) ศศิวิมลใช้ทั้งสองคำมาสัมผัสสระคล้องจองกัน เพื่อแสดงถึงภาพของงานฉลองที่มีผู้มามากมาย และการที่จะเดินผ่านไปได้ต้องหลบหลีกผู้คนตลอดจนทักทายตลอดทาง ซึ่งใช้เวลานาน

1.1.11 สายสนกลใบ พบจากตอนอยากเป็นคุณหญิง ดังความว่า

อ่านมาแค่นี้ คุณสาวคงตั้งใจไม่อยากจะเป็นอย่างคุณหญิงคุณหญิง
สายสนกลใบอะไรก็ไม่มีกับเขา ที่หวังจะให้สมาคม น.ร.เก่า ร.ร.สตรีวัด
เปิดเทศบาลียงฉลองยศคุณหญิงใหม่เสียหน่อยเป็นอันเลิกล้ม

(อยากเป็นคุณหญิง.หน้า 153)

"สายสนกลใบ" หมายถึง ความสลับซับซ้อนของเรื่อง (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 802) เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "สน" กับ "กล" ในที่นี้ใช้หมายถึง หนทางที่จะได้เป็นคุณหญิงโดยใช้ความรู้จักขอบพอกันเป็นการส่วนตัวกับคนที่มีอำนาจในการสั่งการในที่ใดที่หนึ่ง ซึ่งผู้เขียนกล่าวในเชิงแนะนำผู้ที่คิดจะเป็นคุณหญิงให้เลิกคิดเสีย เนื่องจากไม่รู้จักรใครในทำนองนี้เลย

1.1.12 เตี้ยม่อต้อคือเป็นปล้อง พบจากตอนแพ้นั้นแบบไทย...ไทย

ดังความว่า

นางแบบชั้นดีควรจะมีรูปร่างดี คือสูงระหงสมส่วน และปราดเปรียวอยู่บ้าง ในแบบที่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง อย่างที่เตี้ยม่อต้อคือเป็นปล้องนั้นเขาไม่เอา หรือรูปร่างเทอะทะเป็นรูดัง เขาก็ไม่เอาอีกเช่นกัน นางแบบต้องมีความคล่องตัว กระฉับกระเฉงพอสมควร

(แพ้นั้นแบบไทย...ไทย.หน้า 161)

ลักษณะของ "เตี้ยม่อต้อคือเป็นปล้อง" นั้น เป็นลักษณะของสตรีระของ ผู้ที่ไม่เหมาะสมจะเป็นนางแบบ คือ "เตี้ยม่อต้อ"อันเป็นลักษณะของรูปร่างที่ต่ำกว่าปกติและล่ำ ทั้งยัง "คือเป็นปล้อง" คือ ลักษณะของคอที่เป็นชั้นๆ หรืออ้วนใหญ่อย่างเห็นได้ชัด เพราะจะทำให้การสวมใส่เสื้อผ้าออกมาไม่สวย

1.1.13 วิปลาสคลาดเคลื่อน พบจากตอนแพ้นั้นแบบไทย...ไทย ดังความว่า

สำหรับท่าเดินนั้น ไม่เหลือมากกว่าแรงที่สาวไทยจะทำท่าได้
ฉวัดเฉวียนสมจริงยังกับนางแบบอาชีพชาวตะวันตก...อาจจะยกมือ

ข้างหนึ่งขึ้นเท้าสะเอว ไม่มีมือซ้ายก็มีมือขวา หรือทั้งสองมือ พร้อมกับแอ่น
ตะโพกออกไปข้างหน้าหน่อยๆ ซึ่งนับว่าเป็นท่าของนางแบบโดยมาก จะ
วิปลาสคลาดเคลื่อนไปจากนี้บ้าง ก็สุดแต่จะคิดสร้างสรรค์ให้เก๋ไปต่างๆ
นานา

(แพชั่นแบบไทย...ไทย.หน้า 162)

คำว่า "วิปลาส" หมายถึง ที่คลาดเคลื่อนไปจากธรรมดาสามัญ (ราชบัณฑิต,2525.
หน้า 745) และคำว่า "คลาดเคลื่อน" หมายถึง ผิดจากความเป็นจริง, ไม่ตรงตามความเป็นจริง
(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 170) ผู้เขียนใช้เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองกัน เพื่อแสดงถึงท่าทางใหม่
หรือแปลกไปจากเดิม ที่นางแบบไทยคิดขึ้นมาเพื่อแสดงแบบ

1.1.14 อ้อยอิงประวิงเวลา พบจากตอนแพชั่นแบบไทย...ไทย ดังความว่า

มีอยู่อย่างที่นางแบบไทยทำได้ไม่เหมือนหม่อมคือ ของเขาไม่แคร์
กล้องถ่ายรูป ใครถ่ายได้ถ่ายไป ถ่ายไม่ทันก็ช่าง ส่วนของเราอ้อยอิง
ประวิงเวลาอยู่นั่นแล้ว ไม่ยอมเข้าโรงซักที่ เพื่อจะได้ถูกถ่ายรูปให้มากที่สุด

(แพชั่นแบบไทย...ไทย.หน้า 164)

ศศิวิมลใช้คำว่า "อ้อยอิง" หมายถึง รำไร, ทำเรื่องซ้ำเหมือนไม่เต็มใจ (ราชบัณฑิต,2525.
หน้า 888) คล้องจองกับคำว่า "ประวิง" หมายถึง หน่วงไว้ให้เนิ่นช้า, ถ่วงเวลา (ราชบัณฑิต,2525.
หน้า 503) ในที่นี้ใช้เพื่อแสดงถึงลักษณะอาการของนางแบบไทยที่ตั้งใจถ่วงเวลาไว้ให้นานที่สุด
เพื่อที่จะได้ถ่ายรูป ซึ่งไม่เหมือนกับนางแบบต่างประเทศที่ไม่สนใจกับสิ่งนี้

1.1.15 ติงเต่งเคร่งครัด พบจากตอนเสน่ห์ปลายจวัก ดังความว่า

ข้อนี้ถ้าใครรักษาความสวยความสาวให้ติงเต่งเคร่งครัด อยู่เป็น
สาวสองพันปีได้ละก็ เราไม่เถียง แต่ถ้ากาลเวลาล่วงเลยไป จากนางสีดา
กลายเป็นยายเฒ่าทตประสาท ถึงตอนนั้นเกณฑ์ผู้ชายมาเลือก ผู้ชาย
ทั้งร้อยก็คงขอเลือกเอา 'จวัก' ดีกว่าเป็นแน่

(เสน่ห์ปลายจวัก.หน้า 184)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ตั้งเต่งเคร่งครัด” ซึ่งเป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “เต่ง” และ “เคร่ง” เพื่อแสดงถึงการดูแลตนเองให้ดูสาวอยู่เสมอได้ตลอดไป แต่หากปฏิบัติไม่ได้และถ้าวันหนึ่งแก่ตัวไป ผู้ชายก็ต้องเลือกหญิงสาวที่มีฝีมือในการปรุงอาหารอย่างแน่นอน

1.1.16 ปัจจุบันทันด่วน และ เผ่นโผนโจนทะยาน พบจากตอนเธอเป็นไฮสเทสส์ ดังความว่า

ที่จริงบนรถทัวร์อินแสนสบายและทันสมัยคันนี้ก็มิห้องสุชาสำหรับปล่อยทุกข์หนักทุกข์เบาอยู่ตรงท้ายรถให้ด้วย เวลาใครเกิดภาวะฉุกเฉินขึ้นมาปัจจุบันทันด่วน จะได้ไม่ต้องนั่งเหง้อแตกขนลุกอยู่ในความมืดแต่เพียงผู้เดียว ในขณะที่คนอื่นๆกำลังหลับสบายและก็ไม่ต้องภาวนาให้ถึงสถานีข้างหน้าเร็วๆ จะได้เผ่นโผนโจนทะยานลงไปปลดทุกข์ที่อัดอั้นให้สาแก่ใจ

(เธอเป็นไฮสเทสส์ หน้า 217-218)

“ปัจจุบันทันด่วน” เป็นสำนวน หมายถึง กะทันหัน (ราชบัณฑิต, 2525 หน้า 519) ในที่นี้ใช้เพื่อแสดงอาการการปวดปัสสาวะหรืออุจจาระอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ บนรถโดยสารก็มีห้องน้ำไว้รองรับ ไม่ต้องทนรอจนรถจอด จะได้ “เผ่นโผนโจนทะยาน” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “โผน” กับคำว่า “โจน” คืออาการของการรีบลงจากรถอย่างรวดเร็ว

1.1.17 เซ่นวัคตักแตน พบจากตอนเธอเป็นไฮสเทสส์ ดังความว่า

ก็ที่หน้าประตูสวมหมวกไหมพรม คือที่นั่งประจำของคุณไฮสเทสส์ ใครเข้าสวม ออกสวม หายเข้าไปนานๆ เธอก็คอยฉีดแอร์เฟรชชั่นเนอร์ กลบกลิ่นทันที กลิ่นแอร์เฟรชชั่นเนอร์หรือกลิ่นส้วมมันก็น่าเวียนหัวพอๆกัน ครั้นพอรถแล่นผ่านศาลเจ้าพ่อหินช้าง อันเป็นที่เคารพของคนเดินทางทั้งปวง เธอก็ลงไปจุดธูปบูชาเซ่นวัคตักแตนพร้อมกับพนักงานขายประจำรถ มีการจุดประทัดเปรี๊ยะปรี๊ยะ เธอก็จุดกับเขามิได้ยอทอดยิบหย่ง

(เธอเป็นไฮสเทสส์ หน้า 221)

คำว่า “เช่น” หมายถึง เอาอาหารเป็นต้น ไปไหว้หรือสังเวยผีหรือเจ้า (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 284) แสดงกริยาอาการของผู้หญิงที่คอยให้ความสะดวกอยู่บนรถโดยสาร ที่ลงไปมัสการศาลเจ้าพ่อหินช้างอย่างตั้งใจรวมถึงจุดประทัดแสดงความเคารพ โดยใช้คำว่า “วัก” สัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “ตักแตน” ซึ่งเป็นสัตว์ที่แสดงอาการเหมือนไหว้เหนือศีรษะอยู่ตลอดเวลาแทนการไหว้ของเธอ

1.1.18 หน้าต่างมีหู ประตูมีก้น พบจากตอนไทยอพยพ ดังความว่า

เคยได้ยินเขาว่า... ‘ภูวนอพยพ’...

แล้วเรื่องอะไร ทำไมและเหตุใดถึงจะต้องอพยพ รู้แล้วอย่าเถิดอิงไป เรื่องอย่างนี้ สมัยนี้เขาต้องพูดกันด้วยเสียงกระซิบ หูตาต้องล่อกล่อกุซ่ายคูซวาให้ดี หน้าต่างมีหู ประตูมีก้น ขึ้นปล่อยให้รู้ไปถึงหูที่ 5 ท่านว่าจะไม่ปลอดภัย

(ไทยอพยพ. หน้า 253)

“หน้าต่างมีหู ประตูมีก้น” ใช้แปลงมาจาก “หน้าต่างมีหู ประตูมีช่อง” หมายถึง การพูดความลับต้องระวังเพราะอาจจะมีคนที่ไม่หวังดีนำไปพูดต่อและนำความเสื่อมเสียมาสู่ตนได้ โดยเปลี่ยนจาก “ช่อง” เป็น “ก้น” ซึ่งเป็นอวัยวะที่มีช่องเช่นเดียวกันกับหู ผู้เขียนใช้เพื่อแสดงอารมณ์ขันของคำ

1.1.19 วิบากขวากหนาม พบจากตอนแต่งงานฉลอง ดังความว่า

ในที่สุดวันงานฉลองฯ ที่เผ้ารอคอยด้วยความระทึกใจก็มาถึง...
ชุดของใครแต่งยังงัยสีอะไรดูเหมือนทุกคนจะจำไว้เป็นความลับ...
แต่ก็นั่นแหละ เรื่องดี ๆ ทุกเรื่องก็มักจะ วิบากขวากหนาม เข้ามาปน
ด้วยบ้านของเจ้าหล่อนแต่ละคนอยู่ไกลกันคนละประเทศ กว่าจะอุตสาหะ
นั่งรถเมล์จากบางโพ (พร้อมด้วยชุด) มาชุมนุมพร้อมเพรียงกัน แล้วยก
ขบวนพรรคพวกเพื่อร่วมใจมาให้แต่งงานถึงชอยยกถ้วยน้ำไท่อีกต่อ มันก็
เข้าไปเป็นโซ

(แต่งงานงานฉลอง. 297-298)

ศศิวิมลใช้คำว่า “วิบาก” หมายถึง ผล, ผลแห่งกรรมดีกรรมชั่วอันทำไว้แต่ปางก่อน (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 745) สัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “ชวากหนาม” หมายถึง อุปสรรค, เครื่องขัดข้อง, เครื่องขัดขวาง (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 130) ในที่นี้ใช้เพื่อแสดงความหมายถึง อุปสรรคของผู้ที่ต้องการให้ผู้เขียนแต่งหน้าให้ นั่น คือ ยอมอดทนเดินทางซึ่งเป็นระยะทางที่ไกลจาก บ้านของตนไปยังบ้านของผู้เขียนแม้จะเสียเวลานานก็ตาม

1.2 คำมีศักดิ์ คือ คำที่ใช้สำหรับบุคคลที่สนทนาด้วย หรือกล่าวถึง โดยแตกต่างกันไปตามสถานภาพของวัย อาชีพและฐานะทางสังคม ในศศิวิมลลับแลหกพบคำมีศักดิ์ ดังนี้

1.2.1 คุณเธอ พบจากตอนจับผู้ชายด้วยนัยน์ตา ดังความว่า

ที่จริงสมัยนี้ สืบทาเปลือกตามีสารพัดสี แต่คนที่จะทำได้ทุกสีจะ ต้องเป็นคนสวยจัดชนิดเกดตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า หรือพวกนางแบบทั้งหลาย ซึ่งคุณเธอเหล่านี้จะใช้ชีวิตสัญจรไปตามห้องอาหาร ณ ไฮเต็ลหรู หรือ ศูนย์การค้าโก้ๆ การแต่งหน้าแต่งตาจะให้เพริศแพรวอย่างไรก็ได้ ไม่ใช่ ทาตาเขียวอ้อ แล้วมาเดินตามตลาดสด

(จับผู้ชายด้วยนัยน์ตา, หน้า 3)

ศศิวิมลใช้สรรพนามคำว่า “คุณเธอ” แทนนางแบบ เพื่อแสดงถึงความได้เปรียบใน การแต่งหน้าเพราะแต่งอย่างไรก็ได้เนื่องจากเป็นคนสวย และจะอยู่ตามสถานที่ดีหรูหราซึ่งเป็น สถานที่ที่เหมาะสมในการแต่งหน้าแต่งตัว โดยเน้นในคำว่า “คุณ” ประชดประชัน เพื่อให้รู้สึกถึง ความสุภาพของสรรพนาม และศักดิ์ของคำแสดงถึงสถานภาพที่ดีกว่า ในเชิงวิหยาทางหน้าตา รูปร่างและความได้เปรียบของนางแบบ

1.2.2 คุณสาว พบจากตอนหน้าใหญ่ ดังความว่า

คุณสาวที่มีใบหน้าใหญ่อ่านมาถึงตอนนี้ ก็อย่าเพิ่งโมโหขว้าง 'ลลนา' ฉบับนี้ทิ้งเสีย เรากำลังจะบอกสูตรลับ วิธีพรางตาให้ดูใบหน้า เล็กลง ชนิดที่ได้ผลมั่งน่ะ...

(หน้าใหญ่, หน้า 61)

“คุณสาว” เป็นสรรพนามที่ใช้แทนหญิงสาวที่มีใบหน้าใหญ่ โดยผู้เขียนกล่าวว่าวิธีที่จะทำให้ดูใบหน้าเล็กลงได้มาแนะนำ ซึ่งศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงถึงวัยที่อ่อนกว่าหรือเท่ากันของผู้หญิงกับตน โดยกล่าวถึงผู้หญิงสาวโดยทั่วไป และยังคงใช้คำว่า “คุณ” เพื่อแสดงถึงความสุภาพให้เกียรติหญิงสาวที่เป็นผู้อ่าน

1.2.3 คุณหนุ่ม พบจากตอนร้อยเล่มเกวียน ดังความว่า

คุณหนุ่มที่กำลังอ่านคอลัมภ์นี้อยู่ อย่าเพิ่งด่วนตระหนกตกใจ เพราะถึงเราจะใช้มารยาทไทย แต่ก็เพื่อความสบายใจ สบายตา และ ความรื่นรมย์ของคุณเอง เรามิได้มีเจตนาร้าย มากไปกว่าการตบตาในเรื่องความงามและจริตเล็กๆน้อยๆที่คุณเหมือนคุณผู้ชายก็ออกจะชอบอกชอบใจอยู่เสมอไม่ใช่หรือ เพราะเขารู้ว่าผู้หญิงไม่มีจริตก็เหมือนดำน้ำพริกส้มบีบมะนาว ยังไงยังงั้น

(ร้อยเล่มเกวียน.หน้า 99)

“คุณหนุ่ม” เป็นสรรพนามเพื่อใช้แทนผู้ชายที่อ่านบทความของตนว่า อย่าเพิ่งกลัวเนื่องจาก “จริต” หมายถึง ความประพฤติ, กิริยาอาการ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 214) ที่ตนจะแนะนำนั้นเป็นผลดีต่อผู้ชาย เพราะผู้หญิงที่มีจริตบ้างนั้นย่อมมีความน่ารัก น่าสนใจ มากกว่าผู้หญิงที่ไม่มีจริต โดยศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงถึงวัยที่อ่อนกว่าหรือเท่ากันของผู้ชายกับผู้เขียนและใช้คำว่า “คุณ” เพื่อแสดงถึงความสุภาพให้เกียรติผู้ชายที่กำลังอ่าน

1.2.4 คุณภรรยา พบจากตอนเสน่ห์ปลายจวัก ดังความว่า

น้ำคำ ไม่ใช่ปากหวาน เนื่องจากปากหวานแล้วมักกันเบรี่ย คำพูดที่รื่นหู รู้จักใช้วาจาอ่อนโยนพอเหมาะพอเจาะ ทำให้คนข้างเคียงสบายใจ แต่ไม่ใช่หวานจนเอียน หรือทำกับข้าวคาวหวานแก่งสารพัน แต่คำคนใช้เป็นไฟแลบ ลูกผัวจะกินข้าวให้สบายใจสักมื้อ ก็ต้องทนนั่งฟังน้ำคำคุณภรรยา คำว่าสาวใช้กระทบกระเทือนเป็นฉากๆไป กลืนข้าวแทบไม่ลง

(เสน่ห์ปลายจวัก.หน้า 182)

“คุณภริยา” เป็นสรรพนามที่ใช้เรียกแทนภรรยาที่มักจะกล่าวด้วยคำไม่สุภาพหรือต่อว่าสาวใช้อยู่เป็นประจำ ว่าไม่ควรกระทำเพราะจะทำให้สามีและลูกอยู่อย่างไม่มีความสุขเพราะต้องทนฟังไปด้วย ศักดิ์ของคำแสดงสถานภาพที่ต่ำกว่าในเชิงตำหนิโดยใช้สรรพนาม “คุณ” ประชดประชันเพื่อพยายามกล่าวให้รู้สึกว่าคุณภาพในถ้อยคำ

1.2.5 อีบัว และ พ่อคุณแม่คุณ พบจากตอนระบำมินูเอ็ต ดังความว่า

ผู้ใหญ่ผู้โตของเรา แก่ก็มีผ้าแถบดำคาดพุงพลู่ใส่ทักษิได้ไก่อห่าน
ออกไปกำกับแขกเหรี้อ อยู่ข้างนอก ปล่อยให้คนแต่งหน้านึ่งเฝ้ากระเป่า
เครื่องแต่งหน้าเป็น อีบัวอยู่คนเดียวในห้อง

พ่อคุณแม่คุณทั้งหลายที่อุตสาห์นัดให้มาแต่งหน้าตั้งแต่ 6 โมงเย็น
เพราะกลัวจะแต่งให้ไม่ทัน ก็หายหัว ยังไม่มีใครเผลอหน้ามาให้เห็นจนมีด
คำปานนี้

(ระบำมินูเอ็ต.หน้า 287)

“อีบัว” ผู้เขียนใช้เป็นสรรพนามแทนตนเองในลักษณะไม่พอใจที่ต้องรอแต่งหน้าให้ “พ่อคุณแม่คุณ” เป็นสรรพนามแทนผู้ที่จะมีงานฉลอง ศักดิ์ของคำแสดงสถานภาพที่ต่ำกว่าในเชิงตำหนิว่าถึงเวลานัดแล้วไม่มา ให้ตนนั้นต้องรออยู่ในห้องเพียงคนเดียว

1.3 คำภาษาโบราณ คือ คำที่ใช้กันสมัยก่อน ปัจจุบันเลิกใช้แล้วหรืออาจใช้เป็นบางคน บางกลุ่มเท่านั้น ในศศิวิมลลับแลหกพบคำโบราณ ดังนี้

1.3.1 จะกละ พบจากตอนเอกลักษณ์ ดังความว่า

จะไปว่าเขาก็ไม่ได้ เพราะคำว่าเอกลักษณ์นี้แปลว่าลักษณะ
อันเป็นเอก เป็นหนึ่ง เห็นได้ชัด เป็นต้นว่า...นางสาว ผ ขอบกินอะไร
เหลือไว้นิดๆหน่อยๆ เช่น เวลากินไอศกรีมบันนาน่าสปลิทอยู่ต่อหน้าคู่รัก
ก็อุตสาห์เหลือกล้วยหอมไว้เป็นชิ้นมารยาท 1 ชิ้น ไม่กล้ากินเข้าไปหมด
ด้วยเกรงเขาจะหาว่าเป็นคนจะกละ ลับหลังผู้คนนะหรือพี่แกฟาดเรียบ

(เอกลักษณ์.หน้า 117-118)

คำว่า “จะกละ” เป็นคำภาษาโบราณซึ่งปัจจุบันใช้คำว่า ตะกละ หมายถึง มั๊กกิน, กิน ไม่เลือก, เห็นแก่กิน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 325) ในที่นี้ใช้เพื่อแสดงถึงลักษณะที่มีเฉพาะตัวของ นางสาว ผ ที่มีกเหลื่ออาหารไว้เป็นมารยาท ไม่รับประทานหมด เพื่อจะได้ไม่ถูกกล่าวหาว่าเป็น คนเห็นแก่กิน

1.4 คำภาษาดลาด คือ คำภาษาพูดของคนธรรมดาทั่วไป โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมหรือความถูกต้อง ในคดีวิมลลับแหล่งพบคำภาษาดลาด ดังนี้

1.4.1 ตีน ชี้อ้า และ ผัว พบจากตอนเธอเป็นดอกฟ้า ดังความว่า

ถ้าใครมีน้ำอดน้ำทน ทนได้จริงๆก็นับว่าเป็นบุญอันประเสริฐ แต่ถ้าทนไม่ไหว เพราะเคยมีแต่คนรองมือรองตีน จะกินน้ำสักแก้ว ก็มีชี้อ้าคอยรินให้ มีคนคอยเอาอกเอาใจตั้งแต่ตื่นจนหลับ ครั้นมาอยู่ในฐานะอย่างนี้แล้ว ถ้าดอกฟ้าไม่รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม...อาจถูกมัดตบได้ง่ายๆเหมือนกัน

(เธอเป็นดอกฟ้า. หน้า 207)

“ตีน” หมายถึง อวัยวะส่วนล่างสุดของคนหรือสัตว์ นับตั้งแต่ได้ซ้อเท้าลงไป สำหรับยืนหรือเดินเป็นต้น (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 347) คำว่า “ชี้อ้า” หมายถึง ทาส, โพร่ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 145) ทั้งสองคำเป็นคำภาษาดลาด ศคดีวิมลใช้สองคำนี้เพื่อประชดประชันในเชิงตำหนิผู้น้องที่มีคนคอยให้การรับใช้ทำให้ทุกอย่างเสียจนเคยตัว ว่าหากไม่ปรับตัวเสียบ้าง เมื่อแต่งงานไปอาจจะถูก “ผัว” หมายถึง ชายที่เป็นคู่ครองของหญิง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 548) เป็นคำภาษาดลาดนั้น ทำร้ายร่างกายเนื่องจากทำอะไรไม่เป็น

1.4.2 แหกปาก พบจากตอนอยากจะรักสักครั้ง ดังความว่า

ว่าเหว...ว่าเหว ใครเป็นคนคิดคำคำนี้ ฟังดูก็รู้สึกอ้างว้างจนแทบน้ำตาไหล...

ที่จริงไม่ถึงขนาดนี้หรอก พูดให้ซึ่งไปอย่างนั้นเอง เพราะถึงจะอยู่ท่ามกลางผู้คนมากหน้าหลายตาที่ทำงาน บนรถเมล์ บนถนน หรือ

ไปในงานปาร์ตี้ที่มีเสียงสรวลเสเฮฮา ด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้ม หรือในคลับ
ใต้ถุนที่อัดแน่นไปด้วยผู้คน มีนักร้องแหกปากแผดเสียงและดนตรีแสบ
แกวหู คุณก็ยังเหงา

(อยากจะรักสักครั้ง. หน้า 226)

อาการ “แหกปาก” หมายถึง ตะเบ็งเสียง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 865) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อ
แสดงถึงความดังมากของเสียงนักร้อง ว่าถึงแม้ว่าทั้งเสียงนักร้องและเสียงดนตรีจะดัง หรือแม้แต่
อยู่ในสถานที่ต่างๆที่มีผู้คนมากมายขนาดไหน แต่ถ้าอยู่ภาวะกำลังที่เหงา อย่างไม่รู้ต้องยังรู้สึก
“เหงา” หมายถึง เบื่อใจ, เปล่าเปลี่ยว, ไม่คึกคัก (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 859) อยู่ดี

1.5 คำต่างประเทศ คือ คำภาษาใดก็ตามที่นำมาใช้แทนคำภาษาไทย ทั้งที่
คำนั้นจะมีคำภาษาไทยใช้แทนได้ การใช้คำภาษาต่างประเทศอาจใช้เขียนด้วยภาษาต่างประเทศ
ใน 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ
- 1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ
- 1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศศิวิมลฉบับ
แหล่งนี้ไม่พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ ในเรื่องศศิวิมลฉบับแหล่งนี้พบ
การใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1.5.2.1 มาสดารา และ ไฟก๊ส พบจากตอนจับผู้ชายด้วยนัยน์ตา
ดังความว่า

มาสดาราทุกชนิด จะมีลักษณะเป็นครีมเหลวที่แห้งเร็ว พอแปรง
มาสดาราลงบนขนตาแล้ว ขนตาสวยๆเส้นจะจับกันเป็นเส้นใหญ่หนา
บางที่ มาสดาราจับเป็นก้อน ต้องรีบใช้แปรงเล็กๆสำหรับแปรงขนตาที่
แห้งๆและสะอาด แปรงขนตาให้กระจายออกโดยเร็ว บางคนละเอียด

ที่ถ่วงถึงขนาดใช้เข็มหมุดสอดสำหรับความงามในระยะโฟกัส ก่อนที่
มาสคาราจะแห้งสนิท

(จับผู้ขายด้วยนิ้วมือนิ้วหน้า หน้า 7)

“มาสคารา” มาจากคำว่า mascara เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง เครื่องสำอาง
 ที่ใช้ป้ายขนตา (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 541) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อแสดงวิธีการใช้ครีมปิด
 ขนตาได้อย่างถูกต้องและปรับปรุงให้ขนตานั้นสวย สำหรับในระยะ “โฟกัส” มาจากคำว่า focus
 เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง จุดโฟกัส, จุดรวมแสง, จุดความสนใจ, จุดศูนย์กลาง
 (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 353) ผู้ที่ต้องการให้ขนตาสวย สำหรับเวลามีคนเห็นในระยะใกล้
 ก็จะใช้เข็มหมุดแยกขนตาออกจากกัน

1.5.2.2 เคลนซิ่งครีม พบจากตอนไอชฐ์นางอย่างสีลั่นจีจิ้ม ดังความว่า

เวลาทารองพื้นทาที่ริมฝีปากด้วย แต่ต้องแน่ใจเสียก่อนว่าปากไม่
 มีคราบหรือเป็นขุย ปากที่ลอกเป็นขุยบ่อยๆ ควรจะหาครีมที่มีความมันทา
 ทิ้งไว้ในตอนกลางคืน ก่อนแต่งหน้าจะทาเคลนซิ่งครีมทิ้งไว้ที่ริมฝีปากสัก
 พักใหญ่ๆก็ได้ จะทำให้ริมฝีปากนุ่มและไม่เป็นขุย

(ไอชฐ์นางอย่างสีลั่นจีจิ้ม. หน้า 34)

“เคลนซิ่งครีม” มาจากคำว่า cleansing cream เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ ครีมที่ใช้
 สำหรับชำระหน้าให้สะอาด ผู้เขียนใช้คำนี้หมายถึงการทาครีมไว้สักพักที่ริมฝีปากก่อนการแต่งหน้า
 เพื่อให้ริมฝีปากนุ่มสำหรับผู้ที่มีริมฝีปากมักเป็นขุย

1.5.2.3 เมคอัพ พบจากตอนเจ้าสาวหน้าร้อน ดังความว่า

การพอกหน้านี้นี้เป็นการพอกหน้าอย่างหนึ่ง เป็นการ ‘เตรียม’ หน้า
 สำหรับการแต่งด้วย หน้าที่มีการเตรียม เมื่อแต่งหน้าแล้วจะดูละเอียด
 ละไม อย่างที่ภาษาชาวบ้านเรียกว่าหน้า ‘ผัดแบ่งติด’ ไม่ใช่ผัดหน้าแล้ว

เห็นเมคอัพเป็นกากอยู่บนผิว ชนิดแบ่งอยู่ส่วนแบ่ง และผิวอยู่ส่วนผิว
ไปกันคนละทิศละทาง

(เจ้าสาวหน้าร้อน.หน้า 55)

"เมคอัพ" มาจากคำว่า make up เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง เครื่องสำอาง เสริมสวย, เครื่องสำอางแต่งหน้า (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 534) ในที่นี้ผู้เขียนใช้เพื่อ หมายถึงการที่แต่งหน้าแล้วไม่สวย เนื่องจากการผัดแป้งไม่ติดเพราะหน้าไม่ได้รับการดูแล จึงต้อง มีการพอกหน้า

1.5.2.4 โรแมนติค และ โปสเตอร์ พบจากตอนหน้าใหญ่ ดังความว่า

ครั้นจะทำโรแมนติค เอียงหน้าเข้าไปชบกับอกกว้างของพระเอกใน
เวลาหรือสถานการณ์ที่กำลัง 'ชบ'เข้าไปแต่ละที หน้าใหญ่ก็ได้มอก
สองศอกของพระเอกไทยๆเราแล้ว ดูมันไม่พอดีพอดีเหมือนอย่างรูป
โปสเตอร์นางเอกชบพระเอกที่เห็นตามหน้าโรงหนังเลย

(หน้าใหญ่.หน้า 61)

ผู้เขียนใช้คำว่า "โรแมนติค" มาจากคำว่า romantic เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง เกี่ยวกับเรื่องรักใคร่, จินตนาการ, เป็นไปไม่ได้, เต็มไปด้วยอุดมการณ์ความต้องการ ผจญภัยและอื่นๆ, แสดงความรัก (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 738) แสดงถึงการแสดง ความรักของผู้หญิงที่มีใบหน้าใหญ่นั้น เวลาชบอกผู้ชายดูแล้วไม่สวยเหมือนกับ "โปสเตอร์" มาจาก คำว่า posterเป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง โปสเตอร์, โปประกาศ, ป้ายโฆษณา, ป้ายประกาศ, โปสเตอร์ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 660) หน้าโรงภาพยนตร์ที่นางเอก ชบอกพระเอก เนื่องจากใบหน้าใหญ่ของเธอ

1.5.2.5 วัลลทซ์ และ พลอร์ พบจากตอนฉลองปริญญา ดังความว่า

สำหรับพวกที่ชอบนุ่งกระโปรงฟู หรือแต่งตัวเสี้ยแข็งก็ก็มีปีก
ยิบยับ...

เดินรำไม่สนุกแน่ ถ้านึกว่าจะไปเดินวอลทซ์ให้คนทั้ง คองต้อง
มิดหวัง เพราะดนตรีสมัยนี้เขาเล่นเพลงช้าๆ สำหรับคนเอาใจคนแก่ให้
ออกไปเปิดฟลอร์ 2-3 เพลงเท่านั้น

(ฉลองปริญญา.หน้า 137-138)

"วอลทซ์" มาจากคำว่า waltz เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง การเดินรำจังหวะ
วอลทซ์, ดนตรีจังหวะวอลทซ์ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 964) ในที่นี้ใช้หมายถึงจังหวะ
การเต้นเพลงช้า ที่ผู้เขียนกล่าวว่าการจัดงานสมัยนี้จะเล่นเพลงเพลงลักษณะนี้เป็นเพลงเปิด
"ฟลอร์" มาจากคำว่า floor เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง พื้น, พื้นห้อง
(วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 350) เพียง 2-3 เพลงเท่านั้น เพราะฉะนั้นไม่ควรมุ่งกระโปรงฟู
เพราะจะทำให้เดินรำลำบาก

1.5.2.6 แฟชั่น และ แค็ตตาล็อก พบจากตอนแฟชั่นแบบไทย...ไทย
ดังความว่า

เดี๋ยวนี้ ยุคสมัยเปลี่ยนไป แฟชั่นมาจากเมืองนอกโดยตรง
เมืองนอกเขาแต่งกันยังไง เมืองไทยก็แต่งได้อย่างนั้นเปียบ แต่คนที่
แต่งได้เหมือนแค็ตตาล็อกเปียบนั้น ต้องอยู่บ้านเครื่องปรับอากาศ
ทั้งหลัง...ห้ามวิ่งออกไปซื้อมะยมคองหน้าบริษัท หรือออกมาดูหัดดูเห่
เพราะจะถูก ลมร้อนของบรรยากาศภายนอกทำให้หมดสวย

(แฟชั่นแบบไทย...ไทย.หน้า 158)

คำว่า "แฟชั่น" มาจากคำว่า fashion เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง แฟชั่น,
รูปแบบ, วิธีการ, สิ่งที่กำลังนิยมกัน, แบบสมัยนิยม (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 330) ในที่นี้
ใช้หมายถึงลักษณะของเสื้อผ้า เครื่องประดับที่ทันสมัยนั้นจะเป็นไปตามต่างประเทศดังนั้นเสื้อผ้า
เครื่องประดับจึงออกแบบมาให้หนาและคลุมทุกส่วนซึ่งตรงตามลักษณะอากาศหนาว สำหรับ
คนไทยที่จะแต่งได้ตรงตาม "แค็ตตาล็อก" มาจากคำว่า catalog เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ
หมายถึง บัญชีรายชื่อ, รายชื่อ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 128) นั่นที่บ้านตลอดจนที่ทำงาน
ต้องติดเครื่องปรับอากาศทั้งหลัง เนื่องจากประเทศไทยอากาศร้อน

1.5.2.7 โฮสเทสส์ พบจากตอนเธอเป็นโฮสเทสส์ ดังความว่า

*โฮสเทสส์...หรือไอ้คเต็ด...เวลาพูดเร็วๆ มันก็คล้ายๆกันนั่นแหละ
แต่ทั้งสองคำก็มีความหมายย่นัก สำหรับสาวสวยๆ*

(เธอเป็นโฮสเทสส์.หน้า 211)

“โฮสเทสส์” มาจากคำว่า hostess เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง เจ้าบ้านที่เป็นหญิง, เจ้าของโรงแรมที่เป็นผู้หญิง, พนักงานบริการที่เป็นหญิง (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 428) ในที่นี้คือ หญิงสาวที่คอยให้ความสะดวกสบายตลอดจนรับใช้อยู่บนรถโดยสารที่ผู้เขียนได้ใช้บริการ

1.5.2.8 คอมมิวนิสต์ และ สลึบปิ้งบิวตี้ พบจากตอนไทยอพยพ ดังความว่า

*ตกลงจนบ้านนี้ก็ยังไม่รู้ว่า คอมมิวนิสต์เป็นยังไง รู้แต่ว่าถ้าเป็น
เมื่อไหร่ เราจะเกณฑ์ให้ไปไถนาแทนควายเหมือนอย่างในเขมร ...เคย
นอนตื่น 10 โมงเป็นสลึบปิ้งบิวตี้ขึ้นมาดื่มน้ำส้มคั้นสด 1 แก้วใหญ่ที่บ่าว
เอามาประเคนให้ก็กลายเป็นถูกจิกหัวให้ลุกตั้งแต่ตี 5*

(ไทยอพยพ.หน้า 255-256)

“คอมมิวนิสต์” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า communist หมายถึง ผู้นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์, สมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์, สมาชิกของระบบคอมมิวนิสต์, สมาชิกผู้นิยมฝ่ายซ้าย(ลบล้างการปกครอง) (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า) ในที่นี้ใช้หมายถึงการปกครองที่รัฐบาลเป็นใหญ่ต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดทุกอย่าง โดยยกตัวอย่างเรื่องของการนอนตื่นสายเป็น “สลึบปิ้งบิวตี้” มาจากคำว่า sleeping beauty เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ ชื่อเรื่องเทพนิยายเรื่องหนึ่งที่นางเอกนอนหลับไหลและจะไม่ตื่นจนกว่าจะมีเจ้าชายมาจุมพิต

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับ

คำภาษาไทย ในศตวรรษที่สิบหกพบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย ดังนี้

1.5.3.1 เต็มสติม พบจากตอนโอบุชร้างอย่างสีลันจีจิม ดังความว่า

พูดกันอย่างกลางๆ ไม่ว่าจะคนผิวขาวหรือผิวคล้ำไปงานกลางคืน
ก็ต้องแต่งหน้ากันเต็มสติม (ไม่นับคนสวยอยู่แล้ว ที่ไม่ต้องพึ่ง
การแต่งหน้า...ซึ่งมีอยู่น้อยมากหรือไม่มีเลย)

(โอบุชร้างอย่างสีลันจีจิม.หน้า 45)

“สติม” มาจากคำว่า steam เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง ไอน้ำ, ไอ, หมอก,
กำลัง, พลังงาน, อำนาจ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 836) เต็มสติม คือการแต่งหน้ากัน
อย่างเต็มที่ของคนที่ไม่สวยไปงานกลางคืน เพื่อที่ต้องการจะได้กลายเป็นคนที่สวยที่สุดในงาน

1.5.3.2 สโลว์ชิบ พบจากตอนฉลองปริญญา ดังความว่า

ที่นี้มาถึงตอนที่ระลึกใจที่สุด คือพอถึงเที่ยงคืน ดนตรีเปลี่ยนเป็น
เล่นเพลงซึ้งๆ เช่นของศิลปินกรเล่นซอตามดาวเอเชีย ของจุฬาลงกรณ์
ลาแล้วจามจรี ฯลฯ โสมภักจะเชิญชวนเฉพาะบัณฑิตใหม่ทั้งหมด ให้ออก
ไปสโลว์ชิบกัน ตอนนั้นแหละที่เขาล้อๆกันว่าจะมี 'มิสไนท์คิส' ด้าย...ตาย
รู้แค่นี้ก็ตัวสั้นเสียแล้ว

(ฉลองปริญญา.หน้า 141)

“สโลว์” มาจากคำว่า slow เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง ช้า, ชักช้า, เชื่องช้า,
เฉื่อย, ใช้เวลานาน, รือรือ, ไม่เร่งร้อน, ล้าหลัง, ไม่กระฉับกระเฉง (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541.
หน้า 804) สโลว์ชิบ คือทำนองเต้นรำเพลงช้าและเพลงส่วนมากจะเป็นเพลงซึ้งๆ โดยมีมุ่งหมายให้
หญิงชายได้มีโอกาสได้เต้นรำกันอย่างใกล้ชิดจนกระทั่งชบกัน

1.5.3.3 กงพลาสติก พบจากตอนเสน่ห์ปลายจวัก ดังความว่า

แม่บ้านชาวกรุงสมัยนี้ไม่ต้องใช้จวักตักข้าว คนแก่งกันแล้ว อยาก
กินแกงอะไร เดินไปปากตรอกก็มีขายสารพัด หรือเลิกจากงานแวะซื้อใส่ถุง

พลาสติกหิ้วกลับมาที่บ้าน สบายใจเฉิบ หมดสมัยที่จะมานั่งโศลก
น้ำพริกแกงเป็กๆตั้งแต่บาย จวกเลยต้องเข้ามิวเซียม

(เสนอหีบปลายจวก.หน้า 178)

"พลาสติก" มาจากคำว่า plastic เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง พลาสติก, วัตถุ
พลาสติก, บัตรเครดิต (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 649) ในที่นี้ผู้เขียนใช้ ถูพลาสติก
หมายถึง ถูที่ใช้ใส่กับข้าวที่ทำเสร็จแล้ว ซึ่งแม่บ้านได้ซื้อมาเก็บไว้ที่บ้าน ไม่ต้อง
ประกอบอาหารเอง "จวก" คือ ทัพพีที่ใช้ในการประกอบอาหาร จึงหมดความสำคัญไป

2. ด้านการสร้างถ้อยคำ คือ คำที่ผู้เขียนสร้างขึ้นใหม่ โดยอาศัยหลักของการซ้อนคำ
ซ้ำคำ และ ประสมคำ เพื่อให้เกิดความหมายที่แตกต่างออกไปจากคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่
คำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม

2.1 คำซ้อน คือ คำที่มีคำเดียว 2 คำ อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน
หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าบางคำ
ความหมายจะไม่แปลกไปกว่าความหมายเดิมมากนัก แต่ก็ต้องมีความหมายและที่ใช้ต่างออกไป
บ้าง แบ่งเป็นซ้อนเพื่อความหมายและซ้อนเพื่อเสียง และในศศิวิมลลับแลหกพบคำซ้อนดังนี้

2.1.1 เล็กยิบหยี ฟูโตโป และ ลิกโบ้ พบจากตอนจับผู้ชายด้วยนัยน์ตา
ดังความว่า

ใครๆก็คงเคยได้ยินประโยคที่ว่า "ดวงตาเป็นหน้าต่างของหัวใจ" ก็
แล้วสำหรับสาว ๆ ที่มีหน้าต่างหัวใจ ที่เล็กยิบหยี ฟูโตโป หรือลิกโบ้ไม่ได้
รูปเล่า จะทำอย่างไร เห็นจะไม่มีวันได้เผยหน้าต่างหัวใจให้ใครได้เห็น
เหมือนเขาอื่น...

(จับผู้ชายด้วยนัยน์ตา.หน้า 1)

คำว่า "เล็กยิบหยี" เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า "เล็ก" ซึ่งหมายถึง ไมโต
(หมายถึงขนาด) (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 720) กับคำว่า "ยิบหยี" คือ ความเล็กมาก ศศิวิมลใช้
ทั้งสองคำมาซ้อนกันเพื่อยกตัวอย่างดวงตาของที่ไม่สวยของผู้หญิงสาวในลักษณะต่างๆ คือ

“เล็กยับยี่” ซึ่งก็คือเล็กมาก “ปุดโป” ซึ่งเป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า “ปุด” คือ นูนเบ่งขึ้นมาในลักษณะอย่างดินปุดหน้าปุด (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 531) กับคำว่า “โป” คือ โนหรือนูนขึ้นเพราะถูกกระทบกระแทก (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 540) คือลักษณะดวงตาที่โตจนเหมือนโปนออกมา และ “ล็กโป” ซึ่งเป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า “ล็ก” คือ ลักษณะของช่อง โฟรง เป็นต้น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 714) กับคำว่า “โป” คือ เป็นรูล็กเข้าไป (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 484) อันหมายถึงดวงตาที่โตแต่ล็กเข้าไป ว่าคงจะกังวลว่าจะไม่สวยและไม่มีผู้ชายมาสนใจ

2.1.2 ล็กล้ำ พบจากตอนจับผู้ชายด้วยนัยน์ตา ดังความว่า

สีเขียนตา (EYE LINER) ที่ใช้แล้วดูเป็นธรรมชาติที่สุด แต่ในทำนองเดียวกันก็ให้ความลึกล้ำแก่ผู้พบเห็นด้วยนั้น ให้หยดครีมเหลวชนิดใดก็ได้ (ที่ไม่ใช่ครีมรองพื้น) ลงในฝ่ามือล็ก 1 หยด แล้วใช้ดินสอเขียนคิ้วสีดำหรือสีน้ำตาลแก่ มาฝนๆกับครีมที่หยดบนฝ่ามือนั้น...คุณจะได้ EYE LINER ชนิดใหม่ที่เขียนแล้วดูเป็นธรรมชาติจริงๆ

(จับผู้ชายด้วยนัยน์ตา.หน้า 4)

คำว่า “ล็กล้ำ” เป็นคำซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า “ล็ก” หมายถึง ลักษณะของช่องโฟรง เป็นต้น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 714) กับคำว่า “ล้ำ” หมายถึง เลยผ่านพันเกินเข้าไป (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 710) ศศิวิมลใช้ทั้งสองคำมาซ้อนกัน เพื่อแสดงให้ควมรู้สึกของความมีเสน่ห์ดึงดูด แก่ผู้พบเห็น ด้วยวิธีการเขียนตาให้ถูกวิธี ซึ่งจะทำได้ดูเป็นธรรมชาติ

2.1.3 กะล้อยกะหลิบ พบจากตอนหน้าใหญ่ ดังความว่า

มิหน้าซ้ำ คนหน้าใหญ่ จะทำแสนงอน ค้อนควัก พักพเอิดอะไร
ก็ไม่น่าเอ็นดูกะล้อยกะหลิบเหมือนคนที่มีหน้าเล็กๆน่ารักเหมือนตุ๊กตา
จะทำอะไรก็น่ารักน่าเอ็นดูไปเสียทุกท่า

(หน้าใหญ่.หน้า 60)

ผู้เขียนใช้คำว่า “กะล่อยกะหลิบ” หมายถึง คล่องแคล่วว่องไวในการใช้มืออย่างแนบเนียน น่าดู ,ดูเหมือนเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง, ดูเหมือนไม่นาน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 76) มาซ้อนเสียงพยัญชนะ ในที่นี้ใช้เพื่อแสดงถึงอาการของความน่ารักน่าเอ็นดูของผู้หญิงสาวที่มีใบหน้าเล็กเวลาทำงาน

2.1.4 เทอะทะทุมทาม พบจากตอนบัวทิพย์ส้าง ดังความว่า

ช่างเสื้อชั้นดีไม่ชอบผู้หญิงอกใหญ่ ไม่ใช่เพราะกลัวคนจะไปมอง
หน้าอกกันหมด เลยไม่มองแบบเสื้อ แต่คนอกใหญ่ตัดเสื้อให้ใส่สวย
ลำบาก เพราะดูมันเทอะทะทุมทาม เหนียวรังไปหมด ผู้คนที่มือกขนาด
กะทัดรัดไม่ได้

(บัวทิพย์ส้าง.หน้า 69)

คำว่า “เทอะทะทุมทาม” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะของ คำว่า “เทอะทะ” หมายถึง ไม่ได้รูปได้ทรง (มักใช้แก่ลักษณะที่อ้วนหรือหนา) (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 405) กับคำว่า “ทุมทาม” หมายถึง เทิบทาบ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 402) เพื่อแสดงให้เห็น ภาพของหน้าอกที่ใหญ่โตเกินขนาดของผู้หญิง ว่าดูไม่สวยเวลาสวมใส่เสื้อจะทำให้เสื้อรั้งที่หน้าอก ทำให้ดูไม่สวย ช่างตัดเสื้อจึงไม่ชอบตัดเสื้อให้กับคนที่มีหน้าอกใหญ่

2.1.5 แพบฟูบ พบจากตอนกุ่มแห่งเยอรมัน ดังความว่า

คนเนื้อน้อยมักจะมีกุ่มแพบฟูบ ถึงจะคิดอ่านแรงงากันให้มี
เนื้อหนังปริมาตรมากขึ้น แรเงาเสร็จก็ต้องนุ่งกระโปรงทับ ไม่มีใครเห็น
อย่างนั้นจะแรงงาให้บ่วยการไปใยเล่า มีทางเดียวคือเสริม

(กุ่มแห่งเยอรมัน.หน้า 131)

คำว่า “แพบฟูบ” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า “แพบ” ซึ่งหมายถึง แพบ, แบนเข้าไป, ฟูบลงไป (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 603) กับคำว่า “ฟูบ” หมายถึง หมอบวบลง, ยอบลง, ยุบลงอย่างจมูกยุบ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 602) เพื่อแสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงผอม ซึ่งจะมีเนื้อบริเวณก้นน้อย หรือ “แพบ” คือ ลักษณะของความเหี่ยวย่อย อยู่แล้วนั้น มีวิธีที่จะทำให้ดูมีก้นได้นั้น มีทางเดียว คือเสริมเข้าไป

2.1.6 ไหญ่โตมโหฬาร และ ภัสรม์ฐลี พบจากตอนไทยอพยพ ดังความว่า

พวกที่มีบ้านใหญ่โตมโหฬาร เป็นพระเจ้าหลุยส์ เดอฟูเน่ หรือทำบ้านยังกะวังจักรพรรดิโรมันนั่นแหละ จงระวังตัวเอาไว้ให้ดี ๆ วันดีคืนดีก็จะมีคนกรูกันเข้าไปอีกทีงี่ม้าน่าทำลายเฟอริเนเจอร์ของพระเจ้าหลุยส์ พังพินาศเป็นภัสรม์ฐลีเหมือนอย่างในหนังสือ ดร.ชีวาโก

(ไทยอพยพ.หน้า 256)

คำว่า "ใหญ่โตมโหฬาร" เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า "ใหญ่" หมายถึง โต (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 868) คำว่า "โต" หมายถึง ใหญ่, มีขนาดใหญ่ (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 357) และคำว่า "มโหฬาร" หมายถึง ยิ่งใหญ่, กว้างใหญ่ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 621) ศศิวิมลใช้เพื่อแสดงถึงความใหญ่โตของบ้าน โดยเปรียบเทียบกับบ้านของพระเจ้าหลุยส์ เดอฟูเน่ หรือวังจักรพรรดิ ว่าผู้ที่มีบ้านใหญ่ระดับนี้ให้ระวังว่าสักวันหนึ่งพวกคอมมิวนิสต์ จะมาทำลายเครื่องประดับตกแต่งบ้านจนกลายเป็น "ภัสรม์ฐลี" ซึ่งเป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า "ภัสรม์" หมายถึง เถา, ฐลี (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 606) กับคำว่า "ฐลี" หมายถึง ละออง, ฝุ่น (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 418)

2.2 คำซ้ำ คือ คำคำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนัก หรือบางที่ต่างกันไปเพียงคำเดียว ซึ่งถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ และศศิวิมลสับแหล่งพบคำซ้ำ ดังนี้

2.2.1 คำๆ แดงๆ พบจากตอนงามพักตร์ผ่องเพียงบุหลันฉาย ดังความว่า

มีหลายคนประสบปัญหานี้ เช่น ตอนแต่งหน้าเสร็จใหม่ๆ สีมิวกำลังดีเบียบ ใปงานไม่ทันไรแอบไปส่องกระจก สีมิวเปลี่ยนเป็นคล้ำๆ คำๆ แดงๆ ไปเสียแล้ว ทั้งนี้เพราะเหงื่อที่ซึมออกมาทำให้แป้งสีแก้มขึ้น

(งามพักตร์ผ่องเพียงบุหลันฉาย.หน้า 20)

ศศิวิมลใช้คำว่า "คำๆ แดงๆ" เพื่อแสดงให้เห็นภาพของเครื่องสำอางเมื่อปล่อยให้แห้งสนิท และเหงื่อออกจะทำให้สีผิวเปลี่ยนไป คือคล้ำลง และดูไม่สวย

2.2.2 ฟุ่ๆ ฟุ่ๆ พบจากตอนกึ่งแห่งเยอรมัน ดังความว่า

เสื้อผ้าฟุ่ๆๆ มีจีบระบายพองโน่น โป่งนี้ไม่ได้ช่วยให้ดูมีเนื้อหนัง
หรือให้คนเข้าใจผิดว่าอกโต กลับยิ่งเน้นให้เห็นว่าจงใจซ่อนความผ่ายผอม
นั้นๆไว้

(กึ่งแห่งเยอรมัน. หน้า 129)

เสื้อผ้า “ฟุ่ๆๆ” แสดงให้เห็นภาพของเสื้อผ้าที่มีระบายหลายๆชั้น ใช้เนื้อผ้าบางแต่ดูพอง
ว่าสำหรับคนผอมนั้นไม่ควรใส่เพราะจะทำให้ดูผอมยิ่งขึ้น

2.2.3 บัดๆ พบจากตอนฉลองปริญญา ดังความว่า

ว่ากันถึงเรื่องชุดแต่งตัวก่อน ผู้ที่รู้ว่าพอเพลงจังหวะสนุกขึ้น แม่
โหมเอก แทบจะกระโดดออกไปเต้นกลางฟลอร์ละก็ ควรแต่งชุดยาวเรียบ
ที่ใช้ผ้าทั้งแนบเนียนไปกับลำตัว แต่งอย่างนี้ ถึงจะออกไป เต้นบัดๆเป็น
ได้เดือนคคลูกชี้เท้าอย่างไร ก็ยังดูสวยไปทุกแห่งทุกมุม

(ฉลองปริญญา. หน้า 136)

อาการตื่น “บัดๆ” เป็นอาการของท่าทางการเต้นที่ไม่มีจังหวะแน่นอน แต่ถ้าแต่งกายตาม
ที่ผู้เขียนแนะนำแล้ว ถึงจะเต้นไม่เก่งอย่างไรก็ยังคงดูสวยแน่นอน

2.2.4 ผอมๆดำๆยับๆ พบจากตอนแต่งดารา ดังความว่า

ที่โรงเรียนนี้ไม่มีผู้หญิงมากนัก แต่ละห้องแต่ละปีมีผู้หญิงปะปนอยู่
ด้วยพอเป็นกระสวย นอกนั้นเป็นผู้ชายหมด ซึ่งก็หาอย่างทีห่อล่อล่ามาทำ
ยายากเหลือเกินส่วนมากผอมๆดำๆยับๆ เดินกะก้างอยู่ตามซอก
ตึกเรียนทั่วๆไป

(แต่งดารา. หน้า 321)

ศศิวิมลกล่าวว่าในโรงเรียนเก่าของตนนั้น ถึงแม้จะมีผู้ชายอยู่เยอะก็ตาม แต่ก็เป็นลักษณะแบบ “มอมๆดำๆยับๆ” ซึ่งให้ภาพของผู้ชายที่มอม ดำ และไม่หล่อ

2.2.5 คร่ำๆ พบจากตอนเจ้าสาวหน้าร้อน ดังความว่า

สีปากใช้สีแดงสดใสได้ทุกแดง จำพวกแดงคร่ำๆน่าจะวันเสียด
วันหนึ่ง เมื่อรับน้ำสังข์แล้ว เจ้าสาวคงไม่มีเวลามาล้างหน้า เพื่อแต่งใหม่
สำหรับงานเลี้ยงกลางคืน

(เจ้าสาวหน้าร้อน.หน้า 58)

แดง “คร่ำๆ” ให้ภาพของสีแดงที่ดูไม่สดใส อันทำให้ปากคล้ำและหน้าตาดูเศร้าหมอง
ซึ่งผู้เขียนกล่าวว่าไม่ควรทาปากสีลักษณะนี้ในวันแต่งงาน

2.3 คำประสม คือ คำที่มีคำ 2 คำหรือมากกว่านั้นมาประสมกัน เข้าเป็นคำใหม่อีก
คำหนึ่ง คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน
ความหมายสำคัญอยู่ที่คำต้น ส่วนคำที่ตามมาเป็น คำขยาย และในศศิวิมลลับแลหกพบ
คำประสม ดังนี้

2.3.1 แร้วเสน่ห์ พบจากตอนจับผู้ชายด้วยนัยน์ตา ดังความว่า

ลองแต่งดวงตาด้วยวิธีของเราดูบ้าง สักวันคงจะมีใครสักคน
สองคนหลงปั่นหน้าต่างหัวใจของคุณเข้ามา...หรือที่เข้ามาแล้วก็เห็นจะ
ต้องตกอยู่ในแร้วเสน่ห์ของคุณไปจนวันตาย

(จับผู้ชายด้วยนัยน์ตา.หน้า 1)

คำว่า “แร้ว” หมายถึง เครื่องสำหรับดักสัตว์ชนิดหนึ่งมีวงติดกับปลายไม้เอาโคนปักไว้
ที่ดิน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 693) คำว่า “เสน่ห์” หมายถึง ความรัก, ความรักที่ไม่หวังสิ่ง
ตอบแทน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 819) ผู้เขียนใช้ทั้งสองคำมาประสมกัน เพื่อให้ความหมายของ
ความตั้งใจในการแต่งดวงตาให้สวยเพื่อให้ผู้ชายหลงรักจนไม่อยากจะสนใจคนอื่น เหมือนติดกับดัก
ไปไหนไม่ได้

2.3.2 **ผิวละไม** พบจากตอนงามพัทตร์ผ่องเพียงบุหลันฉาย ดังความว่า

คนโบราณเขาชมหน้านวล**ผิวละไม**ของผู้หญิง เขาก็นำไปเปรียบกับ
ดวงจันทร์ แต่ดูเหมือนจะเป็นจันทร์คนละดวงกับที่มีมนุษย์อวกาศ 3-4 คน
ลงไปสู้ๆต่อกันเมื่อหลังมานี้

(งามพัทตร์ผ่องเพียงบุหลันฉาย.หน้า 17)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ผิว" หมายถึง ส่วนที่มีลักษณะบางๆ เป็นพื้นนุ่มอยู่ภายนอกสุดของหนัง
และเปลือกเป็นต้น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 551) คำว่า"ละไม"หมายถึง น่ารักน่าเอ็นดู(ราชบัณฑิต,
2525.หน้า 704) มาประสมกัน เพื่อให้ความรู้สึกถึงผิวของผู้หญิงที่คนโบราณชมว่าเปรียบเหมือน
ดวงจันทร์ในเรื่องของความผ่องใส ดูนุ่มนวล และเนียน

2.3.3 **ดีเบียบ** พบจากตอนงามพัทตร์ผ่องเพียงบุหลันฉาย ดังความว่า

มีหลายคนประสบปัญหานี้ เช่น ตอนแต่งหน้าเสร็จใหม่ๆ สีมิวกำลัง
ดีเบียบ ไปงานไม่ทันไรแอบไปส่องกระจก สีมิวเปลี่ยน

(งามพัทตร์ผ่องเพียงบุหลันฉาย.หน้า 18)

"ดีเบียบ" นั้นให้ความรู้สึกของผิวหน้าที่เมื่อแต่งหน้าเสร็จใหม่ สีมิวกับเครื่องสำอางเข้ากัน
ได้ดีเหมือนเป็นเนื้อเดียวกัน ซึ่งผู้เขียนใช้คำว่า "ดี" หมายถึง มีลักษณะที่เป็นไปในทางที่ต้องการ
น่าปรารถนา น่าพอใจ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 302) กับคำว่า "เบียบ" คือ ความพอดีไม่มีที่ติ
มาประสมกัน

2.3.4 **เบียบกระยับ** พบจากตอนไอษรูนางอย่างสีลันจีจิม ดังความว่า

ถ้าจะให้สวยต้องทาปากให้เกินขอบปากออกมานิดหนึ่ง และต้อง
วาดให้ริมขอบปากคมเฉียบ ยังไม่หมดสมัยสีทาปากอย่างชนิดที่ดู
เบียบกระยับ

(ไอษรูนางอย่างสีลันจีจิม.หน้า 38)

คำว่า “เปี้ยก” หมายถึง มีน้ำชุ่มปนผสมอยู่หรือติดอยู่ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 538) คำว่า “ระยิบ” หมายถึง พราวแพรว,วับวาบ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 674) ผู้เขียนใช้ทั้งสองคำมาประสมกันเป็น “เปี้ยกระยิบ”เพื่อให้ภาพของริมฝีปากที่เมื่อทาลิปสติกแล้ว ดูไม่แห้ง ทั้งยังแวววาว และระยิบระยับด้วยในตัว ว่ายังเป็นที่ยิยมในการทาปากลักษณะนี้อยู่

2.3.5 เลือดฝาดบริบูรณ์ พบจากตอนเจ้าสาวหน้าร้อน ดังความว่า

ผู้ที่มีเลือดฝาดบริบูรณ์ ผิวขาวและค่อนข้างท้วม แต่งสีเหลือง
นกคีรีขุน เจ็บจาง จะทำให้ดูสว่างไสว มีราศีจับไปทั้งตัว สีฟ้าออกจะเป็น
สีที่แต่งยากสักหน่อย

สำหรับผิวไทยๆ จึงไม่ค่อยมีผู้นิยมแต่งมากนัก

(เจ้าสาวหน้าร้อน.หน้า 51)

ลักษณะของการมี “เลือดฝาด” เป็นการประสมกันระหว่างคำว่า “เลือด” คือน้ำสีแดงซึ่งชุ่มอยู่ภายในตัวคนและสัตว์ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 724) และคำว่า “ฝาด” หมายถึง รสชนิดหนึ่งอย่างรสหมากดิบทำให้ฝืดคอ กลืนไม่ลง น้ำลายแห้ง (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 560) เป็นเลือดฝาด หมายถึง เลือด (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 724) ซึ่งผู้เขียนนำมาประสมกับคำว่า “บริบูรณ์” หมายถึง ครบถ้วน, เต็มที่, เต็มเปี่ยม (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 458) ให้ภาพของคนที่มีผิวขาวเนียนอมชมพูอยู่ตลอดเวลา และค่อนข้างท้วมนั้นควรแต่งตัวด้วยสีเหลือง นก“คีรีขุน” คือ ชื่อนกในวงศ์ Fringillidae มีหลายชนิด เช่น *Serinus serinus canaria* ตัวขนาดเล็ก ตามปรกติมีสีเหลือง เป็นนกเลี้ยงใส่กรงไว้ฟังเสียงร้อง (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 186) จึงจะเหมาะสม

2.3.6 แก่เฮือก พบจากตอนบัวทิพย์ส้าง ดังความว่า

ก็ไ้การตบแต่งหรือตบตาเล็กๆน้อยๆนี้แหละที่ทำให้ทั้งหนุ่มทั้งแก่
สิ้นฤทธิ์ มาตายแทบตักกันนักต่อนักแล้ว สมัยนี้ใครดีใครได้ ขึ้นมัวทำ
เป็นอินโนเซนตอยู่ละก็ เดียวจะต้องอยู่โยงขึ้นวอทองค้ำเตียงจนแก่เฮือก
แล้วจะหาว่าไม่บอก

(บัวทิพย์ส้าง.หน้า 73)

คำว่า “แก้อีอก” ให้ภาพของความซราที่หมดเรี่ยวแรง หายใจได้ที่ละ “เอือก” คือลักษณะของการหายใจแบบหอบเหนื่อย ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ที่ไม่ชอบแต่งหน้าแต่งตัวเปลี่ยนมาแต่งหน้าแต่งกายเสียบ้าง เพื่อจะได้เป็นที่ต้องตาต้องใจของชายหนุ่ม และมีโอกาสได้แต่งงาน

2.3.7 วึ่งกวดจี พบจากตอนแพ้นแบบไทย...ไทย ดังความว่า

แต่ไหนแต่ไรมา หญิงไทยไม่เคยระย่นย่อที่จะวึ่งตามแพ้น
ตามอย่างชนิดวึ่งกวดจีไปติดๆ ยิ่งกว่าสตรีในประเทศใดๆแถบมหาเอเซีย
บูรพานี้

(แพ้นแบบไทย...ไทย, หน้า 157)

ผู้เขียนใช้คำว่า “วึ่ง” หมายถึง ก้าวไปโดยเร็วยิ่งกว่าเดิน, แล่นไปโดยเร็ว (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 741) คำว่า “กวด” หมายถึง เร่งรัดให้ดียิ่งขึ้นหรือเพื่อให้ทัน (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 63) และ คำว่า “จี” คือลักษณะของการตามติด ไม่ให้พลาด มาประสมกันเพื่อแสดงลักษณะของผู้หญิงไทยที่ชอบแต่งตัวมาก มากกว่าผู้หญิงในทวีปเอเซียตะวันออกทั้งหมด โดยแต่งให้ทันสมัยตามแพ้นต่างประเทศอยู่ตลอดเวลา

ศศิวิมลปฐุมบรรพ ลำดับหนึ่ง

ศศิวิมลปฐุมบรรพ ลำดับหนึ่งเป็นการเล่าเรื่องราวต่างๆที่ผู้เขียนได้พบประสบเจอในช่วงเวลาต่างๆ โดยแต่ละตอนมีสาระสังเขป ดังนี้

1. ตอน "เงาบาป" ผู้เขียนกล่าวว่ามีความยินดีเป็นอย่างมาก เนื่องจากหม่อมเจ้าชาตรี เฉลิมยุคล มาติดต่อขอใช้สถานที่บ้านของตนในการถ่ายทำภาพยนตร์ และขอให้เขียนภาพของ ภัทราวดี มีชูธน ในการโฆษณาภาพยนตร์นั้น

2. ตอน "รักข้างรั้ว" ผู้เขียนกล่าวถึงผู้ชายคนหนึ่งที่เป็นคนงานอยู่ข้างบ้าน ได้เขียนจดหมายมาบอกรักเด็กในบ้านของตนอย่างไม่เคยเห็นกันมาก่อน และเมื่อผู้ชายซึ่งตนนั้นคิดว่ารูปร่างหน้าตาไม่ดีเปิดเผยตัว จึงปฏิเสธไป

3. ตอน "อ้อยหวาน" อ้อยหวานเป็นผู้ที่รู้จักคุ้นเคยกับผู้เขียนเป็นอย่างดี ตั้งแต่ยังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษา เนื่องจากเธอและเพื่อนได้เคยขอผู้เขียนเข้าไปดูหิวโชนและภาพเขียนในบ้าน เมื่อเธอจะแต่งงาน เธอจึงมาบอกผู้เขียนให้ทราบ

4. ตอน "เครื่องเซ่น" ศศิวิมลกล่าวถึงเทศกาลงานตรุษว่าควรจะมีงานตรุษของทุกประเทศรวมไปถึงงานบุญต่างๆว่ามีอาหารประเภทใดในงานเหล่านี้

5. ตอน "เหลือไว้แต่รอยอาลัย" ผู้เขียนกล่าวถึงวันมาฆบูชาว่าตนนั้นได้ไปทำบุญและระหว่างเดินทางได้พบเห็นการทำ "ขนมใช้เท้า" ซึ่งตนคิดว่าเป็นคำพูดที่ไม่สุภาพ จึงเปลี่ยนชื่อให้เป็น "ขนมมือไม่ว่าง"(จึงใช้เท้าแทน)

6. ตอน "รักลูกให้ดี" ผู้เขียนกล่าวถึงสำนวนสุภาษิต "รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี" ในเชิงไม่เห็นด้วย และได้กล่าวถึงวัวและเด็กที่ไม่ได้รับการดูแลสั่งสอนในทัศนะต่างๆ

7. ตอน "อยู่ง่ายกินง่าย" ผู้เขียนกล่าวถึงเรื่องอาหารการกินต่างๆ และกล่าวว่าตนนั้นเป็นผู้ไม่ค่อยใส่ใจกับการรับประทานอาหารเย็น แต่เนื่องจากมีผู้มาทำงานกับตนและจำเป็นต้องรับประทานอาหารเย็นร่วมกันจึงต้องดูแลในเรื่องนี้เพิ่มขึ้น

8. ตอน "แดนมธุรส" ศศิวิมลกล่าวถึงสวรรค์ชั้นจตุรหาราชิกาจนถึงชั้นพรหม ว่ามีผู้ใดอาศัยอยู่บ้างและอุปนิสัยเป็นอย่างไร เมื่อเทวดานางฟ้าตนใดหมดบุญลงมาจุติบนโลกจะมีเหง้อออกที่รักแค้นเป็นสิ่งที่บ่งบอก

9. ตอน "อิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อนักวิชาการไทย บริเวณ 1" ในตอนนี้ผู้เขียนเปรียบเทียบอิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อไทยในเรื่องของการตั้งชื่ออาหาร รูปร่างลักษณะที่ปรากฏของตัวละครในรามเกียรติ์ ว่ามีที่มาอย่างไร โดยใช้ความคิดเห็นของตนเองทั้งหมด

10. ตอน "อิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อนักวิชาการไทย ประโยค 2" ศศิวิมลได้กล่าวถึงอิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อนักวิชาการไทย ในตอนจบนี้ว่ามีอิทธิพลในปัจจุบันทางพฤกษศาสตร์ รวมไปถึง การวาดภาพเหมือน เป็นต้น

11. ตอน "จักรวาลที่ปณี หิโต" ผู้เขียนได้รับเชิญให้ไปเป็นกรรมการตัดสินการประกวดนางงามจักรวาลที่จัดขึ้นในประเทศไทย เนื่องด้วยเหตุผลในเรื่องปัญหาการอุทกภัยที่สาหัสและเกรงว่าจะทำให้ประเทศไทยอับอายจึงตอบปฏิเสธไป

12. ตอน "ฝันวันวิสาขะ" ผู้เขียนและเด็กในบ้านได้จัดทำดอกมะลิเพื่อเตรียมไปวัดในวัน วิสาขบูชา ขณะที่กำลังเดินขึ้นบันไดวัดก็นึกได้ว่าตนฝันว่าเหาะได้ซึ่งหมายถึงจะสมหวังในสิ่งที่หวัง แต่ตนก็ไม่ทราบว่าจะสมหวังเรื่องใดเพราะหวังไว้หลายเรื่อง

13. ตอน "รักนัก มักร่นาย" ศศิวิมลกล่าวถึงเพื่อนคนหนึ่งชื่อ "วี" ผู้ซึ่งมักจะมีเรื่องราวความเป็นมาของสถานการณ์บ้านเมือง มาเล่าให้ผู้เขียนฟังทางโทรศัพท์ที่อยู่เสมอและเป็นเรื่องที่เชื่อถือได้

14. ตอน "สืบสานสมบัติอสูร" ศศิวิมลติดตามชมละครเรื่องทนายทอสูร และวิจารณ์ว่าความจริงแล้วไม่ควรจะต้องกำจัดปีศาจคุณยายวรรณานฎ ซึ่งเป็นตัวเอกของเรื่อง เนื่องจากเธอทำร้ายและฆ่าแต่คนไม่ดีเท่านั้น

15. ตอน "จิตใต้สำนึกของอาวี" ผู้เขียนได้ไปทำบุญเข้าพรรษาที่ จ.จันทบุรี และได้คุยกับชาวบ้านในเรื่องของความเชื่อ เกี่ยวกับ ผี กิ้งกอย และ เสือลมิง

16. ตอน "มหรสพสมโภช 1" ผู้เขียนกล่าวถึงละครเรื่องนางเส็อง ที่มีผู้มาติดต่อขอภาพที่ตนเคยวาดไว้ในเรื่องการแต่งกายของตัวละครเรื่องนี้ ซึ่งสีเสื้อเสื้อผ้าในภาพดังกล่าวเหมาะที่จะนำไปแสดงในสถานที่ที่มีแสงสว่างมากๆ แต่ผู้จัดทำจัดแสดงในสถานที่จริงซึ่งแสงไม่พอจึงทำให้เสื้อผ้าสีหมองไป

17. ตอน "มหรสพสมโภช 2" ศศิวิมลวิจารณ์การแสดงโชว์ถ่ายทอดทางโทรทัศน์ ตอน ลักษมีอวตารเนื่องในวาระมหรสพสมโภชว่า ไม่เหมาะสมสมจริงในทุกเรื่อง ตั้งแต่ฉาก บรรยากาศ และการแสดงสีหน้าของตัวละคร

18. ตอน "ราชวงศ์" ในสมัยที่ยังเรียนอยู่นั้น ผู้เขียนต้องไปเขียนภาพที่ราชวงศ์ส่งในการเรียนวิชาเอก ซึ่งมีเรื่องราวต่างๆเกิดขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็น อาหารการกิน ร้านค้า หรือผู้คน

19. ตอน "อาโปเนี่ย" ศศิวิมลกล่าวแสดงความคิดเห็นเมื่อได้ชมละครเรื่อง วังน้ำวน ซึ่งแสดงโดยใหม่ เจริญปุระ ว่า เมื่อชมจนจบเรื่องแล้วรู้สึกว้าวจริงๆ สมชื่อเรื่อง

20. ตอน "พี่ที่รัก" ผู้เขียนได้รับเชิญไปงานบรรยายเรื่อง ศาสตร์จารย์ศิลป์ พีระศรี ซึ่งได้พบปะกับรุ่นพี่ที่เคยเรียนศิลปากรด้วยกันมากมาย และที่ถูกใจที่สุดก็คือตนเป็นวิทยากรที่มีอายุน้อยที่สุด

21. ตอน "ลักษณะไทย" ผู้เขียนแสดงความสงสัยถึงการที่มีคนจับกลุ่มคุยกันนั้น จะพูดถึงเรื่องอะไรกันบ้าง แล้วยกตัวอย่าง เช่นพูดถึงความเป็นไปได้ของโลก สังเกตพฤติกรรมของคน หรือนินทาเป็นต้น

22. ตอน "เรื่องรักๆ" ศศิวิมลอุยพรให้ผู้อ่านมีจิตใจสดใสโดยการให้เกียรติผู้อื่น มองผู้อื่นในแง่ดี การให้อภัย รวมถึงไม่คิดอิจฉาริษยาผู้อื่น เป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน จึงจะเป็นผู้ที่งามทั้งใจงามทั้งกายได้ ตลอดปีใหม่

23. ตอน "โกลเด้น เมาท์ เฟสติวัล" ผู้เขียนกล่าวถึงงานภูเขาทอง ที่มีข้าวของเครื่องใช้ อาหาร และการแสดงต่างๆ มากมา

ศิลปะการสรรคำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเลือกใช้ถ้อยคำ และการสร้างถ้อยคำ

1. การเลือกใช้ถ้อยคำ แบ่งเป็น คำคล้องจอง คำมีศักดิ์ คำภาษาโบราณ คำภาษาตลาด และคำภาษาต่างประเทศ

1.1 คำคล้องจอง คือ คำที่มีสัมผัสคล้องจอง เน้นการเล่นเสียงสัมผัสสระ สัมผัสอักษร ให้เสียงกระทบกระทั่งกันเกิดความไพเราะน่าฟังและในศศิวิมลปฐมบรรพ ลำดับหนึ่ง พบคำคล้องจองดังนี้

1.1.1 กระโดดโลดเต้น พบจากตอนรักลูกให้ตี ดังความว่า

ข้าพเจ้าเป็นคนรักเด็ก เคยนั่งรถทัวร์รับอากาศไปต่างจังหวัด มีเด็กหญิงชายฝ่ายผมมาตีข้าพเจ้าหนึ่ง ไปกับพ่อแม่ที่สองตาไม่เคยดูแลปล่อยให้ลูกตาชั้นเดียวกระโดดโลดเต้นอยู่บนเบาะที่นั่งถัดข้าพเจ้าไปข้างหน้าสักสองสามเบาะ

(รักลูกให้ตี. หน้า 70)

ศศิวิมลใช้คำว่า “กระโดดโลดเต้น” ซึ่งเป็นสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “กระโดด” หมายถึง ใช้กำลังทำทั้งคู่อัปพื้นให้ลอยตัวสูงขึ้น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 27) กับคำว่า “โลดเต้น” หมายถึง อาการที่กระโดดขึ้นลงหลายครั้งหลายหนเพราะความดีอกดีใจเป็นต้น (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 727) เพื่อแสดงภาพการกระโดด อยู่บนเบาะที่นั่ง บนรถประจำทางอย่างมีความสุขของเด็ก ผู้หญิงกับเด็กผู้ชายคู่หนึ่งที่อยู่เขียนได้เดินทางร่วมด้วย โดยแสดงน้ำเสียงที่ให้ความรู้สึกของความไม่พอใจและหงุดหงิดในพฤติกรรมดังกล่าวของเด็ก

1.1.2 โพล้เพล้เหวว่า พบจากตอนอยู่ง่าย กินง่าย ดังความว่า

หมูนี่ข้าพเจ้ามีประวัติเป็นอันมาก ว่าอาหารมือค้ายามโพล้เพล้
เหวว่านั้น จะกินอะไรดีหนอ

(อยู่ง่าย กินง่าย.หน้า 77)

คำว่า “โพล้เพล้” หมายถึง เวลาพลบค่ำ, เวลาจวนค่ำ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 597) โดยผู้เขียนนำมาสัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “เหว” หมายถึง เปลา, เปลี่ยว (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 864) เป็น “โพล้เพล้เหวว่า” เพื่อแสดงเวลาของการรับประทานอาหารเย็นของตน และให้ความรู้สึกในการรับประทานอาหารเพียงคนเดียววันนั้น ทำให้ไม่ทราบว่าจะแต่ละมือของอาหารเย็นนั้น จะรับประทานอะไรจึงจะดี

1.1.3 วงเวงวิบจับใจอย่างไรชอบกล พบจากตอนแดนมธุรส ดังความว่า

บางคำหรือบางเย็น จำได้ว่ามีเสียงเพลงจากวิทยุจากบ้านแถวๆนั้น
แว่วผ่านหมู่ละเมาะไม้มาให้ได้ยิน...

เราไม่เคยได้ยินเพลงนี้อีก อาจเป็นเพราะไม่เคยได้เปิดวิทยุหรือถึง
จะมีคนเปิด เพลงที่แว่วเข้าหูได้แก่เพลง ‘โธ่เอ๊ย...โธ่เอ๊ย’ หรือไมก็ ‘ไม้อ้วน
เอาเท่าไร’

แต่แม้จะไม่เคยได้ยินได้ฟัง นานๆครั้งดูเหมือนจะแว่วเพลงนี้อยู่ใน
มโนสัญญา เป็นความรู้สึกวงเวงวิบจับใจอย่างไรชอบกล ประหนึ่งว่าเป็น
ความหลัง หรือเป็นถิ่นแถวที่เคยได้อยู่ได้เยือน

(แดนมธุรส.หน้า 90)

ความรู้สึก “วังเวง” คือ ลักษณะอารมณ์อันประกอบด้วยความเปล็ดเพลิดเคลิบเคลิ้มและ
 เย็นใจ ซึ่งเกิดจากเสียงไพเราะมากกระทบหูอยู่ท่ามกลางความสงบเงียบหรือความเปล่าเปลี่ยวใจ
 (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 734) ซึ่งผู้เขียนใช้ “วิบ” มาเป็นสร้อยคำและนำมาสัมผัสสระคล้องจองของ
 คำว่า กับ “จับใจ” หมายถึง ติดใจ, เป็นที่พอใจ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 222) และใช้คำว่า “ใจ”
 สัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “อย่างไรชอบกล” เป็น “วังเวงวิบจับใจอย่างไรชอบกล” นั้นแสดงถึง
 ความรู้สึกที่มีต่อเพลงเก่า ซึ่งทำให้นึกถึงเรื่องราวต่างๆในอดีตเมื่อครั้งที่เคยได้ยินได้ฟังเพลงนี้ว่า
 ทำให้รู้สึกเหงาและมีผลต่ออารมณ์อย่างบอกไม่ถูก

1.1.4 *หลงระเรีงเพรีงเพรีด และ ต่อเติมเสริมสร้าง* พบจากตอนแดนมธุรส
 ดังความว่า

สวรรคท์หกชั้นเหล่านี้แหละที่มีการหมดบุญ
 ถามว่าเหตุใดจึงหมดบุญ
 ท่านตอบไว้ว่า ที่หมดบุญ เพราะพวกเทวดานางฟ้าแม้แต่เสวย
 บุญเก่า หลงระเรีงเพรีงเพรีดอยู่กับความสุข มิได้ต่อเติมเสริมสร้าง
 บุญบารมีให้ยิ่งขึ้นไป พอบุญหมด ก็หมดกัน

(แดนมธุรส.หน้า 95-96)

ผู้เขียนใช้คำว่า “หลง” หมายถึง สำคัญผิด, เข้าใจผิดพลาด (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 843)
 “ระเรีง” หมายถึง บันเทิงใจจนเกินไป (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 674) เป็น “หลงระเรีง” สัมผัสสระ
 คล้องจองกับคำว่า “เพรีงเพรีด” เป็น “หลงระเรีงเพรีงเพรีด” เพื่อแสดงอาการลืมว่าตนเองควรจะ
 ปฏิบัติตนเพื่อ “ต่อเติมเสริมสร้าง”บุญ เนื่องจากความสุขรอบๆตัวนั้นมีมากจนทำให้นึกไม่ถึงว่าบุญ
 ของตนนั้นจะต้องหมดไป ซึ่งเป็นสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “เติม” หมายถึง เพิ่มสิ่งที่ยัง
 บกพร่องอยู่(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 355) กับ “เสริม” หมายถึง เพิ่ม, เติม, ต่อเติม, หนุน, กระตุ้น
 (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 820)

1.1.5 **แจ่มแจ้งแทงตลอด** พบจากตอนอิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อ
นักวิชาการไทย ประเด็นที่ 1 ดังความว่า

น่าสังเกตว่าคนต่างชาติ ที่นิยมชมชื่นความเป็นไทยเหล่านี้มักรู้เรื่อง
เรื่องราวที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทย วรรณคดีไทย
ประวัติศาสตร์ไทย... ฯลฯ และอะไรๆ อันเป็นของคนไทย **แจ่มแจ้งแทงตลอด**
ดียิ่งกว่า คนไทยอย่างเราๆ เสียอีก
(อิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อนักวิชาการไทย ประเด็นที่ 1. หน้า 101)

คำว่า “แจ่มแจ้ง” หมายถึง กระจ่างชัด, แจ่มกระจ่าง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 240) เป็นคำ
สัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “แทง” คือ เอาของแหลมทิ่มหรือปักเข้าไป ; ลงบันทึก, ลงหมายเหตุ
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 407) เพื่อแสดงถึงความรู้เรื่องราวของชาวต่างประเทศในเรื่องราวเกี่ยวกับ
ความเป็นไทย ที่ทราบอย่าง “แจ่มแจ้ง” ไปถึงรายละเอียดชัดเจนไม่ผิดพลาดของความเป็นไทย
มากกว่าคนไทยเอง

1.1.6 **เยื่อใยใจอ่อน** พบจากตอนจักรวาลที่ปนี หิโต ดังความว่า

ใครจะได้ ใครจะไป ก็ช่างเถอะ แต่สมควรแก่การจารึกไว้ ณ ที่นี้
เลยว่า เราได้ถูกติดต่อเชื้อเชิญให้ไปเป็นกรรมการตัดสินนางงามจักรวาล
ครั้งสำคัญ ที่จัดขึ้นในสยามประเทศครั้งนี้ด้วยเหมือนกัน...

แต่ผู้ได้รับเกียรติ ก็ได้ตอบปฏิเสธไปในทันทีทันใด โดยไม่มี
การลังเลใจแม้แต่น้อย เป็นการปฏิเสธอย่างนุ่มนวล แต่ไม่มีเยื่อใยใจอ่อน
ใดๆทั้งสิ้น

(จักรวาลที่ปนี หิโต. หน้า 129-130)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เยื่อใย” หมายถึง ความเกี่ยวพันแม้จะขาดกันไปแล้ว แต่ก็ยังมีอาลัย
เหลืออยู่(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 663) มาสัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “ใจอ่อน” หมายถึง ยอมง่าย,
สงสารง่าย (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 242) เพื่อแสดงถึงการปฏิเสธในการรับเป็นกรรมการตัดสิน
ประกวดนางงาม ว่าเป็นการปฏิเสธอย่างแน่วแน่โดยใคร่ครวญอย่างถี่ถ้วน ซึ่งจะไม่เปลี่ยนใจหรือ
ตอบตกลงเป็นอันขาด

1.1.7 ปั่นป่วนรวนเร พบจากตอนฝันวันวิสาขะ ดังความว่า

พระราชพิธีแรกนาขวัญปีที่แล้ว พระยาแรกนาจะเสด็จหยิบอะไร
ไม่ทราบ พระโคจะเสด็จกินอะไรไม่รู้ รู้แต่ว่าเขาว่าปีนี้ฝนฟ้าไม่ตก
ต้องตามฤดูกาล หน้าแล้งร้อนมีระยะยาวนานกว่าทุกที่ เลยไปเบียดเอา
หน้าฝน หน้าฝนเลยร่นไปแทนหน้าหนาว ฤดูกาลปั่นป่วนรวนเรไปหมด
(ฝันวันวิสาขะ.หน้า 141)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ปั่นป่วน” หมายถึง เคลื่อนไหวไปมาอย่างรุนแรงผิดปรกติ (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 521) มาสัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “รวนเร” หมายถึง ไม่แน่นอน, ไม่แน่ใจ (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 668) เพื่อแสดงถึงฤดูกาลที่เปลี่ยนไปไม่ตรงตามเวลาของแต่ละฤดู โดยที่ไม่ทราบว่าในพิธีแรกนาขวัญนั้น พระยาแรกนาและพระโคเสด็จได้อะไร จึงทำให้ฤดูกาลเปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้

1.1.8 คุณค่าน่ารัก พบจากตอนฝันวันวิสาขะ ดังความว่า

วิสาขบูชาปีนี้ ฝนเพิ่งจะเริ่มตกหยิมๆ ยายฉิมคงต้องไปกบเห็ด
ตามประเพณี ฝนดูจะทิ้งช่วงไปอีกนาน กว่าจะตกกันเป็นล่ำเป็นสัน
อย่างที่เคยมาทุกปี...

หากในความแห้งแล้ง ก็ยังพอมีคุณค่าน่ารักอยู่บ้าง มะพร้าว
ริมสวนสามต้นสูงใหญ่ที่ตั้งแต่ให้ลูกมาไม่เคยหวาน มีแต่เปรี้ยวจืดลอด
พอแล้งหนักก็กลับกลายเป็นหวานแฉฉ่ม ผิดรสผิดชาติไปราวกับคนละต้น
(ฝันวันวิสาขะ.หน้า 142)

ผู้เขียนใช้คำว่า “คุณค่า” มาสัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “น่ารัก” เพื่อแสดงให้เห็นว่าในสถานการณ์ร้ายนั้นก็มีสิ่งที่ดีเกิดขึ้นได้เช่นกัน เหมือนกับต้นมะพร้าวที่มีผลรสเปรี้ยวมาตลอดทั้งที่มีน้ำให้ความชุ่มชื้น แต่ในขณะที่ทุกอย่างดูเหมือนจะไม่ดีไปหมดในหน้าแล้งไม่มีน้ำนี้ มะพร้าวเปรี้ยวต้นนี้ก็กลับให้ผลที่มีรสหวาน

1.1.9 โขกเลือดเชือดเนื้อ พบจากตอนรักนัก มั๊กหน้าย ดังความว่า

“ท่านรัฐมนตรีอมเวศ คีลาอ่อนหระอคะ ท่านน่ารักที่สุด ท่านไม่ได้
หล่ออย่างเดียว ฉลาดตรง...”

ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับยายวิทุกประการ แต่จะดูดีมีเท่าหรือไม่กี่
ไม่ทราบ...

ข้อสำคัญ ไม่ว่าจะยุคใดสมัยใด จะทำอะไรก็ทำไปเถอะ แต่อย่ามา
ทำโหดร้ายทารุณ โขกเลือดเชือดเนื้อ ล้มตายกันเหมือนผักเหมือนปลา
ใครทำจะต้องถูกเกลียดชังกันดำ คั่วพริกเผาเกลือแข่งชั๊กหักกระดูก
ไม่ต้องพูดต้องเกิด ไปชั๊กปล่า

(รักนัก มั๊กหน้าย.หน้า 163-164)

“โขกเลือดเชือดเนื้อ” ให้ภาพของความทารุณโหดร้าย การฆ่าฟันกัน ซึ่งเป็นผลมาจากการ
ปกครองที่ไม่ยุติธรรม รัฐบาลมีอำนาจเหนือประชาชน จึงทำให้ต้องมีการต่อสู้ระหว่างรัฐบาลกับ
ประชาชนขึ้น ทำให้มีคนล้มตายเป็นจำนวนมาก โดยผู้เขียนแสดงความคิดเห็นว่าทุกอย่างมิได้ขึ้นอยู่กับ
ว่าการปกครองจะเป็นเช่นไรหรือใครจะดำรงตำแหน่งเป็นรัฐบาล แต่ขออย่าให้มีเหตุการณ์เหล่านี้เกิด
ขึ้น ไม่เช่นนั้นจะไม่ได้รับความนับถือจากประชาชนอีกเลย

1.1.10 รักใคร่ไหลหลง พบจากตอนสืบสานสมบัติอสูร ดังความว่า

มีผู้ที่รักประชาธิปไตย-เห็นใจมีอบ-และเกลียดเผด็จการเข้าได้ผู้หนึ่ง
ถามข้าพเจ้าว่า เมื่อคืนดูรายการถ่ายทอดสดท่านนายกอานันท์ ปันยารชุน
พบนักข่าวต่างประเทศหรือเปล่า ท่านก็พูดดีดี คุณสุทธิชัย หยุ่น
ผู้ดำเนินรายการก็ทำดีดี ดีไปหมด

ถึงข้าพเจ้าจะรักใคร่ไหลหลงท่านนายกอานันท์ และนิยมชมชื่น
คุณสุทธิชัย หยุ่น ป่านใดก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ดูรายการ มีทีเดอะเพรส
อะไรนั่นหรือก ข้าพเจ้ามั่วดู 'ทายาทอสูร'!

(สืบสานสมบัติอสูร.หน้า 167)

ผู้เขียนใช้คำว่า “รักใคร่ไหลหลง” แสดงถึงความรู้สึกของคนที่มิต่อท่านนายกอนันท์ ปันยารชุน และสุทธิชัย หยุ่น เป็นการกล่าวในเชิงแก้ต่างให้กับตนเองว่าตนนั้นมีความนับถือ ชื่นชมอย่างจริงใจต่อท่านนายกฯและสุทธิชัย หยุ่น แต่เนื่องจากติดขมละคร “ทายาทอสูร” จึงทำให้ไม่ได้ติดตามรายการที่ท่านนายกฯเป็นแขกรับเชิญและคุณสุทธิชัย หยุ่น เป็นผู้ดำเนินรายการ โดยใช้คำว่า “ใคร่” สัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “ไหล”

1.1.11 *คุณยายวรรณापี่ศาจรัย ขบขันบันเทิง และ หยามหยันอันชั่วร้าย*
พบจากตอนสืบสานสมบัติอสูร ดังความว่า

ดาราหญิงที่เก่งที่สุด หัวเราะร่วนเก่งที่สุด ใน ‘ทายาทอสูร’ ได้แก่
คุณยายวรรณापี่ศาจรัย แสดงโดย ชไมพร จตุรภุช...

ข้าพเจ้าได้ยืมแล้วซั๊กมัน เลยลองหัวเราะตามอย่างปี่ศาจสองตัวนั้น
ดูบ้าง นิดเดียวก็ต้องหยุดแล้ว เพราะหมดลมเสียก่อน ทั้งการหัวเราะ
อย่างปี่ศาจ ก็มีใช้การหัวเราะขบขันบันเทิงอะไรเป็นการหัวเราะ
หยามหยันอันชั่วร้าย ต้องเค้นกันให้เหนื่อยหนักเข้าไปอีก

(สืบสานสมบัติอสูร. หน้า 170)

“คุณยายวรรณापี่ศาจรัย” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “วรรณापี่” ซึ่งเป็นชื่อของตัวละครเอกในเรื่องทายาทอสูรกับคำว่า “ปี่ศาจ” หมายถึง ผี, ลักษณะนามว่า ตน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 528) เพื่อแสดงความชื่นชมในเชิงสังเกตสนใจในพฤติกรรมของตัวละครเอกว่าเก่งซึ่งก็คือการ “หัวเราะร่วน” จึงลองหัวเราะเช่นเดียวกันบ้าง จึงทราบว่ากรหัวเราะอย่างปี่ศาจนั้นแตกต่างจากการหัวเราะแบบ “ขบขัน” หมายถึง ขวนให้หัวเราะ, นำขำ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 125) เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “บันเทิง” หมายถึง เบิกบานใจ, รื่นเรใจ; ทำให้รู้สึกสนุก (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 465) เป็น “ขบขันบันเทิง” คือลักษณะของการหัวเราะแบบสนุกสนานมีความสุข แต่เป็นการหัวเราะแบบ “หยามหยัน” โดยเป็นคำสัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “อันชั่วร้าย” ซึ่งเลียนแบบได้ยากเนื่องจากเป็นการหัวเราะติดๆกัน และยังคงแสดงให้รู้สึกถึงความพยายามในน้ำเสียง จึงทำให้เหนื่อยกว่าปกติ

1.1.12 บุกป่าฝ่าละมေး พบจากตอนจิตใต้สำนึกของอาร์ ดังความว่า

เขาร่ากันว่า ว่าถ้าจะดูป่า ก็ต้องดูหน้าฝน ไม่ว่าจะแลไปทางไหน
ครั้นเขียนงดงามไปทุกที่ทุกแห่ง...

อย่างเก่งสำหรับคนกรุงอย่างเราก็คแค่ป่าละมေးไม้เล็กไม้น้อย
นานาพรรณ แล้วอย่าหวังว่าจะลงไปเดินบุกป่าฝ่าละมေးด้วย
ฝ่าตีนน้อยๆ เปล่าหรอก นั่งอยู่บนรถโน่นแน่ะ

(จิตใต้สำนึกของอาร์. หน้า 183)

คำว่า "บุกป่าฝ่าละมေး" แปรลงมาจาก "บุกป่าฝ่าดง" หมายถึง พยายามต่อสู้อุปสรรค
ต่างๆ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 474) โดยใช้คำว่า "ละมေး" หมายถึง หมูไม้ขนาดเล็ก ซึ่งขึ้นในที่
โล่งเป็นหย่อมๆ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 704) แทนคำว่า "ดง" หมายถึง ป่าที่มีต้นไม้ขึ้นหนาแน่น
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 291) ซึ่งให้ความรู้สึกของการเดินทางในป่าที่ไม่รู้สึกลำบากมาก เนื่องด้วย
เสียงของคำว่า "ละมေး" นั้น ทำให้รู้สึกป่าไม่หนาแน่นเท่า "ดง"

1.1.13 อัปสรพ็อนไฟ พบจากตอนมหรสพสมโภช 1 ดังความว่า

ฉากที่เข้าที่ที่สุด เห็นจะเป็นฉากภายในเทวาลัย เป็นฉากใหญ่ที่
งดงาม มีนางอัปสรพ็อนไฟจำนวนมากรำรำไปตามเพลงในบรรยากาศ
อันศักดิ์สิทธิ์เข้มขลัง

ข้าพเจ้าจำได้ว่า เมื่อละครเรื่องนางเลิ้งออกโรงที่โรงละครแห่งชาติ
พ.ศ. 2511 ฉากที่พอเปิดออกมาคนดูตบมือกราวทั้งโรง ก็คือฉากเทวาลัยนี้

(มหรสพสมโภช 1. หน้า 202)

คำว่า "อัปสรพ็อนไฟ" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "อัปสร" หมายถึง นางฟ้า
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 895) กับคำว่า "พ็อนไฟ" เพื่อแสดงภาพของผู้แสดงจำนวนมากที่แสดง
ท่าทางรำรำ แต่งตัวเป็นนางฟ้า กำลัง "พ็อน" ในฉากเทวาลัยที่ผู้เขียนเห็นว่าน่าชมและงดงาม
ที่สุดในละครเรื่องนางเลิ้งที่ถ่ายทอดทางโทรทัศน์

1.1.14 **ขาดตกบกพร่อง และ ตระก่าลำเค็ญเขินไม่ขึ้น** พบจากตอนราชวงศ์
ดังความว่า

หลักฐานที่เราไม่ได้แบ่งเป็นชั่วโมงๆ แต่ไปเขียนรูปนอกสถานที่
แต่ละที พวกกันหายหน้าไปทั้งอาทิตย์เลยทีเดียว เช่น พฤษ-ศุกร์-เสาร์
แล้วเลยแถมวันอาทิตย์ บางทีล้ามาถึงวันจันทร์วิชาสามัญไปเฉยๆ
ก็ช่างมันเถอะ วิชาสามัญไม่สำคัญเท่าไร ขาดตกบกพร่อง ไปบ้าง ยังพอ
ซ่อมแซมได้ แต่ถ้าตวจิตรกรรมนี่ล่ะก็ หมายถึงการ ตระก่าลำเค็ญ
เขินไม่ขึ้น อาจจะต้องตกซ้ำชั้นเนื่องจากเป็นวิชาเอก

(ราชวงศ์. หน้า 229)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ขาดตกบกพร่อง” ใช้แนวเทียบเคียงกันกับ “ขาดตกบกพร่อง” ซึ่ง
“ขาดตก” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “บกพร่อง” เพื่อแสดงให้เห็นความสำคัญของการวิชา
สามัญที่มีความสำคัญน้อยกว่าวิชาเอก เนื่องจากในวิชาสามัญถึงแม้ว่าจะขาดเรียนบ้างแต่ก็ยัง
แก้ไขได้โดยการอ่านหนังสือสอบให้ผ่าน แต่ถ้าเป็นวิชาเอกนั้นหากไม่มีสิ่งหนึ่งครั้งก็เท่ากับสอบ
ไม่ผ่านถึงกับ “ตระก่าลำเค็ญ” แปลงมาจาก “ตระก่าลำบาก” หมายถึง ใต้, ถึง (ราชบัณฑิต ,
2525. หน้า 311) และยังใช้ “เขินไม่ขึ้น” ซึ่งเป็นคำสัมผัสสระคล้องจองกับคำว่า “ลำเค็ญ” เพื่อ
เน้นถึงการที่จะต้องเรียนซ้ำในวิชาเดิมอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง

1.2 **คำมีศักดิ์** คือ คำที่ใช้สำหรับบุคคลที่สนทนาด้วย หรือกล่าวถึง โดยแตกต่างกันไปตาม
สถานภาพของวัย อาชีพและฐานะทางสังคม ในคติวิมลปฐุมบรรพ ลำดับหนึ่ง พบคำมีศักดิ์ ดังนี้

1.2.1 **อื่เด็กทั้งสอง** พบจากตอนรักลูกให้ดี ดังความว่า

ข้าพเจ้าเป็นคนรักเด็ก เคยนั่งรถทัวร์ปรับอากาศไปต่างจังหวัด มี
เด็กหญิงชายผ่ายผอมน่าตื้ซ้าคู่หนึ่ง ไปกับพ่อแม่ที่สองตาไม่เคยดูแล
ปล่อยให้ลูกตาชั้นเดียวกระโดดโลดเต้นบนเบาะที่นั่งถัดข้าพเจ้าไปข้างหน้า
สักสองสามเบาะ... จนเหนื่อยอ่อนได้ที่แล้ว จึงลงจากที่นั่ง ลูมือกันเดิน
ย่อนเปะปะมาตามทางแคบๆของรถโดยสาร เพื่อจะไปห้องส้วมทำรดซึ่ง
ต้องผ่านข้าพเจ้า

ตอนนี้ละ เป็นที่ที่ข้าพเจ้าเร่งเดินลมปราณ ใช้กำลังตบะญาณ
สารพัดพิษทั้งหมดที่มี ส่งกระแสแห่งความชิงชัง ด้วยอาการถลึงตาแนว
เพ่งเหม็งมายังตาของอีเด็กทั้งสอง

(รักลูกให้ดี. หน้า 70)

ศศิวิมลใช้สรรพนามคำว่า “อีเด็กทั้งสอง” แทนเด็กผู้หญิงกับเด็กผู้ชายที่เล่นส่งเสียงดังอยู่บน
รถโดยสารที่เดินทางร่วมกับตน ซึ่งตนพยายามมองด้วยสายตาคำห้ามปรามและเกลียดชังเพื่อให้หยุด
ส่งเสียงดังรบกวน และศักดิ์ของคำแสดงสถานภาพที่ต่ำกว่าในเชิงดูแคลน

1.2.2 ไอ พบจากตอนอิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อนักวิชาการไทย ประจํา 1
ตั้งความว่า

มีเพื่อนฝรั่งคนหนึ่ง ซึ่งมีความเป็นไทยเป็นอันมาก เป็นต้นว่า
กินกับข้าวไทย มีเมียไทย ลูกออกมาเลยกลายเป็นคนไทย ทุกๆอย่าง
พยายามทำไทยเสียยิ่งกว่าคนไทย

เพื่อนฝรั่งท่านนี้ ได้เดินทางมาหาด้วยความเข้าใจผิด คิดว่าสำนัก
เรา เป็นสำนักตักศิลาทิตาปาโมกข์ รู้เรื่องศิลปวัฒนธรรมไทยไปเสีย
ทุกอย่าง พร้อมกับแบกข้อสงสัยอันสำคัญยิ่งจริงจางราวกับเป็นเรื่อง
คอขาดบาดตาย มาถามว่า

“อิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อชีวิตของคนไทยนั้น มีอะไรบ้าง?”...

หากจะลุกขึ้นทำวิทยานิพนธ์ ปริญญาโท ปริญญาเอก อยากรู้ได้
ดอกฯ หรือจะทำวุฒิ ฝศ.- รัช.-ศ.-ห. เพื่อเลื่อนตำแหน่งตั้งตนเป็นผู้รู้ให้เขา
นับหน้าถือตาก็คงไปอย่าง

แต่นี้ลุกขึ้นถามปัญหาโลกแตก ไม่รู้จะอยากรู้ไปทำไม ไอ่ไม่ไร้
พระสัพพัญญูเจ้านี้ จะได้แก้ปัญหากแก่ผู้มาทูลถามได้หมดทุกข้อ อยากรู้
ถามไอ ไอก็ตอบส่งเดชอยากพวกเดียรฉัตรี่เปลือยอย่างนี้แหละ คือถาม
มะม่วง ตอบขนุนส้มปลอ ถามขนุนส้มปลอตอบมะม่วง

(อิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อนักวิชาการไทย ประจํา 1. หน้า 101-102)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ไอ” เป็นสรรพนามแทนตนเองในการคุยกับเพื่อนชาวต่างประเทศในเชิงเสียดสี ที่ถามเรื่องอิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อชีวิตของคนไทยกับตน ซึ่งตนเห็นว่าไม่ใช่สิ่งสำคัญในชีวิตที่ควรจะทราบ แต่ถ้าต้องการให้ตอบก็จะมีคำตอบให้ แต่เป็นคำตอบที่ไม่ตรงประเด็น โดยศักดิ์ของคำแสดงถึงวัยและสภาพภาพที่เท่ากันของตนกับเพื่อนชาวต่างประเทศ

1.2.3 ตะแก พบจากตอนจิตใต้สำนึกของอาร์วี ดังความว่า

ยามเย็นๆ ชาวบ้านมักจะถีบสองล้อกลับบ้านเป็นทิวแถว ข้าพเจ้าถีบรถเช่นนี้ไม่เป็น จนขึ้นปั่นปายขึ้นไปนั่งคร่อม ก็ต้องล้มแผละพาดพื้นทั้งรถทั้งคน แต่เด็กชนบทแม้ตัวกะเบียด ก็ยังประคองรถแล่นฉิวหัวเราะร่ำเบิกบานสดชื่นเป็นอันดี

ไม่เหมือนอย่างตาแดง เพื่อนบ้านชนบท เมียชื้อยายกลีบชายข้าวแกง มีแกงต่างๆทั้งขาวน้ำเป็นอาทิ...แกใช้จักรยานบรรทุกยางพาราอย่างบ้านนอกนิยมใช้ บรรจงวางกระจาดขนมจีนไว้บนตะแกรง แล้วเรียงซ้อนด้วยหม้อแกงเล็กแกงน้อย พลางโจนขึ้นชี

แต่ไม่ได้ขึ้นชีสี่หมอกม้าหรือ เพราะตะแกขาสั้นข้างยาวข้าง พอดีแคบขึ้นบนอาน มันไม่ยกขึ้น รถเบียงพลิกลงลำประโดงข้างทางทั้งคัน หกเซ่ด ! ทั้งหม้อดิน หม้อปีเนียม กระจาดขนมจีน

(จิตใต้สำนึกของอาร์วี. หน้า 186)

คำว่า “ตะแก” เป็นสรรพนามที่ใช้แทนเพื่อนบ้านชาวชนบทคือ “ตาแดง” ในลักษณะของความขบขันในท่าทางของเขา เวลาใช้จักรยานบรรทุกขนมจีนและแกงของภรรยาไปส่ง เนื่องจากขาทั้งสองข้างยาวไม่เท่ากัน พอขึ้นชีจักรยาน รถจึงล้มไปพร้อมทั้งขนมจีนและแกงทั้งหมด ซึ่งศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงถึงวัยที่สูงกว่าในเชิงเอ็นดูขบขันในท่าทางดังกล่าวของตาแดง

1.2.4 อาแปะ, อาตี๋แก่ และ ลื้อ พบจากตอนราชวงศ์ ดังความว่า

หากเดินจากต้นถนนทรงวาด มาถึงโรงเรียนเมยอชิง แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าตรอกติดกับโรงเรียนไป จะมีเจ้าหอยทอดอร่อยมีชื่ออยู่ตึกแถวด้านซ้าย แต่นั่นมันก็สี่สิบ-สามสิบปีเข้ามานี้แล้ว เคยเดินไปอีกครึ่งเมื่อ

ไม่นานมานี้ ไม่ได้มีซากค่างหอยทอดเจ้าเก่าหลงเหลือให้เห็น อาแปะ
ผู้ทอดก็คงถึงแก่กรรมาคาลัยไปนานนม ดึกแถวถึงจะยังมีอยู่ แต่ก็
เปลี่ยนเป็นออฟฟิศติดแอร์เสียเป็นส่วนมาก

ลองถามอาตี๋แก่ ซึ่งยังเด็กกว่าเราเป็นอันมาก ที่ยืนขายของอยู่ แถวๆนั้น
ว่าเจ้าหอยทอดหายไปไหน ?

ตี๋แก่ยิ้มเล็กน้อยก่อนจะเฉลยไข ว่าหอยทอดในความคิดคำนึงของ
ลื้อนะ กลายเป็นประวัติศาสตร์ไปแล้ว...

(ราชวงศ์. หน้า 226-227)

“อาแปะ” เป็นสรรพนามที่ใช้เรียกชาวจีนที่มีอายุมาก ในที่นี้ผู้เขียนใช้กล่าวถึงพ่อค้าขาย
หอยทอดชาวจีนที่ตนเคยพบเห็นในอดีตบริเวณโรงเรียนเผยอิงว่าปัจจุบันไม่มีการขาย เนื่องจาก
สถานที่ได้เปลี่ยนเป็นสำนักงาน ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงถึงผู้ชายที่มีอายุมากในลักษณะระลึกถึงเชิง
เสียดาย ผู้เขียนจึงถาม “อาตี๋แก่” ซึ่ง “อาตี๋” เป็นสรรพนามที่ใช้เรียกเด็กผู้ชายชาวจีน แต่ในที่นี้
ผู้เขียนใช้คำว่า “แก่” แสดงถึงเด็กผู้ชายดังกล่าวมีอายุมากแต่ยังมีวัยที่อ่อนกว่าตน ถึงชายที่ขาย
หอยทอด จึงได้รับคำตอบว่า หอยทอดในความคิดของ “ลื้อ” เป็นสรรพนามที่ชาวจีนใช้เรียกบุคคล
ที่สนิทด้วย อันหมายถึงผู้เขียนนั้น ไม่มีขายแล้ว ซึ่งศักดิ์ของคำที่ใช้ในนั้นแสดงความเป็นกันเองและ
ความเคยชินในการใช้คำดังกล่าว

1.3 คำภาษาโบราณ คือ คำที่ใช้กันสมัยก่อน ปัจจุบันเลิกใช้แล้วหรืออาจใช้เป็นบางคน
บางกลุ่มเท่านั้น ในศิวิมลปฐมบรรพ ลำดับหนึ่ง พบคำภาษาโบราณ ดังนี้

1.3.1 เกร็ดเกร่ พบจากตอนเครื่องเช่น ดังความว่า

ข้าพเจ้าเคยถามผู้รู้ว่าตีนโรงตีนศาลนั้น หมายถึงอะไร ผู้รู้อธิบาย
ว่าตีนโรงตีนศาล หมายถึง คนที่ไม่ได้เป็นข้าราชการ ไม่ได้เป็นอะไร
สังกัดไหนทั้งนั้น คอยเกร็ดเกร่อยู่ตามสถานที่ราชการศาลอาญาต่างๆ...

แต่ผู้รู้อีกท่านหนึ่ง แจ้งว่า ตีนโรงตีนศาลที่เขาตกเศษอาหารใส่
ทางตองนี้ ได้แก่พวกผีชั้นต่ำที่คอยเกร็ดเกร่ไปตามบ้านงาน

(เครื่องเช่น. หน้า 50-51)

คำว่า “เกร็ดเกร่” เป็นคำภาษาโบราณซึ่งปัจจุบันใช้คำว่า “เตร็ดเตร่” หมายถึง เที่ยวไป ไม่อยู่เป็นที่ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 353) ในข้อความที่หนึ่ง ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อแสดงกริยาอาการของผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็น “ตีนโรงตีนศาล” คือผู้ที่อยู่ตามโรงตามศาลทั้งที่ไม่ได้ทำงานในนั้นเพื่อคอยหาโอกาสเป็นตัวแหวนรับจ้าง ในการจัดทำเรื่องราวในทางกฎหมายกับผู้มีคดีต้องขึ้นศาล และในข้อความที่สองนั้นใช้เพื่อแสดงอาการของ “ผีชั้นต่ำ” คือวิญญาณที่เร่ร่อนไปไม่มีที่อยู่อาศัย หากินตามสถานที่ ที่มีการจัดงาน

1.3.2 กรีกกรอง พบจากตอนจักรวาลที่ปณี หิโต ดังความว่า

ให้เราไปนั่งดูประกวดนางงาม ก็ไม่พินกันๆร้องๆอีกนับไม่ถ้วนอัน อยู่แล้ว ดูแล้วจะปลงริก็เปล่าอีก กลับกลายเป็นสร้างชาติสร้างภพอะไร ไปโน่นๆ มานั่งนี่กรีกกรองดู ก็เห็นเป็นสมุทัย หรือเหตุแห่งทุกข์แท้ๆ ที่เดียว ที่ถึงได้ ปฏิเสธไม่ไปเป็นกรรมการครานี้

(จักรวาลที่ปณี หิโต. หน้า 131)

คำว่า “กรีกกรอง” เป็นคำภาษาโบราณซึ่งปัจจุบันใช้คำว่า “ตริกตรอง” หมายถึง ไตร่ครวญ, คิดทบทวน, ตริตรอง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 320) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อแสดงการคิดอย่างละเอียดถี่ถ้วน ในการปฏิเสธเป็นคณะกรรมการตัดสิน การประกวดนางงามจักรวาลด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ ชี้แจงแล้วกลัวว่าประเทศไทยจะเสียชื่อเสียง

1.3.3 ขวย พบจากตอนจักรวาลที่ปณี หิโต ดังความว่า

ดูโฉมดูละครก็เป็นห่วงถึงทศกัณฐ์ และพระราม ที่รัดเคื่องมา ตั้งแต่เช้า เพื่อจะถอดออกในตอนเย็นค่ำ ขวยปวดหนักปวดเบาขึ้นมาจะทำอย่างไร อย่างนางสีดาและพวกตัวนางต่างๆก็แล้วไปเถอะ ปวดอะไร ขึ้นมาก็ยังถกผ่านั่งยองๆได้ แต่ตัวพวกลิงตัวพระตัวยักษ์นี่สิ

(จักรวาลที่ปณี หิโต. หน้า 133)

คำว่า “ขวย” เป็นคำภาษาโบราณซึ่งในปัจจุบันใช้คำว่า “ถ้า, แม่” โดยคำว่า “ขวย”

หมายถึง ถ้ำ, แม้ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 245) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อแสดงความเป็นห่วงผู้ที่แสดง
 โชนเป็นตัวพระ เช่น ทศกัณฐ์กับพระราม ที่ต้องแต่งตัว "รัดเครื่อง" ตั้งแต่ตอนเช้าและกลัวจะ
 ถอดออกก็เย็นค่ำจะทำอย่างไรหากปวดอุจจาระหรือปัสสาวะ เนื่องจากชุดที่สวมใส่นั้นต้องเย็บ
 ติดกันทั้งชุดจึงลำบากในการถอดหรือใส่เป็นอย่างมาก

1.4 คำภาษาตลาด คือ คำภาษาพูดของคนธรรมดาทั่วไป โดยไม่คำนึงถึง
 ความเหมาะสมหรือความถูกต้อง ในคดีวิมลปฐุมบรรพ ลำดับหนึ่ง พบคำภาษาตลาด ดังนี้

1.4.1 แฝงแดก พบจากตอนเครื่องเช่น ดังความว่า

ผู้รู้อีกท่านหนึ่ง แจ้งว่า ตีนโรงตีนศาลที่เขาตักเศษอาหารใส่ทางดองนี้
 ได้แก่พวกผีชั้นต่ำที่คอยเกร็ดเกรไปตามบ้านงาน เห็นพวกจ้าวชั้นนิกๆเขาไป
 ร่วมพิธีที่ต้องตั้งเครื่องบวงสรวงสังเวยที่ไหน พวกตีนโรงตีนศาลก็จะแห่ไปเป็น
 บริวารคอยแฝงรับประทาน อย่างที่ภาษาชาวบ้านเขาเรียกว่า 'แฝงแดก'

(เครื่องเช่น. หน้า 51)

ผู้เขียนใช้คำว่า "แฝงแดก" ซึ่งเป็นคำภาษาตลาด เพื่อแสดงพฤติกรรมของวิญญาณเร่ร่อน
 หรือ "ผีชั้นต่ำ" ที่เรียกกันว่า "ตีนโรงตีนศาล" นั้นจะไปตามสถานที่จัดงานบวงสรวงเทพเจ้าต่างๆ
 เพื่อหลอกลวงรับประทานอาหารที่ผู้คนนำมาบวงสรวงเทพเจ้าด้วย

1.4.2 ตะเข้ พบจากตอนอิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อนักวิชาการไทย ปริเฉท 1
 ดังความว่า

ที่วัดจักรวรรดิหรือวัดสามปลื้ม เขาเลี้ยงตะเข้เอาไว้ ตัวที่มีชื่อเสียง
 โด่งดังที่สุดคือไอบอด เคยหลุดออกมาตอนน้ำท่วมกรุงเทพฯ ครั้งใดไม่ทราบ
 หนังสือพิมพ์ยังลงข่าวครึกโครม

(อิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อนักวิชาการไทย ปริเฉท 1. หน้า 108)

คำว่า "ตะเข้" มาจากคำว่า "จระเข้" หมายถึง สัตว์เลื้อยคลานชนิดหนึ่ง (crocodylus sp.)
 ในวงศ์ Crocodylidae ขนาดใหญ่ คอสั้น ห้วยยาว มีปุ่มเหนื่อปลายปากบน ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า

ซี้หมา ก่อนซี้หมา หรือหัวซี้หมา หนังสือหลังเป็นเกล็ดขรุขระ หางยาวแบนตามส่วนตั้ง ชนิดที่อาศัยอยู่ในน้ำจืด เรียก *Crocodylus siamensis* อีกชนิดหนึ่งอยู่ในน้ำเค็ม เรียก *Crocodylus porosus*, ตะเข้ ก็เรียกคศิริมลใช้คำนี้เพื่อเล่าถึงวัดจักรวรรดิหรือวัดสามปลื้มนั้นมีการเลี้ยงจระเข้และเป็นต้นกำเนิดของฟาร์มจระเข้ในปัจจุบัน

1.4.3 ช่างหัวมันเถอะ พบจากตอนสืบสานสมบัติอสูร ดังความว่า

มีคนบอกว่าเรื่อง 'วังน้ำวน' ดัดแปลงมาจากหนังสือเรื่อง 'วัลลีย์ ออฟ เดอะ ดอล' ข้าพเจ้าเคยดูหนังโรงครั้งหนึ่งนานมาแล้ว จำเรื่องไม่ได้ รู้แต่ว่ามีอะไรวุ่นๆกันทๆอยู่ในชีวิตของผู้หญิงสามคนที่เป็นเพื่อนกัน ลงท้ายดูเหมือนตายไปคนหรืออย่างไรก็ช่างหัวมันเถอะ ข้าพเจ้าไม่อยากจะรับรู้ด้วย

(สืบสานสมบัติอสูร. หน้า 169-170)

คำว่า "ช่างหัวมันเถอะ" เป็นคำภาษาตลาด ในที่นี้ผู้เขียนใช้หมายถึง การที่ตนไม่มีความสนใจที่มาหรือความเป็นความตายในละครเรื่องใดๆ นอกจากเรื่อง "ทายาทอสูร" เพียงเรื่องเดียวในขณะนั้น รวมไปถึงตนเองก็จำเรื่องราวของภาพยนตร์ต่างประเทศเรื่อง "วัลลีย์ ออฟ เดอะ ดอล" ซึ่งมีผู้กล่าวว่ละคร "วังน้ำวน" ดัดแปลงมานั้นไม่ได้เช่นกัน

1.5 คำภาษาต่างประเทศ คือ คำภาษาใดๆก็ตามที่นำมาใช้แทนคำภาษาไทย ทั้งที่คำนั้นจะมีคำภาษาไทยใช้แทนได้ การใช้คำภาษาต่างประเทศอาจใช้เขียนด้วยภาษาต่างประเทศใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องคศิริมล ปฐมบรรพ ลำดับหนึ่งนี้ไม่พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศคิวิมล
ปฐมบรรพ ลำดับหนึ่งนี้ พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ
ดังนี้

1.5.2.1 **คอร์รับเซ็น** พบจากตอนเหลือไว้แต่รอยอาลัย ดังความว่า

จากการค้นคว้าโดยใช้งบประมาณหลายล้านบาท พบว่า
'ใช้เท่าก้วย' หรือขนมหัวผักกาดนี้ มิใช่ของรับประทานที่ไม่มีพิษเพชาติ
ตระกูลสืบสาแทรกไปมาแล้ว ปรากฏว่าเคยเป็นของเสวยอันโปรดปราน
ของพระนางฮองไทเฮาซูลี จากราชสำนักจีนโพ้นทะเลโน้น ผู้คิดค้นต้น
ตำรับขึ้น ได้แก่ขันที่วายร้ายสืบสองคน ต้นฉบับแห่งการโกงกิน หรือคอ
รับเซ็น ขนานแท้ คือเบิกเงินจากท้องพระคลังมากมาย แต่ใช้วัตตฤติบราคา
น้อยๆ ปรงปนของเสวยขึ้นมาแหกพระเนตรพระนางฯ

(เหลือไว้แต่รอยอาลัย. หน้า 58-59)

คำว่า "คอร์รับเซ็น" มาจากคำว่า corruption เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง
ความเน่าเปื่อย, ความชั่ว, ฉ้อราษฎร์บังหลวง (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 195) ผู้เขียน
ใช้คำนี้เพื่อเล่าถึงพฤติกรรมกรรมการฉ้อโกงของขันที 12 คน ในราชสำนักจีน จากการใช้วัตตฤติบ
ราคาถูกมาปรุงอาหารซึ่งถือว่าเป็นต้นตำรับของ "ใช้เท่าก้วย" หรือ "ขนมหัวผักกาด"
ให้พระนางฮองไทเฮาซูลี โดยเบิกเงินจากท้องพระคลังไปเป็นจำนวนมาก

1.5.2.2 **โพรติวเซอร์** และ **ออเดอร์** พบจากตอนเหลือไว้แต่รอยอาลัย
ดังความว่า

ของกินสำคัญอีกอย่างหนึ่ง ที่อาจคิดขึ้นโดยขันทีสืบสองคนเช่นกัน...
สิ่งนั้นคือ 'ก้วยเดี่ยวถึงแตก' มีขนมหัวผักกาดที่ไหนต้องมีก้วยเดี่ยว
ถึงแตกที่นั่น...

ต่างกันอยู่นิด ก็ตรงองค์ประกอบหลัก คือก้วยเดี่ยวถึงแตกมี
องค์ประกอบหลักเป็นเส้นเล็ก แต่ใช้เท่าก้วยใช้ใช้เท่าเป็นองค์ประกอบหลัก

โดยโพรติวเซอร์หรือผู้อำนวยการผลิตและส่งออก สูปากท้องตาม
ออเดอร์หรือความจำนงของผู้ซื้อ เพียงท่านเดียว ส่วนมากมักจะเป็น

ตาแป๊ะแก่ หรือไม้ก้อฮิมแก่รุ่นอนุรักษ์ คือเหลือน้อยน้อยท่าน แทบจะนับตัวได้

(เหลือไว้แต่รอยอาลัย.หน้า 59)

“โปรดิวเซอร์” มาจากคำว่า producer เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ ผู้ผลิต, ผู้ให้กำเนิด, ผู้สร้าง, ผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์,ผู้ควบคุมเวที (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 674) ในที่นี้ผู้เขียนใช้หมายถึงผู้ที่ขายขนมหัวผักกาดและก้วยเตี่ยวถั่งแตก ซึ่งมักจะเป็น “ตาแป๊ะแก่” หรือ “อาฮิมแก่” คือ หญิงขายชาวจีนที่มีอายุมากและเหลือน้อยในปัจจุบัน จะขายตาม “ออร์เดอร์” มาจากคำว่า order เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ คำสั่ง, ใบบัง, คำสั่งซื้อ, ใบบังสินค้า (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 604)ในที่นี้ใช้หมายถึง การปรุงขนมหัวผักกาดและก้วยเตี่ยวถั่งแตกตามจำนวนที่ลูกค้าสั่ง

1.5.2.3 ริโมทคอนโทรล พบจากตอนรักลูกให้ดี ดังความว่า

มีเพื่อนผู้มีเมตตาโพธิแห่งความเมตตาอยู่ในใจหนึ่งเมล็ด เคยไปมาหาสู่กันเสมอ ข้าพเจ้าชอบไปอาศัยดูโทรทัศน์สีขนาดใหญ่ที่บ้านนี้ เพราะการเปิดดูโทรทัศน์ที่บ้านของตัวเอง ย่อมทำให้เปลืองกระแสไฟเปล่าปดี...

เขาเป็นผู้ถืออาญาสิทธิริโมทคอนโทรล กดช่องนั้นช่องนี้ไปเรื่อยเรื่อย แฉอญกุดไปเห็นภาพ 'ตุ้มตาม' ดาราเด็กที่ขึ้นสมองข้าพเจ้า กำลังเล่นละครเรื่องยี่ดน้ำติดตาม

ข้าพเจ้าจึงเอะอะดีใจ อยากจะดูตุ้มตามเช่นคนรักเด็กที่วูไปพึ่งทำ เขากลับยอมให้เห็นภาพตุ้มตามในโทรทัศน์เพียงแว็บเดียวเท่านั้น แล้วรีบกดเปลี่ยนช่องอื่น

(รักลูกให้ดี.หน้า 72)

“ริโมทคอนโทรล” มาจากคำว่า remote control เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง การควบคุมระยะไกล (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 718) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อหมายถึงความถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการควบคุมการทำงานของโทรทัศน์ ซึ่งอยู่กับเพื่อนที่ตนมักจะไปรับประทานอาหารเย็นด้วยแล้วจึงได้ร่วมดูรายการโทรทัศน์ด้วยกันนั้น มักจะเปลี่ยนช่องโทรทัศน์ไปเรื่อยๆ ไม่หยุดดูช่องใดช่องหนึ่งนาน

1.5.2.4 แฮมเบอร์เกอร์, เดรสซิงครีม และ เฟรนช์ฟราย พบจาก
ตอนอยู่ง่าย กินง่าย ดังความว่า

ข้าพเจ้าลองให้เพื่อนพรณามาถึงหน้าตาของอาหารขยะอันเป็น
โทษภัยดุลักลิ่ง เพื่อเผชิญประสบพบพาน จะได้หัดลิ้ม ไม่เข้าไปปลั่งเสพ
เขายกตัวอย่างแฮมเบอร์เกอร์ให้ฟังคร่าวๆว่า แฮมเบอร์เกอร์นั้น
ประกอบด้วยบันหรือขนมปังขนาดใหญ่ ถูกผ่าครึ่งให้อ้าเป็นสองแคม
เพื่อจะได้หนีบเอาเนื้อบดทอด เนื้อที่เอามาบดล้วนแต่เป็นเศษเนื้ออย่าง
เลวเกวสั่น หากครั้งทอดแล้วก็แปรสภาพเป็นน้ำกินชิ้นใหญ่หอมหวาน
กัดเข้าไปแต่ละคำ เดรสซิงครีมข้นขาวแสนอร่อยที่เขาย้ายไว้ก็จะเล็ดลอด
ออกมาตามซอกฟัน ชุ่มฉ่ำน้ำเนื้อที่เยิ้มอยู่ในขนมปัง ทั้งผักกาดหอม
มะเขือเทศ และหอมใหญ่ที่โปะมาคืบคั้ง อีกเฟรนช์ฟรายกรอบนอกนุ่มใน
กองมาข้างๆ...

อ๊อ...หิวแล้ว...ขยะชา

(อยู่ง่าย กินง่าย. หน้า 79)

“แฮมเบอร์เกอร์” มาจากคำว่า hamburger เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง
เนื้อบดหรือเนื้อสับย่างหรืออบ ,เนื้อบดหรือเนื้อสับ, แขนควิวทอดเนื้อย่าง (วิทย์ เทียงบุญธรรม,
2541. หน้า 404) ซึ่งเป็นคำที่เพื่อนผู้เขียนใช้ในการยกตัวอย่างอาหารขยะ และกรรมวิธีการทำ
เพื่อให้ ผู้เขียนเห็นในด้านไม่ดี อันประกอบไปด้วย ขนมปัง เนื้อบด “เดรสซิงครีม” มาจากคำว่า
dressing cream เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ ซอสครีมที่ใช้เป็นเครื่องชูรส ผักกาดหอม
มะเขือเทศ และหอมใหญ่ รวมถึงมี “เฟรนช์ฟราย” มาจากคำว่า french fried เป็นคำทับศัพท์
ภาษาอังกฤษ คือ มันฝรั่งทอด วางเคียงมาล้วนแต่ไม่มีประโยชน์ใดๆทั้งสิ้น แต่ผู้เขียนกลับ
มองเห็นภาพอันน่ารับประทานมากกว่า

1.5.2.5 ฮาร์ดแวร์ พบจากตอนอิทธิพลของรวมเกียรติที่มีต่อ
นักวิชาการไทย ปริเฉท 1 ดังความว่า

นอกจากนี้ สากกะเบือยังเป็นอาวุธทางวัฒนธรรมของบรรดา
เมียไทยทั้งหลาย เมียไทยใช้สากกะเบือตีหัวผัว เมียเจ๊กคงบึงตอ

เมื่อยฝรั่งไม้นวดแป้ง เมื่อยแขกใช้หม้อแขกสารพัดประโยชน์ไม่มีหู อัน
นับว่าเป็นฮาร์ดแวร์ชนิดหนึ่งนั่นแหละแผ่นกบาลผัว

(อิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อนักวิชาการไทย ประโยค 1. หน้า 111)

"ฮาร์ดแวร์" มาจากคำว่า hardware เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง เครื่องโลหะ, เครื่องกลไกที่ใช้ปฏิบัติการ, (ภาษาพูด) อวัยวะอุปกรณณ์, อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องกลไกของคอมพิวเตอร์ (วิทยุ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 407) ในที่นี้ใช้หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ในการตีระฆะสามีของชาติต่างๆ ได้แก่ ไทยใช้ไม้ตีพริก จีนใช้ไม้ตบึงตอ ฝรั่งใช้ไม้นวดแป้ง และแขกใช้หม้อแขกไม่มีหู

1.5.2.6 สวิมมิงพูล พบจากตอนจักรวาลที่ปณี หิโต ดังความว่า

เคยมีเรื่องเล่าว่า คณะโรงเรียนนอกคณะหนึ่ง ยกขบวนไปสาธิต
ตอนยกกรบกั๊กกลางแจ้ง ในเมืองฝรั่งต่างประเทศ ไม่ทราบว่าเป็นประเทศใด
ด้วยทัศนวิสัยเกิดต้องเสียฉับพลัน อีพรวดใส่ฝ้ายกนุงโจงจีบเย็บกริ่ง
แน่นหนาแล้ว...

ทัศนวิสัยจึงต้องยอมเสียดเสียดศักดิ์ สุริยวงศ์พรหม วิ่งจืดผาดนดู
กระโจนตุ้มลงสวิมมิงพูลที่อยู่ใกล้ๆแถวนั้น เครื่องไหนอะไรก็เปียกน้ำ
เปื้อนซี เลอะเทอะเหม็นคูล้งไปหมด ใช้แสดงไม่ได้ตลอดการเดินทาง
คราวนี้

(จักรวาลที่ปณี หิโต. หน้า 133)

"สวิมมิงพูล" มาจากคำว่า swimming pool เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คือสระว่ายน้ำ
(วิทยุ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 865) ในที่นี้ใช้หมายถึงสระน้ำที่ใกล้ที่สุดในบริเวณที่ใช้แสดงโชว์
ที่ผู้แสดงโชว์เป็นทัศนวิสัยกระโดดลงไปเนื่องจากอุจจาระรดเครื่องโชว์ที่สวมอยู่ด้วยความอาย
เป็นเหตุให้เครื่องโชว์ชุดนั้นใช้การไม่ได้ตลอดการเดินทาง

1.5.2.7 มิวสิควิดีโอ พบจากตอนมหรสพลมโภช 2 ดังความว่า

ข้าพเจ้าเปิดโทรทัศน์ดูตอนเริ่มเรื่องไม่ทัน เมื่อเปิดมาเห็นตลกโชน กำลังบรรยายความเป็นมาของนางสีดา ในงานพิธีประลองยกมหาธนูโมฬี แล้ว สักประเดี๋ยว พระวชิรสูรและพระสวามิตรฤาษี ก็นำพระราม พระลักษมณ์ เดินรำเดี่ยวจากมาสบตาบึงกับนางสีดา ซึ่งกำลังเผลอหน้าต่างมาพอดี...

ดูจากซึ่งตอนนี้แล้ว ก็เกือบลืมไปว่าดูโชน นี้ที่กำลังดูมิวสิควิดีโอ เดชะบุญ ที่พระรามกับนางสีดาไม่ได้จิกยืมเสน่ห์เห็นพันขาวเรียบเข้าใส่กล้อง เพื่อเอาใจแม่ยกและพ่อยกทั้งปวง

(มหรสพลมโภช 2. หน้า 211-212)

"มิวสิควิดีโอ" มาจากคำว่า music v.d.o เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ การแสดงละคร ประกอบเพลง ผู้เขียนใช้คำนี้กล่าวถึงภาพการแสดงโชนจากโทรทัศน์ ที่มีกล้องและคนแสดง แสดงท่าทางเหมือนกำลังแสดง "มิวสิควิดีโอ" มากกว่าแสดง "โชน" คือส่งสายตาแสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านกล้อง ซึ่งในการแสดงโชนนั้นอารมณ์ความรู้สึกจะแสดงผ่านท่าทางการรำรำ

1.5.2.8 เซอร์ไพรส์ พบจากตอนมหรสพลมโภช 2 ดังความว่า

ผู้คนในสมัยหลังๆนี้ รู้จักคุณภรรณิกา ก็แต่ในฐานะผู้อ่านข่าวหญิง ประจำสถานีโทรทัศน์ช่องไหนก็ลืมไปแล้ว จำได้แต่ว่าอ่านพร้อมกับ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล และที่จำได้ดีก็คือ คิวอันตรงแนว ประหนึ่ง คนทำคิวเซอร์ไพรส์ตลอดเวลา

(มหรสพลมโภช 2. หน้า 215)

"เซอร์ไพรส์" มาจากคำว่า surprise เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง ทำให้ประหลาดใจ, จูโจม, ค้นพบอย่างกะทันหัน และโดยไม่คาดคิดมาก่อน (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 861) ผู้เขียนใช้คำนี้แสดงลักษณะคิวของคุณภรรณิกาที่มีระดับสูงเหนือตามากกว่าคนทั่วไป เหมือนคนที่ทำท่าทางประหลาดใจตลอดเวลา

1.5.2.9 สติวเดนต์ พบจากตอนราชวงศ์ ดังความว่า

สมัยนั้น พวกเรานิยมเขียนสีน้ำมันกันหนาๆ สีน้ำมันระดับ
 'สติวเดนต์' ราคาไม่สู้แพง ช่างยังใช้สีขาวปอนด์ ที่เขาห่อกระดาษแก้ว
 แบ่งขายเป็นก้อนๆในราคาย่อมนยา จึงต่างก็พากันบรรเลงสีเหล่านี้ ลงไป
 หนาเปอะ รวากับหน้าชนมเค็กราคาถูก ฝีมือแปร่งแต่ละเอียดประหลาด
 ตวัดพาดพันราวกับโกรธซึ่งทะเลาะเบาะแว้งกับผืนผ้าใบ มาแต่ครั้งไหน
 (ราชวงศ์.หน้า 233)

"สติวเดนต์" มาจากคำว่า student เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง นักเรียน,
 นักศึกษา, ผู้ศึกษา, ผู้วิเคราะห์, ผู้สืบสวนสอบสวน, ผู้พิจารณา (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541,
 หน้า 848) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อแสดงถึงระดับราคาของสีน้ำมัน ว่าหากเป็นระดับ "สติวเดนต์" ก็จะมี
 ราคาค่าที่ไม่สูงนัก ซึ่งผู้เขียนกล่าวว่าตนและเพื่อนชอบเขียนภาพสีน้ำมันหนา จึงต้องซื้อสีน้ำมัน
 ระดับนี้มาใช้เพื่อความประหยัด

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับ
 คำภาษาไทย สำหรับในเรื่องศศิวิมลปฐมบรรพ ลำดับหนึ่งนี้ไม่พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดย
 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

2. ด้านการสร้างถ้อยคำ คือ คำที่ผู้เขียนสร้างขึ้นใหม่ โดยอาศัยหลักของการซ้อนคำ
 ซ้ำคำ และ ประสมคำ เพื่อให้เกิดความหมายที่แตกต่างออกไปจากคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่
 คำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม

2.1 คำซ้อน คือ คำที่มีคำเดียว 2 คำ อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน
 หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าบางคำ
 ความหมายจะไม่แปลกไปกว่าความหมายเดิมมากนัก แต่ก็ต้องมีความหมายและที่ใช้ต่างออกไปบ้าง
 แบ่งเป็นซ้อนเพื่อความหมายและซ้อนเพื่อเสียง และในศศิวิมลปฐมบรรพ ลำดับหนึ่ง พบคำซ้อนดังนี้

2.1.1 ละเอียดลออ พบจากตอนอยู่ง่ายกินง่าย ดังความว่า

หนุ่มคนที่หนึ่งทำงานอยู่แถวบางปู ซากลับต้องผ่านบ้านข้าพเจ้า
เลยแวะลงทำงานพิเศษเพื่อหารายได้พิเศษมาผดุงรายได้ระดับปริญญาตรี
ให้มันคั่งขึ้น

งานนั้นคือ กตลាយสำหรับประดับรางวัลและระนาดหุ้ม
สองรางวัล อันเป็นงานประณีตละเอียดลออ กตลាយแล้วก็นั่งตัดดลดเลียว
ไปตามตัวลาย ใช้เวลาจากเย็นถึงค่ำ เลยต้องอยู่รับประทานอาหารด้วย
กันตามประเพณี

(อยู่ง่าย กินง่าย. หน้า 78)

คำว่า “ละเอียดลออ” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะ ของคำว่า
“ละเอียด” หมายถึง ไม้หยาบ, เล็ก, เป็นผง, เป็นจุก, ถั่วถั่ว, ประณีต(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 705)
กับคำว่า “ลออ” หมายถึง งาม (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 702) เป็นละเอียดลออ หมายถึง ถั่วถั่ว
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 705) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อแสดงการทำงานกตลายประดับระนาดนั้นต้องใช้
ความประณีตบรรจงเป็นอย่างมาก เพราะหากผิดพลาดไปแม้แต่นิดเดียวงานจะใช้การไม่ได้

2.1.2 ลีลัษณ์โบราณ พบจากตอนอิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อนักวิชาการไทย ปริเฉท 1 ดังความว่า

มีเพื่อนฝรั่งคนหนึ่ง ซึ่งมีความเป็นไทยเป็นอันมาก เป็นต้นว่ากิน
กับข้าวไทย มีเมียไทย ลูกออกมาเลยกลายเป็นคนไทย ทุกๆอย่าง
พยายามทำไทยเสียยิ่งกว่าคนไทย...

เพื่อนฝรั่งท่านนี้ ได้เดินทางมาหาด้วยความเข้าใจผิด คิดว่า
สำนักเรา เป็นสำนักคักคิลาทิดาปาโมกข์ รู้เรื่องศิลปวัฒนธรรมไทยไป
เสียทุกอย่าง พร้อมกับแบกข้อสงสัยอันสำคัญยิ่งจริงจรรวกับเป็นเรื่อง
คอขาดบาดตาย มาถามว่า

“อิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อชีวิตของคนไทยนั้น มีอะไรบ้าง ?”

นึกว่าเรารู้มากจริงๆจริงตามต่อไปด้วยความเพียรว่า
ไม่เคยได้ยินประโยคจำพวกนี้หรือ...พระรามเดินดง...สุครีพ
ถอนรัง...วิรุฬหกกลับ...นารายณ์ขว้างจักร...ขุนยักษ์พานาง...พระราม
ข้ามสมุทร...หนุมานถวายนวน...

คำตอบจากผู้รู้ไม่แจ้งเห็นไม่จริงอย่างเรา ก็คือ เคยได้ยิน
 เหมือนกันแหละยูเอ้ย ชื่อทำต่อสูของไทยบอกซึ่งไฉน แล้วมันเกี่ยวอะไร
 กันเล่า ในเมื่อไอไม่ได้เป็นนักมวย รู้แล้วจะไปต่อยกะใคร
 แล้วยูเคยได้ยินประโยคที่เป็นรามเกียรติ์แท้ๆ อันนี้บ้างหรือเปล่าเล่า
 ‘หนุมานข่มตอ !’

ฝรั่งชื่อทำตาแป้ว บอกว่าไม่เคยได้ยินจริงๆ
 อ้าว...นี่เรียกว่าไม่รู้จริง หนุมานข่มตอนี้เป็นชื่อทำต่อสูของไทย
 เหมือนกัน จะเรียกว่ามวยก็ได้ แต่เขาไม่ต่อยกันบนเวทีมวยไทยหรือ
 เขาต่อยกันในที่ลี้ลับโบราณ ยูอย่าเที่ยวไปตั้งคำถามอย่างนี้กับใครๆนะ
 เขาจะหาว่ายูทะเล้ง

(อิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อนักวิชาการไทย ปริเฉท 1 หน้า 101-103)

คำว่า “ลี้ลับโบราณ” เป็นคำข้อความหมายคล้ายกันของคำว่า “ลี้ลับ” หมายถึง ลึกซึ่ง
 เหลือรู้เหลือเห็นตามธรรมดา ; ที่ซ่อนเร้นอยู่ (ราชบัณฑิต, 2525 หน้า 714) กับคำว่า “รโหฐาน”
 หมายถึง ที่เฉพาะตัว (ราชบัณฑิต, 2525 หน้า 669) ศศิวิมลใช้ทั้งสองคำมาซ้อนกันเพื่อแสดง
 ลักษณะของสถานที่ที่เป็นส่วนตัวอย่างมาก ในการประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ในที่นี้คือ
 ทำต่อสู “หนุมานข่มตอ” ซึ่งคือการร่วมเพศ

2.1.3 พงศพงษพงศพงษ พบจากตอนจิตใต้สำนึกของอาวี ดังความว่า

เขาร่ากันว่า ว่าถ้าจะดูป่า ก็ต้องดูหน้าฝน ไม่ว่าจะแลไปทางไหน
 ครั้นเขยวงดงามไปทุกที่ทุกแห่ง

ข้าพเจ้าก็เห็นตามนั้น แต่ก็ได้เพียงทัศนา ไม่เคยสัมผัส ป่าดิบ
 พงศพงษพงศพงษไม่ว่าป่าไหนๆ มันคงจะดูคมไปด้วยทาก ที่คอยเลื้อยไต่ไป
 ดูดเลือดตามที่ต่างๆทั้งนอกและในร่มผ้า โดยเฉพาะหน้าฝนอันชื้นแฉะ

(จิตใต้สำนึกของอาวี หน้า 183)

คำว่า “พฤกษ์พงดงขัฏ” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า “พฤกษ์” หมายถึง ต้นไม้ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 572) คำว่า“พง”หมายถึง ดงหญ้าหรือดงไม้ที่เป็นหมู่ๆ (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 563) คำว่า “ดง” หมายถึง ป่าที่มีต้นไม้ขึ้นหนาแน่น (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 291) และคำว่า “ขัฏ” หมายถึง ป่าทึบ, ป่ารก (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 261) ผู้เขียนใช้คำ ทั้งหมดมาซ้อนกันเพื่อบรรยายให้เห็นภาพของป่าทุกชนิด แม้จะสวຍอย่างไรก็ต้องมีதாகดูดีตลอด ทั้งสิ้น

2.1.4 ผอมผ่าย พบจากตอนราชวงศ์ ดังความว่า

หลังๆนี้พอข้าวเหนียวคือฮวนเข้าศูนย์การค้า ก็ไม่ค่อยได้เห็นหาบ เช่นที่ว่า โดยมากอาแปะผู้หาบคอนจะเดินโยกมาอย่างแถมซ้ำ กว่าจะ โผล่พ้นมุมแต่หากใครช่างกินขยันเดินอีกสักกนิด ก็จะถึงร้านบะหมี่ ราชวงศ์แล้ว

เมื่อก่อนมีสองร้านอยู่ตรงข้ามกัน บัดนี้เหลือร้านเดียวหา สีเขียวแปริ๊ด ตาแป๊ะทอดหอยผู้ผอมผ่ายมีผ้าขนหนูเหยี่ยวๆพาดคอเอาไว้ หนึ่งผืน

(ราชวงศ์.หน้า 232)

คำว่า “ผอมผ่าย” เป็นคำซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า “ผอม” หมายถึง ร่างกายมีเนื้อ น้อย, ชubb, ไม่อ้วน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 547) กับคำว่า “ผ่าย” หมายถึง ช่าง (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 550) ศศิวิมลใช้ทั้งสองคำมาซ้อนกันเพื่อแสดงภาพของ “ตาแป๊ะ” คือสรรพนามที่ใช้ เรียกชายเชื้อสายจีนคนขายทอดที่มีรูปร่างบางเล็ก และให้ความรู้สึกของความเหี่ยวแห้งของ เนื้อหนังและไม่มีกำลัง

2.2 คำซ้ำ คือ คำคำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนัก หรือบางที ต่างกันไปเพียงคำเดียว ซึ่งถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ และศศิวิมลปฐมบรรพ ลำดับหนึ่ง มีคำซ้ำ ดังนี้

2.2.1 กระโดดหยอหยๆ พบจากตอนรักข้างรั้ว ดังความว่า

เด็กสาวๆในบ้านข้าพเจ้าเป็นเด็กประหลาด อยู่กันมานาน ไม่เคย
หน้างอนหน้าเฝ้าทำอารมณ์บูดให้เห็นเลย สดชื่นรื่นเริง กระโดดหยอหยๆ
อยู่ได้ทั้งตาปี อย่างมากที่สุดแค่หน้าม่อเพียงสิบเดียว ก็กลับหน้ารื่น
อย่างเก่า สาเหตุแห่งการทำหน้าม่อได้แก่ท่าของตกรหรือแก้วแตก
แล้วกลัวถูกดูเท่านั้น ไม่มีอื่น

(รักข้างรั้ว. หน้า 21)

ศศิวิมลใช้คำว่า "กระโดดหยอหยๆ" เพื่อแทนพฤติกรรมที่มีความสุขสดชื่นอย่างหนึ่งของ
เด็กผู้หญิงในบ้าน โดยกระโดด "กระโดดหยอหยๆ" แสดงให้เห็นภาพของการกระโดดวิ่งไปมาด้วย
ใบหน้ายิ้มแย้มมีความสุข ไม่มีเรื่องหนักใจให้ต้องคิด

2.2.2 ออกก่าล้งยอกๆเย็กๆ พบจากตอนรักข้างรั้ว ดังความว่า

ข้างบ้านเราเป็นโรงงานขนาดเล็ก มีคนงานชายเพียงสองสามคน
ท่ามกลางคนงานหญิงทั้งสาวทั้งแก่อีกนับสิบ...

เวลาเย็นๆ คือเวลาที่คนงานแตรกั้งเสียงเจี๊ว บ้างก็อาบน้ำ บ้างก็
กินข้าว บางที่คนงานชายก็ออกก่าล้งยอกๆเย็กๆตรงลานซีเมนต์หลังร้าน
นั้น มองจากหอรบประจำบ้านลงมา เห็นอะไรตะอะไรของฝ่ายตรงข้าม
ได้หมดจด

(รักข้างรั้ว. หน้า 24)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ออกก่าล้งยอกๆเย็กๆ" แสดงถึงการออกก่าล้งกายของคนงานผู้ชายใน
โรงงานที่ติดกับบ้านตน โดย "ยอกๆเย็กๆ" ให้ความรู้สึกที่ตั้งใจจะใช้กำลังเพียงเล็กน้อยใน
การออกก่าล้งกาย เพื่อการผ่อนคลาย

2.2.3 เดินย่องห่องๆ พบจากตอนอ้อยหวาน ดังความว่า

ในเมื่อแต่ก่อน ความเคร่งครัดยังเป็นเจ้าเรือนอยู่ดังกล่าวแล้ว
ถึงจะให้คนไปบอกอนุญาตให้เด็กคึกคักหน้าเป็นสี่ห้าคนนั้นขึ้นมาเดินดู

อะไรต่อมิอะไรในห้องทำงานได้ แต่ข้าพเจ้าก็ยังตั้งปิ้งขาสองตาไม่แต
 นิ่งทำงานเฉยตึงอยู่ ปล่อยให้เด็กเดินย่องห่องๆ ดูโน่นดูนี่เงียบกริบ
 ท่ามกลางบรรยากาศอันตึงเครียดพักใหญ่...

(อ้อยหวาน.หน้า 33)

ศศิวิมลใช้ลักษณะการเดินทาง “ย่องห่องๆ” เพื่อแสดงลักษณะท่าทางลูกศิษย์ของผู้เขียน
 เวลาเดินเข้าไปห้องทำงานตอนขณะที่กำลังนั่งทำงานอยู่ คือ การพยายามเดินอย่างเบาในลักษณะ
 เกรงใจและกลัวความผิดระคนกัน

2.2.4 พุงซึกจะหลามๆ พบจากตอนแดนมธุรส ดังความว่า

อนิจจาเอ๋ย...บุญคงจะหมด เหมือนอย่างในเรื่อง ‘กามนิต-วาสิษฐ์’
 ที่เคยอ่าน ทั้งสองไปเกิดบนสวรรค์ ชั้นอะไรก็ลืมแล้ว จำได้แต่ในหนังสือ
 บอกไว้ว่า เวลาโผล่ขึ้นบนสวรรค์ โผล่เป็นดอกบัวทิพย์งามงด ครั้นได้ที่
 ดอกบัวก็บานออก มีเทพบุตร เทพธิดาทรงเครื่องอลังการนั่งอยู่ใน
 ดอกบัวนั้น เสวยกามสุขไปจนกว่าจะหมดบุญ

พอบุญหมด ดอกบัวงามก็เหี่ยวเฉา เครื่องทรงอลงกรณ์ทั้งหลายก็
 หม่นหมองมัวซัว เทวดานางฟ้าทั้งหลายก็หล่นเคঁไถ่ลงไปจุติตามภพภูมิ
 ต่างๆ อาจจะมาเกิดเป็นคุณหญิง หรือท่านผู้หญิงที่เดินไปเดินมาอยู่ตาม
 งานหุ หรือบิกอะไรต่อมิอะไรที่มีอำนาจวาสนา จนพุงซึกจะหลามๆ อยู่
 ในสังคมทุกวันนี้ ก็เป็นได้

(แดนมธุรส.หน้า 90-91)

ผู้เขียนใช้คำว่า “พุงซึกจะหลามๆ” เพื่อแสดงให้เห็นภาพของท้องที่ใหญ่มากและมีที่ทำว่า
 จะโตขึ้นเรื่อยๆ ของผู้ชายที่ผู้เขียนกล่าวว่าเป็นผู้หมดบุญจากสวรรค์ลงมาจุติบนโลก โดยมีหน้าที่
 ตำแหน่งการงานใหญ่โต

2.2.5 แหลมๆ ยีบๆ พบจากตอนจักรวาลที่ปณี หิโต ดังความว่า

ข้อเสียข้อใหญ่ อันจะทำให้เสียผลประโยชน์ต่อชาติ ที่พลาด

มาเชิญคนรสนิยมเช่นนี้ ไปเป็นกรรมการตัดสินชุดประจำชาติ ก็คือ
ให้คะแนนชุดประจำชาติไทยได้ที่ไหน!

เพราะไม่ว่าชุดประจำชาติเราปีนี้หรือปีไหน ดูมันแหลมๆ เป็น
กนกกกกกันอย่างไรขอบกล บนหัวก็มีวัดเกล้ารัศมีเกี่ยวดอกไม้ไหวแปะมา
หน่อยหนึ่ง แล้วประกาศว่านี่ชุดประจำชาติ

(จักรวาลที่ป็นี นิต.หน้า 134)

ผู้เขียนใช้คำว่า “แหลมๆ” เพื่อแสดงให้เห็นภาพของชุดประจำชาติไทย ที่มักจะมี
เครื่องประดับรูปร่างแหลมประกอบกับชุดประจำชาติไทยของนางสาวไทย ที่เข้าร่วมประกวด
นางงามจักรวาล

2.2.6 ลูกหน็ดๆ พบจากตอนมหรสพสมโภช 2 ดังความว่า

ขณะที่นางสีดา หรือแท้จริงก็คือคุณกรรมิกา ธรรมเกษร กำลัง
ตั้งอกตั้งใจรำเชิดฉิ่ง ซึ่งมีใช้จะรำให้สวยให้ดีได้ง่ายๆอยู่นั้นก็มีไฟเทคนิค
จี้กะไล้ให้ ลูกหน็ดๆเหมือนเด็กลูกแจ็กเฝาะกระดาดเล่นซ้อภาพของ
นางสีดาอยู่ เป็นที่ว่ากำลังลุยไฟ

(มหรสพสมโภช 2.หน้า 220)

ผู้เขียนลักษณะของไฟที่ “ลูกหน็ดๆ” แสดงภาพของไฟที่ใช้ในการแสดงโขนรามเกียรติ์
ตอนสีดาลุยไฟ ว่ามีลักษณะของไฟที่ค่อยๆลุก ท่าทางจะดับ

2.3 คำประสม คือ คำที่มีคำ 2 คำหรือมากกว่านั้นมาประสมกัน เข้าเป็นคำใหม่อีก
คำหนึ่ง คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน
ความหมายสำคัญอยู่ที่คำต้น ส่วนคำที่ตามมาเป็น คำขยาย และในศศิวิมลปฐมบรรพ
ลำดับหนึ่ง พบคำประสม ดังนี้

2.3.1 งามปลื้ม พบจากตอนแดนมธูรส ดังความว่า

บางตำรายังอธิบายว่า วสวัตดีมารเป็นพระโพธิสัตว์องค์หนึ่งด้วยซ้ำ
แต่กลัวคนอื่นจะสำเร็จ บรรลุอรหัตตผลเสียก่อนเลยคอยขัดขวาง

ต่าง ๆ นานา เนมิตสิ่งงดงามประณีตอันเป็นกิเลสอย่างละเอียดอ่อน มา
 ยั่วย้อมให้หลงติด งมปลื้มอยู่กับกิเลสกำหนัดเหล่านี้ ไม่ข้ามพ้นไปสู่
 มรรคผลนิพพานได้

(แดนมธุรส.หน้า)

คำว่า “งมปลื้ม” เป็นคำประสมระหว่างคำว่า “งม” หมายถึง ดำน้ำลงไปค้นหาของ,
 ค้นหาของในน้ำ; โดยปริยายหมายความว่า รุ่มง่าม, ซักซ้า (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 202) กับคำว่า
 “ปลื้ม” หมายถึง เบิกบานยินดีมาก (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 514) เพื่อแสดงลักษณะของ
 ความหลงใหลในสิ่งชั่วที่ชั่ววัดตีมารได้ เนมิตขึ้นมา ของผู้ที่ต้องการสำเร็จมรรคผลนิพพาน จึง
 ทำให้ไม่สามารถบำเพ็ญได้สำเร็จ

2.3.2 แต่งฝั่ง พบจากตอนอิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อนักวิชาการไทย ประชุม 2
 ดังความว่า

กัจจี้ : นางค่อม นางสนองพระโอรสของนางไทยเกษี ให้อิทธิพล
 ทางกายภาพบำบัดต่อวงการแพทย์ของไทย คือพอถูกทำวทศรตสี่องค์ครุ่กัน
 ยิ่งด้วยลูกกระสุน ก็แต่งฝั่งขึ้นมา ทำให้หลังหายค่อมไปชั่วขณะแล้วกลับอ
 รุ่มค่อมค่อมลงไปใหม่

(อิทธิพลของรามเกียรติ์ที่มีต่อนักวิชาการไทย ประชุม 2. หน้า)

คำว่า “แต่งฝั่ง” เป็นคำประสมของคำว่า “แต่ง” หมายถึง ดีดหรือดันขึ้นเมื่อถูกกดหรือ
 ถูกบีบเป็นต้น, กระดอนขึ้น, กระเดิง ก็ว่า (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 306) กับคำว่า “ฝั่ง” หมายถึง
 เสียงดังอย่างเสียงเชือกขาด (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 552) ผู้เขียนใช้คำนี้ให้ภาพของอาการ
 ยืดตัวตรงได้อย่างรวดเร็วของนางกัจจี้ซึ่งหลังค่อม เมื่อถูกทำวทศรตสี่องค์ด้วยกระสุน นางก็
 ยืดตัวได้ชั่วขณะหนึ่ง และเป็นผู้ให้อิทธิพลทางกายภาพบำบัดต่อวงการแพทย์ของไทย

2.3.3 แกร่งวักัน พบจากตอนจักรวาลที่ปี่นื นีโต ดังความว่า

เขาให้ไปเป็นกรรมการตัดสินเฉพาะชุดแต่งกายประจำชาติกับ
 นางงามที่ถ่ายรูปขึ้นที่สูงสุด หรืออะไรคล้ายๆอย่างนี้ อันถือว่่าเป็นเกียรติ

อย่างยิ่ง ถ้าจะถือ...

แต่ผู้ได้รับเกียรติ ก็ตอบปฏิเสธไปในทันทีทันใด โดยไม่มีการลังเลใจ
แม้แต่น้อย เป็นการปฏิเสธอย่างนุ่มนวล แต่ไม่มีเยื่อใยใจอ่อนใดๆทั้งสิ้น
ผู้รู้เรื่องหลายคน บ้างก็เห็นควรด้วย ที่ได้ไม่ต้องไปกรากกรา
แกรว่กัน อยู่ครั้งก่อนคืน กว่าจจะรู้ผลแล้วเสร็จ แล้วชมซานกลับบ้าน
ชุกหัวนอน

(จักรวาลที่ป็นี หิโต.หน้า 129)

คำว่า “แกรว่” หมายถึง ทนรอหรือทนอยู่กับที่เป็นเวลานาน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 117)
คำว่า “กัน” หมายถึง ส่วนเบื้องล่างหรือส่วนท้ายของลำตัว(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 5) ผู้เขียนใช้ทั้ง
สองคำมาประสมกันเป็น “แกรวกัน” เพื่อแสดงความรู้สึกที่ต้องอดทนนั่งชมการตัดสินจนกระทั่ง
ประกาศผลการประกวดนางงามจักรวาล ซึ่งต้องใช้เวลาในการนั่งรอทั้งคืน เป็นเหตุให้เกิดอาการ
“แกรว่” คือ ลักษณะของอาการเบื่อหรือเจ็งในสถานการณ์นั้น

2.3.4 เตี้ยแจ้ และ โหยงยี พบจากตอนมหรสพสมโภช 1 ดังความว่า

ในครั้งกระนั้น ตัวนางเสีงออกจากทุกจาก ด้วยผมเกล้าตั้ง
มวยมน่ค่อนข้างสูง มีเกี้ยวทองรัตมวณิดน้อยพองาม จะมีกระบังหน้า
ก็เฉพาะฉากสุดท้ายที่พ้อขุนบางกลางท่าวเข้าพิธีปราบดาภิเษกเท่านั้น
แต่ในโทรทัศน์ครั้งกระนี้ นางเสีงใส่กระบังหน้าออกทุกจาก
กระบังหน้ามีขนาดค่อนใหญ่สูง ทำให้มวยมน่ที่ตั้งอยู่กลางศีรษะดูเตี้ยแจ้
ไปถนัดใจ นอกจากนี้นางเสีงยังหวิ้มด้านหน้าแบบโหยงยี เป็นก้อน
เป็นกำปุดจับซ้อนอยู่ข้างหลังกระบังหน้าเสียอีกเลยสว่นน้อยไปหน่อย

(มหรสพสมโภช 1.หน้า 198)

คำว่า “เตี้ย” หมายถึง มีรูปร่างต่ำกว่าปกติ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 355) คำว่า “แจ้”
หมายถึง ลักษณะของต้นไม้เตี้ยๆที่มีกิ่งทอดแผ่ออกไปโดยรอบ, โดยปริยายหมายถึงสิ่งอื่นที่มี
ลักษณะคล้ายคลึงเช่นนั้น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 239) ศศิวิมลใช้ทั้งสองคำมาประสมกันเป็น
“เตี้ยแจ้” เพื่อแสดงภาพของมวยผมที่บนศีรษะของผู้แสดงเป็นนางเสีง ที่มีกระบังหน้าซึ่ง
ค่อนข้างใหญ่และสูงใส่ร่วมด้วย จึงทำให้มวยผมที่อยู่หลังกระบังหน้าดังกล่าวดูเตี้ยลงไปอีก

และตัวละครนางเสีงย้งหวีผมด้านหน้าแบบ “โหย่งยี้” ซึ่งเป็นคำประสมระหว่างคำว่า “โหย่ง” หมายถึง ทำให้สูงขึ้น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 867) กับคำว่า “ยี้” หมายถึง ขยี้, ขยำให้แหลก, ขยำให้เหลว (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 658) เพื่อแสดงให้เห็นภาพของผมที่ถูกยี้ไว้ข้างหลัง กระบังหน้า เป็นเหตุให้ตัวละครดูไม่สวยเท่าที่ควรจะเป็น

ศศิวิมลทุติยบรรพ ลำดับสอง

ศศิวิมลทุติยบรรพ ลำดับสอง ผู้เขียนเล่าถึงเรื่องราวต่างๆที่ตนประสบในช่วงเวลาต่างๆ โดยแต่ละตอนมีสาระสังเขป ดังนี้

1. ตอน "วิมานนี้สี่ชมพู 1" ผู้เขียนเล่าถึงเรื่องราวของกลุ่มช่างที่มาต่อเติมบ้านให้กับตนว่ามีรูปร่างหน้าตาและพฤติกรรมเป็นอย่างไรกันบ้าง ในตอนนี้กล่าวแนะนำนายสีผู้ที่ชอบสูบบุหรี่เป็นเวลานานๆ นายโยไซปผู้ซึ่งมีภรรยาอันใหญ่ ชี้นิ่งมาก และฮานาฟีที่เป็นพนักงานขับรถแล้วขโมยรถ แต่ก็มาเจอทิดอันซึ่งเป็นเจ้าของรถซักถาม ด้วยความกลัวฮานาฟีจึงเอาเงินออกมาทิดอันจึงให้อภัยแต่ก็คาดโทษไว้

2. ตอน "วิมานนี้สี่ชมพู 2" ศศิวิมลเล่าเรื่องราวของฮานาฟี หลังจากที่เขาขโมยรถไปแล้วนั้น ผู้เขียนและคณะได้เดินทางไปต่างจังหวัด ซึ่งครั้งนี้ฮานาฟีก็ได้แอบนำรถตู้ไปอีก ในขณะที่ส่งคณะไปวัดกันแล้ว โดยไปจับแม่ค้าเนื่องจากคณะได้รถถูกเขยหน้ายหน้าหวงขับไปคู แต่ก็ไม่กล้าทำโทษลงไป เนื่องจากเกรงว่าจะไม่มีคนขับรถกลับ ฮานาฟีจึงได้ใจ และซื้อของฝากภรรยาและลูกตลอดทาง

3. ตอน "วิมานนี้สี่ชมพู 3" ในตอนนี้ผู้เขียนเล่าเรื่องของตาเรียวซึ่งเป็นช่างต่อเติมบ้านคนหนึ่ง และเป็นลุงของฮานาฟี ตาเรียวได้นำหลานสาวมาช่วยงานด้วยแต่มาทราบภายหลังว่าหลานสาวที่นำมานั้น ความจริงเป็นคู่นอนของตาเรียวนั่นเอง

4. ตอน "คำตัดสิ้น วันสิ้นพิภพ" หญิงสาวซึ่งทำงานกับนิตยสารพลอยแถมเพชร ได้ร้องไห้และโทรศัพท์มาขอโทษผู้เขียนว่า ตนได้ทำพิลัมภาพวาดของผู้เขียนหาย ทำให้ผู้เขียนนี้ถึงเรื่องราวตอนที่วาดภาพเหล่านั้น ผู้เขียนบอกว่า มีคนนำมาส่งคืนตนแล้ว ให้มานำไปลงหนังสือได้

5. ตอน "อยู่ฟ้าเดียวกันกับพระจันทร์ดวงหนึ่ง" ผู้เขียนมองพระจันทร์ เมฆ หมอก ดวงดาว แล้วจินตนาการให้เป็นไปต่างๆนานา แสดงความรู้สึกที่ดีต่อดวงดาวที่ไม่ว่าตนนั้น จะทำถูกหรือทำผิด ก็ดูเหมือนว่าดวงดาวนั้นให้แสงสว่างเป็นกำลังใจเสมอ

6. ตอน "เอาเมียงเขามาอม" ผู้เขียนให้ความสนใจกับข่าวของผู้หญิงวัยกลางคน คนหนึ่งที่รับเลี้ยงเด็กอายุประมาณ 2 - 3 ชวบ และผู้หญิงคนดังกล่าวทารุณกรรมเด็กโดยให้รับประทานอาหารเพียงวันละ 1 มื้อ จนในที่สุดมีผลเมืองดีนำความไปแจ้งตำรวจ

7. ตอน "วิหารธรรม" ผู้เขียนกล่าวถึงชีวิตความเป็นอยู่ของเด็กแต่ละคนจะแตกต่างกัน เครื่องอุปโภคบริโภค ก็จะเป็นไปตามลักษณะนิสัยหรืออาชีพของคนคนนั้น

8. ตอน "ทางต่างระดับ" ศศิวิมลวิจารณ์ละครไทยหลายเรื่อง ทั้งจาก บรรยากาศ ตัวละคร บทสนทนา ความเหมาะสม และไม่เหมาะสมต่างๆ ตามความคิดเห็นของตนเอง

9. ตอน "บันเทิงคดีศึกษา" ผู้เขียนตั้งข้อสังเกตว่าคนไทยนั้นมักนิยมของต่างประเทศ แม้กระทั่งภาพยนตร์ก็ยังมีนิยมนำดาราดังต่างประเทศ โดยเฉพาะการนำดารายอดนิยมมาแสดงร่วมกับ ดาราไทย

10. ตอน "ประวัติศาสตร์ชาติข้างไทย" ผู้เขียนกล่าวว่า ตนนั้นไม่ชอบสัตว์เลี้ยง ไม่ว่า สุนัขหรือแมวเพราะรำคาญ แต่ก็ยังมีสัตว์ที่น่ารัก ก็คือช้าง ซึ่งผู้เขียนได้เล่าเรื่องช้าง ที่ปรากฏใน นิทานวรรณคดี พุทธศาสนา และประวัติศาสตร์ ว่ามีพฤติกรรมน่ารักและสำคัญอย่างไร

11. ตอน "แปรสยุมพร" ผู้เขียนเล่าเรื่องงานแต่งงานของ "อ้อยหวาน" ที่เคยมาออกกับตน ก่อนแล้ว 1 ปี ซึ่งบรรยากาศภายในงานนั้นก็แปลกหรือที่รู้จักมักคุ้นมากมาย

12. ตอน "คนเหล็กภาคสาม" ผู้เขียนพบภาพดาราคณโพรคของตน คือ จอห์น รัตนเวโรจน์ กับหญิงสาวคนหนึ่งนั่งปิดหน้าอยู่ ตนจึงคิดไปว่า ต้องเป็นข่าวที่จอห์นซ่มซิ่นผู้หญิง แต่เมื่ออ่าน เนื้อข่าวแล้ว จึงทราบว่าจอห์น เป็นผู้ช่วยหญิงสาวผู้นั้นจากการที่จะถูกซ่มซิ่นไว้ได้

13. ตอน "วันสุนทรภู่" วันที่ 26 มิถุนายน เป็นวันสุนทรภู่ ซึ่งในตอนนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึง ผลงานของท่านหลายเรื่องและกล่าวอีกว่า กวีไทยมิได้มีสุนทรภู่เพียงท่านเดียว ยังมีอีกมากมาย ในทุกยุคทุกสมัย เช่น ศรีปราชญ์ พระโหราธิบดี สมเด็จพระนารายณ์มหาราช เป็นต้น

14. ตอน "สมบัติแผ่นดิน" ผู้เขียนกล่าวว่ายายคนหนึ่งพบอุกกาบาตตกลงมาบนโลก โดยมี ยายคนนั้นเป็นผู้พบเห็นคนแรก หลังจากนั้นก็มีคนมาชมมากมายและยกขึ้นมาบูชา แต่ในที่สุด ตัวแทนของทางราชการก็มานำไป โดยกล่าวว่าเมื่อมีสิ่งของตกลงบนแผ่นดิน ก็ต้องเป็นสมบัติ ของแผ่นดิน ซึ่งทำให้ยายผู้นั้นโกรธเป็นอันมาก และท้ายที่สุดผู้เขียนก็ได้เฉลยว่าเรื่องราวนี้เป็น วรรณกรรมที่แต่งขึ้นเท่านั้น

15. ตอน "เกร็ดความรู้เรื่อง 'วรรณคดีกับศิลปะ' จากการสัมมนาทางวิชาการ" ผู้เขียนได้ รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรในงานสัมมนาทางวิชาการเรื่องวรรณคดีกับศิลปะซึ่งจัดขึ้นโดยภาควิชา วรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เนื่องในวาระครบรอบ 50 ปี ของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีนักวิชาการมาร่วมฟังการสัมมนาครั้งนี้มากมาย

16. ตอน "คุรุกรรมประการที่ห้า" ผู้เขียนกล่าวถึงเพื่อนผู้หญิงของตนคนหนึ่ง ซึ่งได้เสริมจมูก เนื่องจากถูกตำหนิตลอด เมื่อเสริมมาแล้ว เพื่อนๆจึงซักถามถึงวิธีการทำจมูกในแต่ละขั้นตอน อย่างสนใจ

17. ตอน "มาดามหลัง" ในตอนนี้ ได้มีผู้อ่านท่านหนึ่งเขียนจดหมายมาถามในเรื่องต้นไม้ ที่ชื่อ "หีผี" ว่ามีรูปพรรณสัณฐานอย่างไรเนื่องจากอ่านพบในตอนก่อนหน้านี้ ผู้เขียนจึงได้ตอบ คำถามนั้นพร้อมทั้งกล่าวถึงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอวัยวะเพศที่เคยได้ทราบมา

18. ตอน “ตุ๊กตาชาววัง” ผู้เขียนได้กล่าวถึงเรื่องของตุ๊กตาชาววัง ที่ตนได้คลุกคลีกับผู้ทำตุ๊กตาคือคุณยายแฉ่งมาเป็นเวลานาน แต่ไม่ได้บันทึกเป็นลายลักษณ์ไว้ จึงเขียนเล่าประสบการณ์ตั้งแต่ครั้งแรกที่ได้รู้จักกับคุณยายและวิธีการทำตุ๊กตาชาววัง จนกระทั่งคุณยายเอ็นดูให้อุปกรณ์ในการทำตุ๊กตาชาววังกับตนมา ระยะเวลาผ่านไป ได้กลับมาพบกัน ท่านก็ได้มอบตุ๊กตาที่ตั้งใจทำให้ผู้เขียนเป็นที่ระลึกแล้วหลังจากนั้นท่านก็เสียชีวิต ซึ่งผู้เขียนก็ยังคงระลึกถึงอยู่เสมอ

19. ตอน “ความสะเทือนใจ” ศศิวิมลกล่าวถึงเรื่องความสะเทือนใจว่า ทุกคนนั้นจะมีเรื่องสะเทือนใจแตกต่างกันไป และสำหรับตนนั้น เรื่องที่จะทำให้สะเทือนใจก็คือถึงวันเกิดอีกแล้วซึ่งจะทำให้ตนอายุเพิ่มขึ้นหรือแก่ขึ้นอีกอย่างเลี่ยงไม่ได้

20. ตอน “ความรักของยายแม่” ผู้เขียนเล่าถึงเรื่องความรักของแม่ที่มีต่อบุตรในชีวิตจริงและวรรณคดีจากลักษณะและการแสดงออกที่ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์

21. ตอน “ละครแห่งชีวิต” ในตอนนี้ผู้เขียนกล่าวถึงเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงละครเวทีแบบต่างๆ เช่น ลิเก ละครลิง จี๊ว ละครนอก ละครใน หรือละครชาตรี และยกตัวอย่างการแสดงที่เคยพบเห็น

22. ตอน “พระไวยยก” ผู้เขียนได้รับเชิญให้เขียนภาพหน้าปกสูจิบัตรและแผ่นโฆษณาการแสดงละครเรื่องขุนช้าง-ขุนแผน ตอนพระไวยแตกทัพ ในงาน ‘เทวาลัยรถูก’ ของคณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาคณะ ซึ่งตนก็ไปงานนี้และเล่าเรื่องราวบรรยากาศในงาน ตลอดจนวิวัฒนาการการแสดงละครไทย

23. ตอน “ขบวนการงูกลืนหาง” ศศิวิมลกล่าวถึงเรื่องการนำกลับมาใช้ใหม่ของสิ่งของต่างๆ โดยยกตัวอย่าง เช่น ครุภัณฑ์การรถกลับมาใช้ใหม่ การรับซื้อ-ขายของเก่า การล้างด้วย ซ็อน ของแม่ค้าโดยไม่ได้เปลี่ยนน้ำที่ใช้ล้าง เป็นต้น

ศิลปะการสรรคำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเลือกใช้ถ้อยคำ และการสร้างถ้อยคำ

1. การเลือกใช้ถ้อยคำ แบ่งเป็น คำคล้องจอง คำมีศักดิ์ คำภาษาโบราณ คำภาษาตลาด และคำภาษาต่างประเทศ

1.1 คำคล้องจอง คือ คำที่มีสัมผัสคล้องจอง เน้นการเล่นเสียงสัมผัสสระและสัมผัสอักษร ให้เสียงกระทบกระทั่งกันเกิดความไพเราะน่าฟัง และในศศิวิมลทศิยบรรพ ลำดับสองพบคำคล้องจอง ดังนี้

1.1.1 บอบช้ำลำเค็ญ และ เลิกลาหย่าร้าง พบจากตอนวิมานนี้สี่ชมพู 1

ดังความว่า

บางทีโซไปมาทำงานพร้อมด้วยกระบอกตาเขียวช้ำ เหมือน
พระอภัยมณี เนื่องจากถูกหมัด “เหวี่ยงควาย” หรืออย่างที่สากกลเขาเรียกว่า
หมัดสวิงจากยายมามา ผิดถูกเรื่องอะไรไม่ทราบลึกกันว่ามีการเตะต่อย
กระทั่งกระต๊อบ ระหว่าง ผัวเมียคู่นี้อยู่เนืองๆ...

อย่างไรก็ตาม ถึงจะบอบช้ำลำเค็ญปานใด ก็ไม่มีการเลิกลา
หย่าร้าง สายน้ำยังตัดไม่ขาด สายสวาทตัดขาดได้อย่างไร

(วิมานนี้สี่ชมพู 1. หน้า 17)

คำว่า “บอบช้ำลำเค็ญ” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “บอบช้ำ” หมายถึง ผกซ้ำ
และระบม (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 461) กับคำว่า “ลำเค็ญ” หมายถึง ลำบาก, ยากแค้น
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 710) เพื่อแสดงถึงอาการของโซซึ่งเป็นคนงานคนหนึ่งในการต่อเติมบ้าน
มีภรรยาซึ่งหนึ่งและมักจะถูกซ้อมบ่อยๆ บางทีมาทำงานทั้งหน้าตาที่เขียวช้ำ แต่ถึงจะถูกซ้อมหนัก
ก็ไม่ได้ทำให้เขากับภรรยา “เลิกลาหย่าร้าง” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ลา” หมายถึง
จากไปโดยแสดงให้ทราบด้วยกิริยาท่าทาง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 707) กับ “หย่า” หมายถึง
ร้าง, เลิกเป็นผัวเมียกัน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 841)

1.1.2 แขนงซ้ายปายขวา พบจากตอนวิมานนี้สี่ชมพู 1 ดังความว่า

นายฮิมมีนิสัยชอบซับริดจวดเจวียน แขนงซ้ายปายขวาเป็นจำวถนน
แต่ถ้าแขนงขึ้นไปเจอรถบรรทุกหมู เขาจะเร่งตะบึงหนีไปให้พ้นๆ
ความอหังการทั้งหลายมลายสิ้น

(วิมานนี้สี่ชมพู 1. หน้า 18)

คำว่า “แขนงซ้ายปายขวา” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ซ้าย” กับ “ปาย” ผู้เขียน
ใช้คำนี้แสดงถึงลักษณะนิสัยของนายพี พนักงานซับริดผู้ที่ซับริดด้วยความเร็วและจวดเจวียน
เมื่อมีช่องให้แขนงทางซ้ายหรือขวาหากมีโอกาสได้แขนงก็จะแขนงตลอดเวลา

1.1.3 บังกาโลโมเต็ล พบจากตอนวิมานนี้สี่ชมพู 2 ดังความว่า

ตกป่าย วิจารณ์ครั้งที่สองบังเกิด เมื่อติดอันพาคณะขึ้นไหว้พระ
 สะเจ้าบนวัด โยกำขับหนักหนาให้รถรออยู่ตีนวัดประมาณหนึ่งชั่วโมงแล้ว
 จึงจะกลับลงมา ครั้นกลับลงมาแล้ว หามิรถไม่ เพราะนายพีลิ่ง
 ความไว้กับคนแถวตีนกระไดวัด เป็นข้อโศครวญว่า ตั้งแต่เข้ายังไม่
 อาหารตกถึงท้อง ขอเอารถไปหาก้วยเตี้ยหน้าวัดกินสักกะเดี๋ยวนะ...

พอตีรถวัดกลับมาจากในเมือง รายงานว่า เห็นรถตู้คันที่หาย
 จอดอยู่แถววัดใหม่เมืองจันท์ อันเป็นย่านบังกาโลโมเต็ลต่างๆ เมื่อสัก
 ชั่วโมงกว่ามานี้เอง เขายังสงสัยว่าพาหนะนี้ ไปจอดอยู่ที่ใดจรเช่นนั้น
 ด้วยเหตุใด ไม่น่าเลย

(วิมานนี้สี่ชมพู 2. หน้า 29)

“บังกาโลโมเต็ล” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “บังกาโล” หมายถึง บ้านยกพื้น
 ชั้นเดียว มีระเบียงกว้าง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 462) กับคำว่า “โมเต็ล” ผู้เขียนใช้คำนี้แทน
 ละครเวทีเป็นที่เช่าพัก ซึ่งไม่มีผู้คนผ่านไปมามากมายนัก ซึ่งเป็นสถานที่ ที่นายพินารถไปจอดไว้
 โดยโกหกผู้เขียนและพรรคพวกว่าไปรับประทานก้วยเตี้ย เป็นเหตุให้สงสัยกันว่าเหตุใดนายพีลิ่ง
 นำรถไปจอดในสถานที่ดังกล่าว

1.1.4 เม้มมิดปิดยุบลคนทั้งปวง พบจากตอนวิมานนี้สี่ชมพู 2 ดังความว่า

พอยอแสงสุริยจนถึงต้นไทร... ติดอันเห็นว่าตะวันตกดินแล้วรวมร้อ
 จึงเข้ารถลูกเขยโยมแหวง ออกสะกดรอยย้อนไปตามทาง พอมาถึง
 มาบอิน พลันก็ประรดคันสำคัญจอดอยู่ริมทาง บังพีกำลังยื่นชิมผลไม้
 จะเป็นเงาะหรืออะไรอย่างหนึ่ง อยู่ข้างแผงลอยนั้น มีนางผู้หญิงสวมเสื้อ
 แดง นุ่งกางเกงสามส่วนสีดำ ยืนเกาะแขนอยู่ข้างๆ ท่าทางระริกกระริ๊ด
 ขึ้นน้ก...

กองสืบสวนสอบสวนรีบวิ่งกลับสู่เคหาทันที แสร้งทำกลมเกลื่อน
 ไม่รู้ไม่ชี้ เม้มมิดปิดยุบลคนทั้งปวง นั่งกินข้าวคุยกันอยู่สักครู่ นายพีก็
 มาถึง หอบหัวข้าวของพะรุงพะรัง เดินทักซิณาว์ตรแก่แก้อุกกักอยู่พัก

ใหญ่ จึงค่อยเยี่ยมหน้าชื่อ ออกมาทางช่องประตูแง้ม แล้วกล่าวว่า
“ผมชื่อทุเรียนกวนมาฝาก—”

(วิมานนี้สี่ชมพู 2. หน้า 30-31)

คำว่า “เม้มมิดปิดยุบลคนทั้งปวง” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “มิด” กับ “ปิด” และ “ยุบล” กับ “คน” ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อแสดงถึงการที่ตนและพรรคพวกทราบเรื่องราวที่นายพีโกหกไว้แต่แกล้งทำเป็นไม่ทราบเมื่อนายพีกลับมา

1.1.5 ผูกพยาบาทคาดพญาเวร พบจากตอนวิมานนี้สี่ชมพู 2 ดังความว่า

ความจริงที่คิดอันอยากจะบริภาษตำท้อให้จิ้งหนับกว่านี้ แต่ขัด
อยู่ว่าเกลือกบังพี่น้องใจ หนีกลับไปแต่ตัวราตรีนี้ ตนเองและบริษัทก็จะ
ได้ยากชุกเข็ญ เพราะไม่มีพลขับพากลับกรุงเทพฯ หรือไม่หากเกิดโกรธซึ่ง
ผูกพยาบาทคาดพญาเวร แกล้งขับไปเบียดรดกุดัง หรือรดลิลลือ ก็
พากันตายหน้าทั้งคั้นเสียเปล่าๆ

(วิมานนี้สี่ชมพู 2. หน้า 31-32)

“ผูกพยาบาทคาดพญาเวร” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “พยาบาท” หมายถึง
ผูกใจเจ็บและอยากแก้แค้นปองร้าย (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 566) กับ “คาด” ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อ
คาดหมายความคิดของนายพี ว่าหากตนและพรรคพวกโดยเฉพาะที่คิดอันกล่าวโทษนายพีเรื่องที่
โกหกไว้รุนแรงเกินไป ก็เกรงว่านายพีจะ “ผูกพยาบาทคาดพญาเวร” คือ ผูกใจเจ็บและแก้แค้นโดย
แกล้งขับรดไม่ดีจะทำให้เสียชีวิตทั้งหมด

1.1.6 ปิดกวาดเช็ดถูปูม้งหมอน พบจากตอนวิมานนี้สี่ชมพู 3 ดังความว่า

ครั้นเวลานอน ตาเวญก็หาได้นอนรวมในห้องที่มีพนักงานขับรด
หนึ่งกับช่างจีนอีกหนึ่งไม่ ทั้งๆที่ห้องหับก็ออกกว้างขวาง แต่ได้ชวน
นังหลานออกมาอนข้างนอก โดยใช้รถกระบะคันสีแดงนั้นเป็นวิมานนี้
สี่ชมพู อุดสำหรับปิดกวาดเช็ดถูปูม้งหมอนอย่างดี แล้วชวนกันออกมาอน
ท้ายรถ ตามลำพังสองคน

(วิมานนี้สี่ชมพู 3. หน้า 46-47)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ปิดกวาดเช็ดถูปูมุ้งหมอน” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ถู” กับ “ปู” แสดงถึงพฤติกรรมของตาเริญคนงานคนหนึ่งในบ้าน ที่มีหลานสาวมาด้วย ในเวลานอน ไม่นอนร่วมกับคนงานอื่น แต่ไปดูแลเรื่องที่นอน นอนท้ายรถกระบะกับหลานสาว ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวทำให้ทิดอันสงสัยว่าหลานสาวตาเริญนั้นไม่ใช่หลานสาวแท้ๆ

1.1.7 อุกกกรรจิมหันตโทษ พบจากตอนคำตัดสิน วันสิ้นพิภพ ดังความว่า

มีหลายคนแฉ่งมาให้เขียนเรื่องอะไรก็ได้ที่เกิดขึ้นรอบๆตัวทุกวัน... ก็เกสรอยู่เหมือนกัน ว่าอีกหน่อยคงไม่พ้นเขียนเล่าว่ากินข้าวกับอะไร ถ้าจนแต่มีเข้าจริงๆ

แต่ตอนนี้ยังไม่จน เพราะเมื่อเช้านี้ มีโทรทัศน์มาจาก 'พลอยแกมเพชร' เป็นเสียงทุ้ม นุ่ม เครื่องเล็กน้อย ประหนึ่งผู้กล้าหาญที่ตัดสินใจเด็ดเดี่ยวแล้ว

ที่จะรับโทษทัณฑ์อันหนักหนา ในความผิดอุกกรรจิมหันตโทษที่ตนได้ประกอบขึ้น

สาวน้อยผู้นั้นเอ่ยว่า

“หนูไม่ทราบว่าจะบอกอย่างไร—หนู—หนูได้ทำ—”

เธอกล่ำกลืนฝืนนั่งอยู่สักอึดใจ คนฟังอยู่อีกข้างยิ่งใจหายใจคว่ำ ในข้อมูลที่ยังไม่ผ่านพื้นริมฝีปากของเธอออกมาสักที เธออาจจะทำต้นฉบับหายด้วยลิ้มไว้ในรถแท็กซี่ ! หรือเปลอเธอมีมือปิดด้วยกาแฟหกกรรูปประกอบ ! หรือทำอีกขาดวินเว่อวายปวงไปหมดแล้วทั้งรูปไม่มีชิ้นดี !

“—หนูได้ทำฟิล์มภาพประกอบของฉบับที่—หายค่ะ !”

(คำตัดสิน วันสิ้นพิภพ. หน้า 53-54)

“อุกกรรจิมหันตโทษ” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “อุกกรรจ” หมายถึงร้ายแรง, เขี้ยมหาญ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 911) กับ “มหันตโทษ” หมายถึง โทษหนัก, คู่กับลหุโทษ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 619) เพื่อแสดงน้ำเสียงของพนักงานนิเทศสารพลอยแกมเพชร ที่กล่าวว่า ตนทำฟิล์มภาพประกอบหนังสือของผู้เขียนหาย โดยโทรทัศน์มาขอโทษผู้เขียน และพร้อมจะยอมให้ต่อว่าในความผิด “อุกกรรจิมหันตโทษ” อันร้ายแรงมากนี้

1.1.8 ป่าเขาลำเนาสวน พบจากตอนคำตัดสิน วันสิ้นพิภพ ดังความว่า

...ทัศนียภาพที่เห็นอยู่ไม่นานนัก เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วก็เปลี่ยนไปแต่
รูปสีน้ำ ที่ข้าพเจ้าเขียนด้วยความบังดาลใจ ในบรรยากาศและอารมณ์
นั้นๆ จะคงอยู่...

ถ้าวันหนึ่งไม่มีโทรศัพท์มาจาก 'เดชาธิการ' มูลนิธิคุ้มครอง
สัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ซึ่งเป็น
เพื่อนร่วมโรงเรียนร่วมชั้นเรียนกับข้าพเจ้ามาแต่เล็กแต่น้อย เพื่อนขอ
รูปเขียนสีน้ำป่าเขาลำเนาสวนเหล่านี้ เพื่อนำไปจำหน่าย – หรือขายเพื่อ
นำเงินเข้ามูลนิธิอันเป็นการบุญการกุศลล้วนๆ

(คำตัดสิน วันสิ้นพิภพ. หน้า 60-61)

“ป่าเขาลำเนาสวน” แปลงมาจาก “ป่าเขาลำเนาไพร” โดยเปลี่ยนจาก “ไพร” หมายถึง ป่า,
ขอบ, ริม (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 598) เป็น “สวน” หมายถึง บริเวณที่ปลูกต้นไม้เป็นจำนวนมาก
ซึ่งกันเป็นขอบเขตไว้ เป็นคำกล่าวทั่วไป (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 780) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อแสดง
ความรู้ลึกของต้นไม้ที่ปลูกขึ้นเองอย่างหนาแน่น ไม่มีต้นไม้หลากหลายชนิดเหมือนคำว่า “ไพร”

1.1.9 ซี่แฉกหยแฉก พบจากตอนเอาเมียงเขามาอม ดังความว่า

ที่จริง เมื่อนางพันธุรัตจะเอาพระสังข์มาเลี้ยงแต่แรก
โหรพฤตมาจารย์ ก็ทำนายท้วงทักไว้ก่อนแล้วว่า...

แสดงว่าเรื่องพระรถ – เมรีนี่ มีมาก่อนเรื่องสังข์ทอง แต่เรื่อง
พระรถ-เมรี หรือบางทีเรียกกันว่าเรื่อง 'นางสิบสอง' นั้น ตัวนางยักษ์
ตัวสำคัญ คือนางสานธิ ถึงจะเอาถูกเขามาเลี้ยงเอาเมียงเขามาอมเช่นกัน
หากมิได้ซี่แฉกหยแฉกอย่างนางพันธุรัต...

(เอาเมียงเขามาอม. หน้า 91-92)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ซี่แฉกหยแฉก” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ซี่แฉก” หมายถึง
มักร้องไห้บ่อยๆ, ใจน้อย (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 145) กับ “หยแฉก” หมายถึง อากาศที่ไม่สู้ใครหรือ
เก้ออาย (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 866) เพื่อแสดงถึงพฤติกรรมของนางยักษ์พันธุรัตในเรื่องสังข์ทอง

เปรียบเทียบกับนางยักษ์ธานีเรื่องนางสิบสอง ที่นำลูกคนอื่นมาเลี้ยงเหมือนกันแต่นางยักษ์พันธุ์ตตรอมใจตายเพราะลูก แต่นางยักษ์ธานีแก้แค้นลูก

1.1.10 มรดกรกช่อง พบจากตอนทางต่างระดับ ดังความว่า

ไม่ว่าจะเป็นละครเรื่อง 'ดอกกระถินรั้ว' หรือ 'หมาดำ' แล 'หมูแดง' ซึ่งฟังดูเป็นดิรัจฉานสัตว์สี่เท้าหน่อยๆ ต่างก็เป็นเรื่องมรดกรกช่อง เรื่องที่ดิน เรื่องเงินๆทองๆ ที่สืบสานยุ่งเหยิงด้วยตัวละครที่มีความมั่งคั่งและโลกเป็นอันมาก จึงทำให้เกิดเรื่องราวหักล้างซึ่งดีซึ่งเด่นขึ้นมาให้เราๆ ท่านๆ ได้ทัศนากัน ไม่อย่างนั้น จะไปเอาเรื่องเอาราวที่โหมมาให้ประเทืองปัญญา

(ทางต่างระดับ. หน้า 110)

คำว่า "มรดกรกช่อง" เป็นคำสลับผัสสะคล้องจองของคำว่า "มรดก" หมายถึง ทรัพย์สินสมบัติของผู้ตาย (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 616) กับคำว่า "รก" หมายถึง ที่กระจัดกระจายอยู่เกลื่อนกลาดไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 667) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อแสดงถึงเรื่องราวของละครโทรทัศน์ไทยที่มีแต่เรื่องแย่งชิง "มรดก" โดยกล่าวในเชิงตำหนิที่มีแต่เรื่องราวดังกล่าวจนทำให้รู้สึก "รก" คือมีมากเกินไปจนเกินความจำเป็น

1.1.11 กล้ากินผืนกระเดือกข้าว พบจากตอนทางต่างระดับ ดังความว่า

พระเอกบ้านนอก เมื่อพลัดเข้ามาอยู่ในวังเวียง ก็ได้รับการดูถูกเหยียดหยามไปตั้งแต่นายจนป่าว จนชั้นจะกินข้าวสักมื้อก็จะถูกกุมด้วยถ้อยคำถากถางกระทบกระเทียบนานากลางโต๊ะอาหาร ซึ่งเป็นที่ประชุมของราชตระกูลทั้งบ้าน

พระเอกก็ช่างดีใจหาย กล้ากินผืนกระเดือกข้าวเฉยอยู่ได้ ไม่ยกลุกขึ้นเอาขามแกงเห็ดองหรือแกงไตปลาสดหน้าอิทาน้ำที่นั่งอยู่หัวโต๊ะตลอดจนราชตระกูลทั้งสิ้นให้รู้แล้วรู้รอดไป

(ทางต่างระดับ. หน้า 111-112)

ผู้เขียนใช้คำว่า “กล้ำกลืนฝืนกระเดือกข้าว” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “กล้ำกลืน” หมายถึง ฝืนใจ, อटकั้นไม่แสดงให้เห็น (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 62) กับ “ฝืน” หมายถึง ต้องจำใจทำสิ่งที่ไม่อยากทำ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 561) เพื่อแสดงอาการของพระเอกละครเรื่อง “ผยอง” ที่โดนดูถูกเหยียดหยาม แต่ก็ยังนั่งรับประทานอาหารได้ต่อโดยไม่ได้อบซึ่งก็เป็นไปอย่าง “กล้ำกลืน” และ “ฝืน” โดยผู้เขียนกล่าวในเชิงตำหนิในเชิงโกรธแค้นแทนพระเอก

1.1.12 กลับใจเปลี่ยนเหียนหัน พบจากตอนทางต่างระดับ ดังความว่า

ที่ถูก – ถ้าพระเอกจะอ้างกรรมสิทธิ์ในห้องหับอันเป็นส่วนตัวให้
แยบคายก็ไม่น่าจะพูดอรรถาธิบายอะไรมาก แก้วผ้าออกเดินโห่งๆไปมาให้
เห็นว่าเป็นส่วนตัวจริงๆ ยายคุณหญิงก็จะวิ่งจืดไป หรือไม่ก็ซื้อบ้านจะมา
ทุกวัน เลิกเป็นศัตรูกัน กลับใจเปลี่ยนเหียนหัน มาตะครุบทางเอกแทน
(ทางต่างระดับ. หน้า 112)

ศศิวิมลใช้คำว่า “กลับใจเปลี่ยนเหียนหัน” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “เปลี่ยน” กับ “เหียน” แสดงแทนความรู้สึกของคุณหญิงซึ่งเป็นตัวร้ายของเรื่องว่ามักจะถกเถียงทะเลาะกับพระเอกอยู่เสมอ ว่าหากพระเอกไม่ใส่เสื้อผ้าเดินไปมาภายในห้อง แล้วคุณหญิงเกิดได้เห็นอาจจะ “กลับใจเปลี่ยนเหียนหัน” ต้องการเป็นนางเอกแทน โดยศศิวิมลกล่าวในเชิงเสียดสีพฤติกรรมของตัวร้ายนี้ในลักษณะวิเคราะห์ที่ว่าเหตุใดจึงชอบหาเรื่องพระเอก

1.1.13 สำรับคับคอน พบจากตอนวันสุนทรภู่ ดังความว่า

คุณครูของเรา ก็คือ ‘คุณครูชั้น สกุดแก้ว’ ได้ตำแหน่งศิลปิน
แห่งชาติเป็นทางการเมื่อไม่กี่ปีมานี้...เราจำได้ว่าเคยไปช่วยคุณครูเซ็ดหุ่น
เรื่อง ‘ลักษณะวงศ์’ ครั้งหนึ่ง ณ โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งแถวปากน้ำ
สมุทรปราการนานนับเนื่องมา ก็เกือบใกล้สี่สิบปีเข้าแล้วนี่ แต่ก็ยังรำลึก
ได้ว่าเด็กดูกันเจี้ยว แบ่งคนดูออกเป็นสองรอบ รอบเช้ากับรอบบ่าย
ตอนกลางวันมีหยุดพักตั้งสำรับคับคอนกันข้างหลังเวที

(วันสุนทรภู่. หน้า 180-181)

“สำหรับคับคอน” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “สำหรับ” หมายถึง ภาชนะที่ใส่กับข้าวควาวหวาน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 806) กับคำว่า “คับคอน” ซึ่งเป็นสร้อยคำ ใช้เพื่อแสดงถึง การรับประทานอาหารกลางวันร่วมกันในคณะเซดุนของครูชั้น สกุดแก้ว ซึ่งผู้เขียนได้เคยไปร่วมแสดงด้วย

1.1.14 รบริบคับเคียว พบจากตอนขบวนการรูกลีนหาง ดังความว่า

ตามความคิดของเรา ครูควรจะสอนอยู่ตามโรงเรียนทั่วไป ไม่
ผอมเกินไปก็อ้วนเกินไป มีรถเมล์เป็นพาหนะ เงินเดือนก็น้อย แถมยัง
ต้องปากเบี่ยปากแจะ...

แต่อาจารย์ ควรจะสอนอยู่ตามมหาวิทยาลัย มีรถยนต์ส่วนตัวขับ
เงินเดือนก็ไม่น้อย แถมรับงานนอกได้อีกด้วย ทั้งยังไม่ต้องรบริบคับเคียว
กับเด็ก สอนแป็บๆก็สะบัดก้นกลับ ไม่จ้ำจี้จ้ำไช

(ขบวนการรูกลีนหาง. หน้า 320)

ผู้เขียนใช้คำว่า “รบริบคับเคียว” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “รับ” กับคำว่า “ขับ” เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคำว่า “ครู” กับคำว่า “อาจารย์” ในความคิดของผู้เขียนคือ ครูจะสอนตามโรงเรียนและต้องคอยเอาใจใส่ สนใจนักเรียน ส่วน อาจารย์ จะสอนในมหาวิทยาลัยและไม่จำเป็นต้องสนใจนักศึกษาก็ได้

1.2 คำมีศักดิ์ คือ คำที่ใช้สำหรับบุคคลที่สนทนาด้วย หรือกล่าวถึง โดยแตกต่างกันไปตามสถานภาพของวัย อาชีพและฐานะทางสังคม ในศศิวิมลทุติยบรรพ ลำดับสอง พบคำมีศักดิ์ ดังนี้

1.2.1 นางผู้หญิง พบจากตอนวิมานนี้สี่ชมพู 2 ดังความว่า

พอยอแสงสุริยจนถึงต้นไทร...ทิดอันเห็นว่าตะวันตกดินแล้วรอมว่อ
จึงเช่ารถ ลูกเขยโยมแหวง ออกสะกดรอยย้อนไปตามทาง พอมาถึง
มาบโอน พลันก็ประรถคันสำคัญจอดอยู่ริมทาง บังพีกำลังยื่นชิมผลไม้
จะเป็นเงาะหรืออะไรอย่างหนึ่งอยู่ข้างแผงลอยนั้น มีนางผู้หญิงสวม

เสื้อแดง นุ่งกางเกงสามส่วนสีดำ ยืนเกาะแขนอยู่ข้างๆ ท่าทางระริกกระวี
สดชื่นนัก

(วิมานนี้สี่ชมพู 2. หน้า 30)

“นางผู้หญิง” เป็นถ้อยคำที่ใช้ดูแคลนผู้หญิงซึ่งเป็นแม่ค้าขายผลไม้ ที่ดูท่าทางสดชื่น
พึงพอใจเมื่อเวลาอยู่กับนายที่ คักดีของคำที่ใช้แสดงสถานภาพที่ต่ำกว่าของแม่ค้าขายผลไม้
ในลักษณะเหยียดหยาม

1.2.2 **นังหลานสาวหน้าแก่** พบจากตอนวิมานนี้สี่ชมพู 2 ดังความว่า

ตาเรียวกับช่างชาวจีนช่วยกันทำชิ้นสำหรับวางของจีปาถะ เป็น
ชิ้นเหล็ก ที่ขึ้นต่อด้วยนือตผู้ – เมียแยงกันไปแยงกันมาเป็นโครงร่างหลัก
ฐานแข็งแรงให้เห็นนังหลานสาวหน้าแก่ มีหน้าที่คอยส่งแหวนส่งนือต
หรือบางทีก็ส่ว่าน – ดอกส่ว่าน บางทีก็คีมลือค

(วิมานนี้สี่ชมพู 2. หน้า 43)

ผู้เขียนใช้คำว่า “นังหลานสาวหน้าแก่” ในลักษณะแสดงความไม่พอใจในพฤติกรรม
ของเด็กผู้หญิงที่ตาเรียวนำมาช่วยงานและบอกว่าเป็นหลานสาว ซึ่งผู้เขียนใช้น้ำเสียงแสดงความ
ไม่เชื่อว่าจะเป็นหลานสาวของตาเรียวจริง เพราะหน้าตาแก่เกินวัย คักดีของคำที่ใช้แสดงถึงวัย
และสถานภาพที่ต่ำกว่า

1.2.3 **ยายป้า** พบจากตอนเอาเมียงเขามาอม ดังความว่า

...ข่าวที่ได้ยินแล้วเกิดความรู้สึกผูกพัน ได้แก่ข่าวยายป้าท่านหนึ่ง
ชื่ออะไรก็ลืมแล้ว ได้นำเด็กเล็กสอง-สามขวบ ซึ่งไม่ใช่เลือดเนื้อเชื้อไข
จำนวนสี่คนมาเลี้ยงดูอุ้มชูไว้ในบ้าน ให้กินข้าววันละหนึ่งมือถือเอากา
เหมือนพระกัมมัญฐาน....

(เอาเมียงเขามาอม. หน้า 83)

“ยายป้า” เป็นสรรพนามที่ใช้เรียกหญิงวัยกลางคน คนหนึ่งที่ชาวลงว่า ทารุณกรรมเด็ก โดยศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงสถานภาพที่ต่ำกว่า แต่วัยสูงกว่าในลักษณะการเล่าสู่กันฟัง

1.2.4 เด็กกระด้างแก่แดด พบจากตอนทางต่างระดับ ดังความว่า

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ‘หมูแดง’ ก็คล้ายกัน นางเอกคือยายหมูแดง ต้องเดินทางจากบ้านนอกเข้ามาใช้หนี้สินที่บรรพบุรุษของตนก่อไว้ โดยมาเป็นครูสอนหนังสือ หักดอกเบี้ยยทบต้นกันไปแก่เด็กหญิงเจ้าศเจ้าอย่างนำหยิกดีให้ร้องดั้น คำที่พ่อตามใจ เพราะมีฐานะร่ำรวยไม่รู้เรื่อง

หมูแดงเข้ามาอาศัยในคฤหาสน์นี้ ก็ถูกกดขี่ข่มขู่บีบคั้นจนกลายเป็น หมูพะไล เด็กกระด้างแก่แดดนั้นก็พระยศพระเกียรติจนหมดน่ารัก กลายเป็น นำฟาดยิงขึ้นทุกวัน

(ทางต่างระดับ. หน้า 119)

“เด็กกระด้างแก่แดด” เป็นสรรพนามที่ผู้เขียนใช้เรียกตัวละครเด็กตัวหนึ่ง ในละครเรื่อง หมูแดง ซึ่งกล่าวในเชิงตำหนิลักษณะนิสัยที่ก้าวร้าวเกินน่ารัก เกินวัย ซึ่งคำว่า “กระด้าง” หมายถึง ค่อนข้างแข็ง หมายถึงสิ่งที่มีลักษณะไม่อ่อน ไม่นิ่มนวล (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 24) และคำว่า “แก่แดด” หมายถึง ทำเป็นแก่เกินอายุ (มักใช้กับเด็ก) (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 115) ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงสถานภาพและวัยที่ต่ำกว่าในเชิงรังเกียจ

1.2.5 ขรัวยาย พบจากตอนสมบัติแผ่นดิน ดังความว่า

ขรัวยายผู้หงอกไปแล้วทั่วสรรพางค์ ก็ได้แต่พรวนกันด่า
แข่งซักหักกระดูกกระเดี้ยวโคตรเหง้าศักราช ของผู้คนที่มาแย่งชิงของมี
ค่าของแกอยู่รำไป

(สมบัติแผ่นดิน. หน้า 198)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ขรัวยาย” ซึ่งเป็นสรรพนามใช้เรียกหญิงชราคนหนึ่ง ในลักษณะบอกกล่าวเชิงขบขันในการกระทำและคำพูดที่หญิงชราประชดประชันรัฐบาล เนื่องจากเห็นว่าอุกกาบาต

ที่ตกลงมาบนพื้นที่ดินของตนนั้นควรจะเป็นของตน ไม่ใช่กลายเป็นทรัพย์สินสมบัติของแผ่นดินที่ตั้งที่
รัฐบาลกล่าว คักดีของคำแสดงวัยที่สูงกว่า

1.3 คำภาษาโบราณ คือ คำที่ใช้กันสมัยก่อน ปัจจุบันเลิกใช้แล้วหรืออาจใช้เป็น
บางคน บางกลุ่มเท่านั้น ในศศิวิมลพุดิยบรรพ ลำดับสอง พบคำภาษาโบราณ ดังนี้

1.3.1 คำที่ พบจากตอนประวัติศาสตร์ชาติช้างไทย ดังความว่า

ในการไปเขียนที่เขาดินนี้ นักเรียนสาวผู้หนึ่งตกใจไม่เป็นสมประดี
คำที่ไม่เคยเห็นข้างดี กำลังนั่งตรออิงข้างอยู่ดีๆ ก็แทบจะทิ้งกระดานแล้ว
แผ่นหนึ่ง นึกว่าข้างมีสองวง...

(ประวัติศาสตร์ชาติช้างไทย. หน้า 140)

คำว่า “คำที่” เป็นคำภาษาโบราณ ซึ่งปัจจุบันใช้คำว่า “เนื่องจาก” หรือ “เพราะ” ผู้เขียนใช้
คำนี้เพื่อแสดงถึงสาเหตุที่ “นักเรียนสาวผู้หนึ่งตกใจไม่เป็นสมประดี” แสดงน้ำเสียงขบขันใน
พฤติกรรมของนักเรียนคนนั้น คือตกใจเมื่อเห็นข้างปัสสาวะเนื่องจากไม่เคยเห็นอวัยวะเพศของข้าง

1.4 คำภาษาตลาด คือ คำภาษาพูดของคนธรรมดาทั่วไป โดยไม่นึกถึง
ความเหมาะสมหรือความถูกต้อง ในศศิวิมลพุดิยบรรพ ลำดับสอง พบคำภาษาตลาด ดังนี้

1.4.1 นางโง่ พบจากตอนนิมานนี้สี่ชมพู 2 ดังความว่า

พอยอดแสงสุริยจนถึงต้นไทร... ทิดอันเห็นว่าตะวันตกดินแล้วรอมร่อ
จึงเข้ารถลูกเขยโยมแหวง ออกสะกดรอยย้อนไปตามทาง พอมาถึง
มาบโตน พลันก็ประรถคันสำคัญจอดอยู่ริมทาง บังพีกำลังยื่นชิมผลไม้
จะเป็นเงาะ หรืออะไรอย่างหนึ่ง อยู่ข้างแฉงลอยนั้น มีนางผู้หญิงสวม
เสื้อแดง นุ่งกางเกงสามส่วนสีดำ ยืนเกาะแขนอยู่ข้างๆ ทำทาทระวิกระวี
สดชื่นนั้ก

ทิดอันบัญชาให้นายสารถีโลทัน ลูกเขยโยมแหวงขับรถเลยโค้ง
พอพ้นตา แล้วย้อนกลับมาเลยไปประมาณหนึ่งเส้น ให้จอดชุ่มคูอยู่...

ปรากฏว่าผิดหวัง พบแต่นายฮานาฟีเพียงผู้เดียว กำลังยืนซื้อผลไม้
ง่วนอยู่ จะมีเงา นางหญิงนั้นสักนิกก็หาไม่

ทิดอันจึงรำพึงในใจว่า ชะรอยนางงั้นนั้น คงจะเป็นแม่ค้าขายทุเรียน
อยู่แผงใดแผงหนึ่ง ในระหว่างมรรคา เจ้าทีคงจะหลอกให้หลงปลื้มในน้ำคำ
แล้วหลอกไปทำบุญบู๊บู๊ย่า เสียจนบานตะไทไปถึงไหนๆแล้ว จึงนำมาปล่อย
ลอยแพไว้ที่แผงผลไม้ตามเดิม

(วิมานนี้สี่ชมพู 2. หน้า 30)

“นางงั้น” เป็นคำคำ ในที่นี้ผู้เขียนนำคำพูดของทิดอันที่ตำหนิผู้หญิงที่นายฮานาฟี
ติดพันอยู่ว่าเป็น “นางงั้น” โดย “งั้น” หมายถึง เวลา, ไม่ฉลาด, ไม่รู้ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 208)
และสันนิษฐานว่าผู้หญิงคนดังกล่าวเป็นแม่ค้าขายทุเรียนไม่มีความคิดที่ไปหลงคารมของนายพี

1.4.2 ตายห่า พบจากตอนวิมานนี้สี่ชมพู 2 ดังความว่า

ความจริงทิดอันอยากจะปรึกษาตำท้อให้จ้ะหนักกว่านี้ แต่ขัดอยู่ว่า
เกลือกบังพึ้นน้อยใจ หนีกลับไปแต่ราตรีนี้ ตนเองและบริษัทก็จะได้ยาก
ทุกเชียว เพราะไม่มีพลขับพากลับกรุงเทพฯ

หรือไม่หากเกิดโกรธซึ่ง ผูกพยาบาทคาดพญาเวร แกล้งขับไปเปียดรด
กุดงหรือรถสิบล้อ ก็จะทำให้ตายห่าทั้งคันเสียเปล่าๆ

(วิมานนี้สี่ชมพู 2. หน้า 31-32)

ผู้เขียนนำคำว่า “ตายห่า” ซึ่งผู้เขียนคิดว่าควรเป็นความคิดของทิดอัน ที่ไม่กล้าจะต่อว่า
นายพีในเรื่องที่นายพีโกหก เพราะเกรงว่านายพีจะกลั่นแกล้งขับรดไม่ดี จนทำให้ “ตายห่า”
คือเสียชีวิตโดยไร้เหตุ ในเชิงเจ็บแค้นภายในใจที่ไม่สามารถทำอะไรนายพีได้

1.4.3 เสือก พบจากตอนวิมานนี้สี่ชมพู 2 ดังความว่า

ครั้นเวลากิน นังเด็กก็ไม่ต้องล้างชามที่ตัวเองกินอ้อมแล้ว
กินล้างกินผลาญเสร็จก็เสือกชามไปข้างหน้า ปล่อยให้ตาเรียวหัวหอบไป

ล้างที่ก็อกตามลำพังส่วนตัวเองนั่งร้องเพลงหงิงๆ...

(วิมานนี้สี่ชมพู 2. หน้า 46)

คำว่า "เสือก" เป็นคำภาษาตลาดแสดงลักษณะอาการคันของออกจากตัวอย่างไม่ใส่ใจ ผู้เขียนใช้คำนี้ เพื่อดำเนินการกระทำของหลานสาวตาเรณูที่เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้วก็ดันจามข้าวออกจากตัว ปล่อยให้ตาเรณูเป็นผู้เก็บไปทำความสะอาด

1.4.4 ล้างขี้ล้างเยี่ยว พบจากตอนประวัติศาสตร์ชาติช้างไทย ดังความว่า

เคยเห็นผู้ที่ชอบสัตว์ ไม่ว่าจะเป็หมาเป็นแมวหรือวิหคนกกา
ต่าง ๆ แล้วอุตริเลี้ยง แต่ภาะหน้าที่เลี้ยงดูให้อาหาร พาไปหาหมอเวลา
สัตว์ป่วย ตลอดจนล้างกรงล้างขี้ล้างเยี่ยว เป็นภาะของผู้อื่น

(ประวัติศาสตร์ชาติช้างไทย. หน้า 137)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ล้างขี้ล้างเยี่ยว" ซึ่งเป็นคำภาษาตลาด แสดงถึงภาะหนึ่งในการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งผู้ที่เป็นเจ้าของ ของสัตว์เลี้ยงเอง ไม่สนใจเลี้ยงอย่างจริงจัง กลับให้ตกเป็นภาะของผู้อื่น โดยแสดงน้ำเสียงตำหนิผู้ที่เป็นเจ้าของสัตว์ที่ไม่มีความรับผิดชอบ

1.4.5 กบวล พบจากตอนประวัติศาสตร์ชาติช้างไทย ดังความว่า

เมื่อรำลึกถึงพระคุณของบรรพบุรุษไทยที่มีคุณต่อประเทศชาติ กูชาติ
กูแผ่นดิน ให้คนไทยได้อยู่อาศัยทำมาหากินกันมาจนทุกวันนี้... แต่เหตุไฉน
ลูกหลานของช้างในปัจจุบัน จึงได้ถูกกดขี่รังแกให้ลำเค็ญเข็ญใจได้ถึง
ปานฉะนี้

ใหนักท่องเที้ยวต่างชาติทั้งฝรั่ง เจ๊ก จีน จาม มาขึ้นชีฟาตระเวน
ไม่้อยากตระเวนก็ถูกเอาขอสับกบวล อยากรไ้งาก็เลื้อยงาไปขายทั้งกระหน่ำ
ใช้งาน จนแข่งชาหักบี้นยังให้ติดยาม้าเสียอีก

(ประวัติศาสตร์ชาติช้างไทย. หน้า 146-147)

“กบาล” หมายถึง ส่วนกลางของกะโหลกศีรษะ, หัว (คำไม่สุภาพ) (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 6) เป็นคำภาษาตลาด ในที่นี้ผู้เขียนใช้หมายความถึงศีรษะของช้างที่ถูกควาญช้างนำขอมาสับเมื่อไม่เชื่อฟัง โดยใช้คำนี้ในเชิงเสียดสีการกระทำของควาญช้างในปัจจุบันที่ใช้งานช้างอย่างทารุณ

1.4.6 กระโดดแหกแข้งแหกขา พบจากตอนสมบัติแผ่นดิน ดังความว่า

ผ้าเดี๋ยว – คนยุคก่อนเขาเรียกกันอย่างนี้ แท้จริงก็คือผ้าซับระดู ให้ผ้าตัดเย็บสอยด้วยฝีมือประณีต มิได้ใช้เหนียวแล้วทิ้ง อย่างผ้าอนามัยสมัยใหม่ หากต้องซักตากเป็นเรื่องลี้ลับอัปอาย ไม่ประเจิดประเจ้อถึงกับโฆษณาทางโทรทัศน์ได้ดังปัจจุบัน ทั้งที่มีประจำเดือนอยู่แท้ๆ ก็ยังสามารถคาดเดี๋ยว นุ่งกางเกงขาสั้นสีขาวไปวิ่งตีเทนนิสได้ กระโดดแหกแข้งแหกขา ตีลังกาหกคะเมนเล่นยิมนาสติก หรือแอโรบิกก็ ยังได้

(สมบัติแผ่นดิน. หน้า 205)

ผู้เขียนใช้คำว่า “กระโดดแหกแข้งแหกขา” ซึ่งใช้เสียดสีผู้หญิงในภาพยนตร์โฆษณาผ้าอนามัยในปัจจุบันที่แสดงความคล่องตัวมากเกินไป ไม่รักษากิริยามารยาทของความเป็นผู้หญิง “กระโดดแหกแข้งแหกขา” ซึ่ง “แหก” หมายถึง แยกออก, ถ่างออก, ทำให้อ้าออกใช้กำลังฟันฝ่าออกไป (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 865) ไม่เหมือนกับสมัยก่อนที่เวลาเป็นประจำเดือนจะต้องปิดบังกัน เพราะถือว่าเป็นเรื่องน่าอาย

1.4.7 ชิบหายวายป่วง พบจากตอนความสะเทือนใจ ดังความว่า

ลองหันมาสำรวจจิตตนเองดูบ้างสิ ประเดี๋ยวจะหาว่าเขียนแต่เรื่องของคนอื่นออกปาวๆพิจารณาแล้ว ความสะเทือนใจนั้น คงมีอยู่มาก... ความเกรงใจคงจะมีอยู่น้อย... ส่วนความน้อยใจนั้นแทบจะไม่รู้จัก เพราะความน้อยใจดูอ่อนหวานไปสำหรับเรา สกูลช่างอย่างเรา มีแต่แค้นใจ มิใช่แล้วอละวาดเลย ไม่น้อยไม่เน่ย์ให้เสียเวลา เพราะเราเป็นพวกซุนแผน ประเภทพยาบาลติดถึงพริกถึงขิงต้องจับผ่าออก

ตัวถูกก็ลือข่าวว่าคนดี พรุ้งนี้จะไปยังสุพรรณจะผ่าแม่แล้วออกดูให้ได้ ทำให้สมแค้น
เป็นแม่ของมัน...ฯ

แล้วขุนแผนก็ไปสุพรรณ ขึ้นเรือนขุนช้าง พี่ม่านชิบหายวายปวงหมด!

(ความสะเทือนใจ. หน้า 274)

คำว่า "ชิบหาย" เป็นคำภาษาตลาด โดย "วายปวง" เป็นสร้อยคำ ผู้เขียนใช้คำนี้ เพื่อ
แสดงถึงพฤติกรรมของขุนแผนเมื่อเวลาเห็นม่านฝีมือนางวันทองที่นอนหลับอยู่กับขุนช้าง แล้วเกิด
บันดาลโทสะขึ้น จึงพี่ม่านนั้นจน "ชิบหายวายปวง" คือ ชาติวิน ย่อยยับ ไม่มีขึ้นดี

1.5 คำต่างประเทศ คือ คำภาษาใดๆก็ตามที่นำมาใช้แทนคำภาษาไทย ทั้งที่คำนั้น
จะมีคำภาษาไทยใช้แทนได้ การใช้คำภาษาต่างประเทศอาจใช้เขียนด้วยภาษาต่างประเทศใน
3 ลักษณะ ดังนี้

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศศิวิมล
ทุติยบรรพ ลำดับสองนี้ พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ
ดังนี้

1.5.1.1 *wardrobe artist* พบจากตอนทางต่างระดับ ดังความว่า

ตอนเริ่มเรื่องแรกๆ นางเอกหมแดงก็แต่งตัวเป็นเด็กกะโปโล พอไปๆ
ไหนจึงแต่งตัวไปเหมือนอยู่ยี่งุพองในเรื่อง 'ทางโค้ง' เข้าให้ก็ไม่รู้...

ทั้งนี้เนื่องจากละครโทรทัศน์ไทยคงจะไม่มี '*wardrobe artist*' หรือถึงมี
ก็คงไม่ปรากฏฉายากระดับให้ต่างกันทางชนชั้นด้วยธรรมเนียมของเสื้อผ้าก็เป็นได้

(ทางต่างระดับ. หน้า 119)

“wardrobe artist” เป็นคำภาษาอังกฤษหมายถึง ผู้ที่มีศิลปะในการจัดการเครื่องแต่งตัว ในที่นี้หมายถึงเรื่องการแต่งตัวของนักแสดง ที่ผู้เขียนกล่าวว่าละครโทรทัศน์ของไทยคงไม่มี ตำแหน่งดังกล่าวเนื่องจากการแต่งตัวของนางเอกในเรื่องหมูแดงกับนางเอกเรื่องทางโค้งมีลักษณะ เดียวกัน

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศศิวิมล ทุตติยบรรพ ลำดับสองนี้พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1.5.2.1 **จ็อกกิ้ง** และ **เบคอน** พบจากตอนวิมานนี้สีชมพู 1 ดังความว่า

วัตถุประสงค์ในการประกอบอาหารบางอย่าง จะตระเตรียมไปจาก
กรุงเทพฯ...มันฝรั่งให้เด็กต้มหั่นเตรียมไว้แต่กลางคืน รุ่งเช้า ทิดอันออก
จ็อกกิ้งรอบวัดแล้ว ตรงเข้าครัวทอดเบคอน เหลือน้ำมันเบคอนติด
กระทะนิดหน่อยเอาไว้ทอดมันฝรั่งให้กรอบนอกนุ่มใน

(วิมานนี้สีชมพู 1.หน้า 25)

“จ็อกกิ้ง” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “jogging” หมายถึง เดินเหยาะๆ, ย่าง, เดินเอื่อยๆ, ย่ำต๊อก, เดินเนิบๆ, วิ่งเหยาะๆ (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2540. หน้า 486) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อบรรยายกิจกรรมของทิดอันคือการวิ่งออกกำลังกายรอบวัดในตอนเช้า เมื่อวิ่งเสร็จแล้ว ทิดอันจึงเตรียมอาหาร โดยการทอด “เบคอน” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “bacon” หมายถึง ชิ้นเนื้อด้านหลังและข้างของสุกรที่เอารวมควั่นและทำเค็ม, หมูเค็ม, เนื้อหมูอบ (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2540. หน้า 60) ซึ่งเป็นอาหารอย่างหนึ่งในชุดอาหารเช้า

1.5.2.2 **เปอร์เท็คท์** และ **ฟิล์ม** พบจากตอน คำตัดสิน วันสิ้นพิภพ ดังความว่า

ก็แล้วใครทำไม่ไม่รู้จักหน้าที่ของใคร ในเมื่อนหน้าที่ของเรา เรา
ไม่เคย ขาดตกบกพร่อง ไม่เคยปิดเล่มแล้วถึงจะวิ่งตาม ส่งเรื่องกัน

ตาเหลือกตาดี ทุกอย่างเพียบพร้อมงดงามแสนจะเปอร์เฟ็คท์ สมบัติกะ
อีแคฟิล์มแผ่นเดียว ยังปล่อยให้หาย แล้วจะไปทำอะไร

(คำตัดสิน วันสิ้นพิภพ.หน้า 55)

“เปอร์เฟ็คท์” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “perfect” หมายถึง สมบูรณ์, ดีพร้อม, ดีเลิศ, ไร้มลทิน, ไม่มีตำหนิ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2540. หน้า 633) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อกล่าวตำหนิว่าเป็นความผิดของพนักงานนิเทศสารพลอยแกมเพชรที่ทำ “ฟิล์ม” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “film” หมายถึง ฟิล์ม, เยื่อบางๆ, ฟิล์มถ่ายรูป, ฟิล์มภาพยนตร์ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2540. หน้า 340)หาย ทำให้หนังสือปิดเล่มไม่ได้ และกล่าวขยตนเองว่าไม่ใช่ความผิดของตนแน่นอนเนื่องจากตนไม่เคยทำงานบกพร่องหรือตกหล่นเสียหายนี่นิดเดียว

1.5.2.3 ออสโมซิส พบจากตอนทางต่างระดับ ดังความว่า

เมื่อเร็วๆนี้ เปิดไปเห็นละครโทรทัศน์เรื่อง 'สกุลกา' มีตัวยายแม่ซึ่ง
แสดงโดยดาราที่เมอญี่ลิมชื่อ กำลังตะโกนโหวกเหวกแบ่แบ่รันทาง
โทรทัศน์อย่างถึงพริกถึงขิงกับใครคนหนึ่ง โดยมีลูกสาวติดยาบ้าๆบอๆ
สองคนนอนกลิ้งเกลือกอยู่ที่พื้น

จึงรีบเปลี่ยนไปช่องอื่น เพราะกลัวกิริยา บทบาท และอารมณ์อัน
หูดหิดเจ้าโทสะเช่นนั้น จะออสโมซิสมาสู่เรา

ปรากฏว่าอีกช่อง มารศรี อิศรางกูรฯ กับ ราตรี วิทวัส ก็กำลัง
แสดงบทบาทแบ่แบ่รัน ส่งเสียงเอ็ดอึงปะทะคารมกันฉอดๆ ในละคร
เรื่อง 'เงารัก' อยู่เช่นกัน

(ทางต่างระดับ.หน้า 110)

“ออสโมซิส” เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “osmosis” หมายถึง ปรากฏการณ์
ที่ของเหลวไหลผ่านเยื่อไปยังสารละลายที่มีความเข้มข้นน้อยกว่า, การค่อยๆดูดซึม, การค่อยๆ
ซึมซาบ(วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2540. หน้า 606)ในที่นี้ผู้เขียนใช้ทำที่แสดงอาการรังเกียจพฤติกรรม
ตัวละครที่แสดงบทร้าย โดยเกรงว่าพฤติกรรมดังกล่าวจะส่งผลทำให้ตนมีนิสัยเดียวกัน แต่เมื่อ
เปลี่ยนไปอีกช่องหนึ่งก็เจอตัวละครที่มีพฤติกรรมเดียวกันอีก

1.5.2.4 แสบปีเ็นดิง พบจากตอนวันสุนทรภู่ ดังความว่า

เรื่องของสุนทรภู่อีกเรื่องหนึ่ง ที่นิยมเล่นกันเป็นหุ่นกระบอกได้แก่ เรื่อง 'ลักษณะวงศ์' เนื้อเรื่องไม่ยืดยาวอย่างพระอภัยมณี ทั้งยังจบด้วยความโศกอาดูร ลงไปเฉยๆ ไม่ยักแสบปีเ็นดิงอย่างเรื่องนิทานทั้งหลาย ควรจะเป็น

(วันสุนทรภู่.หน้า 179)

"แสบปีเ็นดิง" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า "happy ending" ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อเปรียบเทียบวรรณคดีเรื่องลักษณะวงศ์ที่ไม่จบอย่างมีความสุขเหมือนกับวรรณคดีเรื่องอื่น

1.5.2.5 เนิสซารี พบจากตอนความรักของยายแม่ ดังความว่า

ข้าพเจ้าเอามือความไปข้างหลัง จับถูกจุมกเย็นๆ แต่มิใช่จุมกเณร กลับเป็นจุมกหมาแม่ลูกอ่อนหน้าแหลมปรอย แบบหมาแม่ลูกอ่อนตามวัด ทั่วๆไป ขนเกรียนสีชาวดุนเพราะเพิ่งออกมาจากใต้ลังถ่าน เนื่องจากลังถ่าน มักเป็นสถานผดุงครรภ์ หรือเนิสซารีของหมาไทยอนาถาแทบทั้งสิ้น

(ความรักของยายแม่.หน้า 288)

คำว่า "เนิสซารี" เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า "nursery" หมายถึง ห้องหรือสถานที่เลี้ยงเด็ก, โรงเรียนหรือโรงเรียนเด็กในเวลากลางวัน (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2540. หน้า 592) เพื่อให้หมายถึงสถานที่ที่ลูกสุนัขของไทยใช้เป็นที่อยู่ โดยใช้คำนี้กล่าวเพื่อให้รู้สึกถึงความหุหุรา

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับ คำภาษาไทย สำหรับในเรื่องศศิวิมลหุติยบรรพ ลำดับสองนี้พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย ดังนี้

1.5.3.1 ขบวนการรีไซเคิล พบจากตอนขบวนการลูกลั่นหาง

ดังความว่า

ชะรอยรังสีแห่งความโง่เขลาของเราคงแผ่กัมมันต์ออกมาชาน เธอ
จึงรับอธิบายถึงขบวนการรีไซเคิลเสียละเอียดยิบ อย่างที่คุณครูทั้ง
หลายฟังสาธยายแก่ อีพวกเด็กเซลา

(ขบวนการลูกลั่นหาง.หน้า 321)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ขบวนการรีไซเคิล” เป็นการตัดส่วนของคำว่า “ขบวนการ” ซึ่งเป็นคำภาษาไทยมาใช้ร่วมกับคำว่า “รีไซเคิล” ที่เป็นคำภาษาอังกฤษ ซึ่งมาจาก “recycle” หมายถึง ทำให้หมุนเวียน, นำมาใช้ใหม่, ทำให้นำมาใช้ประโยชน์อีก (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541, หน้า 709) ในที่นี้ใช้หมายถึงการที่มีผู้หนึ่งคนหนึ่งพยายามอธิบาย เรื่องการนำวัสดุกลับมาใช้ ให้เกิดประโยชน์อีกครั้ง แก่ผู้เขียน โดยที่ผู้เขียนประชดว่าเป็นเพราะตนคงดูเหมือนคนไม่รู้เรื่องในเรื่องดังกล่าว

2. ด้านการสร้างถ้อยคำ คือ คำที่ผู้เขียนสร้างขึ้นใหม่ โดยอาศัยหลักของการซ้อนคำ ซ้ำคำ และ ประสมคำ เพื่อให้เกิดความหมายที่แตกต่างออกไปจากคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ คำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม

2.1 คำซ้อน คือ คำที่มีคำเดียว 2 คำ อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าบางคำ ความหมายจะไม่แปลกไปกว่า ความหมายเดิมมากนัก แต่ก็ต้องมีความหมายและที่ใช้ต่างออกไปบ้าง แบ่งเป็นซ้อนเพื่อความหมายและซ้อนเพื่อเสียง และในศศิวิมลทุติยบรรพ ลำดับสอง มีคำซ้อนดังนี้

2.1.1 มิดเม้ม พบจากตอนวิมานนี้สี่ชมพู 1 ดังความว่า

หัวหน้าช่างที่ทำบ้านมิดถยนต์ขับ เป็นจำพวกรถแวนบรรทุก
คนงานนั่งท้ายรถมาเต็ม...

ตอนกลางวัน เขามีข้าวมีกับมากิน ไล่ปิ่นโตเถาเล็กๆ บางคนก็ห่อ
มัดมามัดเม้ม แล้วเอามารวมกินพร้อมๆกัน แน่นอนที่สุดต้องไม่มีหมู
(วิมานนี้สี่ชมพู 1. หน้า 12)

ศศิวิมลใช้คำว่า “มัดเม้ม” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะของ
คำว่า “มัด” หมายถึง ลับหายไปจนหมดสิ้นอย่างปิดมัด จมมัด บังมัด เป็นต้น,สนิท เช่น ปิดประตู
ให้มัด (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 634) กับคำว่า “เม้ม” หมายถึง ยกเอาไว้ เช่น เม้มสตางค์
(ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 640)เพื่อแสดงลักษณะพฤติกรรมของช่างทำบ้านตน เมื่อเวลากลางวัน
ต่างก็นำข้าวมารับประทาน บางคนก็ไล่ปิ่นโตมา บางคนก็ห่อมาอย่าง “มัดเม้ม” คือเก็บไว้อย่างดี

2.1.2 ซิงดีซิงเด่น พบจากตอนทางต่างระดับ ดังความว่า

ไม่ว่าจะเป็นละครเรื่อง 'ดอกกะถินริมรั้ว' หรือ 'หมาดำ' แล 'หมูแดง'
ซึ่งฟังดูเป็นดิรัจฉานสัตว์สี่เท้าหน่อยๆ ต่างก็เป็นเรื่องมรดกรกช่อง เรื่อง
ที่ดินเรื่องเงินๆทองๆ ที่สืบสานยุ่งเหยิงด้วยตัวละครที่มีความงกและโงก
เป็นอันมาก จึงทำให้เกิดเรื่องราวหักล้างซิงดีซิงเด่นขึ้นมาให้เราท่านๆได้
ทัศนากัน ไม่อย่างนั้น จะไปเอาเรื่องเอาราวที่โหมมาประเทืองปัญญา
(ทางต่างระดับ.หน้า 110)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ซิงดีซิงเด่น” หมายถึง แย่งกันเอาหน้าหรือเอาดีเอาเด่น, ชัดขวาง
ความเจริญก้าวหน้าของผู้อื่น เพื่อให้ตนดีเด่นแต่ผู้เดียว (ราชบัณฑิต,2525.หน้า267) ซึ่งเป็นคำซ้อน
เสียงพยัญชนะ เพื่อแสดงลักษณะของละครโทรทัศน์ไทยที่ทุกเรื่องจะต้องมีแย่งทรัพย์สมบัติกัน
และกล่าวว่าในเมื่อเป็นแบบนี้แล้ว คงไม่มีสาระให้ผู้ชมได้ชม ได้คิด

2.1.3 กลิ้งเกลือก พบจากตอนทางต่างระดับ ดังความว่า

เมื่อเร็วๆนี้ เปิดไปเห็นละครโทรทัศน์เรื่อง 'สกุลกา' มีตัวยายแม่ซึ่ง
แสดงโดยดาราที่เผชิญล้มซื่อ กำลังตะโกนโหวกเหวกแบ่แบ่รันทาง

โทรศัพท์อย่างถึงพริกถึงขิงกับใครคนหนึ่ง โดยมีลูกสาวติดยาบ้าๆบอๆ
สองคนนอนกึ่งเกลือกอยู่ที่พื้น

(ทางต่างระดับ.หน้า110)

คำว่า "กึ่งเกลือก" เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า "กึ่ง" หมายถึง อากาศอย่างของกลมพลิกเลื่อนไปตามพื้น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 62) กับคำว่า "เกลือก" หมายถึง กิ้งหรือเสือกตัวไปมา (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 111) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อแสดงพฤติกรรมของตัวละครตัวหนึ่งในเรื่องสกุลกาที่ติดยาแล้วเกิดอาการคลุ้มคลั่งจึงลงนอน "กึ่งเกลือก" หมายถึง พยายามประเสือกกระสนไปตามมีตามได้(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 62) บนพื้น

2.1.4 หม่นมัวมืดมิด พบจากตอนบันเทิงคดีศึกษา ดังความว่า

ปรากฏว่าละครเรื่อง 'คำมั่นสัญญา' เป็นละครดีเรื่องหนึ่งที่พิถีพิถัน
กับผลงานในทุกแง่มุมและทุกกรณี...

เฉพาะพระเอกของเรื่อง ซึ่งบรรยายเอาไว้ว่าเป็นคนผิวคล้ำ
ตัวดำโต...นางเอกก็เลยพลอยหน้ามืดดำไปด้วยตลอดเรื่อง...

มีหน้าพระเอก-นางเอกผู้มีหน้าอันดำชะมุกชะมอมทั้งสอง ยังชอบ
ไปแสดงอยู่ในฉากที่ชมุขมัวมืดๆเหมือนเข้าถ้ำอีก เลยต้องเข้มนตามอง
กันแทบแย่ กว่าจะฝ่าความมืดเข้าไปเห็นบทบาทการแสดง ที่ซ่อนอยู่ใน
ความหม่นมัวมืดมิดนั้นๆ

(บันเทิงคดีศึกษา.หน้า 133-134)

"หม่นมัวมืดมิด" เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า "หม่น" หมายถึง สีมัวๆ ; หมอง,ไม่หมดจด (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 836) คำว่า "มัว" หมายถึง ไม่แจ่ม (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 629) คำว่า "มืด" หมายถึง ขาดแสงสว่าง, มีแสงสว่างน้อย (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 635) และคำว่า "มิด" หมายถึง ลับหายไปจนหมดสิ้นอย่างปิดมิด จมมิด บังมิด เป็นต้น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 634) ศศิวิมลใช้เพื่อบรรยายภาพบรรยากาศของฉากในเรื่องคำมั่นสัญญานั้นมักจะ "หม่นมัวมืดมิด" อีกทั้งตัวละครพระเอกในเรื่องยังมีผิวที่ดำคล้ำ จึงยิ่งทำให้ผู้ชมแทบจะมองไม่เห็นบทบาทการแสดง

2.1.5 เศร้าโศกซาบซึ้ง พบจากตอนวันสุนทรภู่ ตั้งความว่า

สำหรับหุ่นคณะอื่นๆในสมัยที่หุ่นเป็นมหรสพที่กำลังนิยมจะใช้บทบาทของท่านใดเล่นไม่ทราบ แต่บทบาทของครูเรา มีบทบาทอยู่ในหีบไม้เขียนด้วยดินสอดำ เป็นลายมือคนเก่าๆ บทหุ่นเล่มนี้มีทั้งสำนวนของสุนทรภู่ และของกวีนิพนามดังกล่าว มาปรับปรุงเข้าด้วยกัน บทของสุนทรภู่ ดูเหมือนจะมีเนื้อความและสำนวนกินใจมากกว่า ท่านก็ยกกลอนของสุนทรภู่มาใช้เฉพาะตอนเศร้าโศกซาบซึ้งนั้นๆ ส่วนอีกสำนวนหนึ่งก็ใช้ดำเนินเรื่องไปเรื่อยๆ ค่อนข้างรวดเร็วทันใจคนดู

(วันสุนทรภู่.หน้า 182-183)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เศร้าโศกซาบซึ้ง” เป็นคำซ้อนเสียงพยัญชนะ ของคำว่า “เศร้า” หมายถึง สลด, ระทด (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 761) “โศก” หมายถึง ความทุกข์,ความเศร้า,ความเดือดร้อนใจ(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 762) กับคำว่า “ซาบซึ้ง” หมายถึง อาการที่รู้สึกจับใจอย่างลึกซึ้ง , อาการที่รู้สึกปีติปลาบปลื้ม (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 280) เพื่อบรรยายถึงการแสดงหุ่นเรื่อง พระอภัยมณีที่หากจะถึงบท “เศร้าโศกซาบซึ้ง” ก็จะใช้บทกลอนของสุนทรภู่ประกอบการแสดง และหากเป็นตอนดำเนินเรื่องก็จะใช้บทกลอนของกวีท่านอื่น ทำให้เนื้อเรื่อง “รวดเร็วทันใจ” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า “รวดเร็ว” หมายถึง ทำให้ลื่นเข้าเร็วเข้า(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 669) กับคำว่า “รวดเร็ว” หมายถึง เร็วไว (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 668)

2.1.6 ยืดยาวเยิ่นเย้อ พบจากตอนวันสุนทรภู่ ตั้งความว่า

เนื้อเรื่อง ‘ลักษณวงศ์’ ไม่ยืดยาวเท่าพระอภัยมณี แต่ก็ไม่ใช่เล่นเช่นกัน ถ้าจะให้เล่าตั้งแต่ต้นก็จะยืดยาวเยิ่นเย้อไปเปล่าๆ

(วันสุนทรภู่.หน้า 183)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ยืดยาวเยิ่นเย้อ” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันและซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า “ยืด” หมายถึง ขยายตัวให้ยาวหรือกว้างออกไปได้ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 659) “ยาว” หมายถึง ไม่สั้น, นาน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 657) กับคำว่า “เยิ่นเย้อ” หมายถึง ยืดเยื้อ,

ไม่กะทัดรัด (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 663) เพื่อแสดงว่าตนนั้นจะไม่เล่าเรื่องลักษณะวงศ์ตั้งแต่ต้นทั้งหมดเพราะทำให้เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์

2.1.7 คับคั่งพะเนินเทินทึก พบจากตอนเกร็ดความรู้เรื่อง 'วรรณคดีกับศิลปะ'

จากการสัมภาษณ์ทางวิชาการ ดังความว่า

ในกองพิพิธจรรย์หลักฐานของคุณเอนก ซึ่งเป็นห้องทำงานเล็กๆแคบ
ราวรูหนู อยู่ที่ชั้นสามของธนาคารกรุงเทพสาขาคานฟ้า จะคับคั่งพะเนิน
เทินทึกไปด้วยข้อมูล เรื่องราวประวัติของพ่อเพลงแม่เพลง ครูบา
อาจารย์ทางการละเล่นมหรสพของไทย ทั้งคุณดนตรีอาวไล – การแสดง
พื้นบ้าน – ช่างศิลปะพื้นบ้านในสาขาต่างๆนับอนันต์

(เกร็ดความรู้เรื่อง 'วรรณคดีกับศิลปะ'

จากการสัมภาษณ์ทางวิชาการ. หน้า 214)

คำว่า "คับคั่งพะเนินเทินทึก" เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า "คับคั่ง" หมายถึง
อัดแอัด, ยัดเยียด, เบียดเสียดกัน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 179) กับคำว่า "พะเนินเทินทึก" หมายถึง
มากมายก่ายกอง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 579) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อแสดงภาพของข้อมูลเรื่องราว
ประวัติของครู-อาจารย์ทางด้านศิลปะการแสดงของไทยนั้นมีมากมายหลากหลาย และครบถ้วน ที่
กองพิพิธจรรย์หลักฐานของคุณเอนก ซึ่งเป็นห้องทำงานเล็กๆเท่านั้น

2.1.8 เว้งว้างโบโก่ พบจากตอนความรักของยายแม่ ดังความว่า

คนแต่ก่อนออกลูกใหม่ๆ เครื่องเครายังไม่เข้าที่ เขาก็เรียกว่า
มดลูกยังไม่เข้าอุ้...คงจะคล้ายอุ้ช่อมรดกที่มีทั้งอุ้ใหม่เพิ่งเปิดบริการ และ
อุ้เก่าคร่ำคร่าที่เปิดบริการมานานแล้ว เซอะซระไปด้วยน้ำมูกน้ำมันดำๆ
เขียวๆ แต่เว้งว้างโบโก่อยู่ขอบกล

(ความรักของยายแม่. หน้า 278)

"เว้งว้างโบโก่" ให้ความรู้สึกของความว่างเปล่า ซึ่งในที่นี้ผู้เขียนใช้เพื่อแสดงภาพของ
อุ้ช่อมรดกที่เหมือนกัน 2 ลักษณะ คืออุ้ช่อมรดกเปิดใหม่กับอุ้ช่อมรดกที่เปิดมานานแล้ว เมื่อบมองเข้าไป

จะเห็นว่ายังมีสิ่งของไม่ครบถ้วน เปรียบเทียบกับคนคลอดลูกใหม่ที่มดลูกยังไม่เข้าสู่ เป็นคำซ้อน ความหมายคล้ายกันของคำว่า “เว้งว่าง” หมายถึง โลงกว้างทำให้ว่างเหวใจ (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 751) กับคำว่า “โม่” หมายถึง เป็นรูลึกเข้าไป (ราชบัณฑิต,2525.หน้า) และ“โก้”เป็นสร้อยคำ

2.1.9 ชำนาญ พบจากตอนพระไวยยก ดังความว่า

ละครเรื่องขุนช้าง-ขุนแผน ตอน 'พระไวยแตกทัพ' ที่แสดงกันอยู่ในปัจจุบัน ความจริงแต่ก่อน เรียกกันว่าตอน 'พระไวยยก' เป็นที่รู้จักกันดี ในหมู่ชาวบ้านร้านตลาดนักดูละครทั้งหลาย

พระไวยยกคืออะไร ?

พระไวยยก ก็คือ พระไวยยกทัพนั่นเอง

ต่อมาในราวปีพุทธศักราชสองพันสี่ร้อยเก้าสิบสอง คือเมื่อสี่สิบสี่มาแล้ว กรมศิลปากรได้ปรับปรุงละครตอนนี้ขึ้นใหม่ นำออกแสดง ณ โรงละครศิลปากร เรียกว่า 'พระไวยแตกทัพ' แสดงอยู่ชำนานจนหมดฤดูกาลแสดง นับว่าเป็นละครรำตอนที่คนนิยมดูกันมาก

(พระไวยยก.หน้า 306)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ชำนาญ” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า “ชำ” หมายถึง ค่อยๆ เคลื่อนไป, ไม่เร็ว, ไม่ไว (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 263) กับคำว่า “นาน” หมายถึง ยาว, ชำ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 431) เพื่อบรรยายถึงการแสดงละครเรื่อง ขุนช้าง-ขุนแผน ตอน พระไวยแตกทัพ ณ โรงละครศิลปากรนั้น ได้ทำการแสดงอยู่ระยะหนึ่งจนกระทั่งหมดฤดูกาลแสดง

2.2 คำซ้ำ คือ คำคำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนัก หรือบางทีต่างกันไปเพียงคำเดียว ซึ่งถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ และศศิวิมลทิตยบรรพ ลำดับสอง พบคำซ้ำ ดังนี้

2.2.1 หนาว ๆ ร้อน ๆ พบจากตอนทางต่างระดับ ดังความว่า

ถ้ามองในทางตรง ละครก็คือละคร แต่ละครก็สะท้อนชีวิตจริงของสังคมนั้นๆ ดูแล้วจะถือก็ได้ ไม่ถือก็ได้ เพราะมันเป็นเพียงแค่ละคร

เปิดฉากขึ้นมาแล้ว ลงท้ายก็ปิดฉากจบไปเหมือนกับจะไร้สาระ แต่ใครก็ไม่ทราบได้ กล่าวไว้เป็นคติว่า

'ดูหนังดูละคร แล้วย้อนดูตัว'

ซึ่งเป็นคำกล่าวที่ทำให้หนาววรุณ ไม่หยอก เพราะเราต่างก็เคยสวมบทบาทมาแล้วเกือบทั้งนั้น อย่างที่เห็นในละคร

(ทางต่างระดับ.หน้า 117)

ผู้เขียนใช้คำว่า “หนาววรุณ” เพื่อแสดงถึงความรู้สึกเหมือนตนถูกตำหนิทางอ้อม เมื่อนึกถึงคำกล่าว “ดูละครแล้วย้อนดูตัว” เนื่องจากเมื่อพิจารณาแล้ว ตนก็เคยมีพฤติกรรม ลักษณะนิสัยคล้ายกับตัวละครเช่นกัน

2.2.2 ตึ่งๆโล้นๆเรียบๆเฉยๆ พบจากตอนแปรสยมพร ดังความว่า

ธรรมดาอ้อยหวานไม่เคยแต่งหน้าทาปาก หรือพูดอีกทีก็คือไม่ใช่คนที่ชอบแต่งหน้าแต่งตา รู้จักกันมาก็ปี หน้าเป็นอยู่อย่างไร ก็อย่างนั้น ตึ่งๆโล้นๆเรียบๆเฉยๆ เพราะฉะนั้นอามิสที่ปรากฏอยู่บนใบหน้าของเธอในวันนี้ จะต้องเป็นฝีมือของเพื่อนที่เจ้าสาว ที่ยืนยิ้มอยู่สอง-สามคนนั้น มิต้องสงสัย

(แปรสยมพร.หน้า 152)

ใบหน้าที่ “ตึ่งๆโล้นๆเรียบๆเฉยๆ” ให้ภาพของของใบหน้าที่ไม่ได้รับการแต่ง ไม่มีสีส้น ของ “อ้อยหวาน” ซึ่งเป็นภาพที่ผู้เขียนคุ้นเคย และทราบดีอยู่แล้วว่าอ้อยหวานไม่นิยมแต่งหน้า ดังนั้นในงานแต่งงานของเธอ จึงทำให้ทราบได้เลยว่า อ้อยหวานไม่ได้แต่งหน้าเอง คนที่แต่งหน้าให้จะต้องเป็นเพื่อนของเจ้าสาวแน่นอน

2.3 คำประสม คือ คำที่มีคำ 2 คำหรือมากกว่านั้นมาประสมกันเข้าเป็นคำใหม่อีกคำหนึ่ง คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน ความหมายสำคัญอยู่ที่คำต้น ส่วนคำที่ตามมาเป็นคำขยาย และในศศิวิมลทุติยบรรพ ลำดับสองมีคำประสม ดังนี้

2.3.1 หมัดเหวี่ยงควาย พบจากตอนวิมานนี้สีชมพู 1 ดังความว่า

บางทีไซปมาทำงานพร้อมด้วยกระบอกระเบิดเหวี่ยงข้า เหมือนพระอภัยมณี
เนื่องจากถูกหมัด 'เหวี่ยงควาย' หรืออย่างที่ทางสากลเขาเรียกว่าหมัดสวิง
จากยายมามา

(วิมานนี้สีชมพู 1. หน้า 17)

ผู้เขียนใช้คำว่า "หมัดเหวี่ยงควาย" ซึ่งเป็นการประสมกันของคำว่า "หมัด" หมายถึง
กำปั้น, มือที่กำสำหรับชก (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 837) คำว่า "เหวี่ยง" หมายถึง ชัดเบี่ยงไป
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 864) และคำว่า "ควาย" หมายถึง สัตว์สีเทา (Bubalus bubalis) ในวงศ์
Bovidae ทั่วไปเป็นกบคู้ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 174) เพื่อแสดงความรุนแรงมากของหมัดที่กรรยา
ต่อไซป และมีตาเหวี่ยงข้ามาทำงาน ซึ่งใช้ "ควาย" มาเปรียบเทียบ เนื่องจากกรรยานายไซปมี
รูปร่างอ้วนใหญ่ ดูเหมือนสัตว์ดังกล่าว

ศศิวิมล ตติยบรรพ ลำดับสาม

1. ตอน "ตติยวาร บานเบิก ฤกษ์ดี" ผู้เขียนแต่งกลอนเนื่องในโอกาสขึ้นปีใหม่และครบรอบ 3 ปี ของหนังสือพลอยแถมเพชร เนื้อหาเป็นการอวยพรให้ผู้จัดทำหนังสือทั้งหมดมีสุขภาพดี อายุยืน และมีทรัพย์สินเงินทอง
2. ตอน "ครูไหวใจร้าย" ศศิวิมลได้มีโอกาสชมการฝึกซ้อมใหญ่ละครเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ณ หอประชุมจุฬาฯ ซึ่งในการแสดงนั้นมี อรอนงค์ ปัญญาวงศ์ และ นุสบา วานิชอังกูร ร่วมแสดงด้วย และวิจารณ์การแสดงของทั้งสองว่า อรอนงค์สวยและรำได้ดี ส่วนนุสบา ถึงแม้จะรำไม่สวยแต่ก็มีความกตัญญูที่มาร่วมแสดงในครั้งนี้
3. ตอน "คืนหนึ่งยังจำได้" ผู้เขียนและคณะได้ไปเที่ยวที่ จ.อุบลราชธานี และได้รู้จักกับ เณรองค์หนึ่ง ซึ่งท่านชวนผู้เขียนและคณะไปนอนที่วัด จึงสนิทสนมกัน ผู้เขียนให้ไฟฉายเณรแลกกับว่าน ที่เณรบอกว่าจะกินสุนัขก็ได้หรือถ้าโดนกัดสุนัขนั้นจะต้องเสียชีวิต เมื่อผู้เขียนเดินทางกลับกรุงเทพฯ ก็ไม่ได้ติดต่อกับเณรอีกเลย จนกระทั่งหลายปีผ่านไป เณรส่งข่าวว่าจะไปเรียนต่อมหาวิทยาลัยที่คนกรุงเทพฯ จึงได้พบกัน
4. ตอน "โลกนี้คือละคร" ผู้เขียนวิจารณ์ละครโทรทัศน์เรื่องบัลลังก์เมฆ ว่าผู้แสดงดูอายุมากเกินไปบทบาทตัวละครจริงๆ ทำให้ละครดูน่ากลัว เปรียบเทียบกับละครสี่พระมารทั้งที่เป็นละครผีแต่ผู้แสดงยังสวยกว่า
5. ตอน "วันนี้ก็สายเสียแล้ว" กล่าวถึงครั้งที่ผู้เขียนเขียนคำนิยามให้กับ ศักดิ์วุฒิ วิเศษมณี ศิลปินคนหนึ่งที่รู้จักกัน ว่าไม่ค่อยมีใครเขียนภาพคนเหมือนตน แล้วจึงกล่าวไปถึงศิลปินในแขนงต่างๆ ที่สร้างสรรค์ผลงานไว้ให้คนรุ่นหลังชมว่าประชาชนจะเห็นคุณค่าผลงาน ก็ต่อเมื่อศิลปินเสียชีวิตไปหมดแล้ว
6. ตอน "วรรณศิลป์ลวงสมัย" ศศิวิมลกล่าวถึงโฆษณาสมัยก่อน ซึ่งในช่วงที่ตนเขียนอยู่นั้นไม่มีปรากฏแล้ว แบ่งตามประเภทและหมวดหมู่ของผลิตภัณฑ์ ทั้งยังมีคำโฆษณาและรูปภาพประกอบด้วย
7. ตอน "โองการแข่งชก" ผู้เขียนกล่าวว่าบ้านที่อยู่ติดกับหลังบ้านตนนั้นเป็นของโสเภณี ซึ่งในคืนหนึ่งมีคนงานก่อสร้างเข้ามาให้บริการด้วยเสียงดัง ตนจึงกล่าวแข่งต่างๆ นานา แต่ท้ายที่สุดก็ขอถอนคำว่าการแข่งทั้งหมดเนื่องจากเห็นว่าถ้าโสเภณีพวกนี้มีโอกาสประกอบอาชีพอื่นก็คงไม่ประกอบอาชีพนี้

8. ตอน “กลืนตบะชวนชม” ศศิวิมลเล่าเรื่องราวการให้ทำให้ทางของสตรีในวรรณคดีจนกระทั่งร่วมเพศกัน และแสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบกับปัจจุบันว่า การกระทำดังกล่าวมีมานานแล้ว

9. ตอน “ไทยควรคำนึง” ผู้เขียนกล่าวถึงวันสงกรานต์ที่ตนไม่ได้ไปร่วมทำบุญ เนื่องจากรถเสียแต่ก็มีคนมาช่วย เมื่อกลับถึงบ้านเปิดวิทยุฟังแต่รู้สึกเบื่อรายการเพลงที่ฟังอยู่ ตำนานว่าเสนอแต่เรื่องราวซ้ำซาก ในที่สุดก็แสดงความคิดเห็นว่าที่ตนรู้สึกเบื่อนั้นถือเป็นเรื่องของคนไทยที่ไม่ชอบทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซ้ำๆ

10. ตอน “ขอสู้อัลคด้วยคน” เป็นเรื่องของภาววิจารณ์รายการโทรทัศน์ที่เชิญผู้พูดเก่งๆ มาสนทนา โต้เถียงกัน เป็นผลให้ผู้เขียนและเพื่อนที่ชมรายการได้แสดงความคิดเห็นกัน และวิจารณ์นักแสดงเรื่อง “ล่า” ที่กำลังออกอากาศอยู่

11. ตอน “สวาสีรักโรมิโอ” วันที่ 17-22 พฤษภาคม 2537 เป็นวันครบรอบ 60 ปีของวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพฯ ผู้เขียนได้มีโอกาสไปชมการแสดงเรื่องโรมิโอ-จูเลียต และพระลอให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการปรับมือสมัยนี้ต่างจากสมัยก่อนมาก กล่าวคือสมัยก่อนไม่มีการปรับมือให้นักแสดงเลย แต่สมัยนี้กลับปรับมือจนมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น

12. ตอน “อดข้าวดอกกะเจ้าชีวาวาย” ผู้เขียนกล่าวถึงการฆ่าตัวตายที่พบจากวรรณคดีหลายเรื่อง จนกระทั่งวิจารณ์อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ในเรื่องของรูปทรงและประติมากรรมที่ปรากฏ ทั้งกล่าวว่าทั้งที่เป็นสถานที่สำคัญแต่กลับไม่มีใครนับถือ

13. ตอน “หญิงสามารถ” ศศิวิมลกล่าวแสดงความคิดเห็นในเรื่องการประกวดนางงาม สถานการณ์และผู้ที่ได้รับตำแหน่งต่างๆ ในการประกวด และให้คิดว่านางงามเหล่านี้เมื่อพ้นตำแหน่งก็กลายเป็นคนธรรมดาเหมือนกัน

14. ตอน “อยู่คนละโลก” เป็นเรื่องราวของภาพยนตร์และละคร ซึ่งผู้เขียนให้ความคิดเห็นว่ามีการดำเนินเรื่องคล้ายๆ กัน คือ เมื่อฝนตกพระเอกนางเอกจะหลบไปอยู่ในกระท่อม หรือถ้าเห็นมีคนทำหน้าตาน่ากลัว ก็จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับผี เป็นต้น

15. ตอน “ถึงเวลาแล้วหรือยัง” ผู้เขียนวิจารณ์ละครหลายๆ เรื่องในแง่มุมต่างๆ และวิจารณ์วรรณคดีไทยในเรื่องเกี่ยวกับ อวัยวะเพศและการร่วมเพศของตัวละครในวรรณคดี

16. ตอน “ปรากฏการณ์ธรรมชาติ” ศศิวิมลกล่าวถึงเรื่องของการเกิดสุริยุปราคา ในปี 2538 และพฤติกรรมของคนที่ปฏิบัติกันในวันที่เกิดปรากฏการณ์นี้ แล้วจึงตั้งข้อสังเกตว่าสุนัขจะมีปฏิกริยาอย่างไรในเกิดปรากฏการณ์นี้ขึ้น

17. ตอน "คิดถึงตาย" เป็นเรื่องราวการเสียชีวิตแล้วกลายเป็นผีในหลายลักษณะทั้งตนเอง และผู้อื่นในความคิดของผู้เขียนว่าเสียชีวิตแล้วจะไปอยู่ที่ไหน รูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไรหรือมี ความเป็นอยู่อย่างไร

18. ตอน "ข่าวล้นตันโลก" ผู้เขียนกล่าวแสดงความเห็นใจต่อ สามารถ พยัคฆ์อรุณ ที่จะ ต้องขึ้นชกมวยและโดนต่อยทำให้เจ็บตัว แต่ก็ยังคิดว่าถูกปาอุจจาระใส่เพราะความรังเกียจ

19. ตอน "ความว่างในช่องโหว่ ร่องไม้ในรอยไทย" ผู้เขียนเปรียบเทียบพฤติกรรมของเด็ก และผู้ใหญ่ซึ่งเป็นสาเหตุของช่องว่างระหว่างวัยนั้น แท้จริงแล้วช่องว่างดังกล่าวและข้อห้ามต่างๆ สำหรับเด็กนั้น ผู้ใหญ่เป็นผู้กำหนด

20. ตอน "ความลับไม่มีในโลก" ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนางแบบ ถ่ายภาพเปลือยให้กับปฏิทินนั้น มีรายได้สูงมากคือได้รับเงินหลักแสนขึ้นไป ซึ่งต่างจากนางแบบที่เป็นแบบให้นักศึกษาศิลปะวาดรูปนั้น ได้เพียงวันละไม่เกิน 50 บาท

21. ตอน "สามก๊ก ฉบับเปาะๆ" ผู้เขียนวิจารณ์ละครเรื่องเปาะๆฉบับจีนและเรื่องสามก๊ก ที่ถ่ายทอดทางโทรทัศน์ว่าน่าชมมากกว่าละครไทยอย่างเรื่องแม่มาศฯเพราะดำเนินเรื่องกระชับและ ดูสมจริงกว่า

22. ตอน "เพลงหวานวันวาน" ศศิวิมลระลึกถึงอดีตที่ผ่านมาว่า มีความงดงาม แต่มาใน ปัจจุบันกลับไม่มีใครที่จะช่วยกันรักษาความงามนั้นไว้ ไม่ว่าจะในวันลอยกระทงหรือวันขึ้นปีใหม่

23. ตอน "ขี้เหนียว ไม่มีทาง" ศศิวิมลกล่าวถึงเทศกาลปีใหม่ที่กำลังเข้ามาว่า ในวันนี้ โดยมากมักจะให้ของขวัญอะไรแก่กันบ้าง และหนังสือพลอยแกมเพชรจะขึ้นราคาเพื่อเป็นของขวัญแก่ผู้อ่าน แต่สำหรับตนนั้นจะไม่ให้ของขวัญกับใครเด็ดขาด

24. ตอน "สตรีที่โลกลืม" เป็นเรื่องราวของผีกระสือที่บริโภคอุจจาระเป็นอาหาร ผู้เขียน พรรณนาเกี่ยวกับอุจจาระในลักษณะต่างๆโดยเปรียบเทียบกับของที่รับประทานในชีวิตประจำวัน

ศิลปะการสรรคำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเลือกใช้ถ้อยคำ และการสร้างถ้อยคำ

1. การเลือกใช้ถ้อยคำ แบ่งเป็น คำคล้องจอง คำที่มีศักดิ์ คำภาษาโบราณ คำภาษาตลาด และคำภาษาต่างประเทศ

1.1 คำคล้องจอง คือ คำที่มีสัมผัสคล้องจอง เน้นการเล่นเสียงสัมผัสสระ สัมผัสอักษร ให้เสียงกระทบกระทั่งกันเกิดความไพเราะน่าฟัง และในศศิวิมลตติยบรรพ ลำดับสาม พบ คำคล้องจอง ดังนี้

1.1.1 ปิดตลอดปลอดภัย พบจากตอนครูไหวใจร้าย ดังความว่า

สรุปรวมความแล้ว สำหรับนุสบา วาณิชขงูร ในการแสดงละคร
เสภาคราวนี้ ต้องขอยกให้เธอเป็นวีรสตรี ที่มีความเสียสละอย่างสูง ถ้า
จะนับว่าเป็นผู้มีความกตัญญู ก็เป็นยอดแห่งความกตัญญูรู้คุณ เสียจน
น่าจะเอาไปทำยี่ห้อยาแก้ไอ...

แม้เราไม่เป็นสัณนิตกัศุทิกายรำ โดยมีได้นีกองขนาง - แหงหน้าย...

แต่เธอก็สามารถฟันฝ่าที่ปากกินแกงปลาร้าของชาวบ้านและ
นักวิจารณ์จับผิดไปได้ โดยปิดตลอดปลอดภัยในที่สุด

(ครูไหวใจร้าย.หน้า 28)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ปิดตลอดปลอดภัย” ซึ่งเป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ตลอด” กับ
“ปลอดภัย” เพื่อกล่าวถึงนุสบาที่สามารถผ่านสถานการณ์ซึ่งต้องเผชิญกับคำวิพากษ์วิจารณ์ของ
ผู้ชมละครเวทีที่ตนแสดง มาได้โดย “ปลอดภัย” หมายถึง ปลอดภัย (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 512)
ประหนึ่งยึดถือคทา “ปิดตลอด” ที่คนโบราณมักจะท่องก่อนการเดินทางหรือกิจการใดๆ เพื่อให้
รอดพ้นจากอุปสรรค

1.1.2 ผดุมผลันหันหลัง และ เดินตัดฉวัดเฉวียน พบจากตอนคืนหนึ่งยังจำ ดังความว่า

คราวนั้น เราติดตามครูบาอาจารย์นำข้าวของไปแจกจ่ายพี่น้อง
ทางอีสาน แล่นไปถึงอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานีโน่น...

ขอรวบรัดตัดความไปตามเรื่องเป็นตอนซากลับเลยดีกว่า ซากลับ
ไปหนองป่าพงวารินชำราบ ไปภูงิ้ว-ถ้าพระอำเภอเซกาไปสกล แล้ว
มาถึงวัดภูพานแต่มีกุดอาหาร ในยามโพล้เพล้ใกล้ค่ำ

เป็นคืนที่หนาวเหน็บอย่างสาหัสสากรรจ์ หมู่พวกอื่นๆต่างก็
แยกย้ายกันหารุกขมูลเสนาสนะ ราวกับนกขมิ้นเหลืองอ่อน แหกกันไป
คำตรงไหนกินอนตรงนั้น...

ทันใดนั้นก็มึนเสียวเล็กๆดังแหวกความมืดมัวสลัวเย็นย่ำแว่วมาว่า
“มีที่นอนกันหรือยังละ”...

สามเณรน้อยยิ้มสมคะเนอย่างสบอารมณ์ เมื่อได้คำตอบจาก
คนขัดเชพเนจรว่ายังมี กำลังเที่ยวด้อมดูอยู่นี้แหละแต่มีใช้คนเดียวนะ
มีพรรคพวกอีกตั้งโขยง จะมีที่พอนอนหรือหาไม่

“จะเอาซักรั้วยล่ะ !”

เป็นสำนวนของผู้ใหญ่ในร่างเด็ก เป็นทีคล้ายๆอย่างว่าแต่คน
แค่นี้เลย ทั้งกองทัพบกก็รับไหว

ว่าแล้วเณรก็ผลุนผลันหันหลังนำลิวไปไม่มากความ เดินตัด
จวัดเจวียนไปสักบัดเดียวใจก็ถึงคลับเหมิด ตั้งตระหง่านอยู่เบื้องหน้า

(คืนหนึ่งยังจำได้. หน้า 34-36)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ผลุนผลันหันหลัง” ซึ่งเป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ผลุนผลัน”
หมายถึง หุนหัน, หันที่หันใดโดยไม่ยับยั้งรั้งรอ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 546) กับคำว่า “หัน”
หมายถึง ผิน, หมุน, กลับจากที่ตั้งหรือที่อยู่เดิม (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 849) เพื่อบรรยายกิริยา
ของสามเณรที่เมื่อผู้เขียนตอบว่ายังมีที่พัก สามเณรก็รีบรุดพาผู้เขียนและคณะ “เดินตัด
จวัดเจวียน” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ตัด” กับคำว่า “จวัดเจวียน” หมายถึง อากาศที่
บินวนเวียนไปมาอย่างผาดโผน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 245) เพื่อกล่าวถึงการเดินนำของสามเณร
ไปสู่ที่พัก โดยแสดงให้เห็นว่าเณรนั้นมีความชำนาญเส้นทางเป็นอย่างมากสามารถใช้เส้นทางลัด
พาคณะผู้เขียนถึงที่หมายอย่างรวดเร็ว

1.1.3 โพนทะนาสาระแนแซ่ซร้อง พบจากตอนโลกนี่คือละคร ดังความว่า

ก่อนอื่น คงเป็นที่เข้าใจว่าการเขียนถึง หรือคุยถึงนั้นเป็นการนิทา
สู่กันฟัง แบบชาวบ้าน ที่ชอบยุ่งกับเรื่องคนอื่นรู้อะไรเห็นอะไรก็นำมา
โพนทะนาสาระแน- แซ่ซร้องกัน ขออย่าได้ปลงใจว่าข้อคิดเห็นนี้ เป็น
แบบอย่างทัศนคติอันสมควรแก่การยึดถือเป็นมาตรฐานที่ถูกต้องหรือ
สูงส่งดั่งงามอันใดเลย

(โลกนี่คือละคร. หน้า 45)

คำว่า “โพนทะนาสาระแนแซ่ซร้อง” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “โพนทะนา”
หมายถึง กล่าวโทษ, ตีเตียน, พุดกล่าวโทษทำนต่อนหน้าผู้อื่น (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 597) คำว่า

“สาระแน” หมายถึง แสไม่เข้าเรื่อง (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 204) และคำว่า “แซ่ซ้อง” หมายถึง เปล่งเสียงแสดงความนิยมยินดีหรือสรรเสริญกันทั่วไป (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 285) เพื่อแสดง ลักษณะการพูดคุยกันในวงสนทนา ที่เมื่อรู้เห็นอะไรก็นำเรื่องราวนั้นมาพูดวิพากษ์วิจารณ์ตาม อารมณ์ความรู้สึกและความคิดเห็นของแต่ละคน

1.1.4 จมปลักดักดาน พบจากตอนวันนี้ก็สายเสียแล้ว ดังความว่า

อย่าง ‘ศักดิ์วุฒิ’ ไม่ต้องทำวุฒิ เพราะมี ‘วุฒิ’ ห้อยติดตามหลังมา อยู่แล้วตั้งแต่เกิด ทั้งยังเป็นช่างเขียนอิสระ แต่ถ้ารับราชการกินเงินเดือน หลวง แล้วไม่ทำวุฒิเพื่อเลื่อนฐานันดรศักดิ์ ก็ไม่ได้ ‘ซี’ จมปลักดักดาน อยู่那儿

(วันนี้ก็สายเสียแล้ว.หน้า 63)

ผู้เขียนใช้คำว่า “จมปลักดักดาน” ซึ่งเป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “จมปลัก” หมายถึง ติดอยู่กับที่ ไม่ก้าวหน้า (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 212) กับคำว่า “ดักดาน” หมายถึง คงสภาพอยู่อย่างนั้นเป็นเวลานาน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 295) เพื่อกล่าวถึงการที่ไม่เลื่อน ตำแหน่งเป็นเวลานานของเพื่อนผู้เขียนที่หากไม่ขยันทำงานเพื่อขอพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง ก็จะต้องอยู่ในตำแหน่งเดิมต่อไป

1.1.5 ล้อหลอกหยอกเย้า พบจากตอนโองการแข่งขัก ดังความว่า

เมื่อคืนวันเสาร์ที่ 26 มีนาคม 2537 นี้ ได้มีเหตุการณ์อย่างหนึ่ง เกิดขึ้น เป็นการกระทำตามประสาธิปไตยโดยต้องแท้ กล่าวคือ :-

ณ บ้านของข้าฯซึ่งอยู่ทางฝั่งซ้ายของซอยซอยหนึ่ง อันจะหันกันเข้า ประชิดติดแนบชายแดนกับกันบ้านของผู้ที่อยู่ฝั่งขวาของซอยอีกซอยหนึ่ง ท่านประธานที่เคารพ...เดิมมองจากหลังบ้านข้าฯไปก็เป็นพื้นที่ว่าง รกเรือ มีละเมาะไม้หนักหนุอาศัยอยู่ตามอัธภาพตนแล้ววันหนึ่งก็มีบ้านสังกะสี สูงๆของคณงานก่อสร้างบังเกิดขึ้นเป็นแถวแนว ณ ที่นั้น เสียงครวญเพลง ลูกทุ่งปนหมอลำเป็นเมดเลย์ไม่รู้จบจากคณงานหนุ่มวัยกำดัด ก็กองกังวาน อยู่ทุกเช้าค่ำ...

ครั้งมีการเปลี่ยนแปลงคึกคักขึ้น สาวสุรางค์นางรำพอนก็ออกมา
ทอดกรรติดกรายเก็บผักหญ้า ร้องเพลงหงิงๆลัดเลาะล่องเลยไปจนรู้จักมักจี่
กับพวกคนงานหนุ่มๆที่รั้วสังกะสีติดกัน...

โดยมีหนุ่มก่อสร้างเยี่ยมหน้ามาทัศนาล้อหลอกหยอกเย้า แต่จะ
เด้าคตลึงหรือเปล่าไม่ทราบ เพราะรั้วสังกะสีเก่าแก่ผู้พั้งที่ขวางอยู่นั้น มิใช่
อุปสรรคหนักหนาอันใด...

(โองการแข่งขั้ก.หน้า 87)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ล้อหลอกหยอกเย้า” เป็นคำสัมผัสสระคด้องจองของคำว่า “ล้อหลอก”
หมายถึง เย้าเล่น, ล้อเล่น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 701) กับคำว่า “หยอกเย้า” หมายถึง สัพยอก
(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 840) เพื่อแสดงภาพของหนุ่มก่อสร้างที่มักจะชะโงกมองข้ามรั้วมาลัพยอก
กับหญิงสาวโรงงาน

1.1.6 ห้องนาป่าละเมาะ พบจากตอนไทยควรคำนึง ดังความว่า

สงกรานต์ปีนี้ ไม่ได้ไปรดน้ำกราบขอพรครูบาอาจารย์ที่วัดอย่าง
เคยทำมาทุกปี เพราะมีอุปสรรค

ด้วยรถเขยรถทรงดูมวงลั้วนมรถด แปรกงอนอ่อนงามช้อยชด...
มีอันเป็นต้องไปสะดุดหยุดก็กอยู่ริมถนนหนทาง ทั้งๆที่ไม่น่าจะหยุด
เนื่องจากความร้อนขึ้นสูง ไฟแดงขึ้นแว็บๆ เป็นการเตือนให้รู้ว่าแล่นต่อ
ไปอีกไม่ได้แล้ว

แดดร้อนเบรียงออกออกอย่างนั้น รถม่านฉิวไปหลายไปคันแล้วคันแล้ว
ทัศนาก็รอบๆก็มีแต่ห้องนาป่าละเมาะ ป้ายโฆษณาใหญ่เบือเริ่มเต็ม
กับนกกระยางหงอยบินไปบินมาสอง-สามตัว

(ไทยควรคำนึง.หน้า 111)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ห้องนาป่าละเมาะ” เป็นคำสัมผัสสระคด้องจองของคำว่า “นา” กับคำว่า
“ป่าละเมาะ” เพื่อให้ภาพของ “นา” หมายถึง พื้นที่ราบทำเป็นคันกั้นน้ำเป็นแปลงๆสำหรับปลูกข้าว
เป็นต้น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 429) ลักษณะบริเวณที่รถของคณะเดินทางของตนเสีย และ
ป่า “ละเมาะ” หมายถึง หมู่ไม้ขนาดเล็กซึ่งขึ้นในที่โล่งเป็นหย่อมๆ บางทีก็เรียกว่าเกาะ, ถ้ามี

ลักษณะเป็นป่า ก็เรียกว่า ป่าละเมาะ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 704) และไม่มีผู้คนผ่านไปมาเพื่อ
ไต่ถามทาง

1.1.7 กุดเตียนเหียนหาย พบจากตอนไทยควรคำนึง ดังความว่า

ใช้ความเห่อๆหนึ่งๆ เห็นชาติอื่นดีกว่าชาติตัวเอง เห็นบ้านอื่นดีกว่า
บ้านตัวเอง เห็นเมียคนอื่นดีกว่าเมียตัวเอง...

หรือความเป็นไทยอย่างไทยๆ ได้กุดเตียนเหียนหายกลายเป็น
ไทกอไปหมดแล้ว พร้อมๆกับการจากไปของนายทองเหม็น ผู้ที่
ควายเผือก และนายจันหนวดเขี้ยว ผู้ที่อะไรก็ไม่รู้

(ไทยควรคำนึง.หน้า 118)

ศศิวิมลใช้คำว่า “กุดเตียนเหียนหาย” ซึ่งเป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “เตียน” กับ
“เหียน” เพื่อแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมความเป็นไทยในปัจจุบันที่ “กุด” หมายถึง ตัด (ราชบัณฑิต,
2525.หน้า 103) “เตียน” หมายถึง เรียบราบ , หมดไป (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 355) “เหียน”
หมายถึง กร่อนไปเกือบหมด ตัดหมด (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 864) และ “หาย” หมายถึง สูญ,
หาไม่พบ, ไม่ปรากฏ, หมด, ลื่น, พ้นจากโรค (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 855) ในลักษณะตัดพ้อเชิง
คำถามว่าวัฒนธรรมไทยจะไม่มีหลงเหลืออยู่อีกแล้วหรืออย่างไร

1.1.8 แบ่งสันปันเวลา พบจากตอนอยู่คนละโลก ดังความว่า

มีเรื่องหลายเรื่องเกิดขึ้น เรื่องละนิดเรื่องละหน่อย จนบางครั้ง
หยิบกระดาษดินสอมาแล้ว ก็ยังต้องนั่งนึกอยู่เป็นนานว่าจะเขียนเรื่อง
อะไรก่อน เรื่องอะไรหลังดี

มีคนเคยถาม ว่าเขียนหนังสือตอนไหน และแบ่งสันปันเวลา
อย่างไรในการทำงานหลายๆอย่างไปพร้อมๆกัน

(อยู่คนละโลก.หน้า 175)

คำว่า “แบ่งสิ้นปันเวลา” แผลงมาจาก “แบ่งสิ้นปันส่วน” ซึ่งมีความหมายว่า แบ่งให้ตามสัดส่วนที่ควรจะได้ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 483) โดยเปลี่ยนจากคำว่า “ส่วน” เป็น “เวลา” เพื่ออธิบายถึงคำถามที่มีผู้อยากทราบว่าผู้เขียนแบ่งเวลาอย่างไรในการทำงานหลายอย่างพร้อมกัน

1.1.9 เย็นย่ำคล้ำฟ้า พบจากตอนอยู่คนละโลก ดังความว่า

คนบางคนมีพลังกำลังสติปัญญามากมายล้นเหลือ ตกเย็นย่ำ
คล้ำฟ้าแล้ว ก็ยังมีกิจกรรมทำต่อไปอีกราวกับว่าวันหนึ่งมีกว่ายี่สิบชั่วโมง
คุ้มค่ากับการที่เขาเกิดมาเป็นคน

(อยู่คนละโลก. หน้า 176)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เย็นย่ำคล้ำฟ้า” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ย่ำ” กับ “คล้ำ” เพื่อแสดงภาพที่ความสว่างของท้องฟ้าค่อยๆ ลดลงในเวลาเย็น

1.1.10 เลื่อนรางจางหาย พบจากตอนคิดถึงตาย ดังความว่า

เราเคยสงสัยว่า ตายจากคนไปเป็นผี ผีนั้นจะอยู่ในวัยนั้นๆ หรือ
อย่างไร เพราะผีไม่ได้เกิดในครรภ์ แต่เกิดโดยอุบัติเหตุ แวบเดียวก็เป็นไป
ตายแต่เด็กก็เป็นเด็ก ตายแต่สาวก็เป็นผีสาว ตายตอนแก่ก็เป็นผีแก่...

ถามเสร็จ ก็ค่อยเลื่อนรางจางหายไป คนก็เลยต้องย้ายโรงแรมไป
หาที่นอนใหม่ที่ไม่มีผีขยันทำมาหากิน

(คิดถึงตาย. หน้า 221)

ผู้เขียนใช้คำว่า “เลื่อนรางจางหาย” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ราง” กับ “จาง” หมายถึง น้อยไป, ลดไป, ไม่เข้ม (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 223) เพื่อกล่าวถึงลักษณะของผีที่หลังจากหลอกคนแล้ว จึงค่อยๆ เลื่อนหายไปทีละจุด

1.1.11 **กตปุมตุ้มไต** พบจากตอนความว่างในช่องโหว่ ร่องโบ้ในรอยไทย
ตั้งความว่า

ที่จริงโทรศัพท์ที่บ้านนี้ อุดมไปด้วยวิทยาการสมัยใหม่ออกเต็ม
เครื่อง จะกตปุมตุ้มไตอะไรก็สามารถจะรับใช้สังคมได้ทุกรูปแบบ แต่
เจ้าของก็ไม่เคยยอมใช้ เนื่องจากไม่ชอบสังคม เกรงสังคมจะเอาเปรียบ
(ความว่างในช่องโหว่ ร่องโบ้ในรอยไทย.หน้า 252)

ศศิวิมลใช้คำว่า “กตปุมตุ้มไต” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ปุม” หมายถึง ปม,
ของที่งูขึ้นจากพื้นเดิม เช่น ปุ่มขี้ผึ้ง (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 530) กับ “ตุ้ม” เพื่อแสดงภาพของ
ปุมต่างๆบนโทรศัพท์ที่มีมากมายหลากหลาย และทุกปุมก็ล้วนแต่เป็นประโยชน์

1.1.12 **ปฏิภาณฉานฉาด** พบจากตอนความลับไม่มีในโลก ตั้งความว่า

ตามความเป็นจริง น้อยน้อยนี่แต่ตอบคำถามทุกคำถาม
ด้วยการเริ่มต้นประโยคว่า
“อ้อ---“
เออะอะอะไรอ้อหมด เป็นอ้อนุ่มๆ อ้ออย่างเจียมเนื้อเจียมตัว อ้อไป
อย่างนั่นเอง
อ้ออย่างไม่แน่ใจกว่าจะตอบอย่างไรถึงจะเหมาะสม หรือ
พอเหมาะพอควร ไม่ต้องคิดเลยเถิดไปถึงความชาญฉลาดไหวพริบ
ปฏิภาณฉานฉาด อย่างนางงามเข้ารอบห้าคนสุดท้าย
(ความลับไม่มีในโลก.หน้า 256)

คำว่า “ปฏิภาณฉานฉาด” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ปฏิภาณ” หมายถึง
เชาว์ไหวในการกล่าวแก้หรือโต้ตอบ เป็นต้น ได้ฉับพลันทันทีและแยบคาย (ราชบัณฑิต,2525
.หน้า 488) กับคำว่า “ฉานฉาด” หมายถึง อากาศที่พูดหัวหาญและซัดถ้อยซัดคำ (ราชบัณฑิต,
2525.หน้า 247) เพื่อกล่าวถึงการตอบคำถามในการตัดสินใจถ่ายภาพนิ้วของนางแบบ ซึ่งผู้เขียน
กล่าวว่าคำตอบคำถามลักษณะนี้ไม่จำเป็นต้องใช้ไหวพริบเหมือนนางงาม

1.1.13 บุญหนักศักดิ์กระพือ พบจากตอนชี้เหนียว ไม่มีทาง ดังความว่า

ปีใหม่อีกแล้ว

สำหรับบางคน ปีใหม่มีความหมาย

แต่สำหรับอีกหลายๆคน ปีใหม่มิได้มีความหมาย

ความหมายในที่นี้คงจะหมายถึงอะไรที่มันฮือๆ อิมอกอิมใจ

สนุกสนาน ร่าเริง มีการแลกแจกของขวัญซึ่งกันและกัน อาจจะซาบซึ้ง
ใจเล็กน้อยตามประสา และอาจจะเอาของขวัญนั้นมอบให้คนอื่นอีกต่อ
ให้พ้นๆบ้านไป...

ถ้าเราเป็นคนบุญหนักศักดิ์กระพือ ปีใหม่น่าจะได้ของขวัญจาก
บริวารใหญ่น้อยที่รายล้อมอยู่เบื้องนอง

(ชี้เหนียว ไม่มีทาง. หน้า 297-298)

ศศิวิมลใช้คำว่า "บุญหนักศักดิ์กระพือ" แปลงมาจาก "บุญหนักศักดิ์ใหญ่" โดยเปลี่ยนจาก
คำว่า "ใหญ่" เป็น "กระพือ" หมายถึง เอาสิ่งที่เป็นแผ่นผืนบางๆ โบกขึ้นลง, พัดหรือโบกด้วยอาการ
เช่นนั้น (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 39) เพื่อแสดงถึงชื่อเสียงหน้าที่การงานอันเป็นที่รู้จักกันในวงกว้าง

1.2 คำมีศักดิ์ คือ คำที่ใช้สำหรับบุคคลที่สนทนาด้วย หรือกล่าวถึง โดยแตกต่างกันไป
ตามสถานภาพของวัย อาชีพและฐานะทางสังคม ในศศิวิมลตติยบรรพ ลำดับสาม พบคำมีศักดิ์
ดังนี้

1.2.1 คุณที-คุณป้า-คุณน้า-คุณยาย พบจากตอนครูไหวใจร้าย ดังความว่า

ในละครเรื่องขุนช้าง - ขุนแผน ตอนพระไวยแตกทัพ ตอนเด่น
ของเรื่อง แสดงให้เห็นถึงความห่วงใยของแม่ คือนางวันทอง ที่มีต่อลูก
คือพระไวย

ความกังวลห่วงใยที่มี ทำให้นางไม่ไปผูกไปเกิด ต้องเป็นเปรต
อสุรกาย คอยตามวนเวียนวนอยู่กับลูกไม่รู้แล้ว คล้ายๆกับพวกคุณที-
คุณป้า-คุณน้า-คุณยาย ที่คอยตามระแวงระวังนิยมชมเชยในพระเอก

ศุภชัยพระไวยปลอม ทั้งหน้าโรงแลหลังโรงในทำนองเดียวกัน

(ครูไหวใจร้าย.หน้า 19)

ผู้เขียนใช้คำว่า "คุณ" นำหน้าคำเรียก พี่ ป้า น้า ยาย เพื่อเป็นการให้เกียรติผู้อาวุโส ซึ่งเป็นแม่ยกของพระเอกศุภชัยที่แสดงเป็นพระไวยในตอนแตกทัพ ซึ่งการเรียกนี้ เป็นการเรียกเลียนแบบพระเอกลิเกเรียกแม่ยก ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงถึงความอาวุโสกว่า

1.2.2 ท่าน และ เรา พบจากตอนคืนหนึ่งยังจำได้ ดังความว่า

มันคือกฎพระขนาดค่อนข้างแข็งไต่สูง กั้นเป็นห้องกว้างโล่ง
ไม่สลับซับซ้อนซ่อนเงื่อน พระสงฆ์องค์ครูบาสถิตอยู่ชั้นเซกเก็น ฟลอร์
สามแถวอยู่กราวนัด ฟลอร์ เป็นสัดส่วนไม่ปะปนกัน

หลังจากวางข้าวของกินน้ำกินท่าแล้ว ก็ขึ้นไปกราบกรานเจ้ากู่ที่อยู่
ข้างบน ทั้งท่านทั้งเราต่างก็โอบอ้อมประคองได้ถามซึ่งกันและกันพอหอม
ปากหอมคอ มีเรื่องสัตว์ป่าและพรรณพืชว่านยาแห่งป่าเขาลำเนาไพร
เป็นอาทิ ไม่ขอถามอยู่เรื่องเดียว คือเรื่องธรรมะ

(คืนหนึ่งยังจำได้.หน้า 36-37)

ศศิวิมลใช้คำว่า "ท่าน" แทนพระสงฆ์ เป็นคำเรียก ซึ่งศักดิ์ของคำแสดงความยกย่องให้เกียรติ และ "เรา" แทนตนเองและคณะที่ไปทำบุญด้วยกัน

1.2.3 ยายแก่หน้าผี พบจากตอนโลกนี้คือละคร ดังความว่า

ในตอนท้ายของเรื่อง เป็นฉากงานฌาปนกิจ หรือเผาลูกชายคน
เล็กของป่านรุ่ง (ภักทราวดี มีชูธน) ที่ได้ด่วนทำฤทธิ์ยิงหัวตายไปต่อหน้า
ต่อตาของยายแม่

ภาพแสดงให้เห็นยายป่านรุ่ง ซึ่งก็แก่เฒ่าทรุดโทรมลงไปเป็น
ยายป่านแฉ่ง กำลังถูกพวยประคองโดยลูกชายคนที่ชื่อ 'ปรก' ...

ท้ายที่สุด ในเรื่อง 'บัลลังก์เมฆ' ขณะที่ยายแก่หน้าผากำลั่งนั่ง
ไกวเปลให้หลานอยู่ตุ่ๆทั่วๆ ก็เกิดล้มพับลงขาดใจตาย ทั้งลูกชาย -
ลูกสะใภ้และอดีตสามีหนึ่งในสาม ก็รุกกันเข้ามาในห้อง

(โลกนี้คือละคร. หน้า 49-52)

ศศิวิมลใช้คำว่า "ยายแก่หน้าผากำลั่ง" หมายถึงนักแสดงที่สวมบทบาทเป็น "ป่านรุ้ง" ในเรื่อง
บัลลังก์เมฆ ที่เป็น "ยายแก่" คือ มีอายุมาก ซราภาพ ให้ภาพของความเหี่ยวแห้งของใบหน้าและ
ร่างกายทั้งยังมีหน้าตาเหมือน "หน้าผากำลั่ง" คือ ภาพของความน่าเกลียดน่ากลัว เมื่ออายุมากขึ้น โดย
ไม่มีเค้าของความสวยเหลือไว้เลย ศักดิ์ของคำอยู่ในสถานการณ์ภาพที่ต่ำกว่าและไม่ยกย่อง

1.2.4 ยายน้อง พบจากตอนอดข้าวดอกกะเจาชีวิตวาย ดังความว่า

ส่วนการอดแบบว่าตั้งใจจริง แล้วเลยตายไปเลยจริงๆนั้น ได้แก่
ยาย 'คาเรน คาร์เพนเทอร์ส' นักร้องหญิงชื่อดังคณะคาร์เพนเทอร์ส ซึ่ง
มีพี่น้องอยู่แค่สองคน

ยายน้องเกิดกลัวไม่สวย อดเอาๆจนชูปผอมหน้าเป็รกะโหลกผี
ปากก็กว้างเข้าทุกที ลงท้ายกระเพราะตีบตันกินอะไรไม่ยอมเข้า เพราะ
ลำไส้หยุดทำงานเอาเฉยๆ และตายตกไปตามกัน

(อดข้าวดอกกะเจาชีวิตวาย. หน้า 150-151)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ยายน้อง" ในการกล่าวถึง นักร้องวงคาร์เพนเทอร์ส ที่อดอาหารจน
เสียชีวิต ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อความรู้สึกสังเวชที่นักร้องสาวต้องการอดอาหารมากจนเกินไปเพียง
เพราะอยากสวย ศักดิ์ของคำแสดงวัยที่อ่อนกว่า

1.3 คำภาษาโบราณ คือ คำที่ใช้กันสมัยก่อน ปัจจุบันเลิกใช้แล้วหรืออาจใช้เป็น
บางคน บางกลุ่มเท่านั้น ในศศิวิมลตติยบรรพ ลำดับสาม พบคำภาษาโบราณ ดังนี้

1.3.1 เจว็ด พบจากตอนคืนหนึ่งยังจำได้ ดังความว่า

พวกนักปราชญ์เจ้าลัทธิธรรมมักกล่าวว่า

“อย่ายึดติดในตัวบุคคล”

พิจารณาดูแล้ว เราจะเป็นพรรคพวกมารเสียเองก็ไม่รู้ เพราะเรา
 ขอบยึดติดบุคคล ก็เราเป็นคน จะให้ไปยึดเจวีตที่ไหน เราก็ต้องรักพ่อ
 -แม่คนอื่น ใครด่าแม่เรา เราก็โกรธ ด่าแม่คนอื่นเราเฉยๆ บางทีเราก็
 ร่วมด่าด้วย

(คืนหนึ่งยังจำได้.หน้า 31-32)

ผู้เขียนใช้คำว่า “เจวีต” เป็นคำภาษาโบราณ หมายถึง รูปเทพารักษ์ที่ประดิษฐานไว้ใน
 ศาลพระภูมิหรือศาลเจ้า มักทำเป็นรูปเทวดาถือพระขรรค์ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 236) อัน
 เป็นสิ่งที่ ผู้คนนับถือ ซึ่งแตกต่างจากตนที่นึกถึงความสำคัญในตัวบุคคลมากกว่า

1.3.2 เยี่ยมหน้า พบจากตอนไทยควรคำนึง ดังความว่า

สงกรานต์ปีนี้ ไม่ได้ไปรดน้ำกราบขอพรครูบาอาจารย์ที่วัด
 อย่างเคยทำมาทุกปี เพราะมีอุปสรรค

ด้วยรถเขยรถทรง ดุมวงลั่นแล้วมรดกแปรกงอนอ่อนงาม
 ขดซ้อย...มีอันเป็นต้องไปสะดุดหยุดก็กอยู่ริมถนนหนทาง ทั้งๆที่ไม่น่าจะ
 หยุด เนื่องจากความร้อนขึ้นสูง ไฟแดงขึ้นแว็บๆ เป็นการเตือนให้รู้ว่า
 แล่นต่อไปไม่ได้อีกแล้ว...

...จึงยกประนมกึ่งเกล้าเกศี รวบเอาพระเครื่องรางของขลังวัตถุ
 มงคลหลวงพ่อดวงปู่ปลุกเสกพุทธพาณิชย์ ที่เขาประณามว่างมายุ่ง
 ึ่งเง่าอันห้อยอยู่รอบคอ ขึ้นบ่าบวงจิตอธิษฐาน

พอขาดคำขึ้นจรบอภิวันท์ ก็มีรถกระบะกลางเก๋ากลางใหม่
 คันหนึ่งบนทางขนานด้านซ้าย ถอยหลังปรี๊ดมาจอดเคียงข้างอย่างจับใจ

หนุ่มหนึ่งมีवल้าคล้ามด้วยแดดลม หน้าตาหยั่งกะ
 จักรกฤษณ์ อามะรัตนไ่มปาน คาบบุหรี่เก้เพลจะตมมีตกแหล่งอยู่ที่
 มุมปาก เขาเยี่ยมหน้าออกมาจากรถ ถามถึงเหตุเภทภัยอันใดมี...

(ไทยควรคำนึง.หน้า 111-112)

ผู้เขียนใช้คำว่า “เยียมหน้า” โดย “เยียม” เป็นคำภาษาโบราณ หมายถึง ชะโงก, โผล่ออก (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 663) ในที่นี้ผู้เขียนกล่าวถึงเหตุการณ์ขณะที่รถเสียอยู่นั้นได้มีรถคันหนึ่งหยุดและชะโงกหน้ามาตามอาการของรถ เพื่อแสดงความช่วยเหลือ

1.4 คำภาษาดลัด คือ คำภาษาพูดของคนธรรมดาทั่วไป โดยไม่ถึงความเหมาะสมหรือความถูกต้อง ในศศิวิมลตติยบรรพ ลำดับสาม พบคำภาษาดลัด ดังนี้

1.4.1 สองตีน พบจากตอนโลกนี่คือละคร ดังความว่า

แต่ก่อนที่ละครเรื่อง ‘ช่างมันฯ’ จะจบ โฆษณาอันน่าสนใจของละครเรื่อง ‘บัลลังก์เมฆ’ ก็เข้ามาให้เห็นเป็นภาพคุณ ‘ภัทรชาติ มีชูธน’ กำลังได้กระโดดสูงชั้นลงมาจากเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่อย่างรับรื้อน น่ากลัวหกคะเมน แต่คนที่ดูขวัญอ่อนทั้งหลาย ก็ไม่ต้องออกอุทานพลางเอามือตอบกว่า

“อู๊ย !—แม่หกตก !”

เพราะเธอไม่ตกไม่หกอันใดทั้งสิ้น สองตีนถึงพื้นพสุธาโดยปลอดภัย โผเข้าหาอ้อมอกยายแม่ คือ ‘ป้าจู้’ ของเรามีเอง

(โลกนี่คือละคร, หน้า 46)

ผู้เขียนใช้คำว่า “สองตีน” ซึ่ง “ตีน” เป็นคำภาษาดลัด หมายถึง อวัยวะส่วนล่างสุดของคนหรือสัตว์ นับตั้งแต่ได้ข้อเท้าลงไป สำหรับยืนหรือเดินเป็นต้น (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 347) โดยผู้เขียนเน้นคำว่า “ตีน” แทนคำว่า “เท้า” เพื่อแสดงถึงความสามารถของปานรุ่งที่ได้บันไดสำเร็จท่ามกลางการเอาใจช่วยของคนดู ในการกล่าวถึงกริยาของปานรุ่ง ที่แสดงออกถึงความกระฉับกระเฉงว่องไวป็นไต่ลงมาจากบันไดเรือ ซึ่งทำให้ผู้ชมร่วมวิตกกังวลด้วย แต่เธอก็ลงสู่พื้นด้วยความปลอดภัย

1.4.2 หัวก็เกิกกบาลก้อ พบจากตอนโลกนี่คือละคร ดังความว่า

ท้ายที่สุด ในเรื่อง ‘บัลลังก์เมฆ’ ขณะที่ยายแก่หน้ามีกำลังนั่งไกวเปลให้หลานอยู่ดีๆ ก็เกิดล้มพุงลงขาดใจตาย ทั้งถูกชาย-ลูกสะใภ้และ

อดีตสามีอีกหนึ่งในสาม ก็รุกกันเข้ามาในห้อง...

ท่านรัฐมนตรีสรรพษต์ตอนหนุ่มๆก็หน้าตาหล่อเหลาดูดีอยู่แต่ใน
ฉากสุดท้าย ก็กลายเป็นตาแก่หน้าย่นเป็นหนังคุณปรก คือเหี่ยว
ตั้งแต่เกิดจนตาย มีหน้าหัวก็เถิกกบาลถ่อผมยาวขาวราวกับคนละคน

(โลกนี้คือละคร.หน้า 52)

ผู้เขียนใช้คำว่า “หัวเถิกกบาลถ่อ” เป็นคำภาษาตลาด โดยกล่าวถึงลักษณะของศีรษะที่
“เถิก” หมายถึง ลักษณะของหน้าผากที่ผมหอยร่นสูงขึ้นไปหรือขึ้นอยู่สูงกว่าปกติ (ราชบัณฑิต,
2525. หน้า 370) และยัง กบาลถ่อ โดย“กบาล” เป็นคำภาษาตลาด หมายถึง ส่วนกลางของ
กะโหลกศีรษะ, หัว (คำไม่สุภาพ) (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 6) แสดงให้เห็นถึงลักษณะของผมที่มีอยู่
น้อยอยู่บนศีรษะ จึงทำให้เห็นหนังศีรษะมากขึ้นจนน่าเกลียด

1.4.3 อีด้วน พบจากตอนกลืนตบะช้วนคม ดังความว่า

...นางสามนักขาก็เหมือนสตรีทั่วไป เวลาโกรธไม่ได้ตั้งใจก็กลายเป็นนางยักษ์ เข้าอาละวาดตบตีนางสีดา พระลักษมณ์มโนชชาจึงมี
สีหน้าทบฏขากว่า

เหวยอีमारขัปรี

มีงนี้สาธารณ์ทรลักษณ

ชั่วช้าอัปลักษณ์บัดสี—

แล้วตัดแขนตัดขาดหูตัดจมูกนางสามนักขา ให้กลายเป็น

อีด้วน วิ่งถัดกระเสือกกระสนไปฟ้องพี่ชาย...

(กลืนตบะช้วนคม.หน้า 101)

ผู้เขียนใช้คำว่า “อีด้วน” เป็นคำภาษาตลาดในเชิงตำหนินางสามนักขา หลังจากที่ถูก
พระลักษมณ์ตัดแขนขา จมูก และ หู แล้ว โดยแสดงความรู้สึกโกรธและเกลียดพระลักษมณ์เมื่อ
เห็นว่านางสามนักขาล่วงเกินนางสีดา จึงทำการดังกล่าว

1.4.4 ฉิบหายตายโหง พบจากตอนถึงเวลาแล้วหรือยัง ดังความว่า

วรรณกรรมร่วมสมัยอีกเรื่องที่น่าสนใจนำมาทำเป็นละครโทรทัศน์และกำลังแสดงอยู่ในปัจจุบัน หรืออาจจะจบไปแล้วก็ได้ว่าบทความนี้จะนำลงคือเรื่อง 'ผ้าทอง'

ความหมายอื่นที่แอบแฝงอยู่ในวรรณกรรมเรื่องนี้ก็คือ ถ้าอยากให้ใครฉิบหายตายโหง ก็ต้องรู้จักหัดปักผ้า ตั้งหน้าตั้งตาปักไปแข่งไป พอแล้วเสร็จก็เอาไปให้คนที่เราเกลียดนั่นแหละใส่

(ถึงเวลาแล้วหรือยัง. หน้า 199)

ศศิวิมลใช้คำว่า "ฉิบหายตายโหง" โดยคำว่า "ฉิบหาย" เป็นคำภาษาตลาด หมายถึง สูญหมด, เสียหมด, หมดเร็ว, ป่นปี้, โดยปริยายใช้เป็นคำด่า คำแข่ง หมายความว่าเช่นนั้น (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 248) และคำว่า "ตายโหง" เป็นคำภาษาตลาดหมายถึง ตายผิดธรรมดา โดยอาการร้าย เช่น ถูกฆ่าตาย ตกน้ำตาย (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 342) เพื่อแสดงว่า หากใครต้องการแข่งซักใครให้ล้มฤทธิ์ผลก็ปักผ้าขึ้นมาให้แข่งไปปักไป แล้วให้คนที่เราไม่ชอบสวมใส่ เขาจะได้มีอันเป็นไปอย่างที่เราต้องการ ซึ่งเป็นการเลียนแบบความหมายที่แฝงอยู่ในผ้าเรื่อง "ผ้าทอง"

1.4.5 ชมะดุลย์ พบจากตอนคิดถึงตาย ดังความว่า

คนบางคน เวลาเป็นคนไม่มีเพื่อนไม่มีฝูง ไม่คบใครแล้วไม่มีใครคบ เมื่อตายไปจะเป็นผีจำแห้วหรือไม่ว่า เพราะไม่คบผีด้วยกัน ไม่คบเปรตตอสุรกายอันใดทั้งนั้น เขาอาจจะกลัวว่าเพื่อนเปรตอาจจะมาขอส่วนบุญ...

ผีชนิดนี้ น่าจะเป็นผีจำพวกปูโลมเผ้าทรัพย์ เราไม่นิยมเรียกว่า 'ผีหวง' เพราะคำว่าผี ไม่ถูกกับห.เห็บ อยู่ด้วยกันเมื่อไรแล้ว จะเสีย ชมะดุลย์ ความเป็นผีไปทันที กลายเป็นสิ่งอื่นไปฉิบ ด้วย ห.เห็บตัวเดียวแท้ๆ ที่ชอบจะไปหนีบผี

(คิดถึงตาย. หน้า 220)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ชมะคุณย์” เป็นคำภาษาตลาดและศัพท์สแลง มาจากคำว่า “สมดุล” หมายถึง เสมอกัน, เท่ากัน (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 771) เพื่อแสดงความคิดเห็นว่าไม่ควรนำคำว่า “ผี” มาใช้คู่กับ “ห หีบ” เพราะหากผวน จะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป

1.4.6 ตายห่า พบจากตอนชี้เหนี่ยว ไม่มีทาง ดังความว่า

แล้วคนที่ไม่ชอบหน้าล่ะ เห็นที่ไรก็ได้แต่นึกว่าเมื่อไรมันจะ
ตายห่าเสียที ถ้ามันตายไปเป็นผีจริงๆ ผีต่อผีเจอกัน ความเป็นอริยังจะ
มีอยู่เหมือนตอนเป็นคนหรือไม่ ?

(คิดถึงตาย, หน้า 221)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ตายห่า” เป็นคำภาษาตลาด หมายถึง ตายด้วยอุบัติเหตุโรคหรือกาฬโรค (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 342) ในที่นี้ผู้เขียนใช้เพื่อถามถึงคนที่ตนไม่ชอบในลักษณะสาปแช่ง

1.4.7 สัญญาณอุบาทว์ พบจากตอนความว่างในช่องโหว่ ร่องโปะในรอยไทย ดังความว่า

เทพแถบบันทึกลงเสียงอันจิวเขาก็มีไว้ให้ เมื่อไม่อยู่บ้านแล้วใครเกิด
โทรมา จะได้ตัดเสียงตัวตายตัวแทนบรรจเขาไว้ให้เขาฟัง เป็นเสียงเอ็นดู
กระด้างๆเหมือนเสียงผี

“ที่นี่ โทร.215— หากมีธุระปะปังสิ่งใดอะไร กรุณาสั่งไว้
หลังจากสัญญาณนี้จบลง—“

แล้วสัญญาณอุบาทว์ก็ดังขึ้น เสียงดังบี๊ด...ด...ด

เราไม่เคยค่ากรอกลงไปในหูโทรศัพท์ หลังจากสัญญาณนี้จบลง
หรรอก ทั้งๆที่นึกอยากตงตงเหมือนกัน เพราะมันน่าม้อยอยู่เมื่อไร

(ความว่างในช่องโหว่ ร่องโปะในรอยไทย, หน้า 242-243)

ศศิวิมลใช้คำว่า “สัญญาณอุบาทว์” เป็นคำภาษาตลาด เมื่อกล่าวถึงเสียงที่ดังขึ้นจาก
เครื่องตอบรับของโทรศัพท์ ก่อนที่จะฝากข้อความ โดยคำว่า “อุบาทว์” เป็นคำภาษาตลาด

หมายถึง อับริย์, จัณไร, ไม่เป็นมงคล (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 913) ผู้เขียนใช้คำนี้ในการเรียกเสียงดังกล่าวเนื่องจากความแหลมสูงของเสียงที่ก่อความรำคาญให้แก่ผู้ได้ยิน

1.4.8 อี้เด็กมีลูกแม่นาค พบจากตอนสามก๊ก ฉบับแปลฯ ดังความว่า

เรื่อง 'แม่นาคพระโขนง' ที่กำลังออกอากาศอยู่เวลานี้ แม่นาคคงเป็นนักร้องประเภทคาราโอเกะ ตายทั้งกลมอยู่แถวชอยอ่อนนุช ไม่ยอมไปเกิด

ทั้งคำทั้งคีย์นักร้องเพลงเป็นบ้าอยู่ได้ไม่รู้เบื่อ เพลงที่ร้องก็ไม่ใช่เพลงกล่อมเด็ก แต่เป็นเพลงอะไรก็ไม่รู้ที่แต่งขึ้นสำหรับทำไต่เต็ดหนังแท้ๆ ฟังไพเราะหูอื่นๆ ไป แต่ไม่ทำให้กั๊กผี ไม่วังเวงจับใจอันใดทั้งสิ้น...

ข้างฝ่ายอี้เด็กมีลูกแม่นาค ผ้าอ้อมก็เป็นผ้าสีขาวแว็บๆ จำพวกผ้าตาดเงิน ตัวแม่นาคเองพอเป็นผีก็นุ่งห่มเป็นผ้าตาดแว็บๆ สีเงินอย่างผ้าคลุมโลง ที่ซื้อจากร้านแถวพาหุรัด

(สามก๊ก ฉบับแปลฯ. หน้า 272)

ผู้เขียนใช้คำว่า "อี้เด็กมีลูกแม่นาค" เป็นคำภาษาตลาดในเชิงตบถเพื่อแสดงสถานภาพของเด็กทารกที่อยู่ในอ้อมแขนของนางนาคพระโขนงซึ่งเป็นผี เด็กดังกล่าวจึงเป็นลูกของนางและต้องเป็นผีเช่นเดียวกัน

1.5 คำต่างประเทศ คือ คำภาษาใดๆก็ตามที่นำมาใช้แทนคำภาษาไทย ทั้งที่คำนั้นจะมีคำภาษาไทยใช้แทนได้ การใช้คำภาษาต่างประเทศอาจใช้เขียนด้วยภาษาต่างประเทศใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศัพทมูล
 ตติยบรรพ ลำดับสามนี้ ไม่พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษา
 ต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศัพทมูล
 ตติยบรรพ ลำดับสามนี้พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ
 ดังนี้

1.5.2.1 **เซตเก็น ฟลอร์** และ **กราวนด์ ฟลอร์** พบจากตอนคืบหนึ่งยัง
 จำได้ ดังความว่า

มันคือกฎพระขนาดค่อนข้างเชื่องได้สูงสูง กันเป็นห้องกว้างโล่ง
 ไม่สลับซับซ้อนซ่อนเงื่อน พระสงฆ์องค์ครูบาสถิตอยู่ชั้นเซตเก็น ฟลอร์
 สามแถวอยู่กราวนด์ ฟลอร์ เป็นสัดส่วนไม่ปะปนกัน

หลังจากวางข้าวของกินน้ำกินท่าแล้ว ก็ขึ้นไปกราบกรานเจ้ากุกที่
 อยู่ข้างบน ทั้งท่านทั้งหลายต่างก็โอภาปราศรัยไต่ถามซึ่งกันและกันพอหอม
 ปากหอมคอ มีเรื่องสัตว์ป่าและพรรณพืชว่านยาแห่งป่าเขาลำเนาไพร
 เป็นอาทิ ไม่ขอถามอยู่เรื่องเดียว คือเรื่องธรรมะ

(คืบหนึ่งยังจำได้. หน้า 36-37)

คำว่า "เซตเก็น ฟลอร์" มาจากคำว่า "second floor" หมายถึง ชั้นที่สองและ
 "กราวนด์ ฟลอร์" มาจากคำว่า "ground floor" หมายถึง ชั้นล่างหรือชั้นใต้ดิน ในที่นี้ผู้เขียนแสดง
 ลักษณะของกฎที่แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ ชั้นแรกหรือชั้นล่างเป็นที่อยู่ของสามเณรและชั้นสองหรือ
 ชั้นบนเป็นที่อยู่ของพระสงฆ์

1.5.2.2 **เพชรศรียะเซ็น** พบจากตอนคืบหนึ่งยังจำได้ ดังความว่า

สรรพคุณอีกประการของเปลือกต้นพันชาติก็คือ มีพิษ ! กินแล้ว
 ตาย ! แต่ฟังแล้วไม่ค่อยน่าเชื่อถือเท่าไร เพราะเป็นเพชรศรียะเซ็นหรือ

ผ่อยจากปากของเนรน้อยเอง เราจึงตั้งปัญหาสงก วมว่กนแล้วตย
จรงๆหรือนี่ ?

(คินหนึ่งย้งจ้ได้.หน้า 38)

ผู้เขียนใช้คำว่ “เพรสคริปชัน” มาจากคำว่ prescription หมายถึง โยสั่งยว, บัญญติ,
กฎ, คำสั่ง, การกำหนด, การชี้แนะ, ความเคยชินที่มีมกก่อน, อายุควม, สิทธิเรียกร้อง
(วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 668) ในที่นี้ใช้เพือเน้นถึงคำพูดเล่ำบรยยของเนร เรื่อง
สรรพคุณของเปลือกต้นพันชาติว่มีพิษ หกรับประทานจะต้งเสียชีวิต

1.5.2.3 บุฟเฟ่ต์ลันช์ปาร์ตี้ พบจากตอนคินหนึ่งย้งจ้ได้ ดังควมว่

การเลี้ยงดูค้ันรับอาคันตุกะผู้เคยมีคุณก็เป็นไปอย่างหลวมๆ
เช่นกัน งานเลี้ยงบุฟเฟ่ต์ลันช์ปาร์ตี้ก็มีแค่ก้วยต้งก้วยเต็ย เรื่องจะพาไป
ม่บไปเทศสมัยนั้นก็ย้งไม่มีใครเปิดกิจการ อดีตสามเนรน้อยเล่ำว่ต่อนนี้
พักอยู่กะเพื่อน นอกจากเรียนวิชำชัพชว่มวิทย์และโทรทค้ันเป็นหลัก
แล้ว การเรียนนอกหลักสูตรที่น่ภาคภูมิโยย้งอีกประการหนึ่งก็คือ

“ม่ไปเรียนร้องเพลงกับ ‘พรรคักดี สองแสง’”

(คินหนึ่งย้งจ้ได้.หน้า 41-42)

คำว่ “บุฟเฟ่ต์” มาจากคำว่ “buffet” หมายถึง ตูเก็บถ้วชวม, ผ้คลุมโต๊ะและ
เครื่องคร้วอื่นๆ, ภัตตาคารที่ลูกค้าต้งบริการอหกรและเครื่องต้ม่เอง, เคาน์เตอร์บริการอหกรและ
เครื่องต้ม่เอง (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 108) คำว่ “ลันช์” มาจากคำว่ “lunch” หมายถึง
อหกรเทียง, อหกรกลว่งวัน, มื้ออหกรระหว่งอหกรเช้กับอหกรเย็น, มื้ออหกรเบาๆ, ห้องอหกร
มือเทียง, ห้องอหกรกลว่งวัน (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 528) และคำว่ “ปาร์ตี้” มาจาก
คำว่ “party” หมายถึง งานเลี้ยง, งานสมเธร (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 623) ศศิวิมลใช้
ทั้งสามคำมารวมกันเพือแสดงถึงงานเลี้ยงอหกรกลว่งวันที่เป็นแบบบริการตนเอง ในที่นี้หมายถึง
ก้วยเต็ย โดยจัดงานนี้ขึ้นเพือต้งรับเพื่อนเก่าคือสามเนรที่โตขึ้นและล็กเป็นมรววสแล้ว

1.5.2.4 รีพีท-รีเพลย์ พบจากตอนอยู่คนละโลก ดังความว่า

กาลครั้งหนึ่ง ราวหก-เจ็ดปีมาแล้ว หญิงสาวผู้หนึ่งกำลังรัดผ้าอยู่ อย่างชะมัดเข้มข้น ตาก็ดูถ่ายทอดการชกมวยสากลระหว่าง โทมัส เฮอรัล และมารวิน แอสเคเลอร์ ไปด้วยพลาง

เธอวางเตารีดแล้วเดินไปอาบน้ำ หรือเข้าห้องน้ำอย่างใดอย่างหนึ่ง ครั้นกลับมา เฮอรัลก็ยังลุกขึ้นให้แอสเคเลอร์ต้อยลงด่าวดิ้นอีกเป็น คำบสอง-สาม-สี่อีกไม่รู้แล้ว เธอจึงอุทานว่า

“อ้าว—มวยยังไม่เลิกอีกเธอะ ไหนว่าน็อคกันไปแล้วไง”

คนที่นั่งดูอยู่ด้วยแถวนั้น จึงบอกเธอว่า การชกมวยเมืองนี้ ถึงจะ น็อคกันไปแล้ว เขาก็ห้ามเอาไปปฐมพยาบาลกันข้างล่างจนพื้น แล้วให้ กลับขึ้นไปชกใหม่ จนกว่าจะตายกันไปข้าง !

เธอร้องขึ้นด้วยสำเนียงอุทธรณ์อย่างตกกะใจว่า

“ตายห้า—ทารุณกันจริงนะ ไอ้พวกแซกดำนี่ !”

บังเอิญมวยทั้งคู่ถึงจะเป็นอเมริกัน แต่ก็ใช่อเมริกันนิโกรตัวดำบี ทั้งคู่ ไม่เห็นเป็นฝรั่งหนึ่งขาว การณ์จึงสมจริงตามที่เธอเข้าใจทุกประการ เพราะเธอไม่รู้จักการรีพีท-รีเพลย์อันใดทั้งสิ้น

ขอให้เชื่อเถอะ ว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องจริง ไม่ได้แต่งขึ้นเลยสักนิด !

(อยู่คนละโลก. หน้า 186)

คำว่า “รีพีท” มาจากคำว่า “repeat” หมายถึง การกระทำซ้ำ, สิ่งที่ทำซ้ำ (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 719) และ “รีเพลย์” มาจากคำว่า “replay” หมายถึง การกระทำซ้ำอีกครั้งศศิวิมล ใช้เพื่อแสดงความคิดเห็นของหญิงสาวคนหนึ่งที่ชอบการแข่งขันชกมวยทางโทรทัศน์ว่าในความจริงแล้ว การชกนั้นรู้ผลแพ้ชนะแล้ว แต่หลังจากที่เธอไปอาบน้ำกลับมาชมการชกอีกครั้งพบว่ามิภาพของการชกอยู่ โดยที่ไม่ทราบว่ามีภาพการบันทึกเทปแล้วนำมาฉายซ้ำ

1.5.2.5 ลันช์ และ ดินเนอร์ พบจากตอนถึงเวลาแล้วหรือยัง

ตั้งความว่า

กุ้ย.....กุ้ย.....คุณภาคย์ หน้าตาก็ดี ๆ ที่แท้ก็ชอบเที่ยวช้อปปิ้ง
'ติกระหรี'

สูทก็ใส่ ไม่ว่าจะเป็นลันช์หรือดินเนอร์ สองมือก็จับมีดส้อมจังก่ำ
อยู่ตามโรงแรมหรูทุกมือ มาดก็ขริมวางสง่าท่าที่ราวกับสั่งมาจากนอก
ตั้งแต่หัวจรดเท้า แต่รสนิยมก็ยังดั้งเดิม...แบบว่าไม่พ้นช่องเงินหัว

(ถึงเวลาแล้วหรือยัง. หน้า 189-190)

ผู้เขียนใช้คำว่า "สูท" มาจากคำว่า "suit" หมายถึง ชุดเสื้อผ้า (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 855) เพื่อแสดงภาพการแต่งตัวของคุณภาคย์ในละครเรื่องดาวพระศุกร์ ซึ่งแสดงภาพลักษณ์ที่ดี ทั้งยังรับประทาน "ลันช์" มาจากคำว่า "lunch" หมายถึง อาหารเที่ยง, อาหารกลางวัน, มื้ออาหารระหว่างอาหารเช้ากับอาหารเย็น, มื้ออาหารเบาๆ, ห้องอาหารมื้อเที่ยง, ห้องอาหารกลางวัน (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 528) และ "ดินเนอร์" มาจากคำว่า "dinner" หมายถึง อาหารมื้อสำคัญที่สุดของวัน (อาหารมื้อเย็นหรืออาหารมื้อเที่ยง) อาหารมื้อที่จัดขึ้นเป็นเกียรติแก่บุคคล หรือเนื่องในโอกาสที่สำคัญ, อาหารมื้อเย็น, อาหารมื้อค่ำ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 246) ซึ่งทั้งสองคำนี้ใช้เพื่อแสดงถึงมื้ออาหารที่หรูหรามากกว่าใช้คำไทย โดยใช้ลักษณะการล้อเลียนของเด็กมากล่าวจับผิดคุณภาคย์ที่มีฐานะและหน้าตาดีแต่ก็ยังมีรสนิยมการเที่ยวแบบค้าประเวณีเหมือนกัน

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย ในเรื่องศศิวิมลตติยบรรพ ถัดบสามนี้พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย ดังนี้

1.5.3.1 ไฟนีออน พบจากตอนคืนหนึ่งยังจำได้ ตั้งความว่า

สรรพคุณของแท็บเล็ตเป็นประกาศิตจากปากเงร ถึงไม่เชื่อก็ต้องเชื่อ
รีบเก็บงำว่านวิเศษเข้าพกเข้าห่อเป็นอันดี สัมพันธ์เพื่อนซี้เพียงชั่วคืน

เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ถึงแม้จะต่างประเทศต่างวัย แต่มีตรรกภาพอันใสแจ้วยอม
อุบัติได้ไม่เลือกที่เลือกทาง

เพื่อเป็นการตอกย้ำสำนวนไมตรีซึ่งและกัน ไฟฉายแรงสูงที่มี
ไฟนีออนอยู่ในตัวเสร็จระบอบหนึ่ง จึงถูกนำขึ้นถวายยังณเณรน้อย

(คืนหนึ่งยังจำได้. หน้า 39)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ไฟนีออน” เป็นการตัดส่วนของคำว่า “ไฟ” ซึ่งเป็นคำภาษาไทยมาใช้
ร่วมกับคำว่า “นีออน” ที่เป็นคำภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า neon หมายถึง ธาตุก๊าซเฉื่อยชนิดหนึ่ง
ที่มีอยู่น้อยในบรรยากาศโลก (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 584) ในที่นี้ใช้กล่าวถึงไฟฉายอันมี
ลักษณะพิเศษคือมีกำลังแสงไฟมากกว่าไฟฉายธรรมดา

1.5.3.2 เลสทอง พบจากตอนไทยควรคำนึง ดังความว่า

หนุ่มหนึ่งผิวดำมด้วยแดดลม หน้าตาหยิ่งกะ
จักรกฤษณ์ อัมระรัตน์ ก็ไม่ปาน คาบหูหรือเก๋เพลจะตมิตกแหล่อยู่ที่
มุมปาก เขาเยี่ยมหน้าออกมาจากรถ ถามถึงเหตุเภทภัยอันใดมี...

ชายหนุ่มหยิบเชือกไนลอนเส้นใหญ่ ผูกล้ามรดเรากับรดเขาไว้เป็น
ทองแผ่นเดียวกันอย่างทะมัดทะแมงแข็งขัน เลสทองที่ข้อมือซ้ายกระทบ
แดดแววับจับตา

เขาปวารณาว่าจะอาสาถารถเราไปยังอู่ของเขา ซึ่งอยู่มีใกล้มิไกล
(ไทยควรคำนึง. หน้า 112)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เลสทอง” เป็นการตัดส่วนของคำว่า “เลส” ที่เป็นคำภาษาอังกฤษ โดย
แปลงมาจากคำว่า “wrist” หมายถึง ข้อมือ, สลักข้อต่อ, ข้อต่อ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541.
หน้า 995) มาใช้ร่วมกับคำว่า “ทอง” ซึ่งเป็นคำภาษาไทย ในที่นี้ผู้เขียนใช้หมายถึงช่างพิตผู้หนึ่งที่
มาช่วยซ่อมรถ และมีฐานะดีพอควรจึงมีเครื่องประดับคือสร้อยข้อมือทองที่มีแสงกระทบเข้าตา
ผู้เขียน

1.5.3.3 วิทยุไฮ-เทค พบจากตอนไทยควรคำนึง ดังความว่า

เป็นที่น่าประหลาดใจว่า ในเช้าวันสงกรานต์ มีเสียงบีพาทย์ ลาดตะโพนแว่วมาจากหนโหนดก็ไม่ทราบ เปิดโทรทัศน์นึกว่าจะเห็นเขารำ อดไรกันโทรทัศน์ ก็ไม่เห็นมีสักช่องจะเปิดวิทยุก็เปิดไม่เป็น เพราะเป็น วิทยุไฮ-เทค เต็มไปด้วยปุ่มปม สามารถเล่นได้ทั้งแผ่นดิสก์-เทป-และรับ วิทยุได้ในทำนองเดียวกัน

(ไทยควรคำนึง.หน้า 114)

ศศิวิมลใช้คำว่า “วิทยุไฮเทค” เป็นการตัดส่วนของคำว่า “วิทยุ” ซึ่งเป็นคำภาษาไทยมาใช้ ร่วมกับคำว่า “ไฮเทค” ที่เป็นคำภาษาอังกฤษ มาจากคำว่า “high tech” หมายถึง ซึ่งใช้เทคโนโลยี ขั้นสูง ในที่นี้ศศิวิมลกล่าวถึงวิทยุ ว่ามีความทันสมัยมาก ปุ่มที่ใช้งานมีมากมายจนใช้ไม่ถูกและ ไม่กล้าเปิด

2. ด้านการสร้างถ้อยคำ คือ คำที่ผู้เขียนสร้างขึ้นมาใหม่ โดยอาศัยหลักการของการซ้อนคำ ซ้ำคำ และ ประสมคำ เพื่อให้เกิดความหมายที่แตกต่างออกไปจากคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ คำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม

2.1 คำซ้อน คือ คำที่มีคำเดียว 2 คำ อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่า บางคำ ความหมายจะไม่แปลกไปกว่า ความหมายเดิมมากนัก แต่ก็ต้องมีความหมายและที่ใช้ ต่างออกไปบ้าง แบ่งเป็นซ้อนเพื่อความหมายและซ้อนเพื่อเสียง และในศศิวิมลตียบรรพ ลำดับสาม พบคำซ้อนดังนี้

2.1.1 แคบคับ และ หมักหมม พบจากตอนโลกนี้คือละคร ดังความว่า

ในอาณาจักรสี่เหลี่ยมอันแคบคับ ยังขยายดินแดนรุกไปไม่ถึง ‘วังท่าพระ’ ทะลุออกท่าช้าง-ท่าพระจันทร์อะไรโน่นๆ สมัยก่อนตึกใหม่ๆ แค่อสองสามชั้น มีอยู่ตึกสองตึกก็มีประโยชน์ใช้สอยสารพัด ทั้งอ่าน-เขียน-เรียน-ปั้น...ฯลฯ หมักหมมอยู่ในนั้นเสร็จสรรพ

(โลกนี้คือละคร.หน้า 60-61)

ผู้เขียนใช้คำว่า “แคบคับ” เป็นการซ้อนความหมายและเสียงพยัญชนะ ระหว่างคำว่า “แคบ” หมายถึง มีส่วนกว้างน้อย,ไม่กว้างขวาง เช่น ใจแคบ ความรู้แคบ (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 196) กับคำว่า “คับ” หมายถึง มีขนาดไม่พอดีกันทำให้แน่น ตึง หรือ ผิด สวมใส่ได้โดยยาก (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 179) เพื่อบรรยายลักษณะของสถานที่เรียนซึ่งมีขนาดพื้นที่จำกัดจึงต้องจัดสรรพื้นที่ใช้สอยให้ได้มากที่สุด ผู้เรียนทุกสาขาจึงต้อง “หมักหมม” เป็นคำซ้อนความหมายและเสียงพยัญชนะ หมายถึง ซับซ้อนกันด้วยการค้างอยู่มาก, ปนคละกันไม่เป็นระเบียบ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 837) คือ ผู้เรียนจึงต้องใช้พื้นที่ต่างๆให้เกิดประโยชน์มากที่สุดกับการเรียนทุกวิชา

2.1.2 ลัดเลาะล่องเลย พบจากตอนโองการแข่งขั้ว ดังความว่า

ณ บ้านของข้าซึ่งอยู่ทางฝั่งซ้ายของซอยซอยหนึ่ง อันจะหันกันเข้า
ประชิดติดแนบชายแดนกับกันบ้านของผู้ที่อยู่ฝั่งขวาของอีกซอยหนึ่ง...

ครั้นมีการเปลี่ยนแปลงศึกคักขึ้น สาวสุรางค์นางรำพอนก็ออกมา
ทอดกรรริตกรายเก็บผักหญ้า ร้องเพลงหงิงๆ ลัดเลาะล่องเลยไปจนรู้จัก
มักจีกับพวกคนงานหนุ่มๆที่รั้วสังกะสีติดกัน ทั้งๆที่ธรรมดาเธอไม่เคย
เยื้องย่างไปแยะแล้วพี่เขล่านับแม่สักนิด

(โองการแข่งขั้ว. หน้า 86)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ลัดเลาะล่องเลย” เป็นคำซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า “ลัดเลาะ” หมายถึง เดินลัดตัดทางไป (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 706) กับคำว่า “ล่องเลย” หมายถึง ผ่านพ้น,บางทีก็ใช้ ล่อง คำเดียว (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 700) เพื่อบรรยายถึงการแสดงออกของคนงานสาวที่เคยเก็บตัว เมื่อมีคนงานหนุ่มมาทำงานบริเวณใกล้เคียง ก็ออกมาเดินเลาะริมรั้วจนกระทั่งเลยเข้าไปในเขตการทำงานของคนงานหนุ่มจนได้ทำความรู้จักกัน

2.1.3 คู่คีติห่าง พบจากตอนหญิงสามารถ ดังความว่า

พูดถึงความงดงามสวยสะของเหล่าบรรดานางงาม ไม่ว่าสมัยไหน
สมัยนี้ ดูๆก็คู่คีติห่างไม่ต่างกันสักเท่าไร แต่เขาว่าการตัดสินถือสำคัญ

เป็นเอกฉันท์ที่สุด ในปัจจุบัน เขาดูกันที่สมอง ปฏิภาณ ไหวพริบ
เขาวนปัญญา การพูดจาของนางงามนั้นๆ

(หญิงสามารถ.หน้า 163)

ศศิวิมลใช้คำว่า "คู่คี่ดีห่าง" เป็นคำซ้อนความหมายตรงข้ามของคำว่า "คู่" หมายถึง
จำนวนที่หารด้วย 2 ลงตัว,ตรงข้ามกับ คี่ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 189) กับคำว่า "คี่" หมายถึง
จำนวนที่หารด้วย 2 ไม่ลงตัว,เดี่ยว, ตรงข้ามกับ คู่ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 186) และคำว่า "ถี่"
หมายถึง มีระยะหรือช่องว่างชิดๆกัน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 366) กับคำว่า "ห่าง" หมายถึง
ไกลออกไป,ไม่ชิด,ไม่ถี่ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 845) เพื่อแสดงถึงความมั่งคั่งของเหล่านางงามที่
ไม่ว่ายุคสมัยใดก็สวยเหมือนกันหมด ไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก จึงต้องตัดสินกันด้วยสติปัญญา

2.1.4 ฟุบแฟบแห้งแล้ง พบจากตอนข่าวสันดานโลก ดังความว่า

มีคนบางคน...มิใช่คนใจอ่อน และก็มีได้ใจแข็ง อาจจะใจร้าย
ด้วยซ้ำ ไม่ยอมดูการชกมวยระหว่าง 'สามารถ พยัคฆ์อรุณ' กับนักชก
ต่างชาติ ซึ่งก็ไมรู้เหมือนกันจนปานนี้ ว่ามาจากเมืองแขกชวามลายู
อยู่ที่ศไทหน...

ลดน้ำหนักหรือก็ฮวบฮาบหักหาญออกอย่างนั้น
ทรวดทรงองค์เฮอร์ที่เคยล้ำสัน ก็มอมม่ายมืดตา
ออกหน้าบึกบึนที่เคยให้ใครต่อใครกลิ้งเกลือกชบพักตรา แม้กระทั่ง
'สินชัย หงษ์ไทย' ก็เคยมาแล้ว (โมโทรทัศน์) บัดนี้ฟุบแฟบแห้งแล้ง
แลละม้ายกับ 'ฉลาด วรฉัตร' ปางบำเพ็ญทุกรกิริยา

(ข่าวสันดานโลก.หน้า 229-230)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ฟุบแฟบแห้งแล้ง" เป็นคำซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า "ฟุบ" หมายถึง
หมอบวูบลง,ยอบลง,ยุบลงอย่างจมูกยุบ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 602) กับคำว่า "แฟบ" หมายถึง
แปบ,แบนเข้าไป,ฟุบลงไป(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 603) และเป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของ
คำว่า "แห้ง" หมายถึง กับคำว่า "แล้ง" หมายถึง เป็น "แห้งแล้ง"หมายถึงปราศจากความสดชื่น,
ปราศจากความชุ่มชื้น,แร้นแค้น(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 865) เพื่ออธิบายถึงรูปร่างของสามารถ
พยัคฆ์อรุณ ว่าน้ำหนักลงมาก จนทำให้ร่างกายชบมอมปราศจากความสดชื่น

2.2 คำซ้ำ คือ คำคำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนัก หรือบางที่ต่างกันไปเพียงคำเดียว ซึ่งถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ และศศิวิมลตติยบรรพ ลำดับสาม พบคำซ้ำ ดังนี้

2.2.1 แดงๆ-เขียวๆ พบจากตอนคืนหนึ่งยังจำได้ ดังความว่า

เราคงจะเป็นชาวบ้านบางระจันมาเกิด เพราะชอบฟังวัดถุมงคล พุทธคุณช่วย เราไม่กำหนดพอบที่ฟังความดี เพราะตนเองก็ยังไม่มีความดีพอจะฟังได้ คงจะเหตุด้วยเราเป็นผู้ไม่เคารพตนเอง และไม่เคารพผู้ที่เคารพตนเองด้วยอีกต่างหาก เพราะมีอย่างอื่นที่จะเคารพอีกถม เป็นต้นว่า พระรัตนตรัย บิดามารดา ครูบาอาจารย์ หรือแม้แต่ต้นตะเคียนพันผ้าแพรเยื่อไม้แดงๆ-เขียวๆชุกชยุย ก็ยังเป็นแก่นสารมากกว่าตัวเอง แล้วเรื่องอะไรจะมาหลงตัว บ้าเคารพตัวเองอยู่ได้
(คืนหนึ่งยังจำได้.หน้า 32-33)

ผู้เขียนใช้คำว่า “แดงๆ-เขียวๆ” ในการกล่าวถึงหนึ่งในสิ่งศักดิ์สิทธิ์คือผ้าแพรที่ผูกอยู่ตามต้นไม้ต่างๆ ที่คนนิยมนับถือกราบไหว้บูชา โดยผู้เขียนยกตัวอย่างเพื่อเสนอความคิดอันเป็นเหตุผลว่าเหตุใดตนจึงไม่นับถือตนเอง

2.2.2 เเดินแชะๆ พบจากตอนวันนี้ก็สายเสียแล้ว ดังความว่า

ถ้าจำไม่ผิด พวกครูบาอาจารย์ที่พร่ำสอนประจำอยู่ในคณะ ก็จบแค่ปริญญาตรี หรือไม่ก็อนุฯจากที่ที่เรียนมาตั้งแต่เดิมนั้นแหละ เเดินแชะๆ สอนกันไปมาอยู่ทุกวัน ถ้าจบปริญญาอื่นมาน่าจะเห็นเป็นอัศจรรย์ เขาเชิญมาสอนวิชาที่นักเรียนเข้าเรียนน้อยที่สุด จำพวกภาษาหรือปรัชญาตะวันตก ที่ยิ่งเรียนยิ่งโง่ ยิ่งโตยิ่งเซ่อ

(วันนี้ก็สายเสียแล้ว.หน้า 61)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เดินแชะๆ” ในการบอกเสียงของรองเท้าที่กระทบกับพื้นเท้าในการเดิน อันเป็นลักษณะของรองเท้าแตะ

2.2.3 ร้องกรีดๆ พบจากตอนไทยควรคำนึง ดังความว่า

ส่วนโอเปร่านั้นหรือ ไม่รู้เรื่องว่ามันร้องกรีดๆว่าอะไรเลยทีเดียว
แต่ก็เห็นไพละ บางเพลงจำทำนองได้ด้วยคันทู ก็โอเปร่ามันจะมีอยู่
สักก็เรื่องกันที่คนไทยรู้จัก

(ไทยควรคำนึง.หน้า 116)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ร้องกรีดๆ” เพื่อแสดงให้ผู้รู้สึกถึงเสียงร้องเพลงในการแสดงละครโอเปร่าที่
ร้องด้วยเสียงสูง ซึ่งตนนั้นไม่สามารถจับใจความของเสียงร้องนั้นได้

2.2.4 เล่าๆ พบจากตอนปรากฏการณ์ธรรมชาติ ดังความว่า

มีข่าวว่าในวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2538 คือปีหน้า จะมี
สุริยุปราคาเกิดขึ้น...

เท่าที่จะจำได้เล่าๆ เด็กๆจะตั้งกองเอาแผ่นกระจกใสมารวมคว้นให้
จับเขม่าดำปี แว่นดำดำกันแดดเขว้ายังไม่ดำพอ ใครขึ้นอวดดีใส่
แว่นดำมาจ้องพระอาทิตย์ตาอาจบอดหรือตาเหล่ได้

(ปรากฏการณ์ธรรมชาติ.หน้า 203)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เล่าๆ” หมายถึง พลเป็นรูปเค้า (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 723) เพื่อเล่าถึง
ความทรงจำของตนในวันที่เกิดสุริยุปราคาว่าเป็นอย่างไร

2.2.5 เงอะงะๆคะๆเอออๆ พบจากตอนความว่างในช่องโหว่ ร่องโบ้ในรอยไทย ดังความว่า

มินิเตยสารฉบับหนึ่ง ชื่ออะไรก็ลืมไปแล้ว ฟังแล้วก็วางไว้ตรงนั้น
แหมะ ได้โทรศัพท์มาหาเพื่อจะขอนัดสัมภาษณ์ เรื่อง ‘ช่องว่าง’ ระหว่าง
เด็กและผู้ใหญ่...

ชะรอยจะเห็นว่าแก่เด่าปรัมปรา เงอะงะๆคะๆเอออๆ ไปวันๆ
 ดูจไม่ไก่ลิ้งเนรัญชรา

(ความว่างในช่องโหว่ ร่องโป้ในรอยไทย.หน้า 241)

ผู้เขียนใช้คำว่า “เงอะงะๆคะๆเอออๆ” เพื่อแสดงความคิดเห็นแทนเจ้าหน้าที่ของนิตยสารฉบับหนึ่งที่โทรศัพท์นัดสัมภาษณ์ตนเรื่องช่องว่างระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ว่าคงเห็นตนดูมีอายุมาก จึงขอสัมภาษณ์เรื่องดังกล่าว โดยเงอะงะๆ แสดงถึง ท่าทางของคนชราที่ทำอะไรเรื่องซ้ำ มักผิดพลาดเสมอ และ “คะๆเอออๆ” เป็นลักษณะของการตอบคำถามแบบไม่มีความคิดเป็นของตัวเอง คือ ใครพูดอะไรมาก็เห็นด้วยทุกอย่าง

2.2.6 เสียงเย็นๆกระด้างๆ พบจากตอนข่าวสั้นดินโลก ดังความว่า

ที่จริงโทรศัพท์ที่บ้านนี้ อุดมไปด้วยวิทยุการสมัยใหม่ออก
 เต็มเครื่อง จะกดปุ่มตุ้มใดอะไรก็ สามารถจะรับใช้สังคมได้ทุกรูปแบบ
 แต่เจ้าของก็ไม่เคยยอมใช้ เนื่องจากไม่ชอบสังคม เกรงสังคมจะ
 เอาเปรียบ

แทบแถบบันทึกเสียงอันจิวเขาก็มีไว้ให้ เมื่อไม่อยู่บ้านแล้วใครเกิด
 โทรมา จะได้ตัดเสียงตัวตายตัวแทนบรรจเขาไว้ให้เขาฟัง เป็นเสียงเย็นๆ
กระด้างๆเหมือนเสียงผี

(ข่าวสั้นดินโลก.หน้า 242)

ผู้เขียนใช้คำว่า “เย็นๆกระด้างๆ” เพื่อกล่าวถึงเสียงตอบรับจากโทรศัพท์ที่มีเสียง “เย็น” ให้
 ความรู้สึกของความน่ากลัว และ “กระด้าง” คือการใช้เสียงที่ในขณะที่พูดเหมือนไม่มีความรู้สึก
 เหมือนกับเสียงผี

2.2.7 ฮือๆ พบจากตอนซีเหินยิว ไม่มีทาง ดังความว่า

สำหรับบางคน ปีใหม่มีความหมาย

แต่สำหรับอีกหลายๆคน ปีใหม่มิได้มีความหมาย

ความหมายในที่นี้คงจะหมายถึงอะไรที่มันฮือๆ อิมอกอิมใจ
 สนุกสนาน ร่าเริง มีการแลกเปลี่ยนของขวัญซึ่งกันและกัน อาจจะซาบซึ้ง
 ใจเล็กน้อยตามประสา และอาจจะเอาของขวัญนั้นมอบให้คนอื่นอีกต่อ
 ให้พันๆบ้านไป

(ซีเหนียว ไม่มีทาง.หน้า 297)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ฮือๆ” หมายถึง กรูกันเข้ามาหรือออกไป, แดกตื่นชั่วขณะ(ราชบัณฑิต,
 2525. หน้า 928) เพื่อแสดงความรู้สึกตื่นเต้นของคนในช่วงเทศกาลขึ้นปีใหม่ ที่จะได้แลกเปลี่ยน
 ของขวัญกันตามธรรมเนียม

2.3 คำประสม คือ คำที่มีคำ 2 คำหรือมากกว่านั้นมาประสมกัน เข้าเป็นคำใหม่อีก
 คำหนึ่ง คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน
 ความหมายสำคัญอยู่ที่คำต้น ส่วนคำที่ตามมาเป็นคำขยาย และในศตวรรษลตติยบรรพ ลำดับสาม
 พบคำประสม ดังนี้

2.3.1 นิ่งห้อง พบจากตอนซีเหนียว ไม่มีทาง ดังความว่า

เมื่อไม่นานมานี้ เกิดมีฝนตกหนักที่สุดเท่าที่เคยมีมาในชีวิตจริง ก็
 เพราะมันเป็นฝนในละครโทรทัศน์

ก่อนหน้านี้จะไปอย่างไรมาอย่างไรไม่ทราบ กดปุ่มเปิดมา ก็เห็น
 พระเอกนางเอกมาติดฝนอยู่ด้วยกันสองต่อสองในกระท่อม จะเป็น
 กระท่อมร้างกลางป่าหรือที่อยู่อาศัยของพระเอกก็ช่างเถอะ

ทั้งพระเอกและนางเอกเปียกฝนโชกตัวสิ้นเง้งก พระเอกจึงเอา
 ผ้าผืนหนึ่งมาห่มนางเอกไว้ผืนหนึ่ง แล้วตัวเองก็ห่มไว้อีกผืนหนึ่ง พลังเดินมา
 ทางหน้าจอใกล้ๆกล้องที่จับภาพอยู่ ทั้งนางเอกให้นิ่งห้องอยู่เบื้องหลัง
 เพียงเดียวดาย

(อยู่คนละโลก.หน้า 178)

ศศิวิมลใช้คำว่า “นั่งห่อง” เป็นคำประสมระหว่างคำว่า “นั่ง” หมายถึง กับคำว่า “ห่อง” หมายถึง งกๆเงิ่นๆ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 829) เพื่อบอกลักษณะท่าทางของนางเอกที่อยู่ในกระท่อมท่ามกลางสายฝนตามลำพังกับพระเอก ว่ามีอาการนั่งคุกคู้ตัวสั่นด้วยความหนาว

2.3.2 เบื่อจืด พบจากตอนเพลงหวานวันวาน ดังความว่า

เราเป็นคนเกิดวันจันทร์ แต่ไม่ยกชอบสีเหลืองอันเป็นสีประจำ
วันเกิดสักเท่าไร ไพล่ไปชอบสีอื่นๆอีกสารพันสารพันสี แล้วใครก็
อย่ามาช่างซักไซ้ไต่ถามจู้จี้เลยว่าชอบสีอะไรมากที่สุด
เห็นชอบๆเห่อๆอยู่หลังๆ อีกสองวันก็เบื่อจืดขึ้นมาได้ กลายเป็น
เกลียดเข้าไส้ไปทันที

(เพลงหวานวันวาน.หน้า 283-284)

ผู้เขียนใช้คำว่า “เบื่อจืด” เป็นคำประสมระหว่างคำว่า “เบื่อ” หมายถึง รู้สึกอึดหนาระอาใจ
เหนื่อยหน่าย หรือไม่อยาก เช่น เบื่องาน เบื่อโลก เบื่ออาหาร (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 482) กับ
คำว่า “จืด” หมายถึง จืด,ยั้ง, (ใช้แก่อาการปวดอย่างเสียดแทงคล้ายอะโรมาจี้) (ราชบัณฑิต,
2525.หน้า 230) เพื่อแสดงความรู้สึกที่เบื่อขึ้นมาอย่างกะทันหัน ในที่นี้คือการชื่นชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
อยู่ไม่นาน เดียวก็เปลี่ยนไปชอบอย่างอื่นแทน

ศศิวิมล จุดดบรพร ลำดับสี่

1. ตอน "พูดไปงั้นเอง" ศศิวิมลเล่าถึงพฤติกรรมของหญิงชรา 2 ประเภท โดยประเภท ที่หนึ่ง ตั้งใจจะให้สิ่งที่ถูกขอแต่ผลสุดท้ายก็ไม่ให้ กับอีกประเภทหนึ่งคือคนที่ไม่ได้ตั้งใจให้อะไรแต่กลับให้อย่างเสียไม่ได้ เปรียบเทียบกับตนเอง ในเรื่องของการที่มีคนมาขอให้วาดรูป ซึ่งตนก็มี ข้อแม้ว่าคนคนนั้น ต้องมีรูปร่างและหน้าตาดีเสียก่อนจึงจะวาด เป็นเหตุให้ยกเลิกการวาดรูปไป ทั้งหมด
2. ตอน "แม่พระแม่พิมพ์" ผู้เขียนกล่าวถึงวันเด็กแห่งชาติ และกล่าวว่าช่วงวัยเด็กมีเวลาน้อยกว่าช่วงวัยผู้ใหญ่ แล้วจึงกล่าวว่าเด็ก ๆ มักจะตั้งสมญานามในทางขบขันให้กับครู-อาจารย์
3. ตอน "บทสนทนาแห่งชีวิต" ผู้เขียนยกตัวอย่างการใช้คำคำทอในสถานการณ์ การทะเลาะเบาะแว้งของพ่อค้า-แม่ค้า กับ ลูกค้า และสนับสนุนให้ทุกคนพูดจาหยาบค้าย เพราะ ถือว่าเป็นการระบายสิ่งที่เป็นพิษออกจากร่างกาย
4. ตอน "ศิลปินอยู่เพื่ออะไร" ศศิวิมลกล่าวถึงเนรรูปหนึ่งที่มาขอศึกษาที่บ้านของตนและถามถึงความหมายของศิลปะ ซึ่งตนเองก็ไม่ทันได้คิด จนกระทั่งเนรกลับ จึงตั้งข้อสังเกตว่า การเป็นผู้ถ่ายทอดศิลปะหรือศิลปินใครก็เป็นได้ ขอเพียงแต่มีความ "บ้า" อยู่ในตัวเท่านั้น
5. ตอน "บ้านเรือนเคียงกัน" ผู้เขียนกล่าวถึงเพื่อนบ้านที่มักจะชอบกล่าวหาว่าตนไปรุกล้ำที่ดินของตน จนต้องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมาตัดสินให้
6. ตอน "หมายน้ำบ่อหน้า" เมื่อครั้งที่ผู้เขียนได้มีโอกาสไปเขียนภาพบนฝาผนังโบสถ์ แห่งหนึ่ง ได้มีฝรั่งทำทางอิดโรยเข้ามาบนอาสนะของพระสงฆ์ เพื่อนของตนซึ่งเป็นผู้หญิงจึงเข้าไปทักท้วงหวังจะให้ชาวต่างชาติคนนั้นออกไป แต่ไม่เป็นผลสำเร็จ จึงต้องตามตำรวจมาไกลเกลียด
7. ตอน "เยื่อในกระดุกดำ" ศศิวิมลเล่าถึงเรื่องของ "ความหึง" ที่มีมานาน โดยยกตัวอย่างจากละครโทรทัศน์หลายเรื่องรวมไปถึงวรรณคดี และแสดงความคิดเห็นว่าหากวรรณกรรมไม่มีเรื่องราวดังกล่าวก็จะไม่สนุก
8. ตอน "จดหมายรัก" ผู้เขียนเห็นจดหมายฉบับหนึ่ง จึงทำให้ระลึกถึงป่าคนหนึ่งชื่อ "ป่าจวง" ซึ่งเมื่อครั้งที่ตนยังเรียนอยู่ได้ไปวาดรูปกับเพื่อนที่เกาะเสม็ด และรับประทานอาหารฝีมือป่าจวงทุกครั้ง
9. ตอน "อินดารา" ศศิวิมลได้เจอดาราคคนหนึ่ง ชื่อ "ทงศักดิ์" และเขากักขวนให้ตนชมละครที่เขาแสดงให้ได้ แต่ตนกลับดูผิดวัน
10. ตอน "หน้าเป็นข้าวแช่" ศศิวิมลเล่าถึงเรื่องราวของข้าวแช่ซึ่งเป็นอาหารที่ตนชอบ และเล่าถึงวิธีการทำข้าวแช่ให้อร่อย ตลอดจนเรื่องราวของประวัติการทำข้าวแช่และการบริโภคข้าวแช่

11. ตอน "ไร่เนาป่าเขา" ผู้เขียนตั้งข้อสังเกตในเรื่องที่มาของชื่อสถานที่ ทั้งประวัติความเป็นมาที่แท้จริงและแต่งขึ้นมาเอง ไม่ว่าจะป็นตำบล หรืออำเภอ ของแต่ละจังหวัด
12. ตอน "ขุนศึกสี่สมัย" ศศิวิมลกล่าวถึงละครเรื่องขุนศึก โดยเปรียบเทียบกันในแต่ละสมัย กับนักรบเรื่องอื่นๆ เน้นถึงความสามารถในการใช้ดาบ 2 มือของพระเอกในเรื่องนี้
13. ตอน "จำเลยรัก" ศศิวิมลเล่าเรื่องราวของเพื่อนตนคนหนึ่งชื่อ "อ้อย" โดยเล่าตั้งแต่รูปร่างหน้าตาจนกระทั่งพฤติกรรมแปลกๆ ในเชิงขบขันของเธอ
14. ตอน "ศาลาคมนคร้า" ผู้เขียนกล่าวถึงคนงานก่อสร้างที่อยู่ข้างบ้าน ว่าทุกคนล้วนแล้วแต่มีคู่ โดยการจับคู่กันเองในหมู่คนงานบ้าง หรือ บางทีก็มีหนุ่มสาว ในละแวกใกล้เคียงไปมาหาสู่กันระยะเวลาหนึ่งก็ได้เป็นสามีภรรยา
15. ตอน "อาชีพประจำชาติ" ผู้เขียนให้นิยามศัพท์ถึงอาชีพอิสระและไม่อิสระ ว่าอาชีพอิสระก็คืออาชีพที่เป็นนายตัวเองต้องการจะประกอบอาชีพเมื่อใดก็ได้ แล้วเล่าถึงการรับจ้างถอนหมงอก และการวางแผนโบราณว่าทั้งสองอาชีพนี้ถือเป็นอาชีพประจำชาติ เพราะมีแต่ชาติไทยเท่านั้นที่ประกอบกัน
16. ตอน "คนจะรักกัน" ศศิวิมลเล่าถึงเรื่องราวความรักของหนุ่มสาวคู่หนึ่ง ที่มีอุปสรรคคือบิดามารดาฝ่ายหญิงไม่ชอบ แต่ก็แอบคบกันจนกระทั่งได้รับการยอมรับและได้แต่งงานกัน
17. ตอน "เพื่อนเด็กกลางดง" ผู้เขียนและคณะได้เดินทางไปป่าแห่งหนึ่ง เพื่อต้องการพักผ่อน ขณะที่กำลังพักผ่อนอยู่นั้น ก็ได้มีสามีภรรยาคนหนึ่งเดินมาพบกับตนและคณะ จึงร่วมเดินทางไปด้วยกัน เมื่อคืนด้วยกันแล้วจึงผลัดกันไปเย็บมเย็บนที่พักของแต่ละคน
18. ตอน "มายาพาชื่อสุด" ศศิวิมลตั้งใจจะชมรายการสี่ทุ่มสแควร์ เพื่อชมล้อต๊อก แต่ก่อนที่จะถึงรายการดังกล่าว ก็ได้ชมละครเรื่อง "มายาตะวัน" อันเป็นตอนจบและวิจารณ์ว่าละครเรื่องนี้ทั้งพระเอกและนางเอกชื่อมาก หากมีลูก ลูกคงจะชื่อมากยิ่งขึ้นไปอีก
19. ตอน "ถือศีลกินอด" ผู้เขียนเล่าถึงสุภาพสตรีท่านหนึ่งที่ตั้งใจจะถือศีลอด บำเพ็ญตบะ โดยรับประทานเพียง 1 มือ แต่เมื่อไปอยู่วัดกลับต้องทำงานช่วยเหลือวัดทุกอย่าง นางไม่พอใจเป็นอย่างมากจึงออกจากวัด
20. ตอน "โลกทรรศน์แห่งความพร้อม" ศศิวิมลเล่าถึงการทำประกันชีวิต ว่ามีเงื่อนไขอย่างไรบ้างจึงจะได้เงินประกันคืน และหาทางออกสำหรับผู้ที่ไม่ต้องการทำประกันแต่หาทางเลี้ยงไม่ได้

21. ตอน “เขี้ยวขวย เสี้ยศรี” ผู้เขียนให้นิยามของคำว่า “เขี้ยวขวย” อันหมายถึงเรื่องราว ความเชื่อในสิ่งที่กระทำแล้วไม่เป็นมงคลแก่ผู้กระทำ ซึ่งเป็นคำภาษาจีน พร้อมทั้งเล่าถึงความเชื่อ ต่างๆเปรียบเทียบกับของไทย

22. ตอน “ธรรมะจัดสรร” ผู้เขียนและคณะได้เดินทางไปทอดกฐิน ณ วัดแห่งหนึ่งที่จังหวัด อุบลราชธานี และเล่าถึงพฤติกรรมกิริยาอยู่หลับนอนภายในวัดว่าเป็นอย่างไร

23. ตอน “พรหมชาติ” ผู้เขียนวิจารณ์เรื่องการดูลายมือ การทำนายทายทักจากหมอดูกับ เพื่อนๆ จึงมีเพื่อนเสนอให้ดูจากตำราพรหมชาติเนื่องจากครอบคลุมเรื่องของการทำนายทุกอย่างไว้ จากนั้นตำราพรหมชาติจึงเป็นตำราที่มีอยู่ที่บ้านของผู้เขียนมาตลอด

24. ตอน “ลายไทย” ผู้เขียนวิจารณ์ละครเรื่อง “ร่มฉัตร” ว่ามีหลายฉากที่ไม่สมจริง เรื่อง “ฝนปลายฟ้า” ที่ลงทุนในกาสร้างสูงแต่คนดูไม่นิยม ซึ่งต่างจากเรื่อง “มนต์รักลูกทุ่ง” ที่ลงทุนน้อย แต่เข้ากับความเป็นไทยและเป็นที่นิยมมากกว่า

ศิลปะการสรรคำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเลือกใช้ถ้อยคำ และการสร้างถ้อยคำ

1. การเลือกใช้ถ้อยคำ แบ่งเป็น คำคล้องจอง คำมีศักดิ์ คำภาษาโบราณ คำภาษาตลาด และคำภาษาต่างประเทศ

1.1 คำคล้องจอง คือ คำที่มีสัมผัสคล้องจอง เน้นการเล่นเสียงสัมผัสสระ สัมผัส อักษรให้เสียงกระทบกระทั่งกันเกิดความไพเราะน่าฟัง และในศตวรรษที่ 20 นี้ พบคำ คล้องจอง ดังนี้

1.1.1 จางจืดชืดชา พบจากตอนพูดไปนั่นเอง ดังความว่า

ในขณะที่จรดดินสอลงบนกระดาษ เพื่อเขียนบทความนี้ เป็นเวลา
 สายๆของวันวันหนึ่ง ที่เพิ่งผ่านปีใหม่ พ.ศ.2538 มาไม่กี่วัน กลิ่นเซ็งๆ
 ของปีใหม่มยังไม่จางจืดชืดชา แต่ผลอประเดี๋ยว มันก็จะเข้ารูปเข้ารอย
 ไม่มีอะไรแตกต่าง เหมือนอย่างที่เคยเป็นมา และเป็นไป

(พูดไปนั่นเอง.หน้า 11)

ศศิวิมลใช้คำว่า “จางจืดซืดซา” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองระหว่างคำว่า “จืด” หมายถึง มีรสไม่เค็มไม่เปรี้ยวเป็นต้น เช่น น้ำจืด ไข่จืด (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 231) กับ “ซืด” หมายถึง จืด, หมดรสชาติ. (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 270) เพื่อกล่าวว่าระยะเวลาของวันปีใหม่เพิ่งผ่านไปไม่นาน รู้สึกเหมือนกับอาหารที่ยังมีรสชาติอยู่ไม่จืดซืด การดำเนินชีวิตของตนก็กลับเข้าสู่ภาวะเดิม

1.1.2 วันรุ่งพรุ่งนี้ และ นิทราพาขึ้น พบจากตอนพูดไปนั่นเอง ดังความว่า

เคยเห็นคนที่อยู่เมืองนอกนานๆ ครั้นกลับมาเจอคนไทยๆด้วยกัน
ความปิติยินดีใน ‘บ้านเราแสนสุขใจ’ ทำให้บุคคลนั้นกล่าวสุนทรพจน์
ออกมาว่า

“สวัสดีตอนเช้าค่ะ—”

พลางพนมมือไหว้ ซึ่งความจริงก็เป็นที่น่ายินดีจริงๆ การได้ตื่นขึ้น
มาเห็นพระอาทิตย์อีกมือ ก็ยังดีกว่าตายเหี่ยวหมดลมใจหายใจคว่ำไปตั้ง
แต่เมื่อคืน ไม่มีโอกาสได้มีวันรุ่งพรุ่งนี้

ครั้นตกค่ำ เธอผู้เดียวกันก็ประนมมือแล้วกล่าวอีกว่า

“สวัสดีตอนกลางคืนค่ะ—”

คำว่า ‘อรุณสวัสดิ์’ หรือ ‘ราตรีสวัสดิ์’ มักนิยมใช้กันในหมู่โฆษก
วิทยุ หรือพิธีกร หรือผู้ดำเนินรายการ ที่ตั้งหน้าตั้งตาคอยนำเราๆท่านๆ
เข้าสู่รายการท่าเดียว โดยไม่สนใจใยดีว่าเราอยากจะทำอะไรหรือไม่
อยากจะทำอะไร หรือปิดเครื่องรับแล้วเข้าสู่นิทราพาขึ้น ซึ่งดีกว่าถ้า
ตาตุ๋นง่วงเป็นไหนๆ

(พูดไปนั่นเอง.หน้า 11-12)

ศศิวิมลใช้คำว่า “วันรุ่งพรุ่งนี้” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “รุ่ง” หมายถึง เริ่มแรก (แห่งวัน) เช่น รุ่งอรุณ, รุ่งเช้า, สว่าง เช่น รุ่งฟ้า (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 686) กับ “พรุ่งนี้” หมายถึง วันต่อไปจากวันนี้ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 572) ซึ่งใช้เป็นกรกล่าวในลักษณะเชิงเห็นด้วยกับคนไทยที่อาศัยในต่างประเทศแล้วได้ทักทายว่า “สวัสดีตอนเช้าค่ะ” เป็นลักษณะของการแปลสำนวนภาษาอังกฤษคำว่า “Good morning” เป็นภาษาไทย ว่าก็ควรที่จะนำยินดีที่ยังมีชีวิตอยู่ และคำว่า “นิทราพาขึ้น” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “นิทรา” หมายถึง การหลับ,การนอนหลับ

(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 441) กับ “พา” เพื่อกล่าวถึงการเลือกที่จะนอนหลับอย่างมีความสุขดีกว่า
ทนฟังรายการวิทยุ

1.1.3 จุดประสงค์จำนงหมาย และ ถ้าเฮงก็รวย ถ้าชวยก็เจ็ง พบจากตอน
พูดไปงั้นเอง ดังความว่า

สำหรับประโยคที่ว่า ‘นอนหลับ.....ฝันดี’ นั้น คงจะใช้เฉพาะ
หนุ่มๆสาวๆที่เป็นคู่รักกัน ด้วยจุดประสงค์จำนงหมายที่จะให้ฝันดี
ดังกล่าว เป็นการฝันถึงตัวผู้พูดโดยจำเพาะเจาะจง...

แต่ถ้าเป็นพระ เกิดมาอวยพรให้นอนหลับแล้วฝันดีก็หมายถึงว่า
ท่านเมตตาให้หวย จงเอาฝันดีที่ท่านประทานให้มาตีออกเป็นตัวเลข
แล้วไปแทงหวยที่จะออกงวดหน้าอย่าซ้ำที่ ถ้าเฮงก็รวย ถ้าชวยก็เจ็ง

(พูดไปงั้นเอง. หน้า 13-14)

ผู้เขียนใช้คำว่า “จุดประสงค์จำนงหมาย” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “จุด
ประสงค์” กับคำว่า “จำนง” หมายถึง ประสงค์, มุ่งหวัง, ตั้งใจ. (แปลงมาจาก จง)(ราชบัณฑิต,
2525. หน้า 226) เพื่อแสดงความคิดเห็นในการกล่าวคำว่า “นอนหลับฝันดี” ของวัยรุ่นหนุ่มสาวว่าที่
กล่าวคำนี้แก่กันก็เพื่อต้องการให้ฝ่ายผู้รับฟังฝันถึงผู้กล่าว แต่หากพระกล่าวก็จะหมายถึงว่าท่าน
ให้หวยและแนะนำให้ซื้อ ซึ่ง “ถ้าเฮงก็รวย ถ้าชวยก็เจ็ง” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า
“รวย” หมายถึง ได้มาก, มีมาก (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 669) กับ “ชวย” หมายถึง เศรษฐีร่ำ,
อับโชค (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 277) เป็นการกล่าวในเรื่องของโชคกลางที่หากว่าโชคดีก็ได้เงินจาก
การถูกหวย หากโชคร้ายก็เสียเงินจากการซื้อหวยโดยเปล่าประโยชน์

1.1.4 ตะมะแปบแป็บเดียว และ อยู่เหี้ยเฝ้าเฝ้าโยงบรรราช่าพัน พบจากตอน
แม่พระ แม่พิมพ์ ดังความว่า

ครูสตรีทั้งนั้น ไม่มีความจำเป็นจะต้องสวยสะ คนสวยมักไม่เป็น
ครู หรือแท้ที่จริงก็คือ ครูมักไม่สวย

หากพลัดคนสวยเผอิญมาเป็นครูให้เป็นที่ตื่นตาตื่นใจของเด็ก
นักเรียน ก็จะเป็นอยู่ตะมะแปบแปบเดียวแล้วแต่งงานแต่งงานการมีสามีไป
ปล่อยครูอื่น ๆ อยู่เหี่ยวเหี่ยวใโยงบราสาฟันจองเวรกับเด็กไปตามยถากรรม
(แม่พระแม่พิมพ์ หน้า 28)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ตะมะแปบแปบเดียว” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ตะมะแปบ”
ซึ่งเป็นสร้อยคำของคำว่า “แปบเดียว” หมายถึง ประเดี๋ยวเดียว ในคำว่า แปบเดียว(ราชบัณฑิต,
2525. หน้า 539) เพื่อกล่าวแสดงความคิดเห็นว่หากคนสวยมาเป็นครูก็จะเป็นชั่วขณะหนึ่งเท่านั้น
เนื่องจากแต่งงานและลาออก จึงเหลืออยู่แต่ครูที่ไม่สวย ต้อง “อยู่เหี่ยวเหี่ยวใโยงบราสาฟัน” เป็น
คำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “เหี่ยว” กับ “เหี่ยว” และ “บรา” กับ “สาฟัน” คือ การที่ต้อง
อยู่ทำหน้าที่ครู ซึ่งจะต้องมีการสั่งสอน เฝื่อนตี กับเด็กต่อไป

1.1.5 สอบสวนทวนพยาน พบจากตอนบทสนทนาแห่งชีวิต ดังความว่า

ชะรอยคุณสมหมาย....ไม่ต้องชะรอยชะรอยเลย เป็นสิ่งแน่นอนว่า
อีคุณสมหมายเป็นลูกหนี้ และเจ้าแกกหัวมอดเป็นเจ้าของหนี้
ถ้าสอบสวนทวนพยานอย่างเรื่อง ‘ราโสมอน’ เจ้าแกกก็คงจะ
ปรักปรำคุณสมหมายเสียมิมิดี ในฐานะภูหนี่ยมสินไปแล้วหาใช้ไม่แม้แต
น้อยหนึ่ง กลับเบี่ยงบ่ายปิดผันไปเหมือนกังหันต้องลมหมุนวน ไม่รู้ที่หน
ต่อวัน โทร.ไปทวงก็ปดว่าไม่อยู่บ้าง ไม่สบายบ้าง เจ้าแกกก็ข้างใจเย็นอยู่
มิได้ว่ากล่าวกันโคตรอย่างเจ้าหนี่ช้างไทย

(บทสนทนาแห่งชีวิต. หน้า 38)

ศศิวิมลใช้คำว่า “สอบสวนทวนพยาน” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “สอบสวน”
หมายถึง ไล่เสียงหรือไต่ตรองเพื่อเอาความจริง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 784) กับคำว่า “ทวน” เป็น
การเลียนแบบการให้การต่อศาลในเรื่องราโสมอน ซึ่งต้องมีการสอบสวนพยานเพื่อให้ได้ข้อมูล
มากที่สุดก่อนตัดสินความ ในที่นี้เป็นกรณีของเจ้าแกกกับคุณสมหมาย ว่าหากมีการกระทำ
ดังกล่าวเจ้าแกกก็คงจะกล่าวโทษว่าคุณสมหมายเป็นหนี้แล้วไม่ใช่ได้อย่างเต็มที่

1.1.6 สีกหาลาเพศ และ เรือนว่างห่างชุมชน พบจากตอนบทสนทนาแห่งชีวิต ดังกล่าว

อดีตพระผู้สีกหาลาเพศแล้วตามธรรมเนียม มิได้ถูกจับสึกท่านหนึ่ง
เล่าว่า

สมัยเป็นพระ ได้จาริกไปยังชนบทไกล อาศัยอยู่ในเรือนว่างห่าง
ชุมชนออกมาหน่อย พอดกเย็นก็มีชาวบ้านมาคุยทักถามได้ เพราะชาว
บ้านไทยไม่ว่าที่ใหนๆมักชอบคุยกับพระ รุ่งขึ้นจะได้ได้ทำบุญตักบาตรหรือ
บางทีก็เอาคำพูดพระไปตีเป็นนวน

(บทสนทนาแห่งชีวิต.หน้า 44)

ผู้เขียนใช้คำว่า "สีกหาลาเพศ" เป็นสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "หา" กับคำว่า "ลา" เพื่อ
แสดงสภาพภาพของผู้ที่ตนรู้จักผู้หนึ่งว่าเคยบวชเรียนมาแล้ว โดยเขาเล่าถึงครั้งที่ยังบวชนั้นพักอยู่
ใน "เรือนว่างห่างชุมชน" เป็นสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "ว่าง" หมายถึง เปล่า คือ ไม่มีอะไรซึ่ง
ควรจะมีนอกจากตัวของสิ่งซึ่งอ้างถึง ,บางที่ใช้ควบคู่กับคำ เปล่า เป็นว่างเปล่า หรือ เปล่าว่าง มี
ความหมายเท่ากัน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 738) แสดงถึงสถานที่แห่งนั้นไม่มีผู้พักอาศัยและตน
ได้เข้าไปพักอาศัยอยู่ ณ ที่นั้น กับคำว่า "ห่าง" แสดงถึงระยะทางที่ไกลออกมาจากชุมชน

1.1.7 ประชิตติดชายแดน พบจากตอนบ้านเรือนเคียงกัน ดังความว่า

หลังบ้านข้าพเจ้าเบื้องตะวันตก ก็เป็นที่สถิตของนั่งซิมแก่ หน้า
เป็นกระดุกๆ อายุราวหกสิบเศษ...

วันดีคืนดี หรือไม่วันร้ายคืนร้าย นั่งซิมแก่ก็มาตุ้หลักเขตพื้นที่
ทั้งๆอยู่ประชิตติดชายแดนซึ่งกันและกันมาช้านานราวกับไทยเขมร
ข้าพเจ้าเป็นไทย ซิมแก่เป็นเขมร

(บ้านเรือนเคียงกัน.หน้า 72)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ประชิตติดชายแดน" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "ประชิต"
หมายถึง เข้าถึงตัว,เข้าชิดตัว(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 496)กับคำว่า"ติด"หมายถึง อาการที่ข้องอยู่
(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 344) เพื่อแสดงถึงสถานที่ตั้งของบ้านตนกับบ้านของซิมที่ตนไม่ชอบนั้นอยู่
ใกล้กันมาก

1.1.8 **เหงื่อไหลไคลย้อย และ ชูแขนชูขาอาละวาดบาดทะลวง** พบจากตอน
 หมายน้ำป้อนหน้า ดังความว่า

ความจริงคนบ้าได้ทุกหน้า ถ้ารักจะบ้ากันจริงๆ ไม่จำเป็นจะต้อง
 เป็นหน้าร้อน แต่หน้าร้อน ดูมันเหงื่อไหลไคลย้อย ร้อนระอุในอารมณ์
 เหมาะแก่การบ้า จะแก้ม้าวิ่งโทงๆ ผู้ชายโทงล่าง ผู้หญิงโทงบน
 หรือ ชูแขนชูขาอาละวาดบาดทะลวงอย่างไรก็เข้าไปเสียทุกแง่มุม
 (หมายน้ำป้อนหน้า.หน้า 79)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เหงื่อไหลไคลย้อย” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ไหล” กับคำว่า
 “ไคล” เพื่อแสดงภาพของร่างกายที่มีเหงื่อไหล เนื่องจากความอบอ้าวของอากาศในฤดูร้อน
 เหมาะแก่การ “ชูแขนชูขาอาละวาดบาดทะลวง” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ขา” คำว่า
 “อาละวาด” หมายถึง ทำเกะกะระราน,แสดงอาการดุร้าย เอะอะตึงตัง หรือคลุ้มคลั่ง (ราชบัณฑิต,
 2525. หน้า 903)และคำว่า “บาด” เพื่อแสดงความคิดเห็นว่าด้วยความอบอ้าวของอากาศดังกล่าว
 ซึ่งทำให้ร่างกายเหนียวไม่สบายตัว หงุดหงิดง่าย จึงไม่การแปลกหากจะกำลังเป็นการคลายร้อน
 เช่น ถอดเสื้อผ้า หรือกลายเป็นคนบ้า

1.1.9 **หลงเหลือเชื้อแถว และ ชี้ออกดอกเบี้ยว** พบจากตอนเยื่อในกระดุกดำ
 ดังความว่า

สมัยรัชกาลที่ 6 เลิกทาสแล้ว แต่กลิ่นอายยังคงหลงเหลือเชื้อแถว
 อยู่ คนยากคนจนจึงเอาลูกมาชดดอกกับพระยานาหมื่น จำพวกชี้ออก
 ดอกเบี้ยว ให้ท่านเลี้ยงดูประเดี้ยวประดำ ถ้ารูปไม่อัปก็ไ้ขึ้นเตียงกับ
 ท่านทุกคนไป

(เยื่อในกระดุกดำ.หน้า 94)

ผู้เขียนใช้คำว่า “หลงเหลือเชื้อแถว” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “หลงเหลือ” กับ
 คำว่า “เชื้อแถว” เพื่อกล่าวว่าแม้ในสมัยรัชกาลที่ 6 ไม่มีทาสแล้ว แต่รูปแบบของทาสปกครองก็ยัง
 คงเป็นลักษณะของบรรดาศักดิ์ มียศศักดิ์ คนยากจนจึงยังคงเต็มใจที่จะนำลูกสาวมา “ชดดอก”
 หมายถึง ส่งลูกหรือเมียให้รับใช้แทนส่งดอกเบี้ยว (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 135) กับผู้ที่มียศศักดิ์

เป็น “ชี้ครอกดอกเบ็ญ” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ชี้ครอก” หมายถึง ลูกของชี้ข้า, ทาส โดยกำเนิด (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 144) กับคำว่า “ดอกเบ็ญ” หมายถึง เงินค่าป่วยการที่ผู้กู้จะต้องเสียแก่ผู้ให้กู้, ดอกก็ว่า (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 293) เพื่อกล่าวถึงสถานภาพของหญิงสาวที่ถูกนำมาขั้ดดอกว่าต้องกลายเป็นทาสโดยปริยาย

1.1.10 **ข้อใหญ่ใจความ และ หึงสาพยายามหาเอาตจองเวร** พบจากตอน
เยื่อในกระดูกดำ ดังความว่า

ในละครมีเรื่อง 'กระสือ' ข้อใหญ่ใจความที่ยึดเยื่อมาจนปานนี้
ไม่ใช่เรื่องมีๆสาๆ แต่เป็นการหึงสาพยายามหาเอาตจองเวร ในการแย่ง
ผู้ชายที่เป็นพระเอกคนเดียวของเรื่อง
ที่พอแบ่งกันได้ แต่ผู้ชายไม่ยอมแบ่ง
(เยื่อในกระดูกดำ, หน้า 95)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ข้อใหญ่ใจความ” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ใหญ่” กับ “ใจ” เพื่อเน้นให้สังเกตละครเรื่องกระสือว่าความจริงไม่ใช่ละครผี แต่เป็นเรื่องของการ “หึงสาพยายามหาเอาตจองเวร” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “หึงสา” คำว่า “พยายาม” และคำว่า “เอาตจองเวร” คือ เรื่องการหึงหวงเพื่อแย่งผู้ชายกันมากกว่า

1.1.11 **พักร้อนผ่อนหนาว** พบจากตอนจดหมายรัก ดังความว่า

หน้าร้อนมีวันหยุดตรุษสารทมาก เดี่ยวหยุดโน้นหยุดนี้ กลับไป
ทำงานประเดี๋ยว อ้าว...หยุดไปเที่ยวกันอีกแล้ว
สำหรับคนที่ไม่มีวันหยุดอย่างเรา ร้อนหรือไม่ร้อนก็ไม่ต้องพักร้อน
ผ่อนหนาวอันใด เรียกว่าไม่รู้ร้อนรู้หนาวหรือไม่รู้ร้อนรู้เย็น โบราณท่าน
ว่า 'ทองไม่รู้ร้อน' เป็นคำชมหรือคำด่าก็ไม่ทราบ

(จดหมายรัก, หน้า 106)

ผู้เขียนใช้คำว่า “พักร้อนผ่อนหนาว” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ร้อน” กับคำว่า “ผ่อน” เพื่อกล่าวเนื่องด้วยจากการทำงานของตนซึ่งไม่มีวันหยุดพักร้อนเหมือนกับคนทำงานประจำ จึงไม่รู้สึกรู้ว่ามีความสำคัญอย่างไรในวันดังกล่าว

1.1.12 สุมทุมพุ่มพฤกษ์ พบจากตอนไถนาป่าเขา ดังความว่า

ชื่อตามภาษาตามท้องถื่นล้วนน่าจะมีที่มาที่ไป หรือเบื้องหลังลึกลับ
เช่น ‘คลองกระสือ’ ถ้าไม่มีผีกระสือแล้วจะมีอะไร
หรืออย่าง ‘บ้านช้างข้าม’ แต่ก่อนเคยเป็นถนนสำหรับช้าง เดียวนี้
กลายเป็นถนนคนวิ่งตัดหน้ารถบรรทุกไปมาไม่มีช้างสักตัว
อย่าง ‘ดงละคร’ อยู่แถวๆหนองเสือ จังหวัดปทุมธานีจะออกไป
ปราจีนฯ แลไปมีแต่ สุมทุมพุ่มพฤกษ์ มีดตัดตัดคือ หามีละครแต่สักโรงไม้
(ไถนาป่าเขา. หน้า 146)

ศศิวิมลใช้คำว่า “สุมทุมพุ่มพฤกษ์” แปลงมาจากคำว่า “สุมทุมพุ่มไม้” โดยเปลี่ยนจาก “ไม้” เป็น “พฤกษ์” ให้ความรู้สึกความหนาแน่นของต้นไม้ของคำว่า “พฤกษ์” มีมากกว่าคำว่า “ไม้” เพื่อตั้งข้อสังเกตถึงสถานที่ที่ชื่อดงละครที่ตนเคยผ่านไปพบเห็นว่าไม่มีโรงละครอย่างชื่อ มีแต่ต้นไม้มากมายแทน

1.1.13 เราใจไวว่อง พบจากตอนขุนศึกสี่สมัย ดังความว่า

ว่ากันถึงฉากรบ ละครประวัติศาสตร์ไทยไม่ว่าลงทุนเท่าใด
ไหนจะมีฉากรบที่น่าเวทนา มีช้างวิ่งปูลงๆอยู่สองสามตัว พลทหาร
มากต่อมาก...

วิ่งชุดาบกางแขนกางขาสุดฝีตีนเท่าใด ฟันกันสุดฝีมือแคไหน
มันกันงั้นๆ สู้หนึ่งเจ๊กช่องงไม่ได้ ฟันกันอยู่ไม่กี่คน หาก เราใจไวว่อง
เสียงเคลื่อนไหวของศาสตราวุธแหวกอากาศ เสียงการหลบหลีกปิด
ป้องคมอาวุธฉวัดเฉวียน ดูแล้วใจหายใจคว่ำ

(ขุนศึกสี่สมัย. หน้า 165-166)

ผู้เขียนใช้คำว่า “เข้าใจไว้วง” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ใจ” กับคำว่า “ไว” เพื่อแสดงภาพความเคลื่อนไหวอย่างคล่องแคล่วของการต่อสู้ในภาพยนตร์ฮ่องกง ซึ่งผู้เขียนกล่าวว่าต่างจากการต่อสู้ของภาพยนตร์ไทยที่ไม่ทันอกทันใจผู้ชม

1.1.14 พื้นผอยให้หยอยยุ้ง พบจากตอนจำเลยรัก ดังความว่า

หวังว่าทุกคนคงจำ ‘อ้อย’ ได้ ชื่อจริงเธอว่าอะไร ก็อย่าไปรู้เลย
คราวที่แล้ว มันที่เป็นจริงของเธอเกือบจะเป็นจริง แต่เอาเดชะ เรื่องมัน
แล้วไปแล้ว เราไม่อยากพื้นผอยให้หยอยยุ้ง

(จำเลยรัก. หน้า 171)

ผู้เขียนใช้คำว่า “พื้นผอยให้หยอยยุ้ง” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “พื้นผอย” หมายถึง ค่อยเหยียดความที่สงบแล้วให้กลับเป็นเรื่องขึ้นมาอีก. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 602) กับคำว่า “หยอย” เพื่อแสดงการที่ตนต้องการจะเล่าถึงอ้อยซึ่งเคยกล่าวถึงมาแล้ว แต่ไม่ต้องการกล่าวถึงเหตุการณ์เดิมซ้ำอีกเนื่องจากหากกล่าวไปก็จะต้องกล่าวจนจบเรื่อง ทำให้มากเรื่องไปโดยเปล่าประโยชน์

1.1.15 บรรพบุรุษชุดโคตร เก้าแม่ชั๊ก และ ลงหลักปักเสา พบจากตอน ศาลาคนเศร้า ดังความว่า

ต่อมาอีกไม่นานเกินรอ หรือความจริงก็คือแค่วันรุ่งขึ้น
เท่านั้นเอง เขาก็เข้ามาอยู่กินกันได้เสียเป็นเมีย-ผัว ผู้หญิงเป็น
ฝ่ายมา ลาออกจากงานเสร็จสรรพ ไม่นานเกินไม่ต้องมีพิธีนั้น
หมายชั้นหมาก ไม่ต้องมีพิธีไหว้ผีไหว้เปรต**บรรพบุรุษชุดโคตร** ไม่ต้อง
มีเก้าแม่ชั๊ก นอกจากเก้าแม่ชั๊ก หน้าคุณงานซึ่งไม่เกี่ยวข้อง
เพราะเป็นคนละเก้าแม่ชั๊ก เขาเรียกว่าคนละเศส

เป็นอันว่าเขาได้ลงหลักปักเสาแห่งความเป็นสามีภริยากันแล้ว
อย่างง่ายดาย ด้วยความรักหรือความอะไรก็แล้วแต่ที่ทำให้โลกหมุน
และยอมชีวิตให้ยืนยง

(ศาลาคนเศร้า. หน้า 188)

ผู้เขียนใช้คำว่า “บรรพบุรุษชุดโคตร” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “บรรพบุรุษ” หมายถึง ผู้เป็นต้นวงศ์ตระกูลซึ่งมีผู้สืบสายโลหิตมา, บุคคลที่นับตั้งแต่ปู่ย่าตายายขึ้นไป(ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 456) กับคำว่า “ชุด” คือประเพณีการไหว้บรรพบุรุษในการแต่งงาน และคำว่า “เฝ้าแม่ แม่ซึก” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “เฝ้าแม่” กับคำว่า “แม่” คือ ผู้ที่ถือว่าเป็นผู้ใหญ่ในการสว่ขอเพื่อกล่าวถึงคนงานชายหญิงที่ตกลงปลงใจอยู่กินกันเป็นสามีภรรยา กัน โดยใช้ระยะเวลา ไม่นานในการคบหา จึงไม่ต้องมีพิธีกรรมต่างๆอย่างเป็นทางการ เขาก็ได้ “ลงหลักปักเสา” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “หลัก” กับคำว่า “ปัก” ซึ่งแปลงมาจาก “ลงหลักปักฐาน” หมายถึง โดยเปลี่ยนคำว่า “ฐาน” หมายถึง ที่ตั้ง เช่น ฐานทัพ มีตั้งฐาน, ที่รองรับ เช่น ฐานพระพุทธรูป. (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 289) เป็นคำว่า “เสา” หมายถึง ไม้ที่ใช้ตั้งเป็นหลักหรือเป็นเครื่องรองรับสิ่งอื่นมีเรือนเป็นต้น, เรียกสิ่งอื่นที่มีลักษณะเช่นนั้น (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 821) เพื่อให้ความรู้สึกของ “เสา” ที่ไม่มีความมั่นคงเท่าคำว่า “ฐาน”

1.2 คำมีศักดิ์ คือ คำที่ใช้สำหรับบุคคลที่สนทนาด้วย หรือกล่าวถึง โดยแตกต่างกันไปตามสถานภาพของวัย อาชีพและฐานะทางสังคม ในศตวรรษที่ 20 พบคำมีศักดิ์ดังนี้

1.2.1 เอ็ง และ อีหนู พบจากตอนพูดไปงั้นเอง ดังความว่า

ที่จริง คนไทยคงจะมีความจริงใจ และห่วงใยอยู่ในนิสัยสันดาน
เป็นอันมาก เวลาเด็กๆหรือลูกหลานจะไปนอน การอำลาก็กจะมีแค่
“เอ็งล้างเท้าแล้วเรอะ—อย่าลืมสวดมนต์นะอีหนู—”

(พูดไปงั้นเอง.หน้า 13)

ศตวรรษที่ใช้คำว่า “เอ็ง” และ “อีหนู” แทนการที่ผู้ใหญ่ใช้เรียกเด็กในสมัยก่อน เพื่อแสดงความห่วงใย ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงวัยที่อ่อนกว่า

1.2.2 หลานๆ และ ยายแก่ พบจากตอนพูดไปจั้นเอง ดังความว่า

โลกมาก ลากหายจ๊ะ
 ขอให้หลานๆแก่ง-สวย-รวย-หล่อ เท่าๆกันหมดทุกคน อีกทั้งนอน
 หลับฝันดี...ฝันถึงยายแก่ทั้งตาปี

(พูดไปจั้นเอง.หน้า 22)

ศศิวิมลใช้คำว่า "หลานๆ" แทนผู้อ่าน เนื่องในโอกาสอวยพรวันปีขึ้นใหม่ ศักดิ์ของ
 คำแสดงวัยที่อ่อนกว่าในเชิงเอ็นดู และใช้คำว่า "ยายแก่" แทนตนเอง ในการกล่าวอวยพรเนื่องใน
 โอกาสขึ้นปีใหม่ ซึ่งต้องสมมติศักดิ์ของตนเองให้มีวัยที่สูงกว่าเพื่อความสมทบบาท

1.2.3 นังซิมแก่ พบจากตอนบ้านเรือนเคียงกัน ดังความว่า

หลังบ้านข้าพเจ้าเบื้องตะวันตก ก็เป็นที่สถิตของนังซิมแก่ หน้า
 เป็นกระดุกๆ อายุราวหกสิบเศษ ชาวซิดเหมือนผีเป็นวันโรคตาย
 (บ้านเรือนเคียงกัน.หน้า 71)

ผู้เขียนใช้คำว่า "นังซิมแก่" แทนผู้หญิงที่อาศัยอยู่ข้างบ้านของตน ซึ่ง "ซิม" แสดงถึงความ
 เป็นผู้หญิงชาวจีน และ "แก่" แสดงถึงความมีอายุมาก ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงวัยที่สูงกว่าแต่
 สถานภาพต่ำกว่าในเชิงเกลียดชัง

1.2.4 อีตาสารวัตร พบจากตอน'อิน' ดารา ดังความว่า

ละครเรื่องนี้ชื่อเรื่อง 'เลือดเข้าตา' ซึ่งก็คงเป็นเลือดของตำรวจอีก
 เช่นกัน แสดงว่าเพื่อนฝรั่งถามคำถามได้ตรงเป๋ามาก...

เคยมีละครที่เป็นเรื่องตำรวจมาแล้ว เล่นไปเล่นมากก็จบลงเสีย
 เฉยๆ ชื่อเรื่อง 'สารวัตรใหญ่' ลือกันว่าเนื้อเรื่องไปกระทบกระเทือนวงการ
 วงแกนอะไรเข้า เขาเลยให้เลิก

หวังว่าเรื่องนี้คงจะไม่เลิก แม้ว่าตำรวจจะเป็นผู้ร้ายเสียเอง ผู้ร้าย
 ที่ว่าคือสารวัตร 'ก้อนเส้า' ชื่อพิกลอะไรไม่รู้

**อีตาสารวัตรก่อนเล่าประจำอยู่ที่สถานีตำรวจอำเภอคอนสัก
แต่ส่งอาวุธสงครามไปขายถึงบ่อไร่ชายแดนเขมร**

(‘อิน’ ดารา.หน้า 123)

ผู้เขียนใช้คำว่า “อีตาสารวัตร” แทนการเรียกตัวละครชายในเรื่องเลือดเข้าตา คือสารวัตร
ก่อนเล่าเพื่อที่จะเล่าถึงพฤติกรรมของเขา ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงสถานภาพที่ต่ำกว่า

1.2.5 นางลิง พบจากตอนมายาพาชื่อสุด ดังความว่า

ทันใดนั้น คนที่ว่องไวที่สุดในเรื่อง ชื่อนางลิงอะไรก็ไม่ทราบ
วิ่งแหวกฝูงชนมาจากหนไหน แฉ่นแม่ลิ่วขึ้นไปนั่งคร่อมผู้ร้ายที่ยังตาย
ไม่สนิท คำว่ามีดโกนเล่มเดียวกันนั้นปาดซ้ายปาดขวาจวัดเขยียน
พัลวัน

(มายาพาชื่อสุด.หน้า 245)

ศศิวิมลใช้คำว่า “นางลิง” เรียกผู้หญิงคนหนึ่งที่วิ่งเข้ามาฆ่าผู้ร้าย โดยคำว่า “ลิง” หมายถึง
สัตว์เลื้อยลูกค้อยนม (Macaca spp.) ในวงศ์ Cercopithecidae ปกติอยู่บนต้นไม้ มีหางบ้าง
ไม่มีบ้าง มีหลายชนิด เช่น ลิงกัง ลิงแสม. โดยปริยายหมายถึงที่แสดงกิริยาท่าทางอย่างลิง.
(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 712) แสดงความรวดเร็ว ว่องไว ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงสถานภาพที่ต่ำกว่า

1.3 คำภาษาโบราณ คือ คำที่ใช้กันสมัยก่อน ปัจจุบันเลิกใช้แล้วหรืออาจใช้เป็นบางคน
บางกลุ่มเท่านั้น ในศศิวิมลจตุตถบรรพ ลำดับสี่ พบคำภาษาโบราณ ดังนี้

1.3.1 ผ้าชะมัว พบจากตอนไร่ป่าเขา ดังความว่า

‘ห้วยอ้ายสิ่ง’ อ้ายสิ่งอาจจะเป็นโจรหนุ่มรูปงาม ร่างสันหัด
หน้าตาสะสวย แต่น้ำใจเหี้ยมหาญ มีเมียอยู่ที่ว่ทุกห้วยระแหง วัน
หนึ่งอ้ายสิ่งมาแก้ผ้าเล่นน้ำกับเมียอยู่ ณ ห้วยนี้ ททางการเขาส่งเจ้า
หน้าที่มาตามจับ

สมัยนั้นใช้ดาบยังไม่มีปืน อ้ายลี้งใช้มีดดาบฟันผู้กับฝ่ายตรง
ข้ามซึ่งแข็งแรงเป็นสามารภ ทั้งๆแก้มืออยู่ ปากก็ร้องไห้เมื่อยส่งผ้าชะมัว
นางเมียดวยซื้อแสนเช่อ จึงกำผ้าชะมัวข้างผลุงมาทั้งผืน มา
ตบปะปิดตาอ้ายลี้งมองไม่เห็นหน เจ้าหน้าทีตำรวจได้ทีก็เงื้อดาบขึ้น
สุดแขน จะฟันอ้ายลี้ง นางเมียดวยก็ร้องหวีด

“วัด—ค—ค—ค”

เรื่องราวต่อจากนี้ ก็ขอให้ท่านผู้อ่านไปแต่งต่อเอาเอง...

(ใร่นาป่าเขา.หน้า 145-146)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ผ้าชะมัว” เป็นคำภาษาโบราณ ปัจจุบันใช้คำว่า “ผ้าขาวม้า” หมายถึง
ผ้าที่ใช้ผลัดอาบน้ำหรือเคียนพุงเป็นต้น. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 549) เพื่อสันนิษฐานถึงที่มาของ
ชื่อสถานที่ “ห้วยอ้ายลี้ง” ว่ามีตำนานความเป็นมาจากการที่ภรรยาของอ้ายลี้งส่งผ้าขาวม้าอย่าง
ไม่ได้ตั้งใจ จึงทำให้ผ้าขาวม้าพลาดไปปิดตา

1.4 คำภาษาตลาด คือ คำภาษาพูดของคนธรรมดาทั่วไป โดยไม่ถึงความเหมาะสม
หรือความถูกต้อง ในศตวรรษที่ 20 พบคำภาษาตลาด ดังนี้

1.4.1 เสเนียด พบจากตอนคิดปิ่นอยู่เพื่ออะไร ดังความว่า

ก่อนกลับ ปรีดิเวเซอร์คะยันคะยอมถามว่า ได้ดูหนังเรื่อง ‘Little
Buddha’ หรือเปล่า มีความคิดความเห็นในภาพยนตร์เรื่องนี้เช่นไร
เดชะบุญที่ไม่ได้ดู ก็เอออๆคะๆไปตามเรื่อง แต่หลังจากที่ฝรั่ง
แก่จากไปแล้วหลายวัน มีผู้เมตตากุณานำวิดีโอเรื่องดังกล่าวมาให้ดูพอ
เป็นเสเนียดแก่ลูกตา...

เป็นที่น่าสนใจเห็นว่า เวลาฝรั่งทำหนังที่เกี่ยวกับคนตะวันออก
ไม่ว่าจะเป็นเจ้าชายสิทธัตถะในเรื่อง ‘ลิตเติ้ล บุคดา’ หรือเรื่อง ‘เดอะ
คิง แอนด์ ‘ไอ’ ตัวแสดงเป็นเจ้านาย-พระมหากษัตริย์ เดินแขนกาง
ขาทาง เป็นบ้าเหมือนกันหมด ‘ยูล ปรินเนอร์’ พระเจ้ากรุงสยามใน
ละครหนังที่สร้างเมื่อสาม-สี่สิบปีมาแล้ว ก็เดินอย่างนี้

นอกจากเดินฟาดแขนฟาดขาแล้ว ลางที่ก็ยื่นมือออกทำสีหน้าหา
เป็นท่าโอหังหยาบช้าอย่างพึ่นๆที่สุด แสดงว่าฝรั่งคิดว่าคนตะวันออก
เป็นเช่นไร เขาก็สร้างออกมาในหนังสือเช่นนั้น

(ศิลปินอยู่เพื่ออะไร.หน้า 58-59)

คำว่า “เสเนียน” เป็นคำภาษาตลาด หมายถึง จัญไร, อับมงคล (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า
820) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อตำหนิการสร้างภาพยนตร์ของชาวตะวันตกที่มักจะทำภาพให้ ตัวละคร
ที่เป็นชาวตะวันออกนั้นดูมีท่าทางและลักษณะนิสัย น่าเกลียด ทั้งที่เป็นตัวละครสำคัญ
บรรดาศักดิ์สูง

1.4.2 เจียน พบจากตอนเยื่อในกระดูกดำ ดังความว่า

เจ้าคุณอะไรก็ไม่รู้ ในรัชสมัยล้นเกล้ารัชกาลที่ 6 รับราชการอินโด
ไม่แจ่ม เป็นฝรั่งชื่อ ‘สมิท’ ซึ่งความจริงน่าจะชื่อ ‘จิม’ มากกว่า เพราะ
เจียนเหลือเกิน วันๆไม่เห็นทำอะไร นุ่งกางเกงแพรเดินเกรไปเกรมา
คอยดูสาว ๆ อยู่ในบ้านขนาดใหญ่

(เยื่อในกระดูกดำ.หน้า 93-94)

คำว่า “เจียน” เป็นคำภาษาตลาด ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อแสดงลักษณะนิสัยการแสดงออกของ
ชาวต่างชาติคนหนึ่งที่ได้รับราชการในสมัยรัชกาลที่ 6 ชื่อสมิท ว่า “เจียน” หมายถึง ออยากจัด,
กระหายจัด, มีความรู้สึกอยากหรือกระหายเป็นกำลัง, (โดยมากใช้เฉพาะของเสพยาติตและกาม
คุณ) (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 207)

1.4.3 ซิบหาย พบจากตอนศาลาคคนเศร้าง ดังความว่า

ที่ข้างๆบ้านกำลังมีการก่อสร้าง รั้วติดกัน ทำให้เห็นคนงาน
หญิงคนหนึ่ง เธอเป็นคนดี เพราะเธอคนสวยอย่างที่ว่า สวยเหมือน
นางเอกละครโทรทัศน์สาม-สี่คนผสมผสานกันแล้วปั้นออกมา...

ทั้งๆที่บางทีเธออาจจะแค่ทะเลาะกับผี แล้วเลยทำอนหรือ
อะไร

ก็แล้วแต่ หรืออาจจะนึกว่าอิซังบ้านนี้ยุ่งซิบหาย จนมที่ส่งมาก็เป็นพวก
ซ็อกโกแลตอะไรไม่รู้ เก็บไว้ค้างคืนก็ละลายหยาดเยิ้ม แถมมดขึ้นยุบยับ
(ศาลาคคนเศร้า.หน้า 186)

คำว่า "ซิบหาย" เป็นคำภาษาตลาด หรือ "จิบหาย" หมายถึง สูญหมด, เสียหมด, หมดเร็ว, ปันปี, โดยปริยายใช้เป็นคำด่า คำแช่ง หมายความว่าเช่นนั้น. (ปาก) (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 248) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อกล่าวแสดงความคิดแทนคนงานสาวสวยคนหนึ่งที่มีผู้นำซ็อกโกแลตมาให้ด้วยความสงสารที่เห็นนางดูไม่มีความสุขเนื่องจากมีสามีแก่ แต่นางอาจจะไม่ได้คิดเช่นนั้น และอาจคิดว่าคนเหล่านั้นวุ่นวายมากไปจนนำรำคาญ

1.4.4 ตอแหล พบจากตอนอาชีพประจำชาติ ดังความว่า

อาชีพขอทาน ไม่น่าจะนับเป็นอาชีพ ไม่ว่าจะอิสระหรือไม่อิสระ
เพราะมิได้ทำงานแลกเปลี่ยนหรือรับจ้าง แต่ขอเอาดีๆ ขอเอาเฉยๆ
ขอทานบางท่านซี้เกียจแม้กระทั่งจะนั่งขอ เสือกขืนเอาไว้ตรงหน้า
แล้วขอนอน แถมยังกล่าววาจาไม่เป็นสัจเป็นกรรม ตอแหลสุดๆด้วย
คำ ว่า

"นายครับ—นาย—ทำบุญทำทาน คนยากคนจนครับนาย—"

(อาชีพประจำชาติ. หน้า 199)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ตอแหล" เป็นคำภาษาตลาด เพื่อตำหนิขอทานที่มักจะพูดขอว่า "นาย
ครับ—นาย—ทำบุญทำทาน คนยากคนจนครับนาย—" เนื่องจากตนเห็นว่าคำพูดดังกล่าวเป็นคำ
พูด "ตอแหล" หมายถึง เป็นคำด่าคนที่พูดเท็จ (มักใช้แก่ผู้หญิง) (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 325)

1.5 คำต่างประเทศ คือ คำภาษาใดๆก็ตามที่นำมาใช้แทนคำภาษาไทย ทั้งที่คำนั้น
จะมีคำภาษาไทยใช้แทนได้ การใช้คำภาษาต่างประเทศอาจใช้เขียนด้วยภาษาต่างประเทศใน 3
ลักษณะ ดังนี้

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องคดีวิมลจตุตถบรรพ ลำดับสี่นี้ ไม่พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องคดีวิมลจตุตถบรรพ ลำดับสี่นี้พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1.5.2.1 มัสเซอร์ (มาสเตอร์) พบจากตอนแม่พระแม่พิมพ์ ดังความว่า

เด็กท่านหนึ่ง ซึ่งบัดนี้ก็เติบโตจนสูงชันเสียก้นไม่ถึงแล้ว และไม่มี
ความต้องการที่จะเปิดเผยนามเป็นอย่างยิ่ง เขาเล่าถึงเมื่อสมัยเรียน ณ
โรงเรียนฝรั่งอยู่ชั้นมูล ยังไม่ชันป.1 ด้วยซ้ำ เขาจำได้ดีเสมือนเกิดขึ้น
หยกๆว่ามัสเซอร์ (มาสเตอร์) ชื่อกาโรส นั่งสอนเด็กอยู่ตึกก็ฟุบลงไป
กับโต๊ะแล้วตาย

(แม่พระแม่พิมพ์ หน้า 26-27)

คำว่า "มัสเซอร์ (มาสเตอร์)" มาจากคำว่า "master" หมายถึง นาย,เจ้านาย,นายจ้าง, กับต้นเรือสินค้า (วิทย์ เพียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 542) ศคิวิมลใช้คำนี้เพื่อกล่าวถึงคำเรียกน่านน้ำ ชื่อของเด็กที่เรียกอาจารย์ผู้ชายในโรงเรียนที่นับถือศาสนาคริสต์

1.5.2.2 สไลวิโมเซ็น พบจากตอนบทสนทนาแห่งชีวิต ดังความว่า

อย่างไรก็ตาม วันหนึ่งมีชายจีนผอม บาง สูง ลำนวนสามก๊กก็ตั้ง
ว่า 'รูปร่างละครากุญ' อายุประมาณ 25-26...ชายฝ่ายผอมผู้กรอมกรรมนี้
เข้าไปเดินแก๊งอยู่ในร้านขายแป้งได้อย่างไร และเมื่อไหร่ก็ไม่ทราบ
ทันใดนั้นเต้าแก่ร้านแป้งรูปร่างสันทัดปีกบัก มีหนวดหนิมๆ หนุงกางเกง
สีน้ำตาลชาลันทางๆอย่างกางเกงลูกเสือเสือไม้ไผ่ โดยไม่พูดพล่าม
ทำเพลง ตรงเข้าจับสองข้อมือของแพพพิ้วผอมรวบไว้...พลางก็ออกแรง

เหยียงจีนผอม...แล้วร่างผอมก็โรยร่อนถลา แบบว่าสโลว์โมชัน หลุด
ออกจากอุ้งมือมาร ดั่งนกปีกหัก

(บทสนทนาแห่งชีวิต. หน้า 39-40)

คำว่า "สโลว์โมชัน" มาจากคำว่า "slow motion" หมายถึง เคลื่อนช้า, ชักช้า, ภาพช้า (วิทยุ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 804) ผู้เขียนใช้คำนี้ เพื่อกล่าวแสดงภาพของเก้าอี้เก้าอี้ที่แปง ที่เหยียงชายร่างผอม ที่เน้นให้เห็นตอนที่ชายร่างผอมหลุดจากมือเก้าอี้แก่ โดยหวังให้ผู้อ่านนึกภาพตามช้าๆ

1.5.2.3 เหมเปิ้ลโฮสเตส พบจากตอนทั้งเมื่อจะได้แฟนฝรั่งบ้าง ดังความว่า

อ้อย-เด็กสาวร่างสะคราญจากจ.สุรินทร์ แต่มีได้ตัวใหญ่เหมือน
ช้างจากสุรินทร์... ในหน้าที่เหมเปิ้ลโฮสเตสของเธอ อ้อยมิได้ลืมเลือน
ถ้อยคำพร่ำสอน ทั้งได้รับความไว้วางใจปณมญางจากพี่ๆเพื่อนๆ ทั้ง
เมตตาคิดที่ได้เห็นฝรั่งเดินเหงื่อตกตัวเป็นมันย่ำเข้ามาในโบสถ์

(ทั้งเมื่อจะได้แฟนฝรั่งบ้าง. หน้า 80-81)

คำว่า "เหมเปิ้ลโฮสเตส" มาจากคำว่า "temple" หมายถึง วิหาร, โบสถ์, อาราม, สถานที่สถิต
ของพระเจ้า (วิทยุ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 879) กับคำว่า "hostess" หมายถึง ทำหน้าที่เป็น
เจ้าภาพหรือพนักงานที่เป็นหญิง (วิทยุ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 428) เป็น "เหมเปิ้ลโฮสเตส"
ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อกล่าวล้อเลียนให้อ้อยทำหน้าที่เป็นผู้ต้อนรับผู้มาเยือน ในที่นี้ก็คือชาวต่างชาติ
คนหนึ่งเข้ามาในโบสถ์ที่ตนและเพื่อนกำลังเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังอยู่ ซึ่งคำดังกล่าว
แปลงมาจาก "air-hostess" หมายถึง พนักงานหญิงที่บริการบนเครื่องบิน

1.5.2.4 อินเทอร์มิชเชิน พบจากตอนไร่ป่าเขา ดังความว่า

มาทำบุญไถ่บ้านคราวนี้ ฝนตกไม่ขาดเม็ดทั้งวันทั้งคืน ฝน
ต่างจังหวัดไม่เหมือนฝนกรุงเทพฯ ฝนเมืองกรุงเทวดาใช้วิธีมัท คอนโทรล
มีหยุดมีตกเป็นเวล่ำเวลา พอให้คนไปไหนมาไหน ถึงการจรรยาจะ
ชะงักหนึ่ก ก็ช่างเถอะ เราไม่ต้องไปไหนได้แต่นั่งดูแต่ฝนบ้านนอกตก

ไม่รู้หยุด มีอินเทอร์มิชชั่นเพียงชั่วแป็บไม่ทันจะหายใจหายใจ หูมา
อีกแล้ว กลางวันแสบๆกับเขียดร้องรับฝนกันระงม เหมือนจะใกล้ค่ำย่ำ
สนธยา

(โรนาป่าเขา.หน้า 143)

คำว่า "รีโมท คอนโทรล" มาจากคำว่า "remote control" หมายถึง การควบคุมระยะไกล (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 718) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อกล่าวถึงลักษณะการตกของฝนใน กรุงเทพฯเปรียบเทียบกับฝนที่ต่างจังหวัด ว่าในกรุงเทพฯนั้น ฝนไม่ตกทั้งวันเหมือนต่างจังหวัด เหมือนกับเทวดาในกรุงเทพฯใช้ รีโมท คอนโทรล คือมีอุปกรณ์บังคับน้ำฝนให้ตกในเวลาที่ต้องการ ส่วนฝนที่ตกต่างจังหวัดนั้น มี "อินเทอร์มิชชั่น" มาจากคำว่า "intermission" หมายถึง ช่วงระยะ หยุดพัก,การหยุดพักสลับจาก,การหยุดพัก (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 471) คือมีระยะเวลา ฝนหยุดเพียงชั่วครู่ก็ตกลงมาอีก

1.5.2.5 ไชด์ไลน์ พบจากตอนขุนศึกสี่สมัย ดังความว่า

อย่างไรก็ตาม ละครเรื่อง 'ขุนศึก' มีทีหลังต่อจากเรื่อง'เป่าปุ้น
จิ้น' ดาบสองมือของเสมาที่ว่าวิเศษก็เลยแพ้จิ้นเจารบกับหลวงจิ้น...
ฝ่ายแม่หญิงเรไร-นางเอก เธอก็สวยน่ารัก ชาวๆบางๆแหลมๆ ดู
เหมาะกันกับเตียวหุยที่อยู่ นอกจากสวยสะอาดอ่อนหวานแล้ว ยังมี
ความสามารถดีดจะเข้เป็นไชด์ไลน์

(ขุนศึกสี่สมัย.หน้า 163-164)

คำว่า "ไชด์ไลน์" มาจากคำว่า "sideline" หมายถึง เส้นข้าง,เส้นข้างสนาม,เส้นริม,งาน ปลีกย่อย,งานอดิเรก,สินค้าประกอบ,งานผลพลอยได้,(ขายปลีก/การพาณิชย์) งานหรือสินค้าหรือ บริการที่ได้จัดเพิ่มเติมจากกิจกรรมหลัก (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 791) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อ แสดงถึงคุณสมบัติที่ดีอย่างหนึ่งของแม่หญิงเรไร คือสามารถดีดจะเข้ได้

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำ
ภาษาไทย สำหรับในเรื่องศศิวิมลจตุตถบรรพ ลำดับสี่นี้ไม่พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียน
โดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

2. **ด้านการสร้างถ้อยคำ** คือ คำที่ผู้เขียนสร้างขึ้นใหม่ โดยอาศัยหลักของการประสมคำ ซ้อนคำ และ ซ้ำคำ เพื่อให้เกิดความหมายที่แตกต่างออกไปจากคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ คำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม

2.1 คำซ้อน คือ คำที่มีคำเดียว 2 คำ อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าบางคำ ความหมายจะไม่แปลกไปกว่าความหมายเดิมมากนัก แต่ก็ต้องมีความหมายและที่ใช้ต่างออกไปบ้าง แบ่งเป็นซ้อนเพื่อความหมายและซ้อนเพื่อเสียง และในศศิวิมลจตุตถบรรพ ลำดับสี่ พบคำซ้อนดังนี้

2.1.1 **หยาบคายยั่วเย้า** พบจากตอนพูดไปงั้นเอง ดังความว่า

ไม่ทราบว่ สมัยขุนช้าง-ขุนแผน ตลอดจนนางพิมและ
ยายทองประศรี จะมีคำเอ่ยสวัสดีตอนเช้า-สาย-บ่าย-คด้อย-เย็นย่ำ-ค่ำมืด
หรือหาไม่หากมี เมื่อขุนแผนหรือเณรแก้วจะจากกับนางพิมที่ไร่ฝ้าย ก็คง
ต้องกล่าวคำ 'สายนต์สวัสดี' ให้เป็นน้ำไป

และเมื่อลอบเข้าหานางพิมถึงบนเรือน ก็คงต้องมีราตรีสวัสดิ์อีก
คำรบ แทนที่จะหยาบคายยั่วเย้ากันเหมือนในเพลง 'เขมรพวง'

(พูดไปงั้นเอง-หน้า 12-13)

ศศิวิมลใช้คำว่า "หยาบคายยั่วเย้า" เป็นคำซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า "หยาบ" หมายถึง เหนียวมือจับขึ้น (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 841) คำว่า "หยอก" หมายถึง เล่นหรือล้อไม่จริงจัง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 840) คำว่า "ยั่วเย้า" หมายถึง พูดหยอกยั่วให้โกรธ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 655) เพื่อแสดงความหมายนัยประหวัดของคำดังกล่าวในเชิงความสัมพันธ์คู่สาว เมื่อคราวที่ขุนแผน ลอบเข้าหานางพิม

2.1.2 **เบี่ยงบ่ายบิดผัน** พบจากตอนบทสนทนาแห่งชีวิต ดังความว่า

ถ้าสอบสวนทวนพยานอย่างเรื่อง 'ราโชมอน' ถ้าแกก็คงจะ
ปรับปรับคุณสมหมายเสียมิมิตี ในฐานะภูหนี่ยืมสินไปแล้วหาใช้ไม่แม้แต่

น้อยหนึ่ง กลับเบี่ยงบ่ายบิดผัน ไปเหมือนกังหันต้องลมหมุนวน ไม่รู้
ก็หนดอ้วน

(บทสนทนาแห่งชีวิต. หน้า 38)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เบี่ยงบ่ายบิดผัน” เป็นคำซ้อนความหมายของคำว่า “เบี่ยงบ่าย” หรือ “บ่ายเบี่ยง” หมายถึง เลี่ยงพอให้พ้นไป (มักใช้แก่กริยาพูด) (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 471) คำว่า “บิด” หมายถึง ทำให้ผิดไปจากสภาพความเป็นจริง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 472) และคำว่า “ผัน” หมายถึง เปลี่ยนไป เคลื่อนไป หมุนไป หันไป จากแนวหรือลักษณะเดิม (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 548) ในการแสดงถึงพฤติกรรมของคุณสมหมายที่มีข้ออ้างต่างๆอยู่เสมอ เพื่อที่ตนจะได้ไม่ต้องใช้หนี้

2.1.3 รีบร้อนลิว พบจากตอนบทสนทนาแห่งชีวิต ดังความว่า

หญิงมีอายุท่านหนึ่ง มีอาชีพเสริมหารายได้เล็กๆน้อยๆด้วยการทำ
ปั้นโตส่งพระ อาชีพหลักของแกก็คือนอนอยู่บ้านเฉยๆ...

วันนั้น เผอิญเป็นวันวุ่น ตั้งแต่เช้าแล้วโน่นนี่ยังมีลงตัวกั๊กกับข้าว
ปั้นโตจะเสร็จก็จวนเพล แกรีบเดินจ้ำๆไปตามลูกชายให้ส่งปั้นโตพระ
ทันเพล

รีบร้อนลิว ระวังจะมาตามตรอกถึงหัวสะพานปูน มีเฟิงผกแผงลอย
ชายผลไม้จ้ำพวกกล้วย ส้ม อย่างละนิดละหน่อย

(บทสนทนาแห่งชีวิต. หน้า 40-41)

ผู้เขียนใช้คำว่า “รีบร้อนลิว” เป็นคำซ้อนความหมายของคำว่า “รีบ” หมายถึง เร่ง, ต่วน, เร็ว, ไม่รอช้า (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 686) คำว่า “ร้อน” หมายถึง มีความรู้สึกตามผิวหนังเหมือนถูกไฟ
เป็นต้น , ตรงข้ามกับ เย็น ; กระวนกระวาย เช่น ร้อนใจ, รีบเร่ง, ใช้อุญไม่ได้อ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า
671) กับคำว่า “ลิว” หมายถึง เคลื่อนไปโดยเร็วจากต่ำไปหาสูง หรือจากใกล้ไปหาไกล, เคลื่อนไป
โดยเร็วด้วยอำนาจกระแสลมหรือกระแสไฟฟ้า (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 714) เพื่อกล่าวถึงภาพหญิงวัย
กลางคนคนหนึ่งที่มีอาชีพทำปั้นโตส่งพระ กำลังเดินด้วยความเร่งรีบ เนื่องจากเป็นเวลาใกล้เพล
โดยคำว่า “ลิว” ให้ความรู้สึกของการเดินอย่างไม่สนใจสิ่งรอบข้างเพื่อให้ไปทันเวลา

2.1.4 โยกโย้ย้อยุด พบจากตอนบทสนทนาแห่งชีวิต ดังความว่า

การต่อของไม่ใช่เรื่องสนุก โยกโย้ย้อยุดดูคร่ำกันอยู่นั้น ใช่ว่าจะทำให้ร่ำรวยกะอีแค้เงินแค้นั้นขึ้นมาหรือก็หาไม่ แต่มีบางคน หรือหลายๆคนชอบต่อ และก็ต่อได้เสียด้วย เพราะคนขายยอมให้

(บทสนทนาแห่งชีวิต.หน้า 42-43)

ศศิวิมลใช้คำว่า “โยกโย้ย้อยุด” เป็นคำซ้อนเสียงของคำว่า “โยก” คำว่า “โย้ย” คำว่า “ย้อย” และคำว่า “ยุด” เพื่อแสดงความรู้สึกของการต่อราคาสินค้าระหว่างพ่อค้าแม่ค้ากับลูกค้าที่ต่างฝ่ายต่างก็ ไม่ยอมกัน จึงทำให้เสียเวลาไปมาก

2.1.5 หงอยเงือง พบจากตอนหมายน้ำบ่อหน้า ดังความว่า

อ้อยก็หันหลังเดินต๊อกๆเป็นกลับขึ้นนั่งร้านไปอย่างหงอยเงือง ด้วยไม่มีเรื่องอันใดเกิดขึ้นเลยให้เป็นอิทธิกรรมทั้งๆที่น่าจะเกิด
...ไอ้ฝรั่งบ้า! บ้าที่สุด !

(หมายน้ำบ่อหน้า.หน้า 83)

ผู้เขียนใช้คำว่า “หงอยเงือง” เป็นคำซ้อนเสียงของคำว่า “หงอย” หมายถึง “ไม่ชุ่มชื้น, ไม่กระปรี้กระเปร่า (ราชบัณฑิต, 2525 .หน้า 829) กับคำว่า “เงือง” หมายถึง เชื่อง, เชื่องช้า (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 208) เพื่อกล่าวถึงกิริยาอาการที่ไม่สดชื่นของอ้อยที่ในขณะที่เดินกลับไปปฏิบัติหน้าที่ของตน

2.1.6 กราดเกรี้ยวกร้าว พบจากตอน‘อิน’ ดารา ดังความว่า

คุณวานิชมีเรื่องมาแล้ว ว่าได้พบกับคุณ ‘ฉัตรชัย เปล่งพานิช’ ในงานสังสรรค์บันเทิงอะไรสักงานหนึ่ง

“เขาฝากมาบอกว่า พันของเขา ที่เคยเขียนถึงนะ เขาไปทำมาเรียบร้อยแล้ว หล่อกว่าเดิมขึ้นเป็นอันมาก เขาฝากขอบคุณมาด้วยที่มีแกใจ--”

จึงต้องรีบหนีก้อน และรีบไปค้นก้อน ว่าความมีแก่นใจที่มอง
เข้าไปถึงในปากคุณฉัตรชัยนั้น มีหลักฐานอยู่ในรวมเล่มเล่มไหน และ
เขียนละดาบละดั่ง อ่านแล้วน่าโกรธซึ่งเพียงใด

ปรากฏว่ามีจริงๆ แต่เป็นข้อเขียนเบาๆ ฟังแล้วรื่นหูประเภท
ขนาดไม่รวม ไม่ทราบเกรี้ยวกร้าวดั่งดึกอย่างไม้แข็งครุณญงค์

(‘อิน’ ดารา. หน้า 120-121)

ศศิวิมลใช้คำว่า “กราดเกรี้ยวกร้าว” เป็นคำซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า “กราด” คำว่า
“เกรี้ยว” และคำว่า “กร้าว” เพื่อให้ความรู้สึกของอารมณ์ที่กำลังโกรธและโมโหอย่างที่สุด ในที่นี้ตน
สันนิษฐานอย่างเข้าข้างตนเองว่าข้อความของตนที่เขียนถึงฉัตรชัยนั้น ไม่รุนแรงถึงขนาดที่จะทำให้
ฉัตรชัยโกรธได้

2.1.7 **งุบงิบงิบงุบ** พบจากตอนโลกทรรศน์แห่งความพร้อม ดังความว่า

อยู่มาวันหนึ่ง มีคนผู้ชายมีอายุ กับคนผู้หญิงมีอายุมาที่นี้
ทั้งสองเป็นคนแปลกหน้า มิเคยมาเลย...

มีเด็กย่องเข้าไปถามว่าจะเติมน้ำท่าดื่มกินอีกสักแก้วไหม? ทั้งคู่
พากันปฏิเสธสุภาพพ้องกัน เวลาผ่านไปนานน่าเบื่อเหลือระอา จนมีด
สนิท ผ่นกระหน่ำซ้ำสาธิต เขาก็ไม่ยอมลุกหนี **งุบงิบงิบงุบ** อันใดกันอยู่อีก
สักครู่ใหญ่ๆ จึงลากลับไปในที่สุด

(โลกทรรศน์แห่งความพร้อม. หน้า 268-269)

ผู้เขียนใช้คำว่า “งุบงิบงิบงุบ” เป็นคำซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า “งุบงิบ” หมายถึง ทำ
อย่างเงียบ, ทำกันอย่างปิดบัง (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 205) กับคำว่า “งิบงุบ” ซึ่งควรจะมี ความ
หมายเดียวกัน เพื่อแสดงพฤติกรรมของหญิงชายแปลกหน้าที่มาขายประกันชีวิตที่บ้านของตน ว่า
มีลักษณะที่ชอบกระซิบกันเองและมีความเกรงใจเป็นอันมาก

2.2 คำซ้ำ คือ คำคำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนัก หรือบางที
ต่างกันไปเพียงคำเดียว ซึ่งถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ และศศิวิมลจตุตถบรรพ
ลำดับสี่ พบคำซ้ำ ดังนี้

2.2.1 กลิ่นเหม็นๆ พบจากตอนพูดไปนั่นเอง ดังความว่า

ในขณะที่จรดดินสอลงบนกระดาษ เพื่อเขียนบทความนี้ เป็นเวลาสายๆของวันวันหนึ่ง ที่เพิ่งผ่านปีใหม่ พ.ศ.2538 มาไม่กี่วัน กลิ่นเหม็นๆของปีใหม่มิใช่ไม่จางจืดชืดซา แต่เผลอประเดี๋ยว มันก็จะเข้ารูปเข้ารอยไม่มีอะไรแตกต่าง เหมือนอย่างที่เคยเป็นมา และเป็นไป

(พูดไปนั่นเอง.หน้า 11)

ศศิวิมลใช้คำว่า "กลิ่นเหม็นๆ" เพื่อหมายความถึงเทศกาลปีใหม่ที่เพิ่งผ่านไปไม่นาน ยังมีภาพความรู้สึกของการเฉลิมฉลองอยู่ แต่ให้ความรู้สึก "เหม็น" หมายถึง ชืด, จืดชืด, หมดยุค, หมดยุคความตื่นเต้น, (ใช้เรียกสิ่งที่ดีควรจะบริโภคหรือจัดทำในเวลาหนึ่ง แต่ทิ้งไว้ยาวนานเกินควร)(ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 283) กับกาลเฉลิมฉลอง เนื่องจากตนไม่มีความยินดีหรือตื่นเต้นกับเทศกาลดังกล่าว

2.2.2 ตัวแฉ้ๆ พบจากตอนบทสนทนาแห่งชีวิต ดังความว่า

ชายเจ้าของร้าน หรือเจ้าแก่อายุราวสัก 55 หรือไม่กี่ 56 ทั้งลักษณะและใบหน้าของเขาสว่างามละม้ายคล้ายคุณ ปราโมทย์ 'ไม้กั๊ด' ที่เคยออกโทรทัศน์เรื่องเชื่อนๆอะไรสักอย่าง

จะไม่เหมือนคุณปราโมทย์อยู่นิด ก็ตรงใบหน้าที่ออกจิ้งๆ ตัวแฉ้ๆ หวีผมเสยๆ ผิวหน้าพรุนอย่างที่เขาเรียกว่าหน้าระกำหวาน-สำนวนจันทบุรี และหน้ามอด-สำนวนล้านนา

(บทสนทนาแห่งชีวิต.หน้า 37)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ตัวแฉ้ๆ" ซึ่ง "แฉ้" หมายถึง ลักษณะของต้นไม้เตี้ยๆ ที่มีกิ่งทอดแผ่ออกไปโดยรอบ, โดยปริยายหมายถึงสิ่งอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงเช่นนั้น เช่น เรือนทรงแฉ้ (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 239) เพื่อแสดงภาพรูปร่างของเจ้าแกที่ตนเคยพบเห็นว่ามีตัวเล็กและเตี้ย

2.2.3 เส้นเลือดพันๆ พบจากตอนหมายน้ำบ่อหน้า ดังความว่า

เมื่อเรารู้ที่ โบลตใหม่วัดตรีเทพวรวิหาร มีฝรั่งหนุ่มรูปร่างลำสัน
ไล่เลือกกล้ามเนื้อที่เบียดข่มไปด้วยเหงื่อ นุ่งกางเกงขาสั้นแบบกางเกง
นักกีฬาขาขว้างผ่าข้างเล็กน้อย เผยให้เห็นท่อนขาใหญ่แข็งแรง มี
เส้นเลือดพันๆอยู่ตามกล้ามเนื้อประปรายพอสมควร...

(หมายน้ำบ่อหน้า.หน้า 79)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เส้นเลือดพันๆ” ซึ่ง “พัน” หมายถึง วงรอบด้วยสิ่งที่เป็นเส้นสาย หรือสิ่งที่มีลักษณะเช่นนั้น, วัดโดยรอบ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 581) เพื่อแสดงภาพของกล้ามเนื้อบริเวณขาของชาวต่างชาติที่เข้ามาในโบลตนั้น สามารถมองเห็นเส้นเลือดรอบๆขาได้

2.3 คำประสม คือ คำที่มีคำ 2 คำหรือมากกว่านั้นมาประสมกัน เข้าเป็นคำใหม่อีกคำหนึ่ง คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน ความหมายสำคัญอยู่ที่คำต้น ส่วนคำที่ตามมาเป็นคำขยาย และในศศิวิมลจตุตถบรรพ ลำดับนี้มีคำประสม ดังนี้

2.3.1 สันมือ พบจากตอนหน้าเป็นข้าวแช่ ดังความว่า

เม็ดข้าวแช่เมืองเพชรก็ลือกันว่าเป็นตัวเป็นตนสะสวย ไม่นุ่ม
ไม่แข็ง เขาว่าอีกนั่นแหละ ว่าต้องหุงไม่ให้บานแข็งไปถึงไหนๆ...

เมื่อนำข้าวลงไปส่ายแล้ว ก็ต้องขัดด้วยสันมือ (มีใช้สันอื่น) ให้ขุย
ข้าวหมดไป ข้าวเม็ดแตกๆหักๆ ก็จะลอยขึ้นมาเหลือแต่ข้าวเม็ดเป็น
มันปลาบสะสวย

(หน้าเป็นข้าวแช่.หน้า 134-135)

ผู้เขียนใช้คำว่า “สันมือ” เป็นคำประสมระหว่างคำว่า “สัน” หมายถึง ส่วนท้ายของเท้า, ส่วนท้ายของบางสิ่งบางอย่าง เช่น สันปืน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 768) กับคำว่า “มือ” หมายถึง อวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกายอยู่ต่อแขน สำหรับจับ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 635) เพื่อบรรยายถึงวิธี

การทำซ้ำแน่ ๆ ว่าหากต้องการที่จะให้ได้ข้าวเมล็ดสวยจะต้องใช้ “ล้นมือ” คือล้นหรือส่วนท้ายของมือในการขัดข้าว

2.3.2 ไต่เตี๊ยะ พบจากตอนเพื่อนดึกกลางดง ดังความว่า

เอาจริงเข้าก็ไม่มีหรือมีแค่นิด มีแต่ทากที่ชอบดูดเลือดเช่นเดียวกับผี
หน้าฝนทากเยอะ มีอยู่ทั่วไปตามป่าหญ้าใบไม้แห้งใบไม้เปียก ผู้คน
เดินผ่านทากเกาะแข้งขาจับ บางทีก็ไต่เตี๊ยะขึ้นสู่มุ้งบนมุดเข้าไป
ดูดเลือดในรูเรียว

(เพื่อนดึกกลางดง.หน้า 232)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ไต่เตี๊ยะ” เป็นคำประสมระหว่างคำว่า “ไต่” หมายถึง อากาที่เคลื่อนไป
หรือคืบคลานของสัตว์บางจำพวก เช่น กระจง กระจงแต มด หนอน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 358)กับ
คำว่า “เตี๊ยะ” หมายถึง คล่องแคล่ว (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 308) เพื่อแสดงลักษณะของทากใน
การไต่ขึ้นบนตัวคน โดยคำว่า “เตี๊ยะ” ให้ความรู้สึกของทากที่มีลักษณะตัวตรงและมุ่งไปยังเป้า
หมายทันที

ศศิวิมลปัญญาบรรพ ลำดับห้า

1. ตอน "ชาตินิยม" ศศิวิมลกล่าวแสดงความคิดเห็นว่า คนทั่วไปมักจะกราบไหว้พระเพียงอย่างเดียว โดยไม่แสดงความเคารพในธงชาติหรืออนุสาวรีย์ประชาธิปไตย อันเป็นสิ่งที่สำคัญของไทยสิ่งหนึ่งเช่นเดียวกัน
2. ตอน "แต่งอมตะ" ผู้เขียนเล่าว่าเมื่อปีที่ผ่านมามีคนเลือกที่จะมอบลิปสติกให้สำหรับคนสนิทเพื่อเป็นของขวัญในเทศกาลปีใหม่ ซึ่งทุกคนจะต้องเป็นผู้เลือกเองว่าต้องการลิปสติกสีใด จึงมีการทดลองทาปากกันอย่างสนุกสนาน
3. ตอน "รถเมล์คันนั้นชื่อปรารถนา" ศศิวิมลกล่าวถึงหญิงสาวที่ถูกชายจีนวัยกลางคนซึ่งนั่งข้างๆบนรถประจำพยายามลวนลาม จนกระทั่งหล่อนทนไม่ได้จึงลุกหนี แต่ก็ถูกชายคนดังกล่าวจับก้น
4. ตอน "คนสวยใจดำ" เพื่อนของผู้เขียนที่ทำฟิล์มภาพของผู้เขียนหาย จึงจะมาขอถ่ายภาพดังกล่าวอีกครั้ง ซึ่งตนก็ปฏิเสธที่จะช่วยเหลือ แต่เมื่อนึกขึ้นมาได้ว่าเพื่อนคนนี้เป็นได้เลื่อนจึงเปลี่ยนใจ เพราะเกรงว่าอาการของเพื่อนจะกำเริบ
5. ตอน "ไปสู่อุรา" ศศิวิมลกล่าวถึงหญิงสาวชื่อ "แต๊ต" ที่ถูกเลี้ยงมาอย่างอดอยาก มีร่างกายซูบผอม หล่อนก็ไม่คิดทะเลาะทะเลาะอยากจะเป็นดาราเหมือนคนอื่นๆ หล่อนหวังเพียงแค่ว่าได้ลงประกาศหาคู่คอกลิ้งค์หนุ่มในหนังสือพิมพ์เท่านั้น
6. ตอน "มีสยาหลงเหยื่อ" ผู้เขียนกล่าวถึงพนักงานขายของและผู้ที่ขอทานตามบ้าน ว่ามีวิธีการในการจูงใจคนอย่างไร จึงจะซื้อของหรือให้ทานได้
7. ตอน "น้ำตาลโกลั่มด" ศศิวิมลกล่าวถึงเพื่อนชื่อ "ปัด" ซึ่งเป็นชาวเพชรบุรี ที่นำขนมเมืองเพชรมาฝาก และมักเป็นสาเหตุให้มดขึ้น และกล่าวถึงมดชนิดต่างๆว่าแต่ละชนิดนั้นมีความชอบเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
8. ตอน "ชมตลาด" ผู้เขียนไปตลาดและกล่าวถึงอาหาร เช่น ผัก ผลไม้ ขนม ฯลฯ ที่วางขายอยู่ในตลาดว่ามีอะไรบ้าง และราคาเท่าไร
9. ตอน "สุสานรัก" ผู้เขียนให้ความสนใจเรื่องราวของข่าวการเลิกรักกันของ กวาง กมลชนก กับ บิณฑ์ บัณฑิตสิทธิ์ โดยสันนิษฐานสาเหตุของการเลิกรักตามความคิดของตนมากมายในเชิงเห็นด้วยกับการเลิกรักครั้งนี้
10. ตอน "ทางเลือกใหม่" ศศิวิมลกล่าวถึงการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานครที่ผ่านมา รวมไปถึงวิธีการในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้เข้ารับสมัครว่าตอนก่อนจะเลือกตั้งจะกระทำทุกวิธีเพื่อให้ได้รับเลือก ไม่ว่าจะเสียเกียรติหรือเสียศักดิ์ศรีเท่าใดก็ตาม

11. ตอน "วัยจิวบ" ผู้เขียน ตั้งข้อสังเกตในเรื่องของการสร้างคำในภาษาไทย การยืมศัพท์จากภาษาต่างประเทศ การสะกดคำว่าจะจะเป็นแบบใด และใช้สิ่งใดเป็นเกณฑ์

12. ตอน "ฝันเพื่องเมืองกรุง" ผู้เขียนกล่าวเปรียบเทียบความแตกต่างในการดำเนินชีวิตของคนในกรุงเทพฯ กับคนที่อยู่ต่างจังหวัด เช่น การทำมาหากิน การใช้เวลา การใช้จ่าย ฯลฯ ซึ่งสรุปได้ว่าความเป็นอยู่ของคนต่างจังหวัดนั้นมาจากการเลียนแบบคนในกรุงเทพฯ

13. ตอน "คิดไปใจหาย ไม่วายโคก" ศศิวิมลแสดงความอาลัยต่อการเสียชีวิตของครูบุญยงค์ เกตุคง บรมครูทางด้านดนตรีไทยและศิลปินแห่งชาติ ที่ตนให้ความเคารพนับถือเป็นอย่างสูง

14. ตอน "เหมือนเดือนดับลับโลก ไม่แลเห็น" ศศิวิมลเล่าถึงครู บุญยงค์ เกตุคง ในเรื่องของกิจวัตรประจำวันที่ท่านปฏิบัติ และสำเนียงการพูดรวมไปถึงคำศัพท์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

15. ตอน "ไม่หวนคืนกลับหลัง ดังเคยเป็น" ศศิวิมลกล่าวถึงความสามารถในการเล่นดนตรีไทยทุกชนิดของครูบุญยงค์ เกตุคง และการต่อเพลง ที่จะกระทำกันอยู่เสมอ เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีกิจกรรมทำร่วมกัน จนกระทั่งถึงวาระสุดท้ายของท่าน

16. ตอน "เชื้ออะไรเราบอก" ผู้เขียนกล่าวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ความเชื่อที่ผู้คนให้ความสนใจในแต่ละสมัย ว่าตามนิสัยคนไทยมีเหตุการณ์แปลกๆ เกิดขึ้นขึ้นต้นต้นไว้ก่อน และหากมีเหตุการณ์ใหม่ก็จะเปลี่ยนความเชื่อไปตามเหตุการณ์ดังกล่าว

17. ตอน "หน่อเนียนาง" ผู้เขียนกล่าวถึง "นายเป็ด" ซึ่งมักนำดีปลามาทาตามร่างกายที่อยากให้ชื่นชื้น และเล่าถึงที่มาของสมญานาม "เจ๊หน่อ" ว่ามาจากคำดำของเธอที่ต้องใช้คำว่า "หน่อ" นำหน้าเสมอ

18. ตอน "ปัจจุัยที่ 5" ผู้เขียนกล่าวถึงข้อเสียในการใช้เดาโมโครเวฟ โทรศัพท์มือถือ โทรสารและคอมพิวเตอร์ ในความคิดของตนเนื่องจากเป็นอุปกรณ์ที่ตนใช้ไม่เป็นและไม่ต้องการใช้

19. ตอน "คาบูกิ" ผู้เขียนเปรียบเทียบนาฏศิลป์ไทยกับชาติอื่น คือนาฏศิลป์ไทยมีข้อได้เปรียบเรื่องความสวยงามของตัวละครมากกว่า แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ไม่รักษาเอกลักษณ์ของตนเหมือนนาฏศิลป์ต่างชาติ

20. ตอน "สิ้นรัก สิ้นสุข" ศศิวิมลเล่าเรื่องราวของนางวันทอง นางโมรา นางกาگی รวมทั้งวิเคราะห์เปรียบเทียบว่าใครประพุดิตนไม่ดี

21. ตอน "กัญแจใจ" ศศิวิมลเล่าเรื่องราวความรักของ "อ้อย" ที่ทุกคนพยายามตำหนิชายคนรักของเธอเพื่อต้องการให้เปลี่ยนใจ แต่อ้อยไม่สนใจและยืนยันที่จะคบต่อไป

22. ตอน "พระคุณครู" ผู้เขียนกล่าวแสดงความเคารพและระลึกในบุญคุณของคุณลุง วงษ์ รวมสุข ผู้สอนวิธีการเซ็ดหุ่นกระบอกอย่างไม่ปิดบัง ให้แก่ตนและคณะ ซึ่งวิชาความรู้ที่ได้ ยังคงใช้แสดงมาตลอด

23. ตอน "ใจดีล่ะ" ศศิวิมลเล่าถึงโฆษณาชิ้นหนึ่งที่ตน ชมใกล้ๆ จบยังไม่ทราบว่าเป็น โฆษณาเกี่ยวกับอะไร จนกระทั่งสรุปว่า คือ ดุจยางอนามัย

24. ตอน "เล่นล้างผลาญ" ผู้เขียนแสดงความเห็นและเล่าเรื่องราวของการเฉลิมฉลอง งานมงคลต่างๆ ที่มักจะมีการจุดพลุ อันเป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาตั้งแต่โบราณว่า เป็นนิสัย ของคนไทยและสิ้นเปลืองโดยไร้เหตุ

ศิลปะการสรรคำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเลือกใช้ถ้อยคำ และการสร้างถ้อยคำ

1. การเลือกใช้ถ้อยคำ แบ่งเป็น คำคล้องจอง คำมีศักดิ์ คำภาษาโบราณ คำภาษาตลาด และคำภาษาต่างประเทศ

1.1 คำคล้องจอง คือ คำที่มีสัมผัสคล้องจอง เน้นการเล่นเสียงสัมผัสสระ สัมผัสอักษร ให้เสียงกระทบกระทั่งกันเกิดความไพเราะน่าฟัง และในศศิวิมลปัญญาบรรพ ลำดับห้า พบ คำคล้องจอง ดังนี้

1.1.1 เต็มร่ำทำเปรี้ยว พบจากตอนแต่งอมตะ ดังความว่า

สมัยเด็กๆ ไม่ทราบว่าเป็นเพราะเหตุไร อยากให้ถึงวันปีใหม่เร็วๆ
หรืออยากให้มีบ่อยๆเสียซ้ำ คงจะเป็นเพราะ...

มีการกินเลี้ยงพบปะเพื่อนฝูงญาติมิตรสดชื่นรื่นเริง ทำมิคอะไรก็
ไม่ค่อยจะถูกดู เด็กๆอาจจะทำตัวเป็นหนุ่มเป็นสาวเกินวัยได้บ้าง เช่น
ดื่มเครื่องดื่มของเมาเต็มร่ำทำเปรี้ยวต่างๆ กระทั่งไซโยให้ฮิวรับวันใหม่
ปีใหม่ มีจุดพลุจุดประทัดเป็งปัง หมายความว่า เห่าหอนเกรียวกราว...

(แต่งอมตะ.หน้า 27-28)

ผู้เขียนใช้คำว่า "เต็มร่ำทำเปรี้ยว" ใช้แนวเทียบเคียงเดียวกับ "เต็มกำรำเคียว" โดย
เปลี่ยนจากคำว่า "เคียว" เป็นคำว่า "เปรี้ยว" หมายถึง รสอย่างหนึ่งอย่างรสมะนาว เป็นต้น

(ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 535)เพื่อแสดงพฤติกรรมหนึ่งของตนครั้งที่ยังเป็นเด็กกว่าในวันปีใหม่ คือ การเดินรำ ซึ่งใช้คำว่า “เปรี๊ยะว” แสดงถึงการแต่งตัวให้สวยงามเป็นพิเศษกว่าวันปกติ

1.1.2 **ตัวเปล่าเล่าเปลือย และ กระหน้าพร้าคำอวยพร** พบจากตอนแต่งอมตะ ดังความว่า

“เออ—ขอให้เอ็งโชคดีมีผิวเรียวๆ”
 ปีใหม่สมัยก่อนๆ ผู้เฒ่าผู้แก่คงจะให้พรกันอย่างนั้น
 มาสมัยนี้และเมื่อวานนี้ มีสาว ๆ แห่มาปีใหม่อันที่นี้เกือบยี่สิบคน
 ล้วนโสดสนิท เมื่อปีใหม่ปีที่แล้วตัวเปล่าเล่าเปลือยอย่างไร ปีนี้ก็ยังมี
 ตัวเปล่าเล่าเปลือยเช่นเดิม มีมีสิ่งใดมาแก้ตัว เพราะไม่มีใครมา
 เปลือยด้วย แม้จะกระหน้าพร้าคำอวยพรหมักหมนเท่าใด
 (แต่งอมตะ.หน้า 29)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ตัวเปล่าเล่าเปลือย” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “เปล่า” กับ “เล่า” ในความหมายของการไม่มีคนรักของหญิงสาวที่มาเยี่ยมตนในวันปีใหม่ ซึ่งเหมือนกับปีที่ผ่านๆ มา ถึงจะ “กระหน้าพร้าคำอวยพร” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “กระหน้า” กับคำว่า “พร้า” เพราะต้องการให้สมอย่างหวังเท่าใด ก็คงจะไม่สำเร็จ โดยใช้คำว่า “กระหน้า” หมายถึง ซ้ำๆ ลงอย่างหนัก (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 46) และ “พร้า” หมายถึง รำไป, ซ้ำๆ ซากๆ, บ่อยๆ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 572)เน้นถึงความถี่และความตั้งใจเป็นอย่างสูงในการอวยพร

1.1.3 **ห่างเหินเมินหมาง** พบจากตอนไปสู่ดารา ดังความว่า

ไม่อยากจะบอกเลย ว่าหมู่นี้ห่างเหินเมินหมางจากโทรทัศน์ไทย
 ไปเป็นอันมาก เปิดผ่านก็ผ่านผลอบแผ่ลิ้นงั้นๆ อย่างว่า.....เก่าๆ มัน
 เป็นสนิม ใหม่กว่าหน้าตาจุ่มจิม

(ไปสู่ดารา.หน้า 67)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ห่างเหินเมินหมาง” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ห่างเหิน” หมายถึง ไม่สนิทสนมดังเก่า, ไม่ค่อยได้ไปมาหาสู่หรือติดต่อกันเหมือนเดิม (ราชบัณฑิต, 2525.

หน้า 845) กับคำว่า “เมิน” หมายถึง เบือนหน้าเสีย, ไม่ดู, ไม่แล (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 641) เพื่อกล่าวให้ทราบว่ามันจะไม่ได้ติดตามชมรายการโทรทัศน์

1.1.4 เบียนเบียดเสียดสี พบจากตอนมัสยาหลงเหยื่อ ดังความว่า

ทางที่ดีถ้ารักที่จะให้ ควรจะให้เกียรติด้วย แล้วก็ให้สตางค์ด้วย
พร้อมๆกันไปในตัว ถึงจะถือว่าเป็นผู้มีความพร้อม และพร้อมที่จะ
แบ่งปันความพร้อมให้แก่มนุษย์ตาต่างๆในสากลโลกทั่วๆไปที่ไม่พร้อม
โดยไม่มีการเบียนเบียดเสียดสี

(มัสยาหลงเหยื่อ.หน้า 82)

ผู้เขียนใช้คำว่า “เบียนเบียดเสียดสี” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “เบียนเบียด” หรือ “เบียดเบียน” หมายถึง ทำให้เดือดร้อน เช่น เบียดเบียนสัตว์,โรคภัยเบียดเบียน,เบียดเบียนเพื่อนให้สิ้นเปลือง (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 482)กับคำว่า “เสียดสี” หมายถึง ถูกกัน;ว่าเปรียบเปรย, ว่ากระทบกระทั่ง,ว่าเหน็บแนม (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 823)เพื่อแสดงความคิดเห็นในสิ่งควรกระทำของผู้ที่ต้องการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการให้ คือต้องมีความพร้อมที่จะให้โดยตนและผู้อื่นไม่เดือดร้อน

1.1.5 สงบขบเซา พบจากตอนเชื้ออะไรเขาบอก ดังความว่า

เมื่อไม่นานมานี้ มีข่าวฮือๆเกี่ยวกับมนุษย์ต่างดาวลงตามหน้า
หนังสือพิมพ์อยู่พักหนึ่ง แล้วสงบขบเซาไป เพราะมีเรื่องอื่นที่มันกว่า
ขึ้นมาแทน

(เชื้ออะไรเขาบอก.หน้า 235)

ผู้เขียนใช้คำว่า “สงบขบเซา” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “สงบ” หมายถึง ไม่กำเริบ,กลัปเป็นปกติ,ระงับ,หยุดนิ่ง,ปราศจากเครื่องรบกวน,ไม่จุ่นจ้าน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 765) กับคำว่า “ขบเซา” หมายถึง หงอยก้อย,เสียบเหงา,ไม่เบิกบาน;ไม่คึกคักเช่นเดิม เช่น การค้าเดี๋ยวนี้ขบเซาไป (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 277) เพื่อแสดงถึงความนิยมต่อข่าวมนุษย์ต่างดาวนั้น ลดลงเมื่อมีข่าวอื่นที่น่าสนใจกว่ามาแทน

1.1.6 สูงเยี่ยมเทียมฟ้า และ คลองบนเขาหน้าแล้งแห้งน้ำขาด พบจากตอน เรื่องอะไรเขาบอก ดังความว่า

ยอดเขาบรรทัดสูงเยี่ยมเทียมฟ้า เป็นที่น่าอัศจรรย์ว่าจะจะจะ
ตะกายทวนน้ำขึ้นไปอยู่บนนั้นได้อย่างไรคลองบนเขาหน้าแล้งแห้งน้ำขาด
อย่างไรแต่ตะเข้เลย ปลาก็ไม่มี เจอกินนรบนเขาบรรทัด ยังง่ายกว่าเจอ
จะเข้

(เรื่องอะไรเขาบอก.หน้า 242)

ศศิวิมลใช้คำว่า “สูงเยี่ยมเทียมฟ้า” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “เยี่ยม” กับคำว่า “เทียม” เพื่อแสดงภาพความสูงมากของยอดเขาบรรทัดที่สูง “เทียม” หมายถึง เสมอกัน, เท่ากัน, เช่น สูงเทียมเมฆ. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 407) ท้องฟ้า เน้นให้เห็นว่าจะเข้ไม่มีทางที่ขึ้นไปอาศัยอยู่ได้อย่างแน่นอน เนื่องจาก “คลองบนเขาหน้าแล้งแห้งน้ำขาด” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “แล้ง” หมายถึง หน้าน้ำแล้ง, ฤดูไม่มีฝน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 725) กับคำว่า “แห้ง” หมายถึง ไม่มีน้ำ, หมดน้ำ, ไม่เปียก; ไม่สด; ไม่แจ่มใส (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 825) ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อแสดงถึงข้อเท็จจริงที่คลองบนเขานั้นจะไม่มีน้ำ หรือ น้ำ “ขาด” หมายถึง เหลืออยู่น้อยจนถึงกับต้องขุดเอา เช่น น้ำขาดคลอง น้ำขาดโถง ข้าวขาดหม้อ. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 134) ดังนั้นแม้กระทั่งปลาซึ่งตัวเล็กกว่าจะเข้ก็ไม่สามารถมีชีวิตรอยู่ได้เช่นเดียวกัน

1.1.7 เวียนว้ายตายเกิด พบจากตอนหน่อเนื่อนาง ดังความว่า

คนพื้นนี้ พอหมดหน้าผลไม้ บางทีเขาก็ไปทำประมง จับสิ่งมีชีวิต
ที่เวียนว้ายตายเกิดอยู่ในมหาสมุทรดุ๊กดิ๊กคนนาเอามาขาย เพื่อเลี้ยง
ชีวิตของเขาเองและถูกเมียให้อยู่รอดปลอดภัย

(หน่อเนื่อนาง.หน้า 251)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เวียนว้ายตายเกิด” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ว้าย” กับคำว่า “ตาย” ในความหมายของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในมหาสมุทรที่จะถูกจับนำไปขาย หลังจากผ่านการทำสวนผลไม้แล้วเพื่อความ “อยู่รอดปลอดภัย” ใช้แนวเทียบเดียวกับคำว่า “อยู่รอดปลอดภัย” โดยเปลี่ยนจากคำว่า “ปลอดภัย” หมายถึง พ้นภัย (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 512) เป็น “ปลอดภัย”

หมายถึง ผ่องใสปราศจากความขุ่นมัว. (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 512)เพื่อแสดงความรู้สึกของ
ความสะตวงสบาย ไม่เดือดร้อนของครอบครัว

1.1.8 สะบันหันทะลอก พบจากตอนปัจฉิมที่ 5 ดังความว่า

เราว่ามีสตรีนางหนึ่ง พุดโทรศัพท์พลางขับรถ หรือจะมีใคร
เจ้ากรรมโทร.เข้ามาขณะที่เธอกำลังใช้สมาธิแน่วแน่กับการขับรถ ผลแห่ง
การควานหาโทรศัพท์จำละหวั่นหรือผลแห่งการทำลายสมาธิให้แตกสะบัน
หันทะลอกด้วยเสียงเพรียกจากเครื่องโทร. ทำให้เธอขับรถตกทางด่วน
ลงมาตายแหง

(ปัจฉิมที่ 5.หน้า 269)

ผู้เขียนใช้คำว่า “สะบันหันทะลอก” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “สะบัน” หมายถึง
แยกออกจากกันอย่างเด็ดขาด เช่น สัมพันธภาพขาดสะบัน (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 786) กับ
คำว่า “หันทะลอก” หมายถึง เต็มที่ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 849) เพื่อกล่าวถึงความไม่ตั้งใจใน
การขับรถบนทางด่วนของหญิงสาว เนื่องจากมุ่งแต่จะรับโทรศัพท์มากเกินไปโดยไม่ตั้งใจที่จะ
บังคับรถอีกเลย จึงเป็นเหตุให้รถของเธอตกทางด่วนและเธอเสียชีวิต

1.1.9 โอ้อำนาจหรรษ พบจากตอนกฤตใจ ดังความว่า

เธอทำงานอยู่ที่นี้หลายปีพอดู สีหรือห้าปีเข้าไปแล้วนั้น แต่งงานยัง
ไม่แล้วเสร็จสักที

แรกๆรอบโบสถ์มีกำแพงแก้วคร่ำคร่า สวรรค์ยืนต้นใหญ่อยู่รายรอบ
ทั้งหมากถึงต้นผอมสูงเล็กเรียวยาวช่อมือและต้นอโศกอีกพอประมาณ
ภายหลังทางวัดตัดหมดเหลือสวรรค์ใหญ่ไว้ทำยาหน้อยหนึ่ง แล้วสร้าง
วิหารคต หรือศาลารายหินอ่อนล้อมรอบโบสถ์อีกที

มันก็โอ้อำนาจหรรษดีอยู่หรอก แต่เธอชอบบรรยายกาศร่มครึ้ม
อย่างเก่าๆมากกว่าถาวรวัตถุเป็นหินอ่อนมันปลาบ ดูเป็นเสี่ยๆชอบกล
แถมเวลาเดินต้องระวังเส้นลัมหัวแตก โดยเฉพาะหัวพระที่ไม่มีผม

(กฤตใจ.หน้า 307-308)

ศศิวิมลใช้คำว่า “โอ้อำหาหรู” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “โอ้อ่า” หมายถึง สะสวยอย่างมีสง่า (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 923) กับคำว่า “หาหรู” หรือ “หฺรูหา” หมายถึง งาม ดูดาด(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 842) เพื่อภาพของ “วิหารคด” หมายถึง วิหารที่มีลักษณะคด อยู่ตรงมุม อาจมีหลังเดี่ยวก็ได้ โดยมากจะมี 4 มุม และประดิษฐานพระพุทธรูป, ลึงก์ก่อสร้างที่คด เป็นซอกคอกอยู่ตรงมุม (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 748) ที่สร้างด้วยหินอ่อนทั้งหมด ซึ่งตนแสดงความคิดเห็นแทนเพื่อนว่าวิหารคดดังกล่าวสวยงามหฺรูหาดี แต่เธอไม่ชอบ

1.1.10 บ้านเมืองเรืองรุ่ง , รบราฆ่าฟัน , กระทำชำเรา และ ยับยิบชิบหาย พบจากตอนไถ่ดีละ ดังความว่า

อยากรู้ว่าในเมืองพม่าเวลานี้ เวลาเขาเล่นอะไรทำอะไรเป็นการ
มหรสพละเม็งละครตลอดจนชาวน้ำ เขามีคนไทยเป็นผู้ร้ายหรือเปล่า
ในทางกลับกัน

ของเราแสดงให้เห็นบ้านเมืองเรืองรุ่ง สักกะเดียวก็มีพม่าโพกผ้า
นุ่งใส่รังวิ้ง ปูเลงๆ คงดาบมาโจมตีรบราฆ่าฟัน จับสตรีไปกระทำ
ชำเรา ทำบ้านเมืองยับยิบชิบหาย แล้วของพม่าเขาละ มีพวกคนไทย
คงดาบวิ้งปูเลงหรือเปล่าในการแสดงของพม่า

(ไถ่ดีละ.หน้า 343)

ศศิวิมลใช้คำว่า “บ้านเมืองเรืองรุ่ง” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “เมือง” กับคำว่า “เรือง” เพื่อกล่าวถึงการแสดงของไทยที่มักจะแสดงสภาพของความสุขสบายของบ้านเมืองก่อนที่จะพม่าจะมาโจมตี “รบราฆ่าฟัน” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “รบรา” กับคำว่า “ฆ่าฟัน” คือภาพของการต่อสู้กันระหว่างพม่ากับไทย รวมไปถึงการจับผู้หญิงไทยไป “กระทำชำเรา” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “กระทำ” หมายถึง ทำ,จัดแจง,ปปรุงขึ้น,สร้างขึ้น.(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 31) กับคำว่า “ชำเรา” หมายถึง ร่วมประเวณี (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 267) คือการทารุณทางเพศผู้หญิง จนกระทั่งประเทศไทย “ยับยิบชิบหาย” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ยิบ” กับคำว่า “ชิบหาย” หรือ “ฉิบหาย” หมายถึง สูญหมด, เสียหมด, หมดเร็ว, ป่นปี้, โดยปริยายใช้เป็นคำคำ คำแรง หมายความว่าเช่นนั้น. (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 248) คือภาพของการถูกโจมตีจนพินาศ และตั้ง ข้อสงสัยว่าการแสดงของพม่านั้นจะมีทหารไทยเข้าไปมีส่วนร่วมหรือไม่

1.1.11 คำคืนดินดึก สำราญบานใจ และ หลับนอนผ่อนพัก พบจากตอน
เล่นล้าางผลาญตั้งความว่า

เสียงหวีดหวิวที่...ค...ค...ค...ตุ้ม ! ของการเล่นจุดพลุจุดประทัด
ต่างๆ ในยามค่ำคืนคืนดึกเหล่านี้ ทำให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองถึง
ขีดสุดของบ้านเมือง ความสำราญบานใจของอาณาประชาราษฎร์ บ้านเมือง
ให้อิสระเสรีเต็มที่ในการแสดงออก ประเดี้ยวตุ้ม ! ประเดี้ยวเปี้ยว !
ไม่เป็นอันหลับนอนพัก

(เล่นล้าางผลาญ.หน้า 350)

ผู้เขียนใช้คำว่า "คำคืนคืนดึก" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "คืน" กับคำว่า "คืน"
เพื่อแสดงภาพของการเฉลิมฉลองโดยการจุดพลุและประทัดในตอนกลางคืน แสดงให้เห็นถึง
ความ "สำราญบานใจ" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "สำราญ" หมายถึง สุขสบาย
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 806) กับคำว่า "บานใจ" ของความมีอิสระในการกระทำการต่างๆของผู้คน
ซึ่งไม่สามารถ "หลับนอนผ่อนพัก" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "นอน" หมายถึง เอนตัวลง
กับพื้นหรือที่ใดๆ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 425) กับคำว่า "ผ่อนพัก" หรือ "พักผ่อน" หมายถึง หยุด
ทำงานชั่วคราวให้คลายเหนื่อย (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 579) ได้เนื่องจากเสียงอันดังของพลุและ
ประทัด

1.2 คำมีศักดิ์ คือ คำที่ใช้สำหรับบุคคลที่สมทหน้าด้วย หรือกล่าวถึง โดยแตกต่างไม่
ตามสถานภาพของวัย อาชีพและฐานะทางสังคม ในคดีวิมลปัญญาบรรพ ลำดับห้า พบคำมีศักดิ์
ดังนี้

1.2.1 ตาแป๊ะ, อาซิม, แม่ซ้อ และ อาดี พบจากตอนรถเมล์คันนั้นชื่อ
ปรารถนา ตั้งความว่า

คนจรมอนหมิ่นหรือตาแป๊ะผู้นี้ คงจะเป็นนกขมิ้นเหลืองแก่เป็น
แม่แท้ แกกงพลัดที่นาคาที่อยู่มาจากเมืองจีน เมื่อฝันมอนไบ เกาะ
เรือสำเภามาขึ้นที่ปากน้ำเจ้าโล้

หรืออีกประเด็นหนึ่ง อาซิม ทั้งลูกเต้าเหล่ากอ แม่ซ้ออาตี ที่บ้าน ก็
อาจจะไม่อินังขังชอบต่ออาแปะ ปล่อยให้แกเซซังซอนชอกเซอะเซิง
ไปไหนต่อไหนโดดเดี่ยวเดี่ยวดาย... โถ อาแปะ

ใจหญิงสาวคิดไปเรื่อยเปื่อยร้อยแปดตามประสาทคนใจบุญประเภท
แม่บุญล้น ที่ชอบยุ่งกับเรื่องของคนอื่น หรือเอาเรื่องของคนอื่นมาใส่
กบาลตน

(รตเมล์คั้นนั้ชื้อปรารภนา.หน้า 43)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ตาแป๊ะ” เป็นสรรพนามใช้เรียกลุงในภาษาจีน แทนการเรียกชายชาวจีน
ผู้หนึ่งที่ขึ้นรถประจำทางว่าดูน่าสงสารและสันนิษฐานว่า “อาซิม” “แม่ซ้อ” “อาตี” ซึ่งเป็นสรรพนาม
ที่ได้เรียกชาวจีนและในที่นี้ถือว่าเป็นญาติของตาแป๊ะคนดังกล่าว โดย “อาซิม” แทนพี่สาว
“แม่ซ้อ” แทนพี่สะใภ้ และ “อาตี” แทนลูกหลานที่เป็นเด็กผู้ชาย

1.2.2 อีเด็ก ๆ, ไอ้หนู และ แม่ไอ้หนู พบจากตอนฝันเฟื่องเมืองกรุง ดังความว่า

เมื่อขายผลิดมผลได้สต่างค์มาแล้ว ทีนี้ก็เอาละชื่อทุกอย่างที่เคย
อยากได้ วิทยุทรานซิสเตอร์ ชื่อทีวีสี ตู้เย็น เต้าแก๊ส รถเครื่อง
ซ้อกระบะไปรงให้อีเด็ก ๆ กางเกงยีนส์ให้ไอ้หนู แบนคแพคให้ลูกหลานแบก
กะเตง แล้วแม่ไอ้หนูจะเอาอะไรละ หรือจะเอาโทรศัพท์มือถือ

(ฝันเฟื่องเมืองกรุง.หน้า 172)

ผู้เขียนใช้คำว่า “อีเด็ก ๆ” “ไอ้หนู” และ “แม่ไอ้หนู” แทนสรรพนามที่คนต่างจังหวัดใช้เรียก
บุคคลภายในครอบครัว โดยคำว่า “อีเด็ก ๆ” ใช้แทนเด็กผู้หญิงหรือลูกหลานที่เป็นผู้หญิง ศักดิ์ของ
คำที่ใช้แสดงวัยที่อ่อนกว่า คำว่า “ไอ้หนู” ใช้แทนเด็กผู้ชายหรือลูกหลานที่เป็นผู้ชาย ศักดิ์ของคำที่ใช้
แสดงวัยที่อ่อนกว่า และ “แม่ไอ้หนู” แทนภรรยา ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงสถานภาพต่ำกว่าในเชิง
เอ็นดูและให้ความสนิทสนม

1.2.3 ยายป้า พบจากตอนเรืออะไรเขาบอก ดังความว่า

มียายป้า ท่านหนึ่ง ได้เคยเห็นตัวประหลาดชนิดหนึ่ง คนแก่ ๆ เขา

เรียก-ผีเสื้อห้วย ตอนแก่เด็กๆไม่เคยเห็นตัวพรรคนี้อยู่ริมห้วยในป่าดิบ
เมืองกาญจน์แถบพระแท่นดงรัง

(เพื่ออะไรเขาบอก.หน้า 236)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ยายป้า" แทนหญิงวัยกลางคน ที่อ้างตนว่าได้พบเห็นตัวประหลาด
ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงวัยที่สูงกว่า โดยใช้คำว่า "ยาย" นำหน้าคำว่า "ป้า" เพื่อเน้นถึงความรังเกียจ
ที่มีต่อหญิงคนดังกล่าว

1.2.4 นังเมียแก่ พบจากตอนปัจฉิม 5 ดังความว่า

เราพอจะประมวลเรื่องราวจากภาพเหตุการณ์ที่ปรากฏได้ว่า ผู้ที่
โทร.เข้ามา น่าจะเป็น นังเมียแก่ รุ่งราวคราวเดียวกัน อยู่ในชุดมูมอะไร
สักอย่างที่บ้าน

(ปัจฉิม 5.หน้า 271)

ศศิวิมลใช้คำว่า "นังเมียแก่" เป็นสรรพนามที่ใช้กล่าวแทนผู้ชายในร้านอาหารในการเรียกร
ภรรยาที่โทรศัพท์เข้ามา ซึ่งตนคิดว่าผู้ชายคนดังกล่าวจะต้องเรียกแทนเช่นนั้น ศักดิ์ของคำที่ใช้
แสดงสถานภาพที่ต่ำกว่าในเชิงคุณคุณ

1.2.5 อีตาบรมครู พบจากตอนไถ่ดีละ ดังความว่า

เราขอขนานนามเขาว่า-ยาจกฐ หรือ-ครูม่า เพราะมันเหมือน
หนังจีน เรื่องไอ้หนุ่มหมัดเมา หรือหนังญี่ปุ่นเรื่องยูโดสายดำ

กล่าวคือ ต้องมี อีตาบรมครู ผู้มีความรู้ท่วมหัว ครั้นศิษย์มาขอ
เรียนวิชาที่ทำพิโยกพิเภกต่างๆ ทำเฉยๆซาเย็น มีคนพูดด้วยก็ไม่ตอบ
ง่าย ๆ นิ่งจันอยู่เป็นนานสองนานกว่าจะเอ่ย ครั้นเอ่ยก็เอ่ยเป็นปรัชญา
นำเบื้อสองคำ ให้คนฟังไปคิดเอาเอง

(ไถ่ดีละ.หน้า 340)

ศศิวิมลใช้คำว่า “อิตาบรมครู” เป็นสรรพนามแทนผู้ชำนาญทางการยุทธในภาพยนตร์จีนกำลังภายใน ซึ่งต้องมีทุกเรื่อง และส่วนมากจะเป็นผู้ชาย โดยกล่าวแสดงความเบื่อหน่ายในการที่ต้องกล่าวปรัชญามาให้คิดก่อนที่จะรับเป็นศิษย์ ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงวัยที่เท่ากันในเชิงขบขัน

1.3 คำภาษาโบราณ คือ คำที่ใช้กันสมัยก่อน ปัจจุบันเลิกใช้แล้วหรืออาจใช้เป็นบางคน บางกลุ่มเท่านั้น ภาษาโบราณ ดังนี้

1.3.1 เพื่อ พบจากตอนแต่งอมตะ ดังความว่า

“เออ--ขอให้เอ็งใจคิดมีผิวเรียวๆ”

ปีใหม่สมัยก่อนๆ ผู้เฒ่าผู้แก่คงจะให้พรกันอย่างนั้น

มาสมัยนี้และเมื่อวานนี้ มีสาว ๆ แห่งมาปีใหม่กันที่นี้เกือบยี่สิบคน

ล้วนใสดสนิท เมื่อปีใหม่ปีที่แล้วตัวเปล่าเล่าเปลือยอย่างไร ปีนี้ก็ยังคง

ตัวเปล่าเล่าเปลือยเช่นเดิม มิมีสิ่งใดมาแผ้วพาน เพราะไม่มีใครมา

เปลือยด้วย แม้จะกระหน่ำพร่ำคำอวยพรหนักหนาเท่าใด

มีอยู่คน เพื่อแต่งงานไป เป็นเพียงคนเดียวเดียวโดดดั่งแกะดำใน

ฝูงแกะขาว หรือกาในฝูงหงส์

(แต่งอมตะ.หน้า 29)

คำว่า “เพื่อ” เป็นคำภาษาโบราณซึ่งปัจจุบันใช้คำว่า “ทิ้ง” หรือ “เพ็ง” หมายถึง คำช่วยกริยาหมายถึงเวลาที่ล่วงไปหยกๆในขณะที่พูดนั้น เช่น เขาทิ้งไป, เพ็ง ก็ว่า;เพื่อ (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 588) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อแสดงถึงระยะเวลาที่ผ่านไม่นานในการแต่งงานของหญิงสาวที่ตนรู้จัก ว่าจากหญิงสาวทั้งหมดที่รู้จักกัน มีเพียงคนเดียวเท่านั้นที่ได้แต่งงาน

1.3.2 กรา พบจากตอนรถเมย์คันนั้นชื่อปราชณา ดังความว่า

เมื่อไม่นาน มีหนังเข้ามาฉายเรื่อง ‘ดอนจวน’ อะไรก็ไม่ทราบ มี

ผู้หวังดีนำวีดิทัศน์มาให้ดูว่ามาลอน แบนโด เล่นนะหนังเรื่องนี้

แกก็เล่นจริงๆแหละ แต่ตัวเป็นกระพ้อม เหลือเค้าหล่ออยู่นิด.....
 นิดเดียว นอกนั้นเป็นยาหม่อง กราพระเห็นแต่พุงจำพวกมะเีย้ม
 (รถเมล์คันนั้นชื่อปราภนา.หน้า 39)

คำว่า "กรา" เป็นคำภาษาโบราณ ปัจจุบันใช้คำว่า "ตรา" หมายถึง เครื่องหมายที่มี
 ลวดลายและทำเป็นรูปต่างๆ สำหรับประทับเป็นสำคัญ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 317) ผู้เขียนใช้
 คำนี้เพื่อแสดงถึงสัญลักษณ์ของพระ คือ ศิระที่ไม่มีเส้นผม ในที่นี้อธิบายภาพของ
 มาลอน แปรนโด

1.3.3 ชมอง พบจากตอนไปสู่ดารา ดังความว่า

ผู้ที่เป็นสมาชิกที่แท้จริงจะต้องเสียค่าสมาชิกเป็นอัตราต่อเดือน
 ต่อปีก็ร้อยก็ซังก็ไม่ทราบ ถึงจะได้ดู...

เราจึงกลายเป็นซีโงมมะโงมมะเส่งไปโดยไม่รู้อิโหนอิเหน่ แต่
 ช่างเถอะ ดีแล้วที่ไม่ให้ดู จะได้ไม่นานอนดึกตื่นสาย ทั้งต้องติดตามไปรับรู้
 เรื่องราวของคนอื่นซึ่งเป็นใครก็ไม่รู้ แต่งเล่นขึ้นมาหลอกให้หลงดู แถมดู
 แล้วจิตฟุ้งซ่านพล่านแต่เรื่องหนังอยู่ในชมอง เลยพานอนไม่หลับ
 กระสับกระส่ายอีกซ้ำสอง

(ไปสู่ดารา.หน้า 70-71)

คำว่า "ชมอง" เป็นคำภาษาโบราณ ปัจจุบันใช้คำว่า "ดมอง" หมายถึง ชมอง ,เรียกส่วนที่
 อยู่ภายในกะโหลก ศิระะ มีลักษณะ นุ่มๆ หย่นๆ เป็นลูกคลื่น เป็นที่รวมประสาทให้เกิด
 ความรู้สึก ฯลฯ ว่ามันดมอง ; โดยปริยายหมายความว่ ปัญญาความคิด (ราชบัณฑิต,2525.
 หน้า 773) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อแสดงถึงความทรงจำในการชมภาพยนตร์ทางโทรทัศน์ก่อนนอนนั้น
 เป็นเหตุให้นอนไม่หลับและเสียสุขภาพ

1.3.4 โสิด พบจากตอนทางเลือกใหม่ ดังความว่า

บางทีพระเจ้าก็ส่งใบปลิวแผ่นพับบอกทางหนีที่ใล่ที่จะให้พ้นจากไฟ
 ชำระมาทางไปรษณีย์ หรือไม่ก็มาหยอดๆไว้ในตู้จดหมายหน้าบ้าน ซึ่ง

แผ่นพับใบปลิวเล็กๆน้อยๆเหล่านี้ ล้วนเป็นสาเหตุทำให้โลกเฝ้า ทั้งยัง
เป็นเชื้อไฟได้คืออีกโศกหนึ่งด้วย

(ทางเลือกใหม่.หน้า 147)

คำว่า "โศก" เป็นคำภาษาโบราณ ปัจจุบันใช้คำว่า "อย่าง" หรือ "ทาง" ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อ
แสดงความคิดเห็นในการเผยแพร่หนทางที่จะหนีรอดจากไฟที่จะเผาโลกของศาสนาคริสต์ ซึ่งจะ
นำใบปลิวแจกจ่ายไปทั่วๆนั้น ว่าเป็นทางที่ผิดเพราะใบปลิวดังกล่าวทำให้โลกสกปรก และสามารถ
ติดไฟได้

1.3.5 รุก พบจากตอนคิดไปใจหาย ไม่วายโศก ดังความว่า

เนื่องจากเป็นคนะแสดงสมัครเล่น จึงต้องซ้อมแล้วซ้อมอีก
แม้กระทั่งการแสดงจริงจะมีเพียง 4 รอบ มีการบรรเลงขับร้องเพื่อบันทึก
เสียงลงเทปไปซ้อมกันเองก่อน บางครั้งต้องไปปรึกษาหารือกับครูที่บ้าน
ตอนนั้นครูอยู่กับคุณครูบุญยังที่บ้ายถนนตึก...

จนรอบสุดท้าย จึงขอให้ครูบรรเลงระนาดเอกให้ได้ฟังเป็นบุญหู
เพื่อเป็นที่รุก แล้วก็ได้เป็นบุญหูจริงๆ

(คิดไปใจหาย ไม่วายโศก.หน้า 188)

คำว่า "รุก" เป็นคำภาษาโบราณ ปัจจุบันใช้คำว่า "ระลึก" ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อแสดงอาการ
ยินดีและดีใจที่ได้ฟังการเล่นระนาดเอกของครูบุญยังค์ เนื่องจากการแสดงละครที่ผ่านมาครูไม่ได้
เล่นระนาดเอก ตนจึงขอให้ครูบุญยังค์เล่นในรอบสุดท้ายเพื่อเป็นที่ "ระลึก" หมายถึง คิดถึง,นึกถึง
(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 675) และครูก็เล่น

1.3.6 ยุ่งชิง พบจากตอนเหมือนเดือนดับลับโลก ไม่แลเห็น ดังความว่า

ธรรมดาศิลปินในแขนงต่างๆจะมีโลกของตนเองอยู่ ช่างเขียนก็
มีโลกของช่างเขียน ช่างปั้นก็มีโลกของช่างปั้น นักดนตรีก็อยู่ในโลกของ

นักดนตรี ไม่ยุ่งซิงกัน บางพวกก็อาจจะดูถูกซิงกันและกัน ลบหลู่ดูถูกดูแคลนกัน

(เหมือนเดือนดับลับโลก ไม่แลเห็น.หน้า 200)

คำว่า “ซิง” เป็นคำภาษาโบราณ ปัจจุบันใช้คำว่า “เกี่ยว” ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อแสดงความรู้สึกของการแบ่งแย่งกันอย่างเด็ดขาดของศิลปินต่างสาขา คือ ช่างเขียน ช่างปั้น นักดนตรี เป็นต้น

1.3.7 ค่อน พบจากตอนไม่หวนคืนกลับหลัง ดังเคยเป็น ดังความว่า

ความบันเทิงใจเป็นข้อใหญ่ที่คิดแต่งคิดทำ ก็เนื่องด้วยอยาก
ร่วมงานกับครูอีก มีกิจกรรมร่วมกันเป็นการประเทืองใจครู...

แต่กว่าจะจบ ก็ทำอยู่หลายเที่ยวหลายตลบ เป็นเหตุให้ครูต้อง
มาบ้านเราบ่อยๆ พอพักบรรเลงตอนเที่ยง ข้าพเจ้าปรุ๊งก้วยเดี่ยวให้ครู
ครูก็รับประทานเอร็ดอร่อยแต่ตัง่วงอกต้องดิบ เส้นน้อยๆ เครื่องน้อยๆ
อย่างละนิดละหน่อยเป็นขามเล็กๆ แต่ต้องค่อนจิต เผ็ดไม่ได้เป็นอันขาด
(ไม่หวนคืนกลับหลัง ดังเคยเป็น.หน้า 227-228)

คำว่า “ค่อน” เป็นคำภาษาโบราณ ปัจจุบันใช้คำว่า “ค่อนข้าง” เพื่อแสดงรสชาติในการรับประทานอาหารของครูบุญยงค์ คือรสไม่จัด

1.3.8 สำมะหา พบจากตอนเนื้ออะไรเขาบอก ดังความว่า

ป่าเมืองจันทน์เขาวาหมีเยอะสุด ขอบบุกห้วยลงมากินระกำ ก็ยัง
ไม่เคยเจอแม้แต่หน สำมะหาอันใดกับตัวอรหัน มีพักต้องพูดถึงกินนร
นอกจากตัวกินนอนจริงๆคือกินแล้วนอน

(เนื้ออะไรเขาบอก.หน้า 241)

คำว่า “สำมะหา” หมายถึง นับประสา, จะป่วยกล่าวไปโย, จะเสียเวลาพูดไปทำไม, สำหา ก็ว่า (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 806) เป็นคำภาษาโบราณ ปัจจุบันใช้คำว่า “นับประสา” ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อกล่าวถึงคำบอกเล่าต่อกันมา ว่ามีหมีจำนวนมากที่ป่าจังหวัดจันทบุรี แต่เมื่อตนไปก็ยัง

ไม่เคยเห็นสักครั้ง ดังนั้นตัว "อรหัน" หมายถึง ชื่อสัตว์ในนิยาย มี 2 เท้า มีปีก หัวเหมือนคน ; ผู้วิเศษ. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 882) และ "กินนร" หมายถึง อมนุษย์ในนิยาย มี 2 ชนิด ชนิดหนึ่งเป็นครึ่งคนครึ่งนก ท่อนบนเป็นคน ท่อนล่างเป็นนก อีกชนิดหนึ่งมีรูปร่างเหมือนคน เมื่อจะไปไหนมาไหน ก็ใส่ปีกใส่หางบินไป (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 99) ซึ่งเป็นสัตว์ในจินตนาการนั้นมีโอกาสได้พบน้อยกว่าแน่นอน

1.4 คำภาษาตลาด คือ คำภาษาพูดของคนธรรมดาทั่วไป โดยไม่ถึงความเหมาะสมหรือความถูกต้อง ในศิวิมลปัญจมบรรพ ลำดับห้า พบคำภาษาตลาด ดังนี้

1.4.1 กะเตี้ยว พบจากตอนชาตินิยม ดังความว่า

เขียนมาถึงตรงนี้ มีคนตั้งข้อสังเกตว่า ถึงเขาจะรักชาติศาสนาปานใด ตั้งแต่เกิดมา เขาไม่เคยเห็นพระยืมเคารถงชาติเลย...

จะว่าท่านไม่รักชาติก็ไม่ได้ เพราะท่านเป็นพระไทย โดยมากตอนแปดโมงเช้าที่เขาชักธง พระถ้าไม่ลงโบสถ์ก็ลงจมน้ำอุตุตุ หรือบางองค์อาจจะยังไม่ตื่นด้วยซ้ำ ตื่นมาเก้าโมงสิบโมง ท่านได้ถูกศิษย์ให้ไปซื้อ กะเตี้ยวหน้าวัด

(ชาตินิยม. หน้า 18)

คำว่า "กะเตี้ยว" มาจากคำว่า "ก้วยเตี้ยว" หมายถึง ชื่อของกินชนิดหนึ่ง ทำด้วยแป้งข้าวเจ้าเป็นเส้นๆ. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 63) เป็นคำภาษาตลาด ผู้เขียนใช้คำนี้เพื่อเลียนแบบการพูดของพระในการสั่งลูกศิษย์วัดให้ไปซื้อก้วยเตี้ยวมาให้ท่าน

1.4.2 โว้ย พบจากตอนวัยจิวบ ดังความว่า

ราชบัณฑิตฯ อาจปวดหัวเล็กน้อย ต้องคอยถามลูกเด็กเล็กแดง หลานโหลนหลอน ว่าเด็กเตี้ยวนี้มันพูดอะไรกันมั่ง โว้ย เพราะเป็นถึงราชบัณฑิตฯ แล้ว จะหาที่เหมือนแรกๆ จะรู้เพียงสาหามีไม่ ล้วนเป็นตา

ช่วยายชวีสูงด้วยคุณวุฒิและวัยวุฒิเข้าช่ายทำวพันตพญาพันวัง
รอบรู้ทั่วทั้งตริภพโลก

(วัยจิวบ.หน้า 154-155)

ศศิวิมลใช้คำว่า “วัยย” เป็นคำภาษาตลาด อุทานเพื่อแสดงความรู้สึกไม่พอใจแทน
“ราชบัณฑิตฯ” ในเรื่องของการตามการเปลี่ยนแปลงศัพท์สมัยใหม่ไม่ทัน

1.4.3 จังไร พบจากตอนไถ่ดีละ ดังความว่า

เคยนึกสงสัยว่าการแสดงของเราไม่ว่าจอใหญ่จอเล็ก ละเม็งละคร
กระทั่งไลท์แอนด์ซาวน่า มีพม่าเป็นผู้ร้ายหมด เลวสารพัดเลย ไม่เคย
มีดีเลย นอกจากเรื่อง-เลือดสุพรรณ ที่มีม้งรายเลือดลุดออกมาเป็น
พระเอกกับจะเด็ดในเรื่องผู้ชนะสิบทิศ นอกนั้นจังไรลีน

(ไถ่ดีละ.หน้า 343)

ศศิวิมลใช้คำว่า “จังไร” มาจากคำว่า “จัญไร” เป็นคำภาษาตลาด หมายถึง เลวทราม, เป็น
เสนียด, ไม่เป็นมงคล, จังไร ก็ว่า (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 220) เพื่อตั้งข้อสังเกตถึงอุปนิสัยของ
ตัวละครที่เป็นชาวพม่าทุกตัวจะร้ายทั้งหมดในการแสดงของไทย ยกเว้นม้งรายกับจะเด็ด เท่านั้น

1.5 คำต่างประเทศ คือ คำภาษาใดๆก็ตามที่นำมาใช้แทนคำภาษาไทย ทั้งที่คำนั้นจะ
มีคำภาษาไทยใช้แทนได้ การใช้คำภาษาต่างประเทศอาจใช้เขียนด้วยภาษาต่างประเทศใน
3 ลักษณะ ดังนี้

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศศิวิมล
ปัญญาบรรพ ลำดับหานี้ไม่พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษา
ต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศคิวิมล
 ปัญจมบรรพ ลำดับหานี้พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ
 ดังนี้

1.5.2.1 อินเตอร์ พบจากตอนไปสู่ดารา ดังความว่า

เดี๋ยวนี้โทรทัศน์ที่รับรายการอินเตอร์ได้ทุกช่องที่ส่งกระแสอยู่ใน
 นากาศ ดูกันไม่หวาดไหว แล้วเรื่องอะไรจะไปดูโทรทัศน์ไทย เรามัน
 คนเห่อของนอกอยู่แล้วโดยสันดาน

(ไปสู่ดารา.หน้า 67)

คำว่า "อินเตอร์" มาจากคำว่า "inter" ย่อมาจากคำว่า "international" หมายถึง ระหว่าง
 ประเทศ, เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2540. หน้า 471) ศคิวิมลใช้
 คำนี้เพื่อเล่าถึงสัญญาณโทรทัศน์ที่บ้านตนนั้น สามารถรับสัญญาณภาพของต่างประเทศได้

1.5.2.2 เซอร์เรียลลิสต์ พบจากตอนวัยจิวบ ดังความว่า

ส่วน-เซอร์.....นั้น นิ่งย่นนอนยันและย่นยันได้ว่ามีกำเนิดดั้งเดิม
 มาจากชาวคิดป่ากรณะจิตกรรมฯรุ่นดึกดำบรรพ์ ต่างคนต่างนิยม
 ชมชื่นสกุลาข้างศิลปะตะวันตกต่างๆ บางคนชอบแนวเซอร์เรียลลิสต์ จึง
 ทดลองเขียนรูปในแนวที่ตนประทับใจ รูปออกมาให้ความรู้สึกเว้งว่าง
 หวอเหวอ ดูประหลาดเหนือความเป็นจริงที่มีอยู่ในโลก

(วัยจิวบ.หน้า 158-159)

คำว่า "เซอร์เรียลลิสต์" มาจากคำว่า "surrealism" หมายถึง แบบศิลปะและวรรณคดี
 แบบหนึ่งในศตวรรษที่ 20 เน้นหนักเรื่องจิตใต้สำนึก และสิ่งเหนือความจริง (วิทย์ เทียงบุญธรรม,
 2540. หน้า 861) ศคิวิมลใช้คำนี้เพื่อกล่าวถึงหนึ่งในแนวศิลปะตะวันตกที่เพื่อนบางคนของตน
 ชื่นชอบ

1.5.2.3 โลโก้แอนดริวชานด์ พบจากตอนโง่ติ๋น ดั่งความว่า

มีหลายคนที่คุณเรื่องนี้แล้ว เห็นเหมาะเห็นควรที่จะให้ทำเรื่อง
นายชมนัดเป็นโลโก้แอนดริวชานด์ เพราะเรื่องนายชมนัดมีมาตั้งแต่ครั้ง
กรุงศรีอยุธยา ซึ่งเป็นสมัยที่มีคนคืออยู่เป็นอันมาก ดังคำกล่าวที่ว่า.....
กรุงศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี

(โง่ติ๋น. หน้า 342)

คำว่า “โลโก้แอนดริวชานด์” มาจากคำว่า “light and sound” โดย “light” หมายถึง แสง, แสงสว่าง, ความสว่าง ฯลฯ (วิทยุ เทียงบูรณธรรม, 2540. หน้า 515) และ “sound” หมายถึง เสียง, เสียงเปล่ง, เสียงอึกทึกครึกโครม (วิทยุ เทียงบูรณธรรม, 2540. หน้า 816) ศศิวิมลใช้คำนี้เพื่อแสดงความคิดเห็นถึงการแสดงละครกลางแจ้ง ที่ต้องใช้แสงและสีประกอบการแสดง เพื่อให้เกิดความสวยงาม ว่าควรที่จะนำเรื่องนายชมนัดมาแสดง

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย สำหรับในเรื่องศศิวิมลปัญญาบรรพ ลำดับห้านี้ ไม่พบการใช้คำภาษาต่างประเทศ โดยเขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

2. ด้านการสร้างถ้อยคำ คือ คำที่ผู้เขียนสร้างขึ้นใหม่ โดยอาศัยหลักของการซ้อนคำซ้ำคำ และ ประสมคำ เพื่อให้เกิดความหมายที่แตกต่างออกไปจากคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ คำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม

2.1 คำซ้อน คือ คำที่มีคำเดียว 2 คำ อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าบางคำ ความหมายจะไม่แปลกไปกว่าความหมายเดิมมากนัก แต่ก็ต้องมีความหมายและที่ใช้ต่างออกไปบ้าง แบ่งเป็นซ้อนเพื่อความหมายและซ้อนเพื่อเสียง และในศศิวิมลปัญญาบรรพ ลำดับห้า พบคำซ้อน ดังนี้

2.1.1 **เซซังซอนซอกเซอะเซ็ง และ โดดเดี่ยวเดี่ยวตาย** พบจากตอน
รถเมล์คันนั้นชื่อปรารภนา ดังความว่า

คนจรมอนหมิ่นหรือตาแปะผู้นี้ คงจะเป็นนกรมึนเหลืองแก่
เป็นแน่แท้ แกกงพลัดที่นาคาที่อยู่มาจากเมืองจีน เสือผืนหมอนใบ
เกาะเรือสำเภามาขึ้นที่ปากน้ำเจ้าโล้

หรืออีกประเด็นหนึ่ง อาซิมทั้งลูกเต้าเหล่ากอแม่ซ้ออาดี้ที่บ้าน ก็
อาจจะไม่อินังซังขอบต่ออาแปะ ปล่อยให้แก่เซซังซอนซอกเซอะเซ็งไป
ไหนต่อไหนโดดเดี่ยวเดี่ยวตาย....โถ อาแปะ

ใจหญิงสาวคิดไปเรื่อยเปื่อยร้อยแปดตามประสานใจบุญประเภท
แม่บุญล้น ที่ชอบยุ่งกับเรื่องของคนอื่น หรือเอาเรื่องของคนอื่นมาใส่
กบาลตน

(รถเมล์คันนั้นชื่อปรารภนา.หน้า 43)

คำว่า “เซซังซอนซอกเซอะเซ็ง” เป็นคำซ้อนเสียงพยัญชนะคำว่า “เซ” “ซัง” “ซอน” “ซอก”
“เซอะ” และคำว่า “เซ็ง” ศศิวิมลใช้เพื่อเน้นเสียงของคำให้รู้สึกถึงท่าทางความอิดโรยและน่าสงสาร
ของอาแปะที่ “โดดเดี่ยวเดี่ยวตาย” เป็นคำซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า “โดดเดี่ยว” หมายถึง
เดี่ยวเท่านั้น, อยู่ตามลำพังไม่เกี่ยวข้องกับใคร. (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2540. หน้า 309) และคำว่า
“เดี่ยวตาย” หมายถึง คนเดียวเท่านั้น, แต่ลำพังผู้เดียว, เช่น อยู่เดี่ยวตาย (วิทย์ เทียงบุญธรรม,
2540. หน้า 308) คือการเดินทางคนเดียว ไม่มีครอบครัวหรือญาติห่วงใย

2.2 คำซ้ำ คือ คำคำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนัก หรือบางที
ต่างกันไปเพียงคำเดียว ซึ่งถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ และศศิวิมลบัญญัติจรรยา
ลำดับห้า มีคำซ้ำ ดังนี้

2.2.1 **งชาติเหี่ยว ๆ** พบจากตอนชาตินิยม ดังความว่า

กระทั่งงชาติเหี่ยว ๆที่แขวนอยู่ตามเสาธง ก็ไม่เห็นมีใครไหว
เวลานั่งรถผ่าน ไม่ว่าจะชักขึ้นไปแล้วหรือยามที่ยังไม่ได้ชัก

มีหน้า เวลาธงชาติเข้าไปโบกสะบัดพลั่วไสวอยู่ในจอโทรทัศน์
ผู้ชมบางท่านอาจจะปิดเครื่องรับเสียงแล้วรีบลุกขึ้นไปทำกิจกรรมอื่นๆ
ต่อ ที่จะยืนอยู่หน้าจอจนเพลงชาติจบ ถึงจะมี ก็ยังไม่ปรากฏหลักฐาน
ยืนยัน

(ชาตินิยม.หน้า 12)

ศศิวิมลใช้ธงชาติ “เหี่ยวๆ” ซึ่ง “เหี่ยว” หมายถึง ไม่สดชื่น, โยงลง; สลด, ค่อยแห้งไป;
ไม่เต่งตึง เช่น หน้าเหี่ยว. (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 864-865) เพื่อแสดงให้เห็นภาพของธงชาติ
บนเสาที่ไม่มีลมพัดให้ปลิว และแสดงความรู้สึกถึงสภาพของธงชาติที่เป็นสิ่งสำคัญของชาติแต่
กลับไม่มีคนนับถือกราบไหว้

2.2.2 รถติดหนักๆ พบจากตอนชาตินิยม ดังความว่า

ตามถนนใหญ่ๆที่มีการจราจรคับคั่ง ไม่มีการหยุดรถเคารพธงชาติ
เป็นอันขาด ใครขึ้นหยุดตั้งอยู่กลางถนน จะต้องถูกรถข้างหลังบีบแตร
คำเปิดเบิ่ง

การหยุดที่อาจจะตีความให้เข้าข่ายทำความเคารพ ก็คือเมื่อรถติด
หนักๆ เคลื่อนไหวไปไม่ได้ทั้งข้างหน้าและข้างหลัง ถึงไม่ได้ตั้งใจจะทำ
ความเคารพ ก็กลายเป็นการเคารพในตัวเองแล้วเบ็ดเสร็จ

(ชาตินิยม.หน้า 13)

ศศิวิมลใช้คำว่ารถติด “หนักๆ” เพื่อแสดงสภาพรถที่ไม่สามารถเคลื่อนไปข้างหน้าได้ ซึ่ง
เป็นสภาพการจราจรในกรุงเทพฯ โดยคำว่า “หนักๆ” ให้ภาพของรถที่ไม่ได้ดับเครื่องยนต์และรถที่
จะเคลื่อนไปข้างหน้าเรื่อยๆ

2.2.3 โคนคนลุงๆ พบจากตอนเชื้ออะไรเขาบอก ดังความว่า

ลองมาฟังประสบการณ์ของหนุ่มใหญ่ชาวอำเภอขลุงจังหวัด
จันทบุรีดูบ้าง อย่าไปเอาชื่อเอาเสียงเขาเลย เขาเล่าว่า เขาเคยเห็น

จะเข้ใหญ่ตัวยาวเป็นเมตรๆ โดดผลงๆลงลำธารต้นน้ำตกเทือกเขา
บรรทัดนับสิบๆตัว

(เข้อะไรเขาบอก.หน้า 242)

ผู้เขียนใช้คำว่าโดด “ผลงๆ” เพื่อแสดงถึงภาพของจะเข้ตามคำบอกเล่า ที่กระโดด “ผลงๆ”
อันเป็นลักษณะกระโดดขึ้นจากน้ำเหมือนปลา

2.2.4 หลังดองๆ และ เข้าย่อๆ พบจากตอนปัจจัยที่ 5 ดังความว่า

สตรีที่ผัวตวาดได้ควรจะเดินหลังงอๆ ตัวมอมพุงป่อง เดินหลัง
ดองๆ เข้าย่อๆไม่เหยียด แต่ละเอียดถึงวันเช้าซึ่งไม่รู้แล้ว พุดซ้ำๆซากๆ
และส่วนใหญ่ไม่น่าจะสวย ที่สวยแสนสวยแล้วถูกผัวตวาดข่มขู่ต่างๆ
แบบน้องอ้วน ตามที่เป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ นับว่าเป็นบุพกรรม
จำเพาะจริงๆ

(ปัจจัยที่ 5.หน้า 271)

ศศิวิมลใช้คำว่าเดินหลัง “ดองๆ” หมายถึง หย่องๆ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 249) และเข่า
“ย่อๆ” ซึ่ง “ย่อ”หมายถึง ทำให้ต่ำ เช่น ย่อตัว, ลดให้สั้นหรือเล็กลง เช่น ย่อความ ย่อส่วน
(ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 652) เพื่อแสดงภาพในความคิดของตนที่มีต่อภรรยาที่กลัวสามี และสามี
ไม่ยกย่องนัก จะต้องเดินลักษณะดังกล่าว ไม่มีความมั่นใจในตัวเอง

2.2.5 พริ้มๆขาวๆซีดๆแหยๆแฉะๆ ตัวเป็นเนื้อๆ ตาบวมชนิดๆ
ปากเล็กจู้ๆ ยิ้มจืดๆ พบจากตอนสิ้นรัก สิ้นสุข ดังความว่า

พระจันทร์ใครพียงจะหล่อ แต่ก็หล่อแบบลูกเจ้าลูกนาย พริ้มๆขาวๆ
ซีดๆแหยๆแฉะๆ ตัวเป็นเนื้อๆ ตาบวมชนิดๆ ปากเล็กจู้ๆยิ้มจืดๆ อย่าง
วิทวัส แล้วมันจะเป็นรสเป็นชาติอะไร เหมือนกินผัดบวบ

(สิ้นรัก สิ้นสุข.หน้า 302)

ผู้เขียนใช้คำว่า “พริ้มๆขาวๆซีดๆแหยๆและๆตัวเป็นเนื้อๆ ตาบวมนิดๆ ปากเล็กจู้ๆยิ้มจืดๆ” เพื่ออธิบายภาพรูปร่างหน้าตาของจันทโครพ ว่ามีลักษณะ “พริ้ม” ให้ความรู้สึกของความอ่อนแอ น่าทะนุถนอม “ขาว” คือผิวขาว “ซีด” หมายถึง ไม่สดใสสีจางไป (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 281) คือไม่มีน้ำมีนวล “แหย” หมายถึง อากาที่ไม่สู้ใครหรือแก้อาย (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 866) ให้ความรู้สึกของคนที่ไม่กล้าต่อสู้กับใคร “และๆ” ให้ความรู้สึกของความเชื่องช้า “ตัวเป็นเนื้อ” คือ ภาพของคนที่ไม่มึนกล้ามเนื้อ “ตาบวมนิดๆ” คือ ภาพของคนตาเล็ก “ปากเล็กจู้” ภาพของคนริมฝีปากเล็กและบาง รวมทั้งยิ้ม “จืด” หมายถึง มีรสไม่เค็มไม่เปรี้ยวขมเป็นต้น เช่น น้ำจืด ไข่จืด; ไม่เข้มข้น เช่น หน้าจืด (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 231) ซึ่งเนื่องจากริมฝีปากไม่มีสีสันจึงทำให้เวลายิ้ม ไม่มีความแตกต่างระหว่างสีของฟันและริมฝีปาก

2.3 คำประสม คือ คำที่มีคำ 2 คำหรือมากกว่านั้นมาประสมกัน เข้าเป็นคำใหม่อีก คำหนึ่ง คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน ความหมายสำคัญอยู่ที่คำต้น ส่วนคำที่ตามมาเป็น คำขยาย และในคดีวิมลปัญญาบรรพ ลำดับห้า พบคำประสม ดังนี้

2.3.1 น้อมแหวน พบจากตอนชาตินิยม ดังความว่า

วัดแทบทุกวัดโดยทั่วไป คนผ่านแล้วยกมือไหว้ทั้งนั้น โดยเฉพาะ
วัดที่มีหลวงพ่อลวงปู่ครูบาอาจารย์ที่มีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ คนจะไหว้
กันมาก ทั้งจิตก็จะน้อมแหวนหนักข้อเข้าไปเป็นทิวคูณ เมื่อท่านจะ
ตลบันศาลให้ได้ตั้งใจปรารถนา เหลือกินเหลือใช้ไปทั้งตาปีสี่ตาชาติ

(ชาตินิยม.หน้า 14)

ผู้เขียนใช้คำว่า “น้อม” หมายถึง ไน้ม เช่น น้อมลากมาเพื่อตน,ค้อม เช่นกิ้งไม้่น้อมลง , โอนลงเป็นการแสดงความเคารพ เช่น น้อมกายน้อมใจ,โอนอ่อนตาม เช่น น้อมใจเชื่อ (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 425) มาประสมกับคำว่า “แหวน” เพื่อให้ความรู้สึกของผู้คนที่นิยมให้ความเคารพบูชา วัด และหากมีสิ่งทีปรารถนาก็จะยิ่งตั้งใจอธิษฐานมากขึ้น

2.3.2 โสตาธิปไตย พบจากตอนฝันเพื่อเมืองกรุง ดังความว่า

แล้วคาราโอเกะเล่า บ้านนอกมีไหม ?

มีมีมากกว่าเมืองกรุงเสียอีก มีทั้งใหญ่ทั้งเล็ก คาราโอเกะ

แฉงลอยก็ดูเหมือนจะมี มีอยู่ทุกมุมทุกซอกตรอกตลาด เดินไป
เดี๋ยวก็เจอ

บางทีก็เจออีเด็กอะไรก็ไม่รู้นั่งหน้าฉายร้องเพลงอยู่แว๊กว่า
เสียสดางค์หน่อยแล้วก็แหกปากไปเดอะ หามีคนฟังไม่.....แต่ได้ยิน
อันถือว่าเป็นการรุกรานโสตาธิปไตยที่อุกอาจยิ่ง

(ฝันเพื่อเมืองกรุง. หน้า 173)

ผู้เขียนใช้คำว่า "โสตาธิปไตย" เป็นคำประสมแบบสนธิคำ ของคำว่า "โส" หมายถึง หู, ช่องหู (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 827) กับ "อธิปไตย" หมายถึง อำนาจสูงสุดของรัฐที่จะใช้บังคับ บัญชาภายในอาณาเขตของตน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 823) เพื่อแสดงความไม่พอใจจากการได้ยินเสียงร้องเพลงของเด็กผู้หญิงจากตู้คาราโอเกะ เนื่องจากการร้องเพลงที่ไม่ไพเราะ และไม่ทำท่าว่าจะหยุดร้อง

2.3.3 หน่อประสาธ พบจากตอนปัจฉิมที่ 5 ดังความว่า

เสียงเพรียกจากโทรศัพท์มือถือ มีเสียงต่าง ๆ ล้วนทวนหน่อประสาธ
ทั้งสั้น ตู๊ดๆ ตัดๆ.....ตู๊ดๆ ตัดๆ.....จู้จี้ด.....ดด.....ด บางเครื่องดัง
เหมือนมีอะไรลึบปสน่วนวายเกิดขึ้น.....จู้ดๆจี้จี้..... ย.....ย.....ย.....

(ปัจฉิมที่ 5. หน้า 269)

ผู้เขียนใช้คำว่า "หน่อประสาธ" ซึ่งเป็นการประสมกันระหว่างคำว่า "หน่อ" หมายถึง พืชที่งอกจากกอหรือเหง้าของต้นใหญ่, โดยปริยายเรียกสิ่งที่เกิดขึ้นเช่นนั้น (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 831) และคำว่า "ประสาธ" หมายถึง ส่วนของร่างกาย มีลักษณะคล้ายเส้นใย มีหน้าที่นำคำสั่งและความรู้สึกไปสู่หรือออกจากสมองหรืออวัยวะส่วนอื่นของร่างกาย, โดยปริยายหมายความว่า จิตใจ, ความรู้สึก. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 504) เพื่อแสดงอาการรำคาญในเสียงเรียกเข้าของโทรศัพท์มือถือทุกเสียง เนื่องจากทำให้ตนหงุดหงิด

2.3.4 **ข้อฝอย** พบจากตอนสิ้นรัก สิ้นสุข ดังความว่า

แต่ถึงจะไปด้วยแทรกชนครุฑไปอย่างในฉบับเจ้าพระยาพระคลัง
หรือไปด้วยเรือสำเภาย่างในชาดก ก็เป็นเพียงความแตกต่างในข้อฝอย
เท่านั้น หากข้อใหญ่ใจความมาลงตรงที่ว่าลงท้ายนาฏกุเวรกับนางกาก็
ได้กันอยู่ดี

(สิ้นรัก สิ้นสุข.หน้า 297)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ข้อฝอย” เป็นการประสมกันระหว่างคำว่า “ข้อ” หมายถึง ใจความสั้นๆ
ของเรื่อง, ข้อความ ก็ว่า (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 132) กับคำว่า “ฝอย” หมายถึง สิ่งที่เป็นเส้นเล็กๆ
ละเอียด หรือสิ่งที่ลักษณะคล้ายคลึงเช่นนั้น เช่น ยาฝอย ชีตน้ำเป็นฝอย (ราชบัณฑิต,2525.
หน้า 558) เพื่อกล่าวถึงเรื่องราวของกาก็ ที่มีความแตกต่างของเหตุผลที่นาฏกุเวรได้ร่วมรักกับ
นางกาก็ ซึ่งผู้เขียนกล่าวว่าเป็นความแตกต่างเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

2.3.5 **เมี่ยงกระป๋อง** พบจากตอนสิ้นรัก สิ้นสุข ดังความว่า

อย่างไรก็ตาม ต่อมามหาโจรเกิดเบื่อเมี่ยงกระป๋องด้วยคงทำเช่อ
สารพัดไม่รู้ประสาประสีเป็นเรื่องเป็นราว ช้าอาจจะนอนตื่นสายตะวัน
ส่องตูด โจรเลยทิ้งนางไว้ในป่าคนเดียว ลืมตาขึ้นมา โจรมันเก็บข้าว
เก็บของหนีไปไกลลิบแล้ว

ที่นี้ร้อนถึงพระอินทร์ต้องลงมาช่วยชุบจันทโครพให้ฟื้น และลงโทษ
นางไมรา

(สิ้นรัก สิ้นสุข.หน้า 302)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เมี่ยงกระป๋อง” เป็นการประสมกันระหว่างคำว่า “เมี่ยง” หมายถึง ภรรยา,
หญิงที่เป็นคู่ครองชาย,คู่กับ ผัว. (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 641) กับคำว่า “กระป๋อง” หมายถึง
ภาชนะทำด้วยเหล็กวิลาดหรือสังกะสีเป็นต้น มักมีรูปทรงกระบอก สำหรับบรรจุของต่างๆ,
ลักษณะนามว่าใบ. (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 37) เพื่อให้นิยามของนางไมรา เนื่องจากนางออกมา
จากผอบ อันมีลักษณะคล้ายกระป๋อง ซึ่งเป็นที่แคบและสามารถใช้ชีวิตอยู่ในนั้นได้ โดยเลียนแบบ
ปลากะป๋อง

ศศิวิมล จักรมบรรพ ลำดับหก

1. ตอน "ลิมชาติ" ผู้เขียนตำหนิคนไทยที่ไม่ค่อยมีความคิดเป็นของตนเอง เห็นใครทำอะไรก็ลอกเลียนแบบ ไม่ว่าจะเป็นทางวัฒนธรรม อาหารการกิน หรือศิลปะต่างๆ
2. ตอน "กินเลี้ยง" ศศิวิมลกล่าวถึงเรื่องการจัดงานศพที่ต้องมีการเลี้ยงผู้ไปร่วมงาน โดยเฉพาะวัดในย่านคนจีนซึ่งจะต้องมีการเลี้ยงกันอย่างใหญ่โตเพื่อศักดิ์ศรี จึงเป็นเหตุให้ผู้ไปร่วมงานสนใจที่จะรับประทานมากกว่างานศพ
3. ตอน "จิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถวัดตรีทศเทพวรวิหาร 1" ศศิวิมลได้รับการติดต่อจากเจ้าอาวาสวัดตรีทศเทพวรวิหารให้เขียนผนังโบสถ์ ซึ่งตนไม่รับเพราะเกรงว่าผลงานจะออกมาไม่ดี แต่เจ้าอาวาสยังยืนยันที่จะให้ตนเป็นผู้เขียน ตนจึงต้องรับปากด้วยความเกรงใจ แล้วจึงได้จัดหาคณะมาร่วมกันเขียน
4. ตอน "จิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถวัดตรีทศเทพวรวิหาร 2" ผู้เขียนเล่าถึงกิจวัตรประจำวันของตนและคณะที่เขียนผนังโบสถ์ รวมไปถึงเรื่องการออกแบบภาพ การลงสี และการแบ่งหน้าที่การเขียนของแต่ละคน
5. ตอน "จิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถวัดตรีทศเทพวรวิหาร 3" ผู้เขียนเล่าความต้อจากตอนที่ 2 ว่าช่วงเขียนในคณะออกจากการเขียนผนังโบสถ์ไปมาก จึงต้องมีการรับคนใหม่เข้ามาเสมอ และก็มีผู้เมตตาให้ความอนุเคราะห์เรื่องอุปกรณ์ รวมไปถึงอาหารการกินอยู่เสมอ
6. ตอน "ภาษายี่เก" ผู้ที่รู้จักกับศศิวิมลได้ชักชวนให้ตนรอบคอบในเรื่องการใช้คำราชาศัพท์ เพราะหากใช้ผิดจะกลายเป็นภาษายี่เก แต่ตนกลับไม่สนใจและกล่าวว่าตนก็ชอบดูยี่เก จึงไม่แปลกที่ตนจะนำคำเหล่านี้มาใช้
7. ตอน "เห็นแกกิน" ผู้เขียนตั้งข้อสังเกตว่าน่าแปลกที่อาหารสกปรกจะอร่อยกว่าอาหารสะอาด อันปนเปื้อนด้วยขี้มื่อ ขี้เล็บ ของคนประกอบอาหาร ซึ่งคนนิยมรับประทานมากกว่าอาหารที่ผ่านขั้นตอนการทำเพื่อความสะอาด
8. ตอน "บันราคารูป" ผู้เขียนกล่าวถึงการตั้งราคาขายรูปของตน ว่าตนจะตั้งราคาตามความพอใจ หากใครว่าแพงก็ให้เขียนรูปเอง
9. ตอน "ชีวิตที่เป็นนิรันดร์" ศศิวิมลวิจารณ์เปรียบเทียบละครโทรทัศน์เรื่อง "การะเกด" ในแต่ละยุคสมัย โดยตำหนิว่าตัวละครเอก คือ การะเกดซึ่งเป็นนางร้ายคนใหม่ นั้น รำไม่สวยเมื่อเปรียบเทียบกับตัวละครตัวเดียวของยุคก่อน เพราะพิถีพิถันมากกว่า

10. ตอน "19 มงกุฏ" ผู้เขียนกล่าวถึงเรื่องของการโกหก ว่าเป็นสิ่งที่ควรนำไปศึกษาในเรื่องของวิวัฒนาการ ความเป็นมาของผู้ที่พูดโกหกจนเป็นนิสัย ตลอดจนน่าจะนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์หรือละคร โดยตั้งชื่อเรื่องว่า 19 มงกุฏ

11. ตอน "คุณครูจำเนียร" ศศิวิมลเขียนแสดงความอาลัยในการจากไปของคุณครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ผู้ซึ่งมีความสามารถทางด้านขับร้องและเล่นดนตรีไทยเป็นอย่างดีคนหนึ่ง ทั้งครูยังให้ความสนิทสนมเป็นกันเองกับตนและผู้ร่วมงานด้วยอย่างไม่ถือตัวอีกด้วย

12. ตอน "ผีไม่มีในโลก" ผู้เขียนเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับผีจากความเชื่อที่เล่าต่อกันมาของแต่ละพื้นที่ และกล่าวว่า วิชาที่จะหลอกให้เชื่อเรื่องผีได้เป็นอย่างดีคือวัยเด็ก

13. ตอน "ครูยัง หุ้มยอด 1" ผู้เขียนแสดงความอาลัยรักต่อการจากไปของครูบุญยัง เกตุคง โดยเล่าเรื่องความสามารถทางการเล่นดนตรีไทยและอุปนิสัยของครูที่เป็นโง่เง่าแต่ความจริงแล้วใจดี

14. ตอน "ครูยัง หุ้มยอด 2" ศศิวิมลเล่าถึงครูบุญยัง เกตุคง เรื่องไหวพริบในการแสดงประชันฝีมือทางดนตรีไทย ซึ่งหากอีกฝ่ายเป็นคนรู้จักขอบพอกัน ครูจะไม่เล่นเครื่องดนตรีชิ้นนั้น และเปลี่ยนไปเล่นอย่างอื่นแทน เนื่องจากทราบว่าคุณครูมีอดีตว่าอยู่แล้วและไม่ให้ผู้ชมเบื่อกัน

15. ตอน "ครูยัง หุ้มยอด 3" ผู้เขียนเล่าเรื่องราววัยเด็กที่ครูบุญยัง เกตุคง ได้เคยเล่าให้ฟังว่าท่านมีความสนใจทางด้านดนตรีไทยและนาฏศิลป์มานาน เมื่อได้ที่โอกาสเรียนทางด้านนี้จึงทำทุกอย่างเพื่อที่จะได้ความรู้ให้มากกว่าเพื่อนรุ่นเดียวกัน

16. ตอน "ใหญ่คับฟ้า-ฮาม่าซิ่ง" ผู้เขียนเล่าถึงอาหารการกินที่ตนจำได้ในยามเยาวราช บรรยายภาพของผู้ประกอบอาหาร ส่วนประกอบในอาหารตลอดจนวิธีทำอาหาร ซึ่งตนเคยได้ไปเมื่อครั้งยังเด็ก และกล่าวว่าหากให้ไปเยาวราชตอนนี้คงไม่ไปเพราะอายุมากแล้ว

17. ตอน "เรื่องสัตว์ๆ" ผู้เขียนเล่าถึงเรื่องราวของสัตว์ต่างชนิดกัน ที่คนคิดว่าสัตว์นั้นเชื่อเรื่องจึงให้ความเอ็นดู แต่แล้วสัตว์ต่างๆเหล่านั้นก็กลับมาทำร้ายผู้คนดังกล่าว

18. ตอน "เรื่องต้องจำ" เครื่องเสียงที่บ้านของผู้เขียนเสีย จึงให้นายอินซึ่งเป็นช่างมาซ่อม และตนกล่าววาทจาเหน็บแนมโดยที่ไม่ได้ตั้งใจจะให้นายอินโกรธ แต่นายอินบอกว่าไม่ได้โกรธเพียงแต่จำได้ดีเท่านั้น

19. ตอน "ปัญหาโลกแตก" ผู้เขียนตั้งคำถามขึ้นแก่ตนเองว่า หากทราบเป็นที่แน่นอนว่าโลกจะแตกในอีก 2 ปีข้างหน้าจะทำอะไรก่อนเป็นอันดับแรก พร้อมยกตัวอย่างคำตอบแทนผู้คนต่างสาขาอาชีพ และกล่าวทิ้งท้ายว่าวันที่โลกจะแตกในความเป็นจริง ก็คือวันที่โลกปลดปล่อยจากนี้ทั้งเจ้าหน้าที่และลูกหนี้กลับรักใคร่กัน

20. ตอน "มนุษย์ต่างดาว" ศศิวิมลเปรียบเทียบตนเองว่าเหมือนกับอยู่ดาวดวงหนึ่งคือบ้านตนเอง ส่วนคนที่มาเยือนบ้านตนเองถือว่าเป็นมนุษย์ต่างดาวทั้งหมดเพราะมาจากต่างถิ่นต่างที่และมีนิสัยต่างกันด้วย

21. ตอน "เดินทางมาในกลางมรคา" ศศิวิมลเดินทางไปงานพระราชทานเพลิงศพ ครูบุญยัง เกตุคง ที่โคราช เมื่อตอนกลับบ้านจึงทานอาหารที่ จ.ปราจีนบุรี ซึ่งตนตำหนิอาหารว่า 'ไม่อร่อย จึงตั้งข้อสังเกตว่าคนเราเห็นเรื่องกินเป็นเรื่องใหญ่ คือ ไม่ว่าคนชายจะไม่มีอัธยาศัยเลย แต่ถ้าอาหารอร่อยถูกคำก็รับได้

22. ตอน "เดรัจฉานวิชา" ผู้เขียนกล่าวถึงสุนัขพันธ์ต่างๆทั้งรูปร่างลักษณะและนิสัยโดยรวมของสุนัข โดยตั้งข้อสังเกตว่าสุนัขจะรักคนมากกว่าสุนัขด้วยกัน เนื่องจากมีสุนัขบางพันธ์ฆ่ากันเอง

23. ตอน "คนรุ่นใหม่" ศศิวิมลกล่าวถึงผ้าอนามัยในแต่ละยุคสมัย ทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต รูปแบบในการใช้ ตลอดจนวิวัฒนาการตั้งแต่โบราณจนปัจจุบัน

24. ตอน "มารหัวใจ" อ้อยซึ่งเป็นเพื่อนของผู้เขียนมีพื้นที่เขินมากจึงมีความตั้งใจจะตัดฟันเพื่อต้องการให้ผู้ชายสนใจ แต่เนื่องจากหมอบอกว่าฟันของอ้อยตัดไม่ได้ต้องผ่าเหงือกสรุปแล้วอ้อยจึงไม่ได้ตัดฟัน

ศิลปะการสรรคำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเลือกใช้ถ้อยคำ และการสร้างถ้อยคำ

1. การเลือกใช้ถ้อยคำ แบ่งเป็น คำคล้องจอง คำมีศักดิ์ คำภาษาโบราณ คำภาษาตลาด และคำภาษาต่างประเทศ

1.1 คำคล้องจอง คือ คำที่มีสัมผัสคล้องจอง เน้นการเล่นเสียงสัมผัสสระ สัมผัสอักษรให้เสียงกระทบกระทั่งกันเกิดความไพเราะน่าฟัง และในศศิวิมลชุมนุมบรรพ ลำดับหก พบ คำคล้องจอง ดังนี้

1.1.1 แอ้อัดยัดเยียด และ อัดอัดกักพัน พบจากตอน 19 มงกุฎ ดังความว่า

ครั้งหนึ่งบนรถเมล์สายหนึ่ง มีผู้คนแอ้อัดยัดเยียดพอสวมควรว
ขณะที่รถวิ่งๆหยุดๆอยู่บนถนนรอนแรม ซึ่งคับคั่งด้วยการจราจร

ชายหนุ่มคนหนึ่งก้าวขึ้นรถแมล์อย่างองอาจแกมสมาร์ท เขานั่งบุบลงยั้งที่
ว่างข้างๆหญิงสาวแนงน้อยนวลระหง

ทันใดนั้น ด้วยสุดที่จะอดกลั้น เขาระเบิดผายลมออกมา...

สิ้นเสียงสุด ทุกสายตาทวนรถพากันเพ่งตำหนิมาสู่ทิศทาง

อันเป็นต้นกำเนิดแห่งเสียง...

นี่ได้ด้วยไวยปัญญา ชายหนุ่มใช้สายตาเดียวกันกับหนูชน หันมา
จ้องมองหญิงสาวที่นั่งข้างๆอย่างดูแคลนทำย่นจมูกเล็กน้อย เป็นการปิด
ความรับผิดชอบต่อสาธารณชนให้พ้นตัวหลักๆ...

หญิงสาวนั่งอึดอัดกักพิน ด้วยโดนสังคมบีบคั้นไปอีกเพียง
ป้ายเดียว ตัดสินใจลุกขึ้นชี้หน้าชายหนุ่มทั้งน้ำตาตลอดเช้า

“—ไอ้บ้า แกนั่นแหละตด—!”

แล้วเธอก็หันขวับ ผลิผลามก้าวแทรกฝูงชนลงจากรถไป

(19 มงกุฎ. หน้า 152-153)

ศศิวิมลใช้คำว่า “แออัดอัดเยียด” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “แออัด” หมายถึง
อัดเยียด, แน่น, อัดแอ ก็ว่า (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 923) กับคำว่า “ยัดเยียด” หมายถึง เบียดกันแน่น,
แออัดกันแน่น ; ชื่นหรือแค่นให้โดยผู้รับไม่เต็มใจรับ, เยียดยัด ก็ว่า , ใช้เพียง ยัด คำเดียวก็มี
(ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 654) เพื่อแสดงถึงสภาพของผู้คนหนาแน่นจนกระทั่งต้องเบียดกันบน
รถประจำทางที่มีชายหนุ่มเกิดผายลมออกมาเสียงดังแล้วโยนความผิดให้กับหญิงสาวที่นั่งข้างๆ
โดยการมองไปที่เธอพร้อมๆกับคนบนรถ หญิงสาวจึง “อึดอัดกักพิน” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจอง
ของคำว่า “อึดอัด” หมายถึง คับอกคับใจ, ไม่คล่อง, ไม่ปลอดโปร่ง. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 910)
กับคำว่า “กัก” เพื่อแสดงลักษณะอาการที่ไม่พอใจไปกับความคับแค้น ที่ชายหนุ่มโยนความผิด
มาให้ตน

1.1.2 ยิ้มละไมใจเย็น พบจากตอนคุณครูจำเนียร ดังความว่า

ครูเนียรเป็นคนรื่นรมย์ ไม่เคยเห็นหงุดหงิด ใบหน้ายิ้มละไมใจ
เย็นอยู่เสมอ มีอยู่คราว มีการนัดบรรจเพลงในหุ่นเรื่องตะเลงพ่าย
ครูมาถึงบ้านเราเข้าก่อนกำหนดนัดตามเคย

“—นั่งรถเลยไปลงพระโขนงโน้น เลยเดินมาเรื่อยๆออกกำลัง—”

(คุณครูจำเนียร.หน้า 169)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ยิ้มละไมใจเย็น” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ละไม” หมายถึง นำรักนำเอ็นดู เช่น ยิ้มละไม.(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 704) กับคำว่า “ใจเย็น” หมายถึง ใจหนักแน่น, ไม่ฉุนเฉียว,ไม่รีบร้อน. (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 241-242) เพื่อแสดงภาพสัณห์หน้าของครูจำเนียร ที่จะอารมณ์ดีอยู่เสมอ และดูเหมือนว่าท่านจะไม่เคยโกรธใคร

1.1.3 ป้าเขาลำเนาไม้ พบจากตอนผีไม่มีในโลก ดังความว่า

ปัจจุบันระบบนิเวศน์เปลี่ยนไป ผู้คนไม่พึงพาป่าเขาลำเนาไม้
ดังก่อน ผีก็เลยไม่รู้จะเล่นสนุกหาเหตุให้คนติดกันยังไง ผีคงเหงา

(ผีไม่มีในโลก.หน้า 190)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ป่าเขาลำเนาไม้” แปลงมาจาก “ป่าเขาลำเนาไพร” โดยเปลี่ยนจากคำว่า “ไพร” หมายถึง ป่า;ขอบ,ริม (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 598) เป็น “ไม้” หมายถึง สิ่งที่ยกขึ้นจากดิน มีราก มีลำต้น มีกิ่งก้านและใบ เนื้อของมันใช้ทำสิ่งของต่างๆ เช่น ไม้ตะเคียน ไม้เท้า (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 646) เพื่อบรรยายถึงภาพของสถานที่ในอดีตที่เต็มไปด้วยป่าไม้ ซึ่งตามจินตนาการของผู้เขียน มักจะมีผีซ่อนอยู่มากกว่าตามบ้านเรือนในปัจจุบัน ซึ่ง “ไม้” ให้ความรู้สึกของป่าที่มีพื้นที่ติดกับที่อยู่อาศัย มีความสะดวกที่ผีจะหลอกมากกว่า “ไพร” ซึ่งควรจะเป็นป่าที่กว้างใหญ่อยู่ไกลที่อยู่อาศัย

1.1.4 ใจเง่าเต่าช้า พบจากตอนครูยัง หุ้มยอด ดังความว่า

...ศิษย์โดยมากมักกลัวครูญยัง ลือว่าดู แต่ตัวครูเองกลับว่าคน
ที่ดูจริงๆ คือครูญยังค์ ใครทำไม่ได้ตั้งใจก็เอ็ดดูจริงจัง

“—ก็ตัวผมเอง ยังถูกยงค์เขาดูเอาเลย—”

เป็นที่ประจักษ์ในเหล่าบรรดาอุกฤษฏ์อุกหา ว่าครูเป็นผู้มี
ความอดทนอย่างยิ่งยวดกับความโง่เง่าเต่าช้าของศิษย์ ทำไม่ได้ครูผู้
อุตสาหะเคียวเข็ญ หรือหาทางพลิกแพลงให้ได้จนได้ในที่สุด

(ครูยัง หุ้มยอด.หน้า 237)

ผู้เขียนใช้คำว่า“โง่เง่าเต่าช้า”แปลงมาจาก“โง่เง่าเต่าตุ่น” หมายถึง โง่ที่สุด เช่น โง่เง่าเต่าตุ่น
พ่อคุณแอ้ย ผู้ใดเลยจะประสงค์จำนงค์หมาย (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 208) โดยเปลี่ยนจากคำว่า
“ตุ่น” หมายถึง ชื่อสัตว์สี่เท้าชนิด (Talpa klossi) ในวงศ์ Talpidae คล้ายหนูตะเภา รูปร่างป้อม
หัวเล็ก ตาเล็กมาก จมูกแหลม มีขนอ่อนนุ่ม ขอบหูตื้นอยู่ ; (ปาก) โดยปริยายหมายความว่า คนโง่
คนเข่อ,มักใช้ว่า โง่เง่าเต่าตุ่น (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 350) เป็นคำว่า “ช้า” หมายถึง ค่อยๆเคลื่อน
ไป,ไม่เร็ว,ไม่ไว เช่น เดินช้า วิ่งช้า;ล่า,ไม่ทันเวลาที่กำหนด, เช่น มาช้า (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 263)
ซึ่ง “ช้า” แสดงความรู้สึกของการเรียนรู้ได้ แต่ต้องค่อยๆพัฒนา แต่ “ตุ่น” ให้ความรู้สึกของ
การเรียนรู้ที่พัฒนาต่อไปไม่ได้อีก ในที่นี้กล่าวถึงการเรียนรำของตนนั้นค่อยๆพัฒนาไป โดยมี
ครูบุญยังเป็นผู้สอนให้ด้วยความอดทน

1.1.5 เช่อสู้รู้เสือก พบจากตอนเรื่องสัตว์ๆ ดังความว่า

เรื่องมีอยู่ว่า ชาวนาคนหนึ่ง เดินไปเจองูเห่ากำลังจะตัวแข็งตาย
ด้วยความหนาว ด้วยความเมตตาต่อบวกกับความเช่อสู้รู้เสือกไม่เข้า
เรื่อง ชาวนาผู้หวังดีจึงอุ้มงูเห่าขึ้นมาไว้บนตัก เพื่อให้ได้ไปให้อุ่นจาก
ร่างกาย

พองูเห่าขยับตัวได้...

ตั้งแต่เกิดมาเป็นงูจนปานนี้ ยังไม่เคยพบเคยเห็นมนุษย์ไหนจะมี
ใจประเสริฐเมตตาถึงขนาดอุ้มขึ้นตักเซยชม งูเลยกัดให้ 1 จี๊ก ชาวนา
เลยตาย

(เรื่องสัตว์ๆ.หน้า 263-264)

ผู้เขียนใช้คำว่า “เช่อสู้รู้เสือก” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “สู้” กับคำว่า “รู้” เพื่อ
ดำเนินปฏิภาณของชาวนา คือ “เช่อ”หมายถึง เวลาเพราะไม่เคยพบเห็นมาก่อน,ไม่รอบคอบ,งง.
(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 284) ทั้งๆที่ผู้คนทราบดีอยู่แล้วว่างูเป็นสัตว์มีพิษ ครู้ายยัง “เสือก”

หมายถึง ไล่ไป, ผลักไป ; แล้; ทะลึ่ง. (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 825) คือ เข้าไปข่มเพื่อหวังให้ ความอบอุ่นและหวังให้สัตว์อย่างงูรู้คุณ อันเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ จึงเป็นการสมควรที่ถูกรุกัด

1.1.6 คนเรื่องมากปากสูง พบจากตอนเดินทางมาในกลางมรคา ดังความว่า

อย่างไรก็ดี เรากะจะฝากห้อง ซึ่งไม่ใช่ห้องออกลูกแต่เป็นห้องกิน ไว้ที่เมืองปราจีนบุรี นักรถนหาร้านกินข้ามยามค้าตั้งแต่ปากประตูเมือง ไล่ไปเรื่อยจนตลาด ก็ยังไม่พบที่ถูกชะตาคนเรื่องมากปากสูง เรื่องกิน ส่งๆไปพอกันตาย คงเป็นการเสียปากเปลืองได้ไม่พอที่

ค้นคว้าหาจบไม่พบแล้ว เจอร้านขายข้าวต้มได้รุ่งเข้าร้านหนึ่ง ดูเข้าที่กว่าเพื่อนไม่มีดมอมหอมช่อ

เอาละ.....จอดรถกินที่นี้แหละ เรามันคนพลัดบ้านพลัดเมือง 'ไม่รู้' แหล่งแห่งทาง อาจจะมีที่กินอร่อยแทบตายซ่อนอยู่ที่ไหน แต่ไม่รู้จัก

(เดินทางมาในกลางมรคา.หน้า 331)

ศศิวิมลใช้คำว่า "คนเรื่องมากปากสูง" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "มาก" กับ คำว่า "ปาก" เพื่อบรรยายถึงความเป็นคนช่างเลือกของตน ทั้งยัง "ปากสูง" คือ ต้องเลือกรับประทานเฉพาะอาหารที่อร่อยเท่านั้น จึงทำให้ "ค้นคว้าหาไม่จบพบแล้ว" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "ค้นคว้า" หมายถึง กับคำว่า "หา" และคำว่า "จบ" กับคำว่า "พบ" เพื่อการพรรณนาร้านที่ถูกใจจะเข้าไปรับประทานได้ยากแต่ในที่สุดก็ตัดสินใจเลือกร้านข้าวต้มที่ไม่ "มีดมอมหอมช่อ" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "มีดมอม" คือ ลักษณะที่ไม่สว่างทั้งสกปรก กับคำว่า "หอมช่อ" หมายถึง ไม่โอ้อวด เช่น บ้านหอมช่อ, ฆะมุกฆะมอม เช่น แต่งตัวหอมช่อ (ราชบัณฑิต, 2525.หน้า 278) เพื่อแสดงภาพของร้านข้าวต้มที่ตนเลือกจะรับประทานนั้นดูดี ไม่สกปรก พอที่รับประทานอาหารได้ เนื่องจากตน "ไม่รู้แหล่งแห่งทาง" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "แหล่ง" หมายถึง ถิ่น, ที่อยู่, บริเวณ, ศูนย์รวม, บ่อเกิด, แห่ง, ที่. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 866) กับคำว่า "แห่ง" หมายถึง ที่.บ. ของ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 865) คือตนไม่ได้อาศัยอยู่ในปราจีนบุรี จึงไม่ทราบว่าจะสถานที่ใดจึงจะมีร้านอาหารที่ผู้คนนิยมไปรับประทานกัน

1.2 คำมีศักดิ์ คือ คำที่ใช้สำหรับบุคคลที่สนทนาด้วย หรือกล่าวถึง โดยแตกต่างกันไปตามสถานภาพของวัย อาชีพและฐานะทางสังคม ในศศิวิมลฉัฐมบรรพ ลำดับหก พบคำมีศักดิ์ ดังนี้

1.2.1 ตาแป๊ะเปาะเปี๊ยะ พบจากตอนใหญ่คับฟ้า-อาม่าซิ่ง ดังความว่า

เวลาหันต้องสายหัวโยกตัวเล็กน้อย เป็นท่าของตาแป๊ะเปาะเปี๊ยะ
ทั้งหลายชอบทำกันให้พลิวไปตามจังหวะหัน ลงท้ายใช้ไม้พายเล็กๆ
ควักน้ำ หน้าสีน้ำตาลมะขามเปียกชั้นเซละป้ายฉาบจนทั่ว กองพริกคอง
กับต้นหอม 2-3 ต้นไว้ข้างๆ ถ้าเป็นจานพิเศษวางก้ามปูทะเลให้ 1 ก้าม
(ใหญ่คับฟ้า-อาม่าซิ่ง. หน้า 252)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ตาแป๊ะเปาะเปี๊ยะ” เรียกชายวัยกลางคนชาวจีนที่อาชีพขาย “เปาะเปี๊ยะ”
หมายถึง ชื่ออาหารชนิดหนึ่ง โดยนำแป้งสาเลีมาทำให้สุกและทำเป็นแผ่นกลมบางๆ แล้วห่อถั่วงอก
เต้าหู้ กุนเชียง ฟู และแตงกวา กินกับน้ำจิ้มข้นๆรสหวาน หรือจะทอดกินก็ได้ (ราชบัณฑิต, 2525.
หน้า 537) เพื่อแสดงภาพความคล่องแคล่วในการประกอบเครื่องเปาะเปี๊ยะของชายคนดังกล่าว
ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงวัยที่สูงกว่าในเชิงนับถือ

1.2.2 อาม่า พบจากตอนใหญ่คับฟ้า-อาม่าซิ่ง ดังความว่า

มีคนมาชวนให้ไปเยาวราชครั้งนี้ ก็ว่าจะไป.....จะไป แต่ก็
ซื้อร้าน อาม่าซิ่งไม่ไหวแล้ว ไหนจะเบียดเสียดเหยียดยึด ไปดมซื้อ
ทัศนาคู่คนประเดี้ยวประด้าวต้องกลับมาพักพินบ่มสังขารให้ปรกติไป
อีกหลายวัน

(ใหญ่คับฟ้า-อาม่าซิ่ง. หน้า 253-254)

ศศิวิมลใช้คำว่า “อาม่า” ซึ่งเป็นคำเรียกหญิงวัยชราชาวจีน เรียกแทนตนเอง เพื่อกล่าวว่า
ปัจจุบันตนอายุมากขึ้น หากจะให้ไปเยาวราชซึ่งเป็นสถานที่ที่มีผู้คนหนาแน่นคงไม่ไหว ทั้งร่างกาย
ก็อ่อนแอมากแล้วด้วย โดยใช้คำดังกล่าวเพื่อแสดงให้รู้สึกถึงความชรา

1.2.3 คุณน่อง พบจากตอนเรื่องลี้ดัวๆ ดังความว่า

พื่อนี้ หนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนทั่วไป มักกล่าวขวัญให้เห็น
ได้ยินแต่เรื่องชวานากับงูเห่า ที่กัดชวานาเชอ

เมื่อเด็กๆเคยเรียน จะเป็นนิทานอีสปหรืออะไรก็ไม่ทราบ แต่
ไม่ใช่ยาอี หรือคุณน้องอะไรที่ชอบกินยาอีแล้วถูกเขาจับไปตรวจฉี่
(เรื่องสัตว์ฯ หน้า 263)

ผู้เขียนใช้คำว่า “คุณน้อง” เรียกแทนวัยรุ่นที่เสพยาอี ซึ่งคุณน้องให้ความรู้สึกของเด็กวัยรุ่นที่
ชอบเที่ยวเตร่ตามสถานเริงรมย์ รวมไปถึงมีฐานะทางการเงินที่ดี โดยเรียกเลียนแบบผู้หญิงใน
สังคมชั้นสูงเมื่อเวลาพูดคุยกัน ศัพท์ของคำแสดงวัยที่อ่อนกว่าและสถานภาพที่ต่ำกว่า

1.2.4 อีนาย พบจากตอนเดรัจฉานวิชา ดังความว่า

ดีก็คืนค้อนคืนนันทน์แล้ว ลูกสาวยายซิมจะกลับมาจากข้างนอก
บ๊อบเตรสนันทน์ สักประเดี๋ยวจะมีเสียงที่ทำให้หน้าเอ็นดูแบบนางเอก
ตกทวยหมาฝ่าความมืดมาว่า

“—เสื่อใบ วันนี้ทำตัวดีหรือเปล่า—”

ตกทวยสองสามคำ อีนายก็สะบัดก้นขึ้นบ้านไป เสื่อใบมันคง
นึกในใจว่า

“—จับกุได้ไว้ในกรงเหล็กซี่ๆ กลับตัวยังแทบไม่ได้ แล้วจะให้กูไป
ทำระยำที่ไหน ระยำอย่างเก่งก็แค่ขี้รดกรง—”

(เดรัจฉานวิชา หน้า 349-350)

ผู้เขียนใช้คำว่า “อีนาย” ซึ่งเป็นคำเรียกที่ลูกจ้างใช้เรียกหญิงสาวที่เป็นนายจ้างชาวเหนือ
สมมติให้สุนัขข้างบ้านเรียกแทนหญิงสาวที่เป็นเจ้าของสุนัขดังกล่าว ศัพท์ของคำแสดงวัยที่อ่อนกว่า
ในลักษณะประชดประชันในการกระทำที่ดูเหมือนจะเอ็นดูตกทวยสุนัข แต่ความจริงแล้วไม่ได้
สนใจแม้แต่นิดเดียว

1.3 คำภาษาโบราณ คือ คำที่ใช้กันสมัยก่อน ปัจจุบันเลิกใช้แล้วหรืออาจใช้เป็นบางคน
บางกลุ่มเท่านั้น ในศศิวิมลจรัสมบรรพ ถ่าดับหก พบคำภาษาโบราณ ดังนี้

1.3.1 ยี่เก พบจากตอนภาษายี่เก ดังความว่า

มีผู้หวังดีเตือนว่า ให้ระวังการใช้ราชาศัพท์ ผิดพลาดพลั้งไป
เขาจะว่าได้ว่าเป็นราชาศัพท์ยี่เก

(ภาษายี่เก.หน้า 87)

คำว่า “ยี่เก” ปัจจุบันใช้คำว่า “ลิเก” หมายถึง การแสดงชนิดหนึ่งมาจากชวามลายู,เรียก ยี่เก ก็มี. (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 712) โดยมีผู้เตือนให้ตนระวังเรื่องการใช้คำราชาศัพท์ด้วยเกรงว่า จะไปเหมือนภาษา “ยี่เก” เพื่อแสดงให้เห็นภาพของการแสดงเลียนแบบกษัตริย์ในอดีตที่มุ่งเน้น ความสนุกสนานมากกว่าการใช้ราชาศัพท์ที่ถูกแบบแผน เล่นกันอย่างง่าย และไม่พิถีพิถันเท่า “ลิเก” ในปัจจุบัน

1.4 คำภาษาตลาด คือ คำภาษาพูดของคนธรรมดาทั่วไป โดยไม่ถึงความเหมาะสม หรือความถูกต้อง ในศศิวิมลธรรมบรพ ลำดับหก พบคำภาษาตลาด ดังนี้

1.4.1 กระโปก พบจากตอนภาษายี่เก ดังความว่า

จึงเหลนคนก็มีไซ้ แต่ไซ้จึงเหลนคนเหล่านี้ จะมีภาพลักษณ์ยาวๆ
อย่างไซ้จริงๆหรือไม่ ไม่ทราบ ถ้าท่านยังอยู่ละยาวนาน พุดให้ถูกหลัก
ภาษาเขาไม่เรียกยาว แต่เรียกยาน ยานอย่างกระโปกตาแก่ คือ
เกือบถึงข้อพับเข่ามันแหละ

(ภาษายี่เก.หน้า 96)

ศศิวิมลใช้คำว่า “กระโปก” หมายถึง ส่วนหนึ่งของอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกของชายหรือ สัตว์ตัวผู้ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 38) เป็นคำภาษาตลาด เพื่อแสดงภาพเปรียบเทียบไซ้จึงเหลนคน ซึ่งตนสันนิษฐานว่าคงจะยานอย่างกระโปกของตาแก่

1.4.2 กู, ระย้า, ซี้ และ เหี้ย พบจากตอนเตร็จงานวิชา ดังความว่า

ศึกตื่นค่อนคืนนั้นแล้ว ลูกสาวยายซิมจะกลับมาจากข้างนอก
บิบบแตรสนั่นลั่น

ลักประเดี๋ยวจะมีเสียงที่ทำให้หน้าเอ็นดูแบบนางเอกทักทายหมาฝ่า
ความมืดมาว่า

“—เสื่อใบ วันนี้ทำตัวดีหรือเปล่า—”

ทักทายสองสามคำ อินายก็สะบัดก้นขึ้นบ้านไป เสื่อใบมันคงนึก
ในใจว่า

“—จับกูใส่ไว้ในกรงเหล็กซี่ๆ กัดบัตวยังแทบไม่ได้ แล้วจะให้กูไป
ทำระย้าที่ไหน ระย้าอย่างเก่งก็แค่ชี้รดกรง—”

หลังจากนั้น เสื่อใบก็จะเริ่มทำตัวเหี้ย คือเห่าหนวกหูต่อไปอีกยาว
นานแบบไม่รู้จบ

(เตร็จงานวิชา. หน้า 349-350)

ผู้เขียนใช้คำว่า “กู” เป็นคำสมมติให้สุนัขเรียกแทนตนเอง และ “ระย้า” หมายถึง ชั่วช้า, ต่ำช้า, เลวทราม, อับมงคล. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 674) เป็นการสมมติให้สุนัขแสดงความรู้สึกนึกคิดในเชิงไม่พอใจการทักทายของหญิงสาวผู้เป็นเจ้าของคือเนื่องจากไม่ปล่อยให้ตนออกจากกรงไปไหนแล้วจะให้ไปทำตัวไม่ดีได้อย่างไร นอกจากนี้ “ซี่” หมายถึง กิริยาที่ถ่ายกากอาหารออกทางทวารหนัก, ถ่ายอุจจาระ, ราชาศัพทที่ว่า ลงพระบังคนหนัก (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 144) และใช้คำว่า “เหี้ย” หมายถึง ชื่อสัตว์ชนิดหนึ่ง (varanus salvator) ในวงศ์ Varanidae คล้ายจะงาแต่ใหญ่กว่า หางแบนอย่างหางจระเข้ ถือกันว่าขึ้นเรือนใครแล้วทำให้ไม่เป็นมงคล (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 864) เพื่อกล่าวถึงการแสดงออกของสุนัขดังกล่าวหลังจากที่หญิงสาวที่เป็นเจ้าของเข้าบ้านไปแล้ว คือ เห่าอีกยาวนาน ซึ่งทั้งสี่คำเป็นคำภาษาตลาด

1.5 คำต่างประเทศ คือ คำภาษาใดๆก็ตามที่นำมาใช้แทนคำภาษาไทย ทั้งที่คำนั้นจะมีคำภาษาไทยใช้แทนได้ การใช้คำภาษาต่างประเทศอาจใช้เขียนด้วยภาษาต่างประเทศใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศัพทมูล

จรรยาบรรณ ลำดับทศนี้ ไม่พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศัพทมูล

จรรยาบรรณ ลำดับทศนี้พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1.5.2.1 บราวน์ และ ซอจเสจโรล พบจากตอนกินเลี้ยง ดังความว่า

หากของเลี้ยงตามงานศพ มิใช่ว่าจะกินเอาอ้อมออกอันใด โดยมาก เป็นของนิดๆหน่อยๆวางมาในถาดแบบข้าวแขก คือเป็นหลุมๆอย่างแขก อาบังกิน...

ขนมขมุกก็มีบราวน์หนึ่งชิ้น ซอจเสจโรลอันเล็กๆสองก้อน ...ต้อง กินสักสามหรือสี่ถาดจึงจะเอาอ้อมได้พอประมาณสำหรับคนรับประทาน ไม่จุ

(กินเลี้ยง.หน้า 27)

ผู้เขียนใช้คำว่า “บราวน์” มาจากคำว่า “brownie” หมายถึง เจ้าที่ศาลพระภูมิ, เหวดาสีน้ำตาลตัวเล็กที่คอยช่วยงานบ้าน, ขนมช็อกโกแลตชิ้นเล็ก (วิทย์ เพ็ญบุญธรรม, 2541, หน้า 106) คำว่า “ซอจเสจโรล” มาจากคำว่า “sausage roll” คือขนมปังไส้กรอก เพื่อกล่าวถึงชนิดของขนมที่นิยมนำเลี้ยงแขกในงานศพ

1.5.2.2 มิกซ์มีเดีย พบจากตอนเห็นแกกิ้น ดังความว่า

ตามสถิติกลุ่มเห็นแกกิ้นโพลพบว่า ก๋วยเตี๋ยวที่มีมากที่สุดในประเทศไทยคือก๋วยเตี๋ยวหมูต้ม-ลูกชิ้นปลาแบบแต้จิ๋ว ซึ่งเตี๋ยวนี้นี้ได้เสีย

เอกลักษณ์ไปเยอะ ธรรมดาบะหมี่ต้องเส้นแบนใส่ถั่วงอก ภายหลัง
บะหมี่เส้นกลมอย่างกวางตั้งก็เอามาใช้กัน นับเป็นการผสมผสานหรือ
มิกซ์มีเดียระหว่างแต่จิวกับกวางตั้งให้กลมกลืน

(เห็นแก่กิน.หน้า 112)

ผู้เขียนใช้คำว่า "มิกซ์มีเดีย" มาจากคำว่า "mixed media" หมายถึง งานศิลปะที่
ประกอบด้วยหลายสื่อ (วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 564) เพื่อกล่าวถึงการประยุกต์ใช้เส้น
บะหมี่แบบกวางตั้งคือเส้นกลมในการทำวุ้นแบบแต่จิว ซึ่งเดิมต้องใช้บะหมี่เส้นแบน จึงเกิด
การผสมผสานกัน

1.5.2.3 ดริอป พบจากตอนชีวิตที่เป็นนิรันดร์ ดังความว่า

ตอนจะจบ คุณน้ำบุษราคัมได้เฮ้อยเฉลยวาจากแก่พระเอก-นางเอก
ออกมาประการหนึ่ง ทำนองว่า

“—เฮาละ ทีนี้เดชะด่างกับบุษบา ก็ควรจะไปเรียนหนังสือ—”

แสดงถึงข้อเท็จจริงให้ผู้ดูรู้ว่า ตลอดเวลาที่ทั้งพระเอก-นางเอก
ตั้งหน้าจอล้างจอยผลาญกับฝ่ายผู้ร้าย คือมรกดกับวราภรณ์อยู่เป็นนม
เป็นนานนี้ ทั้งสองมิได้เรียนหนังสือหน้าหา อาจจะดริอปไว้เป็น
การเฉพาะกิจ ขอลามาสู้รบกับผี

(ชีวิตที่เป็นนิรันดร์.หน้า 143)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ดริอป” มาจากคำว่า “drop” หมายถึง หยดลง, หย่อนลง, ตก, จมลง,
สิ้นสุด, ถอน, ยุติ, หายไป, หมอบ, ตกต่ำลง, เคลื่อนอย่างแผ่วเบา, ถอยหลัง, เคลื่อนต่ำลง
(วิทย์ เทียงบูรณธรรม, 2541. หน้า 272) ในที่นี้ใช้หมายความถึงการหยุดเรียนซึ่งควรจะเป็นระดับ
มหาวิทยาลัยของพระเอกนางเอก

1.5.2.4 ยูเทิร์น และ แท็กซี่ พบจากตอน 19 มงกุฏ ดังความว่า

ขอยูเทิร์นกลับมาเรื่องแท็กซี่ที่โกหก ถึงแก่จะโกหกก็โกหกเล่นๆ

ชนิดเอามาเป็นอย่างดีเอง มิได้ยกย่อนซ่อนเงื่อนหักเหลี่ยมเจียนคม
อันใดมากมาย...

(19 มงกฎ.หน้า 153)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ยูเทิร์น" มาจากคำว่า "U-turn" คือเครื่องหมายให้กลับรถ ในที่นี้ใช้
หมายถึงการกลับมาเล่าเรื่องของคนขับรถ "แท็กซี่" มาจากคำว่า "taxi" หมายถึง รถยนต์ให้เช่า
โดยคิด ค่าโดยสารตามระยะทาง (วิทย์ เทียงบุญธรรม,2541.หน้า 876) ต่อความจากเดิม

1.5.2.5 เฟสติวัล พบจากตอนใหญ่คับฟ้า-อาม่าซิ่ง ดังความว่า

ปีนี้จะจะเป็นปีใหม่ที่กร่อยสุด เพราะไม่รู้จะให้ของขวัญอันใด
แก่กัน เนื่องจากข้าวยากมากแพง...

เห็นจะใช้ได้กับพวกเจ๊กตีนไฟเท่านั้น คนไทยไม่ตื่นไปด้วย ยังคง
สดชื่นรื่นเริง 'อาม่าซิ่ง ไทยแลนด์' อยู่ทั่วทุกหนแห่ง

อย่างถนนเยาวราชย่านคนจีน กับคนอีสานเขาอยู่กัน มีการ
ปิดถนนจัดเฟสติวัลกันยาวเหยียดตลอดถนน แต่มีโซ่ออกมาเดินระบำ
จำเริญกันทั้งถนน อย่างทรีโอ เดอ จาเนโร หากมุ่งกินอย่างเดียว

(ใหญ่คับฟ้า-อาม่าซิ่ง.หน้า 247)

ศศิวิมลใช้คำว่า "เฟสติวัล" มาจากคำว่า "festival" หมายถึง วันเฉลิมฉลอง,วันเทศกาล,
วันนักขัตฤกษ์,งานเฉลิมฉลอง,งานรื่นเริงตามฤดูกาล (วิทย์ เทียงบุญธรรม,2541.หน้า 336) เพื่อ
แสดงตัวอย่างสถานที่ของการจัดงานเฉลิมฉลองปีใหม่ คือ ย่านเยาวราช โดยมุ่งคัดค้านคำกล่าว
ข้างต้นที่ว่า "ปีนี้จะจะเป็นปีใหม่ที่กร่อยสุด เพราะไม่รู้จะให้ของขวัญอันใดแก่กัน เนื่องจาก
ข้าวยากมากแพง"

1.5.2.6 ซัดเตอร์ พบจากตอนเรื่องสัตว์ๆ ดังความว่า

พระอุรังคเห็นช้าง เกิดนึกอยากจะแสดงฤทธิ์อวดอุตริมนุสธรรม
ที่ไม่มีในตน จึงเดินตรงเข้าไปหาช้างซึ่งๆหน้า พลงยกมือขึ้นทำท่า

แบบพระปางห้ามญาติตามที่จำมาจากพระพุทธรูป หรือไม้กุ่มเขียน
เรื่องพระพุทธรูปเจ้าปราบข้างนาฟ้าศิริ

ประจวบกับพระรูดงศ์ได้นัดกับลูกศิษย์ไว้ให้คอยถ่ายรูปให้คณะ
พอมืออาตมายกดูถึงตะโพงกเนินน้ำเต้าข้างเมื่อไร ให้กดชัตเตอร์ทันที
จะได้เอารูปอัศจรรย์นี้ไว้รอดญาติโยม

(เรื่องสั้นตัวจ. หน้า 265)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ชัตเตอร์” มาจากคำว่า “shutter” หมายถึง หน้าต่างบานเกล็ด, บานเกล็ด
ของหน้าต่าง, แผ่นมู่ลี่ปิดหน้าร้าน, เครื่องปิดเปิดรูแสงของกล้องถ่ายรูป (วิทย์ เทียงบุญธรรม,
2541. หน้า 790) เพื่อแสดงถึงการที่พระรูดงศ์ให้ลูกศิษย์ตั้งใจถ่ายภาพตอนที่แสงเมตตาค่อยข้าง
ว่าเมื่อได้มุมที่ต้องการแล้วให้บันทึกภาพไว้ทันทีทันใด โดยเน้นความรวดเร็ว

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับ
คำภาษาไทย สำหรับในเรื่องศศิวิมลจรัสมบรรพ ลำดับหนึ่งพบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียน
โดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย ดังนี้

1.5.3.1 เห็นแกกีนโพล พบจากตอนเห็นแกกีน ดังความว่า

ตามสถิติกลุ่มเห็นแกกีนโพลพบว่า กว๋ยเดี่ยวที่มีมากที่สุดใ
ประเทศไทยคือกว๋ยเดี่ยวหมูต้ม-ลูกชิ้นปลาแบบแต่จิว ซึ่งเดี่ยวนี้ได้เสีย
เอกลักษณ์ไปเยอะ ธรรมดาบะหมี่ต้องเส้นแบนใสถ่วงออก ภายหลัง
บะหมี่เส้นกลมอย่างกว๋างตั้งก็เอามาใช้กัน นับเป็นการผสมผสานหรือ
มิกซ์มีเดียระหว่างแต่จิวกับกว๋างตั้งให้กลมกลืน

(เห็นแกกีน. หน้า 112)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เห็นแกกีนโพล” เป็นการนำคำว่า “เห็นแกกีน” ซึ่งเป็นคำไทยมาใช้ร่วมกับ
“โพล” มาจากคำว่า “poll” หมายถึง การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง, การออกเสียงเลือกตั้ง, รายชื่อผู้ไป
ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง, บุคคลที่ปรากฏในรายชื่อ, การสำรวจความคิดเห็นคนจำนวนมาก
(วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 655) อันเป็นคำภาษาต่างประเทศ เพื่อสมมติให้มีหน่วยงาน

ในการสำรวจแบบของกวีเดี่ยวที่มีมากที่สุดในประเทศไทย โดยนำเสนอในลักษณะอย่างเป็นทางการเชิงขบขัน

2. ด้านการสร้างถ้อยคำ คือ คำที่ผู้เขียนสร้างขึ้นใหม่ โดยอาศัยหลักของการซ้อนคำ ซ้ำคำ และ ประสมคำ เพื่อให้เกิดความหมายที่แตกต่างออกไปจากคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ คำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม

2.1 คำซ้อน คือ คำที่มีคำเดี่ยว 2 คำ อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่า บางคำ ความหมายจะไม่แปลกไปกว่า ความหมายเดิมมากนัก แต่ก็ต้องมีความหมายและที่ใช้ ต่างออกไปบ้าง แบ่งเป็นซ้อนเพื่อความหมายและซ้อนเพื่อเสียง และในศศิวิมลจรัมพรพ ล้ำดับหก พบคำซ้อนดังนี้

2.1.1 ดิ่งรั้ง และ ยึดเยื้อช้านาน พบจากตอนคุณครูจำเนียร ดังความว่า

ครูยงค์เกิดเดือนมีนาคม ครูเนียรเกิดเดือนตุลาคมแก่อ่อนกว่ากัน
แค่สองเดือน แต่ปีออกเหมือนกัน พลโท ม.ล.ชาบ กฤษกร เรียกครู
ทั้งสองว่า สิงขาว-สิงดำ เมื่อครั้งรับราชการอยู่ด้วยกัน ที่กรม
ประชาสัมพันธ์

ตอนครูป่วยครั้งสุดท้าย อ.บรูซ แกสตัน ได้มาเยี่ยมที่
โรงพยาบาล ครูเอ่ยถึงเพื่อนรักคือครูยงค์ว่า

“--เกิดมาใส่ๆกัน เจอะกันรักกันเหมือนพี่เหมือนน้อง เขา
ตายก่อน--เราคงจะต้องไปตอมนี่แน่ๆ เห็นจะหนีกันไม่ไหว--”

แล้วครูก็จากไปจริงๆ ด้วยโรคร้ายไข้เจ็บที่ไม่มีใครสามารถดิ่งรั้งให้
ยึดเยื้อช้านานต่อไปอีกได้

(คุณครูจำเนียร. หน้า 172-173)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ดิ่งรั้ง” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า “ดิ่ง” หมายถึง เหนียวมา, อุดมา, รั้งมา (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 303) กับคำว่า “รั้ง” หมายถึง ยั้ง, รอ, คอย; เหนียวไว้, ชักมา; ระวัง, ฝึบ, รักษา, ครอบงำ; ใช้กำลังเต็มที่เพื่อให้สิ่งที่มีแรงต้านทานเคลื่อนเข้ามาหรือหยุดอยู่

(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 677) เพื่อกล่าวถึงความเจ็บป่วยของครูจำเนียรที่หนักมากจน “ตั้งรัง” ไม่ได้ อีก คือไม่มีทางรักษาชีวิตให้ “ยึดเยื้อช้านาน” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า “ยึดเยื้อ” หมายถึง ยาวนาน,ไม่ใคร่จะจบสิ้น. (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 659) คำว่า “ช้า” หมายถึง ค่อยๆ เคลื่อนไป,ไม่เร็ว,ไม่ไว, เช่น เดินช้า วิ่งช้า; ล่า,ไม่ทันเวลาที่กำหนด,เช่น มาช้า. (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 263) และคำว่า “นาน” หมายถึง ยาว,ช้า (ใช้แก่เวลา) เช่น กินเวลานาน. (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 431) ซึ่งแม้กระทั่งจะชะลอให้มีชีวิตอยู่ต่อไปก็หมดหนทาง

2.1.2 กูกริ้วเยียวจ้าว พบจากตอนผีไม่มีในโลก ดังความว่า

ผู้ที่เคยถูกผีเด็กหลอก มักกล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่า ผีเด็กชอบ
มากันเป็นหมู่ วิ่งกันกูกริ้วเยียวจ้าว เล่นกันในหมู่ผีเด็กเช่นเด็ก
ธรรมดา แต่ดูแปลกๆ เช่น ตัวเป็นเด็ก หากมีใบหน้าแก่

(ผีไม่มีในโลก.หน้า 187)

ผู้เขียนใช้คำว่า “กูกริ้วเยียวจ้าว” เป็นคำซ้อนเสียงของคำว่า “กู” กับคำว่า “กริ้ว” และคำว่า “เยียว” กับคำว่า “จ้าว” เพื่อแสดงภาพของผีเด็กในจินตนาการของตนตลอดจนที่ได้ ชมละครหรือภาพยนตร์ซึ่งหากผีเด็กจะหลอก ก็จะออกมาเล่นกันจำนวนมาก และมีเสียงดัง

2.1.3 โลงโถง และ สลัวเลื่อน พบจากตอนเรื่องสัตว์ฯ ดังความว่า

สมัยนั้นถนนโลงโถง แท้ก็ขึ้นยมจอดพักม่อนหย่อนใจกันแถวลาน
พระบรมรูปทรงม้า เกิดมีเสือดำตัวหนึ่งหลุดจากกรงเขาดินสวนสัตว์ดุสิต
เล็ดลอดดอดออกมาเดินเล่นแถวพระรูปยามพลบค่ำสลัวเลื่อน

(เรื่องสัตว์ฯ.หน้า 269)

ผู้เขียนใช้คำว่า “โลงโถง”เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า “โลง” หมายถึง มีลักษณะว่างหรือเปิดตลอด,ไม่มีอะไรกีดกันหรือปิดบัง (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 727) กับคำว่า “โถง” หมายถึง ที่เปิดโล่งแต่ส่วนใดส่วนหนึ่ง (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 371) เพื่อแสดงภาพของถนน ในอดีตที่ไม่ค่อยมีรถวิ่งมากมายนัก ยิ่งทำให้ดูกว้างโล่งในตอนกลางคืนที่คนขับรถโดยสาร ส่วนบุคคลมักจะหยุดพัก และใช้คำว่า “สลัวเลื่อน” เป็นคำซ้อนความหมายคล้ายกันของคำว่า

“สลัว” หมายถึง มัวๆ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 779) กับคำว่า “เลือน” หมายถึง เพื่อนๆ, มัวๆ, ไม่แจ่มแจ้ง (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 725)เพื่อบรรยายภาพบรรยากาศตอนค่ำที่ไม่มีแสงสว่างพอที่จะเห็นสิ่งใดได้อย่างชัดเจนหรือเห็นก็เห็นอย่างเลือนราง

2.2 คำซ้ำ คือ คำคำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนัก หรือบางที่ต่างกันไปเพียงคำเดียว ซึ่งถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ และศศिवิมลรัฐมบรรพ ลำดับหก ไม่พบคำซ้ำ

2.3 คำประสม คือ คำที่มีคำ 2 คำหรือมากกว่านั้นมาประสมกัน เข้าเป็นคำใหม่ อีกคำหนึ่ง คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน ความหมายสำคัญอยู่ที่คำต้น ส่วนคำที่ตามมาเป็นคำขยาย และในศศिवิมลรัฐมบรรพ ลำดับหก พบคำประสม ดังนี้

2.3.1 เจยแหนะ พบจากตอนลี้มชาติ ดังความว่า

ใครมาเปิดการแสดงคอนเสิร์ตที่เมืองพม่าจะต้องเข้าใจอกหัก
กลับใจ แม้แต่ไม่เคิด แจ็คสัน บอนโจวี แมททาลิก้า.... ฯลฯ เพราะ
เหมือนเล่นคนเดียวร้องคนเดียวอยู่ในป่าช้าผีดิบ คนดูนั่งเจยแหนะ
ไม่กระตุกกระตัก นอกจากควักอะไรในถุงมากินหนุบหนับนิดหน่อย
ปล่อยให้คนเล่นร้องเป็นบ้าไปแต่เพียงผู้เดียว

(ลี้มชาติ.หน้า 14)

ศศिवิมลให้คำว่า “เจยแหนะ” เป็นการประสมกันระหว่างคำว่า “เจย” หมายถึง แสดงอาการ เป็นปรกติไม่สนใจใยดีต่อสิ่งหรือเหตุการณ์ที่ประสบ เช่น ถูกตำว่าก็เจย.นั่งอยู่ไม่แสดงอาการ ใดๆอย่างหนึ่งออกมา เช่น นอนเจย. (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 249) กับคำว่า “แหนะ” เพื่อแสดงภาพของผู้เข้าชมการแสดงดนตรีชาวพม่า ที่แม้ดนตรีจะเล่นดีหรือสนุกเท่าใด พวกเขาเหล่านั้นก็จะไม่แสดงอาการใดๆ นอกจากเจยเพียงอย่างเดียว

2.3.2 โม่เมศาสตร์ และ เมโมโลยี พบจากตอนกินเลี้ยง ดังความว่า

นักวิชาการโม่เมศาสตร์หรือเมโมโลยีบอกว่าประเพณีการกินหมาก
ได้รับลัทธิธรรมเนียมมาจากญวน นครพนมก็มีญวน จันทบุรีก็มีญวน
เรียกว่าเขตแดนใดมีญวน เขตแดนนั้นมีการกินหมาก หมูยอที่อร่อยมัก
ทำด้วยฝีมือญวนทั้งสิ้น ซึ่งก็ไม่ว่าเป็นหมูบริสุทธ์ หรือหมาบริสุทธ์ก็แน่
(กินเลี้ยง.หน้า 36-37)

ผู้เขียนใช้คำว่า “โม่เมศาสตร์” เป็นการประสมกันระหว่างคำว่า “โม่เม” หมายถึง ทึกทัก
เอา, ไม่สมเหตุผล (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 645) กับคำว่า “ศาสตร์” หมายถึง าระเนวิชาความรู้,
มักใช้ประกอบหลังคำอื่น เช่น วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ มนุษยศาสตร์. (ราชบัณฑิต,2525.
หน้า 758) เพื่อสมมติให้เรื่องของการเล่าขานอย่างไม่มีหลักฐานแน่นอนนั้น คูมีหลักการทางวิชา
การมากขึ้น รวมไปถึงการประสมกันของคำว่า “เมโมโลยี” ซึ่งใช้แนวเทียบเดียวกับคำว่า
“เทคโนโลยี” โดยเปลี่ยนจากคำว่า “เทคโน” เป็น “เมโม” เพื่อสมมติว่าเรื่องของการกล่าวอย่างไม่
เหตุผลนั้น ได้ผ่านการวิเคราะห์จากกระบวนการที่เชื่อถือได้ ผู้เขียนใช้ทั้งสองคำนั้นถึง
ความขบขัน

2.3.3 ต้มล็ก พบจากตอนครูย้ง ทุ่มยอด 2 ดังความว่า

ทั้งคุณครูบุญยงค์-คุณครูบุญยั้งผู้ผู้เฒ่า เป็นผู้ทีเล่นเครื่องดนตรี
ได้ไหวที่สุด แต่เวลาสอน ท่านทั้งสองจะไม่เน้นเรื่องความไหว...เสียง
ระนาดเสียงฆ้องของคุณครูทั้งสองจึงเป็นเสียงต้มล็ก ได้ยินทีไหนก็จำได้
ว่าเป็นฝีมือครู ไม่มีฝีมืออื่น

(ครูย้ง ทุ่มยอด 2.หน้า 210-211)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ต้มล็ก” เป็นการประสมกันระหว่างคำว่า “ต้ม” หมายถึง กินของเหลว เช่น
น้ำ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 303) กับคำว่า “ล็ก” หมายถึง ลักษณะของช่อง โหรง เป็นต้น ที่เห็น
ลิวไกลลงไป เช่น ปล่องล็ก เหวล็ก,ไกลลงไปจากระดับพื้นโดยปรกติของสิ่งนั้น เช่น ทะเลล็ก.

พ้นออกไปไกลจากบริเวณที่กำหนดเป็นศูนย์กลางตามส่วนสัมพันธ์ของสิ่งนั้น เช่น ปาลิถิก, บุ่ม เช่น แก้มลึก; ที่เข้าใจได้ยาก. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 714) เพื่อสื่อความรู้สึกของเสียงจากการตีระนาดของครุฑญยงค์และครุฑญยง์ ที่แสดงถึงเสียงที่ไพเราะ ไม่เพี้ยน และก้องกังวานอยู่ในโสตประสาทของผู้ฟัง

ศศิวิมล สัตมบรรพ ลำดับเจ็ด

1. ตอน "มนุษย์สัมพันธ์" ผู้เขียนและคณะไปเที่ยวป่า ซึ่งมีคนแปลกหน้าเป็นหญิงสาวกับคนรักมาร่วมเดินทางด้วย ระหว่างเดินทางหญิงสาวเมารถและอาเจียนตลอดทาง ทำให้คนในคณะเดินทางไม่พอใจ เนื่องจากทำให้ล่าช้า ทั้งมีกิจกรรมใดที่ลำบากต้องร่วมแรงร่วมใจกันเธอก็ไม่มาช่วยเหลือ

2. ตอน "ข่าวกรอง ด้วยตะแกรง" ศศิวิมลเล่าถึงเรื่องราวชาวแปลกที่ตนได้ยินมา คือ เรื่องผู้หญิงตั้งท้อง 4 ปี แล้วไม่คลอด และชาวผีแม่ม่ายที่โด่งดังจนกระทั่งนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์

3. ตอน "ธาตุสุริย" ศศิวิมลเล่าว่า เมื่อครั้งเรียนจบจากมหาวิทยาลัยศิลปากร รูปทุกรูปที่เคยเขียน ตนเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี จนกระทั่งรู้สึกว่ามันเกินความจำเป็น จึงบอกให้ผู้ที่ต้องการมานำไป ซึ่งบางคนก็เก็บไว้ บางคนก็นำไปขาย

4. ตอน "หลงสมมุติ" ศศิวิมลกล่าวถึงคนที่มียศฐาบรรดาศักดิ์ว่ามักจะทำติดอยู่ในอำนาจบารมีจนลืมคิดไปว่า ถ้าไม่มีประชาชนหรือคนไม่มีการศึกษา ทุกอย่างก็ต้องทำเอง รวมไปถึงพระและครู ที่คิดแต่เทศน์สอน เนื่องจากติดอยู่กับบทบาทของตนจนนึกไม่ถึงผู้ฟังว่าคิดอย่างไร

5. ตอน "ดาราไม่จำเป็น" ผู้เขียนตำหนิการจัดรายการของสถานีโทรทัศน์ที่เชิญตนไปออกรายการ แต่เนื่องจากตนไม่ว่างจึงส่งผู้เกี่ยวข้องไปแทนจำนวน 8 คน แต่เมื่อถึงเวลาออกอากาศผู้ดำเนินรายการกลับสัมภาษณ์หัวหน้าทีมเพียงคนเดียว และยังแสดงอาการดูแคลนความสามารถอีกด้วย

6. ตอน "ความสุขอยู่ที่ไหน" ผู้เขียนเล่าถึงอารมณ์ขันของชายเจ้าของร้านอาหารที่อยู่หน้าวัดที่ตนไปทำบุญ เช่น จะไม่มีอาหารป้าขายสำหรับผู้เฒ่าที่อนุรักษพันธุสัตว์ป่า, บอกลูกค้าว่าเข้าป่าไม่ให้ยิงกระต่ายแต่ให้ขี้นรถชนมาฝากด้วย และไม่สนับสนุนผู้ที่ร่ำรวยด้วยการคดโกง โดยให้ทำงานสุจริตแล้วจนอย่างเขาดีกว่า

7. ตอน "ทานกัณฑ์" ผู้เขียนเล่าเรื่องพระเวสสันดรในประเด็นของการที่พระเวสสันดรให้ทานอย่างบริสุทธิใจ ซึ่งแตกต่างกับคนไทยที่ให้ทานแบบไม่เต็มใจให้และดูแคลนผู้ขอ

8. ตอน "สังข์ทอง" ศศิวิมลแสดงความขอบคุณผู้ใหญ่ท่านหนึ่งที่ได้มอบวรรณคดีเรื่องสังข์ทองให้ตน ด้วยเห็นว่าตนชอบเขียนภาพเกี่ยวกับวรรณคดี

9. ตอน "พ่อพระในดวงใจ" ศศิวิมลกล่าวถึงพระรูปหนึ่งที่มีลูกติด จะบิณฑบาตวันละ 2 ครั้ง เพื่อนำอาหารมาเมื่อลูกด้วย และด้วยเหตุผลว่าพระอย่างตนไม่มีเงินเดือนจึงต้องเลือกรับนิมนต์ไปบ้านที่ถวายเงินเท่านั้น

10. ตอน "เพื่อนทุกข์" ศศิวิมลกล่าวถึงข่าวน้ำท่วมโลก ที่ส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อรับกับสถานการณ์ดังกล่าว เช่น ชื้อที่บนภูกระดึงเพื่อหนีน้ำ หรือ นักศึกษาบางคนเลิกเรียนหนังสือและหันไปเที่ยวเตร่แทน

11. ตอน "ปาฐกถาศิลป์ พีระศรี ครั้งที่ 3 วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2541 เรื่อง 'ศิลปากร' ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ" ผู้เขียนไปงานปาฐกถา ศิลป์ พีระศรี จึงได้นึกถึงเรื่องราวความรักการเขียนรูปของตน ตั้งแต่วัยเด็กตลอดจนได้รับความกรุณาจาก อ.ศิลป์ พีระศรี ให้ตนร่วมเขียนรูปเหมือนคนกับท่านในคราวหนึ่งและตำหนินักศึกษาศิลปากรรุ่นใหม่ที่รู้จัก อ.ศิลป์ พีระศรี ว่าไม่รู้จักครูที่แท้จริงทางด้านศิลปะ

12. ตอน "อาหารใจ" ผู้เขียนเล่าถึงนิสัยการเลือกรับประทานอาหาร ของคุณแอนก นาวิกมูล ซึ่งจะเลือกทานเฉพาะอาหารที่ชาวจีนเป็นผู้ประกอบอาหาร เพราะเชื่อว่าถ้าคนจีนทำอาหารสะอาด

13. ตอน "ข้อเท็จ-จริง" ผู้เขียนเล่าถึงหญิงขายต้นไม้ที่ตนมักจะซื้ออยู่เสมอ ชื่อ โนรี ว่าเป็นคนช่างพูด โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นพูด และเล่าแต่เรื่องของตนเองอยู่ฝ่ายเดียว นอกจากนั้น โนรียังเป็นคนซื้อจึงถูกหลอกเรื่องเงินอยู่เสมอ

14. ตอน "ดูหนังครั้งเก่า" ผู้เขียนมีโอกาสได้ไปชมภาพยนตร์เรื่อง "มูหลาน" จึงนึกถึงเมื่อครั้งตนยังเป็นเด็ก สมัยนั้นคนนิยมชมภาพยนตร์จีนกันมาก แล้วจึงเล่าถึงภาพยนตร์จีนที่ตนเคยได้ชม ตลอดจนพระเอกนางเอกที่ได้รับความนิยมในขณะนั้น

15. ตอน "ชีวิตในกรุง" ศศิวิมลเล่าถึงบรรยากาศที่ตนและเพื่อนอีกสองคนนั่งรถแท็กซี่ว่าสภาพรถ รูปร่างหน้าตาตลอดจนอัธยาศัยของคนขับรถนั้นไม่ดีเลย จึงทำให้บรรยากาศในการโดยสารครั้งนั้นตึงเครียด เนื่องจากคนขับรถกระแวงผู้โดยสาร ผู้โดยสารเองก็กระแวงคนขับรถเช่นเดียวกัน

16. ตอน "เพลงเพื่อคุณ" ศศิวิมลเล่าถึงครั้งที่เพื่อนของตนคืออ้อยออกเหลบ และได้นำเหลบดังกล่าวมาแจกให้ทั้งก่อนโดยเพื่อน ๆ ช่วยกันซื้อจำนวนหนึ่ง แต่ตนไม่ซื้อ เนื่องจากคิดว่าอ้อยร้องเพลงไม่เพราะแต่ก็ช่วยโฆษณาชื่ออัลบั้มและเพลงให้

17. ตอน "ดอกไมไกล้มือ" ผู้เขียนกล่าวถึงภาพยนตร์ต่างประเทศที่เข้ามาถ่ายทำในประเทศไทย ว่ามีเรื่องอะไรบ้างและมีเรื่องใดที่ถูกคัดค้าน ด้วยสาเหตุที่จะมาทำความเสียหายแก่ธรรมชาติ ซึ่งตนแสดงความคิดเห็นว่าประเทศไทยควรจะให้ภาพยนตร์ต่างประเทศเข้ามาถ่ายทำเพราะโดยปกติคนไทยก็ทำลายสภาพแวดล้อมอยู่แล้ว เพียงให้ชาวต่างชาติเข้ามาอาจจะช่วยโฆษณาประเทศได้ด้วย

18. ตอน "ชีวิตในซอย" ผู้เขียนเล่าถึงคนสวนของตนชื่อ ดิลก ซึ่งเป็นคนรูปร่างหน้าตาดี และใจดี จึงมีแม่มาয়ลูกติดมาติดพัน ต่อมาถูกหญิงที่ทำงานในร้านอาหารดอกขอยืมเงิน แต่ไม่คืนให้ และด้วยความใจดีเมื่อมีใครมาขอยืมเงิน เขาก็ไม่เคยปฏิเสธ จนทำให้เดือดร้อนเขาจึงตัดสินใจย้ายบ้าน

19. ตอน "ไม่ถูกปากหมา" ศศิวิมลกล่าวถึงสุนัขในบ้านของตนที่ได้กินแต่เฉพาะขนมเค้กอย่างดี ตนจึงสงสัยว่าสุนัขจะรู้ว่า ขนมเค้กอร่อยหรือไม่ จึงลองนำขนมเค้กจากร้านขายของชำมาให้กิน ปรากฏว่าสุนัขไม่กิน จึงสรุปได้ว่า สุนัขก็รู้รสชาติเช่นเดียวกัน

20. ตอน "ของหาย สะพายดาบ" ผู้เขียนเล่าถึงการโจรกรรมดาบสัมฤทธิ์ จากอนุสาวรีย์สมเด็จพระศรีสุริโยทัย ซึ่งภายหลังผู้โจรกรรมนำมาคืน ตนจึงเสนอความคิดว่าเป็นเพราะดาบไม่มีค่าจึงนำมาคืน จึงแนะนำให้ไปโจรกรรมดาบทำวสุรนารินทร์แทน เพราะเป็นอนุสาวรีย์ที่สร้างมานานแล้ว ดาบอาจจะมีความบังก็ได้อีก

21. ตอน "รับไม่ได้" ศศิวิมลแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับคำว่า "รับไม่ได้" ว่าควรจะมีที่มา จากที่ใด เริ่มนิยมใช้เมื่อไร มีความหมายอย่างไรและใช้ในสถานการณ์ใดบ้าง

22. ตอน "ไก่หมุน" อ้อยและนางลักษณีย์ ซึ่งเป็นเพื่อนของผู้เขียนได้รับเงินค่าเขียนรูปมาจำนวนหนึ่ง จึงเลี้ยงไก่หมุนแก่เพื่อนที่สนิทกัน ซึ่งตนตั้งข้อสงสัยว่า เหตุใดจึงเลือกที่จะมาเลี้ยงในร้านที่เก่าและสกปรกเช่นนี้ ได้รับคำตอบว่า เพราะอ้อยเห็นว่าบรรยากาศดีและอยากทาน

23. ตอน "เย็นเอยเย็นย่ำ" ศศิวิมลไปสังคีตศาลา ที่ตั้งอยู่บริเวณโรงละครแห่งชาติ จึงทวนคิดถึงอดีต ที่ได้ชมการแสดงนาฏศิลป์ที่นี้พร้อมทั้งเล่าถึงบรรยากาศในบริเวณงาน เปรียบเทียบอดีตและปัจจุบัน

24. ตอน "ความดีที่ดับสูญ" ผู้เขียนกล่าวถึงชาวที่ได้รับความนิยมที่สุดในสมัยหนึ่ง คือชาวของพระสุพรรณกัลยา ซึ่งเป็นวีรสตรีที่โลกลืม จนทำให้ผู้คนพากันกราบไหว้บูชา ซึ่งมีบางคนคิดว่าตนเคยเกิดเป็นทำนมาก่อน ผู้เขียนจึงตั้งข้อสังเกตว่า เมื่อเวลามีผู้ระลึกชาติได้เหตุใดจึงเป็นแต่ วีรบุรุษ วีรสตรีเท่านั้น ทำไมไม่มีผู้ระลึกได้ว่าตนเป็นผู้ร้ายหรือเป็นผู้ที่ไม่มีความสำคัญบ้าง

ศิลปะการสรรคำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเลือกใช้ถ้อยคำ และการสร้างถ้อยคำ

1. การเลือกใช้ถ้อยคำ แบ่งเป็น คำคล้องจอง คำมีศักดิ์ คำภาษาโบราณ คำภาษาตลาด และคำภาษาต่างประเทศ

1.1 คำคล้องจอง คือ คำที่มีสัมผัสคล้องจอง เน้นการเล่นเสียงสัมผัสสระสัมผัสอักษร ให้เสียงกระทบกระทั่งกันเกิดความไพเราะน่าฟัง และในศตวรรษที่ 25 พบ คำคล้องจอง ดังนี้

1.1.1 ปาดงพงทิบ และ พลัดหลงปลงใจ พบจากตอนมนุษย์สัมพันธ์ ดังความว่า

ความเข้าใจอันดีหรือความเข้าใจอันเลวระหว่างมนุษย์ที่มีต่อกัน เกิดขึ้นจากการพบปะเกี่ยวข้อง หากแม้มนุษย์ไม่มีการพบปะเกี่ยวข้อง ไพล่ไปเกิดในปาดงพงทิบ ไม่มีมนุษย์มนา มนุษย์นั้นก็อาจจะมี ความสัมพันธ์กับหมาป่า เช่นเมาคลิลูกหมาป่า หรือไม่ก็มีความสัมพันธ์ กับลิง เช่นทาร์ซาน

กระทั่งจวบจนยายเจน เกิดพลัดหลงปลงใจจะอยู่ในป่าเป็น เมียทาร์ซาน ไม่ยอมกลับบ้านกลับเมือง ทาร์ซานก็เลยมีมนุษย์สัมพันธ์ กับยายเจน แทนที่จะมีวานรสัมพันธ์อยู่กับลิงจนแก่ตายในป่าวนาลัย (มนุษย์สัมพันธ์, หน้า 11)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ปาดงพงทิบ" แปลงมาจาก "ปาดงพงไพร" โดยเปลี่ยนจากคำว่า "ไพร" หมายถึง ป่า, ขอบ, ริม (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 598) เป็น "ทิบ" หมายถึง มีลมอากาศหรือแสงสว่าง เข้าออกไม่ได้หรือไม่เพียงพอ เช่น ห้องทิบ ผับทิบ ตู้ทิบ ป่าทิบ (ราชบัณฑิต, 2525, หน้า 398) เพื่อ แสดงความรู้สึกว่าทิบที่มีความหนาแน่นของตนไม่มากกว่าคำว่าไพร ในการแสดงทัศนคติที่ถ้า มนุษย์เข้าไปใช้ชีวิตอยู่ในป่าก็คงจะมีความสัมพันธ์กับสัตว์ในป่า เช่นเดียวกับทาร์ซาน ซึ่งหากเจน ไม่ "พลัดหลงปลงใจ" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "หลง" กับ "ปลง" คือไม่หลงเข้าไปใน ป่าที่ทาร์ซานอาศัยอยู่ และไม่มีความรักกับทาร์ซาน ทาร์ซานก็จะต้องใช้ชีวิตอยู่กับสัตว์ตลอดไป

1.1.2 ออดสูปากกระดากใจ พบจากตอนดาราน้ำใจเป็น ดังความว่า

หุ่นวังหน้าชุดนี้ เราไม่ได้ทำคนเดียวซ่อมคนเดียว จะไปพูดเอา หน้าคนเดียวก็อดสูปากกระดากใจ จึงติดต่อกลับไปยังผู้เชิญ ว่าถึงตัว เองก็ไม่ไป แต่จะจัดคณะที่ทำงานเป็นตัวแทนไปจำนวนหนึ่ง

นัยว่าเป็นรายการสดมีการถามทางโทรศัพท์ตอบทางโทรทัศน์มิใช่
หรือ ก็ต้องกะเกณฑ์คนทำงานชั้นหวักะทิไปตอบสิ จะได้ความรู้ทั้งทาง
ตรงและทางอ้อม

(ดารานำไม่เป็น.หน้า 70)

ศศิวิมลใช้คำว่า "อดสูปากกระดากใจ" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "ปาก" กับ
คำว่า "กระดาก" หมายถึง ขวยใจ, ตะจิตตะขวงไม่กล้าพูดหรือไม่กล้าทำเพราะเกรงจะได้รับ
ความอับอาย (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 24) เพื่อแสดงความรู้สึกของ "อดสู" หมายถึง ละอายใจ,
อับอาย (ราชบัณฑิต,2525.หน้า872) ที่เมื่อตนได้รับเชิญให้ไปออกรายการโทรทัศน์เรื่องของ
หุ่น วังหน้า หากตนไปคนเดียวก็คือการเอาหน้า จึงส่งคณะที่ร่วมกันจัดทำหุ่นไปแทน

1.1.3 สูญลับดับจากโลกนี้ไป และ เชิดเล่นเต้นรำ พบจากตอนดารานำไม่เป็น
ดังความว่า

ในครั้งหลัง พิธีกรรมถึงการเชิดหุ่นวังหน้าของกรมพระราชวังบวร
วิไชยชาญ ว่าเชิดอย่างไร ? ซ่อมแล้วเอามาเชิดได้ไหม ? หรือจะสูญลับ
ดับจากโลกนี้ไป ?

พูดไปพูดมาอีท่าไหนกลายเป็นเลยเถิด พิธีกรรมถึงกับประกาศว่า
ใครเชิดหุ่นชุดนี้ได้ ขอให้โทร.เข้ามาในรายการเดี๋ยวนี้ เพราะจะต้อง
กลายเป็นสิ่งมหัศจรรย์

ถ้าเกิดโทร.เข้ามาจริงๆ เราก็จะโทร.เข้าไปเหมือนกันว่า ห้ามเชิด!
หุ่นชุดนี้เป็นศิลปสมบัติของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เป็นอุปการะ
วัดอุอันควรแก่การรักษาเก็บไว้บูชาศึกษาเป็นครูบาอาจารย์สูงสุดมีอายุ
นับร้อยปี ใครจะบังอาจเอามาเชิดเล่นเต้นรำ

(ดารานำไม่เป็น.หน้า 79)

ผู้เขียนใช้คำว่า "สูญลับดับจากโลกนี้ไป" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "ลับ"
หมายถึง ที่อยู่ในที่พ้นตา, ที่อยู่ในที่ซึ่งแลไม่เห็น; ที่ปกปิดหรือควรปกปิด เช่น ความลับ.
(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 707) กับคำว่า "ดับ" หมายถึง สูญสิ้นไป เช่น วิญญาณดับ อนาคตดับ
(ราชบัณฑิต,2525.หน้า 296) เพื่อกล่าวแทนคำถามของพิธีกรในการถามเรื่องการซ่อมหุ่นวังหน้า

ของกรมพระราชวังบวรวิไชยชาญแล้วจะนำมาเชิดใหม่อีกหรือไม่หรือ “สูญลับจากโลกนี้ไป” คือ ไม่มีการแสดงหุ่นดังกล่าวอีก และใช้คำว่า “เชิดเล่นเต้นรำ” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “เล่น” กับคำว่า “เต้น” เพื่อแสดงความไม่พอใจที่พิธีกรประกาศหาผู้ที่เชิดหุ่นดังกล่าวได้ เนื่องจาก หุ่นนี้เป็นสมบัติของชาติจึงไม่ควรแสดงถึงการดูถูก ที่จะให้ผู้ชมซึ่งไม่มีความรู้เรื่องหุ่นมาเชิด เหมือนหุ่นไม่มีคุณค่า

1.1.4 แดกกระฉานซ่านเซ็น พบจากตอนความสุขอยู่ที่ไหน ดังความว่า

ทุเรียนกับเงาะมาคู่คลอๆกันตอนกลางๆปี พอหมดเมฆาหน้าร้อน
เงาะก็แดงแจ๋ กินกันไม่หวาดไหว...

เพื่อนที่เห็นเอือมมือไปเด็ดเงาะด้วยละลานใจ ปรากฏว่าทุกลูก
ทุกซ่อมีมดอยู่ยุบยับไม่เว้นแม้แต่ลูกเดียว ขยับนิดมดแตกสี่กระจายได้
โกลาหลกักก็เจ็บ ต้องรีบเด็ดแล้วเขวี้ยงแรงๆลงที่พื้นระเบียง ให้ฝูงมด
แดกกระฉานซ่านเซ็นกระเด็นไปก่อน แล้วคนถึงจะเก็บที่ปากมดมากิน
สะดวก

(ความสุขอยู่ที่ไหน หน้า 85-86)

ศศิวิมลใช้คำว่า “แดกกระฉานซ่านเซ็น” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “กระฉาน” กับคำว่า “ซ่านเซ็น” หมายถึง กระจัดกระจาย, มักใช้เข้าคู่กับ แดกฉาน เป็นแดกฉานซ่านเซ็น เพื่อแสดงภาพของการที่ “เขวี้ยง” คือการขว้างเงาะที่มีมดอาศัยอยู่อย่างแรงแล้วมดจำนวนมากก็หลุดออกจากเงาะวิ่งไปทุกทิศทาง

1.1.5 เชื้อแถวแนวทวง พบจากตอนปาฐกถาศิลป์ พีระศรี ครั้งที่ 3 วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2541 เรื่อง ‘ศิลปากร’ ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ ดังความว่า

ท่านอาจารย์ศิลป์ พีระศรี ได้สิ้นเสียก่อนที่จะเริ่มปีการศึกษาที่
ข้าพเจ้าจะเข้าไปเรียนปี 1 ในคณะจิตรกรรมฯ ถึงพวกเราจะไม่มียุญได้
เรียนกับท่าน แต่เชื้อแถวแนวทวงของท่านที่วางเอาไว้ ยิ่งเคร่งครัด
อยู่มาก

ครูบาอาจารย์ที่เป็นศิษย์ของท่านในยุคนั้น ยังถือข้อวัตรปฏิบัติ
ของท่านอย่างเคารพยำเกรงเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์อยู่ ...

(ปาฐกถาศิลป์ พีระศรี ครั้งที่ 3 วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2541 เรื่อง
'ศิลปากร' ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ. หน้า 163)

ผู้เขียนใช้คำว่า "เชื้อแถวแนวทาง" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "แถว" กับคำว่า
"แนว" เพื่อแสดงถึงกฎเกณฑ์ที่อาจารย์ศิลป์ พีระศรี ได้ตั้งไว้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับนักศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร และกฎเกณฑ์นี้ก็เป็นสิ่งที่นักศึกษายึดถืออย่างเคร่งครัด

1.1.6 ส่วงลับดับผล็อย พบจากตอนไม่ถูกปากหมา ดังความว่า

มานึกย้อนๆดู ดูเหมือนไม่ได้กินแกงส้มอร่อยๆมานานแสนนาน
จนจำไม่ได้ว่าที่เคยอร่อยนั้นนะ กินเมื่อไหร่.....ที่ไหน.....ใครแกง ?

ความจริงใช่แต่แกงส้ม ของอร่อยๆกับข้าวกับปลาหลายๆอย่างไม่รู้
มันหายไปไหนหมด สงสัยจะตายตามคนทำที่หมดอายุส่วงลับดับผล็อย
ไปตามกาล

(ไม่ถูกปากหมา. หน้า 276)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ส่วงลับดับผล็อย" เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า "ลับ" หมายถึง
ที่อยู่ในที่ทันตา, ที่อยู่ในที่ซึ่งแลไม่เห็น ; ที่ปกปิดหรือควรปกปิด เช่น ความลับ (ราชบัณฑิต, 2525.
หน้า 707) กับคำว่า "ดับ" หมายถึง สูญสิ้นไป เช่น วิญญาณดับ อนาคตดับ (ราชบัณฑิต, 2525.
หน้า 296) เพื่อสันนิษฐานว่ากับข้าวที่ตนเคยรับประทานในอดีตและไม่ค่อยได้พบเห็นในปัจจุบันนั้น
เป็นเพราะว่าผู้ที่ประกอบอาหารเหล่านั้นสิ้นชีวิต และไม่มีผู้ที่สืบทอดต่อ

1.1.7 ช่มชับทับกัน พบจากตอนรับไม่ได้ ดังความว่า

คำว่า 'รับไม่ได้' มีรากศัพท์เดิมมาจากคำว่า 'ไม่ยอมรับ'

ยกตัวอย่างจากเหตุการณ์จริงที่เคยเกิดขึ้นครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ในงาน
ไหว้ครูของพวกปีพาทย์โขนละครที่วัดพระพิเรนทร์ฯ ซึ่งอยู่ตรงไหนยังไม่เคยไปสักที

หลังจากครอบครัวแล้ว บรรดาศิลปินทั้งหลายกลับบ้านทั้งพื้นบ้าน
ต่างก็หมกเม็ดมาแสดงฝีมือซบซบซบกันอยู่ในที่อย่างสุดฤทธิ์ พวกที่รำ
ก็รำ พวกที่ร้องก็ร้อง พวกที่เล่นก็เล่น พวกที่เมาก็ไม่ดูใคร

(รับไม่ได้.หน้า 301-302)

ศศิวิมลใช้คำว่า “ซบซบซบกัน” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ซบ” กับคำว่า “ทับ”
เพื่อกล่าวถึงงานไหว้ครูของพวกปีพาทย์โชนละครที่วัดพระพิเรนทร์ หลังจากครอบครัวแล้ว ศิลปิน
ทุกคนต่างก็แสดงความสามารถออกมาอย่างเต็มที่ ความสามารถที่ไม่เคยแสดงมาก่อนก็นำมา
แสดงในงานนี้เพื่อประชันฝีมืออย่างไม่มีการยอมให้กัน

1.1.8 ชะงักกักกัก พบจากตอนไถ่หมูน ดั่งความว่า

พอด่านร้านไถ่อย่าง แม่ลูกหยุดชะงักกักกักจับพลันเหมือนเห็นสิ่ง
อัศจรรย์พันลึก แกถันเข้าประตูร้านทันควันด้วยหน้าตาตมึงทิ้งปาน
กินเลือดกินเนื้อ...

เสียและคุณน้ำที่นึ่งจึ่งจิบเบียร์ดูพรอดพรอดตั้งสติตั้งคุมเชิง
ระวังระไวดูทางหนีทีไล่ ยายน้ำเสียแขนทอดถอยจากออกไปนิดๆ เมื่อ
ฝ่ายตรงข้ามคว้าขวดเบียร์ฟาดกบาล จะได้หลบทัน

(ไถ่หมูน.หน้า 316-317)

ผู้เขียนใช้คำว่า “ชะงักกักกัก” เป็นคำสัมผัสสระคล้องจองของคำว่า “ชะงัก” หมายถึง
หยุดลงกลางคันทันที (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 258) กับคำว่า “กักกัก” เพื่อแสดงภาพกริยาของ
ผู้หญิงที่บังเอิญเห็นสามีอยู่กับผู้หญิงอีกคนเมื่อเดินผ่านร้านไถ่อย่างที่คุณเขียนและคนจะรับประทานอยู่
คือเมื่อเห็นภาพดังกล่าวแล้วก็หยุดเดินอย่างจับพลันทันทีด้วยความหึงหวงแล้วเดินเข้าไปหาสามีใน
ร้านแทน

1.2 คำมีศักดิ์ คือ คำที่ใช้สำหรับบุคคลที่สนทนาด้วย หรือกล่าวถึง โดยแตกต่างกันไป
ตามสถานภาพของวัย อาชีพและฐานะทางสังคม ในศศิวิมลชุมนุมบรรพ ลำดับหก พบคำมีศักดิ์
ดังนี้

1.2.1 อี๋บั้งบั้ง พบจากตอนมนุษย์สัมพันธ์ ดังความว่า

บางคนมีyimเคลือบระบายไว้บนใบหน้าเสมอ วันทั้งวันมุมปากไม่เคยตก แม้ใจจะดำซึกโคตรพ่อโคตรแม่ แต่ปากยังฉีกยิ้มอยู่มีรู้จักลายคนเช่นนี้เขาน่ากลัวเสียยิ่งกว่าอะไร เพราะไม่มีใครรู้จักใจจริงที่ซ่อนเอาไว้ได้รอยยิ้มว่าร้ายหรือดี จะมาดีเพื่อตเคื่อนทางข้างหลังทางข้างหน้า หรือทำyimๆแล้วกระที่บเลย

ต่างกับพวกอี๋บั้งบั้ง ไม่ชอบก็ทำหน้าอใส่ ไม่พอใจก็ทำหน้าตึงโกรธเกลียดให้มันรู้กันไปบัดนั้น ไม่อำพรางซ่อนเร้นให้คนอื่นตายใจ ความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์มีให้เห็นอยู่ตั้นๆ ไม่ลึกไม่ซึ้ง

(มนุษย์สัมพันธ์. หน้า 19)

ศศิวิมลใช้คำว่า "อี๋บั้งบั้ง" เรียกแทนผู้ที่แสดงอาการออกมาอย่างชัดเจนเมื่อเวลาโกรธหรือเกลียดตั้น มีความน่ากลัวน้อยกว่าผู้ที่ไม่แสดงอาการ เนื่องจากไม่ทราบว่คนคนตั้นคิดอะไร

1.2.2 อามวย และ อาม่า พบจากตอนดูหนังครั้งเก่า ดังความว่า

มาดูหนังไอเดียนตองมากินกวยจับน้ำใตก่อน อามวยคนชายหน้าใสสวยเหมือนนางเอกหนังจีนที่กำลังจะไปดู กาลเวลาสว่างเลยมาป่านนี้ อามวยคงกลายเป็นอาม่าไปแล้ว

(ดูหนังครั้งเก่า. หน้า 209)

ผู้เขียนใช้คำว่า "อามวย" ซึ่งเป็นสรรพนามที่ใช้เรียกหญิงสาวชาวจีน แทนหญิงสาวชายกวยจับที่ไอเดียนในอดีตที่ตนเคยรับประทาน และสันนิษฐานว่ปัจจุบันหญิงสาวคนดังกล่าวคงมีอายุมากขึ้นและกลายเป็น "อาม่า" เป็นสรรพนามใช้เรียกหญิงชราชาวจีน ศักดิ์ของคำที่ใช้คำว่า "อามวย" แสดงวัยที่อ่อนกว่า และคำว่า "อาม่า" แสดงวัยที่สูงกว่า ผู้เขียนใช้ทั้งสองคำกล่าวในเชิงเอ็นดู

1.2.3 แม่ประเทือง และ อีตาแจ๊ค พบจากตอนของหาย สะพายดาบ ดังความว่า

อย่างไรก็ดี เราไม่ได้ดูหนังเรื่องติทานิก หรือผู้รักเรือล่อม เลยไม่รู้
ว่าเรือมันจมที่ไหน และพระเอกแจ๊คดอร์สันนี่รูปร่างหน้าตามันเป็น
อย่างไร ยาวหรือสั้นจริงอย่างที่เขาวาหรือไม

สาวๆหลายท่าน ทั้งสาวแท้แม่ประเทือง ผู้มีรสนิยมแบบเชื่อถือ
ตัวเองเป็นที่ตั้ง ไม่ปลื้มอีตาแจ๊คนี่ บอกว่าหน้าตามันเห็นแก่ตัวจะตาย
ทั้งตระหนี่ตัวกลัวไปหมด ไปไหนมาไหนต้องหลบๆซ่อนๆ มีบอดี้การ์ด
คอยบดบังระวิงภัย

(ของหาย สะพายดาบ. หน้า 295-296)

ผู้เขียนใช้คำว่า “แม่ประเทือง” เรียกแทนกะเทย ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงสถานภาพต่ำกว่าใน
เชิงชนชั้น ที่ไม่ชอบ “อีตาแจ๊ค” แทนสรรพนามที่กะเทยใช้เรียกพระเอกภาพยนตร์เรื่องไททานิค ชื่อ
“แจ๊ค” เนื่องจากมองว่าเห็นแก่ตัว ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงวัยที่อ่อนกว่า

1.2.4 แม่สุดใจ พบจากตอนรับไม่ได้ ดังความว่า

เขาเล่าว่า มีการร่ำถวายมือ เป็นการร่ำในราหัญชายัญญ โดย
คณะนาฏศิลป์แม่สุดใจ นัยว่าเป็นคณะละครรำเล็กๆอยู่แถบชานเมือง
รับจัดงานศิลป์วิวและละครแก่นบนทั่วไป

(รับไม่ได้. หน้า 302)

ผู้เขียนใช้คำว่า “แม่สุดใจ” แทนการเรียกชื่อคณะนาฏศิลป์ตามผู้ที่รู้จักคณะนี้ ซึ่งแม่สุดใจ
เป็นเจ้าของคณะ เพื่อเล่าถึงคณะนาฏศิลป์ดังกล่าวว่าเป็นคณะที่รับจัดงานศิลป์วิวและละคร
แก่นบน ศักดิ์ของคำที่ใช้แสดงวัยที่สูงกว่า

1.2.5 คุณน้า และ คุณพี่ พบจากตอนไก่หมุน ดังความว่า

ขอย้อนกลับมาที่ร้านขายไก่ย่างเก่าแก่ร้านนั้น โต๊ะเบื้องหน้า
ถัดโต๊ะเราไปทางไกลพอสอดตาเห็น มีชายหญิงคู่หนึ่งกำลังนั่ง

รับประทานอะไรต่อมิอะไรก็ยกย่อง

• ฝ่ายชายเอาใจรินเบียร์ลงสู่แก้วของฝ่ายหญิง เห็นเป็นน้ำ

สีทองอร่ามมีฟองหนาสีขาวฟูฟ่องอยู่ปริ่มขอบแก้ว

ทั้งคู่เป็นชายหญิงวัยกำดัด คือตัดโดยกรรม ดูเอาจากฟงกะทิ

ผมเผ้าหน้าตามิใช่หนุ่มมิใช่สาว

ผู้หญิงช้วนท้วมนุ่งกางเกงสามส่วน ใส่เสื้อแขนงุดเรียกว่าอู๋ใน

วัยคุณน้า พุดเอาใจจากกลายเป็นคุณพี่

(ไถ่หมูน. หน้า 316)

ศศิวิมลใช้คำว่า "คุณน้า" แทนหญิงวัยกลางคนในร้านอาหารที่รับประทานอาหารอยู่ร้านเดียวกับตน เพื่ออธิบายภาพของหญิงคนดังกล่าวและแสดงถึงวัยที่สูงกว่า ใช้คำว่า "คุณพี่" แทนหญิงผู้นี้ในการกล่าวเชิงขบขันว่าหากจะเรียกแบบ "เอาใจ" หมายถึง ก็เรียกคุณพี่ได้ ซึ่งใช้ "คุณ" นำหน้าเป็นสรรพนามที่ผู้หญิงในสังคมชั้นสูงเรียกแทนผู้ที่สนทนาด้วย

1.3 คำภาษาโบราณ คือ คำที่ใช้กันสมัยก่อน ปัจจุบันเลิกใช้แล้วหรืออาจใช้เป็นบางคน บางกลุ่มเท่านั้น ในศศิวิมลลัดมบรรพ ลำดับเจ็ด ไม่พบคำภาษาโบราณ

1.4 คำภาษาตลาด คือ คำภาษาพูดของคนธรรมดาทั่วไป โดยไม่ถึงความเหมาะสม หรือความถูกต้อง ในศศิวิมลลัดมบรรพ ลำดับเจ็ด พบคำภาษาตลาด ดังนี้

1.4.1 น้ำห่าผ้าเหว และ ฎ พบจากตอนความสุขออยู่ที่ไหน ดังความว่า

บางคนเกลียดขี้เด็กเข็ดกระจกที่วังคอยบริการอยู่ตามสี่แยก

หัวถนน เอน้ำห่าผ้าเหวอะไรไม่รู้มาเข็ดกระจกฎให้เป็นริ้วเป็นรอย

(ความสุขออยู่ที่ไหน. หน้า 90)

ศศิวิมลใช้คำว่า "น้ำห่าผ้าเหว" โดยคำว่า "ห่า" กับคำว่า "เหว" เป็นคำภาษาตลาด เพื่อดำเนินเด็กที่เข็ดกระจกตามสี่แยกแทนผู้ที่ถูกเด็กเหล่านั้นเข็ดกระจกโดยพลการ ซึ่งน้ำและผ้าที่ใช้ใช้นั้นต้องสกปรกแน่นอน ยังนำมาเข็ดกระจก "ฎ" เป็นคำภาษาตลาด แทนเจ้าของรถดังกล่าว และแสดงความไม่พอใจเป็นอย่างมากที่เด็กเหล่านั้นมาทำให้กระจกตนสกปรกไปด้วย

1.4.2 ซีม่อซีตั้น พบจากตอนอาหารใจ ดังความว่า

พวกซึ้งเกี่ยจ มักมีจินตนาการกว้างไกล เกิดนิมิตคิดโผดเอน
แล้วกินไม่ลง นึกแขยงปาก

เรื่องนี้ไม่มีใครผิดใครถูก เราออกเข้าข้างและเห็นใจ
คุณเอนก นาวิกมูล อาหารทุกชนิดไม่ว่าสมัยนี้สมัยไหน ล้วนผ่าน
ซีม่อซีตั้นทั้งนั้น กว่าจะมาถึงปาก

(อาหารใจ.หน้า 185)

ผู้เขียนใช้คำว่า "ซีม่อซีตั้น" เป็นคำภาษาตลาด เพื่อแสดงความคิดเห็นการรับประทานยาก
ของคุณเอนก นาวิกมูล คือหากคิดไปถึงขั้นตอนการประกอบอาหารแล้วก็ต้องผ่านมือหรือบางทีก็
เท้าของผู้ทำอย่างแน่นอน จึงเป็นสาเหตุให้รับประทานยากได้

1.4.3 เหม็นระย้า พบจากตอนชีวิตในกรุง ดังความว่า

มีคนบอกว่าปลาร้าใหญ่ที่สุดในโลกทำไมไม่ทำเอาใหญ่ที่สุด
แล้วทำด้วยปลาวาฬ เวลาเปิดโคงเหม็นระย้า ไม่มีมหาประเทศไหนมา
คิดจะเอาเราเป็นเมืองขึ้น นอกจากลาว

(ชีวิตในกรุง.หน้า 222)

ผู้เขียนใช้คำว่า "เหม็นระย้า" เป็นคำภาษาตลาด เพื่อแสดงความคิดเห็นที่หากทำปลาร้าที่
ใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งทำมาจากปลาวาฬ โดยให้ความรู้สึกของกลิ่นที่เหม็นมาก และใช้คำว่า "ระย้า"
หมายถึง ชั่วช้า, ต่ำช้า, เลวทราม, อับมงคล. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 674) เพื่อแสดงว่ากลิ่นดังกล่าว
ให้ความรู้สึกในทางลบ

1.5 คำต่างประเทศ คือ คำภาษาใดๆก็ตามที่นำมาใช้แทนคำภาษาไทย ทั้งที่คำนั้นจะ
มีคำภาษาไทยใช้แทนได้ การใช้คำภาษาต่างประเทศอาจใช้เขียนด้วยภาษาต่างประเทศใน
3 ลักษณะ ดังนี้

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย

1.5.1 เขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศตวรรษ
 สัตมบรรพ ลำดับเจ็ดนี้ ไม่พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษา
 ต่างประเทศ

1.5.2 เขียนทับศัพท์ตามเสียงภาษาต่างประเทศ สำหรับในเรื่องศตวรรษ
 สัตมบรรพ ลำดับเจ็ดนี้พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียนตามรูปศัพท์ของภาษาต่างประเทศ
 ดังนี้

1.5.2.1 แบนแลนซ์ พบจากตอนข่าวกรอง ด้วยตะแกรง ดังความว่า

เหตุใดและทำไมในโลกนี้จึงมีแต่ผีแม่ม่าย ไม่มีผีพ่อม่ายบ้าง จะ
 ได้แบนแลนซ์กัน ผู้หญิงสาวๆควรถูกคว่ำพราชีวิดโดยมีผีพ่อม่ายตายลงใน
 อัตราร่วมสมดุล ไม่เสียเปรียบได้เปรียบถึงจะยุติธรรม

(ข่าวกรอง ด้วยตะแกรง.หน้า 35)

ผู้เขียนใช้คำว่า “แบนแลนซ์” มาจากคำว่า “balance” หมายถึง ความสมดุล,อาการทรงตัว,
 ดุลยภาพ,ความหนักแน่น (วิทย์ เทียงบูรณธรรม,2541.หน้า 61) ในที่นี้ใช้เพื่อแสดงความคิดเห็น
 เรื่องความเชื่อต่อผีแม่ม่าย โดยเสนอว่าควรจะมี ความเชื่อเรื่องผีพ่อม่ายด้วย จะได้สมดุลกัน

1.5.2.2 เอฟเพ็คท์ พบจากตอนดอกไม้ใกล้มือ ดังความว่า

เมื่อไม่นานมานี้ มีคณะถ่ายทำเรื่อง ‘มอทัลด คอมแบท’ ดูเหมือนจะ
 เป็นภาค 2 ยกกองมาเมืองไทย

จำเพาะเจาะจงจะต้องไปถ่ายทำที่โบราณสถานจังหวัดอยุธยา
 เป็นหนังต่อสู้จำพวก วิทยายุทธ์กำลังภายในหกคะแนนตีลังกา 3 ตลบ

มีการฝังเอฟเฟกต์ที่ปล่อยแสงเข้าดวงส่งพลังสีเขียวกระแทกกำแพง มี
การระเบิดปล่อยควันจุดพลุเพลิงพวยพุ่งต่างๆ

(ดอกไม้ใกล้มือ.หน้า 248)

ศศิวิมลใช้คำว่า “เอฟเฟกต์” มาจากคำว่า “effect” หมายถึง อิทธิพล,อำนาจ,ประสิทธิ
ภาพ,การสร้างความรู้สึกประทับใจต่อ,ปรากฏการณ์ที่ลวงตา (วิทย์ เทียงบุญธรรม,2541.หน้า 283)
เพื่อกล่าวถึงการถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องมอทัล คอมแบท ที่มีการฝังระเบิดเพื่อให้ความสมจริงและ
ตื่นเต้น

1.5.2.3 บอดี้การ์ด พบจากตอนของนาย สะพายดาบ ดังความว่า

อย่างไรก็ดี เราไม่ได้ดูหนังเรื่องติดานิก หรือซู้รักเรื่อลุ่ม เลยไม่รู้
ว่าเรือมันจมอี่ท่าไหน และพระเอกแจ๊คดอร์สันนี่รูปร่างหน้าตามันเป็น
อย่างไร ยาวหรือสั้นจริงอย่างที่เขาวาหรือไม

สาวๆหลายท่าน ทั้งสาวแม่ประเทือง ผู้มีรสนิยมแบบเชื่อถือ
ตัวเองเป็นที่ตั้ง ไม่ปลื้มอี่ตาแจ๊คนี้ บอกว่าหน้าตามันเห็นแก่ตัวจะตาย
ทั้งตระหนี่ตัวกลัวไปหมด ไปไหนมาไหนต้องหลบๆซ่อนๆ มี**บอดี้การ์ด**
คอยบดบังระวังภัย

(ของนาย สะพายดาบ.หน้า 295-296)

ศศิวิมลใช้คำว่า “บอดี้การ์ด” มาจากคำว่า “bodyguard” หมายถึง คนคุ้มกัน,มือปืนผู้คอย
ป้องกัน (วิทย์ เทียงบุญธรรม,2541.หน้า 91-92) เพื่อกล่าวถึงแจ๊ค พระเอกเรื่องไททานิคที่มี
ผู้คุ้มกันดูแลความปลอดภัย โดยแสดงความคิดแทนผู้ที่ไม่ชอบตัวแจ๊ค ในส่วนของการมีผู้คุ้มกัน
แสดงถึงความอ่อนแอไม่เหมือนผู้ชาย

1.5.3 เขียนโดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับ

คำภาษาไทย สำหรับในเรื่องศศิวิมลส์ตมบรรพ ถ้าดับเจ็ดนี้พบการใช้คำภาษาต่างประเทศโดยเขียน
โดยตัดส่วนของคำหรือใช้คำภาษาต่างประเทศร่วมกับคำภาษาไทย ดังนี้

1.5.3.1 นาฏศิลป์รีวิว พบจากตอนรับไม่ได้ ดังความว่า

เขาเล่าว่า มีการรำถวายมือ เป็นการรำในราชบุษยาลัย โดย
คณะนาฏศิลป์แม่สุตใจ นัยว่าเป็นคณะละครรำเล็ก ๆ อยู่แถบชานเมือง
รับจัดนาฏศิลป์รีวิวและละครแก้บนทั่วไป

(รับไม่ได้.หน้า 302)

ผู้เขียนใช้คำว่า “นาฏศิลป์รีวิว” เป็นการตัดส่วนของคำว่า “นาฏศิลป์” เป็นคำไทยมาใช้
ร่วมกับคำว่า “review” ที่เป็นคำภาษาอังกฤษ หมายถึง การทบทวน, การตรวจสอบอีก,
การพิจารณาใหม่, สิ่งตีพิมพ์ปฏิทัศน์, บทนิพนธ์ปฏิทัศน์, การทบทวนบทเรียน, การวิจารณ์,
บทวิจารณ์, คำวิจารณ์, การตรวจผล, การสังเกตการณ์ (วิทย์ เทียงบุญธรรม, 2541. หน้า 730) ในที่นี้
ใช้เพื่อกล่าวถึงการทำงานของคณะนาฏศิลป์แม่สุตใจคือแสดงเกี่ยวกับ “นาฏศิลป์” หมายถึง
ศิลปะแห่งการละครหรือการฟ้อนรำ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 431) และจัดละครแก้บน

2. ด้านการสร้างถ้อยคำ คือ คำที่ผู้เขียนสร้างขึ้นใหม่ โดยอาศัยหลักการซ้อนคำ
ซ้ำคำ และ ประสมคำ เพื่อให้เกิดความหมายที่แตกต่างออกไปจากคำที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่
คำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม

2.1 คำซ้อน คือ คำที่มีคำเดี่ยว 2 คำ อันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน
หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าบางคำ
ความหมายจะไม่แปลกไปกว่า ความหมายเดิมมากนัก แต่ก็ต้องมีความหมาย และที่ใช้ต่าง
ออกไปบ้าง แบ่งเป็นซ้อนเพื่อความหมายและซ้อนเพื่อเสียง และในศศิวิมลสัมพันธมบรรพ ลำดับเจ็ด
พบคำซ้อนดังนี้

2.1.1 วิเวกวังเวง พบจากตอนมนุษย์สัมพันธ์ ดังความว่า

คนที่เกิดมาในโลกแห่งความเป็นจริง ย่อมจะต้องมีมนุษย์สัมพันธ์
มาตั้งแต่ลืมตาอู๋แว่ ที่สุดจนตายจากโลกนี้ไป คนบางคนเป็นคนวิเวก
วังเวงมีมนุษย์สัมพันธ์น้อยมากโดยน้ำใสใจจริง

คนบางคนมีมนุษยสัมพันธ์ฟุ่มเฟือย สร้างความสัมพันธ์ไปเรื่อย

(มนุษยสัมพันธ์, หน้า 11)

ผู้เขียนใช้คำว่า “วิเวกวังเวง” เป็นคำซ้อนเสียงพยัญชนะของคำว่า “วิเวก” กับคำว่า “วังเวง” หมายถึง ลักษณะอารมณ์อันประกอบด้วยความเพิดเพลินเคลิบเคลิ้มและเย็นใจ ซึ่งเกิดจากเสียงไพเราะมากระทบหูขณะอยู่ท่ามกลางความสงบเงียบหรือความเปล่าเปลี่ยวใจ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 734) เพื่อแสดงความรู้สึกของผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์น้อยมาก ชอบเก็บตัวอยู่คนเดียว ไม่พูดคุยกับใคร จนเหมือนบรรยากาศรอบตัววิเวกวังเวง คือเงียบมากเหมือนไม่มีสิ่งมีชีวิตรอบตัวให้ความรู้สึกน่ากลัว

2.1.2 หมักหมมหมกจม , คร่ำคร่ำ และ เกรอะกรัง พบจากตอนอาหารใจ
ตั้งความว่า

อริยส์ของความเรื่องมากยากกินท้าวทวิคุณขึ้นตามเวลาและอายุ ยิ่งอายุมากประสบการณ์มากมายละเอียดยิ่งมาก บรรดามิตรสหายจึงประชุมกันตั้งให้คุณเอนกมีตำแหน่งเป็น ‘ขุนวิบากบริโภค’ คณะกรรมการการอนุรักษ์มรดกไทย นำจะให้รางวัล 2 เท่า ที่เธออุทิศสำหรับสู้อุตสาหะฟันฝ่าฟันอดกลั้นความรังเกียจทำงานสวนทางกับเธอแท้ๆ หมักหมมหมกจมอยู่กับอดีตเก่าๆแก่ๆคร่ำคร่ำเกรอะกรัง ซึ่งมีหรือที่จะสะอาดสะอาด

(อาหารใจ, หน้า 184)

ผู้เขียนใช้คำว่า “หมักหมมหมกจม” เป็นคำซ้อนเสียงและซ้อนความหมายของคำว่า “หมักหมม” หมายถึง ซับซ้อนกันด้วยการที่ค้างอยู่มาก, ปนคละกันไม่เป็นระเบียบ. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 837) คำว่า “หมก” หมายถึง ปกคลุม, หลบซ่อน, ซุกไว้ได้ เช่น หมกดิน หมกโคลน (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 835) และคำว่า “จม” หมายถึง หายลงไปหรืออยู่ใต้ผิวพื้น เช่น จมน้ำ จมดิน, โดยปริยายหมายความว่า เข้าลึก เช่น จมมิด จมเขี้ยว, หมกหรือฝังตัวอยู่ เช่น จมอยู่ในห้องหนังสือ จมเลือด จมขี้จมเขี้ยว, ถอนทุนไม่ขึ้น เช่น ทุนจม, ยุบตัวลง เช่น สะบักจม; เรียกกลดลายที่ไม่เด่นว่า ลายจม. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 212) เพื่อเสนอให้คณะกรรมการอนุรักษ์มรดกไทยมอบรางวัลให้กับคุณเอนก นาวิกมูลในเรื่องของการยึดติดอยู่กับความคิดที่ “คร่ำคร่ำเกรอะกรัง” เป็นคำ

ข้อความหมายของคำว่า “คร่ำคร่า” หมายถึง เก่าแก่จนชำรุดทรุดโทรม (ราชบัณฑิต,2525. หน้า 167) กับคำว่า “เกรอะกรัง” หมายถึง หมักหมมแห้งติดอยู่ (ราชบัณฑิต,2525.หน้า 108) ในเรื่องรสชาติและความสะอาดของอาหารมากจนทำให้เป็นคนอนาถและรับประทานยาก

2.2 คำซ้ำ คือ คำคำเดียวกันนำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนัก หรือบางที่ต่างกันไปเพียงคำเดียว ซึ่งถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ และศศิวิมลส์ตมบรรพ ลำดับเจ็ด พบคำซ้ำ ดังนี้

2.2.1 วิ่งต๊ับ ๆ พบจากตอนหลงสมมุติ ดังความว่า

ขณะที่ตำรวจกำลังคุยกัน มีใครอีกคนหนึ่งผู้ไม่ประสงค์จะแสดงตน ค่อย ๆ ย่องมาที่รถมอเตอร์ไซด์ที่จอดอยู่หน้าบ้านเรา ห่างจากกลุ่มตำรวจแค่ห้ากมม.เลยวิ่งรั้ว เขาขึ้นรถแล้วขับที่ทะยานหายไป ในความมืดอย่างรวดเร็วชั่วพริบตา

โดยมีตำรวจที่ได้ยินเสียงสตาร์ทรถ วิ่งต๊ับ ๆ ตามมาแต่ก็หายไปเสียแล้ว ไม่มีซากสิ่งหรือหลักฐานข้อมูลเหลือให้เห็น ว่าคนขับรถหนีไปนั้นเป็นใคร ร้ายหรือดีอันใด ร่วมชบวนการกับขโมยที่ถูกจับได้ด้วยหรือไม่ (หลงสมมุติ.หน้า 58)

ผู้เขียนใช้คำว่า “วิ่งต๊ับ ๆ” เพื่อแสดงภาพและเสียงการวิ่งของตำรวจที่ได้ยินเสียงการติตเตอร์รถมอเตอร์ไซด์ของผู้ร้ายที่กำลังตามจับอยู่ โดยคำว่า “ต๊ับ ๆ” ให้เสียงรอกเท้าของตำรวจซึ่งเป็นรอกเท้าหนังหุ้มสันกระทบกับพื้นถี่ ๆ

2.2.2 คลอ ๆ พบจากตอนความสุขอยู่ที่ไหน ดังความว่า

ความจริงผลไม้ไทยเดี๋ยวนี้นี้มีคลอ ๆ ให้กินเกือบทุกชนิดทั้งปี ใช่ว่าจะขาดหายไปเป็นช่วง ๆ เมื่อไร เรียกว่าพอนึกอยากอะไร ก็มีให้กินได้ตั้งใจปรารถนานึก

(ความสุขอยู่ที่ไหน.หน้า 85)

ศศิวิมลใช้คำว่า “คลอๆ” ซึ่ง “คลอ” หมายถึง เคียงคู่กันไปอย่างคู่รักหรืออย่างสนิทสนม (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 169) ในที่นี้ใช้เพื่อแสดงความคิดเรื่องผลไม้ในประเทศไทยที่มีผลตลอดทั้งปี โดยแต่ละชนิดหมุนเวียนกันไป

2.2.3 เคี้ยวมุบๆ และ กัมหน้างุดๆ พบจากตอนดูหนังครั้งเก่า ดังความว่า

บางคนชอบดูคนเดียว เทียวคนเดียว กินคนเดียว หันหน้าเข้า
 ฝาร้านกัมหน้ากัมตาเคี้ยวมุบๆ ไปไหนมาไหนกัมหน้างุดๆไปตาม
 ปรารถนาตน ไม่ต้องละล้าละดังคอยคนนั้นคอยคนนี่
 (ดูหนังครั้งเก่า. หน้า 207)

ผู้เขียนใช้คำว่า “เคี้ยวมุบๆ” แสดงภาพของการเคี้ยวอาหารอย่างรวดเร็ว เพียงต้องการให้หมดไป และคำว่า “กัมหน้างุดๆ” แสดงภาพของการกัมหน้าเดินอย่างรวดเร็วไม่สนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว ในที่นี้ทั้งสองกรณีใช้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่ชอบใช้ชีวิตตามลำพัง

2.3 คำประสม คือ คำที่มีคำ 2 คำหรือมากกว่านั้นมาประสมกัน เข้าเป็นคำใหม่อีกคำหนึ่ง คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน ความหมายสำคัญอยู่ที่คำต้น ส่วนคำที่ตามมาเป็นคำขยาย และในศศิวิมลส์ตมบรรพ ลำดับเจ็ด พบคำประสม ดังนี้

2.3.1 หม่นเครือ พบจากตอนข้อเท็จ-จริง ดังความว่า

คนบางคนเสียงหม่นเครือแบบเสียงนกพิราบ จะพูดจะจาดูพิลาปล
 ร่ำร่ำพันตลอด พูดดีก็เหมือนบ่น หวังๆหวังๆ ไม่เป็นถ้อยเป็นคำ ตาม
 ตำราเขาว่าอาภัพนักไร้อำนาจวาสนา

(ข้อเท็จ-จริง. หน้า 190)

ศศิวิมลใช้คำว่า “หม่นเครือ” เป็นคำประสมระหว่างคำว่า “หม่น” หมายถึง สีมัวๆ; หมอง, ไม่หมดจด. (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 836) กับคำว่า “เครือ” หมายถึง ลักษณะของเสียงที่สั้นพร่า

ไม่แจ่มใส เรียกว่า เสียงเครือ (ราชบัณฑิต, 2525. หน้า 192) เพื่อกล่าวถึงลักษณะเสียงของผู้ที่
ไร้อำนาจวาสนาตามตำรา ว่าจะมีลักษณะเสียงที่ไม่สดใส ชัดเจน เหมือนเสียงคนร้องไห้และมี
ความเศร้าอยู่ตลอดเวลา

